

МОНГОЛ УЛСЫН СТАТИСТИКИЙН ЭМХТГЭЛ

**MONGOLIAN
STATISTICAL YEARBOOK
2008**

Гарчиг

Өмнөх үг	3
Гарчиг	6
Товч танилцуулга	22
ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ	69
БҮЛЭГ 1. ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, НУТАГ ДЭВСГЭР	70
1.1 Монгол улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2008 он	72
1.2 Хот хоорондын замын урт, км	73
1.3 Томоохон уулс	74
1.4 Томоохон гол	74
1.5 Томоохон нуур	74
БҮЛЭГ 2. СОНГУУЛЬ	75
2.1 Монгол улсын ерөнхийлөгчийн сонгуулийн дүн	77
2.2 УИХ, орон нутгийн иргэдийн хурлын сонгууль	78
2.3 Монгол Улсын Их Хурлын гишүүд, насны бүлэг, хүйсээр	79
2.4 Монгол Улсын Их Хурлын гишүүд, мэргэжлээр	79
2.5 Сонгогчдын оролцоо	79
БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ	80
3.1 Суурин хүн амын тоо, хүйс, хот, хөдөөгөөр, оны эцэст	84
3.2 Суурин хүн амын тоо, насны бүлэг, хүйсээр, оны эцэст	84
3.3 Суурин хүн амын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	85
3.4 Хот, хөдөөгийн хүн амын суурин хүн амд эзлэх хувь, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	86
3.5 Өрхийн тоо, бүс, аймаг нийслэлээр, оны эцэст	87
3.6 Өрхийн тоо, бүс, аймаг, нийслэл, хот, хөдөөгөөр, оны эцэст	88
3.7 Бүтэн өнчин хүүхдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	89
3.8 Хагас өнчин хүүхдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	90
3.9 16 хүртэлх насны 4 ба түүнээс дээш хүүхэдтэй өрхийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	91
3.10 Эмэгтэй тэргүүлэгчтэй, өрхийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	92
3.11 16 хүртэлх насны хүүхэдтэй, гэр бүлгүй эмэгтэйчүүд, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	93
3.12 Төрсөн, нас барсан, гэрлэсэн, гэрлэлтээ цуцлуулсан хүний тоо, оны эцэст	93
3.13 1000 хүнд ногдох төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт, оны эцэст	94
3.14 Төрөлтийн коэффициентүүд, насны бүлгээр, оны эцэст	94
3.15 Төрсөн, нас барсан, гэрлэсэн, гэр бүл цуцалсан хүний тоо, үрчлэгдсэн хүүхдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2008 онд	95
3.16 1000 хүнд ногдох төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт, үрчлэлт, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2008 онд	96
3.17 Хүн амын дундаж наслалт, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	97
3.18 Хүн амын дундаж наслалт, хүйсээр, оны эцэст	97
3.19 Төрсөн хүүхдийн тоо, хүйсээр, бүс, аймаг, нийслэл, хот, хөдөөгөөр, 2008 онд	98
3.20 Төрсөн хүүхдийн тоо, эхний насны бүлгээр, оны эцэст	98
3.21 Төрсөн эхчүүдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	99
3.22 Төрсөн эхчүүд, боловсролын түвшингээр, оны эцэст	99
3.23 Төрсөн эхчүүдийн тоо, гэрлэлтийн байдал, бүс, аймаг, нийслэл, хот, хөдөөгөөр, 2008 онд	100
3.24 1000 хүнд ногдох хүн амын төрөлт, бүс, аймаг, нийслэлээр	101
3.25 Нас барсан хүний тоо, боловсролын түвшингээр, оны эцэст	101
3.26 Нас барсан хүний тоо, насны бүлгээр, оны эцэст	102
3.27 Нас барсан хүний тоо, хүйсээр, бүс, аймаг, нийслэл, хот, хөдөөгөөр, 2008 онд	103
3.28 1000 хүнд ногдох нас баралт, бүс, аймаг, нийслэлээр	104

3.29 Насны бүлэг дэхь нас баралтын коэффициент, оны эцэст	105
3.30 Гэрлэлтээ бүртгүүлсэн хүний тоо, хүйсээр, насны бүлгээр, оны эцэст	105
3.31 Гэр бүр цуцлалт, гэр бүл байсан хугацаагаар, оны эцэст	106
3.32 Үрчлүүлсэн хүүхдийн тоо, насны бүлгээр, оны эцэст	106
БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ	109
4.1 Хүн амын ажил эрхлэлтийн үзүүлэлт, оны эцэст	111
4.2 Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	112
4.3 Ажиллагчдын тоо, салбараар, оны эцэст	113
4.4 Ажиллагчдын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	114
4.5 Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо, хүйс, боловсролын түвшин, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	115
4.6 Ажилгүйдлийн түвшин, бүс, аймаг, нийслэлээр	121
4.7 15 ба түүнээс дээш насны хүн амын ажил эрхлэлт	123
4.8 15 ба түүнээс дээш насны хүн амын ажил эрхлэлт, зарим үзүүлэлтүүдээр	123
4.9 Монгол улсын төрийн албан хаагчдын тоо, төрийн албаны ангиллаар, жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар	124
4.10 Монгол улсын төрийн албан хаагчдын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар	124
4.11 Монгол улсын төрийн захиргааны албан хаагчдын тоо, албан тушаалын ангиллаар, жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар	125
4.12 Аж ахуйн нэгж байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалин, салбараар	126
4.13 Аж ахуйн нэгж байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалин, хариуцлагын хэлбэрээр	127
4.14 Аж ахуйн нэгж байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалин, ажил мэргэжлийн ангиллаар	127
4.15 Аж ахуйн нэгж байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалин, өмчийн хэлбэрээр	128
БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН	129
5.1 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ), салбараар, оны үнээр	133
5.2 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	134
5.3 Үндэсний нийт орлого	135
5.4 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүний жилийн цэвэр өсөлт, бууралт, салбараар	135
5.5 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүний салбарын бүтэц, оны үнээр	136
5.6.Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд хувийн хэвшлийн эзлэх хувь, салбараар, оны үнээр	137
5.7 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүний орлогын бүтэц, оны үнээр	137
5.8 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүний эцсийн ашиглалтын бүтэц, оны үнээр	138
5.9 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, бүс, аймаг, нийслэлээр, салбараар, оны үнээр	139
5.10 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, улирлаар, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	140
5.11 Салбар хоорондын 2005 оны тэнцэл, үндсэн үнээр (15х15 салбараар)	141
5.12 Нөөцийн хүснэгт, 2005, үндсэн үнээр (15х15 салбараар)	143
5.13 Ашиглалтын хүснэгт, 2005, үндсэн үнээр (15х15 салбараар)	145
БҮЛЭГ 6. ҮНЭ	147
6.1 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн улсын индекс, бүлгээр, 2005-XII=100% , 2006-2008 оноор	150
6.2 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн улсын индекс, өмнөх оны жилийн эцэстэй харьцуулснаар, 2005-XII=100% , 2006-2008 оноор	151
6.3 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн улсын индекс, бүлгээр, сарын өөрчлөлт, 2006-2008 оноор	152
6.4 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс, бүлгээр, 1991-1-16=100% , 1991-2008 оноор	153
6.5 Инфляцийн жилийн дундаж түвшин, 2006-2008 оноор	154
6.6 Улаанбаатар хотын хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс, бүлгээр, 2005-XII=100%, 2005-2008 оноор	154
6.7 Улаанбаатар хотын хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс, сарын өөрчлөлт, барааны бүлгээр, 2005-2008 оноор	156
6.8 Улаанбаатар хотын зарим бараа, үйлчилгээний жилийн дундаж үнэ	157
6.9 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс, бүлгээр, аймгаар, 2005-XII=100%	161
6.10 Гол нэрийн зарим барааны жилийн дундаж үнэ, аймгаар	161
6.11 Барилгын гол нэрийн материалын жилийн дундаж үнэ	163
6.12 ХАА-н зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ	164

БҮЛЭГ 7. МӨНГӨ, САНХҮҮ	169
7.1 Мөнгөний нийлүүлэлт	173
7.2 Гадаад валютын цэвэр албан нөөц	173
7.3 Зээлийн өрийн үлдэгдэл	173
7.4 Хадгаламж, зээлийн хүү	174
7.5 Зээлийн өрийн үлдэгдэл, бүс, аймаг, нийслэлээр	175
7.6 Иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл, бүс, аймаг, нийслэлээр	176
7.7 Чанаргүй зээлийн өрийн үлдэгдэл, бүс, аймаг, нийслэлээр	177
7.8 Гадаад валютын ханш	178
7.9 Үнэт цаасны зах зээлийн үндсэн үзүүлэлт	179
7.10 Зах зээлийн үнэлгээ хамгийн өндөртэй байсан 30 компани, 2008	180
7.11 Үнэт цаас нь идэвхтэй арилжигдсан 30 компани, 2008	181
7.12 Хувьцааны арилжааны үзүүлэлт	181
7.13 Засгийн газрын бондын арилжаа	182
7.14 Компаний бондын арилжаа	182
7.15 Даатгалын байгууллагын үндсэн үзүүлэлт	183
7.16 Банк бус санхүүгийн байгууллагын үндсэн үзүүлэлт	183
7.17 Хадгаламж зээлийн хоршоодын үндсэн үзүүлэлт	183
БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ	184
8.1 Монгол улсын нэгдсэн төсвийн орлого, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр	186
8.2 Монгол улсын төсвийн орлого, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр	187
8.3 Орон нутгийн төсвийн орлого, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр	188
8.4 Монгол улсын нэгдсэн төсвийн зарлага, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр	189
8.5 Монгол улсын төсвийн зарлага, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр	190
8.6 Орон нутгийн төсвийн зарлага, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр	191
8.7 Орон нутгийн төсвийн орлого, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр	192
8.8 Орон нутгийн төсвийн зарлага, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр	193
8.9 Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгосон санхүүгийн дэмжлэг, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр	194
8.10 Орон нутгийн төсвөөс улсын төсөвт төвлөрүүлсэн орлого, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр	194
8.11 Улсын нэгдсэн төсвийн зарлага, төсвийн ерөнхийлөн захирагчаар, оны үнээр	195
БҮЛЭГ 9. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, БАРИЛГА	197
9.1 Хөрөнгө оруулалт, технологийн бүтэц, санхүүжилтийн эх үүсвэрээр, оны үнээр	199
9.2 Барилга угсралт, их засварын ажил, оны үнээр	199
9.3 Барилга угсралт, их засварын ажлын бүтэц, төрлөөр	200
9.4 Ашиглалтанд оруулсан үндсэн хөрөнгө	200
9.5 Дотоодын барилгын байгууллагын гүйцэтгэсэн барилга угсралт, их засварын ажил, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр	201
9.6 Барилгын байгууллагын бүлэглэлт	201
БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ	202
10.1 Хөдөө аж ахуйн нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт	206
10.2 Хөдөө аж ахуйн гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт	206
10.3 Нэг хүнд ногдох хөдөө аж ахуйн гол нэрийн бүтээгдэхүүн	207
10.4 Мал, тэжээвэр амьтдын тоо	207
10.5 Малын тоо, бүс, аймаг, нийслэл, төрлөөр, оны эцэст	208
10.6 Хээлтэгч малын тоо, бүс, аймаг, нийслэл, төрлөөр	214
10.7 Малын тоо толгойн дээд хэмжээ, төрлөөр, оноор	216
10.8 Цэвэр, эрлийз, нутгийн шилдэг омгийн болон сайжруулсан нутгийн үүлдрийн малын тоо, төрлөөр	216
10.9 Төл бойжилт, төрлөөр	217
10.10 Зүй бусаар хорогдсон том малын тоо, төрлөөр	217
10.11 Хүнсэнд хэрэглэсэн малын тоо, төрлөөр	218
10.12 Малын тоогоор, төрлөөр 2008 онд эхний таван байрт орсон аймаг, сум, малын төрлөөр	219
10.13 Малчин өрхийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	221
10.14 Малчдын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	222
10.15 Малчдын насны бүтэц	222
10.16 Хувийн малтай өрхийн бүлэглэлт, малын тоогоор	223
10.17 Малчин өрхийн бүлэглэлт, малын тоогоор, 2008	223
10.18 Малчин өрхийн зарим үзүүлэлт	224
10.19 Малчин өрхийн зарим үзүүлэлт, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2008	224
10.20 Хөдөө аж ахуйн мэргэжилтний тоо, мэргэжлийн төрлөөр	225

10.21 Хөдөө аж ахуйн техникийн тоо, төрлөөр	225
10.22 Малын хашааны тоо, багтаамж, төрлөөр	225
10.23 Уст цэгийн тоо, төрлөөр	225
10.24 Малын халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд хамрагдсан малын тоо, зардал	226
10.25 Халдварт өвчин, паразиттах өвчнөөр өвчилсөн, эдгэрсэн малын тоо	226
10.26 Хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газар	227
10.27 Тариалсан талбай, бүс, аймаг, нийслэл, ургамлын төрлөөр	227
10.28 Хураасан нийт ургац, ургамлын төрлөөр	232
10.29 Нэг га талбайгаас хураасан ургац, ургамлын төрлөөр	232
10.30 Хураасан ургац, бүс, аймаг, нийслэл, ургамлын төрлөөр	233
10.31 Нэг га талбайгаас хураасан үр тариа, төмс, бүс, аймаг, нийслэлээр	237
10.32 Байгалийн хадлан, бэлтгэсэн тэжээл, төрлөөр	239
10.33 Малын тэжээл, бүс, аймаг, нийслэлээр, тэжээлийн нэгжээр	239
10.34 Малын тэжээл, бүс, аймаг, нийслэл, төрлөөр	240
БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР	242
11.1 Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлт, салбар, дэд салбараар, оны үнээр	242
11.2 Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлтийн салбарын бүтэц, салбар, дэд салбараар	245
11.3 Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлт, ажиллагчдын тооны бүлгээр, оны үнээр	246
11.4 Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлт, салбар, дэд салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	247
11.5 Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний борлуулалт, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр	247
11.6 Аж үйлдвэрийн гол нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт	248
11.7 Нэг хүнд ногдох аж үйлдвэрийн зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт	251
11.8 Аж үйлдвэрийн салбарын хөдөлмөрийн бүтээмж, салбараар, оны зэрэгцүүлэх үнээр	252
11.9 Цахилгаан эрчим хүчний баланс	253
11.10 Нүүрсний баланс	254
11.11 Дулааны баланс	255
БҮЛЭГ 12. ТЭЭВЭР	256
12.1 Бүх төрлийн тээврийн үндсэн үзүүлэлт, төрлөөр	258
12.2 Авто машины тоо, төрлөөр	258
12.3 Авто машины тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	259
12.4 Төмөр замын тээврийн үндсэн үзүүлэлт	260
12.5 Авто тээврийн үндсэн үзүүлэлт	260
12.6 Иргэний агаарын тээврийн үндсэн үзүүлэлт	260
12.7 Сайжруулсан авто замын урт, км	260
БҮЛЭГ 13. ХАРИЛЦАА ХОЛБОО	261
13.1 Харилцаа холбооны салбарын үндсэн үзүүлэлт	263
13.2 Холбоо, шуудангийн үйлчилгээний үзүүлэлт, нэр төрлөөр	264
13.3 Суурин телефон цэгийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	264
БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА	265
14.1 Нийт эргэлт, улсаар, оны үнээр	270
14.2 Экспорт, улсаар, оны үнээр	271
14.3 Импорт, улсаар, оны үнээр	272
14.4 Экспорт, импорт, бүсээр, оны үнээр	273
14.5 Экспортын гол нэрийн бараа	274
14.6 Импортын гол нэрийн бараа	275
14.7 Экспортын бүтэц, барааны бүлгээр	279
14.8 Импортын бүтэц, барааны бүлгээр	280
14.9 Гадаад худалдааны үнийн индекс, барааны гол бүлгээр	281
14.10 Гадаад худалдааны индекс, худалдааны нөхцлийн индекс	281
14.11 Гадаад худалдааны биет хэмжээний индекс, барааны гол бүлгээр	282
14.12 Экспорт, импорт, барааны бүлгээр, олон улсын худалдааны стандарт ангилалаар	282
14.13 Төлбөрийн тэнцэл	284
БҮЛЭГ 15. ХУДАЛДАА, НИЙТИЙН ХООЛ, ЗОЧИД БУУДАЛ	285
15.1 Худалдааны салбарын нийт борлуулалт, үйлдвэрлэлт, оны үнээр	287
15.2 Нэг худалдааны цэгт ногдох хүний тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	287
15.3 Нийтийн хоол, зочид буудлын салбарын нийт үйлдвэрлэлт, оны үнээр	288
15.4 Нийтийн хоол, зочид буудлын салбарын нийт ажиллагчдын тоо, оны эцэст	288

БҮЛЭГ 16. ОРОН СУУЦ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ	289
16.1 Орон сууц	291
16.2 Хот, нийтийн аж ахуйн үйлчилгээний цэгийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	292
БҮЛЭГ 17. АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ	294
17.1 Улсын хилээр нэвтэрсэн гадаад, дотоодын зорчигчдын тоо, боомтоор	296
17.2 Улсын хилээр орсон гадаад, дотоодын зорчигчдын тоо, аялалын зорилгоор, 2008	297
17.3 Улсын хилээр орсон жуулчдын тоо, улсаар	297
17.4 Улсын хилээр нэвтэрсэн гадаадын зорчигчдын тоо, улсаар	298
17.5 Улсын хилээр нэвтэрсэн гадаадын зорчигчдын бүтэц, аялалын зорилго, бүс нутгаар, 2008	298
17.6 Улсын хилээр гарсан дотоодын зорчигчдын тоо, боомт, аялалын зорилгоор, 2008	299
17.7 Аялал жуулчлалын үйл ажиллагаа эрхэлж буй аж ахуйн нэгж, байгууллага, ажиллагчдын тоо, оны эцэст	299
БҮЛЭГ 18. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ТҮВШИН	300
18.1 Нэг өрхийн сарын дундаж орлого, хот хөдөөгөөр, оны үнээр	304
18.2 Нэг өрхийн сарын дундаж орлогын бүтэц	304
18.3 Нэг өрхийн сарын дундаж зарлага, хот хөдөөгөөр, оны үнээр	305
18.4 Нэг өрхийн сарын дундаж зарлагын бүтэц	305
18.5 Нэг хүнд сард ногдох хүнсний зарим бүтээгдэхүүний улсын дундаж хэрэглээ, жишсэн хүнээр, хот хөдөөгөөр	306
18.6 Нэг хүний хоногт хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүний илчлэг, найрлага, жишсэн хүнээр, хот хөдөөгөөр	306
18.7 Хүн амын амьжиргааны доод түвшин, нэг хүнд сард ногдохоор, бүс нутгаар	307
18.8 Ядуурлын үндсэн үзүүлэлт, хот, хөдөөгөөр, ӨНЭЗС 2007/08	307
18.9 Ядуурлын үндсэн үзүүлэлт, бүс, суурьшлаар, ӨНЭЗС 2007/08	308
18.10 Ядуурлын үндсэн үзүүлэлт, улирлаар, ӨНЭЗС 2007/08	308
18.11 Нэг хүнд сард ногдох хэрэглээ, үндсэн төрлөөр, ӨНЭЗС 2007/2007	309
18.12 Нэг хүнд сард ногдох хэрэглээ, ядуурлын байдлаар, хот, хөдөөгөөр, ӨНЭЗС 2007/2008	309
18.13 Нэг хүнд сард ногдох хэрэглээ, өрхийн тооны тэнцүү 10 бүлгээр	310
18.14 Хүн амын хэрэглээний бүтэц, тэнцүү 5 бүлгээр	310
18.15 "Тогтвортой амьжиргаа" төслийн хүрээнд эрүүл мэнд, боловсрол, дэд бүтцийг сайжруулах чиглэлээр хийсэн хөрөнгө оруулалт, бүс, аймаг, нийслэлээр	311
18.16 "Тогтвортой амьжиргаа" төслөөс бэлчээрийн мал аж ахуйн эрсдлийг бууруулах чиглэлээр хийгдсэн хөрөнгө оруулалт, аймгаар	315
18.17 "Тогтвортой амьжиргаа" төслийн хүрээнд бичил санхүүгийн хөгжлийн сангаас олгосон зээл, бүс, аймаг, нийслэлээр	317
БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ, СҮМ ХИЙД	318
19.1 Бүх шатны сургалтын байгууллагын тоо, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	320
19.2 Бүх шатны сургалтын байгууллагад суралцагчдын тоо, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	320
19.3 Бүх шатны боловсролын сургалтын байгууллагыг төгсөгчид, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	321
19.4 Бүх шатны сургалтын байгууллагын багш нарын тоо, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	321
19.5 Ерөнхий боловсролын сургуулийн зарим үзүүлэлтүүд	322
19.6 Дотоодын их, дээд сургууль, коллежид суралцагчид, төгсөгчид, мэргэжлийн чиглэлээр	323
19.7 Ерөнхий боловсролын сургуулийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	324
19.8 Ерөнхий боловсролын сургуульд өдрөөр суралцагчид, бүс, аймаг, нийслэлээр	325
19.9 Ерөнхий боловсролын сургуулийн нэг багшид ногдох сурагчид, бүс, аймаг, нийслэлээр	326
19.10 Ерөнхий боловсролын сургуулийн багш нарын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	327
19.11 Ерөнхий боловсролын сургуулийг өдрөөр төгсөгчид, бүс, аймаг, нийслэлээр	328
19.12 Ерөнхий боловсролын сургуулийн 1-р ангид элсэгчид, бүс, аймаг, нийслэлээр	329
19.13 Ерөнхий боловсролын сургуулийн дотуур байранд амьдардаг суралцагчид, бүс, аймаг, нийслэлээр	330
19.14 Ерөнхий боловсролын сургуульд суралцаж буй малчдын хүүхэд, дотуур байранд амьдарч буй малчдын хүүхэд, бүс, аймаг, нийслэлээр	331
19.15. ЕБС-д суралцаж буй хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчид, дотуур байранд амьдарч буй хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэд, хэлбэрээр, хүйсээр, бүс, аймаг, нийслэлээр	332
19.16 Сургуулийн өмнөх насны хүүхдийн байгууллага, хүүхдийн тоо, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	333
19.17 Бүх шатны сургуульд суралцагчид, 1000 хүнд ногдох	333
19.18 Хамран сургалтын бохир жин, хувиар, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2007-2008 оны хичээлийн жилд	334

19.19 Цэцэрлэг, багш нарын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	335
19.20 Цэцэрлэг, яслийн хүүхдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	336
19.21 Боловсролын салбарын зардал, оны үнээр	336
19.22 Шинжлэх ухааны салбарын үндсэн үзүүлэлт	337
19.23 Эрдмийн зэрэг цолтой үндсэн ажиллагчид, оны эцэст	337
19.24 Улсын төсвөөс санхүүжигдсэн эрдэм шинжилгээний ажлын тоо	338
19.25 Нийтийн номын сан	338
19.26 Нийтийн номын сангийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	339
19.27 Улсын соёл, урлагийн байгууллагын ажиллагчдын тоо, төрлөөр	339
19.28 Нийтийн номын сангийн суудлын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	340
19.29 Нийтийн номын сангийн байнгын уншигчдын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	341
19.30 Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын тоглолтын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	342
19.31 Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын үзэгчдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	343
19.32 Музейн үзмэр, бүс, аймаг, нийслэлээр	344
19.33 Музейн үзэгчид, бүс, аймаг, нийслэлээр	345
19.34 Соёлын төвийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	346
19.35 Соёлын төвийн суудлын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	347
19.36 Сүм, хийдийн тоо, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	348
19.37 Ажиллагчдын тоо, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	349
19.38 Хурлын лам нарын тоо, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	350
19.39 Шашны сургууль суралцагчдын тоо, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	351
19.40 Гэрээр ном заалгадаг хүүхдийн тоо, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	352
19.41 Шашны сургууль дацанд суралцагчид болон гэрээр ном заалгадаг хүүхдийн тоо, насны бүлгээр, оны эцэст	352
БҮЛЭГ 20. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ	353
20.1 Эрүүл мэндийн байгууллагын тоо	357
20.2 Эмнэлгийн орны тоо, төрлөөр, оны эцэст	357
20.3 Эрүүл мэндийн байгууллагын ажиллагчдын тоо, мэргэжлийн чиглэлээр	358
20.4 Их эмчийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	359
20.5 Эм зүйчдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	360
20.6 Эмнэлгийн дунд мэргэжилтний тоо, мэргэжлээр	361
20.7 Нэг их эмчид ногдох хүний тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	361
20.8 Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	362
20.9 Эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн өвчтөний тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	363
20.10 Бүртгэгдсэн халдварт өвчин, өвчний ангиллаар, бүс, аймаг, нийслэлээр	364
20.11 Амьд төрсөн хүүхдийн тоо, хүйс, төрөх үеийн жин, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	365
20.12 Нас барсан хүний тоо, өвчний ангилалаар, хүйсээр, оны эцэст	367
20.13 Нялхсын эндэгдэл (амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутамд ногдох), бүс, аймаг, нийслэлээр	368
20.14 Төрөхийн улмаас эндсэн эхийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	369
20.15 Үр хөндөлтийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	370
20.16 Эрүүл мэндийн салбарын зардал, оны эцэст	370
20.17 Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөл (10000 хүнд ногдох), өвчлөлийн зонхилох 10 шалтгаанаар	371
20.18 Хорт хавдраар өвчлөлт, нас баралтын тоо (10000 хүнд ногдох), хорт хавдрын төрлөөр	371
20.19 Хорт хавдраар өвчлөлтийн тоо,(10000 хүн амд ногдох), насны ангиллаар	371
20.20 Хорт хавдраар өвчлөлт, нас баралт,(10000 хүн амд ногдох) аймаг нийслэлээр	372
20.21 Жирэмсний эмэгтэйчүүдийн эмнэлгийн хяналтанд хамрагдсан хувь,бүс, аймаг, нийслэлээр	373
20.22 Нэг хүртэлх насны хүүхдийн өргөн дархлаажуулалтын хамралт, дархлаажуулалтын төрлөөр	374
20.23 Биеийн тамир спортын зарим үзүүлэлтүүд	375
20.24 Цол зэрэгтэй тамирчид, дасгалжуулагчид, шүүгчийн тоо	376
20.25 Нийгмийн халамжийн үйлчилгээний орлого, зарлага	377
20.26 Нийгмийн халамжийн тэтгэмж авсан хүний тоо, тэтгэмжийн төрлөөр	378
20.27 Нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр авагчдын тоо, тэтгэвэрийн төрөлөөр	379
20.28 Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, даатгуулагчдын тоо	
БҮЛЭГ 21. ГЭМТ ХЭРЭГ	380
21.1 Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, хэргийн төрлөөр	382
21.2 Шүүхээр ял шийтгүүлсэн хүний тоо	382
21.3 Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэргийн тоо,бүс, аймаг, нийслэлээр	383
21.4 Хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	384
21.5 Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	385

21.6 Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	386
21.7 Аж ахуйн эсрэг гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	387
21.8 Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	388
21.9 Малын хулгайн гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	389
21.10 Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	390
21.11 Шүүхээр ял шийтгүүлсэн хүний тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	391
21.12 Шүүхээр ял шийтгүүлсэн хүний тоо, боловсролын түвшингээр	391
21.13 Шүүхээр ял шийтгүүлсэн хүний тоо, насны бүлэгээр	391
21.14 18-аас дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо	392
21.15 Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	393
21.16 Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол, тэрбум төгрөг	393
БҮЛЭГ 22. БАЙГАЛЬ ОРЧИН	395
22.1 Агаарын жилийн дундаж хэм, аймгийн төв, нийслэлээр	397
22.2 Монгол улсын газрын нэгдмэл сан, төрлөөр	397
22.3 Ургамлын амьдралын хэлбэр, 1989 он	397
22.4 Монгол орны дээд, доод ургамлын зүйлийн бүрэлдэхүүн, 1998 он	398
22.5 Хур тунадасны нийлбэр, хур тунадастай өдрийн тоо, аймгийн төв, нийслэлээр	398
22.6 Цаг уурын олон жилийн дундаж үзүүлэлт, аймаг, нийслэлээр	399
22.7 Ойн түймрийн тоо, түймэрт өртсөн удаагаар, бүс, аймаг, нийслэлээр	400
22.8 Ойгоос бэлтгэсэн модны хэмжээ, бүс, аймаг, нийслэлээр	401
22.9 Байгалийн баялгийг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ	401
22.10 Ахуйн зориулалтаар 2009 онд агнах, барих, агнуурын амьтны тоо хэмжээний дээд хязгаар, бүс, аймаг, ангийн нэрээр	402
22.11 Хохирол учирсан газар	402
22.12 Монгол орны гадаргын усны тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, тооллого явагдсан оноор	403
22.13 Агаар дахь бохирдуулагч бодисын жилийн дундаж агууламж, аймгийн төв, нийслэлээр, 2008 онд	404
22.14 Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулагч бодисын жилийн дундаж агууламж, нийслэлийн харуулаар, 2008	405
22.15 Агаар дахь бохирдуулагч бодисын агууламжийн зөвшөөрөгдөх хэмжээ	405
22.16 Тохiolдсон гамшигт үзэгдэл, учирсан хохирол	405
БҮЛЭГ 23. БҮТЭЭМЖ	407
23.1 Нийт бүтээмж, салбараар, оны үнээр	409
23.2 Үндсэн хүчин зүйлсийн бүтээмж, салбараар, оны үнээр	409
23.3 Хөдөлмөрийн бүтээмж, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	410
23.4 Капиталын бүтээмж, салбараар, оны үнээр	410
23.5 Үндсэн түүхий эд материалын бүтээмж, салбараар, оны үнээр	411
23.6 Эрчим хүчний бүтээмж, салбараар, оны үнээр	411
БҮЛЭГ 24. БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САН	412
24.1 Регистрийн санд бүртгэлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцэст	414
24.2 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар, жил бүрийн эцэст	415
24.3 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, ажиллагчдын тооны бүлгээр, жил бүрийн эцэст	416
24.4 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, төрлөөр, жил бүрийн эцэст	416
24.5 Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцэст	417
24.6 Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар, жил бүрийн эцэст	418
24.7 Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, ажиллагчдын тооны бүлгээр, жил бүрийн эцэст	418
24.8 Нийслэлд бүртгэлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, дүүргээр, жил бүрийн эцэст	419

БҮЛЭГ 25. ТӨРИЙН ӨМЧИЙН ТООЛЛОГЫН ҮР ДҮН	420
25.1 Төрийн болон орон нутгийн өмчийн байгууллагын тоо, нийт хөрөнгийн дүн, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар, 2007 оны эцэст	420
БҮЛЭГ 26. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ	423
26.1 Хүний хөгжлийн индекс, бүс, аймаг, нийслэлээр	425
26.2 Жендэрийн хөгжлийн индекс, бүс, аймаг, нийслэлээр	426
26.3 Жендэрийн эрх мэдлийн хэмжүүр, бүс, аймаг, нийслэлээр	427
БҮЛЭГ 27. МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТ	428
27.1 Мянганы хөгжлийн зорилтуудын үзүүлэлт	430
БҮЛЭГ 28. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	435
28.1 Эдийн засгийн цар хүрээ, 2006 оны байдлаар	437
28.2 Дэлхийн эдийн засаг дахь оролцоо, ДНБ-д эзлэх хувиар	441
28.3 Хөгжлийн туслалцааны хорооны гишүүн орнуудаас 2005 онд хуваарилсан цэвэр тусламж, бүсээр	442
28.4 Хөгжлийн албан ёсны туслалцаанаас хамааралтай байдал, бүс нутгийн зарим улс орноор	443
28.5 ДНБ-ий салбарын бүтэц, бүс нутгийн зарим орнуудаар	444
28.6 ДНБ-ий эцсийн ашиглалтын бүтэц, бүс нутгийн зарим орнуудаар	445
28.7 Гадаад худалдаа, бүс нутгийн зарим орнуудаар	446
28.8 Мянганы хөгжлийн зорилтын хэрэгжилт, бүс нутгийн зарим улс орнуудаар	447
28.9 Олон улсын өртгийн зэрэгцүүлэлтийн хөтөлбөрийн үр дүнгээс тооцсон худалдан авах чадварын паритетын шинэ тооцоо, сонгосон улсаар, 2005	450

CONTENTS

Preface	3
Contents	6
Overview	22
MAIN INDICATORS	69
SECTION 1. ADMINISTRATIVE UNITS AND TERRITORY	71
1.1 Administrative and territory units, by regions, aimags and the Capital	72
1.2 Distance between the cities, km	73
1.3 Mountains	74
1.4 Rivers	74
1.5 Lakes	74
SECTION 2. ELECTION	76
2.1 Popular vote cast Mongolian president	77
2.2 Election of state great hural and local citizens' hural	78
2.3 Members of state great hural, by age group	79
2.4 Members of state great hural, by professions	79
2.5 Voters participation	79
SECTION 3. POPULATION	82
3.1 Resident population, by sex, urban and rural, at the end of the year	84
3.2 Resident population, by age group and sex, at the end of the year	84
3.3 Resident population, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year	85
3.4 Urban and rural population percentage of resident population, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year	86
3.5 Number of households, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year	87
3.6 Number of households, by regions, aimags and the Capital, urban and rural, at the end of the year	88
3.7 Number of orphan children, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year	89
3.8 Number of half-orphan, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year	90
3.9 Number of households with 4 and more children aged below 16, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year	91
3.10 Number of female-headed households, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year	92
3.11 Single woman, with children aged below 16, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year	93
3.12 Births, deaths, marriages and divorces, at the end of the year	93
3.13 Births, deaths, marriages, divorces per 1000 population, at the end of the year	94
3.14 Birth rates, by age group, at the end of the year	94
3.15 Births, deaths, marriages, divorces and adoption, by regions, aimags and the Capital, in 2008	95
3.16 Births, deaths, marriages, divorces and adoptions, per 1000 population, by regions, aimags and the Capital, in 2008	96
3.17 Life expectancy at birth, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year	97
3.18 Life expectancy at birth, by sex, at the end of the year	97
3.19 Number of births, by sex, regions, aimags and the Capital, urban and rural, in 2008	98
3.20 Number of live births, by mother's age group, at the end of the year	98
3.21 Number of women who give births, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year	99
3.22 Women who give births, by educational level, at the end of the year	99
3.23 Number of women who give births, by marital status, regions, aimags and the Capital, urban and rural, in 2008	100
3.24 Crude birth rate, by regions, aimags and the Capital	101
3.25 Number of people died, by educational level, at the end of the year	101
3.26 Number of people died, by age group, at the end of the year	102
3.27 Number of people died, by sex, regions, aimag and the Capital, urban and rural, in 2008	103
3.28 Crude death rate, by regions, aimag and the Capital	104

3.29 Age specific death rate, at the end of the year	105
3.30 Registered marriages, by sex and age group, at the end of the year	105
3.31 Divorce, by duration of marriage, at the end of the year	106
3.32 Adoption, by child age group, at the end of the year	106
SECTION 4. LABOUR FORCE	110
4.1 Employment, at the end of the year	111
4.2 Economically active population, by region, aimags and the Capital, at the end of the year	112
4.3 Employees, by divisions, at the end of the year	113
4.4 Employees, by region, aimags and the Capital, at the end of the year	114
4.5 Unemployment, by sex, educational level, regions, aimags and the Capital, at the end of the year	115
4.6 Unemployment rate, by regions, aimags and the Capital	121
4.7 Labour force status of the population aged 15 years and over	123
4.8 Employment of the population aged 15 years and above by some indicators	123
4.9 Number of Government employees of Mongolia, by classification of government service, 1 st of January of selected years	124
4.10 Number of Government employees of Mongolia*, by regions, aimags and the Capital, 1 st of January of selected years	124
4.11 Number of public administration Government employees of Mongolia*, by classification of officers, 1 st of January of selected years	125
4.12 Monthly average wages and salaries, by divisions	126
4.13 Monthly average wages and salaries, by type of legal status	127
4.14 Monthly average wages and salaries, by classification of occupation	127
4.15 Monthly average wages and salaries, by type ownership	128
SECTION 5. GROSS DOMESTIC PRODUCT	131
5.1 Gross domestic product, by divisions, at current prices	133
5.2 Gross domestic product, by divisions, at 2005 constant prices	134
5.3 Gross National Income	135
5.4 Annual change of gross domestic product, by divisions	135
5.5 Industrial composition of gross domestic product, at current prices	136
5.6 Private sector share in GDP, by divisions, at current prices	137
5.7 Composition of gross domestic product, by income approach, at current prices	137
5.8 Composition of GDP, by expenditure approach, at current prices	138
5.9 Gross domestic product, by region, aimags and the Capital, by divisions, at current prices	139
5.10 Gross domestic product, by quarter, by divisions, at 2005 constant prices	140
5.11 Input-Output table, 2005, at basic prices (15x15 industries)	141
5.12 Supply table, 2005, at basic prices (15x15 industries)	143
5.13 Use table, 2005, at basic prices (15x15 industries)	145
SECTION 6. PRICE	149
6.1 National consumer price index of certain goods and service	150
6.2 National consumer price index, compared with the end of previous years by groups	151
6.3 Consumer price index of certain goods and services, monthly changes by groups	152
6.4 Consumer price index of goods and services	153
6.5 Inflation rate, annual average, 2006-2008	154
6.6 Consumer price index of certain goods and services, by groups, by the Capital city	154
6.7 Consumer price index of certain goods and services, by the Capital city, monthly changes, by groups	156
6.8 Annual average prices of main goods and services, in Ulaanbaatar	157
6.9 Consumer price index goods and services, by groups, by aimags	161
6.10 Annual average price of main selected goods, by aimags	161
6.11 Price of building materials, by countries, quarterly average, annual average	163

SECTION 7

- 7.1 Mon
- 7.2 For
- 7.3 Loa
- 7.4 Inte
- 7.5 Loa
- 7.6 Indi
- 7.7 Nor
- 7.8 Exc
- 7.9 Mai
- 7.10 30
- 7.11 30
- 7.12 Inc
- 7.13 Tr
- 7.14 Tr
- 7.15 Ma
- 7.16 Ma
- 7.17 Ma

SECTION 8

- 8.1 Mon
- 8.2 Rev
- 8.3 Loc
- 8.4 Mon
- 8.5 Exp
- 8.6 Loc
- 8.7 Rev
- 8.8 Exp
- 8.9 Gra
- prices
- 8.10 Gr
- 8.11 Ex

SECTION 9

- 9.1 Inve
- 9.2 Tot
- 9.3 Stru
- 9.4 Giv
- 9.5 Tot
- aimag a
- 9.6 Gro

10.21 Number of agricultural machineries, by type	225
10.22 Number of livestock fence, capacity, by type	225
10.23 Number of wells, by type	225
10.24 Number of livestock covered by precaution activities from infectious diseases and expenditure	226
10.25 Number of livestock suffered from infectious and diseases and survived	226
10.26 Agricultural areas	227
10.27 Sown areas, by regions, aimags and the Capital, by type of plants	227
10.28 Total crops, by type of plants	232
10.29 Yields of staple agricultural crops per hectar, by type of plants	232
10.30 Total crops, by regions, aimags and the Capital, by type of plants	233
10.31 Yields of cereals, potatoes per hectar, by regions, aimags and the Capital	237
10.32 Gross hay harvest and laying-in of fodder, by type	239
10.33 Fodder, by regions, aimags and the Capital, in terms of fodder unit	239
10.34 Fodder, by regions, aimags and the Capital, by type	240
SECTION 11. INDUSTRY	243
11.1 Gross industrial output, by divisions and subdivisions, at current prices	244
11.2 Composition of gross industrial output, by divisions and subdivisions	245
11.3 Gross industrial output, by employment size class, at current prices	246
11.4 Gross industrial output, by divisions and subdivisions, at constant prices of 2005	247
11.5 Sales of industrial products, by aimags and the Capital, at current prices	247
11.6 Output of selected industrial commodities	248
11.7 Some industrial production per capita	251
11.8 Industry labour productivity, by divisions, at current prices	252
11.9 Balance sheet of electricity	253
11.10 Balance sheet of coal	254
11.11 Balance of thermal energy	255
SECTION 12. TRANSPORTATION	257
12.1 Main indicators of transport, by types	258
12.2 Number of vehicles, by types	258
12.3 Number of vehicles, by region, aimags and the Capital	259
12.4 Main indicators of railway transportation	260
12.5 Main indicators of road transportation	260
12.6 Main indicators of civil air transportation	260
12.7 Improved auto road, km	260
SECTION 13. COMMUNICATION	262
13.1 Main indicators of communication division	263
13.2 Communication and postal service indicators, by kind	264
13.3 Number of telephones lines, by regions, aimags and the Capital	264
SECTION 14. FOREIGN TRADE	268
14.1 Total turnover, by countries, at current prices	270
14.2 Exports, by countries, at current prices	271
14.3 Imports, by countries, at current prices	272
14.4 Exports and imports, by region, at current prices	273
14.5 Main export commodities	274
14.6 Main import commodities	275
14.7 Composition of Export, by groups of commodities	279
14.8 Composition of Import, by groups of commodities	280
14.9 Price indexes of Foreign Trade, by main groups of commodities	281
14.10 Indexes of Foreign Trade and terms of trade	281
14.11 Volume indexes of Foreign Trade, by main groups of commodities	282
14.12 Export and import, by some group of commodities, by SITC	282
14.13 Balance of payments	284
SECTION 15. TRADE, RESTAURANT AND HOTELS	286
15.1 Total sales and output of trade sector, at current price	287
15.2 Number of population per commercial unit, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year	287
15.3 Total output of restaurant and hotel sector, at current price	288
15.4 Total number of employees of hotel and restaurant sector, end of the year	288

SECTION 16. HOUSING, COMMUNITY SERVICE	290
16.1 Housing	291
16.2 Numbers of facilities for community services, by region, aimags and the Capital	292
SECTION 17. TOURISM	295
17.1 Number of inbound and outbound passengers, by immigration post	296
17.2 Number of inbound passengers, by purpose of visit, as of 2007	297
17.3 Number of inbound tourists through the border of Mongolia, by country	297
17.4 Number of inbound and outbound foreign passengers through the border of Mongolia, by country	298
17.5 Arrivals of foreign passengers from abroad, by purpose of visit, geographical region, as of 2007	298
17.6 Outbound domestic passengers, by immigration posts, purpose of visit, as of 2007	299
17.7 Number of enterprises of tourism activity and employees, end of the year	299
SECTION 18. HOUSEHOLD INCOME AND EXPENDITURE AND LIVING STANDARD	302
18.1 Monthly average income per household, at the current price	304
18.2 Composition of monthly average income per household	304
18.3 Monthly average expenditure per household, by urban and rural, at current price	305
18.4 Composition of monthly average expenditure per household	305
18.5 Monthly foodstuff consumption per adult equivalent, by urban and rural	306
18.6 Calorie and composition of daily foodstuff consumption per adult equivalent, by urban and rural	306
18.7 Minimum subsistence level of population, per capita a month, by regions	307
18.8 Poverty measures, by urban and rural	307
18.9 Poverty measures, by urban, rural, location and region, 2007-2008	308
18.10 Poverty measure, by quarter, HSES, 2007-2008	308
18.11 Consumption per month by main consumption categories, HSES, 2007-2008	309
18.12 Consumption per capita per month by poverty status, HSES, 2007-2009	309
18.13 Per capita monthly consumption by decile, HSES, 2007-2008	310
18.14 Consumption shares by population quintiles, HSES, 2007-2008	310
18.15 Investments for the improvement of the health, education and infrastructure in rural areas in the framework of "Sustainable livelihoods project", by regions and aimags	311
18.16 Investments for the pastoral risk management the framework of "Sustainable livelihoods project", by aimags	315
18.17 Loans provided by the micro finance development fund, with in framework of "Sustainable livelihoods project", by regions and aimags	317
SECTION 19. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS	319
19.1 Number of educational institutions, at the beginning of the academic year	320
19.2 Number of pupils and students in educational institutions, at the beginning of the academic year	320
19.3 Number of graduates in educational institutions, at the beginning of the academic year	321
19.4 Number of teachers in educational institutions, at the beginning of the academic year	321
19.5 Some indicators of general educational schools	322
19.6 Students and graduates of domestic higher educational institutions, by fields of education	323
19.7 Number of general educational schools, by regions, aimags and the Capital	324
19.8 Number of pupils in general educational schools, by regions, aimags and the Capital	325
19.9 Number of pupils per teachers in general education schools, by regions, aimags and the Capital	326
19.10 Number of teachers in general educational schools, by regions, aimags and the Capital	327
19.11 Number of graduates of general educational schools, by regions, aimags and the Capital	328
19.12 Number of pupils enrolled in 1st grade of general educational schools, by regions, aimags and the Capital	329
19.13 Number of pupils of general educational schools who made request to live in dormitory and pupils living in dormitory, by regions, aimags and the Capital	330
19.14 Number of herders household children studying in general educational schools and living in a dormitory, by regions, aimags and the Capital, academic year 2008/2009	331
19.15 Number of pupils with disabilities studying in general educational schools, living in dormitory, by regions, aimags and the Capital, academic year 2008/2009	332
19.16 Pre-school institutions and number of children, at the beginning of the academic year	333
19.17 Number of pupils and students in educational institutions, per 1000 population	333
19.18 Gross enrolment ratio (ger), by percent, by regions, aimags and the Capital, at the 2008/2009 academic year	334

19.19	Number of kindergartens and teachers, by regions, aimags and the Capital	335
19.20	Number of children in creches and kindergartens, by regions, aimags and the Capital	336
19.21	Expenditure of educational sector, at current prices	336
19.22	Main indicators of science & research sector	337
19.23	Full-time employees with scientific degree, at the end of the year	337
19.24	Number of research works, funded from central budget	338
19.25	Public libraries	338
19.26	Public libraries number, by regions, aimags and the Capital	339
19.27	Number of employees of state art and culture institutions, by type, at the end of the year	339
19.28	Total seat number of public libraries, by regions, aimags and the Capital	340
19.29	Total number of permanent readers of public library, by regions, aimags and the Capital	341
19.30	Performances of professional arts organization, regions, aimags and the Capital	342
19.31	Spectators of professional arts organization, by regions, aimags and the Capital	343
19.32	Exhibit of museum, by regions, aimags and the Capital	344
19.33	Museum, number of visitors, by regions, aimags and the Capital	345
19.34	Number of cultural centres, by regions, aimags and the Capital	346
19.35	Total number of cultural centres, by regions, aimags and the Capital	347
19.36	Number of monasteries and temples, by religion type, regions, aimags and the Capital, at the end of the year	348
19.37	Number of employees, by religion type, regions, aimags and the Capital, at the end of the year	349
19.38	Monks, by religion type, regions, aimags and the Capital, at the end of the year	350
19.39	Number of students studying in religious school and datsans, by religion type, regions, aimags and the Capital, at the end of the year	351
19.40	Number of apprentices who studies at home, by religion type, regions, aimags and the Capital, at the end of the year	352
19.41	Number of students studying in religious school and datsans, and number of apprentices who studies at home, by age group, at the end of the year	352
SECTION 20. HEALTH AND SOCIAL INSURANCE, WELFARE		355
20.1	Health institutions	357
20.2	Number of hospital beds, by type, at the end of the year	357
20.3	Employees of health organizations, by specialization categories, at the end of the year	358
20.4	Number of physicians, by regions, aimags and the Capital	359
20.5	Number of pharmacists, by regions, aimags and the Capital	360
20.6	Number of mid-level medical personnel, by specialization	361
20.7	Number of persons per physician, by regions, aimags and the Capital	361
20.8	Number of persons per nurse, by regions, aimags and the Capital	362
20.9	Number of patients hospitalized, by regions, aimags and the Capital	363
20.10	Registered infectious diseases, by classification, by regions, aimags and the Capital	364
20.11	Number of live births, by sex, weight, gramm, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year	365
20.12	Number of deaths, by classification of diseases of the leading causes, by sex, at the end of the year	367
20.13	Infant mortality rate (per 1000 live births), by regions, aimags and the Capital	368
20.14	Number of maternal deaths, by regions, aimags and the Capital	369
20.15	Abortions, by regions, aimags and the Capital	370
20.16	Expenditure of health sectors, at current prices	370
20.17	Inpatient morbidity (per 10000 population), diseases 10 of the leading causes	371
20.18	Incidence of malignant neoplasms, deaths, (per 10000 population), by type malignant neoplasms	371
20.19	Incidence of malignant neoplasms (per 10000 population), by age group	371
20.19	Incidence of malignant neoplasms and deaths (per 10000 population), by aimags and the Capital	372
20.21	Percentage of pregnant women who attended to anc, by regions, aimags and the Capital	373
20.22	Immunization coverage for infants, by immunization	374
20.23	Number of physical activity and players some indicators	375
20.24	Number of athletes, couches and referees	376
20.25	Income and expenditure of social welfare services	377
20.26	Number of persons who received social welfare pensions, and benefits, assistance, mitigation	378
20.27	Persion provided by the social insurance fund	379
20.28	Number of insured person to the social insurance, social insurance fund income	379
SECTION 21. CRIME		381
21.1	Number of offences committed, by type of offences	382
21.2	Number of sentenced persons	382
21.3	Number of crime against human life and health, by regions, aimags and the Capital	383
21.4	Number of crime against child, family and fabric of society, by regions, aimags and the Capital	384
21.5	Number of crime against social safety, by regions, aimags and the Capital	385

21.6	<i>Number of crime against traffic safety and use, by regions, aimags and the Capital</i>	386
21.7	<i>Number of crime against economic entity, by regions, aimags and the Capital</i>	387
21.8	<i>Number of crime against ownership right, by regions, aimags and the Capital</i>	388
21.9	<i>Number of theft of cattle, by regions, aimags and the Capital</i>	389
21.10	<i>Number of offences committed, by regions, aimags and the Capital</i>	390
21.11	<i>Number of persons sentenced, by regions, aimags and the Capital</i>	391
21.12	<i>Number of persons sentenced, by educational level</i>	391
21.13	<i>Number of persons sentenced, by age group</i>	391
21.14	<i>Number of offences per 10000 population of age 18 and above</i>	392
21.15	<i>Number of offenders, by regions, aimags and the Capital.</i>	393
21.16	<i>Crime caused of damage, billion togrogs</i>	393
SECTION 22. NATURE AND ENVIRONMENT		396
22.1	<i>Annual average temperature, by aimags and the Capital</i>	397
22.2	<i>Total land fund of Mongolia</i>	397
22.3	<i>Life forms of vascular plants, 1989</i>	397
22.4	<i>Composition of zascular and lower plants of mongolia, in 1998</i>	398
22.5	<i>Total rainfall and number of days with rainfall, by aimags center and the Capital</i>	398
22.6	<i>Multi year mean indicators of climate, by aimags and the Capital</i>	399
22.7	<i>Number of forest fires, by times and fire affected, regions, aimags and the Capital</i>	400
22.8	<i>Forest harvest volume, by regions, aimags and the Capital</i>	401
22.9	<i>Capital investment for protectoin and rehabilitation of natural resources</i>	401
22.10	<i>Maximium limit of hunting wild animals for domestic purpose, 2008, by regions, and aimags, hunting animals</i>	402
22.11	<i>Land degradation</i>	402
22.12	<i>Report of the surface water, by regions, aimags and the Capital, by years of census conducted</i>	403
22.13	<i>Annual average concentration of pollution in air, by aimags center and the Capital, in 2007</i>	404
22.14	<i>Annual average concentration of pollution in air in ulaanbaatar, by the Capital's stations, in 2007</i>	405
22.15	<i>Amount of pollution permissible in the air concentration</i>	405
22.16	<i>Disasters occured and the damages</i>	405
SECTION 23. PRODUCTIVITY		408
23.1	<i>Total productivity, by divisions, at current prices</i>	409
23.2	<i>Total factor productivity, by divisions, at current prices</i>	409
23.3	<i>Labour productivity, by divisions, at 2005 constant prices</i>	410
23.4	<i>Capital productivity, by divisions, at current prices</i>	410
23.5	<i>Raw material productivity, by divisions, at current prices</i>	411
23.6	<i>Electricity productivity, by divisions, at current prices</i>	411
SECTION 24. BUSINESS REGISTER		413
24.1	<i>Number of establishments in the business register, by aimags and the Capital, at the end of the year</i>	414
24.2	<i>Number of establishments by sectors of economic activities, at the end of the year</i>	415
24.3	<i>Number of establishments by employment size class, at the end of the year</i>	416
24.4	<i>Number of establishments, by type, at the end of the year</i>	416
24.5	<i>Number of active establishments, by aimags and the Capital, at the end of the year</i>	417
24.6	<i>Number of active establishments, by sectors of economic activities, at the end of the year</i>	418
24.7	<i>Number of active establishments, by employment size class, at the end of the year</i>	418
24.8	<i>Number of registered establishments in the Capital city, by districts, at the end of the year</i>	419

SECTION 25. STATE AND PROPERTY CENSUS	420
25.1 <i>Number of state and local establishments, by sectors of economic activities, at the end of 2007</i>	420
SECTION 26.HUMAN DEVELOPMENT INDEX	424
26.1 <i>Human development index, by regions, aimags and the Capital</i>	425
26.1 <i>Gender development index, by regions, aimags and the Capital</i>	426
26.1 <i>Gender empowerment measure, by regions, aimags and the Capital</i>	427
SECTION 27. INDICATORS OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS	428
27.1 <i>Indicators of millennium development goals</i>	430
SECTION 28. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS	435
28.1 <i>Size of economy, as of 2005</i>	437
28.2 <i>Integration with the global economy, % of GDP</i>	441
28.3 <i>Distribution of net aid by development assistance committee members, 2005, by regions</i>	442
28.4 <i>Official development aid dependency, by some selected countries of the regions</i>	443
28.5 <i>Structure of output, by some selected countries of the regions</i>	444
28.6 <i>Structure of final demand, by some selected countries of the regions</i>	445
28.7 <i>International trade, selected countries of the regions</i>	446
28.8 <i>Implementation of millennium development goals, by some selected countries of the regions</i>	447
28.9 <i>New purchasing power parity estimates from the ICP 2005, by selected countries</i>	450

ӨМНӨХ ҮГ

Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлтийг өмнөх онуудынхтай зэрэгцүүлэн харуулсан статистикийн жилийн эмхтгэлийг Үндэсний статистикийн хороо 1960 оноос хойш жил бүр гаргаж байгаа юм. Тус улсын эдийн засаг, нийгмийн хөгжилтэй уялдан статистикийн үзүүлэлт, аргачлалыг олон улсын нийтлэг стандарт, хэм хэмжээнд нийцүүлэн эмхтгэлийн үзүүлэлтийн хүрээг жил тутам өргөжүүлсээр байна.

Статистикийн эмхтгэлийг хэрэглэгчдэд ойлгомжтой, хүртээмжтэй болгох зорилгоор үндсэн гол үзүүлэлтийн аргачлал, нэр томъёоны тайлбарыг тухайн бүлэг бүрийн өмнө оруулж, зарим нэмэлт тодотгол тайлбар хийсэн болно.

Статистикийн 2008 оны эмхтгэлд барилгын гол нэр төрлийн материал, мал аж ахуйн зарим нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үнэ, төрийн өмчийн тооллогын дүн, биеийн тамир, спортын зарим үзүүлэлтийг шинээр нэмж орууллаа.

Хэрэглэгчдэд зориулан жил бүрийн статистикийн эмхтгэлээс гадна, “Монгол Улс зах зээлд 1998-2002 он” статистикийн эмхтгэл, “Монгол Улсын хүн ам ХХ зуунд”, Монгол Улсын хүн амын 2008-2030 оны хэтийн тооцоо, ажиллах хүчин, хүүхдийн хөдөлмөр, өрхийн орлого, зарлага, амьжиргааны түвшний түүвэр судалгааны нэгдсэн тайлан /2002-2003 он/, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн нэг удаагийн бүртгэл, түүвэр судалгаа /2004 он/, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн судалгаа /2003 он/, оролцооны аргаар ядуурлын байдалд хийсэн дүн шинжилгээ сэдэвт түүвэр судалгаа, аж ахуйн нэгж, байгууллагын тооллогын тайлан 2006, хүүхэд хөгжил судалгааны тайлан 2005, Монгол Улсын хүн амын дотоод шилжих хөдөлгөөний тайлан 2007, Ажиллах хүчний судалгааны тайлан 2006-2007, Монголын хүүхдийн хөдөлмөрийн тайлан 2006-2007 зэрэг төрөлжсөн судалгааны тайланг эмхтгэн гаргасан болно.

Сар бүрийн бюллетень, жилийн эмхтгэл, эдийн засгийн бусад гол үзүүлэлтийг багтаасан веб хуудсыг ашиглан, аль ч хэрэглэгч манайд хандан сонирхсон мэдээллээ авах боломжтой гэдгийг дурдахад таатай байна.

Монгол Улсын Үндэсний статистикийн хорооноос хэвлэн гаргаж байгаа статистикийн жилийн эмхтгэлийн талаар болон түүнтэй холбогдсон судалгаа, тоон үзүүлэлтийн тухай дэлгэрэнгүй мэдээллийг сонирхсон хэн боловч өөрийн санал, хүсэлтээ манай хаягаар ирүүлбэл бид дуртайяа хүлээн авч хамтран ажиллахад бэлэн байна.

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ
СТАТИСТИКИЙН ХОРООНЫ ДАРГА

С.МЭНДСАЙХАН

PREFACE

The National Statistical Office of Mongolia (NSO) has been producing Statistical Yearbooks, showing social and economic indicators of Mongolia, along with their respective time series, since 1960. Due to the socio-economic development of the country, the framework of indicators for the Yearbook has been expanded from year to year by having statistical indicators and methodologies by the NSO harmonized with international common standards.

In order to make Statistical Yearbook 2008 accessible and available to users, there are descriptions of methodologies and technical terms on key indicators in it at the beginning of each section concerned. In addition, some additional notes are included in the Statistical Yearbook.

Statistical Yearbook 2008 embraces some new indicators, namely prices for main construction materials and some products of livestock husbandry, results from a State Property Enumeration, and sport.

Apart from the Statistical Yearbook, a number of statistical publications and reports of specialized surveys, namely Mongolia in the Market Economy for 1998-2002, Population of Mongolia in the 20th century, Population Projections for Mongolia: 2008-2030, 2002-2003 Reports on Labour Force Survey and Child Labour Survey, Household Income and Expenditure Survey, and Living Standard Measurement Survey, 2004 Disability Registration – a sample survey, 2003 Reproductive Health Survey, 2006 Participatory Poverty Assessment in Mongolia, 2006 Report on Establishment Census, 2005 Child Development Survey, 2007 Report on Internal Migration of Mongolia, 2006-2007 Labour Force Survey, and 2006-2007 Child Labour Survey are available to users.

It is pleasant to note that any users are accessible to their interested information through our website containing Monthly Statistical Bulletins, Statistical Yearbooks, and other main indicators of the economy.

We would welcome any comments and recommendations regarding the statistical yearbooks, produced by the NSO, and any requests for detailed information of interest on statistical surveys and data related to the yearbooks.

S. MENDSAIKHAN

CHAIRMAN OF THE NATIONAL STATISTICAL OFFICE OF MONGOLIA

ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

ХҮН АМ

Монгол Улсын суурин хүн амын тоо 2008 оны жилийн эцсийн байдлаар 2683.5 мянга болж, 2007 оныхоос 48.4 мянган хүн буюу 1.8 хувиар өслөө. Нийт хүн амын 48.8 хувь нь эрэгтэйчүүд, 51.2 хувь нь эмэгтэйчүүд байгаа бөгөөд 100 эмэгтэйд 95.4 эрэгтэй ногдож байна.

Улаанбаатар хот руу шилжих хөдөлгөөний урсгал их байгаа нь нийслэл хотын хүн ам жил ирэх тутам хурдтай өсөх нөхцөл болж байна. 2008 оны байдлаар нэг хавтгай дөрвөлжин километр нутаг дэвсгэрт Улаанбаатар хотод 228.1 хүн ногдох болж 2005 оныхоос 11.0 хувь, 2006 оныхоос 7.8 хувь, 2007 оныхоос 3.9 хувиар нэмэгджээ.

Улсын дүнгээр авч үзэхэд 2008 онд нийт 1659.2 мянган хүн буюу хүн амын 61.8 хувь нь хот, тосгонд амьдарч байгаагаас Дорнод, Дорноговь, Говьсүмбэр, Дархан-Уул, Орхон аймгийн хүн амын талаас илүү хувь нь хот, тосгонд оршин сууж байгаа бол Өвөрхангай, Дундговь, Завхан, Архангай, Төв аймгийн хүн амын 80 орчим хувь нь хөдөөд амьдарч байна.

Улсын хэмжээнд 2008 оны байдлаар 677.8 мянган өрх, түүний 60.2 хувь нь хотод, 39.8 хувь нь хөдөөд байгаа бөгөөд улсын дунджаар нэг өрхөд 4.0 хүн ногдож байна.

1990 оноос хойш хүн амын жилийн цэвэр өсөлт буурч байсан ч сүүлийн 3 жилд төрөлт нэмэгдэж 1000 хүн амд ногдох төрөлт 2008 онд 24.0 болж, 2007 оныхоос 2.3 пунктээр нэмэгдэв. 2008 онд нийт төрсөн хүүхдийн тоо 63.8 мянгад хүрч 2005 оныхоос 28.9 хувь, 2006 оныхоос 23.0 хувь, 2007 оныхоос 11.2 хувиар өсчээ. Манай улсын хүн амын төрөх үеийн хүйсийн харьцаа олон улсын дундаж түвшинд ойролцоо болж, 100 охидод 104 хөвгүүд ногдож байна. Төрөлтийн нийлбэр коэффициент 2005 онд 1.9; 2006 онд 2.1; 2007 онд 2.3 байсан бол 2008 онд 2.6 болжээ.

Манай улсын хүн амын нас баралтын ерөнхий коэффициент сүүлийн жилүүдэд харьцангуй тогтвортой байсан бол 2007 оноос нэлээдгүй буурч байгаа бөгөөд 2008 онд 5.8 болж 2007 оныхоос 0.4 пунктээр буурлаа. Нэг нас хүрээгүй хүүхдийн эндэгдэл буюу нялхсын нас баралтын коэффициент аажмаар буурч байсан боловч төрөлтийн түвшин нэмэгдсэнтэй холбоотойгоор 2008 онд нэмэгдэж нийт 15.4 мянган хүн нас барсны 8.0 хувь буюу нялхсын нас баралт эзэлж байна. 1000 хүн амд ногдох нас баралт аймгуудын хувьд харилцан адилгүй байгаа бөгөөд 2008 оны байдлаар Хэнтий(6.8), Баянхонгор(6.5), Хөвсгөл(6.4), Архангай(6.4) аймагт хамгийн өндөр, Ховд(4.6), Баян-Өлгий(4.8), Дундговь(5.3) аймагт хамгийн бага байна. Төрөлтөөс тооцсон дундаж наслалт 2008 онд улсын хэмжээнд 67.23 болж 2007 оноос 0.69 пунктээр нэмэгдсэн бөгөөд 2008 онд эмэгтэйчүүдийн дундаж наслалт 70.98, эрэгтэйчүүдийн дундаж наслалт 63.69 болсон байна.

Нийт 33.0 мянган хос 2008 онд гэрлэлтээ бүртгүүлж, 1.9 мянган гэр бүл гэрлэлтээ цуцлуулж, 2.4 мянган хүүхдийг үрчилж авчээ. Гэр бүл цуцлалт 2007 оныхоос 8.2 хувиар өсч, хүүхэд үрчлэлт 1.6 хувиар буурсан байна. Харин 1000 хүн амд ногдох гэрлэлт 2004-2006 онд тогтвортой өсч байснаа 2007 оноос буурч 2008 онд 2007 оныхоос 3.3 пунктээр буурсан байна.

1000 хүнд ногдох гэр бүл цуцлалтын чиг хандлага харьцангуй тогтворгүй байгаа бөгөөд 2006 онд 2005 оныхоос 0.4 пунктээр буурсан, бол 2007 онд 2006 оныхоос 0.1 пунктээр өссөн, харин 2008 онд 2007 оны түвшиндээ байна.

ХҮН АМ, НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

Монгол улсын төрөөс эх хүүхдийн эрүүл мэндийн асуудлыг онцгойлон анхаарч холбогдох арга хэмжээг авч хэрэгжүүлж байна.

Улсын хэмжээгээр өнчин хүүхдийн тоо 2008 онд 48.1 мянгад хүрч 2005 оныхоос 8.4 хувь, 2006 оныхоос 5.7 хувь, 2007 оныхоос 3.3 хувиар тус тус буурах хандлагатай байна. Нийт өнчин хүүхдийн 43.1 мянга буюу 89.6 хувь нь хагас өнчин, 5018 буюу 10.4 хувь нь бүтэн өнчин хүүхдүүд байна. Бүтэн өнчин хүүхдийн тоо 2005 оныхоос 7.9 хувь, 2006 оныхоос 4.9 хувь, 2007 оныхоос 1.1 хувиар, мөн хагас өнчин хүүхдийн тоо 2005 оныхоос 8.5 хувь, 2006 оныхоос 5.7 хувь, 2007 оныхоос 3.6 хувиар тус тус буурлаа.

Өрх толгойлсон эмэгтэйчүүдийн тоо 2008 онд 76.8 мянга болж 2005 оныхтой харьцуулахад 9.2 хувь, 2006 оныхоос 6.3 хувь, 2007 оныхоос 6.5 хувиар тус тус өссөн байна.

Өрх толгойлсон эмэгтэйчүүдийн тооны өсөлтөд 18 ба түүнээс дээш насны эрэгтэйчүүдийн нас баралт голлон нөлөөлж байна.

Өрх толгойлсон эмэгтэйчүүдийн 39.0 мянга буюу 50.8 хувь нь 3 хүртэл; 28.6 мянга буюу 37.3 хувь нь 3-5; 9190 буюу 11.9 хувь нь 6 ба түүнээс дээш ам бүлтэй байна. 2008 оны байдлаар өрх толгойлсон нийт эмэгтэйчүүдийн 14.4 хувь нь Баруун бүсэд, 23.6 хувь нь Хангайн бүсэд, 19.7 хувь нь Төвийн бүсэд, 9.2 хувь нь Зүүн бүсэд, 33.1 хувь нь Улаанбаатар хотод ногдож байна.

Улсын хэмжээнд 16 хүртэлх насны 4 ба түүнээс дээш хүүхэдтэй өрхийн тоо 2008 онд 31.9 мянга болж, 2005 оныхоос 24.9 хувь, 2006 оныхоос 20.4 хувь, 2007 оныхоос 16.0 хувиар буурчээ. Харин 16 хүртэлх насны хүүхэдтэй гэр бүлгүй эмэгтэйчүүдийн тоо 2008 онд 42.5 мянга болж, 2005 оныхоос 12.3 хувь, 2006 оныхоос 8.1 хувь, 2007 оныхоос 2.4 хувиар буурсан байна. 16 хүртэлх насны хүүхэдтэй гэр бүлгүй эмэгтэйчүүдийн 26.4 мянга буюу 62.1 хувь нь 3 хүртэл; 11.6 мянга буюу 27.3 хувь нь 3-5; 4490 буюу 10.6 хувь нь 6 ба түүнээс дээш тооны хүүхэдтэй байна.

АЖИЛЛАХ ХҮЧ

Төвлөрсөн төлөвлөгөөт эдийн засгаас зах зээлийн эдийн засагт шилжиж эхэлснээр тус улсын эдийн засагт бүтцийн өөрчлөлт, үйлдвэрлэлийн уналт, аж ахуйн нэгжүүдийн өөрчлөн байгуулалт явагдаж улмаар ажил орлогогүй иргэдийн тоо нэмэгдэх болсон ба тэднийг шинэ ажил үйлчилгээнд зуучлах, мэргэжил олгох зэрэг асуудал чухлаар тавигдсан юм. Энэ үеэс хөдөлмөр зохицуулалтын албад байгуулагдаж эхэлсэн. 1992 оноос олон улсын стандарт аргачлалын дагуу хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэс (хөдөлмөр эрхлэлтийн алба)-г бүртгэлтэй хүмүүсийг ажилгүйчүүд гэж үзэж улсын хэмжээний ажиллах хүч буюу эдийн засгийн идэвхитэй хүн ам; ажиллах хүчний оролцоо, ажилгүйдлийн түвшний үзүүлэлтийг тооцон гаргаж статистикийн мэдээлэлд хамруулдаг болов.

Хөдөлмөрийн зах зээлийн хөгжил, хүн амын эдийн засгийн идэвхитэй байдлыг харуулдаг гол үзүүлэлт бол ажиллах хүчний хөдөлмөр оролцооны түвшин бөгөөд энэ үзүүлэлт сүүлийн жилүүдэд бага зэрэг буурч ирсэн. Ажиллах хүчний хөдөлмөр оролцооны түвшин 2008 онд 63.5 хувь болж 2006 оныхоос 0.9, 2007 оныхоос 0.7 пунктээр тус тус буурч, харин 2005 оны түвшинд байна. Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо 2008 оны эцэст 29.8 мянган хүн болж 2005, 2006 оныхоос тус бүр 9.1 хувь, 2007 оныхоос 0.4 хувиар буурчээ. Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо сүүлийн жилүүдэд буурсаар байгаа нь ажиллагчдын тоо өсч байгаагаас гадна аймаг, нийслэлийн хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэс (хөдөлмөр эрхлэлтийн алба)-ээр зуучлуулан ажилд орсон ажилгүй хүмүүсийн тоо нэмэгдэж байгаатай холбоотой байна.

Товч танилцуулга |

Манай улсын хэмжээгээр эдийн засгийн идэвхитэй хүн амд нийт ажиллагчдын эзлэх хувь 2008 онд 97.2 хувь болж 2005 оныхоос 0.5 пунктээр, 2006 оныхоос 0.4 пунктээр нэмэгдэж, 2007 оныхтай адил түвшинд байна.

Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар авч үзэхэд сүүлийн жилүүдэд хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй, боловсруулах аж үйлдвэр, үл хөдлөх хөрөнгө, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа, нийгэм, бие хүнд үзүүлэх үйлчилгээний салбарынхаас бусад бүх салбарт ажиллагчдын тоо өссөн байна.

Эдийн засгийн идэвхитэй хүн ам болон ажиллагчдын дотор эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувь ойролцоо байгаа бол харин бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн дунд эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь эрэгтэйчүүдийнхээс харьцангуй өндөр байна.

Аймаг, нийслэлийн хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэст бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн дотор дээд боловсролтой болон мэргэжилгүй хүмүүсийн эзлэх хувь нэмэгдэж, тусгай дунд болон мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв төгссөн хүмүүсийн эзлэх хувь буурч байна.

Монгол улсын төрийн албанд 2008 оны 1 сарын 1-ний байдлаар 140.3 мянган албан хаагч ажиллаж байгаа нь 2005 оныхоос 15.2 хувь, 2006 оны оныхоос 16.3 хувь, 2007 оныхоос 9.5 хувиар тус тус өсчээ.

ДУНДАЖ ЦАЛИН

Ажиллагчдын дундаж цалингийн түүвэр судалгааг 2000 оны 4 дүгээр улирлаас эхлэн улирал тутам улсын хэмжээгээр явуулж, дүнг хүйс, эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбар, ажил мэргэжлийн ангилал, аж ахуйн нэгж, байгууллагын өмчийн болон хариуцлагын хэлбэрээр, аймаг, нийслэлээр гаргаж байна. Түүвэр судалгаанд улиралд дунджаар 1028 аж ахуйн нэгж, байгууллагын 167.1 мянган ажиллагчид хамрагдаж байна.

Ажиллагчдын сарын дундаж цалин 2008 онд 274.2 мянган төгрөг болсон нь 2005 оныхоос 2.7 дахин, 2006 оныхоос 2,1 дахин, 2007 оныхоос 58.5 хувиар тус тус өсөв.

Сарын дундаж цалинг эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбараар авч үзэхэд санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа, уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр, төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, заавал даатгах нийгмийн даатгал, эрүүл мэнд, нийгмийн халамж, боловсрол зэрэг салбарт ажиллагчдын дундаж цалин бусад салбарын ажиллагчдынхаас болон улсын дунджаас 15.0-197.2 мянган төгрөгөөр илүү байна. Түүнчлэн төсөвт байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалин улсын дундаж болон бусад аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдынхаас харьцангуй өндөр байна.

ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

Эдийн засгийн бодит өсөлт 2000 онд 1.3 хувь өсч байсан бол 2001-2004 онд жилд дунджаар 6.3 хувь, 2005-2008 онд жилд дунджаар 8.7 хувь болж өссөн байна.

ДНБ-ий 2005-2008 оны жилийн дундаж өсөлт өмнөх 4 жилийн дунджаас 2.4 пунктээр нэмэгдэхэд хөдөө аж ахуйн салбар жилд дунджаар 9.8 хувь, аж үйлдвэрийн салбар 5.0 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна. Сүүлийн жилүүдэд цаг агаарын байдал тааламжтай байсан нь хөдөө аж ахуйн салбарын хөгжилд эерэгээр нөлөөлсөн ба 2004 оны жилийн эцэст 28.0 сая малтай байсан бол 2008 оны жилийн эцэст 43.3 сая болж 15.3 сая толгойгоор буюу 1.5 дахин нэмэгджээ. Уул уурхайн салбарын үйлдвэрлэл 2005-2008 онд жилд дунджаар 5.0 хувь, боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарынх 6.9 хувиар өсөв.

ДНБ-ий бодит өсөлт 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 8.9 хувь болж, 2007 оныхоос 1.3 пунктээр буурлаа. Энэхүү бууралтад хөдөө аж ахуй, уул уурхай, олборлох үйлдвэр болон боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын өсөлтийн сааралт нөлөөлсөн, тухайлбал, хөдөө аж ахуйн салбар 15.8-иас 5.0 хувь (бойжуулсан төлийн тоо 2008 онд 12.8 сая толгойд хүрч, төл бойжилтын хувь 91.0 хувь болж, 2007 оныхоос 6.1 пунктээр буурсан, том малын зүй хорогдол 1.6 сая толгойд хүрч, 2007 оныхоос 5.6 дахин нэмэгдсэн), уул уурхай, олборлох үйлдвэр 2.9-өөс 0.1 хувь (2008 онд 15.2 тн алт, 143.6 мян.тн цайрын баяжмал, 362.3 мян.тн зэсийн баяжмал (35 хувийн агуулгатай), олборлосон нь 2007 оныхтой харьцуулахад алт 13.1 хувь, цайрын баяжмал 7.2 хувь, зэсийн баяжмал 2.6 хувиар буурсан); боловсруулах аж үйлдвэр 29.0-өөс 4.7 хувь хүртэл тус тус буурсан байна. Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын 2008 оны үйлдвэрлэлт 2007 оныхтой харьцуулахад арьс шир үйлдвэрлэлт 54.4 хувь, хувцас үйлдвэрлэлт 26.1 хувь, эмнэлгийн тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл 17.6 хувь, төмрийн үйлдвэрлэл 13.6 хувь, гурил үйлдвэрлэл 10.9 хувь, цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 9.2 хувиар тус тус буурсан нь мөн нөлөөллөө.

Нэг хүнд ногдох ДНБ (2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр)-ий 2001-2004 оны жилийн дундаж хэмжээ 930.6 мянган төгрөг байсан бол 2005-2008 оны жилийн дундаж хэмжээ 1223.6 мянган төгрөгт хүрч 1.3 дахин нэмэгдлээ. Нэг хүнд ногдох ДНБ-ий хэмжээ (2005 оны зэрэгцүүлсэн үнээр) 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 1361,5 мянган төгрөг боллоо.

ДНБ 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр оны үнээр 6130.3 тэрбум төгрөг, харин 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 3620.5 тэрбум төгрөг болж, 2007 оныхтой харьцуулахад 8.9 хувь буюу 294.6 тэрбум төгрөгөөр өслөө. ДНБ-ий энэхүү өсөлтөд малын тоо толгой 43.3 саяд хүрч, 2007 оныхоос 7.5 хувь буюу 3.0 саяар нэмэгдсэн болон газар тариалангийн салбарын үйлдвэрлэлт 21.0 хувь, боловсруулах аж үйлдвэрийн салбар 4.7 хувь, үйлчилгээний салбар 15.9 хувь өссөн зэрэг нь голлон нөлөөллөө.

Хувийн хэвшил 2008 онд ДНБ-д 64.4 хувийг эзэлж, 2007 оныхоос 2.2 пунктээр буурлаа.

Эцсийн ашиглалтын аргаар тооцсон ДНБ-ий бүтцийг 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр авч үзвэл эцсийн хэрэглээ 72.6 хувь, нийт хуримтлал 43.6 хувь, цэвэр экспорт (-16.2) хувь болж, 2007 оныхтой харьцуулахад ДНБ-д эцсийн хэрэглээ болон нийт хуримтлалын эзлэх хувь 5.1-12.5 пунктээр тус тус өсч, харин цэвэр экспортын эзлэх хувь хэмжээ 17.6 пунктээр буурсан байна.

ДНБ-ий бүтцийн энэ өөрчлөлт нь 2008 онд цэвэр экспорт алдагдалтай гарснаас голлон шалтгаалжээ. Цэвэр экспорт алдагдалтай гарахад барааны импортын өсөлт нь экспортын өсөлтөөс илүү хурдацтай байсан нь нөлөөлжээ.

ДНБ (2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр)-ий өсөлтийг улирлаар харьцуулахад 2008 оны 1 дүгээр улиралд өмнөх оны мөн үеийнхээс 15.0 хувь, 2 дугаар улиралд 10.0 хувь, 3 дугаар улиралд 8.9 хувь, харин 4 дүгээр улиралд 4.3 хувиар тус тус өслөө. ДНБ-ий улирлын өсөлтийн сааралтад дэлхийн санхүү, эдийн засгийн хямралаас үүдэн манай эдийн засагт үйлдвэрлэл, үйлчилгээний өсөлт буурсан нь нөлөөлөв.

САЛБАР ХООРОНДЫН ТЭНЦЭЛ

Монгол улс зах зээлийн эдийн засгийн харилцаанд шилжсэнээр макро эдийн засгийн гол үзүүлэлт, тооцооны аргачлалыг олон улсын жишигт нийцүүлэх зорилт тавигдаж, сүүлийн жилүүдэд ДНБ-ийг тооцох аргачлалыг сайжруулах нэвтрүүлэх, үндэсний тооцооны дансууд байгуулах зэрэг асуудлаар ажил хийж байна.

Үүний зэрэгцээ улс орны эдийн засгийн үндсэн тэнцвэрийг макро түвшинд нэгтгэн, тэнцэл хэлбэрээр харуулах Салбар хоорондын тэнцлийг тодорхой хугацаанд тогтмол

Товч танилцуулга |

давтамжтайгаар байгуулж, гарсан үр дүнд дүн шинжилгээ хийж, бодлого боловсруулагчдад ашиглах мэдээллийн эх үүсвэрийг улам дэлгэрэнгүй харилцан уялдаатай болгох нь Үндэсний Статистикийн Хорооны чухал зорилтын нэг юм.

Манай улс төвлөрсөн төлөвлөгөөт эдийн засгийн харилцааны тогтолцоогоор хөгжиж байхдаа 1963 оноос салбар хоорондын тэнцлийг зохиож ирсэн түүхтэй. Тухайн үед эдийн засгийн харилцан туслах зөвлөлийн гишүүн орнуудад мөрдөж байсан Улс ардын аж ахуйн баланс зохиох аргыг хэрэглэж Салбар хоорондын тэнцлийг 1966, 1970, 1977, 1983, 1987 онуудын гүйцэтгэлээр зохиосон билээ. Зах зээлийн эдийн засгийн харилцаанд шилжсэнээс хойш Үндэсний тооцооны систем (ҮТС'93)-ийн нийтлэг арга зүйг мөрдлөг болгон салбар хоорондын тэнцлийг 1997 болон 2000 онд туршилтын журмаар, энэ удаагийн 2005 оны салбар хоорондын тэнцлийг нөөц, ашиглалтын тэнцэлд үндэслэн зохиов.

Эдийн засгийн нөөц. Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний нийт нөөцийн хэмжээ худалдан авагчийн үнээр 2005 онд 7741.7 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна. Цахилгаан, дулааны эрчим хүч, мал, малын гаралтай түүхий эд, мах, махан бүтээгдэхүүн, сүү, сүүн бүтээгдэхүүн, металлын хүдэр, нүүрс зэрэг бүтээгдэхүүний 72.4-94.9 хувийг дотоодын үйлдвэрлэлтээр, харин металл бүтээгдэхүүн, машин тоног төхөөрөмж, химийн бүтээгдэхүүн, шатахуун, тамхи, цаас, цаасан бүтээгдэхүүний нөөцийг үндсэндээ импортоор хангаж байна. Үүнээс үзвэл мал, малын гаралтай бүтээгдэхүүн, нүүрс, эрчим хүч, мах, махан бүтээгдэхүүн болон сүү, сүүн бүтээгдэхүүний дотоодын хэрэгцээг үндсэнд нь өөрийн үйлдвэрлэлтээр хангаж, химийн бүтээгдэхүүн, шатахуун, металл бүтээгдэхүүн, машин, тоног төхөөрөмжийн хувьд гадаадаас бүрэн хамааралтай байна. Салбарын бүтээгдэхүүний нөөцөд тээвэр, худалдааны нэмэгдэл нэлээд чухал хүчин зүйл болох нь харагдаж байна. Тухайлбал, тээвэр, худалдааны нэмэгдэл хүнсний бүтээгдэхүүний ашиглах нөөцийн 11.9-21.6 хувь, арьс шир, арьс ширэн бүтээгдэхүүний 18.9 хувь, шатахуун, металл бүтээгдэхүүн, машин тоног төхөөрөмж, шил, шилэн бүтээгдэхүүн, бусад төмөрлөг бус бүтээгдэхүүн, химийн бүтээгдэхүүн зэрэг импортын бүтээгдэхүүний 12.2-20.4 хувийг тус тус эзэлж байна.

Нийт нөөцийн 61.8 хувийг бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, 38.2 хувийг үзүүлсэн ажил, үйлчилгээний нийлүүлэлт эзэлж байна. Энэ нь манай орны эдийн засагт үйлчилгээний салбарын эзлэх байр суурь улам өргөжиж буйг харуулж байна.

Дотоодын үйлдвэрлэлтийн 45.5 хувийг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, үүний дотор 16.2 хувийг уул уурхай, олборлох салбарын бүтээгдэхүүн, 10.8 хувийг мал, малын гаралтай бүтээгдэхүүн, мах, махан бүтээгдэхүүн (түүхий эд); үйлчилгээний салбаруудын үйлдвэрлэлт 54.5 хувийг эзэлж байна.

Үйлдвэрлэлийн салбарын бүтцээс авч үзвэл мал аж ахуй, уул, уурхай олборлох салбарууд эдийн засгийн хувьд тэргүүлэх салбар хэвээрээ, харин боловсруулах чиглэлийн салбар төдийлөн хөгжихгүй байгаа нь хадгалагдсаар байна.

Импортын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний 70.3 хувийг бүтээгдэхүүний импорт, үүний дотор 27.3 хувийг металл бүтээгдэхүүн, машин, тоног төхөөрөмжийн, 17.8 хувийг шатахууны, 2.0 хувийг гурил, гурилан бүтээгдэхүүний импорт тус тус эзэлж байна. Үйлчилгээний импорт 29.7 хувьтай байна.

Нөөцийн ашиглалт. Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний нийт нөөцийн 35.7 хувь нь завсрын хэрэглээнд, 28.8 хувь нь эцсийн хэрэглээнд, 14.7 хувь нь хуримтлал бий болгоход, 20.7 хувь нь экспортод гарсан байна. Үүнийг бүтээгдэхүүн болон үйлчилгээгээр задлан үзэхэд бүтээгдэхүүний нөөц буюу нийт нийлүүлсэн бүтээгдэхүүний 33.9 хувийг завсрын хэрэглээнд, 23.7 хувийг эцсийн хэрэглээнд, 16.3 хувийг хуримтлалд ашиглаж, 26.1 хувийг нь экспортлосон байна. Нийт үйлчилгээний 38.9 хувь нь завсрын хэрэглээнд, 37.8 хувь нь эцсийн хэрэглээнд, 12.0 хувь нь хуримтлалд ашиглагдсан ба 11.2 хувь нь экспортын үйлчилгээ байна.

Нийт ашигласан нөөцийн 63.8 хувийг бүтээгдэхүүн, 36.2 хувийг үйлчилгээ эзэлж байна.

Мах, махан бүтээгдэхүүний 74.5 хувийг эцсийн хэрэглээнд (хүн амын), 13.0 хувийг завсрын хэрэглээнд, 4.2 хувийг экспортод; шатахуун, цаас, цаасан бүтээгдэхүүн, химийн бүтээгдэхүүн болон бусад төмөрлөг бус бүтээгдэхүүн, цахилгаан, дулааны эрчим хүчний 73.5-98.2 хувийг завсрын хэрэглээнд, сүү, сүүн бүтээгдэхүүн, архи, дарс, пиво, ундаа, гурил, гурилан бүтээгдэхүүний 63.6-86.6 хувийг эцсийн хэрэглээнд, металл бүтээгдэхүүн, машин, тоног төхөөрөмжийн 53.3 хувийг завсрын хэрэглээнд, 39.0 хувь нь хуримтлалд тус тус ашиглагджээ.

Завсрын хэрэглээний 60.5 хувийг бүтээгдэхүүн, үүний дотор 13.3 хувийг шатахуун, 14.9 хувийг металл бүтээгдэхүүн, машин, тоног төхөөрөмж, 4.9 хувийг цахилгаан, дулааны эрчим хүч эзэлж байна.

Эцсийн хэрэглээний 52.4 хувийг бүтээгдэхүүний хэрэглээ эзэлж, үүний дотор мал, малын гаралтай түүхий эд, мах, махан бүтээгдэхүүний хэрэглээ 11.8 хувь, гурил, гурилан бүтээгдэхүүнийх 3.7 хувь, архи, дарс, пиво, ундааных 2.5 хувь байна.

Нийт хуримтлалын 70.4 хувийг бүтээгдэхүүний хуримтлал, үүний дотор 26.4 хувийг металл бүтээгдэхүүн, машин, тоног төхөөрөмж эзэлж байна. Хуримтлалын 29.6 хувь нь үйлчилгээний салбарт бий болжээ.

Экспортын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний 80.3 хувийг бүтээгдэхүүний экспорт, үүний дотор 56.3 хувийг уул уурхай, олборлох салбарын бүтээгдэхүүний экспорт, 7.9 хувийг нэхмэл, оёмол бүтээгдэхүүний, 5.2 хувийг ээрсэн утасны, 1.9 хувийг мал, малын гаралтай түүхий эд, харин үйлчилгээний экспорт 19.7 хувийг эзэлж байна.

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН УЛСЫН ИНДЕКС

ҮСХ нь 2008 оны 1 дүгээр сараас эхлэн нийслэл, аймаг бүрийн өрхийн орлого, зарлагын судалгаанд үндэслэсэн хэрэглээний зардлын жингээр жигнэсэн хэрэглээний үнийн улсын индексийг тооцож нийтэд мэдээлж байна. Энэ тооцоогоор хэрэглээний үнийн улсын индекс 2008 онд 22.1 хувь өссөний дотор боловсролын үйлчилгээний бүлгийн үнэ дүнгээр 39.9 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээнийх 31.4 хувь, эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээнийх 27.0 хувь, тээврийнх 25.8 хувь, хүнсний барааных 24.0 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, түлшнийх 22.6 хувь, хувцас, гутал, бөс барааных 16.5 хувь, гэр ахуйн бараа, тавилгынх 15.4 хувь, бусад бараа, үйлчилгээнийх 14.6 хувь, согтууруулах ундаа, тамхины бүлгийнх 12.4 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээнийх 9.7 хувиар өсч, харин холбооны үйлчилгээнийх 3.0 хувиар буурчээ.

Хэрэглээний үнийн улсын индексийн жилийн дундаж түвшин 2008 онд 28.0 хувь байгаа нь сүүлийн 10 жилийн хамгийн өндөр үзүүлэлт юм.

Хэрэглээний үнийн улсын индексийн 2008 оны 22.1 хувийн өсөлтийн 10.2 нэгж нь хүнсний барааны бүлгийн үнийн өсөлтөөс; 2.4 нэгж нь орон сууц, ус цахилгаан, түлшний бүлгийн; 2.4 нэгж нь тээврийн бүлгийн, 2.3 нэгж нь хувцас, гутал, бөс барааны бүлгийн, 2.2 нэгж нь боловсролын бүлгийн үнийн өсөлтөөс шалтгаалсан байна.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ улсын дүнгээр 2008 оны 10 дугаар сард өмнөх сарынхаас 1.1 хувь, 11 дүгээр сард 1.0 хувиар тус тус буурсан нь 2007 оноос хойш анх удаа үнэ буурсан тохиолдол байлаа. Хэрэглээний үнэ 2008 оны 4 дүгээр сард улсын дүнгээр өмнөх сарынхаас 5.7 хувь өссөн нь энэ оны хамгийн өндөр өсөлт байв.

Хэрэглээний үнийн сарын дундаж өсөлт 2008 оны эхний хагас жилд 3.0 хувь байсан бол сүүлийн хагаст 0.4 хувь болж өсөлтийн хурдац буурлаа.

Аймгуудад хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2008 оны жилийн эцэст 2007 оныхтой харьцуулахад 11.9-29.4 хувь өссөний дотор Булган аймагт хэрэглээний үнэ 29.4 хувь нэмэгдсэн нь хамгийн өндөр өсөлт байв.

Товч танилцуулга |

Инфляцийн түвшин 2008 онд өндөр гарсан нь дэлхийн эдийн засагт, түүний дотор хөрш орнуудад инфляци өссөн (ОХУ-д 2008 оны эцэст 13.3%, БНХАУ-д 5.9 %, үүнээс хүнсний бараа 14.3 хувь); импортын гурил, гурилан бүтээгдэхүүн, элсэн чихэр, цагаан болон шар будаа, ургамлын тос зэрэг хүнсний бараануудын үнэ өссөн; хөрш орнуудын валютын ханш чангарсан; улаан буудай, шатахуун зэрэг зарим түүхий эдийн дэлхийн зах зээлийн үнэ өссөнтэй холбоотой байна.

МӨНГӨ, ЗЭЭЛ

Эдийн засаг дахь мөнгөний нийлүүлэлт (M2) 2008 оны жилийн эцэст 2318.9 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь 2007 оныхоос 82.4 тэрбум төгрөгөөр буюу 3.4 хувиар буурсан байна. Мөнгөний гол шалгуур үзүүлэлтийн нэг болох нийт мөнгө (M2)-нд банкнаас гадуурх мөнгөний эзлэх хувь 2008 оны эцэст 14.2 хувь болж, 2007 оныхтой харьцуулахад 2.4 пунктээр нэмэгдэв.

Төгрөгийн ам. доллартай харьцах 2008 оны дундаж ханш 1169.26 төгрөг байсан нь 2007 оны дундаж ханштай харьцуулахад 0.1 хувь чангарсан байна. Төгрөгийн хадгаламж 2007 онд 60.8 хувиар өсч байсан бол 2008 онд 16.1 хувиар буурлаа. Харин гадаад валютын хадгаламж 2008 онд өмнөх оныхоос 17.1 хувиар өсч, 440.2 тэрбум төгрөгт хүрэв.

Арилжааны банкуудын олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл 2008 оны эцэст 2635.6 тэрбум төгрөгт хүрч 2007 оныхоос 579.5 сая төгрөг буюу 28.2 хувиар өссөн байна. Нийт зээлийн өрийн үлдэгдэлд чанаргүй зээлийн эзлэх хувь 2006 онд 4.9 хувь, 2007 онд 3.3 хувь байсан бол 2008 онд 7.2 хувь болж өсөв. 2008 оны 12 дугаар сард төв банкнаас арилжааны банкуудад хяналт, шалгалт хийж, зээлийг дахин ангилснаар чанаргүй зээлийн өрийн үлдэгдэл 2008 оны 12 дугаар сард өмнөх сарынхаасаа 101.6 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Банкуудын төгрөгийн зээлийн жигнэсэн дундаж хүү 2008 оны эцэст өмнөх оныхоос 0.5 пунктээр нэмэгдэж, жилийн хүү 20.4 хувь, валютын зээлийн жигнэсэн дундаж хүү өмнөх оныхоос 2.6 пунктээр нэмэгдэж 16.8 хувьд тус тус хүрчээ.

ҮНЭТ ЦААСНЫ ЗАХ ЗЭЭЛ

Монголын хөрөнгийн биржид 2008 оны эцсийн байдлаар 376 компани бүртгэлтэй байгаагаас 55 нь төрийн өмчийн болон төрийн өмчийн оролцоотой хувьцаат компани, 321 нь хувийн өмчийн компани байна.

Үнэт цаасны арилжаа 2008 онд нийт 258 өдөр явагдаж, 62.3 тэрбум төгрөгийн гүйлгээ хийв. Нийт үнэт цаасны гүйлгээний үнийн дүнгийн 3.2 хувийг бондын гүйлгээ эзэлж байна. Хөрөнгийн зах дээрх нийт үнэлгээний дүн 515.9 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь 2007 оныхтой харьцуулахад 28.0 хувиар буурсан байна.

ТОП-20 дундаж индексийн зах зээлийн үнэлгээ 2007 онд 6699.9 байсан бол 2008 онд 9722.9 болж нэмэгдлээ.

Засгийн газрын бондын арилжаа 2008 онд 4 удаа явагдаж, арилжаанд банкууд болон бизнесийн бусад байгууллагууд, хувь хүмүүс оролцсон байна. 2008 онд өдөрт дунджаар 659.5 мянган хувьцаа арилжаалагдаж, 233.9 сая төгрөгийн гүйлгээ хийгджээ. Хөх ган, Ремикон, Гермес центр, Анод банк, Женко тур бюро зэрэг хувьцаат компаниудын хувьцаа тоо ширхэгээр болон үнийн дүнгээр хамгийн идэвхтэй арилжаалагдсан байна. Харин Таван толгой, Багануур, Шивээ овоо, Монголын цахилгаан холбоо, АПУ зэрэг хувьцаат компаниуд зах зээлийн хамгийн өндөр үнэлгээтэй компанийн тоонд орж байна.

САНХҮҮГИЙН БУСАД САЛБАР

Даатгал. Хүний ажил амьдралд учирч болзошгүй тааламжгүй үйл явдлын эрсдэлийг бууруулах, түүний хохирлын үр дагаврыг богино хугацаанд арилгах үр дүнтэй санхүүгийн арга хэлбэрийн нэг нь арилжааны даатгал байдаг. Манай улсад 2008 онд нийт 15 байгууллага үйл ажиллагаа явуулах тусгай зөвшөөрөлтэйгээр даатгалын үйл ажиллагаа, 4 байгууллага даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа явуулсан байна. Даатгалын байгууллагууд 2008 онд 21.3 тэрбум төгрөгийн хураамжийн орлого олж, 4.9 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөр төлжээ. Мөн эдгээр байгууллагуудад давхардсан тоогоор 1345.6 мянган даатгуулагч хамрагдсан байна.

Банк бус санхүүгийн байгууллага. Улсын хэмжээнд 2008 онд нийт 132 банк бус санхүүгийн байгууллага үйл ажиллагаа явуулж 18.2 тэрбум төгрөгийн санхүүгийн орлого олж, 6.0 тэрбум төгрөгийг санхүүгийн зардалд зарцуулж, 11.0 тэрбум төгрөгийн санхүүгийн цэвэр ашигтай ажиллав. Санхүүгийн орлого 2007 оныхоос 39.6 хувь, санхүүгийн зардал 17.7 хувь, санхүүгийн цэвэр ашиг (санхүүгийн орлогоос санхүүгийн зардал болон болзошгүй эрсдэлийн зардлыг хассан дүн) 51.5 хувь тус тус өссөн байна.

Хадгаламж зээлийн хоршоо. Нийт 209 нэгж тусгай зөвшөөрөлтэйгээр 2008 онд үйл ажиллагаа явуулж 11.1 тэрбум төгрөгийн хүүгийн орлого олж, 6.5 тэрбум төгрөгийг хүүгийн зарлагад зарцуулж, 4.6 тэрбум төгрөгийн хүүгийн цэвэр орлого олсон байна. 2008 онд хүүгийн орлого 2007 оныхоос 33.5 хувь, хүүгийн зарлага 15.2 хувь, хүүгийн цэвэр орлого 72.3 хувиар тус тус өсчээ. Хоршоодын тоо 2008 онд өмнөх оныхоос 41 хоршоо буюу 24.4 хувиар нэмэгдлээ.

УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

Улсын нэгдсэн төсвийн нийт орлого ба тусламжийн дүн жил бүр нэмэгдэж, 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 2156.4 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь 2005 оныхоос 1318.5 тэрбум төгрөг буюу 2.6 дахин, 2007 оныхоос 275.9 тэрбум төгрөг буюу 14.7 хувь өссөн байна. Нийт орлого, тусламжийн дүнд урсгал орлого 2005 онд 99.4 хувь, 2007 онд 98.7 хувь, 2008 онд 99.1 хувийг эзэлж байна.

Улсын нэгдсэн төсвийн нийт зарлага ба цэвэр зээлийн хэмжээ 2008 онд 2462.0 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь 2005 оныхоос 1697.4 тэрбум төгрөг буюу 3.2 дахин, 2007 оныхоос 714.7 тэрбум төгрөг буюу 40.9 хувиар тус тус өсчээ. Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүнд урсгал зарлага 2005 онд 78.5 хувь, 2007 онд 78.3 хувь, 2008 онд 71.1 хувийг эзэлж байна.

Улсын нэгдсэн төсөв 2005 онд ДНБ-ий 2.6 хувьтай, 2006 онд ДНБ-ий 3.3 хувьтай, 2007 онд ДНБ-ий 2.9 хувьтай тэнцэх хэмжээний ашигтай байсан бол 2008 оны ДНБ-ий (урьдчилсан гүйцэтгэлээр) 5.0 хувьтай тэнцэх алдагдалтай гарлаа.

Монгол Улсын төсвийн урсгал тэнцэл 1999 оноос хойш ашигтай гарсан бөгөөд 2007 онд төсвийн урсгал тэнцлийн ашиг ДНБ-ий 10.6 хувьтай тэнцэж байсан бол 2008 онд 6.3 хувь болж 4.3 пунктээр буурсан байна.

Хөрөнгийн зардлын ДНБ-д эзлэх хувь 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 10.2 хувь болж 2005 оныхоос 7.0 пункт, 2007 оныхоос 3.7 пунктээр тус тус нэмэгдсэн байна.

ИХ БАРИЛГА

Барилга угсралт, их засварын ажлын хэмжээ 2008 онд 440.3 тэрбум төгрөгт хүрснийг 2007 онтой харьцуулахад 50.9 тэрбум төгрөг буюу 13.1 хувиар нэмэгдэв. Нийт барилга угсралт, их засварын 416.0 тэрбум төгрөгийн буюу 94.5 хувийн ажлыг дотоодын барилгын

Товч танилцуулга

байгууллагууд, 24.3 тэрбум төгрөгийн буюу 5.5 хувь ажлыг гадаадын болон гадаадынхантай хамтарсан барилгын байгууллагууд гүйцэтгэжээ.

Барилга угсралт, их засварын ажлын хэмжээг 2005 онтой харьцуулахад 255.0 тэрбум төгрөг буюу 2.4 дахин нэмэгдсэн байна.

Улсын хэмжээнд 2008 онд нийтдээ 376.1 тэрбум төгрөгийн орон сууц, үйлдвэр, үйлчилгээний барилга объектыг ашиглалтад оруулсан нь 2007 оныхоос 147.6 тэрбум төгрөг буюу 64.6 хувиар өслөө.

2008 онд орон сууцны зориулалттай 5416 айлын 139 барилга, худалдаа, үйлчилгээний зориулалттай 57, зочид буудлын зориулалттай 13, үйлдвэрлэлийн зориулалттай 7, нийтдээ 594 барилгыг ашиглалтад оруулсан байна.

Барилгын гол нэрийн материалын үнэ 2008 онд нилээд нэмэгдсэн бөгөөд 2007 оны эцэст нэг ширхэг М-100 маркийн улаан тоосго 90 төгрөг, нэг м³ палк 7.5 мянган төгрөг, нэг м³ шалны банз 64.4 мянган төгрөг, нэг м³ захалсан банз 14.3 мянган төгрөг байсан бол 2008 оны эцэст нэг ширхэг улаан тоосго 201 төгрөг, нэг м³ палк 15.5 мянган төгрөг, нэг м³ шалны банз 140.8 мянган төгрөг, нэг м³ захалсан банз 26.9 мянган төгрөг болж 1.8-2.2 дахин нэмэгдсэн нь жилийн хамгийн өндөр өсөлттэй барилгын материал болж байлаа.

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, БАРИЛГА

Нийт хөрөнгө оруулалт 2008 оны урьдчилсан байдлаар 1893.0 тэрбум төгрөгт хүрч 2007 оныхоос 640.2 тэрбум төгрөг буюу 51.1 хувиар өсчээ.

Хөрөнгө оруулалтын 52.3 хувь нь дотоод эх үүсвэрийнх, 47.7 хувь нь гадаад эх үүсвэрийнх байна. 2007 оныхтой харьцуулахад дотоод эх үүсвэрийнх 211.5 тэрбум төгрөгөөр, гадаад эх үүсвэрийнх 428.7 тэрбум төгрөгөөр тус тус өсчээ.

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт 2008 онд 477.1 тэрбум төгрөгт хүрч 2007 оныхоос 69.4 тэрбум төгрөг буюу 17.0 хувиар өслөө. Нийт хөрөнгө оруулалтын 25.2 хувийг улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт эзэлж байгаа нь 2007 оныхоос 7.3 пунктээр бага байна.

Нийт хөрөнгө оруулалт 2008 онд 23.3 хувийг барилга угсралт, их засварын ажилд, 68.9 хувийг машин, тоног төхөөрөмж худалдан авахад зарцуулав.

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Мал аж ахуй. Манай улсын эдийн засгийн гол үндэс болсон бэлчээрийн мал аж ахуйн салбар улс орны эдийн засаг, хөдөлмөр эрхлэлт, экспортын орлогод чухал байр суурь эзэлсэн хэвээр байна. 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр манай улсын ДНБ-ий 18.8 хувийг хөдөө аж ахуйн салбарт үйлдвэрлэж, үүний 87.9 хувийг мал аж ахуйн салбар эзэлж байна. Улсын хэмжээгээр 2008 оны байдлаар хөдөө аж ахуйн салбар нийт ажиллагчдын 36.0 орчим хувь, экспортын орлогын дөрөвний нэгийг бүрдүүлж байна.

Мал аж ахуйн салбарын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр, оны үнээр 1353.0 тэрбум төгрөг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 954.7 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх онтой харьцуулахад оны үнээр 20.3 хувиар, зэрэгцүүлэх үнээр 3.8 хувиар өслөө.

Мал аж ахуйн салбарт 2008 онд нядалгааны жингээр 223.1 мянган тонн мах, 457.4 мянган тонн сүү, 20.8 мянган тонн хонины ноос, 5.8 мянган тонн ноолуур, 1.0 мянган тонн тэмээний ноос, 9.9 сая ширхэг арьс шир үйлдвэрлэв.

Өмнөх онтой харьцуулахад махны үйлдвэрлэл, нядалгааны жингээр 31.9 мянган тонн, хонины ноосны үйлдвэрлэл 2.6 мянган тонн, тэмээний ноос үйлдвэрлэл 27.1 тонн,

ноолуур үйлдвэрлэл 0.9 мянган тонноор, арьс шир үйлдвэрлэл 2.7 сая ширхэгээр өсч, харин сүүний үйлдвэрлэл 8.2 тонноор буурсан байна.

2008 онд аминдаа малтай 227.5 мянган өрх байгаагийн 171.1 мянга нь малчин өрх байна. Мал аж ахуйн салбарт нийт 360.3 мянган малчид ажиллаж байна.

Малын 2008 оны тооллогоор нийт малчин өрхийн 75.4 хувь нь цахилгааны эх үүсгүүртэй, 65.3 хувь нь телевизортой, 22.7 хувь нь авто машинтай, 37.1 хувь нь мотоцикльтай, 1.7 хувь нь трактортой, 69.8 хувь нь малын хашаатай, 18.8 хувь нь худагтай байна.

Малын 2008 оны жилийн эцсийн тооллогын дүнгээр малын тоо 43.3 сая толгойд хүрч, өмнөх оныхоос 3.0 сая буюу 7.5 хувиар, үүний дотор тэмээний тоо 266.4 мянга, адуу 2186.9 мянга, үхэр 2503.4 мянга, хонь 18362.3 мянга, ямаа 19969.4 мянгад хүрч, өмнөх оныхоос тэмээ 5.8 мянга, үхэр 77.6 мянга, хонь 1372.2 мянга, ямаа 1621.6 мянган толгойгоор тус тус өсч, харин адуу 52.6 мянган толгойгоор буурсан байна.

Малын 2008 оны тооллогын дүнгээс үзэхэд Архангай, Сэлэнгэ, Булган, Хөвсгөл, Төв, Баянхонгор, Өмнөговь, Өвөрхангай, Дорнод, Завхан, Дорноговь, Дархан-Уул, Орхон Говь-Алтай аймаг, Улаанбаатар хотод малын тоо өмнөх оныхоос 19.3-466.7 мянган толгойгоор өсч, харин Сүхбаатар, Увс, Ховд, Дундговь, Баян-Өлгий, Хэнтий, Говьсүмбэр аймагт малын тоо 17.8-166.7 мянган толгойгоор буурчээ.

Улсын хэмжээгээр 2008 онд тэжээлийн нэгжид шилжүүлснээр 560.5 мянган тонн тэжээл үйлдвэрлэсэн бөгөөд хонин толгойд шилжүүлсэн нэг малд 8.2 кг тэжээл ногдож байгаа нь өмнөх оныхоос 0.3 кг-аар их байна.

Хүнс хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны мэдээгээр 2008 онд сүүний чиглэлийн үнээний 412, махны чиглэлийн үхрийн 48, мах, ноосны хонины 57, гахайн 172, тахианы 225, зөгийн 56 эрчимжсэн аж ахуй (фермер) үйл ажиллагаа явуулж байгаа бөгөөд өмнөх онтой харьцуулахад тоо нь 230-аар нэмэгдсэн байна.

Түүнчлэн 2008 онд халдварт болон паразиттах өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ лабораторийн оношлогоо, гоц халдварт өвчнөөс сэргийлэх вакцинжуулалтад нийт давхардсан тоогоор 65.7 сая толгой мал хамруулж, үүнд 5.5 тэрбум төгрөг зарцуулав.

Газар тариалан. 1990 оноос өмнө жилд дунджаар 700.0-880.0 мянган тонн үр тариа, 100.0-120.0 мянган тонн төмс, 500.0-700.0 мянган тонн малын тэжээл хураан авч байв. 1990-1996 онд газар тариалангийн аж ахуйнуудыг төрийн өмч оролцсон хувьцаат компани болгон өөрчлөн зохион байгуулсан, улсаас шууд болон шууд бус аргаар өгөх тусламж багассан, зах зээлийн эдийн засгийн нөхцөлд аж ахуй эрхлэх менежментийн ур чадвар хангалтгүй байсан зэргээс шалтгаалан газар тариалангийн үйлдвэрлэлийн хэмжээ нэлээд буурсан үе байв.

Улсын хэмжээгээр 2008 оны байдлаар нийт 192.5 мянган га талбайд тариалалт хийснээс 154.0 мянган га-д үр тариа, 12.3 мянган га-д төмс, 6.4 мянган га-д хүнсний ногоо, 5.5 мянган га-д тэжээлийн ургамал тариалсан нь 2007 оныхоос нийт тариалсан талбай 10.2 мянган га буюу 5.0 хувь буурсан байна. 2008 онд 212.9 мянган тонн үр тариа, 134.8 мянган тонн төмс, 78.6 мянган тонн хүнсний ногоо, 19.9 мянган тонн тэжээлийн ургамал хурааж, 1030.9 мянган тонн өвс хадлан, 34.4 мянган тонн гар тэжээл бэлтгэсэн нь 2007 оныхоос үр тариа 98.1 мянган тонн буюу 85.5 хувь, төмс 20.3 мянган тонн буюу 17.7 хувь, хүнсний ногоо 2.1 мянган тонн буюу 2.8 хувь, тэжээлийн ургамал 5.8 мянган тонн буюу 41.1 хувь, бэлтгэсэн өвс хадлан 97.8 мянган тонн буюу 10.5 хувь тус тус өсч, харин гар тэжээл 0.9 мянган тонн буюу 2.7 хувиар буурав.

Нэг га-гаас 13.8 центнер үр тариа, 109.6 центнер төмс хураасан нь 2007 оныхоос үр тарианых 4.4 центнерээр, төмснийх 9.8 центнерээр их байна.

Товч танилцуулга |

Монгол Улсын Засгийн газраас батлан хэрэгжүүлж буй “Атрын гурав дахь аян”, технологийн шинэчлэл болон тариалангийн бүс нутгуудаар хур бороо элбэг орж зуншлага сайн байсан зэрэг нь 2008 онд ургацын хэмжээ нэмэгдэхэд нөлөөллөө.

АЖ ҮЙЛДВЭР

Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 2008 онд оны үнээр 3524.2 тэрбум төгрөг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 1823.4 тэрбум төгрөг болж, 2005 оныхоос 347.9 тэрбум төгрөг буюу 23.6 хувиар, 2007 оныхоос 49.8 тэрбум төгрөг буюу 2.8 хувиар тус тус өслөө.

2007 оныхтой харьцуулахад 2008 онд бусад ашигт малтмал олборлолт, ус ариутгал, усан хангамж, нэхмэлийн үйлдвэрлэл, цахилгаан дулаан, уур үйлдвэрлэл, нүүрс олборлолт, тамхи үйлдвэрлэл, мебель тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах салбарын бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл, хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл, мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл, газрын тос, шатдаг хий олборлолт, нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх ажиллагаа, төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл, бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл, цахилгаан машин хэрэгсэл үйлдвэрлэл, кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш үйлдвэрлэл, тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл зэрэг салбарын үйлдвэрлэл 0.7 хувиас 9.0 дахин өсч, харин металлын хүдэр олборлолт, цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл, цаг үйлдвэрлэл, төмрийн үйлдвэрлэл, хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт, резинэн болон хуванцар эдлэл үйлдвэрлэл, арьс, шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл, машин тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл, зэрэг салбарын үйлдвэрлэл 2.9-66.7 хувиар буурлаа.

Аж үйлдвэрийн гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг авч үзэхэд 2008 онд 2007 оныхоос цахилгаан, түгээсэн цэвэр ус, нүүрс, газрын тос, хайлуур жоншны баяжмал, малын мах, хиамны зүйл, нарийн боов, жигнэмэг, гоймон, малын тэжээл, талх, спирт, архи, дарс, пиво, амтат ус, ундаа, хүнсний давс, самнасан ноолуур, угаасан ноос, ном, сонин, шахмал эм, шингэн эм, цемент, шохой, металл бэлдэц, металл цувимал, барилгын модон хаалга, цонх, улаан тоосго зэрэг бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл нэмэгдэж харин 35 хувийн агуулгад шилжүүлснээр зэсийн баяжмал, 47 хувийн агуулгад шилжүүлснээр молибдений баяжмал, алт, өлөн гэдэс, тэмээний ноосон хөнжил, ээрсэн утас, эсгий, сүлжмэл эдлэл, катодын зэс, бетон дэр, тарилгын эм, нэг удаагийн тариур зэрэг бүтээгдэхүүнийх буурсан байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын дүнгээр 2008 онд 2920.8 тэрбум төгрөгийн (оны үнээр) бүтээгдэхүүнийг дотоод, гадаадын зах зээлд борлуулав. Аж үйлдвэрийн нийт борлуулсан бүтээгдэхүүний 64.3 хувийг уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр; 26.9 хувийг боловсруулах аж үйлдвэр; 8.8 хувийг цахилгаан, дулааны эрчим хүч, ус хангамжийн салбар борлуулсан байна.

ТЭЭВЭР

Өргөн уудам нутагтай, хүн ам харьцангуй сийрэг суурьшиж буй орны хувьд тээвэр эдийн засагт чухал ач холбогдолтой салбарын нэг билээ.

Сүүлийн жилүүдэд авто тээврийн байгууллагууд хувьчлагдаж хувийн хэвшил авто тээврийн салбарт зонхилох үүрэгтэй болов. Хот хоорондын болон орон нутгийн зорчигч болон ачаа тээврийн авто машин, таксины үйлчилгээ үндсэндээ бүрэн хувьчлагдав.

Хөрш зэргэлдээ ОХУ, БНХАУ болон дотооддоо аж үйлдвэрийн томоохон хотууд болох Дархан, Эрдэнэт, Сүхбаатарыг холбосон 1815 километр төмөр замаар улсын нийт ачаа эргэлтийн 91.3 хувийг тээвэрлэж байна.

Бүх төрлийн тээврээр 2008 онд 23.9 сая тонн ачаа, давхардсан тоогоор 231.6 сая хүн тээвэрлэж, ачаа эргэлт 9051.4 сая тонн км, зорчигч эргэлт 3607.3 сая хүн км, нийт орлого 408.4 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна. Тээврийн салбарын нийт орлогын 24.5 хувь нь авто тээвэрт, 50.2 хувь нь төмөр замын тээвэрт, 25.3 хувь нь агаарын тээвэрт ногдож байна.

Бүх төрлийн тээврээр 2008 онд тээсэн ачаа 2007 оныхоос 2.7 хувь, зорчигчдын тоо 10.3 хувиар тус тус өссөн байна. Төмөр замын тээврийн дамжин өнгөрөх ачаа эргэлт 2007 оныхоос 1259.8 сая тонн км буюу 32.7 хувиар буурсан нь нийт ачаа эргэлтийн бууралтад нөлөөлсөн байна.

Авто техникийн 2008 оны улсын үзлэгээр бүх төрлийн авто машин нийтдээ 190.4 мянгад хүрсний 127.5 мянга нь суудлын автомашин, 41.1 мянга нь ачаа тээврийн, 15.8 мянга нь автобус, 4.6 мянга нь тусгай зориулалтын тоноглол бүхий тээврийн хэрэгсэл, 1.4 мянга нь цистерн байжээ. Нийт автомашины 56.1 хувь буюу 106.8 мянга нь Улаанбаатар хотод тоологдов. Нийт авто машины 40.1 хувь нь 10 хүртэлх жил, 59.9 хувь нь 10-аас дээш жил ашиглагдсан байна.

Монгол Улсын авто тээврийн сайжруулсан замын нийт урт 2008 оны эцэст 6545.0 км, үүнээс хатуу хучилттай зам 2671.2 км болжээ. 2007 оныхтой харьцуулбал нийт сайжруулсан замын урт 83.8 км-ээр нэмэгдэв. Үүнээс хатуу хучилттай замын урт 74.0 км-ээр, хайрган хучилттай замын урт 37.8 км-ээр тус тус нэмэгдэж, сайжруулсан хөрсөн замын урт 28.0 км-ээр багасчээ.

ХАРИЛЦАА ХОЛБОО

Сүүлийн жилүүдэд үүрэн телефоны хэрэглэгчдийн тоо эрчимтэй өсч 2007 онд хөдөлгөөнт үүрэн телефон хэрэглэгчдийн тоо 1175.1 мянга байсан бол 2008 онд 1745.9 мянгад хүрч, өмнөх оныхоос 48.6 хувиар өсчээ. Түүнчлэн сансрын хөдөлгөөнт холбооны хэрэглэгчдийн тоо 2007 онд 378 байсан бол 2008 онд 417-д хүрсэн байна.

Суурин телефон цэгийн тоо 2008 онд 151.6 мянга болж, 2007 оныхоос 2.0 мянгаар нэмэгдсэн байна.

Кабелийн телевизийн анхны сүлжээ 1996 онд байгуулагдаж байсан бол 2008 оны байдлаар улсын хэмжээнд 75 аж ахуйн нэгж, байгууллага кабелийн телевизийн үйлчилгээ явуулж, эдгээрт 101.3 мянга орчим хэрэглэгчид холбогдсон байна.

Холбооны салбарт 2008 оны 4 дүгээр сараас эхлэн суурин телефон холбооны “Скайнэт ком” ХХК үйл ажиллагаа явуулж эхэлсэн.

Шуудангийн үйлчилгээний салбар 2007 онд 665.9 мянган ширхэг бичиг, захидал илгээмжийг явуулж, 17.7 сая ширхэг тогтмол хэвлэлийг хүргэж байсан бол 2008 онд 604.9 мянган ширхэг бичиг, захидал илгээмжийг явуулж, 18.9 сая ширхэг тогтмол хэвлэлийг үйлчлүүлэгчдэд хүргэж, 2007 оныхоос бичиг, захидал, илгээмж 9.2 хувиар буурч, тогтмол хэвлэлийн шуудан үйлчилгээ 6.8 хувиар нэмэгджээ.

ГАДААД ХУДАЛДАА

Гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 2008 онд 5779.0 сая ам.доллар, үүнээс экспорт 2534.5 сая, импорт 3244.5 сая ам.доллар болж, гадаад худалдааны тэнцэл 710.0 сая ам.долларын алдагдалтай гарлаа. Гадаад худалдааны алдагдлын хэмжээ 2007

Товч танилцуулга |

оныхоос 595.7 сая ам.доллар буюу 6.2 дахин нэмэгдсэн байна. Үүнд импортын бэлэн бүтээгдэхүүн болон шатах тослох материалын үнийн өсөлтөөс шалтгаалж импортын өсөлт, экспортынхоос 27.2 пунктээр өндөр байгаа нь нөлөөлөв. Нийт бараа эргэлт 2007 оныхоос 1769.7 сая ам.доллар буюу 44.1 хувиар, экспорт 587.0 сая ам.доллар буюу 30.1 хувиар, импорт 1182.7 сая ам.доллар буюу 57.4 хувиар тус тус өслөө.

Экспортын гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүн болох боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алтны экспорт үнийн дүнгээр 2007 оныхоос 2.6 дахин, эрдэс бүтээгдэхүүний экспортынх 17.5 хувиар өссөн хэдий ч нөгөө талаас авто, агаарын ба усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд ангийн импорт үнийн дүнгээр 2007 оныхоос 2.1 дахин, ургамлын гаралтай бүтээгдэхүүний импортынх 2.0 дахин, үндсэн төмөрлөг болон түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүний импортынх 62.9 хувь, нефтийн бүтээгдэхүүний импортынх 59.2 хувь, хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүний импортынх 45.7 хувь, машин тоног төхөөрөмж, тэдгээрийн эд анги, тээврийн хэрэгслийн импортынх 42.9 хувиар тус тус өссөн нь гадаад худалдааны алдагдалд нөлөөлсөн байна.

Сүүлийн жилүүдэд экспортын бүтцэд нилээд өөрчлөлт гарч байна. Экспортын бүтцэд 2000 онд эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт 35.2 хувь, 2004 онд 40.7 хувийг эзэлж байсан бол 2008 онд энэ үзүүлэлт 60.3 хувьд хүрч өссөн байна. Үүнд зэсийн баяжмалаас гадна цайрын баяжмал, төмрийн хүдрийг экспортлосон нь голлон нөлөөлж байна.

Экспортын бүтцэд 2008 онд зэсийн баяжмал 33.0 хувийг, боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт 23.7 хувийг, нүүрс 7.2 хувийг, цайрын хүдэр, баяжмал 6.1 хувийг, боловсруулаагүй нефть 4.0 хувийг, самнасан ноолуур 3.9 хувийг, төмрийн хүдэр 3.6 хувийг, оёмол болон сүлжмэл бүтээгдэхүүн 1.2 хувийг, үлдсэн 17.3 хувийг экспортын бусад бүтээгдэхүүн тус тус эзэлж байна.

Нэг тонн зэсийн баяжмалын дундаж үнэ 2008 онд 1433.7 ам. долларт хүрсэн нь 2007 оныхоос 98.5 ам.доллар буюу 7.4 хувиар нэмэгдэв.

Нэг тонн цайрын баяжмалын дундаж үнэ 2008 онд 1124.8 ам. долларт хүрсэн нь 2007 оныхоос 201.6 ам.доллар буюу 15.2 хувиар буурчээ.

Нэг килограмм боловсруулаагүй болон хагас боловсруулсан алтны дундаж үнэ 2008 онд 27107.8 ам. долларт хүрсэн нь 2007 оныхоос 6818.0 ам.доллар буюу 33.6 хувиар нэмэгджээ. Үнэт, хагас үнэт чулуу, металл гоёлын зүйлсийн экспорт 2007 онд нийт экспортын дүнгийн 12.1 хувийг эзэлж байсан бол 2008 онд 23.7 хувь болж 11.6 пунктээр нэмэгдсэн байна.

Хонь, хурганы боловсруулсан арьс буюу шевретийн экспортын биет хэмжээг 2007 оныхтой харьцуулахад 1.7 хувиар өсч, ямаа, ишигний боловсруулсан арьс буюу шевроны экспортын биет хэмжээ 18.7 хувиар буурлаа. Түүнчлэн самнасан ноолуурын экспортын биет хэмжээ 11.0 хувиар буурч, бохир ноолуурын экспортын хэмжээ 27.7 хувиар тус тус өсчээ.

Манай улсын импорт нь хэрэглээний болон үйлдвэрлэлийн зориулалттай бараа, бүтээгдэхүүнийг хамрахын зэрэгцээ импортын дүнд эрдэс бүтээгдэхүүний импорт өндөр хувийн жин эзэлж, түүний үнийн өсөлт нь импорт өсөхөд нөлөөллөө. Түүнчлэн эдийн засгийн өсөлт, ялангуяа боловсруулах аж үйлдвэр, уул уурхайн салбар, худалдаа, үйлчилгээний салбарын үйлдвэрлэлийн өсөлттэй уялдан импортын дүнд өндөр хувийн жин эзэлж буй эрдэс бүтээгдэхүүний импорт 2007 оныхтой харьцуулахад 361.2 сая ам.доллараар, авто, агаар, усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд ангийн импорт 235.9 сая ам.доллараар, машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн сэлбэг, эд ангийн импорт 182.0 сая ам.доллараар, үндсэн төмөрлөг түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүнийх 103.2 сая ам.доллараар, ургамлын гаралтай бүтээгдэхүүний импорт 80.4 сая ам.доллараар, хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүний импорт 72.6 сая ам.доллараар, хими, химийн үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний импорт 42.6 сая

ам.доллараар тус тус өслөө. Харин нэхмэл болон нэхмэл бүтээгдэхүүний импорт 10.2 сая ам.доллар буюу 20.9 хувиар буурчээ.

Нийтийн тээврийн хэрэгслийн импорт 3.2 сая ам.доллар буюу 23.7 хувиар, суудлын автомашины импорт 65.0 сая ам.доллар буюу 20.0 хувиар, ачааны тэрэгний импорт 89.0 сая ам.доллар буюу 88.3 хувиар өссөнөөс авто, агаар, усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд ангийн импортын хэмжээ нэмэгджээ.

ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ

Төлбөрийн тэнцлийн урсгал данс 2007 онд 171.8 сая ам долларын ашигтай гарч байсан бол 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 677.0 сая ам долларын алдагдалтай гарлаа. Урсгал данс алдагдалтай гарахад барааны тэнцэл 599.9 сая ам.долларын алдагдалтай гарсан нь голлон нөлөөлсөн байна. Үйлчилгээний тэнцэл 152.6 сая ам.долларын алдагдалтай гарав. Бараа, үйлчилгээний тэнцэл алдагдалтай гарахад барааны импортын өсөлт экспортын өсөлтөөс илүү хурдацтай байсан, түүнчлэн тээврийн болон даатгалын үйлчилгээний зардлын өсөлт нөлөөлжээ.

Хөрөнгө ба санхүүгийн данс 918.0 сая ам.долларын ашигтай гарч 2007 оноос 589.3 сая ам.доллар буюу 2.8 дахин нэмэгдсэн байна. Тайлант жилд 682.5 сая ам.долларын гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт хийсэн нь 2007 оныхоос 322.5 сая ам.доллараар өсчээ.

Төлбөрийн тэнцэл 2007 онд 288.0 сая ам.долларын ашигтай гарч байсан бол 2008 онд 338.1 сая ам.долларын алдагдалтай гарлаа.

ХУДАЛДАА, ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ

Бөөний болон жижиглэн худалдааны салбарын нийт борлуулалт оны үнээр 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 3774.8 тэрбум төгрөг, нийт үйлдвэрлэлт 914.0 тэрбум төгрөг болж, нийт үйлдвэрлэлтийн хэмжээ 2007 оныхоос 296.2 тэрбум төгрөг буюу 47.9 хувиар өсөв. Худалдааны нийт үйлдвэрлэлтийн 52.8 хувийг бөөний худалдаа, 47.2 хувийг жижиглэн худалдаа эзэлж байна.

Худалдааны нэг цэгт ногдох хүний тоо жилээс жилд буурч байна. Энэ нь худалдааны үйл ажиллагаа эрхэлж буй цэгийн тооны өсөлт хүн амын тооноос хурдацтай өсч байгааг харуулж байна.

Худалдааны нэг цэгт 2008 оны жилийн эцсийн байдлаар баруун бүсэд 113 хүн, хангайн бүсэд 105 хүн, төвийн бүсэд 72 хүн, зүүн бүсэд 118 хүн, Улаанбаатарт 41 хүн тус тус ногдож байна.

Нийтийн хоолны салбарын нийт үйлдвэрлэлт оны үнээр 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 59.6 тэрбум төгрөгт хүрч, нийт үйлдвэрлэлт 2007 оныхоос 3.7 тэрбум төгрөг буюу 6.6 хувиар өсчээ. Энэ салбарт 2008 оны жилийн эцсийн байдлаар нийт 6.3 мянган хүн ажиллаж 2007 оныхоос 797 хүн буюу 14.4 хувиар нэмэгдэв.

Зочид буудлын салбарын нийт үйлдвэрлэлт оны үнээр 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 52.9 тэрбум төгрөгт хүрч 2007 оныхоос 8.8 тэрбум төгрөг буюу 20.0 хувиар нэмэгджээ. Уг салбарт 2008 оны жилийн эцсийн байдлаар нийт 5.0 мянган хүн ажиллаж, 2007 оныхоос 104 хүн буюу 2.1 хувиар илүү байна.

ОРОН СУУЦ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

Улсын хэмжээгээр 2008 онд нийт 444.8 мянган хавтгай метр талбай бүхий орон сууцыг ашиглалтад оруулснаар орон сууцны фонд 8483.2 мянган хавтгай метр болж 2005 оныхоос 15.1 хувь, 2006 оныхоос 9.6 хувь, 2007 оныхоос 4.7 хувиар өсчээ.

Товч танилцуулга |

Ус түгээх цэгийн тоо 2008 онд 1245 болж, 2007 оныхоос 6.9 хувь өслөө. Зөөврийн ус хэрэглэдэг өрхийн тоо 2008 онд 332.0 мянгад хүрч өмнөх оныхоос 18.4 мянга буюу 5.9 хувиар нэмэгдсэн байна.

Улсын хэмжээнд 2007 онд халуун усны нийт 458 цэг ажиллаж байсан бол 2008 онд энэ үзүүлэлт 470 болж 2.6 хувь өсөв.

2008 онд 1005 зочид буудал үйл ажиллагаа явуулж 2007 оныхоос 127-оор буюу 14.4 хувь нэмэгдсэн байна.

АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ

Монгол Улсын хилээр 2008 онд давхардсан тоогоор 3.0 сая зорчигчид нэвтэрсэн нь 2007 оныхоос 183.8 мянган хүн буюу 6.4 хувиар нэмэгдэв.

Хилээр орсон нийт зорчигчдын 53.2 хувь нь Замын-Үүд боомтоор, 17.0 хувь нь Буянт-Ухаа боомтоор, 9.1 хувь нь Алтанбулаг боомтоор, 2.6 хувь нь Шивээ хүрэн боомтоор, 18.1 хувь нь бусад боомтоор орж ирсэн байна.

Монгол Улсад 2008 онд гадаадын 468.8 мянган зорчигчид орж ирсэн нь 2007 оныхоос 14.0 мянган хүн буюу 3.1 хувиар нэмэгджээ. Тэдгээрийн 96.3 хувь нь 30 хүртэл хоногийн, 1.7 хувь нь 90 хүртэл хоногийн, 2.0 хувь нь 90 ба түүнээс дээш хоногийн хугацаатайгаар ирсэн бөгөөд 61.4 хувь нь Зүүн Ази, Номхон далайн бүс нутгаас, 34.4 хувь нь Европоос, 3.4 хувь нь Америк тивээс, 0.5 хувь нь Өмнөд Ази, Африк тивээс, 0.3 хувь нь Ойрхи Дорнодоос ирсэн байна.

Манай улсын хилээр орсон гадаадын зорчигчдын 46.3 хувийг БНХАУ-ын иргэд, 23.7 хувийг ОХУ-ын иргэд, 9.3 хувийг БНСУ-ын иргэд, 3.2 хувийг Япон улсын иргэд, 2.7 хувийг АНУ-ын иргэд, 14.8 хувийг бусад орны иргэд эзэлж байна.

Монгол Улсад 2008 онд 446.4 мянган жуулчид ирсэн нь 2007 оныхоос 5342 хүн буюу 1.2 хувиар буурав. 2008 онд ирсэн жуулчдын 59.8 хувь нь Зүүн Ази, Номхон далайн бүс нутгаас, 35.8 хувь нь Европоос, 3.5 хувь нь Америк тивээс, 0.8 хувь нь Ойрхи Дорнод, Өмнөд Ази, Африк тивээс иржээ.

Монгол улсын 1056.6 мянган иргэн 2008 онд гадаадад зорчсоны 87.3 хувь нь хувийн ажлаар зорчигчид байна. Гадаадад зорчсон манай иргэдийн 92.6 хувь нь БНХАУ (790.5 мян.хүн), ОХУ (145.3 мян.хүн) болон БНСУ (43.1 мян.хүн)-д зорчжээ.

Аялал жуулчлалын салбарт 2008 онд 493 аж ахуйн нэгж, байгууллага үйл ажиллагаа явуулж бизнес регистрийн санд бүртгэгдсэн нь 2007 оныхоос 90 аж ахуйн нэгж, байгууллага буюу 22.3 хувиар өсчээ. Уг салбарт 2008 оны жилийн эцсийн байдлаар 2033 хүн ажиллаж байсан нь 2007 оныхоос 169 хүн буюу 9.1 хувиар нэмэгдсэн байна.

ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ТҮВШИН

Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн түүвэр судалгааны дүнгээс харахад нэг өрхийн сарын дундаж нийт орлого оны үнээр 2008 онд 363.6 мянган төгрөг болж, 2007 онтой харьцуулахад 37.9 хувь өсөв. Үүнээс цалин хөлсний дундаж орлого 2008 онд 159.0 мянган төгрөг болж, 2007 оныхоос 51.3 хувь, 2006 оныхоос 2.1 дахин, тэтгэвэр, тэтгэмжийнх 2008 онд 61.1 мянган төгрөг болж, 2007 оныхоос 51.9 хувь, 2006 оныхоос 2.7 дахин тус тус нэмэгдсэн байна. Харин 2007 оны зэрэгцүүлэх үнээр бодит өсөлт нь цалин хөлсний сарын дундаж орлогын хувьд 2008 онд 2007 оныхоос 23.9 хувь, 2006 оныхоос 71.9 хувь, тэтгэвэр, тэтгэмжийнх 2008 онд 2007 оныхоос 24.4 хувь, 2006 оныхоос 2.2 дахин өсчээ.

Өрхийн сарын дундаж мөнгөн орлого оны үнээр 2008 онд 325.3 мянган төгрөг болж, 2005 онтой харьцуулахад 2.2 дахин, үүнээс цалингийнх 2.4 дахин, тэтгэвэр, тэтгэмжийнх

3.4 дахин, өрхийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнийх 49.8 хувь, бусад орлого 2.0 дахин тус тус нэмэгдэв.

Өрхийн нийт орлогын бүтцэд үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлогын эзлэх хувь 2008 онд 2007 оныхоос 5.7 пунктээр буурч, харин хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүний эзлэх хувь 1.5 пунктээр өсчээ.

Нэг өрхийн сарын дундаж мөнгөн зарлага оны үнээр 2008 онд 329.1 мянган төгрөг болж, 2007 оныхоос 22.8 хувь, үүний дотор хүнсний зүйлийн мөнгөн зарлагынх 29.3 хувь, 2006 оныхоос 72.5 хувь, хүнсний бус бараа үйлчилгээнийх 2007 оныхоос 17.6 хувь, 2006 оныхоос 58.4 хувиар нэмэгдэв.

Өрхийн нийт зарлагын бүтцэд хүнсний бус бараа, үйлчилгээний зарлагын эзлэх хувь 2008 онд 2007 оныхоос 3.7 пунктээр буурч, харин хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүний зарлагын эзлэх хувь 2 пунктээр өндөр байна.

Ядуурлын үндсэн үзүүлэлтийг Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн 2007-2008 оны судалгааны дүнгээр тооцож үзэхэд ядуурлын хамралтын хүрээ (ядуурлын түвшин) 35.2 хувь байгаа нь 2002-2003 оныхоос улсын дунджаар 0.9 пунктээр, ядуурлын гүнзгийрэлт 0.9 пунктээр, ядуурлын мэдрэмж 0.7 пунктээр бага байна.

Хүн амын дунд хэрэглээний тэгш бус байдал ямар байгааг 2007-2008 оны байдлаар харахад хүн амын хамгийн чинээлэг 20 хувийнхний хэрэглээний дундаж хэмжээ нь ядуу 20 хувийнхнаас 6.0 дахин өндөр байна.

БОЛОВСРОЛ

Хүн ам, орон сууцны 2000 оны улсын тооллогын дүнгээс үзэхэд Монгол Улсын 15 ба түүнээс дээш настай хүн амын бичиг үсэгт тайлагдалт 97.6 хувьтай байна.

Бүх шатны сургуульд суралцагчдын тоо (сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдагчдын тоог оруулахгүйгээр) 2008-2009 оны хичээлийн жилийн эхэнд 735.3 мянгад хүрч 2005 оныхоос 0.8 хувиар нэмэгджээ.

ЕБС-д 2008-2009 оны хичээлийн жилд суралцагчдын тоо (орой, эчнээгээр суралцагчид ороогүй) 532.1 мянгад хүрсэн байна.

Ерөнхий боловсролын сургуулийн орой, эчнээ ангийн суралцагчдын тоо 2008-2009 оны хичээлийн жилд 3.5 мянга болсон нь 2007-2008 оны хичээлийн жилээс 0.4 мянгаар буюу 10.2 хувиар буурчээ.

Их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвд суралцаж байгаа оюутны тоо тогтмол өсч байгаа бөгөөд 2008-2009 оны хичээлийн жилд нийт 199.7 мянган оюутан суралцаж байна. Энэ хичээлийн жилд суралцаж байгаа нийт оюутны 69.9 хувь нь төрийн өмчийн, 30.1 хувь нь хувийн хэвшлийн сургуульд суралцаж байна.

Бүх шатны сургалтын байгууллагыг төгсөгчдийн тоо өсөх хандлагатай байна. Тухайлбал, 2007-2008 оны хичээлийн жилд нийт төгсөгчдийн тоо 134.5 мянга болж, 2006-2007 оны хичээлийн жилийнхээс 1.7 мянгаар, 2005-2006 оны хичээлийн жилийнхээс 3.4 мянгаар, 2004-2005 оны хичээлийн жилийнхээс 6.4 мянгаар тус тус нэмэгджээ.

Сургуулиас завсардсан 6-14 насны хүүхдийн тоо 2008-2009 оны хичээлийн жилд 5.4 мянга болжээ. Сургууль завсардалтын хувь 2008-2009 онд 1.0 хувь болж, 2007-2008 оныхоос 0.6 пунктээр буурсан байна.

2008-2009 оны хичээлийн жилд 63.2 мянган хүүхэд нэгдүгээр ангид шинээр элсэв.

ЕБС-ийн нэг багшид ногдох хүүхдийн тоо 2008-2009 онд 20.8 болж 2007-2008 оны хичээлийн жилийнхээс 1.7 пунктээр буурлаа. ЕБС-ийн багш нарын тоо жилээс жилд өсч байгаа бөгөөд 2008-2009 онд 6.9 хувь буюу 1.6 мянгаар нэмэгдэж, 25.5 мянга болов.

Товч танилцуулга |

Дотоодын их, дээд сургуулийн төгсөгчдийн тоо нэмэгдэж байгаа ба 2007-2008 онд нийт 29.6 мянган оюутан төгссөнөөс 27.8 хувь нь худалдаа, бизнесийн удирдлага, 13.2 хувь нь багш, боловсрол судлал, сурган хүмүүжүүлэх, 4.8 хувь нь инженерийн, 6.0 хувь нь хууль, эрх зүй мэргэжлээр төгссөн байна.

Сургуулийн өмнөх боловсролд 2008-2009 оны хичээлийн жилийн байдлаар 107.3 мянган хүүхэд хамрагдаж байгаа нь 2007-2008 оныхоос 1.7 хувиар, 2006-2007 оноос 8.3 хувиар, 2005-2006 оныхоос 12.9 хувиар тус тус нэмэгдэв.

ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ УРЛАГ

Шинжлэх ухааны байгууллагад ажиллагчдын тоо 2008 онд 3656 болж, 2007 оныхоос 198 хүн буюу 5.7 хувь өсчээ. Нийт ажиллагчдын 66.2 хувь нь үндсэн ажиллагчид байна. Шинжлэх ухааны нэг байгууллагад ногдох ажиллагчдын дундаж тоо 2008 онд 64 болж 2007 оныхоос 5-аар нэмэгдлээ.

Шинжлэх ухааны салбарын нийт зардал 2008 онд 17.1 тэрбум төгрөг болж, 2007 оныхоос 7.0 тэрбум төгрөг буюу 68.5 хувиар өслөө.

Шинжлэх ухааны байгууллагуудын зардлын салбарын бүтцийг авч үзвэл 2008 онд нийт зардлын 18.0 хувь нь техникийн салбарт, 29.6 хувь нь байгалийн, 14.7 хувь нь хөдөө аж ахуйн, 7.7 хувь нь анагаах ухааны, 18.1 хувь нь нийгмийн ухааны салбарт, 11.9 хувь нь их, дээд сургуульд ногдож байна.

Улсын төсвөөс санхүүжүүлсэн эрдэм шинжилгээний ажлын тоо 2008 онд 514 болж, 2007 оныхоос 37.4 хувь нэмэгдсэн боловч онолын суурь судалгааны ажил 1.0 хувь, шинжлэх ухаан, технологийн зэхэц ажил 4.9 хувиар тус тус буурчээ. Харин шинжлэх ухаан, технологийн төслийн тоо 2.1 дахин өссөн нь эрдэм шинжилгээний ажлын тоо нэмэгдэхэд нөлөөлжээ.

Улсын төсвөөс санхүүжүүлсэн эрдэм шинжилгээний ажлын зардал 2008 онд 13.7 тэрбум төгрөг болж, 2007 оныхоос 94.7 хувь нэмэгджээ. Нийт зардлын 1.0 хувийг шинжлэх ухаан, технологийн зэхэц ажилд, 53.1 хувийг шинжлэх ухаан, технологийн төсөлд, 45.9 хувийг онолын суурь судалгаанд зарцуулсан байна.

Үйл ажиллагаа явуулж буй нийтийн номын сан, уншигчдын тоо өсөх хандлагатай байна. Тухайлбал: Улсын хэмжээнд 2005 онд нийт 283 нийтийн номын сангаар 205.8 мянган уншигч, 2007 онд 342 номын сангаар 336.5 мянган уншигч, 2008 онд 369 номын сангаар 345.1 мянган уншигч үйлчлүүлсэн байна.

Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын тоглолтын тоо 2008 онд 3524 болж, 2007 оныхоос 1.7 хувиар, үзэгчдийн тоо 1922.9 мянга болж 2007 оныхоос 27.4 хувиар тус тус өссөн байна.

Музейн үзмэрийн тоо 2008 онд 235.6 мянга болж, 2007 оныхоос 8.6 хувь, үзэгчдийн тоо 404.8 мянга болж, 2007 оныхоос 10.6 хувиар буурчээ.

Соёлын төвийн тоо 2008 онд 340 болж, 2007 оныхтой ижил түвшинд, суудлын тоо 84.6 мянга болж 2007 оныхоос 8.6 хувиар өсчээ.

СҮМ ХИЙД

Монгол Улсын /1992 оны/ шинэ үндсэн хуулиар иргэдийн шүтэх, эс шүтэх эрх нь чөлөөтэй болсноор янз бүрийн урсгалын сүм хийдүүд байгуулагдаж эхэлсэн. Юуны түрүүнд уламжлалт буддын шашны сүм хийд олноор байгуулагдаж эхэлсэний зэрэгцээ христийн болон шашны бусад урсгалын сүм хийд, шашны байгууллагуудын тоо нэмэгдэж байна.

2008 оны байдлаар нийт 228 сүм хийд байгаа нь 2005 онтой харьцуулахад 5.0 хувь, 2006 онтой харьцуулахад 6.9 хувь, 2007 оныхоос 8.4 хувиар буурчээ. Сүм хийдийг шашны төрлөөр нь авч үзвэл нийт сүм хийдийн 50.9 хувийг будда, 39.5 хувийг христ, 6.6 хувийг ислам, 3.0 хувийг бусад шашны сүм хийд эзэлж байна.

Сүм хийд шашны байгууллагуудад 2008 оны байдлаар нийт 3.6 мянган хүн ажиллаж байгаагаас хурлын лам 2288 байна. Хурлын лам нарыг бүсээр авч үзвэл Баруун бүсэд 142 буюу 6.2 хувь, Хангайн бүсэд 358 буюу 15.6 хувь, Төвийн бүсэд 272 буюу 11.9 хувь, Зүүн бүсэд 109 буюу 4.8 хувь Улаанбаатарт 1407 буюу 61.5 хувь нь тус тус ногдож байна. Шашны сургууль дацанд суралцагчид 2008 онд 1.8 мянга болж 2007 оныхоос 19.1 хувь буурсан бол гэрээр шашны ном заалгадаг хүүхдийн тоо 4.7 мянга болж 13.2 хувиар буурав.

ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД

Эрүүл мэндийн салбарт 2008 онд нийт 38.0 мянган ажилтан ажилласан байна. Нийт ажиллагчдын 7.6 мянга нь их эмч, 8.9 мянга нь сувилагч, 1.1 мянга нь эм зүйч, 16.0 мянга нь эмнэлгийн дунд мэргэжилтэн, 13.2 мянга нь бусад мэргэжлийн эмч, мэргэжилтэн нар байна.

Бэлгийн замаар дамжих халдвар, гоц халдвартын, эмгэг судлаач болон шүүхийн шинжээч, сүрьеэгийн эмч нарын тоо 2007 онтой харьцуулахад буурч, харин бусад мэргэжлийн эмч нарын тоо өссөн байна. 2008 онд эмнэлгийн дунд мэргэжилтний тоо 2005 оныхоос 11.0 хувь, 2006 оныхоос 7.8 хувь, 2007 оныхоос 6.0 хувиар тус тус нэмэгдсэн байна. Нэг их эмчид 1.2 сувилагч ногдож байна. Нэг их эмчид ногдох хүний тоо 351 болж 2007 оныхоос 2 хүнээр, нэг сувилагчид ногдох хүний тоо 298 болж 2 хүнээр тус тус буурсан байна. Их эмчийн тоо 2008 онд 2005 оныхоос 11.7 хувь, 2006 оныхоос 7.1 хувь, 2007 оныхоос 3.4 хувиар нэмэгдсэн байна. Эмнэлгийн орны тоо 2008 онд 18.1 мянга болж 2005 оныхоос 1.1 хувь, 2006 оныхоос 1.5 хувиар буурч, 2007 оныхоос 0.4 хувиар өссөн байна. Улсын дундаж ор хоног 8.5 байгаа нь 2005 оныхоос 1.0 пункт, 2006 оныхоос 0.5 пункт, 2007 оныхоос 0.2 пунктээр тус тус буурсан байна.

Хүн амын нас баралтын тэргүүлэх 5 шалтгаанд цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин (10 000 хүн амд 20.5), хавдар (10 000 хүн амд 11.8), осол гэмтэл, хордлого гадны шалтгаант үхэл (10 000 хүн амд 9.3), хоол шингээх эрхтэн тогтолцооны өвчин (10 000 хүн амд 5.3), амьсгалын эрхтэн тогтолцооны өвчин (10 000 хүн амд 2.4) орж байна. Хорт хавдрын нас баралтаас элэг (10 000 хүн амд 5.1), ходоод (10 000 хүн амд 1.7), уушги (10 000 хүн амд 1.2), улаан хоолойн (10 000 хүн амд 1.0), умайн хүзүүний (10 000 хүн амд 0.4) хорт хавдар зонхилж байна.

Улсын хэмжээнд 2008 онд 36 төрлийн цочмог халдварт өвчний тохиолдол бүртгэгдэж, халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо 43.8 мянгад хүрч, 2005 оныхоос 35.4 хувь, 2006 оныхоос 20.9 хувь, 2007 оныхоос 6.6 хувиар тус тус нэмэгдэж, сүүлийн үед жил дараалан өсөх хандлага хэвээрээ байна. Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн 31.8 хувийг хамуугаар, 23.8 хувийг вируст гепатитаар, 14.9 хувийг трихомониазаар, 14.0 хувийг гонококкт халдвараар, 11.4 хувийг тэмбүүгээр, 9.6 хувийг сүрьеэгээр, 5.4 хувийг цусан суулгаар, 4.7 хувийг салхин цэцгээр өвчлөгчид эзэлж байна. Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо нэмэгдэж байгаагийн гол шалтгаан нь хүн амын дунд улаанууд, салхин цэцэг, вируст гепатит, цусан суулга өвчин дэгдэлт, ялангуяа цэцэрлэг, сургуулийн насны хүүхдүүдийн дунд илүү эрчтэй тархсантай холбоотой.

“Эрүүл Монгол хүн” хөтөлбөрийн хүрээнд 2008 онд цусны даралт ихсэх, чихрийн шижин, умайн хүзүүний болон хөхний хавдар, сүрьеэ өвчнийг илрүүлэх зорилгоор улсын

Товч танилцуулга

хэмжээнд үзлэгт хамрагдах шаардлагатай 15 ба түүнээс дээш насны 1220.3 мянган хүнээс өвчнийг эрт илрүүлэх анхан шатны үзлэгт 1020.7 мянган хүн буюу 83.6 хувь нь хамрагдсан байна. Анхан шатны үзлэгт хамрагдагсдаас 37.1 хувь нь цусны даралт ихсэх өвчний сэжигтэй, 26.3 хувь нь чихрийн сэжин өвчний сэжигтэй, 3.5 хувь нь умайн хүзүүний хавдар болон урьдал өвчний сэжигтэй, 1.9 хувь нь хөхний хавдар болон урьдал өвчний сэжигтэй, 6.7 хувь нь сүрьеэ өвчний сэжигтэй, 4.1 хувь нь БЗДХ өвчний сэжигтэй тохиолдол илэрсэн байна.

Эрүүл мэндийн салбарын нийт зардал 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 213.1 сая төгрөг болж, 2005 оныхоос 2.5 дахин, 2006 оныхоос 2.1 дахин, 2007 оныхоос 42.9 хувиар нэмэгджээ. Улсын нэгдсэн төсвийн зарлагад эрүүл мэндийн зардлын эзлэх хувь 2008 онд 8.7 хувь болж, 2005 оныхоос 2.3 пунктээр буурч, харин 2006 оныхоос 0.4 пунктээр, 2007 оныхоос 0.2 пунктээр тус тус өслөө.

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ

Нийгмийн даатгалд 2008 онд нийт 599.4 мянган хүн даатгуулсны 550 мянга нь заавал даатгуулагчид, 49.4 мянга нь сайн дурын даатгуулагчид байна. Нийгмийн даатгалд нийт даатгуулагчдын тоо 2007 оныхоос 12.2 хувь буюу 65.4 мянган хүнээр, заавал даатгуулагчдын тоо 13.9 хувь буюу 67.3 мянган хүнээр тус тус өсөж, харин сайн дурын даатгуулагчдын тоо 3.7 хувь 1.9 мянган хүнээр буурсан байна.

Нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр авагчдын тоо 2008 онд 292.1 мянган хүн болж 2007 оныхоос 0.7 хувь буюу 2.1 мянгаар буурав. 2008 онд олгосон нийт тэтгэврийн 71.9 хувийг өндөр насны, 13.2 хувийг хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн, 8.2 хувийг тэжээгчээ алдсаны, 6.7 хувийг цэргийн тэтгэвэр эзэлж байна. Нийт тэтгэвэр авагчдын дотор өндөр насны тэтгэвэр авагчдын эзлэх хувь өсч, харин тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр авагчдын эзлэх хувь буурах хандлагатай байна. Тухайлбал, нийт тэтгэвэр авагчдын дүнд өндөр насны тэтгэвэр авагчдын эзлэх хувь 2005 онд 69.0 хувь байснаа 2008 онд 66.0 хувь болж нэмэгдэж, харин тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр авагчдын эзлэх хувь 2005 онд 12.6 хувь байснаа 2008 онд 10.7 хувь болж буурчээ.

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2008 онд 422.6 тэрбум төгрөгт хүрч 2007 оныхоос 29.4 хувиар нэмэгджээ.

Нийгмийн халамжийн орлого 2008 онд 221.6 тэрбум төгрөгт хүрч 2007 оныхоос 88.1 хувиар өсчээ.

Нийгмийн халамжийн зардал 2008 онд 218.7 тэрбум төгрөгт хүрч 2007 оныхоос 89.7 хувь буюу 103.4 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдлээ. Нийгмийн халамжийн зардалд тэтгэврийн эзлэх хувь 2007 онтой харьцуулахад буурч, харин тэтгэмжийн эзлэх хувь өссөн байна.

Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж, тусламж, үйлчилгээнд хамрагдсан хүний тоо 2008 онд давхардсан тоогоор 2563.9 мянгад хүрч 2007 оныхоос 70.3 хувиар нэмэгдэв.

Засгийн газраас хэрэгжүүлж байгаа “Хүүхдийн мөнгө” хөтөлбөрийн хүрээнд 2008 онд нийт 942.7 мянган хүүхдэд 32.8 тэрбум төгрөгийн тэтгэмж олгосон байна.

Шинээр мэндэлсэн хүүхэд бүрт төрөөс 100.0 мянган төгрөгийн тэтгэмжийг жилд нэг удаа олгож байна. Энэ арга хэмжээнд 63.8 мянган хүүхдэд 6.4 тэрбум төгрөгийг зарцуулсан нь 2007 оныхоос хүүхдийн тоо 10.5 хувь буюу 6.1 мянгаар нэмэгдлээ. Анх удаа гэрлэгчдэд олгох 500.0 мянган төгрөгийн мөнгөн тусламжийг 34.9 мянган гэрлэсэн хосод олгож, нийт 17.4 тэрбум төгрөгийг зарцуулав.

ГЭМТ ХЭРЭГ

Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо 2008 онд 20.7 мянга болж, 2007 оныхоос 2.7 хувь буурчээ. Гэмт хэргийн гаралтыг бүс нутгаар авч үзвэл энэ онд нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 8.9 хувийг Баруун бүсэд, 11.9 хувийг Хангайн бүсэд, 17.9 хувийг Төвийн бүсэд, 7.4 хувийг Зүүн бүсэд, 52.7 хувийг Улаанбаатар хотод гарсан гэмт хэрэг эзэлж байна. Төрлөөр нь авч үзвэл хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг 31.5 хувийг, өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг 45.8 хувийг, нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 8.1 хувийг, тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 5.8 хувийг, бусад гэмт хэрэг 8.8 хувийг тус тус эзэлж байна. Хүчингийн хэргийн тоо 354 болж, 2007 оныхоос 1-ээр буурч, бусдыг болгоомжгүй алсан гэмт хэргийн тоо 2008 онд 23 болж, 2007 оныхоос 9-өөр өсөв.

Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэргийн тоо 2008 онд 6524 болж 2007 оныхоос 681 буюу 11.7 хувь өсөхөд бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах гэмт хэрэг 705-аар нэмэгдсэн нь голлон нөлөөлөв.

Малын хулгайн гэмт хэрэг 2008 онд 1505 болж, 2007 оныхоос 359 буюу 19.3 хувиар буурсан бол хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэргийн тоо 2008 онд 426 болж, 2007 оныхоос 10.9 хувь өслөө. Энэ төрлийн хэрэгт хүчингийн хэрэг 83.1 хувийг эзэлж байгаа нь 2007 оныхоос 9.3 пунктээр буурчээ. Нийт бүртгэгдсэн хүчингийн хэргийн 47.7 хувь нь Улаанбаатарт гарчээ.

Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг 2008 онд 9489 болж 2007 оныхоос 12.7 хувиар буурахад үүний дотор 69.6 хувийг эзэлж буй хулгайн хэрэг 349-өөр буурсан нь нөлөөлөв.

Танхайн гэмт хэрэг нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэргийн 96.1 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд 2007 онтой харьцуулахад энэ хэргийн тоо Дундговь аймагт 2.1 дахин, Хөвсгөл, Архангай, Булган, Дорнод, Өмнөговь, Увс аймагт 5.9-72.7 хувиар нэмэгджээ.

Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 2007 онд 6.1 хувь, 2008 онд 10.4 хувиар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байгаа бол байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг 2008 онд 277 болж 2007 оныхоос 189 буюу 3.1 дахин өссөн байна.

18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо улсын дунджаар 2008 онд 120 болж 2007 оныхоос 5-аар буурсан бөгөөд Говьсүмбэр, Хэнтий, Сэлэнгэ, Дорноговь, Өмнөговь, Төв аймаг, Улаанбаатар хотод улсын дунджаас дээгүүр байна.

Шүүхээр 2008 онд 8495 хүн шийтгүүлсний 9.4 хувь нь эмэгтэйчүүд, 6.4 хувь нь хүүхдүүд байгаа бөгөөд ял шийтгүүлсэн хүүхдүүдийн 21.2 хувь нь эмэгтэй хүүхэд байна.

Гэмт хэргийн улмаас 2008 онд 1551 хүн нас барсны 1139 буюу 73.4 хувь нь хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэргийн улмаас, 313 буюу 20.2 хувь нь хөдөлгөөний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэргийн, 99 буюу 6.4 хувь нь бусад гэмт хэргийн улмаас нас баржээ.

Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол 2008 онд 54.8 тэрбум төгрөг, нөхөн төлүүлсэн хохирлын нийт хэмжээ 7.0 тэрбум төгрөг болж, 2007 оныхоос учирсан хохирлын хэмжээ 86.0 хувь, нөхөн төлүүлсэн хохирлын нийт хэмжээ 75.0 хувиар нэмэгдэв. Гэмт хэргийн улмаас учирсан нийт хохирлын 41.4 хувь буюу 22.7 тэрбум төгрөг нь иргэдийн өмчийн хохирол байна.

БАЙГАЛЬ ОРЧИН

Сүүлийн жилүүдэд Монгол оронд ган, зуд, хүчтэй цасан болон шороон шуурга, үер, түймэр, хөнөөлт шавьж, мэрэгч зэрэг байгалийн гамшигт үзэгдэл олонтаа тохиолдож,

Товч танилцуулга

хүн ам, нийгэм, эдийн засаг, байгаль орчинд ихээхэн хохирол учруулж байгаагаас гадна цөлжилт эрчимжих хандлага ажиглагдаж байна.

Газрын нэгдмэл сангийн ангиллаар 2008 онд нийт нутгийн 74.1 хувийг хөдөө аж ахуйн газар, 15.9 хувийг улсын тусгай хэрэгцээний газар, 9.1 хувийг ойн сан бүхий газар, 0.4 хувийг усны сан бүхий газар, 0.3 хувийг хот, тосгон, бусад суурины газар, 0.2 хувийг зам, шугам, сүлжээний газар эзэлж байна.

Ойн түймэр 2005 онд 47 удаа, 2006 онд 90 удаа, 2007 онд 216 удаа гарч байсан бол 2008 онд 148 удаа гарчээ. Ойн түймрийг 2008 оны байдлаар бүсээр авч үзвэл 7 нь баруун бүсэд, 42 нь хангайн бүсэд, 67 нь төвийн бүсэд, 11 нь зүүн бүсэд, 21 нь Улаанбаатар хотын нутаг дэвсгэр дээр гарсан байна.

Байгалийн баялгийг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 7392.4 сая төгрөгт хүрч, 2007 оныхоос 61.0 хувиар нэмэгдсэн бөгөөд үүнээс 2.4 хувийг нь байгаль орчны төвлөрсөн арга хэмжээнд, 29.0 хувийг нь тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хамгаалалтад, 34.9 хувийг нь ойжуулах ажиллагаанд, 29.7 хувийг нь байгаль орчны алба, байгаль хамгаалагчдын үйл ажиллагаанд, 3.5 хувийг нь байгаль хамгаалах санд, 0.6 хувийг газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулжээ.

Хохирол учирсан газрын хэмжээ 2005 онд 11482.6 мянган га, 2006 онд 11078.9 мянган га, 2007 онд 14076.6 мянган га байсан бол 2008 онд нийт 12341.4 мянган га байсны дотор 184.3 мянган га тариалангийн газар, 11379.8 мянган га бэлчээр ба бусад өвслөг газар, 28.1 мянган га хот, суурин газар, 696.5 мянган га ойн сан бүхий газар, 2.4 мянган га усны сан бүхий газар, 50.4 мянган га ухагдаж эвдэрсэн газар байна.

Аюулт үзэгдэл, осол 2008 онд нийт 2759 удаа гарсны улмаас 35.1 тэрбум төгрөгийн хохирол учирч, 264 хүн амь насаа алдаж, 987 гэр, орон сууц, 1019.0 мянган га газар шатаж, 906.7 мянган мал хорогджээ.

БҮТЭЭМЖ

Нийт бүтээмж (1000 төгрөгийн нэмэгдэл өртөг ногдох) оны үнээр 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 814 төгрөг болж 2007 оныхоос 44 төгрөгөөр нэмэгдэв. Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар авч үзвэл уул уурхай, олборлох үйлдвэрийн салбар, бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засвар үйлчилгээний салбар, хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуйн салбарт нийт бүтээмж 1636-2413 төгрөг байгаа нь бусад салбарынхаас харьцангуй өндөр буюу улсын дунджаас 2-3 дахин их байна. Харин бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засвар, үйлчилгээний салбарт 2007 оныхоос 63 төгрөгөөр буурахад завсрын хэрэглээний зардал өссөн нь голлон нөлөөлж байна.

Үндсэн хүчин зүйлийн бүтээмж 2008 онд оны үнээр улсын дүнгээр 3413 төгрөг болж 2007 оныхтой харьцуулахад 265 төгрөгөөр буурчээ. Энэхүү бууралтад ажиллагчдын цалин хөлс нэмэгдсэн нь голлон нөлөөлсөн. Үндсэн капиталын ашиглалтын зардал бусад салбарынхаас харьцангуй бага байдаг хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй, бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засвар, үйлчилгээний салбарт үндсэн хүчин зүйлийн бүтээмж харьцангуй өндөр байна.

Оны үнээр үндсэн капиталын бүтээмж 2008 онд 18317 төгрөг, эрчим хүчний бүтээмж 36084 төгрөг, үндсэн түүхий эд, материалын бүтээмж 3423 төгрөг, хөдөлмөрийн бүтээмж (2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр) 3505.1 мянган төгрөг болж, 2007 оныхтой харьцуулахад 2.6-9.8 хувиар өсчээ.

АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН РЕГИСТРИЙН САН

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын регистрийн санд 2008 онд 60.5 мянган аж ахуйн нэгж, байгууллага бүртгэгдсэний 36.5 мянга буюу 60.3 хувь нь тогтмол үйл ажиллагаа явуулж байна.

Эдгээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын 81.9 хувийг 1-9 ажиллагчидтай, 8.5 хувийг 10-19 ажиллагчидтай, 6.3 хувийг 20-49 ажиллагчидтай, 3.3 хувийг 50-иас дээш ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллага эзэлж байна. Энэ нь манай улсын эдийн засагт цөөн ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж байгууллага тооны хувьд голлох үүрэгтэйг харуулж байна.

Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоонд 1-9 ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллагын хувийн жин 2007 оныхтой харьцуулахад 1.8 пунктээр өсч, харин 10-19 ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллагынх 0.3 пунктээр, 20-49 ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллагынх 1.1 пунктээр, 50-иас дээш ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллагынх 0.5 пунктээр тус тус буурсан байна.

Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоог сүүлийн дөрвөн жилийн дунджаар үзвэл барилгын салбарынх 35.8 хувь, нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээнийх 13.0 хувь, уул уурхай, олборлох үйлдврийнх 28.6 хувь, тээвэр агуулахын аж ахуй, холбооны салбарынх 27.7 хувь, үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагааных 23.6 хувь, бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйл ажиллагааных 22.9 хувиар тус тус өссөн байна.

Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоог 2007 оныхтой харьцуулахад бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйл ажиллагаа эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо 3.6 мянга буюу 31.5 хувиар, нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо 482 буюу 13.2 хувиар, тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбооны үйл ажиллагаа эрхэлдэг аж ахуйн нэгж байгууллагын тоо 129 буюу 14.4 хувиар нэмэгдсэн байна.

ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН ИНДЕКС (ХХИ)

Монгол улсын Хүний хөгжлийн индекс (ХХИ) сүүлийн жилүүдэд үндэсний болон бүс нутгийн хэмжээнд жил дараалан тасралтгүй өсч байгаа. Хэдий тасралтгүй өсч байгаа ч олон улсын түвшинд дундаж үзүүлэлттэй орнуудын тоонд багтаж байна. Энэ нь нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүн харьцангуй бага байгаагаас шалтгаалж байна.

Хүн амын дундаж наслалт 2005-2008 онд 2.0 жилээр, нэг хүнд ногдох ДНБ 919.1 ам.доллараар өссөн нь хүний хөгжлийн индекс 0.026-аар өсч, 0.738-д хүрэхэд голлон нөлөөлсөн байна.

ХХИ нь хүний хөгжлийн ерөнхий түвшин, төлөв байдлыг илэрхийлдэг үзүүлэлт юм. Түүний зэрэгцээ жендэрийн тэгш байдлыг хэрхэн хангаж буйг судлах зорилгоор бие даасан өөр хоёр индексийг ашигладаг. Үүний нэг нь жендэрийн хөгжлийн индекс (ЖХИ) юм. Уг индексийн шалгуур үзүүлэлтүүд нь хүний хөгжлийн индексийг тооцдог гурван үндсэн үзүүлэлттэй ижил бөгөөд ялгаа нь эмэгтэйчүүдийг эрэгтэйчүүдтэй харьцуулан судлах боломж олгодгоороо онцлогтой. Хоёр дахь индекс нь эмэгтэй хүний нийгэмд эзэлж буй байр суурийг эрэгтэй хүнтэй харьцуулан илэрхийлдэг жендэрийн эрх мэдлийн хэмжүүр (ЖЭМХ) юм.

Товч танилцуулга |

Жендэрийн хөгжлийн индексийг тооцоход ашигладаг гурван үзүүлэлтийг тус тусад нь авч үзвэл эмэгтэйчүүд зарим үзүүлэлтээр эрэгтэйчүүдийнхээс өндөр байна. Тухайлбал, Монгол эрэгтэй хүний дундаж наслалт 2008 онд 63.69 жил байхад эмэгтэйчүүдийнх 70.98 жил, 7-22 насандаа сургуульд хамрагдаж буй эмэгтэйчүүд 83.5 хувь байхад эрэгтэйчүүд 75.1 хувь, нэг хүнд ногдох ДНБ эрэгтэйчүүдэд 3765.3 байхад эмэгтэйчүүдэд 3313.6 (PPP US\$) байна.

Жендэрийн эрх мэдлийн хэмжүүр 2008 онд 0.397 байгаа нь эдийн засаг, улс төрийн хүрээ болон шийдвэр гаргах түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоо хангалтгүй байгааг илэрхийлж байна. Хөдөлмөр эрхлэлтэнд эмэгтэйчүүдийн оролцоо харьцангуй өндөр байдаг ч УИХ-д сонгогдсон эмэгтэйчүүдийн хувьд 2000 онд 11.8 хувь байсан бол 2004 онд 6.6 хувь, 2008 онд 3.9 хувь болж тус тус буурсан байна.

МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Монгол Улсын Мянганы хөгжлийн зорилтын одоогоор тооцож буй 61 шалгуур үзүүлэлтүүдийн хэрэгжилтийн явцаас үзэхэд өрхийн нийгэм эдийн засгийн 2007-2008 оны судалгааны дүнгээр нийт хүн амын 35.2 хувь нь ядуу байна. Хот, суурин газруудад ядуурал харьцангуй доогуур байгаа бөгөөд ядуурлын түвшин хотод 26.9 хувь, харин хөдөөд 46.6 хувь байна.

ҮСХ-ноос НҮБ-ын Хүүхдийн Сангийн техник, санхүүгийн дэмжлэгтэйгээр “Хүүхэд, хөгжил – 2005-2006 он” судалгааг явуулсан. Уг судалгааны дүнгээр Монгол Улсад тав хүртэлх насны хүүхдийн 6.3 хувь нь нормоос доогуур жинтэй байгаа нь 2000 оны судалгааны үеийнхээс 2 дахин бага байна. Судалгааны дүнгээс үзэхэд хотын 5 хүртэлх насны хүүхдүүдийн 5.6 хувь, хөдөөд 7.0 хувь нь зохих нормоос бага жинтэй байгаа бөгөөд хүүхдийн жин багадаа тохиолдол хөдөөд хотоос харьцангуй их байна.

Бага боловсролын хамран сургалтын цэвэр жин 2005 онд 93.3 хувь, 2006 онд 91.4 хувь, 2007 онд 92.7 хувьтай байсан бол 2008 онд 91.5 хувь болж 2007 оны түвшингээс 1.2 пунктээр буурчээ.

Нэгдүгээр ангид элсэн ороод 5 дугаар анги хүртэл суралцагчдын хувь 2005 онд 88.9 хувь, 2006 онд 88.1 хувь, 2007 онд 89.9 хувьтай байсан бол 2008 онд 92.8 хувь болж 2007 оны түвшингээс 2.9 пунктээр өсөв.

Боловсрол эзэмшиж байгаа эрэгтэй, эмэгтэйчүүдийн тооны харьцаа бага боловсролын түвшинд тэгш байгаа бол дунд, дээд боловсролын түвшинд эмэгтэйчүүд арай илүү байна. Эмэгтэй эрэгтэйчүүдийн тооны харьцаа 2008 оны байдлаар бага боловсролд 0.97, дунд боловсролд 1.08, дээд боловсролд 1.54 байна.

Хөдөө аж ахуйгаас бусад салбарт цалинтай ажил эрхэлж буй эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь 2008 онд 53.0 болов.

Эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдээс илүү өндөр боловсрол эзэмших болсон боловч удирдах болон шийдвэр гаргах түвшний албан тушаалд эмэгтэйчүүдийн төлөөлөл бага хэвээр байна. Хэдийгээр 1992 оны сонгуулиар эмэгтэйчүүд үндэсний парламентын нийт гишүүдийн 3.9 хувь, 1996 оны сонгуулиар 9.2 хувь, 2000 оны сонгуулиар 11.8 хувийн төлөөлөлтэй болж өсөх хандлагатай байсан ч 2004 оны сонгуулиар 6.6 хувь, 2008 оны сонгуулиар 3.9 хувь болж буурсан.

1000 амьд төрөлтөд ногдох 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин 2008 онд 23 болж 2007 оныхоос 1-ээр нэмэгджээ. Мөн нялхсын эндэгдлийн түвшин 2007 онд 18 байсан бол 2008 онд 19 болж өссөн байна.

| Товч танилцуулга

100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдэл 1993 онд 259 байсан нь хамгийн өндөр үзүүлэлт бөгөөд харин 2007 онд улсын хэмжээгээр 88, 2008 онд 49 болж буураад байна.

Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагын тогтоосноор Номхон далайн баруун эргийн бүсийн орнуудын хувьд Монгол Улс сүрьеэгийн өвчлөл өндөр зэрэглэлтэй 5 оронд багтдаг. Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин 2007 онд 100 000 хүн амд 167 ногдож байсан бол 2008 онд 159 болж буурлаа.

Манай улсын хэмжээнд 21.9 сая га талбай газар бүхий улсын нийт газар нутгийн 14.0 хувийг улсын тусгай хамгаалалтад авсан. Мөн ойгоор бүрхэгдсэн талбай нийт нутгийн 7.7 хувь байна.

Холбооны салбарт шинэ технологийг эрчимтэй нэвтрүүлж байна. 1000 хүн ам тутамд ногдох суурин телефон цэгийн тоо 2008 онд 57, харин үүрэн телефон хэрэглэгчдийн тоо 657 болж ойролцоогоор 2 хүн тутмын нэг нь үүрэн телефон хэрэглэж байна.

OVERVIEW**POPULATION**

At the end of 2008, resident population of Mongolia was a 2 million 683.5 thousand. This is an increase by 48.4 thousand or 1.8 percent compared with 2007. 48.8 percent of the total population is men and 51.2 percent is women in that year, giving a sex ratio at of 95.4 males per 100 females.

Migration stream to Ulaanbaatar city has not slowed down. The population was increasing year by year in Ulaanbaatar. In 2008, population density was 228.1 persons per square kilometer in Ulaanbaatar. There increased each by 11.0 percent in 2005, 7.8 percent in 2006, and 3.9 percent in 2007.

In 2008 about 61.8 percent of the total population or 1659.2 thousand persons were living in urban areas. In 2008, more than half the populations in each of Dornod, Dornogovi, Govisumber, Darkhan-Uul, and Orkhon aimags were living in urban areas. In the Ovorkhangai, Dundgovi, Zavkhan, Arkhangai, Tov aimags was about 80 percent of the population lived in rural areas.

In 2008, about 60.2 percent of the 677.8 thousand households were in urban areas and 39.8 percent in rural areas. The population of Mongolia was 4.0 persons per household in 2008.

However the population net growth was a decrease since 1990, but last 3 years birth was increase. The crude birth rate per 1000 population was 24.0 in 2008. This is an increase by 2.3 point since 2007. In 2008, the number of live births reached 63.8 thousand, it shows increased by 28.9 percent in 2005, 23.0 percent in 2006 and 11.2 percent in 2007. The sex ratio at birth in our country was 104 in 2007. Total fertility rate was 1.9 in 2005, 2.1 in 2006, 2.3 in 2007 and 2.6 in 2008.

The crude death rate was relatively constant last years in our country. But last 2 years, the crude death rate was decreased, so 5.8 in 2008. The infant mortality rate furthermore goes down, but last year infant mortality increased that related birth increase. In 2008, 15.4 thousand persons died, of which 8.0 percent were infant mortality. Crude death rate varied by aimags. In 2008, the highest crude death rate was registered in the Khentii(6.8), Bayankhongor(6.5), Khovsgol(6.4), Arkhangai(6.4) and the lowest in the Khovd(4.6), Bayan-Olgii(4.8), Dundgovi(5.3). In 2008, life expectancy at birth of national level was 67.23 years, compared with previous year increased by 0.69 point. And in 2008, life expectancy of female was 70.98 years, life expectancy of male was 63.69 years.

In 2008, 33.0 thousand persons were marriages, 1.9 thousand persons were divorced and 2.4 thousand children adopted. Compared with the previous year persons were divorced increased by 8.2 percent and adoption decreased by 1.6 percent. Crude marriage rate increased steadily between the periods 2004-2006 and decreased since 2007. In 2008, crude marriage rate compared with the previous year decreased by 3.3 points.

The marriage was not relatively constant last years in our country. In 2006 marriage decreased by 0.4 point from 2005, and in 2007 marriage increased by 0.1 point from 2006, but in 2008 marriage is same previous year's level.

SOME SOCIAL INDICATORS FOR HOUSEHOLDS AND POPULATION

The Government of Mongolia has been taking considerable measures focused on the high righted issues concerning with maternal and children health condition.

Number of orphan children was 48.1 thous in 2008 but it decreased by to 8.4 percent in 2005, to 5.7 percent in 2006, to 3.3 percent in 2007 respectively. By 2008 there were 48.1 thous orphan children of which 10.4 percent or 5018 is orphan children and 89.6 percent or 43.1 thous is half orphan children. In 2008 number of orphan children decreased by to 7.9 percent in 2005, to 4.9 percent in 2006, to 1.1 percent in 2007 and number of half orphan children to 8.5 percent in 2005, to 5.7 percent in 2006, to 3.6 percent in 2007 respectively.

Number of female-headed households was 76.8 thous in 2008 increased by to 9.2 percent in 2005, to 6.3 percent in 2006, to 6.5 percent in 2007. The number of death of male population aged 18 and over more than on the number of female-headed households was increased.

In 2008 50.8 percent or 39.0 thous of female-headed households was under 3 family, 37.3 percent or 28.6 thous was from 3 to 5 family, 11.9 percent or 9190 was 6 and more family. By 2008 14.4 percent of total number of female-headed households has been found in Western region while 23.6 percent in Khangai region, 19.7 percent in Central region, 9.2 percent in Eastern region and 33.1 percent in the Capital city of Ulaanbaatar, respectively.

In 2008 number of households with 4 and more children aged below 16 was 31.9 thous but it decreased by to 24.9 percent in 2005, to 20.4 percent in 2006, to 16.0 percent in 2007 respectively. But number of single women with children aged below 16 was 42.5 thous in 2008 but it decreased by to 12.3 percent in 2005, to 8.1 percent in 2006, to 2.4 percent in 2007. In 2008 62.1 percent or 26.4 thous of households with 4 and more children aged below 16 was under 3 children, 27.3 percent or 11.6 thous was from 3 to 5 children, 10.6 percent or 4490 was 6 and more children.

LABOUR FORCE

Resulting from its transition from a centrally planned economy to a market economy, Mongolia faced many challenges. For instance, the number of unemployment increased due to structural reforms in the economy, falling-off of production, and restructuring of enterprises. At the same time, it was important to provide the unemployed with job mediation services and vocational training. In response to this need, job mediation services have been established since this particular time. From 1992, persons who are registered by Labour and Social Welfare Divisions (former employment office) are considered as unemployed in accordance with international concepts and methodologies. Accordingly, labour force or economically active population, labour force participation rate and unemployment rate have been estimated and included in statistical publications.

A main indicator that shows development of labour market and economically active population is the labour force participation rate. This rate has decreased slightly in the past few years. In 2007, the labour force participation rate was 63.5 percent, maintaining the same rate compared to 2005 and reflecting a 0.9 point decline over 2006 and 0.7 point decline over 2007. Number of registered unemployed was 29.8 thousand in 2008, 9.1 percent decreases over 2005 and 2006, and a 0.4 percent decrease over 2007. A fall in the number of registered unemployed in recent years was due to a rise in the number of employees and an increase in the number of persons who found jobs through the Labour and Social Welfare Divisions in the capital city and aimags.

At the national level, a share of employed persons in economically active population reached 97.2 percent in 2008, showing a 0.5 point increase over 2005 and 0.4 point increase over 2006, and remaining steady at the same point compared to 2007.

Overview

For the industry of economic activity, the number of employed persons has increased in all other sectors except agriculture, hunting and forestry, manufacturing, real estate, business activities, and other community and social services in the recent years.

Male and female shares in economically active population and employed population have been close while the female share in the registered unemployed was relatively higher than the males.

There has been a rise in proportion of persons with higher education or untrained persons among the unemployed registered at Labour and Social Welfare Divisions in the capital city and aimags while there was a decline in the proportion of the registered unemployed with specialized secondary or vocational education.

As of January 1, 2008, there were 140.3 thousand government employees, a 15.2 percent rise over 2005, a 16.3 percent rise over 2006, and a 9.5 percent rise over 2007.

AVERAGE WAGES AND SALARIES

Average wages and salaries sample survey has been carried out quarterly since 4th quarter of 2000 and results are estimated by gender, economic activity sector, occupation, types of organization ownership and responsibility, aimag and the capital. Over 167.1 thousand employees of 1028 organizations with various economic activity and ownership are covered by the sample survey every quarter.

Average salaries increased by 2.7 times from 2005, 2.1 times from 2006, 58.5 percent from 2007 to 274.2 thous.tug in 2008.

In economic activity sectors, average salaries for financial intermediation, mining and quarrying, public administration and defence, social insurancy, health and social security, education are higher than other sectors and 15-197.2 thous.tug above the national average. In addition, average salaries for budget organization higher than national average and other economic entities.

GROSS DOMESTIC PRODUCT

Economic real growth for 2000 was 1.3 percent, for 2001-2004 annual average growth was 6.3 percent, and for 2005-2008 annual average growth was 8.7 percent.

Compared with previous 4 years, 2005-2008 annual average growth higher by 2.4 points and this increase was achieved mainly by agriculture and industry, which annual average growth was 9.8 and 5.0 percent. Past few years weather condition was favorable and it is positively effected to agriculture sector and number of livestock increased from 28.0 million in 2004 to 43.3 million in 2008, which increased by 15.3 million heads or 1.5 times. Also, in 2005-2008, mining sector increased in average by 5.0 percent, manufacturing sector by 6.9 percent annually.

For the preliminary estimates of 2008, real growth of GDP was 8.9 percent compared with 2007 it was decreased by 1.3 points. This decrease was achieved mainly by agriculture, mining and manufacturing sectors. For example, agriculture sector decreased from 15.8 to 5.0 percent (survivals of young animals that was 12.8 mln.heads in 2008 and percentage of survivals was 91.0 percent, which compare with 2007 decreased by 6.1 points, natural losses of adult animals was 1.6 mln.heads, which compare with 2007 increased by 5.6 times); mining from 2.9 to 0.1 percent (in 2008 mining of gold was 15.2 t, mining of zincum concentrate was 143.6 thous.t, mining of copper concentrate (with 35%) was 362.3 thous.t, which are compare with 2007 decreased by 13.1 percent, 7.2 percent and 2.6 percent respectively); manufacturing from 29.0-4.7 percent respectively. Production of manufacturing in 2008 compare with 2007 was declined in tanning, dressing of leather, manufacturing of luggage, handbags, saddlery,

harness, and footwear by 54.4 percent, in manufacturing of wearing apparel, dressing and dyeing of fur by 26.1 percent, manufacturing of medical precision and optical instruments, watches by 17.6 percent, manufacturing of basic metals by 13.6 percent, manufacturing of grain mill products, starches, starch products and prepared animal feeds by 10.9 percent and manufacturing of paper and paper products by 9.2 percent respectively.

The annual average value of GDP per capita at 2005 constant prices has reached 930.6 thousand togrogs for 2001-2004 and 1223.6 thousand togrogs for 2005-2008, it has increased by 1.3 times.

In 2008 preliminary GDP was 6130.3 billion togrogs at current prices and 3620.5 billion togrogs at constant prices of 2005. It shows an increase by 8.9 percent or by 294.6 billion togrogs compared with the previous year. This increase was achieved mainly by growth of number of livestock, which was 43.3 million and compared with 2007 it is increased by 7.5 percent or by 3.0 million, and by growth of crops, manufacturing and services, which are increased by 21.0 percent, 4.7 percent and 15.9 percent respectively.

Private sector share was 64.4 percent to GDP in 2008, compared to 2007 it decreased by 2.2 points.

For the preliminary estimates of 2008 of GDP by expenditure approaches, the share of final consumption in total GDP is 72.6 percent, gross capital formation is 43.6 percent and net export is (-16.2) percent. Compared with 2007, the share to GDP of final consumption and gross capital formation increased by 5.1-12.5 points respectively, but the share of net export to GDP decreased by 17.6 points.

In 2008, net exports or goods and services deficit are mainly influenced for this changes of the GDP composition. The speed of rise in imports was higher than the exports.

In 2008 preliminary GDP (at 2005 constant prices) by quarter shows that GDP in 1st quarter increased by 15.0 percent compared with same period of previous year and in 2nd quarter by 10.0 percent, in 3rd quarter by 8.9 percent and in 4th quarter by 4.3 percent respectively. This decrease achieved by recession increases of growth of production and services, which effects from the world financial and economic crisis.

INPUT AND OUTPUT TABLE

Due to the transition by Mongolia to the market economy, methodologies for key macro-economic indicators and estimates needed to be met international standards. In recent years, there are a considerable number of steps being undertaken towards expeditious introduction of a method for GDP estimation and compilation of national accounts.

In addition, one of important goals to be achieved by the National Statistical Office is to show the basic economic equilibrium of the country in a form of the balance upon compiling it at the macro-level, to compile Input-Output Table (IOT) on the basis of a certain frequency, to analyze the results and findings, and to make data sources to be used by policy makers broader and consistent.

It was 1963 when Mongolia compiled its first IOT while developing through the centrally planned economy system. During the system the ITO was compiled for 1966, 1970, 1977, 1983, and 1987 using the Material Product System utilized by member countries of the Council for Mutual Economic Assistance. After the transition to the market economic relations, the IOT was compiled in 1997 and 2000 on the experimental basis in accordance with the common methodology of System of National Accounts (SNA-93) and last one was derived from the Supply and Use Table in 2005.

Supply table. The supply of goods and services at purchasers' prices in 2005 was MNT 7741.7 billions. 72.4%-94.9% of electricity, heat energy, live animals origin products, meat

Overview

and meat products, milk and dairy products, metal ore, and coal were produced by domestic industries while supply of metal products, machinery and equipment, chemical products, fuels, tobacco, and paper products was virtually provided by import. It is evident from the above that demand for live animals' origin products, coal, energy, meat and meat products, and milk and dairy products was fully met by the domestic production whereas supply of chemical products, fuels, metal products, and machinery and equipment was completely relied on import. It is apparent that transportation and trade margins are an important factor in the supply of industrial products. For example, the transportation and trade margins account for 11.9%-21.6% of supply of food products, 18.9% of hides and skins, hide and skin products, and 12.2%-20.4% of import products, such as fuels, metal products, machinery and equipment, glass and glass products, and other nonmetallic products and base chemical products.

The production amounted to 61.8% of the total supply while supply of services rendered did 38.2% of it. This affirms that position of the service industry in the economy of the country is significantly strengthening.

Of the domestic production, the production accounted for 45.5%, out of which mining and quarrying industry products made 16.2% and live animals origin products and meat and meat products (raw materials) did 10.8% while the production of the service industry amounted to 54.5%.

According to structure of industrial sectors, animal husbandry and quarrying industry still play a leading role in the Mongolian economy whereas manufacturing industry remains underdeveloped.

Of imported goods and services, product import made up 70.3%, out of which metal products and machinery and equipment amounted to 27.3%, fuels 17.8%, flour and flour products 2.0% respectively. Service import was 29.7% of the imported goods and services.

Use table. Of the total supply of goods and services, 35.7% used in intermediate consumption, 28.8% in final uses and 14.7% in capital formation and 20.7% exported. Breaking down it by goods and services, 33.9 of the product supply or total supplied products used in intermediate consumption, 23.7% in final uses, 16.3% in capital formation and 26.1% exported. Of the total services, 38.9% was for intermediate consumption, 37.8% for final uses, 12.0% for capital formation and 11.2% for export services.

Goods amounted to 63.8% of the total supply used while services did 36.2% of it.

74.5% of meat and meat products used in final consumption (of the population), 13.0% in intermediate consumption and 4.2% for export; 73.5%-98.2% of fuels, paper and paper products, chemical products and other nonmetallic products and electricity and heat energy used in intermediate consumption, 63.6%-86.6% of milk and dairy products, alcohol, wine, beer, soft drinks and flour and flour products used in final uses, 53.3% and 39.0% of metal products, and machinery and equipment used in intermediate consumption and capital formation respectively.

Goods accounted for 60.5% of intermediate consumption, out of which fuels made up 13.3%, metal products, and machinery and equipment 14.9%, and electricity and heat energy 4.9%.

Goods consumption made up 52.4% of final uses, comprising consumption of live animals origin products and meat and meat products (11.8%), that of flour and flour products (3.7%), and that of alcohol, wine, beer and soft drinks (2.5%).

Goods formation accounted for 70.4% of the of gross capital formation, out of which metal products, and machinery and equipment made up 26.4%. 29.6% of the capital formation produced in the service industry.

Goods export accounted for 80.3% of export products and services, comprising export of mining and quarrying industry products (56.3%), that of textile and stitched products (7.9%),

that of spun thread (5.2%), that of live animals origin products (1.9%), and that of service export (19.7%).

NATIONAL CONSUMER PRICE INDEX

Since January 2008 having revised its methodology the National Statistics Office has begun to estimate the national CPI using weighted average from 2005 HIES expenditure of all aimags and the Capital city.

In 2008, national consumer price index increased by 22.1% of the total, index of education group went up by 39.9%, restaurants and hotels by 31.4%, medical goods and care by 27.0%, transport by 25.8%, foodstuff by 24.0%, housing, water, electricity and fuels by 22.6%, clothing and footwear by 16.5%, household furnishings and goods by 15.4%, miscellaneous goods and services by 14.6%, alcoholic beverages, tobacco by 12.4%, recreation and cultural goods by 9.7%, whereas prices of communication group decreased by 3.0%.

Annual average CPI for 2008 was 28.0 percent, the highest growth over the last decade.

10.2 point of the 22.1 percent increase is explained by an increase in food prices, 2.4 point - housing, water electricity and fuels, 2.4 point - transport, 2.3 point clothing and footwear, 2.2 point- education. These were the major contribution to the increase in the national overall index.

Comparing to the previous months, the consumer price for goods and service has been decreased by 1.1 % in October, 2008, 1.0 % in November 2008 and these were the first decreases since 2007. An increase of consumer price by 5.7 % in April 2008 was the highest growth of the year.

At the first half of 2008, a monthly average growth of consumer price index was 3.0%, whereas 0.4 % in second half of the year it shows the decrease in the growth rate of consumer price.

At the end of 2008, consumer price index (CPI) went up by 11.9-29.4 percent in all aimags and highest rate was in Bulgan aimag up to 29.4, compared with the end of 2007.

High inflation rate in 2008 was affected by the increased inflation rate of neighbor countries /Russian Federation 13.3% at the end of the year, 5.9 % in People's Republic of China of which 14.3 percent increase in foodstuffs/, as well as an increased global market price of some products such as wheat and petrol, import goods such as flour, flour products, sugar, rice and vegetable oil also due to exchange rate depreciation of national currency.

MONEY, LOAN

In 2008, the money supply (broad money or M2) in the economy reached 2318.9 bln.togrog decreased by 82.4 bil.togrog or 3.4 percent compared to 2007. The share of currency outside of the banks in money supply or M2 is one of the criterion indicators of monetary statistics. It reached 14.2 percent in 2008, and increased by 2.4 points compared to 2007.

Bank of Mongolia's official exchange average rate of one US dollar to togrog was 1169.26 togrog in 2008, which appreciated by 0.1 percent compared to 2007. A yearly speed of domestic currency deposits increased by 60.8 percent in 2007 but decreased by 16.1 percent in 2008. As for foreign currency deposits increased by 17.1 percent reaching 440.2 bln.togrog compared to 2007.

Total loans outstanding of the commercial banks reached 2635.6 bln.togrog by the end of 2008 and increased by 579.5 mln.togrog or 28.2 percent compared to 2007. The share of non-performing loans in the total loans outstanding was 4.9 percent in 2006, 3.3 percent in 2007, and increased to 7.2 percent in 2008. Examination and monitoring has reclassified the

Overview

loan which was conducted by Mongolbank in December of 2008, and the non-performing loans increased by 101.6 bln.togros compared to previous month.

Average annual weighted interest rate of commercial banks togros loan increased by 0.5 points compared to the end of 2007 and reached to 20.4 percent at the end of 2008. Whereas foreign currency loan interest increased by 2.6 points compared to 2007 reached 16.8 percent, respectively.

STOCK EXCHANGE MARKET

At the Stock exchange in total 376 companies were registered at the end of 2008, of which 55 were state owned companies and 321 private companies.

In 2008, stocks were traded during 258 days. The total trade volume of securities reached 62.3 bln.togros. In 2008, trading of Government and private companies's bonds reaching 3.2 percent in total trade. Total market capitalization decreased by 28.0 percent compared with 2007, reaching 515.9 bln.togros in 2008.

The TOP-20 average index was 6699.9 points in 2007 and it increased up to 9722.9 points in 2008.

In 2008, government bond trading were traded 4 times and it was involving not only commercial banks but also business organization and individuals. About stock trading in 2008, daily average stocks were traded 659.5 thousand pieces and value of traded stocks 233.9 mln.togrog. The most active traded stocks in 2008, Khukh gan, Remicon, Germes center, Anod bank, Jenco tour bureau etc. Leading companies in market capitalization in 2008, Tavan tolgoi, Baganuur, Shivee ovoo, Mon.telecommunication, APU etc.

OTHER FINANCIAL INSTITUTIONS

Insurance. One of the efficient financial methods to lower the person's risk and cover the unexpected loss within a short period of time is a commercial insurance. In 2008, at the national level a total of 15 insurance and 4 insurance intermediaries operated actively. In 2008, insurance companies made revenues of 21.3 bln.togros from insurance premium and paid 4.9 bln.togros for insurance reimbursements. Total number of duplicated insure is 1345.6 thousands.

Non-Bank financial institutions. In 2008, at the national level a total 132 non-bank financial institutions operated actively and made operating income 18.2 bln.togros and operating expenses 6.0 bln.togros and net operating income after provisions 11.0 bln.togros. Operating income increased by 39.6 percent, operating expenses increased by 17.7 percent, net operating income after provisions (operating income minus operating expenses and provisions) increased by 51.5 percent compared to 2007, respectively.

Saving and credit cooperative. Total 209 entities operated under special license in 2008, reporting 11.1 bln.togros interest income, 6.5 bln.togros interest expense, which resulted net interest profit of 4.6 bln.togros. In 2008, number of cooperatives increased by 41 or 24.4 percent compared to previous year. In 2008, interest income increased by 33.5 percent, interest expenses by 15.2 percent, net interest profit by 72.3 percent, respectively.

GENERAL GOVERNMENT BUDGET

In recent years total revenue and grants of the general government budget has increased. According to preliminary estimates for 2008, it has reached 2156.4 bln.tog representing a 1318.5

bln.tog increase, or a 2.6 time increase, from 2005 and a 275.9 bln.tog increase, or a 14.7 percent increase, from 2007. Current revenue accounted for 99.4 percent of the total revenue and grants in 2005, 98.7 percent in 2007, and 99.1 percent in 2008.

The total expenditure and net lending of the general government budget reached 2462.0 bln.tog in 2008 reflecting a 1697.4 bln.tog increase, or a 3.2 time increase, over 2005 and a 714.7 bln.tog, or a 40.9 time increase, over 2007. Share of current expenditure in the total expenditure and the net lending amounted to 78.5 percent in 2005, 78.3 percent in 2007, and 71.1 percent in 2008.

Overall budget surplus was at 2.6 percent of GDP in 2005, 3.3 percent of GDP in 2006, 2.9 percent in 2007. Yet, the budget deficit (as of preliminary estimates) was at 5.0 percent of GDP in 2008.

Current budget of Mongolia, which had shown surplus since 1999 and was at 10.6 percent of GDP in 2007, was at 6.3 percent of GDP in 2008, showing a 4.3 point decrease.

According to preliminary estimates, capital expenditure as percentage of GDP was 10.2 percent in 2008 reflecting a 7.0 point increase over 2005 and 3.7 point increase over 2007, respectively.

CONSTRUCTION

For 2008, 440.3 bln.togrogs were spent on construction and installation work by preliminary results increased by 13.1 percent or 50.9 bln.togrogs compared with 2007. Construction and installation work of domestic construction entities reached of 94.5 percent or 416.0 bln.togrogs and foreign construction units and joint units 5.5 percent or 24.3 bln.togrogs.

Construction and installation work by preliminary results increased by 2.4 times or 255.0 bln.togrogs compared with 2005.

In 2008, construction entities have built buildings of 376.1 bln.togrogs, such as residential buildings and service centers. This indicator increased by 64.6 percent or 147.6 bln.togrogs compared with 2007.

In 2008, there were 594 new constructions have been built of which 139 residential buildings or 5416 apartments; as well 57 buildings for trade and service; hotel buildings 13 and 7 buildings for factory purpose were built accordingly.

In 2008, price of building materials were increased. At the end of 2007, price of brick, made from clay M-100 was 90 togrog, palk, 1m³ was 7.5 thousand togrog, plank for floor, 1m³ was 64.4 thousand togrog, and edged plank, 1m³ was 14.3 thousand togrog. At the end of 2008, price of brick, made from clay M-100 was 201 togrog, palk, 1m³ was 15.5 thousand togrog, plank for floor, 1m³ was 140.8 thousand togrog, and edget plank, 1m³ was 26.9 thousand togrog, and prices were increased by 1.8-2.2 times compared with end 2007.

INVESTMENT AND CONSTRUCTION

For the preliminary results of 2008, the total investment reached to 1893.0 billion togrog and increased by 640.2 billion togrog or 51.1 percent, compared with 2007 year.

The 52.3 percent of total investments are provided by internal sources and 47.7 percent are provided by external sources. Compared with 2007, domestic investment increased by 211.5 billion togrog, and foreign investment increased by 428.7 billion togrog.

Investment financed by state budget reached 477.1 billion togrog and increased by 69.4 billion togrog or 17.0 percent more, compared with 2007. In current year, 25.2 percent of total investment was the investment financed by state budget and this is lower by 7.3 points than 2007.

Overview

In 2008, 23.3 percent of total investment was spent for construction works and 68.9 percent for machinery and equipments.

AGRICULTURE

Livestock husbandry. The main foundation of Mongolia's economy, pasturing livestock husbandry still plays an important role in the economy, employment and export revenues of Mongolia. To date 18.8 percent of GDP was produced by the agricultural sector, of which 87.9 percent accounts for livestock husbandry. As well, 36.0 percent of total labor force of the country is engaged in the agricultural sector and around 10 percent of total export income.

Production of livestock husbandry industry for 2008 preliminary estimates was MNT 1353.0 billion in current prices, reaching MNT 954.7 billion in 2005 constant prices. Compared with same period of previous year, it increased by 20.3 percent at current prices and by 3.8 percent at constant prices.

In 2008 the livestock husbandry industry produced 223.1 thousand tonnes of meat in slaughter weight, 457.4 thousand tonnes of milk, 20.8 thousand tonnes of wool, 5.8 thousand tonnes of cashmere, and 9.9 million pieces of hide. Compared with previous year, the production of meat increased by 31.9 thousand tonnes in slaughter weight that of wool by 2.6 thousand tonnes, cashmere by 0.9 thousand tonnes, and that of hide by 2.7 mln. pieces. But milk production decreased by 8.2 thousand tonnes compared with previous year.

According to results of livestock census for 2008, 227.5 thousand households with private livestock have been counted, among which 171.1 thousand herdsmen households are engaged in livestock. As well, 360.3 thousand herders are employed in livestock sector.

According to the 2008 livestock census, of the total herdsmen households 75.4 percent have electric generators, 65.3 percent have televisions, 22.7 percent have automobiles, 37.1 percent have motorcycles, 1.7 percent have tractors, 69.8 percent have yard for livestock, and 18.8 percent have wells.

By the end of 2008, in total 43.3 million livestock heads were counted, which was higher by 7.5 percent or 3.0 million heads compared with same period of previous year. According to the 2008 livestock census was accounted 266.4 thousand camels, 2186.9 thousand horses, 2503.4 thousand cattle, 18362.3 thousand sheeps, 19969.4 thousand goats. The number of camels increased by 5.8 thousand, cattle by 77.6 thousand, sheep by 1.4 million, goats by 1.6 million respectively but horse decreased by 52.6 thousand heads.

In 2008, the number of livestock increased by 19.3-466.7 thous.heads in Arkhangai, Selenge, Bulgan, Khovsgol, Tov, Bayankhongor, Omnogovi, Ovorkhangai, Dornod, Zavkhan, Dornogovi, Darkhan-Uul, Orkhon, Govi-Altai aimags and UB city, but decreased by 17.8-166.7 thous.heads in Sukhbaatar, Uvs, Khovd, Dundgovi, Bayan-Olgii, Khentii, Govisumber aimags.

In 2008, 560.5 thousand tonnes of fodder produced nationwide in terms of fodder. Converted all the livestock into head of sheep, a domestic animal was allocated 8.2 kg fodder, which is by 0.3 kg more than the previous year.

By data of Ministry of Agriculture, in 2008, 412 milk cow farms, 48 meat cattle farms, 57 meat and wool sheep farms, 172 pig farms, 225 chicken farms and 56 bee farms registered, which is more than by 230 compared with the previous year.

By data of Ministry of Agriculture, 65.7 mln. heads livestock (duplicated) covered in precaution of infection and parasite disease, laboratory diagnosis and vaccinations anti contagious 5.5 bln. tog had spent for those activities.

Crop farming. Before 1990 the agricultural sector's policy objective was to fully meet domestic demand for crops, potatoes, vegetables and livestock fodder and provide adequate supply of

winter as well as for export. The sector's output was 700.0-880.0 thousand tones of crops, 100.0-120.0 thousand tones of potatoes and 500.0-700.0 thousand tones of livestock fodder. During 1990-1996 the Government policy followed a principle that the "ownership of the property insures better operation", land cultivation was transformed through joint stock companies in partnership with state ownership. As a result, crop production dropped significantly due to reduced direct and indirect support from the Government and lack of management skills and capacity to run the new businesses under a market economy concept.

In 2008, there were 192.5 thous.hectares of cultivated land, of which 154.0 thous.hectares were for cereals, 12.3 thous.hectares for potatoes, 6.4 thous.hectares for vegetables and 5.5 thous.hectares for fodder. The total decreased by 10.2 thous. hectares or 5.0 percent compared with 2007. In 2008, the production was 212.9 thous.tones of cereals, 134.8 thous.tones of potatoes, 78.6 thous.tones of vegetables, 19.9 thous.tones of fodder. In addition, 1030.9 thous.tones of hay harvest and 34.4 thous.tones of hand-made fodder were prepared. Compared with 2007, cereals, potatoes, vegetables and fodder increased by 98.1 thous.tones or 85.5 percent and 20.3 thous.tones or 17.7 percent and 2.1 thous.tones or 2.8 percent and 5.8 thous.tones or 41.1 percent respectively, whereas volume of hay harvest increased by 97.8 thous.tones or 10.5 percent, but hand-made fodder decreased by 0.9 thous.tones or 2.7 percent.

In 2008, the yield of cereals and potatoes per hectare was 13.8 centners and 109.6 centners respectively, increased by 4.4 and 9.8 centners compared with 2007.

For 2008 year, increase in harvest production is promoted by "Third Campaign for Reclaiming Virgin Lands", which was adapted and carried out by Mongolian Government, technological reforms and nice weather condition in harvest regions over the period of harvesting in Northern Central Mongolia.

INDUSTRY

In 2008, the total industrial output was 3524.2 bln.togrogs at the current prices and 1823.4 bln.togrogs at the constant prices 2005, that was more by 347.9 bln.togrogs or 23.6 percent compared with the 2005 and 49.8 bln.togrogs or 2.8 percent compared with the 2007.

In 2008, compared with the 2007 year, industrial output (at constant price) has been increased by 0.7 percent and 9.0 times for other mining and quarrying, collection, purification and distribution of water, manufacture of textiles, electricity, thermal energy, steam, mining of coal and lignite, manufacture of tobacco products, manufacture of furniture, manufacturing n.e.c, manufacture of chemicals and chemical products, manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment, manufacture of food products and beverages, manufacture of wood and wooden products, extraction of crude petroleum and natural gas, publishing, printing and reproduction of recorded media, extraction of peat, production of other non-metallic mineral products, manufacture of office, accounting and computing machinery, manufacture of electrical machinery and apparatus, manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel, manufacture of other transport equipment divisions; and declined by 2.9-66.7 percent for mining of metal ores, manufacture of paper and paper products, manufacture of medical precision and optical instruments, watches and clocks, manufacture of basic metals, manufacture of wearing apparel, dressing and dyeing of fur, manufacture of rubber and plastic products, tanning, dressing of leather, manufacture of luggage, handbags, saddlery, harness and footwear, manufacture of machinery and equipment, etc. divisions.

In 2008, compared with the 2007, production of main items of industrial products such as, electricity, distribution water, coal, crude oil, fluor spar concentrate, meat, sausage, bakery products, biscuit, macaroni noodles, fodder, bread, spirit, alcohol beverage, wine, beer, soft drinks, salt, combed down, scoured wool, book, newspaper, medical tablets, liquid medicine,

Overview |

cement, lime, metal steel, metal foundries, building door and windows, brick made from clay increased; but copper concentrate with 35%, molybdenum concentrate with 47%, gold, small intestine, camel woollen blanket, spun thread, felt, knitted goods, copper 99%, metal sleeper, injection, disposable injection etc. decreased.

In 2008, production of industry (at current prices) on 2920.8 bln.togrogs sold at domestic and foreign market. As for composition of sold production of industry, 64.3% is mining and quarrying industry, 26.9% manufacturing, and 8.8% electricity and water supply.

TRANSPORTATION

For country with vast territory and relatively sparsely settled population the transportation sector is one of the important sector of Mongolia.

In the last years the transportation enterprises have been privatized and in that regard the role of private entities in the sector has increased. Almost all vehicles for passenger and freight transportation, passenger automobiles and taxi have been privatized.

Mongolian railway is now executing 91.3 percent of national freight turnover, with 1815 km of railways connecting Russia, China and big domestic industrial cities as Darkhan, Erdenet and Sukhbaatar.

In 2008, volumes of freight and number of passenger traffic were 23.9 mln.ton and 231.6 mln.person respectively. Freight turnovers reached 9051.4 mln.ton km when passenger turnover was 3607.3 mln.person km. Total transportation income was 408.4 bln.tog, which composes of auto transportation income which was 24.5 percent, railway income 50.2 percent and air transportation income 25.3 percent.

Compared with 2007, in 2008, volumes of freight and number of passengers were increased by 2.7 percent and by 10.3 percent, respectively. Drop of total transportation turnover depended on transit freight turnover of railway transportation, which is decreased by 32.7 percent or 1259.8 mln.ton km compared with 2007.

According to State vehicle inspection result in total 190.4 thous.vehicles were registered in 2008, of which cars were 127.5 thousand, trucks 41.1 thousand, buses 15.8 thousand, specialized vehicles 4.6 thousand and tank cars 1.4 thousand. 56.1 percent of total vehicles were registered in Ulaanbaatar and reached 106.8 thousand. 40.1 percent of the total vehicles have been used up to 10 years and 59.9 percent more than 10 years.

In 2008, total improved auto road was 6545.0 km, which composes of road with hard cover was 2671.2 km. In 2008, improved auto road increased by 83.8 km, compared with 2007. Of which road with hard cover and road with gravel cover increased by 74.0 km and by 37.8 km respectively, but improved soil road decreased by 28.0 km.

COMMUNICATION

During the last years the number of cellular mobile telephone users has considerably increased. In 2007 the number of cellular mobile telephone users was 1175.1 thousand and in 2008 this figure reached 1745.9 thousand and increased by 48.6 percent. In 2007 the number of satellite subscribers was 378 and in 2008 there are 417 satellite subscribers..

In 2008, number of telephones were 151.6 thousand. Compared with 2007, number of telephones increased by 2.0 thousand.

In 1996, first cabel television sets had established. In 2008, 75 entities were provided with television service in connected about 101.3 thousand users to the sets.

In communication sector, "Skynet com" company started its operation in Fixed line telephone services in April, 2008.

In 2007, postal service's division sent 665.9 thous.pieces letter, mail, wrappers and parcels and delivered 17.7 mln.pieces periodicals to the customers. In 2008 the postal service's division sent 604.9 thous.pieces letter, mail, wrappers and parcels and delivered 18.9 mln.pieces periodicals to the customers and in 2008 sent letter, mail, wrappers and parcels decreased by 9.2 percent and delivered periodicals increased by 6.8 percent, compared with 2007.

EXTERNAL TRADE

In 2008, total external trade turnover equaled 5779.0 mln. US dollars, of which exports 2534.5 mln.US dollars and imports 3244.5 mln.US dollars. Total external trade balance turned a deficit of 710.0 mln.US dollars. The deficit increased by 595.7 mln.US.dollars or 6.2 times compared with the 2007. External trade deficit has been influenced by the import growth of products and materials of fuels which is 27.2 point higher than export growth. As compared with the 2007, total external trade turnover increased by 1769.7 mln.US dollars or 44.1 percent, exports by 587.0 mln.US dollars or 30.1 percent and imports by 1182.7 mln.US dollars or 57.4 percent respectively.

As compared with the previous year, gold, unwrought or in semi-manufactured forms exports increased by 2.6 times, mineral products exports increased by 17.5 percent, but otherwise auto, air & water transport vehicles & their spare parts imports increased by 2.1 times, vegetable origin products imports increased by 2.0 times, base metals & articles thereof increased by 62.9 percent, petroleum products imports increased by 59.2 percent, food products imports increased by 45.7 percent, machinery, equipment, electric appliances, recorders, TV sets & spare parts imports increased by 42.9 percent respectively, and it has affected to the external trade deficit.

In the recent years export structure has been changed. Mineral export comprised 35.2 percent in 2000, 40.7 percent in 2004 to the total export. This is increased up to 60.3 percent in 2008. It is influenced by growing of copper concentrate, zinc concentrate and iron ores export.

In 2008, copper concentrare export comprised 33.0 percent, gold, unwrought or in semi-manufactured forms export 23.7 percent, coal export 7.2 percent, zinc concentrate export 6.1 percent, crude oils export 4.0 percent, combed goat down export 3.9 percent, iron ores export 3.6 percent, textiles & textiles articles export 1.2 percent and other products export 17.3 percent of the total export respectively.

In 2008, the average price of copper concentrate per ton was 1433.7 US dollars. It is increased by 98.5 US dollars or 7.4 percent, compared with 2007.

In 2008, the average price of zinc concentrate per ton was 1124.8 US dollars. It is decreased by 201.6 US dollars or 15.2 percent, compared with 2007.

In current year the average price of gold, unwrought or in semi-manufactured forms per kilogram was 27107.8 US dollars. It is increased by 6818.0 US dollars or 33.6 percent, compared with 2007. Natural or cultured pearls, precious metal, jewellery export comprises 12.1 percent of the total in 2007. But it has been increased by 11.6 point compared with 2007 and it comprises 23.7 percent of the total in 2008.

Compared with 2007, sheep or lamb skin leather export increased by 1.7 percent but goat and kid skin leather decreased by 18.7 percent. Also combed goat down export decreased by 11.0 percent and greezy cashmere export increased by 27.7 percent.

The total import is still increasing from some causes, that are our country's imports cover all consumption and production purposes commodities and price growth of petroleum

Overview

products, which is comprised high percentage in the total import. Interconnection with the economic growth, particularly the manufacturing industry, mining and quarrying, trade and service sectors' growth, the mineral products imports increased by 361.2 mln. US dollars, auto, air and water transport vehicles and their spare parts imports increased by 235.9 mln. US dollars, machinery, equipment electric appliances, recorders, TV sets & spare parts imports increased by 182.0 mln. US dollars, base metals & articles thereof imports increased by 103.2 mln. US dollars, vegetable origin products imports increased by 80.4 mln. US dollars, food products imports increased by 72.6 mln. US dollars, chemical & chemical industry products imports increased by 42.6 mln. US dollars respectively. But textile and textile product import decreased by 10.2 mln. US dollars or 20.9 percent compared with the previous year.

Public transportation vehicles import increased by 23.7 percent or increased by 3.2 mln. US dollars, car imports increased by 20.0 percent or 65.0 mln. US dollars while trucks import increased by 88.3 percent or 89.0 mln. US dollars, which are highly reflect to auto, air & water transport vehicles & their spare parts growth.

BALANCE OF PAYMENTS

For the preliminary result of 2008, the balance of payments current account deficit equaled to 677.0 mln US dollars. In the 2007 the current account surplus reached 171.8 mln. US dollars. The goods and service account's deficit was reached 599.9 mln. US dollars and mainly influenced on the decline of current account's deficit. The service account loss reached 152.6 mln. US dollars in the 2008 year. In current year, the speed of rise of imports was higher than the exports, moreover the expenditure of transportation, insurance were increased. These are mainly influenced on goods and service account deficit.

Capital and financial accounts surplus reached to 918.0 mln. US dollars and increased by 2.8 times or 589.3 mln. US dollars compared to 2007. The foreign direct investment reached to 682.5 mln. US dollars and increased by 322.5 mln. US dollars compared to the previous year.

In the 2008, the overall balance of payment deficit equaled to 338.1 mln. US dollars. The overall balance of payment surplus reached 288.0 mln. US dollars in the 2007.

TRADE, HOTELS AND RESTAURANTS

For the preliminary estimates of 2008, the total sales of wholesale and retail trade sector was 3774.8 bln. togrogs and the total output was 914.0 bln. togrogs at current price and the total output was increased by 296.2 bln. togrogs or 47.9 percent compared with 2007. The total output comprises 52.8 percent wholesale and 47.2 percent retail trade.

Number of population per commercial unit has been decreased year to year. It means that number of commercial unit is increasing faster than population.

By the end of the 2008, number of population per commercial unit in west region 113, in khangai region 105, in central region 72, in east region 118, and in Ulaanbaatar city 41 respectively.

For the preliminary estimates of 2008, the total output of restaurant sector reached to 59.6 bln. togrogs and it was increased by 3.7 bln. togrogs or 6.6 percent compared with 2007. At the end of 2008, the total number of employees of restaurant sector was 6.3 thousand people and it was increased by 14.4 percent or 797 people compared with 2007.

For the preliminary estimates of 2008, the total output of hotel sector was reached to 52.9 bln. togrogs and it was increased by 8.8 bln. togrogs or 20.0 percent compared with 2007. At the end of 2008, the total number of employees of hotel sector was 5.0 thousand people and it was increased by 2.1 percent or 104 people compared with 2007.

HOUSING, COMMUNITY SERVICE

In 2008, at the national level the housing stock reached at 8483.2 thous.sq.m and increased by 15.1 percent compared with 2005, by 9.6 percent compared with 2006, and by 4.7 percent compared with 2007. In 2008 444.8 thous.sq.m housings were put into exploitation.

In 2008, the number of plumbs reached at 1245 and increased by 6.9 percent compared with 2007. In 2008, the number of households, using distributed water reached 332.0 at thousands, which was increased by 5.9 percent or by 18.4 thousands households compared with 2007.

In 2007, at the national level there were 458 public baths but in 2008 this number has reached at 470 and increased by 2.6 percent.

In 2008, at the national level, 1005 hotels have worked, comparing to 2007 it has been increased by 14.4 percent or by 127 hotels.

TOURISM

In 2008, by duplicated numbers about 3.0 million inbound and outbound passengers entered and travelled through immigration posts. This has raised by 183.8 thousand person or 6.4 percent of 2007.

In 2008, inbound passengers were entered through immigration posts, of which 53.2 percent by Zamiin-Uud, 17.0 percent by Buyant-Ukhaa, 9.1 percent by Altanbulag, 2.6 percent by Shivee-khuren and 18.1 percent by others.

In 2008, 468.8 thousand foreigners entered. It increased by 14.0 thousand person or 3.1 percent from 2007. Foreign passengers visited our country of 96.3 percent for until 30 day, 1.7 percent for until 90 days and 2.0 percent for 90 and over days. Foreigners entered through immigration posts, of which 61.4 percent was East Asia and Pacific Ocean regions citizenships, 34.4 percent was European citizenships, 3.4 percent was American citizenships, 0.5 percent was South Asian citizenships and African citizenships and 0.3 percent was Middle East regions citizenships.

In 2008, foreigners entered through immigration posts, of which 46.3 percent Chinese, 23.7 percent Russian; 9.3 percent Korean, 3.2 percent Japanese, 2.7 percent American and 14.8 percent for other countries of inbound passengers.

In 2008, 446.4 thousand tourists entered. It decreased by 5342 person or 1.2 percent from 2007. Foreigners entered through immigration posts, of which 59.8 percent was East Asia and Pacific Ocean regions citizenships, 35.8 percent was European citizenships, 3.5 percent was American citizenships, 0.8 percent was Middle East regions, South Asian citizenships and African citizenships.

In 2008, outbound Mongolian 1056.6 thousand passengers travelled through immigration posts, of which 87.3 percent for private purpose, also of which 92.6 percent was travelled to China (790.5 thous.person), Russia (145.3 thous.person) and Korea (43.1 thous.person).

In tourism sector, the total number of active enterprises was 493 from business register in the end of 2008 and it was increased by 90 enterprises or 22.3 percent compared with 2007. The end of 2008, the total number of employees of tourism sector was 2033 people and it was increased by 169 people or 9.1 percent compared with 2007.

HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND LIVING STANDARDS

As results of the Household Socio-Economic sample survey indicate, monthly average income per household was 363.6 thousand tugrug in 2008 increasing by 37.9 percent compared

Overview

with 2007, and average income of wages and salaries was 159.0 thousand tugrug increasing 51.3 percent and 2.1 times respectively by compared with 2007 and 2006 at the national level and income of pensions and allowances reached 61.1 thousand tugrug in 2008, which was 51.9 percent more than 2007 and 2.7 times more than in 2006 on average.

As real increase adjusted by inflation, income of wages and salaries increased by 23.9 percent in 2008 compared with 2007 and 71.9 percent compared with 2006, and income of pensions and allowances have increased by 24.4 percent or almost 2. in 2008 compared with 2007 and it increased almost 2.2 times compared with 2006.

The household monetary income was 325.3 thousand tugrug increasing 2.2 times in 2008 compared with 2005, in terms of salary and wages increased by 2.4 times, pensions and allowances by 3.4 times, household business income by 49.8 percent and other incomes increased by 2 times respectively.

In the total household composition, percentage of income from industry and service percentage has decreased by 5.7 points in 2008 compared with 2007, while percentage of the food consumption from own production has increased by 1.5 points.

The monthly average monetary expenditure per household reached 329.1 thousand tugrug increasing by 22.8 percent in 2008 compared with 2007, in terms of the food expenditure has increased by 29.3 and 72.5 percent in 2008 compared with 2007 and 2006 respectively, and nonfood expenditure has increased by 17.6 percent in 2008 compared to 2007 and by 58.4 percent compared with 2006 at national level.

In the total household composition, the percentage of nonfood expenditure has increased by 3.7 points in 2008 compared with 2007, while the percentage of food expenditure from own production has increased by 2.0 points.

As estimation of poverty indicators based on results of HIES 2007, the poverty headcount reached 35.2 percent decreasing by 0.9 points, poverty gap has decreased by 0.9 points and poverty severity decreased by 0.7 points compared with years of 2002-2003 and it shows a positive trend on poverty reduction.

The consumption inequality figures for 2007/2008 indicates that the average consumption of the richest 20% of the population is 6.0 times more than the average consumption of the poorest 20% of the population.

EDUCATION

According to the result of 2000 Population and Housing Census, the literacy rate of population above fifteen years old and above was 97.6 percent.

The number of students and pupils in all types of educational institutions has reached (excluded pupils studying in pre- primary schools) at 735.3 thousands and increased by 0.8 percent, comparing with 2005-2006 school years.

At the beginning of academic year of 2008-2009, the number of pupils in general educational school reached (excluded students studying abroad and pupils studying in schools with evening classes) at 532.1 thousands.

In the academic year of 2008-2009, total number of students studied in evening classes reached at 3.5 thousand students and it has decreased by 0.4 thousands or by 10.2 percent comparing with the academic year of 2007-2008.

The total number of students studying in universities, higher educational institutions, colleges, technical and vocational schools is increasing year by years and this number has reached at 199.7 thousands in 2008-2009 academic years. Out of those, 69.9 percent students'

studied in public educational institutions, 30.1 percent students' studied in private educational institutions.

Number of students graduating all educational institutions has a tendency to be increased. Particularly, in the academic year of 2007-2008, the number of graduating students was 134.5 thousands, comparing to the academic year of 2006-2007, it has increased by 1.7 thousands of students, comparing to the academic year of 2005-2006, this number has increased by 3.4 thousands of students and comparing to the academic year of 2004-2005 it, has increased by 6.4 thousand of students.

In the academic year of 2008-2009, the number of drop-out school of pupils under 6-14 age was 5.4 thousands. In the academic year of 2008- 2009, this number has reached at 1.0 percent, which shows decline by 0.6 points.

In the academic year of 2008-2009, totally 63.2 thousands of pupils were entered in the first grades, it has increased by 5.3 percent comparing to the academic year of 2007-2008. This increase is mainly related to the attendance of 6 year old children for the 1st grade which has been started recently, in accordance with new general education system that consists of 12 years.

In the academic year of 2008-2009, the pupil-teacher ratio in general educational schools was 20.8, it was in the academic year of 2007-2008 and this number decreased at 1.7 points in the year of 2007-2008. The number of secondary school teachers is increasing as well. In the academic year of 2008-2009, this number has reached at 25.5 thousands of teachers, which is increased by 1.6 thousands of teachers or by 6.9 percent comparing to the academic year of 2007-2008.

The number of university graduating students has been increasing year by year. In 2007-2008 academic years, totally 29.6 thousand students graduated, out of this, 27.8 percent of graduates has finished their study in the commercial and business administration field, 13.2 percent graduates were finished educational study and teacher training field, and 4.8 percentages was graduated engineering field and 6.0 percentages was graduated in law field.

In the academic year of 2008-2009, totally 107.3 thousands of children were entered in the kindergartens and it has increased by 1.7 percent from 2007-2008, increased by 8.3 percent from 2006-2007 and increased by 12.9 percent from 2004-2005.

SCIENCE, CULTURE AND ART

The number of employees in scientific institutions reached at 3656 in 2008 and increased by 198 or 5.7 percent compared with 2007. The 66.2 percent of total employees are full-time employees. The average number of employees per scientific institution was 64 in 2008; it shows an increase by 5 people compared with 2007.

The total expenditure of scientific sector was 17.1 bln.togrogs in 2008, it shows an increase of 68.5 percent compared with 2007.

As seen in the expenditure composition, 18.0 percent of total science expenditure allocated for technical field, 29.6 percent allocated to natural field, 14.7 percent for agriculture, 7.7 percent for medical, 18.1 percent for social science and humanitarian sectors, and 11.9 percent was spent on universities in 2008.

The total number of research works, which has funded by the state budget was 514 in 2008, it shows an increase of 37.4 percent compared with 2007 in terms of theory-based tests decreased by 1.0 percent, baseline study work for science and technology increased by 4.9 percent and number of science and technological projects increased by 2.1 times more. It effected to increase number of research works.

Overview |

The expenditure has spent for research works, which has funded by the state budget reached at 13.7 bln.togrogs in 2008, which is increased by 94.7 percent compared with 2007. Out of this, 1.0 percent has spent for baseline work of science and technology, 53.1 percent for projects in science and technology and 45.9 percent spent for theory-based test.

There is an increasing trend in total number of public libraries and its readers. For instance, as end of 2005, 283 public libraries has served for 205.8 thousand readers, 342 public libraries have served for 336.5 thousand readers in 2007 and 369 public libraries have served for 345.1 thousand readers in 2008.

In 2008, performances of professional art organizations were 3524 and spectators were 1922.9, and performances decreased by 1.7 percent and spectators increased by 27.4 percent compared with 2007.

Number of exhibits of museums was 235.6 thousands and spectators reached at 404.8 thousand in 2008 and exhibits and spectators decreased by 8.6 percent and 10.6 percent compared with 2007 respectively.

Number of the cultural centre were 340 and number of the seats were 84.6 thousand in 2008, and number of the cultural centre stayed same level of 2007, but number of the seats increased by 8.6 percent compared with 2007.

MONASTERIES AND TEMPLES

In Mongolia thanks to approval of freedom of citizens' worshipping and praying by /new Constitution in 1992/, new monasteries and temples were started to be built again. First of all, Buddhist monasteries and temples were being built in large numbers and it was followed by increased number of establishment of Christian churches and other religious sects have been built. The number of total temples and monasteries was 228 in 2008 and it shows a decrease by 5.0 percent compared with 2005, by 6.9 percent compared with 2006 and by 8.4 percent compared with 2007. As end of the year 2008, 50.9 percent of the total monasteries were accounted for Buddhist while 39.5 percent is Christian, 6.6 Islamic and 3.0 other religious sect temples, respectively.

Totally 3.6 thousand people working in religious organizations by 2008, 2288 out of them were monks, regularly participating in religious reading. The number of monks is considered by territorial regions, 142 or 6.2 percent were working in Western, 358 or 15.6 percent was in Khangai, 272 or 11.9 percent is in Central, 109 or 4.8 percent in Eastern regions and 1407 or 61.5 percent are in the Metropolitan Ulaanbaatar. Number of students studying in religious school and colleges in a lamasery was 1.8 thousand and has decreased by 19.1 percent to compared with 2007 and number of apprentices who studies religious conceptions at home reached to 4.7 thousand as end of the year 2008 and it shows a decrease by 13.2 percent compared with 2007.

PUBLIC HEALTH

As of 2008, totally 38.0 thousands of employees are engaged in health sector, out of this, 7.6 thous. are senior physicians, 8.9 thous. are nurses, 1.1 thous. are pharmacists, 16.0 thous. are mid level specialists of hospital, 13.2 thous. are physicians and other employees.

Number of infectious disease & venerologist & extremely contagious diseases, phthisiotrists and pathoanatomists has decreased compared to 2007, while the number of other physicians tends to be increased. In 2008, the number of mid level specialists of hospital

physicians increased by 11.0 percent comparing to 2005, by 7.8 percent to 2006, by 6.0 percent to 2007, respectively. In 2008, there were 351 people per senior physician has decreased compared to 2007 by 2 person and 298 people per nurses by 2 person respectively. The number of hospital bed was calculated as 18.1 thousand and it has decreased by 1.1 percent comparing to 2005, by 1.5 percent comparing to 2006 but increased by 0.4 percent comparing to 2007. Also average length of stay in hospital has reached at 8.5 and has been decreased by 1.0 point comparing to 2005, by 0.5 point comparing to 2006, by 0.2 point in 2007.

A leading diseases caused to death, were diseases of the circulatory system (20.5), neoplasms (11.8), injury, poisoning and certain other consequences of external causes (9.3), diseases of the digestive system (5.3), diseases of the respiratory (2.4). Incidence of malignant neoplasms, deaths per 10 000 population by leading of type malignant neoplasms were liver (5.1), cervix uteri (0.4), stomach (1.7), lung (1.2), oesophagus (1.0), cervix uteri (0.4).

In 2008, all cases of infectious disease has been registered by 36 different types and the number of patients being sick by communicative disease had reached at 43.8 thousands. However, this number has increased by 35.4 percent comparing to 2005, by 20.9 percent to 2006, by 6.6 percent to 2007. Out of total number of infectious diseases, scabies had increased by 31.8 percent, viral hepatitis 23.8 percent, trichomoniasis by 14.9 percent, gonococcal infection by 14.0 percent, syphilis by 11.4 percent, tuberculosis by 9.6 percent, shigellosis by 5.4 percent and varicella by 4.7 percent. According to periodization, the increased number of infectious diseases was mainly related to the high number of incidences of the measles, varicella, viral hepatitis and shigellosis; especially in kindergarten and schools.

In 2008 within the framework of implementation of a "Healthy Mongolian" national programme, 1020.7 thousand persons, or 83.6 percent, out of 1220.3 thousand persons aged 15 years and over to be involved in physical examinations were covered in preliminary check-ups aimed to detect incidences of hypertension, diabetes mellitus, tuberculosis, cervix uteri and breast neoplasm. According to the preliminary examinations, 37.1 percent of the total persons involved were diagnosed with having hypertension, 26.3 percent with having diabetes mellitus, 3.5 percent with having cervix uteri and its earlier sign, 1.9 percent with having breast neoplasm, 6.7 percent with having tuberculosis, and 4.1 percent with having HIV.

According to the preliminary data of 2008, the total expense of health sector has been reached at 213.1 million tugrugs, comparing to 2005 it has increased by 2.5 times, by 2.1 times comparing to 2006 and increased by 42.9 percent comparing to 2007.

In 2008, share of health sector expense in the central government budget has reached at 8.7 percent but comparing to 2005, it shows decline by 2.3 points and increases by 0.4 point comparing to 2006 and 0.2 point comparing to 2007.

SOCIAL INSURANCE, WELFARE

In 2008, the number of insured has been reached at 599.4 thousands, and out of this, 49.4 thousand of people were voluntarily insured and 550.0 thousands of people were insured as compulsory.

A total number of insured people are being increased by 12.2 percent and 65.4 thousands, comparing to the year of 2007. A number of compulsory insured has been increased by 13.9 percent and 67.3 thousands, and a number of voluntarily insured is decreased by 3.7 percent and 1.9 thousand.

Number of pensioners decreased by 0.7 percent or by 2.1 thousand comparing to the year of 2007 and reached at 292.1 thousands in 2008.

In 2008, out of total pension, 71.9 percent has distributed to the elders, 13.2 percent for people with disabilities. 8.2 percent for people who lost foster, and 6.7 percent were pension for

Overview

military. Among all pensioners the percent of elder pensioners has a tendency to be increased, however, the percent of pensioners who lost foster has the tendency to be decreased. In particular, in 2005 the share of elders pensioners was increased to 69.0 percent, but increased to 71.9 percent in 2008 and the share of pensioners with lost fosters pension stood at 8.2 percent in 2008 while it was 10.7 percent in 2005.

Total income of social insurance fund reached at 422.6 bln.tugrugs in 2008 and increased by 29.4 percent with 2007.

Total income of social welfare reached at 221.6 bln.tugrugs in 2008 and increased by 88.1 percent compared to 2007.

Total social expenditure reached at 218.7 bln.tugrugs in 2008 and increased by 103.4 bln.tugrugs or by 89.6 percent comparing to the year of 2007. Compared with previous year, the share of pension in total social insurance expenditure has decreased, whereas the share of allowance in total expenditure has increased.

Number of people received social welfare services reached at 2563.9 thousands in 2008 and increased by 70.3 percent comparing to the year of 2007.

Within the framework of "Child money" programme which is being implemented by the Government in 2008, the number of children received child money was 942.7 thousands and total money allocated to the children reached at 32.8 bln.tugrugs.

According to the government programme "New child", every new born child received 100.0 thousand tugrugs as allowance. For this programme the government spent 6.4 bln.tugrugs for 63.8 thousands of newly born children. It was increased by 10.5 percent or by 6.1 thousands of children comparing to the year of 2007. The allowance for "New family" as 500.0 thousands of tugrugs allocated to 34.9 thousands of new couples. For this programme the Government has spent 17.4 thousand tugrugs.

CRIME

The total number of crime committed has reached 20.7 thousand in 2008 and it decreased by 2.7 percent compared with 2007. By regions, 8.9 percent of total committed offences were recorded in West region, 11.9 percent in Khangai region, 17.9 percent in Central region, 7.4 percent in East region and 52.7 percent has recorded in Ulaanbaatar city, respectively.

As seen the disaggregation for types of offences, crime against human life and health (or physical well-being) shares 31.5 percent, crime against ownership right was 45.8 percent, 8.1 percent is crimes against social safety, 5.8 percent is crimes against traffic safety and use, and 8.8 percents shared other crimes among the total committed offences. Number of rape crime reached to 354 and has decreased by 1 cases compared with 2007, while number of crime on negligent murder recorded 23 in 2008 which has shown an increase by 9 cases compared with 2007.

Crime of caused injury to the body of occasion has reached to 6524 in 2008 and it shows an increase of 11.7 percent or 681 cases from the previous year. It was mainly due to an increment of crime against human life and health (or physical well-being) by 705 cases.

As end of the year 2008, crime on theft cattle (1505) has decreased by 359 or 19.3 percent compared with 2007, while crime against child, family and social fabric (426) increased by 10.9 percent compared with 2007. Rape crimes have sharing 83.1 percent among such kind of offences and it shows an increase of 9.3 points compared with 2007. The 47.7 percent of rape crime was committed in Ulaanbaatar.

Crime against ownership declined (9489) in 2008 from 2007 (10865) in 2007 by 12.7 percent and a decrease in this type of crime was mainly due to a decrease of theft of property crime by 349 cases, which shares 69.6 percent among total crime against ownership.

The indecent assault has sharing 96.1 percent of crime against social safety and increased by 2.1 times in Dundgovi, and 5.9-72.7 percent in Khovsgol, Arkhangai, Bulgan, Dornod, Omnogovi and Uvs aimags compared with previous year.

Crime against traffic safety and use reduced by 6.1 percent in 2007 and 10.4 percent in 2008, respectively, while crime against environmental protection recorded 277 in 2008, which is increased by 189 cases or 3.1 times compared with 2007.

Number of offences committed per 10000 persons aged 18 years and above has reached to 120 and shown a decrease by 5 cases compared with previous year. This indicator was higher than the national average in Govisumber, Khentii, Selenge, Dornogovi, Umnugovi, Tuv aimags and Ulaanbaatar.

The 8495 people were sentenced as end of the 2008 and 9.4 percent were females and 6.4 percent are children. The 21.2 percent of total sentenced children were girls.

The 1551 people died due to crime in 2008, by disaggregation, 73.4 percent or 1139 out of them were died due to crime against human life, 20.2 percent or 313 were died due to crime against traffic safety and 99 people or 6.4 percent were occurred by other crime cases.

The amount of damage caused by crime has reached 54.8 billion togrogs and damage restitution reached to 7.0 billion togrogs and damage shows an increase of 86.0 percent, and restitution has showing an increase of 75.0 percent, respectively. The 41.4 percent or 22.7 billion togrogs of damages out of total was occurred on individual property.

NATURE AND ENVIRONMENT

During recent years, several disasters such as droughts, frosts, heavy snow falls, dust storms, inundations, fires and also damage caused by pests like rodents, have taken place in Mongolia and have caused severe damage to population, economy and the environment, as a whole. Furthermore, the desertification process has continuously intensified.

By the land classification, which 74.1 percent is occupied by agricultural area, 15.9 percent by state special use land, 9.1 percent by forest resources land, 0.4 percent by water resources land, 0.3 percent by cities, villages and other settlements land, and 0.2 percent transportation and networks, 2008.

Forest fires have occurred 47 times in 2005, 90 times in 2006, 216 times in 2007 and 148 times in 2008. By the region, the forest fires were occurred 7 in the West region, 42 times in the Khangai region, 67 times in the Central region, 11 times in the East region and 21 times in the Ulaanbaatar city, 2008.

By preliminary result of 2008, expenses for protection and rehabilitation of natural resources amounted to 7392.4 mln.tog and increased by 61.0 percent compared with 2007. 2.4 percent of total expenses were allocated to protection of nature, to protection of special protected areas 29.0 percent, to reforestation and forestry activities 34.9 percent to environment protection agency and environmental protectors 29.7 percent, to environment protection fund 3.5 percent and to land protection and rehabilitation, respectively.

Land degradation have occurred in 11482.6 thous.hectares in 2005, 11078.9 thous.hectares in 2006, 14076.6 thous.hectares in 2007. Also, in 2008, this amount has reached at 12341.4 thous.hectares, out of these, 184.3 thous.hectares were cultivated areas, 11379.8 thous.hectares were pasture and other grassy land, 28.1 thous.hectares were cities, villages and other settlements' land, 696.5 thous.hectares were forest land, 2.4 thous.hectares were water land, 50.4 thous.hectares were diged and damaged land.

Overview

In 2008, totally 2759 disasters have occurred. As a result, it caused to the damage of 35.1 billion togrogs, caused to the 264 deaths, 987 dwellings and 1019.0 thous.hectares land have burnt and caused to the lose of 906.7 thousands of livestock.

PRODUCTIVITY

In 2008 preliminary, total productivity (value added per 1000 tog.) was 814 togrogs and increased by 44 togrogs compared with previous year. Regarding the sectors total productivity was 1636-2413 togrogs for mining and quarrying, wholesale and retail trade, repair of motor vehicle, motorcycle and personal and household goods and agriculture, hunting and forestry were relatively high compared with other sectors or more than 2-3 times from the national level. Total productivity in wholesale and retail trade, repair of motor vehicle, motorcycle and personal and household goods sector reduced by 63 togrog, which caused by increasing of intermediate consumption.

Total factor productivity was 3413 togrogs in 2008 and compared with 2007 decreased by 265 togrogs. This decreases caused by increasing of wages and salaries of employees. Regarding the sectors, in agriculture, wholesale and retail trade, repair of motor vehicle, motorcycle and personal and household goods sectors which fixed capital usage costs are relatively less than other sectors, total factor productivity is high compared with other sectors.

In 2008, fixed capital productivity, electricity productivity, raw materials productivity at current prices and labour productivity (at 2005 constant prices) were 18317, 36084, 3423 togrogs and 3505.1 thousand togrogs and compared with the 2007 increased by 2.6-9.8 percent respectively.

BUSINESS REGISTER

In the 2008 Business Register Database has registered 60.5 thous.enterprises, of which 36.5 thous.enterprises or 60.3 percent are operating actively.

Among all active enterprises 81.9 percent of enterprises 1-9 employees, 8.5 percent of them 10-19 employees, 6.3 percent of them 20-49 employees and 3.3 percent of them more than 50 employees. It presents that establishments with less employee in the economy are dominant.

The share of active enterprises with 1-9 employees in total active enterprises has increased by 3.0 points compared with 2007. But share of enterprises with 10-19 employees, with 20-49 employees and with more than 50 employees which decreased by 0.3 points, 1.1 points and 0.5 points respectively.

The active enterprises in construction was increased by 35.8 percent, enterprises in other community, social and personal services by 13.0 percent, enterprises in mining and quarrying by 28.6 percent, transport, storage and communications enterprises by 27.7 percent, enterprises in real estate, renting and other bussiness activities by 23.6 percent, enterprises in wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, household goods by 22.9 percent the last four years average growth.

Compared with the 2007, the number of enterprises in wholesale and retail trade industry and repair shop for household goods increased by 31.5 percent or 3.6 thousand, and number of those in number of other community, social and personal services by 13.2 percent or 482 and transport, storage and communications increasred by 14.4 percent or 129 respectively.

HUMAN DEVELOPMENT INDEX (HDI)

Mongolia's Human development index (HDI) is recent years at its highest level ever, and has increased in national and regional level. However there has been continue to grow, Mongolia is placing among the group of countries with medium human development indicators. Mongolia's relatively low global ranking in HDI is primarily due to its low per capita GDP.

Human development index rose 0.026 to 0.738, predominantly due to the 2.0 years increase in life expectancy at birth and 919.1 US dollars growth in GDP per capita (PPP US\$) during 2005-2008.

While HDI measures progress in human development of a population as a whole, two separate indices are used to measure more specifically the progress in reducing gender discrimination. One is the Gender development index (GDI), which measures development along the same three dimensions as the HDI but only for women, to allow comparisons with men. The other is the Gender empowerment measure (GEM), which measures women's status in society relative to men.

Looking separately at the three components that together constitute the GDI one finds that women are advantaged in some indicators. Compared to male life expectancy of 63.69 years, female life expectancy in Mongolia was 70.98 years in 2008. The proportion of the children and youth aged 7-22 attending school was 75.1 percent for males compared to 83.5 percent for females. The PPP-adjusted per capita incomes of men and women were 3765.3 and 3313.6 respectively. Thus, while women generally have better social indicators, they lag behind significantly in the economic sphere.

The gender empowerment measure 0.397 indicates that women also lag behind in terms of participation in economic and political life and decision-making processes. While women's participation in formal employment remains high, the proportion of women elected to the national Parliament dropped from 11.8 percent in 2000 to 6.6 percent in 2004 and just 3.9 percent in 2008.

INDICATORS OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS

For evaluated 61 indicators of MDGs, from "Household social and economic survey, 2007-2008" result, 35.2 percent of total population is poor. The urban poverty is less than rural area and poverty headcount is 26.9 percent in urban and 46.6 percent in rural areas.

NSO conducted "Child development - 2005/2006" survey with technical and financial assistance of UNICEF. As results of this survey, 6.3 percent of total children below 5 years of age are under weight and decreased by 2 times from the 2000 survey results. As results of the survey, 5.6 percent of urban children below 5 years of age are under weighted and 7.0 percent of rural children below 5 years of age are under weighted. It shows that case of underweight is relatively higher in rural areas than the urban.

Net proportion of primary enrollment rate was 93.3%, 91.4% in 2005, in 2006 and in 2007 respectively. The rate fell from 92.7% to 91.5 % between 2007 and 2008 by 1.2 percentage point.

Proportion of pupils starting grade 1 who reach grade 5 was 88.9%, and 88.1% in 2005 and in 2006 respectively. The rate grew from 89.9% to 92.8 % between 2007 and 2008 by 2.9 percentage point.

Ratio of girls to boys in primary education is equal, although the ratio in secondary and tertiary education shows that number of girls exceeded. In 2008, ratio of girls to boys in primary education was 0.97, in secondary education was 1.08, and in tertiary education was 1.54.

Overview |

In 2008, the proportion of women in wage employment in the non-agricultural sector is 53.0 percent.

While women are better educated than men are, they are still under-represented in management and decision-making position. However, in the national parliament women comprised 3.9 per cent of total legislators in 1992, 9.2 per cent in 1996, 11.8 percent in 2000, 6.6 percent in 2004, and 3.9 percent in 2008 showing some deterioration.

Under-five mortality rate per 1000 live birth rose by 1 to 23 in 2008. Therefore infant mortality rate increased from 18 in 2007 to 19 in 2008.

The maternal mortality close correlates to the reproductive health issues. As well, maternal mortality relates to mother's age, birth interval, health care services and education. The maternal mortality ratio per 100 000 live births was 259 in 1993 and it was highest indicator during the past period. The ratio decreased to 88 in 2007, 49 in 2009 at national level.

For West Coast of the Pacific Region of WHO, Mongolia includes in high ranked five countries of TB cases. Prevalence rate of TB per 100000 populations decreased from 167 in 2007 to 159 in 2008.

Today 21.9 mln.hectare areas protected and cover 14.0 percent of total land area of Mongolia.

In our country case, over 90 percent of all territory is semi-arid, arid and less humid areas. Forest area covers 7.7 percent of all territory.

Today the adoption of new technologies in the communication sector has been extremely rapid. Telephone lines per 1000 population reached 57 in 2008 and cellular subscribers per 1000 population reached 657. It means one of the every two persons uses cellular phone.

**ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS**

Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
Суурин хүн ам, оны эцэст, мян.хүн	<i>Resident population, at the end of the year, thous.persons</i>	2 562.4	2 594.8	2 635.2	2 683.5
Эдийн засгийн идэвхитэй хүн, мян.хүн	<i>Economically active population, thous.persons</i>	1 001.2	1 042.8	1 054.0	1 071.5
үүнээс: Ажиллагчид	<i>of which: Employees</i>	968.3	1 009.9	1 024.1	1 041.7
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо, мян.хүн	<i>Number of registered unemployed, thous.persons</i>	32.9	32.9	29.9	29.8
Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, тэрбум төгрөг	<i>Gross industrial output, at 2005 constant prices, bln.tog</i>	1 475.5	1 612.0	1 773.6	1 823.4
Үүнээс:	<i>of which:</i>				
-Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	<i>-Mining and quarrying</i>	978.3	1 033.2	1 034.2	1 036.2
-Боловсруулах аж үйлдвэр	<i>-Manufacturing</i>	310.3	387.2	540.8	575.0
-Цахилгаан, дулааны эрчим хүч, усан хангамж	<i>-Electricity, thermal energy and water supply</i>	186.9	191.6	198.5	212.1
ДНБ, оны үнээр, тэрбум төг	<i>GDP, at current prices, bln.tog</i>	2 779.6	3 715.0	4 599.5	6 130.3 *
ДНБ, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, тэрбум төг	<i>GDP, at 2005 constant prices, bln.tog</i>	2 779.6	3 017.4	3 325.9	3 620.5 *
Хөрөнгө оруулалт, оны үнээр, тэрбум төг	<i>Investment, at current price, bln.tog</i>	716.3	881.4	1 252.8	1 893.0 *
Гадаад худалдаа, сая ам.доллар	<i>Foreign trade, mln.USD</i>				
- Экспорт	<i>- Exports</i>	1 063.9	1 542.0	1 947.5	2 534.5
- Импорт	<i>- Imports</i>	1 177.3	1 435.0	2 061.8	3 244.5
Гадаад худалдааны тэнцэл, сая ам.доллар	<i>Foreign trade balance, mln.USD</i>	- 113.4	107.0	- 114.3	- 710.0
Улсын нэгдсэн төсөв, оны үнээр, тэрбум төг	<i>General Government budget, at current prices, bln.tog</i>				
- Орлого	<i>- Revenue</i>	837.9	1 360.4	1 880.5	2 156.4 *
- Зарлага	<i>- Expenditure</i>	764.6	1 237.0	1 747.3	2 462.0 *
Төсвийн нийт тэнцэл, тэрбум төгрөг	<i>Budget overall balance, bln.tog</i>	73.3	123.4	133.2	- 305.7 *
Нийт орлогын ДНБ-д эзлэх хувь	<i>Share of Revenue to GDP</i>	30.1	36.6	40.9	35.2 *
Нийт зарлагын ДНБ-д эзлэх хувь	<i>Share of Expenditure to GDP</i>	27.5	33.3	38.0	40.2 *
Төсвийн нийт тэнцлийн ДНБ-д эзлэх хувь	<i>Budget overall balance to GDP</i>	2.6	3.3	2.9	-5.0 *
Татварын ачаалал	<i>Tax burden</i>	24.9	30.4	32.7	30.8 *
Хэрэглээний үнийн индексийн жилийн өөрчлөлт, хувиар	<i>Annual changes of consumer price index, percent</i>	9.5	6.2**	17.8**	22.1 **
Валютын жилийн дундаж ханш, 1 ам.доллар=төг	<i>Annual average exchange rate, 1 USD = togrog</i>	1 205.3	1 179.6	1 170.4	1 169.3

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

** Хэрэглээний үнийн улсын индекс

Note : * Preliminary estimates

** National consumer price index

БҮЛЭГ 1. ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, НУТАГ ДЭВСГЭР |

ЗАСАГ, ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, НУТАГ ДЭВСГЭР

Монгол Улс засаг захиргааны хувьд 21 аймаг, нийслэлд, аймаг нь сумдад, сум нь багт, нийслэл нь дүүрэгт, дүүрэг нь хороодод хуваагдана.

Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн удирдлагын тогтолцоо нь аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, баг, хорооны иргэдийн нийтийн хурал, тухайн Хурлын хуралдааны чөлөөт цагт түүний Тэргүүлэгчид, аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг, баг, хорооны Засаг даргаас бүрэлдэнэ.

Нутгийн өөрөө удирдах ёсыг төрийн удирдлагатай хослуулах үндсэн дээр нутаг дэвсгэрийнхээ эдийн засаг, нийгмийн амьдралын асуудлыг бие даан зохион байгуулж үйл ажиллагаандаа ардчилсан шударга ёс, эрх чөлөө, тэгш байдал, үндэсний эв нэгдлийг хангах, хууль дээдлэх үндсэн зарчмыг засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн удирдлага баримтлана.

Монгол Улс Ази тивийн төвд, хойт өргөргийн 41° 35" – 52° 06", зүүн уртрагийн 87° 47" – 119° 57"-ийн хооронд байрлаж, хойт талаараа Оросын Холбооны Улстай 3543 км, өмнө талаараа Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улстай 4709.6 км тус тус хиллэдэг. Нутгийн баруунаас зүүн цэг хүртэл 2392 км, хойноос өмнө цэг хүртэл 1259 км, нийт 1564.1 мянган хавтгай дөрвөлжин километр газар нутагтай.

Монгол Улсын нутаг дэвсгэр нь далайн түвшнөөс дээш дунджаар 1580 м өргөгдсөн, хамгийн өндөр цэг нь 4374 м Хүйтэн уул, хамгийн нам цэг нь 532 м Хөх нуурын хотгор болно. Нийслэл Улаанбаатар хот далайн түвшнээс дээш 1350 м-т оршдог. Монгол Улсын нутаг дэвсгэр томоохон уул, нурууд, толгод, тал, хөндий, говийн үзэсгэлэнт газраас бүрддэг. Монгол Улс нутаг дэвсгэрийн хэмжээгээрээ дэлхийд 17 дугаар байранд ордог.

Мөн олон гол мөрөн, нууруудтай. Хөвсгөл нуур цэнгэг тунгалагаараа дэлхийд тэргүүлдэг, 262.4 м гүн бөгөөд дэлхийд гүнээрээ Оросын холбооны улсын нутагт байрладаг Байгаль нуурын дараа хоёрдугаарт ордог.

Монгол орон дөрвөн улирал ээлжилсэн эх газрын эрс тэс уур амьсгалтай. Хамгийн их салхи шуургатай үе дөрөв, тав дугаар сард тохиодог. Нэгдүгээр сард хамгийн их хүйтэн, харин долоодугаар сард хамгийн халуун үе болдог.

ADMINISTRATIVE UNITS, TERRITORY

Mongolia is divided administratively into 21 aimags (provinces) and the capital city Ulaanbaatar. Aimags are divided into soums which are further divided into bags. The capital city Ulaanbaatar is divided into districts which in their turn are divided into khoros.

The local self-governance and local administration is composed of Local Representatives Meeting in the capital city, aimags, soums and districts and Citizens' Meeting in the bags and khoros and when Citizens' Representative's Meeting is in recess, it consists of its Presidium and Governors of aimags, the capital city, soums, districts, bags and khoros

Based on principle of democracy, justice, equality and peace the administration organizes and manages social and economic issues through combined state administration and self-governing rules in their respective territories.

The territory of Mongolia is located in the central part of Asia between 41° 35" – 52° 06" of altitude and 87° 47" – 119° 57" of longitude, neighboring with Russian Federation along 3543 km in the north and with Peoples Republic of China along 4709.6 km in the south. Mongolia comprises 1564.1 thous.square km of territory. It is 2392 km from west to eastern frontier and 1259 km from north to southern frontier.

Average altitude is 1 580 m above sea level. The highest point is the Huiten peak (4 653m) in the west and the lowest is the Khokh Nuur lake depression in the east - a more 532 m above sea-level. The capital city is 1350 m above sea level. Mongolia is the seventeenth the largest country in the world by size of territory.

There are many rivers and lakes in Mongolia. Hovsgol lake is 262.4 m deep hence 2nd ranking after Baikal lake in the territory of Russian Federation.

The climate of Mongolia is continental and there are 4 seasons. Strong storms blow during the short spring (April to May). January is the coldest month when temperature drops to the lowest point and July is the hottest month of the year.

БҮЛЭГ 1. ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, НУТАГ ДЭВСГЭР |

1.1 МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭРИЙН НЭГЖ, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2008
ADMINISTRATIVE AND TERRITORY UNITS, by regions, aimags and the Capital, in 2008

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	Сум, дүүргийн тоо <i>Number of soums and districts</i>	Баг, хорооны тоо <i>Number of bags and khoroots</i>	Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, мян.км ² <i>Territory thous. km²</i>	Хүн амын нягтшил (1 км ² -т ногдох хүн) <i>Population density (people per km²)</i>
БҮГД	TOTAL	338	1 682	1 564.1	1.72
		Баруун бүс		West region	
Бүгд	Total	91	464	415.3	0.99
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	13	85	45.7	2.22
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	18	83	141.4	0.42
Завхан	<i>Zavkhan</i>	24	113	82.5	0.97
Увс	<i>Uvs</i>	19	92	69.6	1.00
Ховд	<i>Khovd</i>	17	91	76.1	1.15
		Хангайн бүс		Khangai region	
Бүгд	Total	99	524	384.3	1.46
Архангай	<i>Arkhangai</i>	19	99	55.3	1.67
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	20	100	116.0	0.73
Булган	<i>Bulgan</i>	16	72	48.7	1.26
Орхон	<i>Orkhon</i>	2	22	0.8	102.43
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	19	105	62.9	1.85
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	23	126	100.6	1.22
		Төвийн бүс		Central region	
Бүгд	Total	95	355	473.6	0.93
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	3	10	5.5	2.34
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	4	24	3.3	26.72
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	14	58	109.5	0.52
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	15	64	74.7	0.65
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	15	53	165.4	0.29
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	17	49	41.2	2.47
Төв	<i>Tov</i>	27	97	74.0	1.17
		Зүүн бүс		East region	
Бүгд	Total	44	207	286.2	0.70
Дорнод	<i>Dornod</i>	14	58	123.6	0.60
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	13	66	82.3	0.67
Хэнтий	<i>Khentii</i>	17	83	80.3	0.88
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	9	132	4.7	228.01

Тайлбар: Баг, хорооны тоонд 2008 онд өөрчлөлт оруулсан.
Note: Changes made in number of bags and khoroots in 2008.

SECTION 1. ADMINISTRATIVE UNITS AND TERRITORY

1.2 ХОТ ХООРОНДЫН ЗАМЫН УРТ, км
DISTANCE BETWEEN THE CITIES, km

Аймгийн төв, нийслэл Aimags center and the Capital	Улаанбаатар хот Ulaanbaatar	Цэцэрлэг Tsetserleg	Өлгий Olgii	Баянхонгор Bayankhongor	Булган Bulgan	Алтай Altai	Сайншанд Sainshand	Чойбалсан Choibalsan	Мандагловь Mandalgovi	Улиастай Uliastai	Арвайхээр Arvaikheer	Даланзадгад Dalanzadgad	Баруун-Урт Baruun-Urt	Сүхбаатар Sukhbaatar	Ховд Khovd	Мөрөн Moron	Өндөрхаан Ondorkhaan	Зуунмод Zuunmod	Улаангом Ulaangom	Дархан Darkhan	Эрдэнэт Erdenet	Чойр Choir
Чойр	223	700	1 766	696	559	1 094	226	439	187	1 246	664	480	477	544	1 710	1 002	235	204	1 640	446	596	
Эрдэнэт	373	338	1 423	529	59	927	823	1 034	648	884	635	948	938	279	1 380	407	711	416	1 085	180		
Дархан	223	519	1 604	862	240	1 260	673	884	498	1 065	654	798	788	98	1 710	588	561	266	1 266			
Улаангом	1 417	940	291	1 131	1 026	693	1 867	2 078	1 692	529	1 195	1 992	1 982	1 361	678	1 755	1 460					
Зуунмод	43	520	1 752	682	379	1 080	430	704	232	1 066	474	717	566	407	822	313						
Өндөрхаан	338	815	2 047	977	674	1 375	302	323	417	1 361	769	717	227	659	1 117							
Мөрөн	779	379	928	570	348	585	1 229	1 440	1 054	390	634	1 354	1 344	683	893							
Ховд	1 487	1 039	222	848	1 321	450	1 937	2 148	1 357	503	1 056	1 348	2 052	1 808								
Сүхбаатар	321	617	1 702	808	335	1 358	771	982	596	1 163	752	896	886									
Баруун-Урт	565	1 042	2 274	1 204	901	1 602	334	193	664	1 588	996	839										
Даланзадгад	575	634	1 657	500	743	898	499	1 031	300	970	379											
Арвайхээр	431	255	1 278	208	364	606	645	1 092	301	678												
Улиастай	1 023	546	725	470	828	195	1 423	1 684	979													
Мандагловь	275	752	1 579	509	611	907	344	736														
Чойбалсан	661	1 138	2 370	1 300	997	1 698	520															
Сайншанд	450	927	2 159	853	776	1 286																
Алтай	1 037	589	672	398	871																	
Булган	336	282	1 367	473																		
Баянхонгор	639	191	1 070																			
Өлгий	1 709	1 085																				
Цэцэрлэг	477																					
Улаанбаатар хот	Ulaanbaatar																					

Эх үүсвэр: Монгол улсын авто замын сүлжээний атлас, 2004 он
Mongolian road network atlas, 2004

БҮЛЭГ 1. ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, НУТАГ ДЭВСГЭР |

1.3 ТОМООХОН УУЛС MOUNTAINS

Газар зүйн муж ба нэр	Geographical region and name	Өндөр, м Height, m
Монгол Алтайн нуруу	Range of Mongolian Altai	
Хүйтэн	Khuiten	4 374
Цамбагарав	Tsambagarav	4 195
Мөнххайрхан	Munkhkhairkhan	4 204
Сутай	Sutai	4 090
Хархираа	Kharkhiraа	4 037
Түргэн	Tyrgen	3 965
Говь Алтайн нуруу	Range of Govi Altai	
Ихбогд	Ikhbogd	3 957
Аж богд	Ajbogd	3 802
Гурвансайхан	Gurvansaikhan	2 825
Хэнтийн нуруу	Range of Khentii	
Асралтхайрхан	Asraltkhairkhan	2 800
Богд хан	Bogd khan	2 256
Хангайн нуруу	Range of Khangai	
Отгонтэнгэр	Otgontenger	4 021
Соёоны нуруу	Range of Soyon	
Мөнхсарьдаг	Munkhsaridaг	3 491

1.4 ТОМООХОН ГОЛ RIVERS

Нэр	Name	Урт, км Length of trunk river, km
Орхон	Orkhon	1 124
Хэрлэн	Kherlen	1 090
Сэлэнгэ	Selenge	1 024
Завхан	Zavkhan	808
Туул	Tuul	704
Ховд	Khovd	593
Тэс	Tes	568
Эг	Eg	475
Идэр	Ider	452
Дэлгэр	Delger	445
Онги	Ongi	435
Ерөө	Yeroo	323
Онон	Onon	298
Хараа	Kharaа	291

1.5 ТОМООХОН НУУР LAKES

Нэр	Name	Талбай, км ² Area, km ²
Увс	Uvs	3 350
Хөвсгөл	Khovsgol	2 760
Хар ус	Khar us	1 852
Хяргас	Khyargas	1 407
Буйр	Buir	615
Хар	Khar	575

СОНГУУЛЬ

Энэ бүлэгт Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн болон УИХ-ын сонгуулийн дүнгийн холбогдох мэдээллийг оруулсан болно. Уг мэдээллийг Монгол Улсын Сонгуулийн төв байгууллага болох Сонгуулийн Ерөнхий Хорооноос гаргасан албан ёсны мэдээллийн эх үүсвэрээс авч эмхтгэв. Монгол улс 1992 онд ардчилсан шинэ үндсэн хуулийг батлан мөрдөж эхэлсэн юм.

Монгол Улс нь Парламентийн засаглалтай орон бөгөөд Улсын Их Хурал (Парламент)-ын сонгуулийг 4 жил тутамд нэг удаа явуулж, 76 гишүүн сонгогддог. Орон нутгийн сонгуулийг мөн 4 жил тутам явуулж, аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн хурлыг сонгон байгуулдаг.

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийг 4 жил тутам нийт ард түмний чөлөөт ардчилсан сонгуулиар сонгоно.

ELECTION

This section presents data related primarily to presidential and parliamentary elections. These data compiled from official source of data comes from General Election Commission, which is central election organization of Mongolia. In 1992 Mongolia endorsed a Constitution based on democratic principles.

Mongolia is a parliamentary country. An election of State Great Hural (Parliament) takes place once in every four year and 76 Parliament members are elected. Local election takes place once in every four year. By the local elections, the voters elect Citizens Hural's members of aimags, Capital, districts and soums.

President of Mongolia is elected by public on democratic and free election once in every four year.

2.1 МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН СОНГУУЛИЙН ДҮН 1993, 1997, 2001, 2005
POPULAR VOTE CAST MONGOLIAN PRESIDENT

Нэр дэвшигчид Name of candidates		Нэр дэвшүүлсэн нам Nominating parties		Санал өгсөн сонгогчид Casted vote	
				тоо number	хувь percent
1993					
Дүн	Total			989 897	96.5*
Л. Түдэв	L. Tudev	МАХН	MPRP	397 061	40.1
П. Очирбат	P. Ochirbat	МҮАН	MNDP	592 836	59.9
1997					
Дүн	Total			955 670	97.2*
Н. Багабанди	N. Bagabandi	МАХН	MPRP	597 573	62.5
П. Очирбат	P. Ochirbat	МҮАН, МСДН-ын Ардчилсан холбоо эвсэл	MDU of MNDP and MSDP	292 896	30.6
Ж. Гомбожав	J. Gombojav	МУНН	MUTP	65 201	6.8
2001					
Дүн	Total			1 000 110	82.9*
Н. Багабанди	N. Bagabandi	МАХН	MPRP	581 381	58.1
Р. Гончигдорж	R. Gonchigdorj	АН	MDP	365 383	36.5
Л. Дашням	L. Dashnyam	ИЗН	MCWP	35 425	3.5
2005					
Дүн	Total			930 976	75.0*
Н. Энхбаяр	N. Enkhbayar	МАХН	MPRP	497 491	53.4
М. Энхсайхан	M. Enkhsaikhan	"Эх орон-Ардчилал" эвсэл	"Motherland-Democratic" coalition	186 646	20.1
Б. Эрдэнэбат	B. Erdenebat	Эх Орон Нам	Motherland party	105 497	11.3
Б. Жаргалсайхан	B. Jargalsaikhan	БНН	RP	128 784	13.8

Эх сурвалж: Монгол Улсын Сонгуулийн Ерөнхий Хороо

Source: General Election Commission of Mongolia

* Сонгуульд оролцогчдын хувь

* Participation rate (%)

Тайлбар: МАХН- Монгол Ардын Хувьсгалт Нам
МҮАН- Монголын Үндэсний Ардчилсан Нам
МУНН- Монголын Уламжлалын Нэгдсэн Нам
АН- Ардчилсан Нам
ИЗН- Иргэний Зориг Нам
БНН- Бүгд Найрамдах Нам

Note: MPRP- The Mongolian People's Revolutionary Party
MNDP- The Mongolian National Democratic Party
MUTP- Mongolian United Traditional Party
MDP- Mongolian Democratic Party
MCWP- Mongolian Citizens Will Party
RP-Republican Party

БҮЛЭГ 2. СОНГУУЛЬ

2.2 УИХ, ОРОН НУТГИЙН ИРГЭДИЙН ХУРЛЫН СОНГУУЛЬ 1996, 2000, 2004, 2008
ELECTION OF STATE GREAT HURAL AND LOCAL CITIZENS' HURAL

Улс төрийн намын нэр	Name of political parties	Сонгогдсон гишүүдийн тоо Number of members							
		УИХ State Great Hural				Орон нутгийн хурал Local Citizens Hural			
		1996	2000	2004	2008	1996	2000	2004	2008
МАХН	<i>MPRP</i>	25	72	37	45	358	569	439	431
Ардчилсан Нам	<i>DP</i>				27				244
Иргэний эвсэл	<i>CC</i>				1				
Иргэний Зориг Нам	<i>CWP</i>				1				
Эх Орон Нам	<i>MP</i>								3
АН, Эх орон МАШСН, ИЗ-БНН -ын "Эх орон Ардчилал" эвсэл	<i>MDC DP MDNSP MCWRP</i>				35			238	
БНН	<i>RP</i>			1				1	2
МҮАН, МСДН-ын "Ардчилсан холбоо" эвсэл	<i>MDU of MNDP and MSDP</i>	50				324	94		
МУНН	<i>MUTP</i>	1							
МАШСН	<i>MDNSP</i>			1			15		
ИЗН, НН-ын эвсэл	<i>Union of MCWP and MGP</i>				1				
МҮАН, МШАН-ын "Ардчилсан холбоо" эвсэл	<i>MDU of MNDP and MRDP</i>			1					
Бие даан нэр дэвшигч	<i>Independent candidate</i>		1	3	1		15	12	17
Бүгд	Total	76	76	76	75	682	693	690	697

Эх сурвалж: Монгол Улсын Сонгуулийн Ерөнхий Хороо
Source: General Election Commission of Mongolia

Тайлбар: МАХН- Монгол Ардын Хувьсгалт Нам
АН-Ардчилсан Нам
ИЭ-Иргэний эвсэл
ЭОН-Эх орон нам
"Эх орон Ардчилал" эвсэл

БНН-Бүгд Найрамдах Нам
МҮАН-Монголын Үндэсний Ардчилсан Нам
МСДН-Монголын Социал Демократ Нам
МУНН-Монголын Уламжлалын Нэгдсэн Нам
МАШСН-Монголын Ардчилсан Шинэ Социалист Нам
ИЗН-Иргэний Зориг Нам
НН-Ногоон Нам
МШАН-Монголын Шашинтны Ардчилсан Нам

Note: *MPRP- Mongolian People's Revolutionary Party*
DP- Democratic Party
CC- Citizens Coalition
MP- Motherland Party
*MDC DP MDNSP BCWRP- Motherland Democratic Coalition Of
Democratic Party, Mongolian Democratic New Socialist Party and
Mongolian Citizens Will*
RP-Republican Party
MNDP- Mongolian National Democratic Party
MSDP- Mongolian Social Democratic Party
MUTR- Mongolian United Traditional Party
MDNSP- Mongolian Democratic New Socialist Party
CWP- Citizens Will Party
MGP- Mongolian Green Party
MRDP- Mongolian Religious Democratic Party

2.3 МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮД, насны бүлгээр
MEMBERS OF STATE GREAT HURAL, by age group

Насны бүлэг Age group	1996		2000		2004		2008	
	Гишүүдийн тоо		Гишүүдийн тоо		Гишүүдийн тоо		Гишүүдийн тоо	
	number of members	эмэгтэй female	number of members	эмэгтэй female	number of members	эмэгтэй female	number of members	эмэгтэй female
Бүгд Total	76	7	76	9	76	5	75	3
25-35	21	2	3	-	5	-	5	-
36-45	39	5	26	8	32	3	34	2
46+	16	-	47	1	39	2	36	1

2.4 МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮД, мэргэжлээр, дүнд эзлэх хувь
MEMBERS OF STATE GREAT HURAL, by professions, percentage share to total

Мэргэжил	Professions	1996	2000	2004	2008
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Хуульч	Lawyers	11.8	14.4	13.2	13.3
Эдийн засагч, нягтлан бодогч	Economists, accountants	32.9	14.4	36.8	18.7
Инженер	Engineer	14.4	32.8	25.0	40.0
Зохиолч, сэтгүүлч	Writers, journalists	3.9	1.3	1.3	2.7
Багш	Teachers	19.7	22.3	6.6	8.0
Эмч	Physicians	2.6	3.9	2.6	4.0
Түүхч	Historians	3.9	-	-	1.3
Философич	Philosophers	3.9	-	1.3	-
Бусад мэргэжлийн	Others	6.9	10.9	13.2	12.0

2.5 СОНГОГЧДЫН ОРОЛЦОО
VOTERS PARTICIPATION

Үзүүлэлт	Indicators	мян.хүн <i>thous.persons</i>							
		УИХ State Great Hural				Орон нутгийн хурал Local Citizens Hural			
		1996	2000	2004	2008	1996	2000	2004	2008
Сонгуулийн нэрсийн жагсаалтад бүртгэгд- сэн хүний тоо	Number of persons, registered in election name-listing	1 147.3	1 247.0	1 330.6	1 542.6	1 061.8	1 105.4	1 089.3	1 105.2
Санал өгсөн хүний тоо	Number of participants in election	1 057.2	1 028.0	1 088.7	1 179.4	765.4	728.8	732.2	727
Хувь	Percentage	92.1	82.4	81.8	76.5	72.1	65.9	67.2	65.8

Эх сурвалж: Монгол Улсын Сонгуулийн Ерөнхий Хороо
Source: General Election Commission of Mongolia

ХҮН АМ

Энэ бүлэгт Монгол Улсын хүн амын өсөлт, нас, хүйсний бүтэц, хүн амын зүйн үзүүлэлтийг (төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт, үрчлэлт гэх мэт) харуулсан.

Хүн амын статистикийн мэдээллийн үндсэн эх сурвалж нь 10 жил тутамд явуулдаг хүн ам, орон сууцны тооллого, хүн ам, ердийн болон шилжих хөдөлгөөний жил бүрийн мэдээ тайлан болно.

Хүн амын тоо. Хүн амын тоог хамгийн сүүлд явагдсан хүн ам, орон сууцны тооллогын дүн, суурин хүн амын тоо, ердийн болон шилжих хөдөлгөөний талаарх албан ёсны статистикийн мэдээллээс гадна Гадаадын иргэн харъяатын асуудал эрхлэх албанаас Монгол Улсад оршин суугаа гадаадын мэргэжилтэн, ажилчдын тоо, Батлан хамгаалах яамнаас жагсаалын цэргийн тоо, Шүүхийн шийдвэр биелүүлэх ерөнхий газраас хорих болон баривчлах ял эдэлж байгаа хүний тоо, Гадаад хэргийн яамнаас Монгол Улсаас гадаадад байнга суугаа иргэдийн тоо, Эрүүл мэндийн яамнаас нялхсын нас баралтын тухай мэдээллийг авч нэгтгэн, түүний үндсэн дээр хүн амын тоог жил бүр тооцоолон гаргаж байна.

Суурин хүн ам. Тухайн засаг захиргааны нэгжид 183 хоног буюу 6 сараас дээш хугацаагаар оршин сууж байгаа хүн амыг харуулдаг.

Өрх. Нэг орон байранд хамт амьдардаг, нэгдмэл төсөвтэй, хүнс, амьдралын наад захын бусад хэрэгцээгээ хамтран хангадаг нэг буюу хэсэг бүлэг хүмүүсийг өрх гэнэ. Өрхийн гишүүд нь хоорондоо ураг төрлийн болон гэр бүлийн хамааралтай эсвэл хамааралгүй байж болно.

Өрх толгойлсон эмэгтэйчүүдэд нөхөргүй, өрх толгойлон амьдарч байгаа эмэгтэйчүүдийг хүүхэдтэй эсэхийг харгалзахгүйгээр хамруулна.

Хотын хүн амд Улаанбаатар хот, аймгийн төв, тосгонд оршин суугаа хүн амыг хамруулна.

Хөдөөгийн хүн амд сумын төв, хөдөө нутагт амьдарч байгаа хүн амыг хамруулна.

Бүтэн ба хагас өнчин хүүхдэд, эцэг эх нь хоёулаа нас барсан хүүхдийг бүтэн өнчинд, эцэг, эх хоёрын аль нэг нь нас барсан хүүхдийг хагас өнчинд тооцно.

Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа. Энэ нь төрсөн эрэгтэй хүүхдийн тоог төрсөн эмэгтэй хүүхдийн тоонд харьцуулсан харьцаа юм.

Төрөлтийн ерөнхий коэффициент. Энэ нь 1000 хүн ам тутамд ногдох тухайн жилд төрсөн амьд хүүхдийн тоог илэрхийлдэг бөгөөд түүнийг тооцохдоо амьд төрсөн хүүхдийн тоог тухайн жилийн дундаж хүн амд харьцуулж 1000-аар үржүүлдэг.

Төрөлтийн тусгай коэффициент. Энэ нь нөхөн үржихүйн нас(15-49)-ны 1000 эмэгтэйчүүдэд ногдох амьд төрөлтийн тоог илэрхийлдэг үзүүлэлт юм.

Төрөлтийн нийлбэр коэффициент. Энэ нь нэг эмэгтэй нөхөн үржихүйн нас (15-49)-ныхаа туршид төрүүлэх нийт хүүхдийн тоо юм.

Насны бүлгээр тооцсон төрөлтийн коэффициент. Энэ нь тухайн насны бүлгийн 1000 эмэгтэй тутамд ногдох тухайн насны эмэгтэйчүүдийн төрүүлсэн тоо юм.

Нас баралтын хүйсийн харьцаа. Энэ нь барсан эрэгтэй хүний тоог нас барсан эмэгтэй хүний тоонд харьцуулсан харьцаа юм.

Нас баралтын ерөнхий коэффициент. Энэ нь 1000 хүн ам тутамд ногдох тухайн жилд нас барсан хүний тоог илэрхийлдэг бөгөөд түүнийг тооцохдоо нас барсан хүний тоог тухайн жилийн дундаж хүн амд харьцуулж 1000-аар үржүүлдэг.

Насны бүлэг дэх нас баралтын коэффициент. Энэ нь тухайн насны бүлгийн 1000 хүн амд ногдох тухайн насны бүлгийн нас барсан хүний тоо юм.

Гэрлэлт. Тухайн нутаг дэвсгэрийн засаг захиргааны нэгжид гэр бүл болсноо бүртгүүлсэн хүмүүсийг гэрлэсэнд тооцно.

Цуцлалт. Гэрлэлтээ зохих шатны шүүхээр цуцлуулж, цуцлалтаа бүртгүүлсэн бол гэр бүлээ цуцалсанд тооцно.

Үрчлэлт. Үрчлэн авагч нь хүүхэд үрчлэн авсан тухайгаа иргэний гэр бүлийн асуудал эрхэлсэн тухайн шатны албанд бүртгүүлж, гэрчилгээ авсан тохиолдолд хүүхдийг үрчлүүлсэн гэж үзнэ.

Ердийн хөдөлгөөн. Төрөлт, нас баралтыг хүн амын ердийн хөдөлгөөн гэнэ. Ердийн хөдөлгөөний тохиолдол бүрийг сум, дүүргийн иргэний бүртгэлийн ажилтан нар бүртгэж, тэдгээрийг аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газар хянан нэгтгэж Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг. Монгол Улсад 1951 оноос иргэний бүртгэлийн тогтолцоог нэвтрүүлсэн.

* 1000 хүн амд ногдох үзүүлэлтийг тодорхойлохдоо тухайн үзүүлэлтийг жилийн дундаж хүн амын тоонд харьцуулна.

* Жилийн дундаж хүн амын тоог тухайн оны эхний болон эцсийн хүн амын тооны нийлбэрийг 2-т хувааж тодорхойлно.

POPULATION

This section presents population growth of Mongolia, age and sex distribution of the population, and vital statistics (births, deaths, marriages and divorces).

The principal sources of the population statistics is the Population and housing census, which conducted every 10 years. The resident population, the vital and migration statistics are considered as a yearly population statistics.

Population. The population estimated every year based on the results of the last Population and housing census, on number of resident population, and on vital and migration statistics and also additional data, which is Office of Immigration Naturalization and Foreign Citizens (number of foreign officials and officers who live in Mongolia), Ministry of Defense (number of soldiers and military), The Central Department of Judgment Implementation (number of prisoners), Ministry of Foreign Affairs (number of Mongolian diplomats and citizens those who live in foreign countries more than 183 days) and Ministry of Health (number of infant mortality).

Resident population. Number of population, living in current place of residence for more than 6 months / 183 days/.

Household. Household is a single person or two or more persons who make common provision for food and other essentials, such as pooling of income. Household members may be related or unrelated.

Number of Female-headed. Number of Female-headed household include not married, divorced and widowed women have children or haven't children not supervised.

Urban population. The urban share comprises of population of aimag centers, capital city Ulaanbaatar and village population.

Rural population. Rural share estimated from the population of soum centers and province areas.

Orphan and half-orphan children. Number of orphan children include the children of both parents died. Number of half-orphan children includes the children of any parents died.

Sex ratio at birth. It calculated by dividing the number of male births by the number of female births.

Crude birth rate. The number of births per 1000 population in a given year.

General birth rate. The number of births per 1000 women who was childbearing years (15-49 years) in a given year.

Total fertility rate. The number of children born per woman to a cohort of women by the end of their childbearing years.

Age specific fertility rates. It calculated by dividing the number of live births in each age group by the total female population (in thousands) in each age group.

Sex ratio at death. It calculated by dividing the number of male deaths by the number of female deaths.

Crude death rate. The number of deaths per 1000 population in a given year.

Age specific death rate. It calculated by dividing the number of deaths in each age group by the total population (in thousands) in each age group.

Married. People who were registered marriage in accordance with the “Law on marriage” of Mongolia.

Divorced. Registered divorce by court resolution.

Adoption. Adoption is considered taken place when the adopter has registered the adoption at the Civil Marital Office and obtained a certificate.

Vital statistics Includes births, deaths. Every event is registered at civil registration office of districts or soums, then statistical divisions of aimags (province) and Ulaanbaatar city compile and send them to the National Statistical Office. Civil registration system is established in 1951.

* Indicators per 1000 population are estimated by dividing the annual average population number

* Mid-year population is sum of the resident population at the beginning of the year and at the end of the year divided by two.

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.1 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, хүйс, хот, хөдөөгөөр, оны эцэст RESIDENT POPULATION, by sex, urban and rural, at the end of the year

мян.хүн thous. persons

Үзүүлэлт	Indicator	2005	2006	2007	2008
а. Суурин хүн амын тоо, хүйсээр	Number of resident population, by sex				
Бүгд	Total	2 562.4	2 594.8	2 635.2	2 683.5
Үүнээс:	Of which:				
Эрэгтэй	Male	1 271.2	1 265.3	1 284.4	1 309.9
Эмэгтэй	Female	1 291.2	1 329.5	1 350.8	1 373.6
б. Хот, хөдөөгийн хүн амын тоо	Number of urban and rural population				
Хотын	Urban	1 543.3	1 579.5	1 601.0	1 659.2
Үүнээс:	Of which:				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	965.3	994.3	1 031.2	1 071.7
Хөдөөгийн	Rural	1 019.1	1 015.3	1 034.2	1 024.3
в. Суурин хүн амын жилийн дундаж тоо	Number of resident population, annual average				
Бүгд	Total	2 547.8	2 578.6	2 615.0	2 659.3
Үүнээс:	Of which:				
Эрэгтэй	Male	1 264.0	1 268.3	1 274.9	1 297.1
Эмэгтэй	Female	1 283.8	1 310.3	1 340.1	1 362.2

3.2 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, насны бүлэг, хүйсээр, оны эцэст RESIDENT POPULATION, by age group and sex, at the end of the year

мян.хүн thous. persons

Насны бүлэг Age group	2005		2006		2007		2008	
	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female
Бүгд Total	2 562.4	1 291.2	2 594.8	1 329.5	2 635.2	1 350.8	2 683.5	1 373.6
1 хүртэлх under 1	43.2	21.9	44.7	22.0	53.1	26.2	59.7	29.3
1-4	193.7	97.1	173.2	86.0	181.1	89.6	189.6	93.6
5-9	275.0	138.3	244.6	121.0	248.3	122.8	241.9	119.8
10-14	324.4	161.8	277.5	138.2	270.7	134.4	263.9	130.7
15-19	299.9	147.3	309.3	156.5	308.4	155.7	299.9	149.9
20-24	272.3	135.1	258.9	133.3	267.2	137.9	282.8	145.0
25-29	236.6	119.1	225.5	116.2	232.4	119.7	239.9	123.7
30-34	203.5	102.2	212.4	109.1	216.8	111.5	221.8	114.0
35-39	185.9	93.9	191.7	99.3	195.0	101.3	199.2	103.1
40-44	152.2	77.1	175.9	91.7	176.2	92.0	180.0	93.7
45-49	104.3	52.3	148.2	77.1	152.6	79.6	156.9	82.1
50-54	71.1	36.4	103.1	53.2	104.2	54.4	112.4	59.1
55-59	59.6	30.5	68.9	36.1	69.6	36.7	72.9	38.6
60-64	50.6	27.0	52.8	28.2	51.0	27.4	51.9	28.0
65-69	37.5	20.3	43.5	23.3	44.0	23.3	44.6	23.8
70+	52.6	30.9	64.6	38.3	64.6	38.3	66.1	39.2

3.3 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
 RESIDENT POPULATION, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year

		мян.хүн thous.persons			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	2 562.4	2 594.8	2 635.2	2 683.5
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	409.0	410.0	411.1	409.1
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	100.0	100.1	100.8	101.3
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	60.4	60.3	60.2	59.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	80.1	80.6	81.1	79.8
Увс	<i>Uvs</i>	80.6	80.5	80.4	79.8
Ховд	<i>Khovd</i>	87.9	88.5	88.6	88.4
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	551.8	553.8	555.7	560.6
Архангай	<i>Arkhangai</i>	93.8	93.3	92.8	92.5
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	83.6	83.8	84.2	85.2
Булган	<i>Bulgan</i>	59.9	60.3	60.5	61.4
Орхон	<i>Orkhon</i>	79.0	79.4	80.1	81.9
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	113.8	114.9	115.7	116.6
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	121.7	122.1	122.4	123.0
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	436.1	436.5	437.9	442.6
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	12.2	12.3	12.6	12.9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	87.7	87.5	87.6	88.2
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	53.3	54.5	55.6	57.2
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	49.6	49.2	48.8	48.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	46.1	46.5	46.9	47.7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	99.8	100.1	100.5	101.6
Төв	<i>Tov</i>	87.4	86.4	85.9	86.8
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	200.2	200.2	199.3	199.5
Дорнод	<i>Dornod</i>	73.4	73.6	72.9	73.6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	56.0	55.6	55.1	54.9
Хэнтий	<i>Khentii</i>	70.8	71.0	71.3	71.0
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	965.3	994.3	1 031.2	1 071.7

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.4 ХОТ, ХӨДӨӨГИЙН ХҮН АМЫН СУУРИН ХҮН АМД ЭЗЛЭХ ХУВЬ, бүс, аймаг,
нийслэлээр, оны эцэст
URBAN AND RURAL POPULATION PERCENTAGE OF RESIDENT POPULATION,
by regions, aimags and the Capital, at the end of the year

		хувь percentage							
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005		2006		2007		2008	
		Хот Urban	Хөдөө Rural	Хот Urban	Хөдөө Rural	Хот Urban	Хөдөө Rural	Хот Urban	Хөдөө Rural
БҮГД	TOTAL	60.2	39.8	60.9	39.1	60.8	39.2	61.8	38.2
		Баруун бүс				West region			
Дүн	Subtotal	29.3	70.7	29.2	70.8	28.1	71.9	28.6	71.4
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	30.1	69.9	30.4	69.6	29.8	70.2	31.6	68.4
Говь-Алтай	Govi-Altai	32.0	68.0	31.9	68.1	30.7	69.3	29.7	70.3
Завхан	Zavkhan	20.0	80.0	20.3	79.7	20.4	79.6	21.1	78.9
Увс	Uvs	29.6	70.4	28.6	71.4	27.3	72.7	28.8	71.2
Ховд	Khovd	34.8	65.2	34.6	65.4	32.1	67.9	31.1	68.9
		Хангайн бүс				Khangai region			
Дүн	Subtotal	34.8	65.2	35.2	64.8	35.8	64.2	36.1	63.9
Архангай	Arkhangai	19.5	80.5	19.8	80.2	20.3	79.7	20.2	79.8
Баянхонгор	Bayankhongor	28.9	71.1	29.5	70.5	31.2	68.8	33.4	66.6
Булган	Bulgan	25.6	74.4	25.4	74.6	26.0	74.0	25.0	75.0
Орхон	Orkhon	92.5	7.5	92.6	7.4	92.8	7.2	92.7	7.3
Өвөрхангай	Ovorkhangai	20.0	80.0	21.2	78.8	21.7	78.3	21.6	78.4
Хөвсгөл	Khovsgol	31.4	68.6	31.6	68.4	31.6	68.4	31.3	68.7
		Төвийн бүс				Central region			
Дүн	Subtotal	42.5	57.5	43.1	56.9	40.4	59.6	42.8	57.2
Говьсүмбэр	Govisumber	59.6	40.4	61.3	38.7	60.5	39.5	60.9	39.1
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	82.4	17.6	82.1	17.9	82.6	17.4	82.1	17.9
Дорноговь	Dornogovi	54.5	45.5	57.2	42.8	56.2	43.8	57.2	42.8
Дундговь	Dundgovi	28.2	71.8	28.0	72.0	21.0	79.0	21.4	78.6
Өмнөговь	Omnogovi	32.4	67.6	30.3	69.7	31.6	68.4	32.2	67.8
Сэлэнгэ	Selenge	30.7	69.3	33.2	66.8	26.9	73.1	33.0	67.0
Төв	Tov	19.8	80.2	19.2	80.8	15.8	84.2	19.7	80.3
		Зүүн бүс				East region			
Дүн	Subtotal	40.4	59.6	41.1	58.9	39.4	60.6	39.6	60.4
Дорнод	Dornod	53.6	46.4	53.7	46.3	53.7	46.3	51.2	48.8
Сүхбаатар	Sukhbaatar	20.5	79.5	22.0	78.0	22.5	77.5	24.1	75.9
Хэнтий	Khentii	42.5	57.5	43.0	57.0	37.7	62.3	39.7	60.3
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-

3.5 ӨРХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
 NUMBER OF HOUSEHOLDS, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year

		мян.өрх thous.household			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	611.0	632.5	645.7	677.8
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	95.9	97.3	96.4	97.0
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	21.3	21.4	21.1	21.4
Говь-Алтай	Govi-Altai	15.5	15.6	15.2	15.2
Завхан	Zavkhan	19.9	20.3	20.5	20.4
Увс	Uvs	19.8	20.1	19.9	19.9
Ховд	Khovd	19.4	19.9	19.7	20.1
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	139.7	143.9	146.0	151.0
Архангай	Arkhangai	24.3	24.5	24.4	25.0
Баянхонгор	Bayankhongor	21.0	21.1	21.6	22.4
Булган	Bulgan	15.0	15.3	15.5	16.1
Орхон	Orkhon	20.9	22.0	22.6	23.7
Өвөрхангай	Ovorkhangai	28.8	29.2	29.8	30.8
Хөвсгөл	Khovsgol	29.7	31.8	32.1	33.0
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	110.4	113.7	116.9	123.5
Говьсүмбэр	Govisumber	3.2	3.4	3.8	3.8
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	22.3	22.6	23.1	25.0
Дорноговь	Dornogovi	14.0	14.8	15.3	16.1
Дундговь	Dundgovi	12.6	12.7	12.7	13.0
Өмнөговь	Omnogovi	12.8	12.7	13.2	14.3
Сэлэнгэ	Selenge	22.2	23.5	24.1	26.2
Төв	Tov	23.3	24.0	24.7	25.1
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	49.3	50.7	51.7	54.5
Дорнод	Dornod	18.1	18.7	19.2	20.4
Сүхбаатар	Sukhbaatar	13.3	13.5	13.7	14.6
Хэнтий	Khentii	17.9	18.5	18.8	19.5
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	215.7	226.9	234.7	251.8
Нэг өрхөд ногдох хүний тоо	Size of household	4.2	4.1	4.1	4.0

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.6 ӨРХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэл, хот, хөдөөгөөр, оны эцэст
 NUMBER OF HOUSEHOLDS, by regions, aimags and the Capital, urban and rural,
 at the end of the year

		мян.өрх thous.household							
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005		2006		2007		2008	
		Хот Urban	Хөдөө Rural	Хот Urban	Хөдөө Rural	Хот Urban	Хөдөө Rural	Хот Urban	Хөдөө Rural
БҮГД	TOTAL	357.7	253.3	372.3	260.2	381.7	264.0	408.3	269.5
		Баруун бүс				West region			
Дүн	Subtotal	27.8	68.3	27.9	69.4	27.1	69.3	28.2	68.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	6.4	14.9	6.5	14.9	6.3	14.8	6.7	14.7
Говь-Алтай	Govi-Altai	4.6	10.8	4.7	10.9	4.4	10.8	4.4	10.8
Завхан	Zavkhan	4.1	15.9	4.2	16.1	4.2	16.3	4.3	16.1
Увс	Uvs	6.0	13.8	5.9	14.2	5.7	14.2	6.1	13.8
Ховд	Khovd	6.6	12.9	6.6	13.3	6.5	13.2	6.7	13.4
		Хангайн бүс				Khangai region			
Дүн	Subtotal	47.7	91.9	48.0	95.9	51.3	94.7	54.3	96.7
Архангай	Arkhangai	4.4	19.9	4.6	19.9	4.7	19.7	4.9	20.1
Баянхонгор	Bayankhongor	5.8	15.1	6.0	15.1	6.3	15.3	7.3	15.1
Булган	Bulgan	3.7	11.3	3.7	11.6	3.9	11.6	3.8	12.3
Орхон	Orkhon	19.3	1.6	20.4	1.6	21.0	1.6	22.1	1.6
Өвөрхангай	Ovorkhangai	5.0	23.8	3.5	25.7	5.7	24.1	6.2	24.6
Хөвсгөл	Khovsgol	9.4	20.2	9.8	22.0	9.7	22.4	10.0	23.0
		Төвийн бүс				Central region			
Дүн	Subtotal	46.8	63.6	49.0	64.6	47.1	69.8	52.9	70.6
Говьсүмбэр	Govisumber	1.9	1.4	2.0	1.4	2.2	1.6	2.3	1.5
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	18.3	3.9	18.4	4.2	18.8	4.3	20.3	4.7
Дорноговь	Dornogovi	7.9	6.0	8.6	6.2	8.8	6.5	9.3	6.8
Дундговь	Dundgovi	3.4	9.2	3.4	9.3	2.6	10.1	2.7	10.3
Өмнөговь	Omnogovi	4.2	8.6	4.0	8.7	4.3	8.9	4.8	9.5
Сэлэнгэ	Selenge	6.7	15.5	7.9	15.6	6.6	17.5	8.7	17.5
Төв	Tov	4.4	18.9	4.8	19.2	3.8	20.9	4.8	20.3
		Зүүн бүс				East region			
Дүн	Subtotal	19.8	29.6	20.4	30.3	21.5	30.2	21.1	33.4
Дорнод	Dornod	9.4	8.7	9.7	9.0	9.9	9.3	10.1	10.3
Сүхбаатар	Sukhbaatar	2.9	10.5	3.0	10.5	3.1	10.6	3.7	10.9
Хэнтий	Khentii	7.5	10.4	7.7	10.8	8.5	10.3	7.3	12.2
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	215.7	-	226.9	-	234.7	-	251.8	0.0

3.7 БҮТЭН ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
 NUMBER OF ORPHAN CHILDREN, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	5 449	5 276	5 074	5 018
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	1 071	939	853	871
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	383	310	291	302
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	166	153	135	127
Завхан	<i>Zavkhan</i>	168	157	154	132
Увс	<i>Uvs</i>	139	140	134	130
Ховд	<i>Khovd</i>	215	179	139	180
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	1 303	1 289	1 186	1 220
Архангай	<i>Arkhangai</i>	206	216	188	197
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	206	205	162	185
Булган	<i>Bulgan</i>	91	91	69	58
Орхон	<i>Orkhon</i>	265	283	260	261
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	188	175	201	199
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	347	319	306	320
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	944	911	882	801
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	22	13	19	19
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	250	249	273	256
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	89	87	54	54
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	57	55	49	44
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	91	66	61	51
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	250	272	274	234
Төв	<i>Tov</i>	185	169	152	143
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	399	399	474	397
Дорнод	<i>Dornod</i>	206	209	186	186
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	63	67	138	70
Хэнтий	<i>Khentii</i>	130	123	150	141
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 732	1 738	1 679	1 729

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.8 ХАГАС ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
NUMBER OF HALF-ORPHAN CHILDREN, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year

		TOO number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	47 088	45 726	44 688	43 088
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	11 146	10 095	9 495	9 704
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3 132	2 771	2 748	2 770
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 397	1 337	1 260	1 174
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 867	1 526	1 455	1 446
Увс	<i>Uvs</i>	2 577	2 429	2 323	2 148
Ховд	<i>Khovd</i>	2 173	2 032	1 709	2 166
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	12 416	12 306	11 577	10 802
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 303	2 279	2 170	2 142
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 564	2 466	2 180	1 925
Булган	<i>Bulgan</i>	1 209	1 045	958	885
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 418	1 499	1 457	1 475
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 123	2 065	1 965	1 912
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 799	2 952	2 847	2 463
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	7 936	7 711	7 288	6 884
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	168	154	178	150
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 587	1 685	1 560	1 557
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	875	887	834	772
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	761	732	652	582
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	847	820	840	761
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 994	1 772	1 700	1 635
Төв	<i>Tov</i>	1 704	1 661	1 524	1 427
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	3 961	3 917	3 919	3 544
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 474	1 512	1 430	1 200
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 099	1 145	1 107	1 044
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 388	1 260	1 382	1 300
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	11 629	11 697	12 409	12 154

3.9 16 ХҮРТЭЛХ НАСНЫ 4 БА ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ ХҮҮХЭДТЭЙ ӨРХИЙН ТОО,
бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
NUMBER OF HOUSEHOLDS WITH 4 AND MORE CHILDREN AGED BELOW 16,
by regions, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	TOO number			
		2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	42 435	40 019	37 925	31 850
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	14 417	14 514	13 300	10 429
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3 751	3 650	3 168	3 070
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 155	1 396	1 136	1 099
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 536	1 439	1 281	1 123
Увс	<i>Uvs</i>	2 638	2 410	2 165	1 747
Ховд	<i>Khovd</i>	5 337	5 619	5 550	3 390
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	11 259	9 908	8 155	7 525
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 542	1 474	1 356	1 139
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	3 441	3 293	1 917	1 852
Булган	<i>Bulgan</i>	747	691	575	591
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 315	1 095	1 092	1 034
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 387	1 732	1 924	1 593
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 827	1 623	1 291	1 316
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	5 586	5 542	4 687	3 445
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	112	67	87	61
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	640	963	833	613
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	712	606	477	427
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	699	575	538	309
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	928	925	705	490
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 300	1 312	1 302	743
Төв	<i>Tov</i>	1 195	1 094	745	802
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	2 598	2 182	3 335	2 463
Дорнод	<i>Dornod</i>	831	770	834	512
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	816	588	1 341	973
Хэнтий	<i>Khentii</i>	951	824	1 160	978
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	8 575	7 873	8 448	7 988

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.10 ЭМЭГТЭЙ ТЭРГҮҮЛЭГЧТЭЙ ӨРХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
 NUMBER OF FEMALE-HEADED HOUSEHOLDS,
 by regions, aimags and the Capital at the end of the year

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	70 328	72 219	72 128	76 793
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	10 647	10 362	10 615	11 095
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 487	1 517	1 630	1 603
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	2 077	1 948	1 856	1 948
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2 748	2 525	2 679	2 629
Увс	<i>Uvs</i>	2 461	2 477	2 463	2 599
Ховд	<i>Khovd</i>	1 874	1 895	1 987	2 316
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	17 837	17 846	17 445	18 108
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 606	2 653	2 478	2 512
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 799	2 848	2 913	3 036
Булган	<i>Bulgan</i>	1 921	1 429	1 555	1 682
Орхон	<i>Orkhon</i>	2 227	2 482	2 424	2 512
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 900	2 848	2 681	2 759
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	5 384	5 586	5 394	5 607
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	13 273	13 453	13 777	15 113
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	592	567	581	647
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	3 021	3 005	2 988	3 373
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 667	1 892	2 180	2 190
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 486	1 560	1 598	1 527
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 906	1 933	1 812	2 145
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 965	2 034	2 124	2 585
Төв	<i>Tov</i>	2 636	2 462	2 494	2 646
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	6 549	6 462	6 968	7 086
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 827	2 406	2 405	2 394
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 333	1 324	1 465	1 709
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2 389	2 732	3 098	2 983
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	22 022	24 096	23 323	25 391

SECTION 3. POPULATION

3.11 16 ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХЭДТЭЙ ГЭР БҮЛГҮЙ ЭМЭГТЭЙЧҮҮД, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
SINGLE WOMAN, with children aged below 16, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	48 415	46 198	43 517	42 474
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	5 256	4 963	4 659	4 588
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 135	1 020	1 091	1 137
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 137	1 118	1 053	983
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 329	1 253	1 225	1 136
Увс	<i>Uvs</i>	624	593	540	511
Ховд	<i>Khovd</i>	1 031	979	750	821
	Хангайн бүс		Khangaï region		
Дүн	Subtotal	12 181	10 887	10 466	9 536
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 412	1 296	1 215	969
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 441	1 938	1 991	2 163
Булган	<i>Bulgan</i>	1 051	1 008	908	875
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 923	1 980	1 903	1 228
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 974	1 856	1 750	1 544
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3 380	2 809	2 699	2 757
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	9 469	8 749	8 897	9 573
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	444	392	398	301
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 854	1 704	1 770	2 102
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 370	1 292	1 311	1 666
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 065	1 068	998	1 008
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 496	1 424	1 389	1 300
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 701	1 616	1 744	1 848
Төв	<i>Tov</i>	1 539	1 253	1 287	1 348
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	4 632	4 154	4 001	4 058
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 077	1 795	1 628	1 717
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	820	695	667	640
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 735	1 664	1 706	1 701
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	16 877	17 445	15 494	14 719

3.12 ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТЫН ТОО, оны эцэст
BIRTHS, DEATHS, MARRIAGES AND DIVORCES, at the end of the year

		тоо number			
Он Year	Төрсөн хүүхдийн тоо <i>Births</i>	Нас барсан хүний тоо <i>Deaths</i>		Гэрлэлтийн тоо <i>Marriages</i>	Цуцлалт <i>Divorces</i>
		Бүгд <i>Total</i>	Нялхас <i>Infants</i>		
2005	45 326	16 480	938	14 993	1 622
2006	49 092	16 682	937	48 996	1 448
2007	56 636	16 259	994	40 965	1 757
2008	63 768	15 413	1 240	32 982	1 901

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.13 1000 ХҮНД НОГДОХ ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТ, оны эцэст BIRTHS, DEATHS, MARRIAGES AND DIVORCES PER 1000 POPULATION, at the end of the year

Он Year	Төрөлт Births	Нас баралт Deaths		18, түүнээс дээш насны 1000 хүнд ногдох Over 18 years per 1000 population	
		Бүгд Total	Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдэл Infant mortality rate (per 1000 live births)	Гэрлэлт Marriages	Цуцлалт Divorces
2005	17.8	6.5	20.7	9.3	1.0
2006	19.0	6.5	19.1	19.0	0.6
2007	21.7	6.2	17.6	15.7	0.7
2008	24.0	5.8	19.4	12.4	0.7

3.14 ТӨРӨЛТИЙН КОЭФФИЦИЕНТ, насны бүлгээр, оны эцэст BIRTH RATES, by age group, at the end of the year

Коэффициент Coefficient	2005	2006	2007	2008
Насны бүлэг/ Age group				
15-19	14.7	19.3	18.7	20.4
20-24	114.0	127.3	132.5	139.9
25-29	126.2	131.7	146.5	160.3
30-34	80.0	81.6	99.3	114.7
35-39	41.1	40.4	52.1	64.7
40-44	10.4	11.5	16.1	16.7
45-49	3.2	1.5	3.0	2.4
ТЕК ¹ / CBR ¹	17.8	19.0	21.7	24.0
ТТК ² / GFR ²	59.3	63.1	72.3	79.7
ТНК ³ / TFR ³	1.9	2.1	2.3	2.6

Тайлбар: ¹ ТЕК - Төрөлтийн ерөнхий коэффициент
² ТТК - Төрөлтийн тусгай коэффициент
³ ТНК - Төрөлтийн нийлбэр коэффициент

Note: ¹ CBR - Crude birth rate
² GFR - General fertility rate
³ TFR - Total fertility rate

3.15 ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТЫН ТОО, ҮРЧЛЭГДСЭН ХҮҮХДИЙН ТОО,
бүс, аймаг, нийслэлээр, 2008
BIRTHS, DEATHS, MARRIAGES, DIVORCES AND ADOPTION,
by regions, aimags and the Capital, in 2008

Аймаг нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	Төрсөн хүүхдийн тоо <i>Births</i>	Нас барсан хүний тоо <i>Deaths</i>	Цэвэр өсөлт <i>Natural increase</i>	Гэрлэлт <i>Marriages</i>	Цуцлалт <i>Divorces</i>	Үрчлэгдсэн хүүхдийн тоо <i>Adoption</i>
БҮГД	TOTAL	63 768	15 413	48 355	32 982	1 901	2 406
		Баруун бүс			West region		
Дүн	Subtotal	10 393	2 172	8 221	3 648	65	489
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2 692	517	2 175	805	6	250
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 235	326	909	567	13	24
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 893	435	1 458	713	11	72
Увс	<i>Uvs</i>	2 324	483	1 841	802	15	54
Ховд	<i>Khovd</i>	2 249	411	1 838	761	20	89
		Хангайн бүс			Khangai region		
Дүн	Subtotal	13 219	3 455	9 764	6 097	284	571
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 152	593	1 559	907	33	130
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 980	547	1 433	884	27	89
Булган	<i>Bulgan</i>	1 250	329	921	604	27	43
Орхон	<i>Orkhon</i>	2 089	503	1 586	1 229	120	30
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 702	700	2 002	1 218	14	122
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3 046	783	2 263	1 255	63	157
		Төвийн бүс			Central region		
Дүн	Subtotal	10 045	2 605	7 440	5 166	241	356
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	333	74	259	179	6	13
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 950	544	1 406	1 050	106	96
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 279	322	957	625	31	11
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 114	258	856	555	6	21
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 234	285	949	625	20	19
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 179	585	1 594	1 167	38	102
Төв	<i>Tov</i>	1 956	537	1 419	965	34	94
		Зүүн бүс			East region		
Дүн	Subtotal	4 685	1 283	3 402	2 198	71	221
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 769	464	1 305	847	32	68
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 131	332	799	624	18	34
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 785	487	1 298	727	21	119
		Улаанбаатар			Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	25 426	5 898	19 528	15 873	1 240	769

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.16 1000 ХҮНД НОГДОХ ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТ, ҮРЧЛЭЛТ,
 бүс, аймаг, нийслэлээр, 2008
*BIRTHS, DEATHS, MARRIAGES, DIVORCES AND ADOPTION, per 1000 population,
 by regions, aimags and the Capital, in 2008*

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	Төрөлт <i>Births</i>	Нас баралт <i>Deaths</i>	Цэвэр өсөлт <i>Natural increase</i>	Гэрлэлт ¹ <i>Marriages¹</i>	Цуцлалт ¹ <i>Divorces¹</i>	Үрчлэлт <i>Adoption</i>
БҮГД	TOTAL	24.0	5.8	18.2	12.4	0.7	0.9
		Баруун бүс			West region		
Дүн	Subtotal	25.3	5.3	20.0	15.5	0.3	1.2
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	26.6	5.1	21.5	15.2	0.1	2.5
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	20.6	5.4	15.1	16.1	0.4	0.4
Завхан	<i>Zavkhan</i>	23.5	5.4	18.1	14.3	0.2	0.9
Увс	<i>Uvs</i>	29.0	6.0	23.0	18.0	0.3	0.7
Ховд	<i>Khovd</i>	25.4	4.6	20.8	14.5	0.4	1.0
		Хангайн бүс			Khangai region		
Дүн	Subtotal	23.7	6.2	17.5	17.4	0.8	1.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	23.2	6.4	16.8	16.5	0.6	1.4
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	23.4	6.5	16.9	17.4	0.5	1.1
Булган	<i>Bulgan</i>	20.5	5.4	15.1	16.0	0.7	0.7
Орхон	<i>Orkhon</i>	25.8	6.2	19.6	21.0	2.0	0.4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	23.3	6.0	17.2	17.6	0.2	1.1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	24.8	6.4	18.4	16.0	0.8	1.3
		Төвийн бүс			Central region		
Дүн	Subtotal	22.8	5.9	16.9	18.1	0.8	0.8
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	26.2	5.8	20.4	20.7	0.7	1.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	22.2	6.2	16.0	17.4	1.8	1.1
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	22.7	5.7	17.0	17.8	0.9	0.2
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	23.0	5.3	17.7	17.9	0.2	0.4
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	26.1	6.0	20.1	20.8	0.7	0.4
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	21.6	5.8	15.8	19.2	0.6	1.0
Төв	<i>Tov</i>	22.6	6.2	16.4	16.3	0.6	1.1
		Зүүн бүс			East region		
Дүн	Subtotal	23.5	6.4	17.1	17.5	0.6	1.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	24.2	6.3	17.8	17.4	0.7	0.9
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	20.6	6.0	14.5	18.2	0.5	0.6
Хэнтий	<i>Khentii</i>	25.1	6.8	18.2	17.0	0.5	1.7
		Улаанбаатар			Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	24.2	5.6	18.6	22.5	1.8	0.7

Тайлбар: ¹ 18, түүнээс дээш насны хүн амд ногдохоор

Note: ¹ Per population aged 18 and over

3.17 ХҮН АМЫН ДУНДАЖ НАСЛАЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
LIFE EXPECTANCY AT BIRTH, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year

		нас years			
Аймаг нийслэл	Aimags and the Capital	2002	2004	2006	2008
БҮГД	TOTAL	63.51	64.58	65.85	67.23
		Баруун бүс		West region	
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	66.64	66.90	67.86	68.94
Говь-Алтай	Govi-Altai	61.87	62.77	63.94	65.19
Завхан	Zavkhan	62.09	62.99	64.24	65.56
Увс	Uvs	61.25	62.15	63.40	64.70
Ховд	Khovd	64.46	65.36	66.61	67.93
		Хангайн бүс		Khangai region	
Архангай	Arkhangai	63.36	64.26	65.51	66.87
Баянхонгор	Bayankhongor	60.21	61.43	63.91	65.22
Булган	Bulgan	66.10	66.36	67.40	68.57
Орхон	Orkhon	63.63	64.53	65.78	67.09
Өвөрхангай	Ovorkhangai	63.57	64.47	65.72	67.04
Хөвсгөл	Khovsgol	59.42	60.32	61.57	62.85
		Төвийн бүс		Central region	
Говьсүмбэр	Govisumber	66.36	66.76	67.84	69.01
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	61.53	62.43	63.60	64.97
Дорноговь	Dornogovi	63.01	63.91	65.16	66.50
Дундговь	Dundgovi	66.92	67.18	68.22	69.41
Өмнөговь	Omnogovi	65.36	65.62	66.58	67.61
Сэлэнгэ	Selenge	64.59	65.49	66.74	68.18
Төв	Tov	65.47	66.37	67.62	69.11
		Зүүн бүс		East region	
Дорнод	Dornod	58.33	59.55	61.85	63.17
Сүхбаатар	Sukhbaatar	64.62	65.52	66.69	68.03
Хэнтий	Khentii	63.72	64.62	65.87	67.20
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	64.95	65.28	66.34	67.46

3.18 ХҮН АМЫН ДУНДАЖ НАСЛАЛТ, хүйсээр, оны эцэст
LIFE EXPECTANCY AT BIRTH, by sex, at the end of the year

		нас years							
Хүн амын дундаж наслалт	Life expectancy at birth	2002		2004		2006		2008	
		Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female
Бүгд	Total	60.75	66.47	61.64	67.77	62.59	69.38	63.69	70.98

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

 3.19 ТӨРСӨН ХҮҮХДИЙН ТОО, хүйсээр, хот, хөдөөгөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2008
 NUMBER OF BIRTHS, by sex, urban and rural, regions, aimags and the Capital, in 2008

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Төрсөн хүүхэд <i>Births</i>				Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа <i>Sex ratio at birth</i>
		Хүйсээр <i>By sex</i>		Байршлаар <i>By location</i>		
		Бүгд <i>Total</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Хот <i>Urban</i>	Хөдөө <i>Rural</i>	
БҮГД	TOTAL	63 768	31 241	40 590	23 178	104.1
		Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	10 393	5 086	2 824	7 569	104.3
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2 692	1 342	750	1 942	100.6
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 235	590	344	891	109.3
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 893	938	365	1 528	101.8
Увс	<i>Uvs</i>	2 324	1 124	700	1 624	106.8
Ховд	<i>Khovd</i>	2 249	1 092	665	1 584	106.0
		Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	13 219	6 470	4 863	8 356	104.3
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 152	1 060	466	1 686	103.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 980	982	617	1 363	101.6
Булган	<i>Bulgan</i>	1 250	619	252	998	101.9
Орхон	<i>Orkhon</i>	2 089	1 007	2 013	76	107.4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 702	1 297	598	2 104	108.3
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3 046	1 505	917	2 129	102.4
		Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	10 045	4 909	4 991	5 054	104.6
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	333	165	242	91	101.8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 950	904	1 581	369	115.7
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 279	626	608	671	104.3
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 114	569	303	811	95.8
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 234	615	503	731	100.7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 179	1 076	1 366	813	102.5
Төв	<i>Tov</i>	1 956	954	388	1 568	105.0
		Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	4 685	2 316	2 486	2 199	102.3
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 769	876	968	801	101.9
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 131	559	348	783	102.3
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 785	881	1 170	615	102.6
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	25 426	12 460	25 426	-	104.1

 3.20 ТӨРСӨН ХҮҮХДИЙН ТОО, эхийн насны бүлгээр, оны эцэст
 NUMBER OF LIVE BIRTHS, by mother's age group, at the end of the year

Насны бүлэг <i>Age group</i>	тоо <i>number</i>			
	2005	2006	2007	2008
Бүгд Total	45 326	49 092	56 636	63 768
15-19	2 262	3 020	2 917	3 010
20-24	14 831	16 859	18 269	19 998
25-29	14 605	15 194	17 533	19 551
30-34	8 505	8 840	11 067	12 896
35-39	3 972	3 989	5 277	6 577
40-44	916	1 048	1 354	1 545
45-49	235	142	219	191

SECTION 3. POPULATION

3.21 ТӨРСӨН ЭХЧҮҮДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
 NUMBER OF WOMEN WHO GIVE BIRTHS, by regions, aimags and the Capital,
 at the end of the year

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	45 146	48 880	56 411	63 451
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	8 750	9 043	9 182	10 370
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 511	2 405	2 561	2 685
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 150	1 265	1 133	1 249
Завхан	Zavkhan	1 441	1 601	1 624	1 885
Увс	Uvs	1 785	1 947	1 892	2 308
Ховд	Khovd	1 863	1 825	1 972	2 243
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	9 972	10 184	11 266	13 141
Архангай	Arkhangai	1 652	1 780	1 906	2 145
Баянхонгор	Bayankhongor	1 534	1 463	1 631	1 963
Булган	Bulgan	901	989	1 077	1 247
Орхон	Orkhon	1 366	1 382	1 733	2 070
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 128	2 227	2 382	2 696
Хөвсгөл	Khovsgol	2 391	2 343	2 537	3 020
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	7 530	7 852	9 170	9 992
Говьсүмбэр	Govisumber	231	273	288	330
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 466	1 539	1 904	1 947
Дорноговь	Dornogovi	999	1 109	1 247	1 276
Дундговь	Dundgovi	904	904	1 021	1 107
Өмнөговь	Omnogovi	826	806	935	1 224
Сэлэнгэ	Selenge	1 703	1 709	2 033	2 165
Төв	Tov	1 401	1 512	1 742	1 943
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	3 497	3 814	4 180	4 664
Дорнод	Dornod	1 323	1 402	1 479	1 763
Сүхбаатар	Sukhbaatar	933	984	1 117	1 127
Хэнтий	Khentii	324	1 428	1 584	1 774
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	15 397	17 987	22 613	25 284

3.22 ТӨРСӨН ЭХЧҮҮД, боловсролын түвшингээр, оны эцэст
 WOMEN WHO GIVE BIRTHS, by educational level, at the end of the year

		тоо number			
Боловсролын түвшин	Educational level	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	45 146	48 880	56 411	63 451
Дээд	High	7 997	9 219	13 365	16 043
ТМДС/МСҮТ*	Specialized secondary	2 657	3 097	3 556	3 129
Бүрэн дунд	Secondary I	16 842	18 077	21 697	24 794
Бүрэн бус дунд	Secondary II	13 318	13 947	13 536	14 886
Бага	Primary	3 906	4 041	3 853	4 220
Боловсролгүй	Not educated	426	499	404	379

*ТМДС/МСҮТ - Техник мэргэжлийн дунд сургууль/Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.23 ТӨРСӨН ЭХЧҮҮДИЙН ТОО, гэрлэлтийн байдал, хот хөдөөгөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2008
 NUMBER OF WOMEN WHO GIVE BIRTHS, by marital status, urban and rural, regions, aimags and the Capital, in 2008

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Төрсөн эх Women given births			Гэрлэлтийн байдлаар By marital status		
		Бүгд Total	Үүнээс: Of which:		Гэр бүлтэй Married	Үүнээс: Of which: registered	Гэр бүлгүй Single, divorced
			Хот Urban	Хөдөө Rural			
БҮГД	TOTAL	63 451	40 359	23 092	52 421	45 436	11 030
		Баруун бүс			West region		
Дүн	Subtotal	10 370	2 809	7 561	9 684	8 818	686
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 685	745	1 940	2 663	2 663	22
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 249	342	907	1 105	1 057	144
Завхан	Zavkhan	1 885	363	1 522	1 646	1 612	239
Увс	Uvs	2 308	694	1 614	2 212	2 210	96
Ховд	Khovd	2 243	665	1 578	2 058	1 276	185
		Хангайн бүс			Khangai region		
Дүн	Subtotal	13 141	4 817	8 324	11 175	10 813	1 966
Архангай	Arkhangai	2 145	461	1 684	1 969	1 964	176
Баянхонгор	Bayankhongor	1 963	609	1 354	1 550	1 515	413
Булган	Bulgan	1 247	252	995	1 115	1 114	132
Орхон	Orkhon	2 070	1 995	75	1 749	1 489	321
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 696	596	2 100	2 241	2 201	455
Хөвсгөл	Khovsgol	3 020	904	2 116	2 551	2 530	469
		Төвийн бүс			Central region		
Дүн	Subtotal	9 992	5 035	4 957	8 157	7 058	1 835
Говьсүмбэр	Govisumber	330	240	90	257	221	73
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 947	1 578	369	1 604	1 364	343
Дорноговь	Dornogovi	1 276	751	525	938	886	338
Дундговь	Dundgovi	1 107	250	857	991	921	116
Өмнөговь	Omnogovi	1 224	440	784	990	818	234
Сэлэнгэ	Selenge	2 165	1 357	808	1 800	1 378	365
Төв	Tov	1 943	419	1 524	1 577	1 470	366
		Зүүн бүс			East region		
Дүн	Subtotal	4 664	2 414	2 250	3 720	3 549	944
Дорнод	Dornod	1 763	930	833	1 253	1 223	510
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 127	346	781	997	991	130
Хэнтий	Khentii	1 774	1 138	636	1 470	1 335	304
		Улаанбаатар			Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	25 284	25 284	-	19 685	15 198	5 599

SECTION 3. POPULATION

3.24 1000 ХҮНД НОГДОХ ХҮН АМЫН ТӨРӨЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр
CRUDE BIRTH RATE, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	17.8	19.0	21.7	24.0
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	21.4	22.2	22.5	25.3
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	25.0	24.1	24.1	26.6
Говь-Алтай	Govi-Altai	18.9	21.0	18.9	20.6
Завхан	Zavkhan	18.0	20.0	20.2	23.5
Увс	Uvs	22.4	24.3	23.8	29.0
Ховд	Khovd	21.3	20.8	22.4	25.4
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	18.1	18.5	20.4	23.7
Архангай	Arkhangai	17.5	19.0	20.6	23.2
Баянхонгор	Bayankhongor	18.4	17.7	19.4	23.4
Булган	Bulgan	15.2	16.5	17.9	20.5
Орхон	Orkhon	17.5	17.6	21.9	25.8
Өвөрхангай	Ovorkhangai	18.7	19.5	20.7	23.3
Хөвсгөл	Khovsgol	19.7	19.3	20.9	24.8
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	17.3	18.0	21.0	22.8
Говьсүмбэр	Govisumber	19.1	22.3	23.6	26.2
Дархан-Уул	Darkhan Uul	16.7	17.6	21.7	22.2
Дорноговь	Dornogovi	19.0	20.6	22.6	22.7
Дундговь	Dundgovi	18.2	18.4	20.9	23.0
Өмнөговь	Omnogovi	17.9	17.5	20.1	26.1
Сэлэнгэ	Selenge	17.0	17.1	20.0	21.6
Төв	Tov	16.0	17.5	20.4	22.6
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	17.5	19.1	21.0	23.5
Дорнод	Dornod	18.0	19.1	20.3	24.2
Сүхбаатар	Sukhbaatar	16.7	17.7	20.3	20.6
Хэнтий	Khentii	17.5	20.2	22.3	25.1
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	16.3	18.5	22.4	24.2

3.25 НАС БАРСАН ХҮНИЙ ТОО, боловсролын түвшингээр, оны эцэст
NUMBER OF PEOPLE DIED, by educational level, at the end of the year

Боловсролын түвшин	Educational level	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	16 480	16 682	16 259	15 413
Дээд	High	1 607	1 777	1 836	1 768
ТМДС/МСҮТ*	Specialized secondary	1 651	1 818	1 975	1 702
Бүрэн дунд	Secondary I	3 118	3 412	3 288	3 184
Бүрэн бус дунд	Secondary II	3 591	3 334	3 125	2 760
Бага	Primary	4 396	3 974	3 747	3 474
Боловсролгүй	Not educated	2 117	2 367	2 288	2 525

*ТМДС/МСҮТ - Техник мэргэжлийн дунд сургууль/Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.26 НАС БАРСАН ХҮНИЙ ТОО, хүйсээр, насны бүлгээр, оны эцэст
NUMBER OF PEOPLE DIED, by sex and age group, at the end of the year

Насны бүлэг <i>Age group</i>	2005		2006		2007		2008	
	Бүгд <i>Total</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Бүгд <i>Total</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Бүгд <i>Total</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Бүгд <i>Total</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>
Бүгд <i>Total</i>	16 480	6 474	16 682	6 728	16 259	6 383	15 413	6 296
1 хүртэл <i>Under 1</i>	938	408	937	435	994	447	1 240	509
1-4	304	134	255	112	285	134	306	141
5-9	93	45	86	35	122	48	124	35
10-14	136	48	110	40	99	38	99	31
15-19	249	75	222	83	194	52	221	66
20-24	363	108	351	111	401	91	351	95
25-29	511	146	504	134	455	115	462	127
30-34	663	167	618	147	598	142	559	136
35-39	800	205	838	225	813	208	688	188
40-44	1 116	312	1 183	357	1 105	301	996	311
45-49	1 269	375	1 322	419	1 347	401	1 179	366
50-54	1 130	373	1 318	408	1 352	422	1 229	443
55-59	1 198	475	1 177	414	1 199	415	1 047	395
60-64	1 402	511	1 284	504	1 251	492	1 111	462
65-69	1 590	652	1 552	626	1 504	626	1 358	579
70+	4 718	2 440	4 925	2 678	4 540	2 451	4 443	2 412

3.27 НАС БАРСАН ХҮНИЙ ТОО, хүйсээр, хот, хөдөөгөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2008
 NUMBER OF PEOPLE DIED by sex, urban and rural, regions, aimag and the Capital, in 2008

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Нас барсан хүний тоо Deaths				Нас баралтын хүйсийн харьцаа Sex ratio at death
		Хүйсээр By sex		Байршлаар By location		
		Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Хот Urban	Хөдөө Rural	
БҮГД	TOTAL	15 413	6 296	9 968	5 445	144.8
		Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	2 172	924	689	1 483	135.1
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	517	224	153	364	130.8
Говь-Алтай	Govi-Altai	326	140	110	216	132.9
Завхан	Zavkhan	435	195	109	326	123.1
Увс	Uvs	483	208	166	317	132.2
Ховд	Khovd	411	157	151	260	161.8
		Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	3 455	1 404	1 424	2 031	146.1
Архангай	Arkhangai	593	234	143	450	153.4
Баянхонгор	Bayankhongor	547	223	200	347	145.3
Булган	Bulgan	329	127	96	233	159.1
Орхон	Orkhon	503	187	479	24	169.0
Өвөрхангай	Ovorkhangai	700	291	232	468	140.5
Хөвсгөл	Khovsgol	783	342	274	509	128.9
		Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	2 605	1 064	1 368	1 237	144.8
Говьсүмбэр	Govisumber	74	30	50	24	146.7
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	544	232	433	111	134.5
Дорноговь	Dornogovi	322	122	176	146	163.9
Дундговь	Dundgovi	258	122	92	166	111.5
Өмнөговь	Omnogovi	285	132	122	163	115.9
Сэлэнгэ	Selenge	585	218	373	212	168.3
Төв	Tov	537	208	122	415	158.2
		Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	1 283	540	589	694	137.6
Дорнод	Dornod	464	210	248	216	121.0
Сүхбаатар	Sukhbaatar	332	141	102	230	135.5
Хэнтий	Khentii	487	189	239	248	157.7
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	5 898	2 364	5 898	-	149.5

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ
3.28 1000 ХҮНД НОГДОХ НАС БАРАЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
CRUDE DEATH RATE, by regions, aimags and the Capital, at the end of years

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	6.5	6.5	6.2	5.8
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	5.9	5.7	5.6	5.3
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	5.5	4.8	4.8	5.1
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	5.5	6.3	5.6	5.4
Завхан	<i>Zavkhan</i>	5.8	5.8	6.2	5.4
Увс	<i>Uvs</i>	7.1	6.6	6.5	6.0
Ховд	<i>Khovd</i>	5.8	5.6	5.0	4.6
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	6.6	6.7	6.5	6.2
Архангай	<i>Arkhangai</i>	6.5	6.6	6.5	6.4
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	6.8	6.7	6.5	6.5
Булган	<i>Bulgan</i>	6.4	5.9	5.7	5.4
Орхон	<i>Orkhon</i>	6.9	7.4	6.8	6.2
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	6.2	6.2	5.9	6.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	6.8	7.1	7.1	6.4
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	7.0	6.6	6.1	5.9
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	8.6	7.5	5.8	5.8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	7.4	7.6	6.9	6.2
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	6.9	6.9	5.4	5.7
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	6.0	5.3	6.1	5.3
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	7.5	6.5	4.3	6.0
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	6.4	6.6	6.0	5.8
Төв	<i>Tov</i>	7.5	6.2	6.6	6.2
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	6.8	6.7	6.6	6.4
Дорнод	<i>Dornod</i>	7.5	6.7	6.6	6.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	6.2	6.3	6.3	6.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	6.6	6.9	6.8	6.8
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	6.3	6.5	6.3	5.6

3.29 НАСНЫ БҮЛЭГ ДЭХ НАС БАРАЛТЫН КОЭФФИЦИЕНТ, оны эцэст
AGE SPECIFIC DEATH RATE, at the end of the year

Насны бүлэг Age group	2005	2006	2007	2008
0-4	5.9	5.5	5.5	6.3
5-9	0.4	0.4	0.5	0.5
10-14	0.5	0.4	0.4	0.4
15-19	0.8	0.7	0.6	0.7
20-24	1.4	1.4	1.5	1.3
25-29	2.3	2.2	2.0	2.0
30-34	3.2	2.9	2.8	2.6
35-39	4.3	4.4	4.2	3.5
40-44	6.7	6.7	6.3	5.6
45-49	9.0	8.9	8.8	7.6
50-54	12.1	12.8	13.0	11.1
55-59	18.5	17.1	17.2	14.6
60-64	27.4	24.3	24.5	21.7
65-69	39.0	35.7	34.2	30.9
70+	77.4	76.3	70.2	68.1

3.30 ГЭРЛЭЛТЭЭ БҮРТГҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО, хүйсээр, насны бүлгээр, оны эцэст
REGISTERED MARRIAGES, by sex and age group, at the end of the year

Насны бүлэг Age group	тоо number							
	2005		2006		2007		2008	
	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female
Бүгд Total	14 993	14 993	48 996	48 996	40 965	40 965	32 982	32 982
18-19	191	606	852	2 342	770	2 257	1 182	2 731
20-24	4 216	5 477	16392	20 792	12 660	15 180	13 447	15 643
25-29	5 324	4 622	17726	15 389	14 965	13 836	11 263	9 698
30-34	324	2 265	8952	6 796	9 191	7 057	5 298	3 684
35-39	1 476	1 293	3352	2 578	2 322	1 864	1 181	846
40-44	730	504	1199	749	662	526	362	261
45-49	278	155	352	231	306	203	166	80
50+	169	71	171	119	89	42	83	39

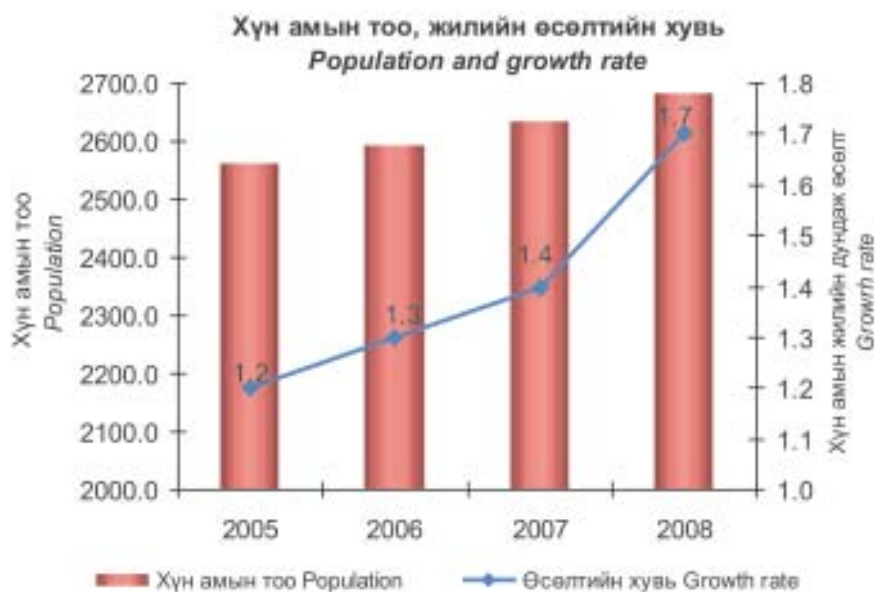
БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.31 ГЭР БҮЛ ЦУЦЛАЛТ, гэр бүл байсан хугацаагаар, оны эцэст DIVORCE, by duration of marriage, at the end of the year

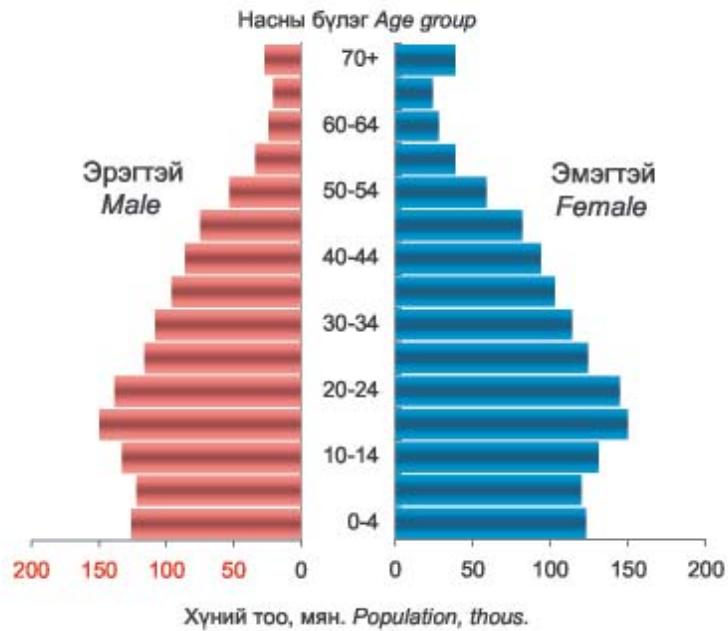
		too number			
Хугацаа, жил	Duration, year	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	1 622	1 448	1 757	1 901
Үүнээс:	Of which:				
1 жил хүртэл	Until 1 year	62	30	48	99
1-3	1-3	146	135	143	290
4-6	4-6	241	196	279	267
7-9	7-9	274	260	387	298
10 ба дээш	10 and over	899	827	900	947

3.32 ҮРЧЛҮҮЛСЭН ХҮҮХДИЙН ТОО, насны бүлгээр, оны эцэст ADOPTION, by child age group, at the end of the year

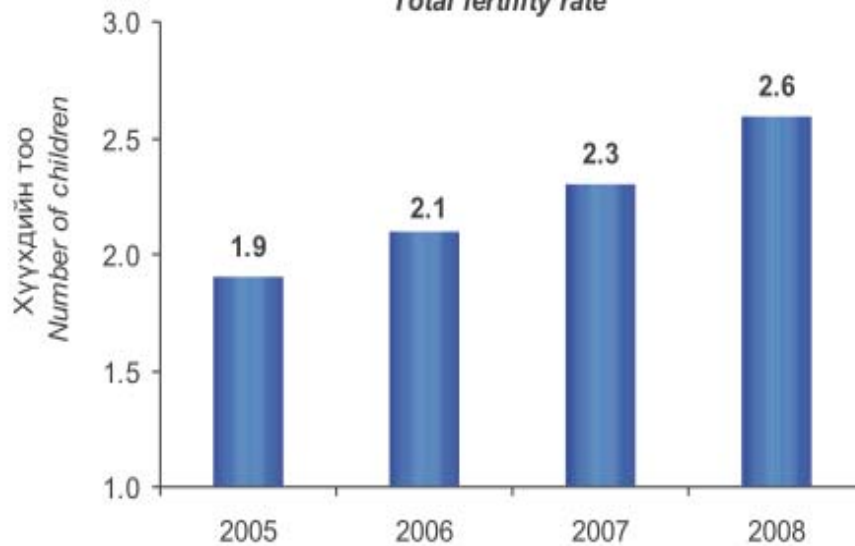
		too number			
Насны бүлэг	Age group	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	3 797	2 045	2 469	2 406
Үүнээс:	Of which:				
3 нас хүртэл	Until 3 age	1393	748	849	939
3-6	3-6	945	450	612	710
7-9	7-9	576	294	479	426
10 ба дээш	10 and over	883	553	529	426

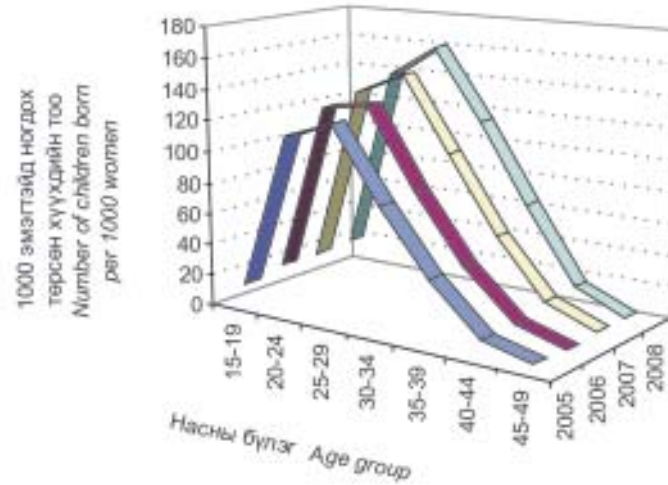
Хүн амын нас-хүйсийн суврага, 2008
Population pyramid, in 2008

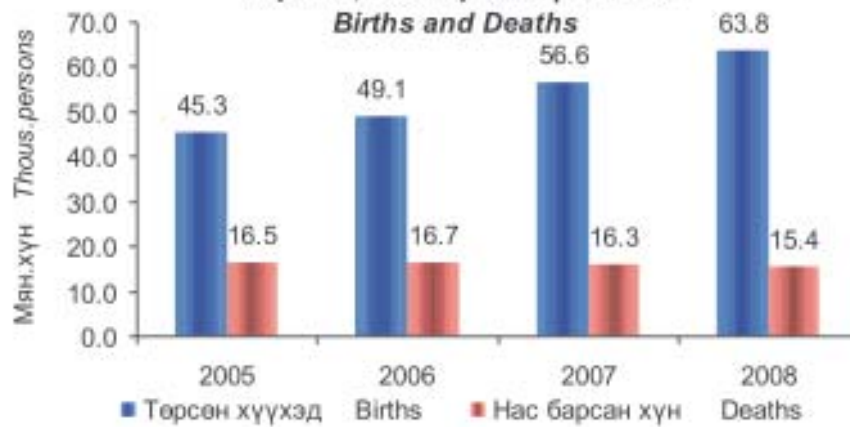
Төрөлтийн нийлбэр коэффициент
Total fertility rate

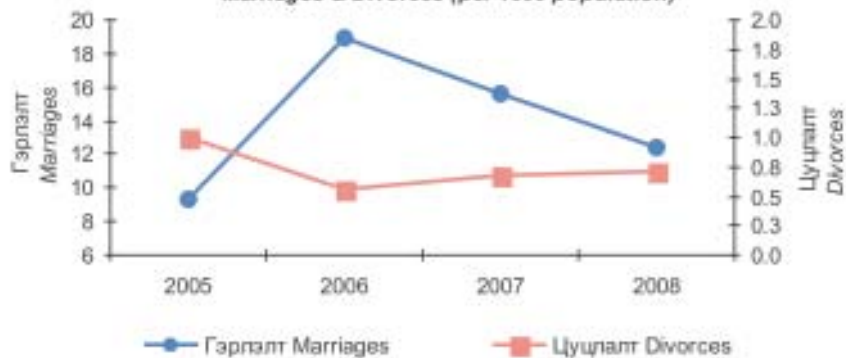
Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент
Age specific fertility rate

Төрсөн, нас барсан хүний тоо
Births and Deaths

Гэрлэлт, цуцлалт (1000 хүнд нэгдох)
Marriages & Divorces (per 1000 population)

АЖИЛЛАХ ХҮЧ

Энэ бүлэгт хөдөлмөрийн насны хүн ам, ажиллах хүч, ажилгүйчүүд зэрэг үзүүлэлтүүдийг харуулсан. Энэ үзүүлэлтийн мэдээллийн эх сурвалж нь Үндэсний статистикийн хорооноос жил бүр гаргадаг хөдөлмөрийн статистикийн холбогдолтой мэдээ тайлан, зарим түүвэр судалгааны үр дүн болно.

Хүн амын ажил эрхлэлтийн тайланг жил бүрийн нэгдүгээр сарын 15-ны дотор сум, хорооны засаг даргын орлогч нар анхан шатны бүртгэл болох хүн ам, өрхийн бүртгэлийн дэвтрийг үндэслэн гаргаж нэгтгэнэ.

Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн сарын мэдээг төв, орон нутгийн хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэс сар бүр гаргаж, Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлж байна.

Эдийн засгийн идэвхтэй хүн ам. Олон улсын хөдөлмөрийн байгууллагын аргачлалын дагуу ажиллах хүч нь ажиллагчид болон хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэст бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тооны нийлбэр юм. Эдийн засгийн идэвхитэй хүн амыг урт хугацаагаар буюу хуанлийн жилээр хэмжигдэх байнгын идэвхитэй хүн ам эсхүл нэг долоо хоног буюу нэг өдрийн хугацаагаар хэмжигдэх тухайн үеийн идэвхитэй хүн ам гэсэн хоёр аргаар тодорхойлдог. Энэ бүлэгт орсон ажиллах хүч буюу эдийн засгийн идэвхитэй хүн амыг “байнгын идэвхи” гэсэн ойлголтод тулгуурлаж тодорхойлсон. Хөдөлмөрийн насны ажил эрхэлдэггүй, хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэст бүртгэлгүй хүмүүс, хөдөлмөрийн насны суралцагчид, хугацаат цэргийн албан хаагчид, хоригдол хүмүүсийг ажиллах хүчинд хамааруулаагүй болно.

Ажил эрхэлдэг хүн ам буюу ажиллагчидад Аж ахуйн нэгж, байгууллагын орон тооны үндсэн ажиллагч, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч, ажил хамтран гүйцэтгэгчид, цалин хөлстэйгээр өрхийн аж ахуй эрхэлдэг хүмүүсийг ажил эрхэлдэг хүн амд хамруулав. Энд ажил эрхэлдэг хүн амыг “байнгын идэвхи” –тэй гэсэн ойлголтоор авлаа.

Ажилгүйчүүд. Монгол Улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхитэй хайж байгаа хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэст бүртгүүлсэн хүмүүсийг ажилгүйчүүдэд хамруулав.

Ажилгүйдлийн түвшин бол Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэст бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоог эдийн засгийн идэвхтэй хүн амд харьцуулсан харьцаа юм.

Ажиллах хүчний оролцооны түвшин Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амыг хөдөлмөрийн насны хүн амд харьцуулж ажиллах хүчний оролцооны түвшинг гаргана.

Ажил эрхлэлтийн түвшин Ажиллагчдыг хөдөлмөрийн насны хүн амд харьцуулсан харьцааг хэлнэ.

Цалингийн түүвэр судалгаа. 2000 оны 4 дүгээр улирлаас эхлэн Цалингийн түүвэр судалгаа (ЦТС)-г улирлаар явуулж, дундаж цалинг хүйс, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбар, ажил мэргэжлийн ангилал, аж ахуйн нэгж, байгууллагын өмч болон хариуцлагын хэлбэр, аймаг, нийслэлээр гаргаж байна.

LABOUR FORCE

This section presents indicators like working age population, labour force and unemployment. The basic source of these data is annual labour force data (survey conducted by the National Statistical Office) compiled by the National Statistical and some related sample surveys.

Data on Labour force is compiled by governors of the administrative units based on population and households records as of January 15 each year. Monthly data on unemployment is collected by the Department of Labour and Social Welfare at the capital city and aimags and compiled by the National Statistical Office.

Economically active population comprises all employed and unemployed registered in the Department of Labour and Social Welfare as International Labour Organization methodology requires. Two useful measures of the economically active population are usually active population measured in relation to a long reference period such as a year, and the currently active population, or, equivalently, the labour force measured in relation to a short reference period such as one day or one week. The economically active population does not include: - unemployed persons, not registered at the Department of Labour and Social Welfare, serving at armed forces, prisoners, pupils and students aged 16 and over. In this section the economically active population is defined as “usually active”.

Employed persons comprise (a) all civilians, who, did any work for pay or profit, unpaid workers in a family enterprise, and (b) all civilians who were not working or temporarily absent from jobs or businesses for non economic reason (illness, weather conditions, vacations, etc.). In this section the number of employed persons is defined as “usually active”.

Unemployed, are those segments of the population in the working age who are currently not involved in a paid or self-employed job and actively looking for job and registered at the Department of Labour and Social Welfare according to the International Standard Methodology.

Unemployment rate is the proportion of the number of unemployed persons, registered in the Department of Labour and Social Welfare to the economically active population.

Labour force participation rate is the proportion of the labour force to population of working age.

Employment population rate is the proportion of the number of employed persons to the population of working age.

Sample survey on average wages and salary has being conducted every quarters from fourth quarter of 2000. By this survey results, it has been revealed that average wages and salary by sex, divisions, classification of occupation, type of ownership and legal status of organizations.

SECTION 4. LABOUR FORCE
4.1 ХҮН АМЫН АЖИЛ ЭРХЛЭЛТИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, оны эцэст
EMPLOYMENT, at the end of the year

		мян.хүн <i>thous.persons</i>			
Үзүүлэлт	<i>Indicators</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL				
Хөдөлмөрийн насны хүн амын тоо	<i>Population of working age</i>	1 577.0	1 619.6	1 642.2	1 688.7
Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо	<i>Economically active population</i>	1 001.2	1 042.8	1 054.0	1 071.5
үүнээс:	<i>of which:</i>				
Ажиллагчдын тоо*	<i>Employed**</i>	968.3	1 009.9	1 024.1	1 041.7
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо	<i>Registered unemployed</i>	32.9	32.9	29.9	29.8
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин, %	<i>Labour force participation rate,%</i>	63.5	64.4	64.2	63.5
Ажил эрхлэлтийн түвшин, %	<i>Employment to population rate,%</i>	61.4	62.4	62.4	61.7
Ажилгүйдлийн түвшин**, %	<i>Unemployment rate**, %</i>	3.3	3.2	2.8	2.8
	Үүнээс: эмэгтэй				
	Of which: Female				
Хөдөлмөрийн насны хүн амын тоо	<i>Population of working age</i>	815.3	835.2	848.8	870.8
Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо	<i>Economically active population</i>	507.3	536.8	536.9	546.6
үүнээс:	<i>of which:</i>				
Ажиллагчдын тоо*	<i>Employed**</i>	489.0	518.1	519.9	529.0
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо	<i>Registered unemployed</i>	18.3	18.8	17.0	17.6
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин, %	<i>Labour force participation rate,%</i>	62.2	64.3	63.2	62.8
Ажил эрхлэлтийн түвшин, %	<i>Employment to population rate,%</i>	60.0	62.0	61.2	60.8
Ажилгүйдлийн түвшин**, %	<i>Unemployment rate**, %</i>	3.6	3.5	3.2	3.2

Тайлбар: * Гадаадад гэрээгээр болон Гадаад хэргийн яамны шугамаар ажиллаж байгаа хүмүүс ороогүй болно.

** Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдээр тооцов.

Note: * *Population working by contracts in the foreign countries and the Ministry of Foreign Affairs missions were excluded.*

** *Estimated by registered unemployed*

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

4.2 ЭДИЙН ЗАСГИЙН ИДЭВХТЭЙ ХҮН АМЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
 ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION, by region, aimags and the Capital, at the end of the year

		мян.хүн <i>thous.persons</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	1 001.2	1 042.8	1 054.0	1 071.5
	Баруун бүс				
	West region				
Дүн	Subtotal	173.8	176.0	170.7	164.4
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	34.2	34.8	34.6	33.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	30.8	31.3	26.3	25.5
Завхан	<i>Zavkhan</i>	37.7	37.9	38.8	36.3
Увс	<i>Uvs</i>	34.5	34.4	33.6	33.8
Ховд	<i>Khovd</i>	36.6	37.6	37.4	35.0
	Хангайн бүс				
	Khangaï region				
Дүн	Subtotal	239.5	246.0	249.7	249.4
Архангай	<i>Arkhangai</i>	40.1	41.7	41.3	41.5
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	39.5	39.9	42.0	42.3
Булган	<i>Bulgan</i>	23.9	24.4	24.2	23.6
Орхон	<i>Orkhon</i>	35.1	35.6	34.2	34.4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	48.1	49.9	51.6	52.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	52.8	54.5	56.4	55.6
	Төвийн бүс				
	Central region				
Дүн	Subtotal	176.4	180.3	183.2	185.5
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	4.3	3.9	4.3	4.3
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	27.2	28.8	29.2	34.5
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	19.9	19.7	20.1	20.8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	23.4	23.3	23.6	22.7
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	22.1	21.7	22.5	20.6
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	36.1	38.5	38.8	39.2
Төв	<i>Tov</i>	43.4	44.4	44.7	43.4
	Зүүн бүс				
	East region				
Дүн	Subtotal	72.4	75.0	75.1	74.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	20.8	21.6	22.3	23.0
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	24.9	25.3	25.4	23.5
Хэнтий	<i>Khentii</i>	26.7	28.1	27.4	27.5
	Улаанбаатар				
	Ulaanbaatar				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	339.1	365.5	375.3	398.2

SECTION 4. LABOUR FORCE

 4.3 АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, салбараар, оны эцэст
 EMPLOYEES, by divisions, at the end of the year

		мян.хүн <i>thous.persons</i>			
Салбар	<i>Divisions</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	968.3	1 009.9	1 024.1	1 041.7
Үүнээс:	Of which:				
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>	386.2	391.4	385.6	377.6
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	<i>Mining & quarrying</i>	39.8	41.9	44.1	46.5
Боловсруулах аж үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	45.6	47.0	47.9	47.5
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas and water supply</i>	28.5	30.0	31.1	30.1
Барилга	<i>Construction</i>	48.9	56.3	60.0	66.8
Бөөний, жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйлчилгээ	<i>Wholesale & retail trade, repair of motor veh., motocycl. & personal & household goods</i>	141.9	160.6	162.2	169.7
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels & restaurants</i>	29.5	31.0	32.4	34.5
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage & communication</i>	42.4	41.2	44.1	46.3
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	<i>Financial intermediation</i>	16.1	16.8	17.4	19.8
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting & business activities</i>	9.0	12.0	14.5	12.0
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, нийгмийн даатгал	<i>Public administration & defence social insurancy</i>	46.7	46.9	48.5	50.9
Боловсрол	<i>Education</i>	58.8	62.0	64.8	66.2
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	<i>Health & social security</i>	39.5	39.3	40.2	42.3
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Community, social & personal services</i>	26.7	22.9	19.7	19.7
Бусад	<i>Others</i>	8.7	10.6	11.6	11.8

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

4.4 АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
EMPLOYEES, by region, aimags and the Capital, at the end of the year

		мян.хүн <i>thous.persons</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	968.3	1009.9	1024.1	1041.7
	Баруун бүс	West region			
Дүн	Subtotal	165.3	167.6	164.6	158.5
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	32.0	32.6	32.7	32.6
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	29.8	30.2	25.3	24.5
Завхан	<i>Zavkhan</i>	35.8	36.2	37.3	34.8
Увс	<i>Uvs</i>	32.6	32.5	32.7	32.3
Ховд	<i>Khovd</i>	35.1	36.1	36.6	34.3
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	227.6	234.9	238.9	238.5
Архангай	<i>Arkhangai</i>	38.5	40.0	39.8	39.8
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	36.6	37.8	39.7	40.0
Булган	<i>Bulgan</i>	22.3	23.0	23.0	22.5
Орхон	<i>Orkhon</i>	33.5	33.9	32.6	32.7
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	45.8	47.6	49.4	49.9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	50.9	52.6	54.4	53.6
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	171.9	175.9	179.3	181.4
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	4.2	3.8	4.2	4.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	26.4	27.9	28.2	33.3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	19.5	19.5	19.8	20.5
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	22.6	22.5	23.0	22.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	21.6	21.2	22.2	20.1
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	34.9	37.4	37.8	38.2
Төв	<i>Tov</i>	42.7	43.6	44.1	42.9
	Зүүн бүс	East region			
Дүн	Subtotal	69.8	72.1	72.6	71.4
Дорнод	<i>Dornod</i>	19.7	20.8	21.3	22.1
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	24.2	24.6	24.8	22.8
Хэнтий	<i>Khentii</i>	25.9	26.7	26.5	26.5
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	333.7	359.4	368.7	391.9

SECTION 4. LABOUR FORCE

4.5 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙЧҮҮДИЙН ТОО, хүйс, боловсролын түвшин, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
UNEMPLOYMENT, by sex, educational level, region, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд-бүгд		<i>Unemployed-total</i>			
БҮГД	TOTAL	32 928	32 928	29 945	29 813
Баруун бүс		<i>West region</i>			
Дүн	<i>Subtotal</i>	8 568	8 390	5 958	5 725
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2 216	2 218	1 841	1 173
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 025	1 056	1 028	984
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 890	1 701	1 419	1 526
Увс	<i>Uvs</i>	1 918	1 894	880	1 404
Ховд	<i>Khovd</i>	1 519	1 521	790	638
Хангайн бүс		<i>Khangai region</i>			
Дүн	<i>Subtotal</i>	11 907	11 135	10 660	11 109
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 638	1 654	1 500	1 779
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 939	2 148	2 297	2 299
Булган	<i>Bulgan</i>	1 547	1 455	1 166	1 118
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 596	1 679	1 626	1 755
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 265	2 258	2 147	2 115
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 922	1 941	1 924	2 043
Төвийн бүс		<i>Central region</i>			
Дүн	<i>Subtotal</i>	4 514	4 369	4 161	3 972
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	129	134	164	113
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	837	881	1 066	1 159
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	415	222	385	322
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	778	759	589	448
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	494	506	339	492
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 176	1 096	1 008	978
Төв	<i>Tov</i>	685	771	610	460
Зүүн бүс		<i>East region</i>			
Дүн	<i>Subtotal</i>	2 511	2 927	2 622	2 680
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 044	809	1 008	917
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	703	693	680	696
Хэнтий	<i>Khentii</i>	764	1 425	934	1 067
Улаанбаатар		<i>Ulaanbaatar</i>			
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	5 428	6 107	6 544	6 327

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

(Хүснэгт 4.5-ын үргэлжлэл - Table 4.5 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
	Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female			
БҮГД	TOTAL	18 344	18 756	16 981	17 611
	Баруун бүс	West region			
Дүн	Subtotal	4 232	4 237	3 099	3 390
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	834	892	743	550
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	552	594	580	607
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 142	1 023	831	984
Увс	<i>Uvs</i>	989	1 026	507	832
Ховд	<i>Khovd</i>	715	702	438	417
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	6 543	6 454	5 907	6 201
Архангай	<i>Arkhangai</i>	866	897	659	811
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 707	1 251	1 321	1 349
Булган	<i>Bulgan</i>	678	725	662	643
Орхон	<i>Orkhon</i>	927	940	938	1 011
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 274	1 443	1 231	1 203
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 091	1 198	1 096	1 184
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	2 830	2 718	2 585	2 598
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	91	76	97	83
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	457	470	751	835
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	378	204	239	279
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	483	480	351	280
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	318	366	214	285
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	709	662	563	552
Төв	<i>Tov</i>	394	460	370	284
	Зүүн бүс	East region			
Дүн	Subtotal	1 453	1 621	1 551	1 657
Дорнод	<i>Dornod</i>	625	534	699	681
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	395	382	380	390
Хэнтий	<i>Khentii</i>	433	705	472	586
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	3 286	3 726	3 839	3 765

SECTION 4. LABOUR FORCE

(Хүснэгт 4.5-ын үргэлжлэл - Table 4.5 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
	Дээд боловсролтой	With higher education			
БҮГД	TOTAL	3 606	4 198	4 047	4 734
	Баруун бүс	West region			
Дүн	Subtotal	857	926	861	1041
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	145	150	145	170
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	136	188	238	231
Завхан	<i>Zavkhan</i>	157	169	139	180
Увс	<i>Uvs</i>	269	210	95	234
Ховд	<i>Khovd</i>	99	150	244	226
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	1 096	1 269	1 296	1 460
Архангай	<i>Arkhangai</i>	202	203	157	212
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	159	157	203	219
Булган	<i>Bulgan</i>	73	71	61	47
Орхон	<i>Orkhon</i>	364	418	439	492
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	140	248	259	303
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	158	172	177	187
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	445	509	493	569
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	12	7	18	5
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	113	141	173	216
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	38	40	36	79
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	47	66	41	35
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	37	43	45	78
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	134	115	92	116
Төв	<i>Tov</i>	64	97	88	40
	Зүүн бүс	East region			
Дүн	Subtotal	277	311	270	373
Дорнод	<i>Dornod</i>	82	44	66	91
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	93	104	85	100
Хэнтий	<i>Khentii</i>	102	163	119	182
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	931	1 183	1 127	1 291

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

(Хүснэгт 4.5-ын үргэлжлэл - Table 4.5 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
Тусгай дунд боловсролтой		With special secondary education			
БҮГД	TOTAL	2 719	2 419	1 979	1 917
Баруун бүс		West region			
Дүн	Subtotal	701	569	436	386
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	180	173	157	132
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	110	105	87	57
Завхан	<i>Zavkhan</i>	104	61	49	59
Увс	<i>Uvs</i>	160	120	53	68
Ховд	<i>Khovd</i>	147	110	90	70
Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	981	823	690	654
Архангай	<i>Arkhangai</i>	146	147	71	78
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	258	176	182	175
Булган	<i>Bulgan</i>	78	69	40	5
Орхон	<i>Orkhon</i>	211	181	178	170
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	137	98	102	112
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	151	152	117	114
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	409	346	245	243
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	9	12	7	8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	109	84	85	109
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	40	16	26	25
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	54	52	33	18
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	31	27	18	22
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	112	91	56	56
Төв	<i>Tov</i>	54	64	20	5
Зүүн бүс		East region			
Дүн	Subtotal	236	217	187	133
Дорнод	<i>Dornod</i>	111	60	91	58
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	54	34	31	31
Хэнтий	<i>Khentii</i>	71	123	65	44
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	392	464	421	501

SECTION 4. LABOUR FORCE

(Хүснэгт-4.5-ын үргэлжлэл - Table 4.5 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
Мэргэжлийн анхан шатны боловсролтой					
Primary of vocational in education					
БҮГД	TOTAL	3 282	2 776	2 174	2 043
Баруун бүс		West region			
Дүн	Subtotal	1 081	784	448	310
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	265	279	218	120
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	58	59	51	24
Завхан	<i>Zavkhan</i>	46	68	44	53
Увс	<i>Uvs</i>	384	274	60	68
Ховд	<i>Khovd</i>	328	104	75	45
Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	1 312	1 068	940	853
Архангай	<i>Arkhangai</i>	72	72	62	68
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	701	376	393	377
Булган	<i>Bulgan</i>	87	55	14	7
Орхон	<i>Orkhon</i>	142	120	121	124
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	132	272	209	165
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	178	173	141	112
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	404	391	294	335
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	2	7	8	1
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	124	106	120	140
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	14	7	23	17
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	74	70	49	41
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	89	81	30	70
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	56	59	40	45
Төв	<i>Tov</i>	45	61	24	21
Зүүн бүс		East region			
Дүн	Subtotal	199	172	149	191
Дорнод	<i>Dornod</i>	51	39	30	30
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	90	49	59	60
Хэнтий	<i>Khentii</i>	58	84	60	101
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	286	361	343	354

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

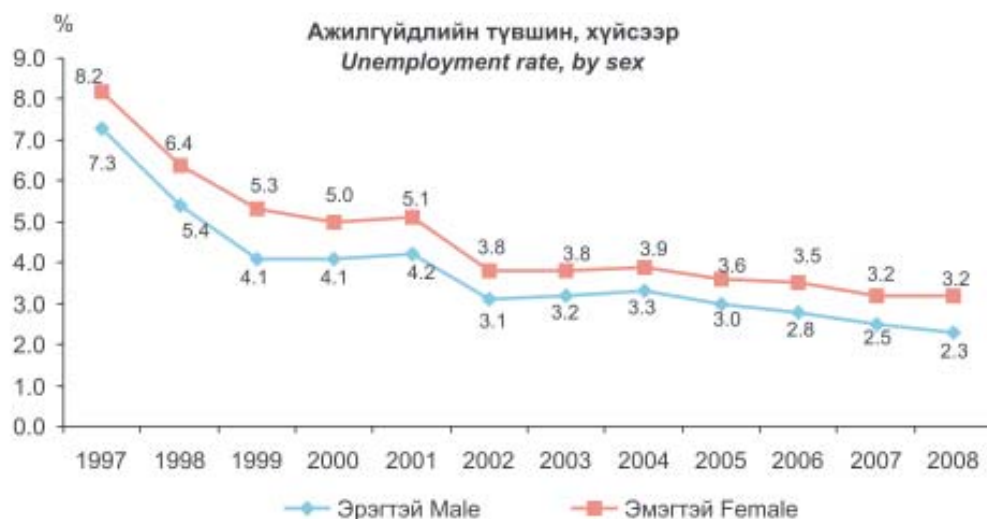
(Хүснэгт 4.5-ын үргэлжлэл - Table 4.5 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
Мэргэжилгүй		Untrained			
БҮГД	TOTAL	23 321	23 535	21 745	21 119
Баруун бүс		West region			
Дүн	Subtotal	5 929	6 111	4 213	3 988
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 626	1 616	1 321	751
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	721	704	652	672
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 583	1 403	1 187	1 234
Увс	<i>Uvs</i>	1 105	1 290	672	1 034
Ховд	<i>Khovd</i>	894	1 098	381	297
Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	8 518	7 975	7 734	8 142
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 218	1 232	1 210	1 421
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 821	1 439	1 519	1 528
Булган	<i>Bulgan</i>	1 309	1 260	1 051	1 059
Орхон	<i>Orkhon</i>	879	960	888	969
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 856	1 640	1 577	1 535
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 435	1 444	1 489	1 630
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	3 256	3 123	3 129	2 825
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	106	108	131	99
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	491	550	688	694
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	323	159	300	201
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	603	571	466	354
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	337	355	246	322
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	874	831	820	761
Төв	<i>Tov</i>	522	549	478	394
Зүүн бүс		East region			
Дүн	Subtotal	1 799	2 227	2 016	1 983
Дорнод	<i>Dornod</i>	800	666	821	738
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	466	506	505	505
Хэнтий	<i>Khentii</i>	533	1 055	690	740
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	3 819	4 099	4 653	4 181

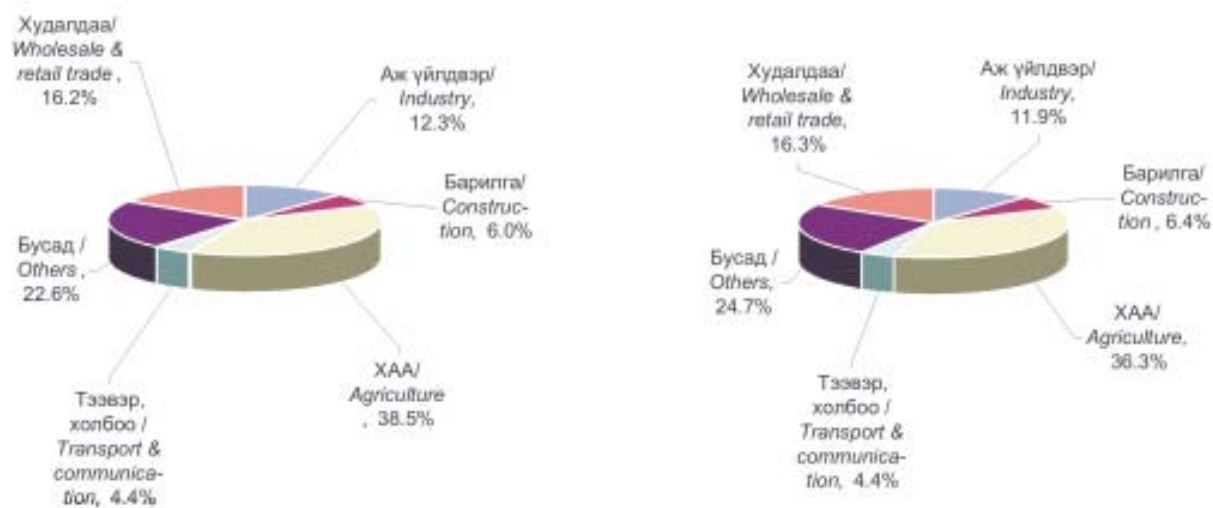
4.6 АЖИЛГҮЙДЛИЙН ТҮВШИН, бүс, аймаг, нийслэлээр
 UNEMPLOYMENT RATE, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	3.3	3.2	2.8	2.8
	Баруун бүс	West region			
Дүн	Subtotal	4.9	4.8	3.5	3.5
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	6.5	6.4	5.3	3.5
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	3.3	3.4	3.9	3.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	5.0	4.5	3.7	4.2
Увс	<i>Uvs</i>	5.6	5.5	2.6	4.2
Ховд	<i>Khovd</i>	4.1	4.0	2.1	1.8
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	5.0	4.5	4.3	4.5
Архангай	<i>Arkhangai</i>	4.1	4.0	3.6	4.3
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	7.4	5.4	5.5	5.4
Булган	<i>Bulgan</i>	6.5	6.0	4.8	4.7
Орхон	<i>Orkhon</i>	4.5	4.7	4.8	5.1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	4.7	4.5	4.2	4.1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3.6	3.6	3.4	3.7
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	2.6	2.4	2.3	2.1
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	3.0	3.4	3.8	2.6
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	3.1	3.1	3.6	3.4
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2.1	1.1	1.9	1.6
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	3.3	3.3	2.5	2.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	2.2	2.3	1.5	2.4
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	3.3	2.8	2.6	2.5
Төв	<i>Tov</i>	1.6	1.7	1.4	1.1
	Зүүн бүс	East region			
Дүн	Subtotal	3.5	3.9	3.5	3.6
Дорнод	<i>Dornod</i>	5.0	3.7	4.5	4.0
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	2.8	2.7	2.7	3.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2.9	5.1	3.4	3.9
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1.6	1.7	1.7	1.6

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

Ажиллагчид, салбараар, нийт дүнд харьцуулсан хувиар
Employees, by industry, percentage share to total

АЖИЛЛАХ ХҮЧНИЙ СУДАЛГАА
LABOUR FORCE SURVEY4.7 15 БА ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ НАСНЫ ХҮН АМЫН АЖИЛ ЭРХЛЭЛТ*
LABOUR FORCE STATUS OF THE POPULATION AGED 15 YEARS AND OVER*

Үзүүлэлт	Indicators	2002-2003	2006-2007	2007-2008
15 ба түүнээс дээш насны хүн амын тоо	Population 15 years and over	1 539.2	1 615.5	1 631.7
Тухайн үеийн идэвхтэй хүн амын тоо	Currently active population	1 004.8	1 013.5	990.6
Ажиллагчдын тоо	Employed	862.5	898.9	899.8
Ажилгүйчүүдийн тоо	Unemployed	142.3	114.5	90.8
Тухайн үеийн идэвхгүй хүн амын тоо	Currently not active population	534.4	602.0	641.1
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин, %	Labour force participation rate, %	65.3	62.7	60.7
Ажил эрхлэлтийн түвшин, %	Employment rate, %	85.8	88.7	90.8
Ажилгүйдлийн түвшин, %	Unemployment rate, %	14.2	11.3	9.2
Үүнээс: Эмэгтэй		Of which: Female		
15 ба түүнээс дээш насны хүн амын тоо	Population 15 years and over	788.3	841.8	846.0
Тухайн үеийн идэвхтэй хүн амын тоо	Currently active population	481.3	491.0	476.9
Ажиллагчдын тоо	Employed	413.6	435.2	433.7
Ажилгүйчүүдийн тоо	Unemployed	67.7	55.8	43.2
Тухайн үеийн идэвхгүй хүн амын тоо	Currently not active population	307.0	350.8	369.1
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин, %	Labour force participation rate, %	61.1	58.3	56.4
Ажил эрхлэлтийн түвшин, %	Employment rate, %	85.9	88.6	90.9
Ажилгүйдлийн түвшин, %	Unemployment rate, %	14.1	11.4	9.1

*- Судалгааг 2002 оны 10 сараас 2003 оны 9 сар, 2006 оны 7 сараас 2007 оны 6 сар, 2007 оны 7 сараас 2008 оны 6 сарын хооронд явуулсан.

*-The survey was conducted during October 2002 to September 2003, July 2006 to June 2007 and July 2007 to June 2008.

4.8 15 БА ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ НАСНЫ ХҮН АМЫН АЖИЛ ЭРХЛЭЛТ, ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮДЭЭР*
EMPLOYMENT OF THE POPULATION AGED 15 YEARS AND ABOVE, BY SOME INDICATORS *

Сонгосон үзүүлэлтүүд	Topic/Item	2002-2003	2006-2007	2007-2008
Тухайн үеийн ажиллагчдын тоо	Currently employed	862.5	898.9	899.8
Эрэгтэй	Male	448.9	435.1	466.1
Эмэгтэй	Female	413.6	463.8	433.7
Хот	Urban	392.3	442.5	423.2
Хөдөө	Rural	470.2	456.4	476.6
Эдийн засгийн үйл ажиллагааны үндсэн салбараар	Employed by Sector			
Хөдөө аж ахуй	Agriculture	402.7	373.8	365.1
Үйлдвэрлэл	Production	102.9	123.0	137.1
Үйлчилгээ	Services	356.9	402.1	397.6
Ажил эрхлэлтийн байдлаар	Employment Status			
Гэрээгээр ажиллагч	Paid employee	338.6	336.8	374.1
Ажил олгогч	Employer	5.5	6.0	43.8
Хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч	Own account worker	303.4	306.4	264.8
Өрхийн бизнест цалин хөлсгүй оролцогч	Unpaid family worker	215.0	249.7	217.1
Давхар ажил эрхлэлт-бүгд	Secondary occupation-both	23.9	18.0	14.5
Эрэгтэй	Male	14.6	11.2	8.5
Эмэгтэй	Female	9.3	6.8	6.0
Бүрэн бус ажил эрхлэлт-бүгд	Underemployed-both	58.2	41.1	45.9
Эрэгтэй	Male	34.4	18.6	26.6
Эмэгтэй	Female	23.8	22.5	19.3

*- Судалгааг 2002 оны 10 сараас 2003 оны 9 сар, 2006 оны 7 сараас 2007 оны 6 сар, 2007 оны 7 сараас 2008 оны 6 сарын хооронд явуулсан.

*-The survey was conducted during October 2002 to September 2003, July 2006 to June 2007 and July 2007 to June 2008.

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

4.9 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧДЫН ТОО*, төрийн албаны ангиллаар,
 жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар
 NUMBER OF GOVERNMENT EMPLOYEES OF MONGOLIA*, by classification of Government service,
 1st of January of selected years

		мян.хүн thous. persons			
Төрийн албаны ангилал	Classification of Government service	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	121.8	120.6	128.1	140.3
Төрийн улс төрийн алба	Political positions	2.5	2.6	2.7	2.6
Төрийн захиргааны алба	Public administration positions	9.3	9.5	9.9	10.5
Төрийн тусгай алба	Special service positions	23.0	22.7	24.1	25.4
Төрийн үйлчилгээний алба	Support service positions	87.0	85.8	91.3	101.8

4.10 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧДЫН ТОО*, бүс, аймаг, нийслэлээр,
 жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар
 NUMBER OF GOVERNMENT EMPLOYEES OF MONGOLIA*, by regions, aimags and the Capital,
 1st of January of selected years

		мян.хүн thous. persons			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	121.8	120.6	128.1	140.3
	Баруун бүс				
	West region				
Дүн	Subtotal	16.9	16.3	16.0	18.7
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	3.8	3.9	3.7	4.2
Говь-Алтай	Govi-Altai	2.6	2.5	2.5	3.1
Завхан	Zavkhan	3.5	2.9	3.0	3.7
Увс	Uvs	3.6	3.8	3.5	3.9
Ховд	Khovd	3.4	3.2	3.3	3.8
	Хангайн бүс				
	Khangai region				
Дүн	Subtotal	20.0	20.0	19.8	22.8
Архангай	Arkhangai	3.6	3.6	3.4	3.7
Баянхонгор	Bayankhongor	3.4	3.1	3.3	3.5
Булган	Bulgan	2.7	2.8	2.7	2.9
Орхон	Orkhon	3.2	3.2	3.1	3.4
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2.7	2.9	2.9	4.2
Хөвсгөл	Khovsgol	4.4	4.4	4.4	5.1
	Төвийн бүс				
	Central region				
Дүн	Subtotal	19.6	17.7	17.4	20.6
Говьсүмбэр	Govisumber	0.7	0.7	0.6	0.7
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	3.9	3.5	3.5	4.1
Дорноговь	Dornogovi	2.3	2.2	2.2	2.5
Дундговь	Dundgovi	2.3	2.1	2.2	2.5
Өмнөговь	Omnogovi	2.3	2.2	2.1	2.5
Сэлэнгэ	Selenge	4.1	3.7	3.5	4.2
Төв	Tov	4.0	3.3	3.3	4.1
	Зүүн бүс				
	East region				
Дүн	Subtotal	9.2	8.5	8.5	9.5
Дорнод	Dornod	3.7	3.1	3.3	3.7
Сүхбаатар	Sukhbaatar	2.3	2.3	2.2	2.3
Хэнтий	Khentii	3.2	3.1	3.0	3.5
	Улаанбаатар				
	Ulaanbaatar				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	56.1	58.1	66.4	68.7

Эх үүсвэр: * Монгол Улсын төрийн албан хаагчийн бүрэлдэхүүн, хөдөлгөөний талаарх
 статистикийн тойм, Төрийн албаны зөвлөл

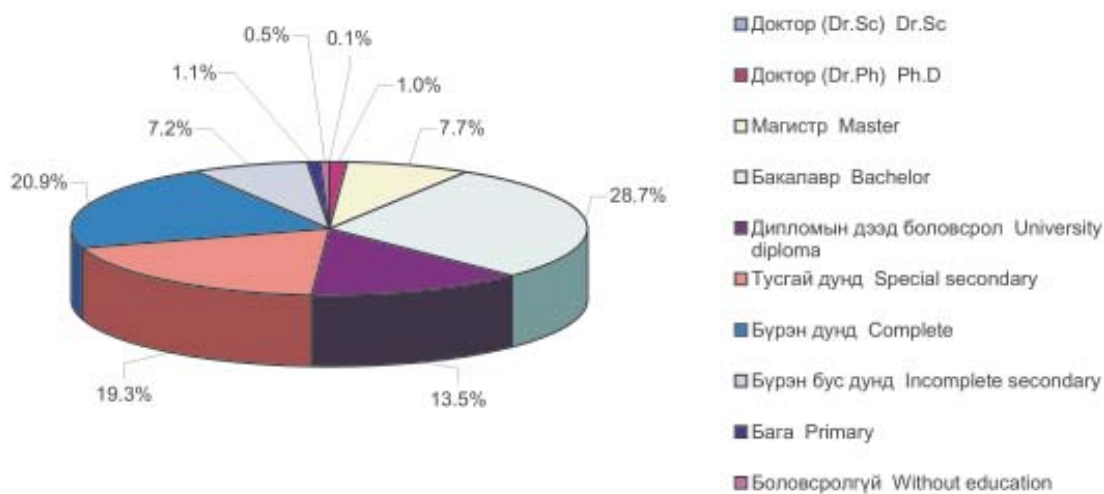
Source: * Statistical overview on Government Employees structure and movement,
 Government Service Council

SECTION 4. LABOUR FORCE

4.11 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ АЛБАН ХААГЧДЫН ТОО*, албан тушаалын ангиллаар,
 жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар
 NUMBER OF PUBLIC ADMINISTRATION GOVERNMENT EMPLOYEES OF MONGOLIA*,
 by classification of officers, 1st of January of selected years

Албан тушаалын ангилал	Classification of officers	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	9 284	9 463	9 940	10 503
Тэргүүн түшмэл	Leading officers	130	72	83	91
Эрхэлсэн түшмэл	Principal officers	314	288	336	346
Ахлах түшмэл	Senior officers	1 659	1 626	1 628	1 729
Дэс түшмэл	Executive officers	5 001	5 216	6 802	6 005
Туслах түшмэл	Assistant officers	2 180	2 261	1 091	2 332
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	4 796	5 082	5 329	5 555
Тэргүүн түшмэл	Leading officers	10	10	10	6
Эрхэлсэн түшмэл	Principal officers	64	53	53	54
Ахлах түшмэл	Senior officers	677	681	721	724
Дэс түшмэл	Executive officers	2 924	3 130	3 990	3 542
Туслах түшмэл	Assistant officers	1 121	1 208	555	1 229

Монгол Улсын төрийн албан хаагчдын боловсролын бүтэц*,
 2008 оны 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар
 Composition of educational level of Government employees of Mongolia*
 1st of January of the 2008

Эх үүсвэр: * Монгол Улсын төрийн албан хаагчийн бүрэлдэхүүн, хөдөлгөөний талаарх статистикийн тойм, Төрийн албаны зөвлөл

Source: * Statistical overview on Government Employees structure and movement, Government Service Council

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ |

4.12 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, салбараар MONTHLY AVERAGE WAGES AND SALARIES, by divisions

		мян. төг <i>thous. tog</i>			
Салбар	<i>Divisions</i>	2005	2006	2007	2008
Улсын дундаж	Average	101.2	127.7	173.0	274.2
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>	52.8	65.8	90.5	158.1
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	<i>Mining & quarrying</i>	122.8	146.1	219.7	328.6
Боловсруулах аж үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	100.5	124.1	160.2	268.0
Цахилгаан, дулааны үйлд- вэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas and water supply</i>	119.6	139.5	165.7	240.9
Барилга	<i>Construction</i>	110.9	132.8	167.7	223.2
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн засвар, үйлчилгээ	<i>Wholesale & retail trade, repair of motor veh, motocycl & personal & household goods</i>	73.0	85.7	123.1	193.8
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels & restaurants</i>	116.1	130.7	153.2	193.2
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage & communication</i>	112.4	129.7	174.1	255.6
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	<i>Financial intermediation</i>	163.9	255.5	361.9	471.4
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting & other business activities</i>	68.3	91.6	132.4	251.7
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, нийгмийн даатгал	<i>Public administration and defence, social insurancy</i>	106.2	141.3	194.0	327.3
Боловсрол	<i>Education</i>	92.8	123.6	174.3	289.2
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	<i>Health & social security</i>	84.6	116.5	166.0	295.8
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Community, social & other personal services</i>	68.4	91.3	147.1	213.9

SECTION 4. LABOUR FORCE

4.13 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН,
хариуцлагын хэлбэрээр
MONTHLY AVERAGE WAGES AND SALARIES, by type of legal status

		мян. төг <i>thous. tog</i>			
Хариуцлагын хэлбэр	Type of legal status	2005	2006	2007	2008
Улсын дундаж	Average	101.2	127.7	173.0	274.2
Үүнээс:	Of which:				
Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар	State enterprise	140.1	157.3	200.5	272.6
Орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар	Local government enterprise industrial	...	131.6	135.1	242.6
Хувьцаат компани	Unlimited liability company	120.2	140.1	157.9	261.8
Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани	Limited liability company	90.1	114.5	168.7	259.9
Хоршоо	Co-operatives	62.9	85.2	139.1	154.5
Бүх гишүүд бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	Totally responsible partnership	63.6	86.4	117.7	209.0
Зарим гишүүд бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	Partly responsible partnership	68.4	84.8	106.6	173.1
Төсөвт байгууллага	Budget organization	96.9	124.0	173.8	302.2
Төрийн бус байгууллага	Non-government organization	90.2	81.2	135.2	157.4

4.14 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН,
ажил мэргэжлийн ангиллаар
MONTHLY AVERAGE WAGES AND SALARIES, by classification of occupation

		мян.төг <i>thous. tog</i>			
Ажил мэргэжлийн ангилал	Classification of occupation	2005	2006	2007	2008
Улсын дундаж	Average	101.2	127.7	173.0	274.2
Үүнээс:	Of which:				
Хууль тогтоогч, төрийн ба төрийн бус байгууллагын удирдах ажилтан, менежер	Legislators, senior officials and managers of government and non-government organizations	150.9	197.2	282.8	439.5
Мэргэжилтэн	Professionals	111.0	146.7	203.1	327.2
Инженер, техникийн ажилтан	Technicians and associate professionals	110.7	133.3	179.1	288.8
Бичиг хэргийн туслах ажилтан	Clerks	75.7	99.1	138.5	217.3
Үйлчилгээний ажилтан	Service workers, shop and market sales workers	85.7	104.6	139.7	219.0
Хөдөө аж ахуйн болон загасны аж ахуйн ажилтан	Skilled agricultural and fishery workers	62.2	75.9	133.1	201.7
Үйлдвэрийн ба худалдааны ажилтан	Craft and related trades workers	105.1	128.4	159.4	236.8
Машин, тоног төхөөрөмжийн операторч, угсрагч	Plant and machine operators and assemblers	127.4	148.6	200.1	321.6
Энгийн ажил мэргэжил	Elementary occupations	74.3	92.4	129.5	201.3

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ |

4.15 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, өмчийн хэлбэрээр MONTHLY AVERAGE WAGES AND SALARIES, by type ownership

		мян.төг <i>thous. tog</i>			
Өмчийн хэлбэрээр	Type of ownership	2005	2006	2007	2008
Улсын дундаж	Average	101.2	127.7	173.0	274.2
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
100 хувь -төрийн	<i>100 percent -State</i>	105.2	137.3	178.8	293.9
Гадаадтай хамтарсан -төрийн	<i>Joint venture with foreign investment -State</i>	134.3	163.6	200.0	296.7
100 хувь - хувийн	<i>100 percent - Private</i>	87.6	103.0	148.4	225.2
Гадаадтай хамтарсан - хувийн	<i>Joint venture with foreign investment -Private</i>	128.2	167.6	253.7	362.8
Холимог *	<i>Mixed *</i>	88.2	-	-	321.7
Төрийн өмчийн оролцоотой *	<i>State owned property enterprises *</i>	...	116.7	270.1	335.9
Орон нутгийн өмчийн оролцоотой *	<i>Local authority property enterprises *</i>	...	43.3	95.5	154.0
Орон нутгийн өмчийн **	<i>Local owned property **</i>	...	130.1	143.6	248.5
Цэвэр гадаадын хөрөнгө оруулалттай	<i>Foreign investment</i>	110.4	117.6	151.0	231.4

Тайлбар: * Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай Монгол Улсын хуулийн дагуу холимог өмчийн аж ахуйн нэгж, байгууллагуудыг төрийн өмчийн оролцоотой, орон нутгийн өмчийн оролцоотой гэж ангилсан.

** Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн дагуу төрийн өмчийн аж ахуй нэгж, байгууллагуудыг төрийн өмчийн болон орон нутгийн өмчийн гэж ангилав.

Note: * Based on the Law of State and local property, type of Mixed ownership is classified by State owned property enterprises and Local authority property enterprises

** Based on the Law of State and local property, State owned property enterprises are categorized be fully State and Local of property

ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ). Тухайн нутаг дэвсгэрийн хүрээнд тодорхой хугацаанд дотоод, гадаадын эдийн засгийн харъяатуудад (аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэд) шинээр бий болсон нийт нэмэгдэл өртгийг хэлнэ.

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, үндэсний нийт орлогын анхдагч мэдээллийн эх үүсвэр нь аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын албан ёсны жилийн тайлан тэнцэл, түүнд тусгагдсан үзүүлэлтүүд болно.

ДНБ-ийг үйлдвэрлэлийн, эцсийн ашиглалтын, орлогын гэсэн 3 аргаар тооцдог.

Нийт үйлдвэрлэлтээс завсрын хэрэглээг хасч нэмэгдэл өртөг тооцохыг үйлдвэрлэлийн; хэрэглээ, хуримтлалын сан, гадаад худалдааны тэнцлийн зөрүүний нийлбэрээр ДНБ-ий хэмжээг тодорхойлохыг эцсийн ашиглалтын; хөдөлмөрийн хөлс, үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, бүтээгдэхүүний татвар, татаас болон ашиг, түүнтэй адилтгах орлого зэрэг орлогын элементийн нийлбэрээр ДНБ тооцохыг орлогын арга гэж тус тус нэрлэнэ.

Үндэсний нийт орлого (ҮНО). Тухайн улсын эдийн засгийн харъяатуудад шинээр бий болсон нийт нэмэгдэл өртгийг хэлнэ. ҮНО-ын хэмжээг тодорхойлохдоо ДНБ-ээс гадаад орны эдийн засгийн харъяатуудад бий болсон нэмэгдэл өртгийг хасч, гадаадад суугаа өөрийн орны эдийн засгийн харъяатуудад бий болсон нэмэгдэл өртгийг нэмнэ.

ДНБ-ий эцсийн ашиглалтын арга. Үйлдвэрлэгчдийн тухайн жилд бий болгосон нэмэгдэл өртгийг зах зээлийн арилжаа солилцооны эцэст нийгмийн хэрэгцээнд хаана, ямар хэлбэрийн өртөг болгож ашиглав гэдгийг харуулна. Эцсийн ашиглалтын аргаар тооцсон ДНБ хэрэглээ, хуримтлал, цэвэр экспорт гэсэн үндсэн хэсгээс бүрдэх бөгөөд эцсийн хэрэглээ нь хүн амын хувийн хэрэглээ, төрийн байгууллагын хэрэглээ, өрхийн аж ахуйд үйлчилдэг ашгийн бус байгууллагын хэрэглээнээс, хуримтлал нь үндсэн хөрөнгийн хуримтлал (хөрөнгө оруулалт, дуусаагүй барилгын өөрчлөлт, их засварын ажил, үндсэн сүргийн мал, амьтан, хүн амын худалдаж авсан удаан эдэлгээт бараа, улсын төсвийн хөрөнгөөр авсан эд хогшил болон энэ хөрөнгөөр хийгдсэн геологи хайгуулын ажил), материаллаг эргэлтийн хөрөнгийн өөрчлөлт, үнэт зүйлсийн хуримтлалаас, цэвэр экспорт болох экспортоос импортыг хассан зөрүүгээс тус тус бүрдэнэ.

Салбар хоорондын тэнцэл. Салбар хоорондын тэнцэл (СХТ) нь үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны бараа, үйлчилгээний ашиглалт, үйлдвэрлэлийн үр дүнд бий болсон орлогыг нэгтгэж харуулсан загвар хүснэгт юм. СХТ а) нөөц, ашиглалтын тэнцлийн б) симметр СХТ хэлбэртэй байна.

Салбар хоорондын 2005 оны тэнцлийг олон улсын аргачлалын дагуу нөөц, ашиглалтын тэнцлийг үндэслэн зохиосон болно. СХТ-ийн мөр нь салбаруудын нийт үйлдвэрлэлтийг харуулах бөгөөд энэ нь салбаруудын завсрын хэрэглээ болон эцсийн хэрэглээ гэж хуваагдана. СХТ-ийн завсрын хэрэглээний багана нь үйлдвэрлэгч салбарын бүтээгдэхүүн, ажил үйлчилгээг явуулахад бусад салбараас авч хэрэглэсэн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ болно.

Нөөц, ашиглалтын тэнцэл эрэлт, нийлүүлэлтийн уялдааг харуулна. Ашиглалтын хүснэгтийн мөрөөр бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг ангилла. Ашиглалтын хүснэгтийн мөр тус бүрийн дүн нь нөөцийн хүснэгтийн дүнтэй тэнцүү байна. Ашиглалтын хүснэгтийн завсрын хэрэглээний хүснэгтийн багана нь салбаруудын үйлдвэрлэлийн явцад бий болсон нэмэгдсэн өртөг, хэрэглэсэн бүтээгдэхүүн үйлчилгээг харуулна. Ашиглалтын хүснэгтийн багана тус бүрийн дүн нь нөөцийн хүснэгтийн баганын дүнтэй тэнцүү байна.

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН |

Нөөцийн хүснэгт (үндсэн үнээр, худалдан авагчийн үнэд шилжүүлэхийг оруулаад) дотоодын салбаруудаас гарал үүсэлтэй болон импортын бараа, үйлчилгээний нийлүүлэлтийг завсрын хэрэглээ, эцсийн хэрэглээ, экспортод хэрхэн хуваарилагдаж байгааг матриц хэлбэрээр харуулсан хүснэгт юм.

Ашиглалтын хүснэгт (худалдан авагчийн үнээр) бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний хэрэглээг бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний нэр төрөл болон хэрэглээний төрлөөр харуулна. Эцсийн хэрэглээг дотор нь өрхийн хэрэглээ, улсын болон төрийн бус байгууллагын хэрэглээ, үндсэн болон эргэлтийн хөрөнгийн өөрчлөлт, үнэт зүйлсийн өөрчлөлт гэж салган харуулна.

Худалдааны нэмэгдлийн хүснэгт бөөний болон жижиглэнгийн худалдааны салбарт бусад салбаруудаас төлсөн төлбөр, мөн эцсийн хэрэглээнд зориулж худалдсан бараа, бүтээгдэхүүний төлбөрийн хэмжээг харуулна.

Тээврийн нэмэгдлийн хүснэгт тээврийн салбаруудад бусад салбаруудаас төлсөн төлбөрийн хэмжээ, эцсийн хэрэглээнд ашигласан тээврийн үйлчилгээний төлбөрийн хэмжээг харуулна.

Бүтээгдэхүүний цэвэр татварын хүснэгт (татвараас хасах нь татаас) бол үйлдвэрлэсэн, гүйцэтгэсэн, импортлосон зарим бараа, үйлчилгээнд төлдөг татвар/татаасыг харуулах бөгөөд бүтээгдэхүүний татвар/татаасыг харуулах бөгөөд бүтээгдэхүүний татвар/татаас нь ДНБ-ийг 3 төрлийн үнэ (үндсэн, үйлдвэрлэгчийн, худалдан авагчийн)-ээр үнэлэхэд ашигладаг үнэлгээний үзүүлэлт юм.

GROSS DOMESTIC PRODUCT

Gross Domestic Product (GDP) is the market value of all final goods and services produced within a country during a given time period.

The primary data sources for Gross Domestic Product (GDP) and Gross National Income (GNI) are the estimates of annual value added of different economic activities. These estimates are based on data collected from enterprises, organizations as an official statistics.

The GDP shall estimate by 3 approaches as production approach, expenditure approach and income approach.

GDP is estimated by the production approach is the difference of output and intermediate consumption; expenditure approach is the value of final consumption expenditure, gross capital formation and net exports of goods and services; income approach is sum of compensation of employees, consumption of fixed capital, net taxes on product and net operating surplus or mixed income.

Gross National Income (GNI) shows total gross value added produced by all economic residents of the country. GNI is equal to GDP less factor income produced by foreign institutional units plus factor income produced by the national unit resident abroad.

GDP by expenditure approach describes where and how has distributed the income that are produced by all units in the particular year. GDP by expenditure approach derives by adding up final consumption expenditure, gross fixed capital formation, net export. Each of it comprises of subcases such as final consumption – household final consumption, government final consumption, consumption of non-profit institutions serving households, gross fixed capital formation – investment, work in progress of construction, capital repair work, livestock that are cultivated for the products, durable goods purchased by households, furniture purchased by the government, mineral exploration which funded by government, inventories, valuables, net export – export less import on goods and services.

Input-Output Table: An input-output table is a means of presenting a detailed analysis of the process of production and the use of goods and services (products) and the income generated in that production.; they can be either in the form of (a) supply and use tables or (b) symmetric input-output tables.

Input-Output Tables are derived from the supply and use tables at basic prices based on the assumption of product, industry or mixed technology according to international standards. A row of the input-output table represents the output by industry, broken down by category of destination: intermediate consumption by industry and final uses. A column in intermediate consumption of the input-output table shows from industries the intermediate consumption of an industry originates.

Supply and Use tables: Supply and use tables are in the form of matrices that record how supplies of different kinds of goods and services originate from domestic industries and imports and how those supplies are allocated between various intermediate or final uses, including exports.

Supply Table (at basic prices, including a transformation into purchasers' prices): The supply table shows the supply of goods and services produced and by type of supplier, distinguishing output by domestic industries and imports. A row in the supply table describes the supply of a particular product. A column in supply table describes the total output of an industry by kind of product.

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭЖҮҮН |

Use table (at purchasers'): The use table shows the use of goods and services by product and by type of use, i.e. as intermediate consumption of industry and final uses. Final uses are broken down into final consumption expenditure by household, final consumption expenditure by government, gross fixed capital formation, changes in stocks and exports. Furthermore, the table shows the use of the components of value added, i.e. compensation of employees, other net taxes on production less subsidies, consumption of fixed capital and net operating surplus.

Supply and use tables are provide the consistency of supply and demand. A row in the use table describes the destination of each product. The total of each row in the use table equals by definition the corresponding row total in supply table. A column in intermediate consumption of use table shows the product used and the value added generated in the production process of an industry. The total of each column in the use table equals by definition the corresponding column total in supply table.

In the use table, domestic output and imports are valued at purchaser's prices.

Table of Trade Margins: This table shows to wholesale and retail trade sector for goods, which is purchased for intermediate consumption and final demand in use table.

Table of Transport Margins: This table shows the payments to the transportation sectors (railway, road and air) for transportation of products, which are used for intermediate consumption and final uses in the use table.

Net Taxes on Products (taxes less subsidies): Taxes on products are taxes that are payable per unit of some good or service produced or transacted and imported. Subsidies on products are subsidies payable per unit of good or service produced and imported. Taxes on products minus subsidies on products give net taxes on products.

SECTION 5. GROSS DOMESTIC PRODUCT

5.1 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН (ДНБ), салбараар, оны үнээр
GROSS DOMESTIC PRODUCT (GDP), by divisions, at current prices

		2005	2006	2007	2008 *
ДНБ, сая төг	GDP, mln.tog	2 779 578.3	3 714 952.9	4 599 541.5	6 130 325.5
1 хүнд ногдох ДНБ, мян.төг	GDP per capita, thous.tog	1 091.0	1 440.7	1 758.9	2 305.2
ДНБ, салбараар, сая төг	GDP by divisions, mln.tog				
ХАА, ан агнуур, ойн аж ахуй	Agriculture, hunting and forestry	608 229.3	723 069.7	943 077.7	1 151 124.8
Загас барилт	Fishing	105.8	111.3	73.2	80.0
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	Mining & quarrying	608 208.9	1 112 604.7	1 337 457.3	1 704 877.8
Боловсруулах үйлдвэр	Manufacturing	101 962.9	128 891.0	184 466.7	245 433.3
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	Electricity, gas & water supply	80 021.1	95 076.1	102 278.6	131 734.9
Барилга	Construction	58 835.2	63 187.7	78 600.8	88 897.5
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйлчилгээ	Wholesale & retail trade; repair of motor veh., motorcycle & personal & HH goods	226 961.1	274 243.1	321 313.6	479 523.6
Зочид буудал, зоогийн газар	Hotels & restaurants	19 135.0	22 954.5	29 117.6	40 040.5
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	Transport, storage & communication	309 100.0	334 975.2	438 741.1	597 914.7
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	Financial intermediation	99 966.8	106 265.7	150 575.2	191 327.6
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	Real estate, renting & other business activities	217 120.3	240 664.6	257 671.8	295 796.4
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын даатгал	Public administration & defense; compulsory social security	66 847.2	117 960.8	144 469.2	264 812.1
Боловсрол	Education	84 915.7	121 147.5	171 161.4	299 580.9
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	Health & social work	37 966.5	54 113.4	75 090.6	107 670.8
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	Other community, social & personal service activities	28 323.0	35 183.8	44 859.1	67 270.8
Санхүүгийн байгууллагын шууд бус үйлчилгээ	FISIM	- 79 858.5	- 120 750.2	- 171 278.4	- 205 534.1
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Net taxes on products	311 737.9	405 253.9	491 866.0	669 773.8

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: *Preliminary estimates

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН |

5.2 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр
GROSS DOMESTIC PRODUCT, by divisions, at 2005 constant prices

		2005	2006	2007	2008 *
ДНБ, сая төг	GDP, mln.tog	2 779 578.3	3 017 425.8	3 325 892.5	3 620 532.5
1 хүнд ногдох ДНБ, мян.төг	<i>GDP per capita, thous.tog</i>	1 091.0	1 170.2	1 271.9	1 361.5
1 хүнд ногдох ДНБ, Дэлхийн Банкны Атласын аргаар, ам.доллар	<i>GDP per capita, by World Bank Atlas method, USD</i>	801	998	1 294	1 649
ДНБ, салбараар, сая төг	GDP by divisions, mln. tog				
ХАА, ан агнуур, ойн аж ахуй	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>	608 229.3	654 054.2	757 440.1	795 473.7
Загас барилт	<i>Fishing</i>	105.8	94.0	53.5	53.5
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining & quarrying</i>	608 208.9	646 310.2	665 021.2	665 848.8
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	101 962.9	115 585.3	149 055.5	156 093.4
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas & water supply</i>	80 021.1	83 634.8	89 875.6	95 839.8
Барилга	<i>Construction</i>	58 835.2	61 827.5	67 065.5	61 216.7
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйлчилгээ	<i>Wholesale & retail trade; repair of motor veh., motorcycle & personal & HH goods</i>	226 961.1	261 759.7	279 352.9	333 865.2
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels & restaurants</i>	19 135.0	21 022.1	24 391.9	28 062.5
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage & communication</i>	309 100.0	346 429.2	438 597.9	524 293.8
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	<i>Financial intermediation</i>	99 966.8	96 776.1	125 955.9	144 773.8
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting & other business activities</i>	217 120.3	228 863.4	224 947.9	237 064.8
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын даатгал	<i>Public administration & defense; compulsory social security</i>	66 847.2	67 154.5	70 205.1	74 136.6
Боловсрол	<i>Education</i>	84 915.7	88 685.5	90 527.9	96 472.8
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	<i>Health & social work</i>	37 966.5	41 515.4	45 953.0	49 780.1
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social & personal service activities</i>	28 323.0	30 027.1	32 336.3	37 810.9
Санхүүгийн байгууллагын шууд бус үйлчилгээ	<i>FISIM</i>	- 79 858.5	- 109 673.2	- 144 416.9	- 149 396.7
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	<i>Net taxes on products</i>	311 737.9	383 359.9	409 529.3	469 142.8

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: *Preliminary estimates

SECTION 5. GROSS DOMESTIC PRODUCT

5.3 ҮНДЭСНИЙ НИЙТ ОРЛОГО (ҮНО)* GROSS NATIONAL INCOME (GNI)*

		2005	2006	2007	2008 **
а. Оны үнээр		a. At current prices			
ҮНО, сая төг	GNI, mln. tog	2 878 393.0	3 755 521.6	4 583 632.0	6 096 098.8
1 хүнд ногдох ҮНО, мян.төг	GNI per capita, thous.tog	1 129.8	1 456.4	1 752.8	2 292.4
б. 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр		b. At 2005 constant prices			
ҮНО, сая төг	GNI, mln. tog	2 878 393.0	3 050 377.3	3 314 388.5	3 600 318.4
1 хүнд ногдох ҮНО, мян.төг	GNI per capita, thous.tog	1 129.8	1 183.0	1 267.5	1 353.9
в. Нэг хүнд ногдох ҮНО, Дэлхийн Банкны Атласын аргаар		c. GDP, GNI per capita, by World Bank Atlas method			
1 хүнд ногдох ҮНО, ам.доллар	GNI per capita, USD	829	1 009	1 290	1 639

Тайлбар: * Төлбөрийн тэнцлийн хөрөнгө оруулалтын орлогод 2008 онд залруулга орсон тул өөрчлөгдсөн болно.

Note: * Changed due to revision of investment income on Balance of Payment in 2008

5.4 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЖИЛИЙН ЦЭВЭР ӨСӨЛТ, БУУРАЛТ, салбараар ANNUAL CHANGE OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, by divisions

Салбар	Divisions	хувь percentage			
		2005	2006	2007	2008 **
ДНБ	GDP	7.3	8.6	10.2	8.9
ХАА, ан агнуур, ойн аж ахуй	Agriculture, hunting and forestry	10.7	7.5	15.8	5.0
Загас барилт	Fishing	19.5	-11.1	-43.1	0.0
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	Mining & quarrying	10.6	6.3	2.9	0.1
Боловсруулах үйлдвэр	Manufacturing	-19.5	13.4	29.0	4.7
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	Electricity, gas & water supply	0.5	4.5	7.5	6.6
Барилга	Construction	15.6	5.1	8.5	-8.7
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйлчилгээ	Wholesale & retail trade; repair of motor veh., motorcycle & personal & HH goods	2.5	15.3	6.7	19.5
Зочид буудал, зоогийн газар	Hotels & restaurants	16.7	9.9	16.0	15.0
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	Transport, storage & communication	22.5	12.1	26.6	19.5
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	Financial intermediation	14.3	-3.2	30.2	14.9
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	Real estate, renting & other business activities	8.5	5.4	-1.7	5.4
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын даатгал	Public administration & defense; compulsory social security	3.1	0.5	4.5	5.6
Боловсрол	Education	-5.3	4.4	2.1	6.6
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	Health & social work	2.7	9.3	10.7	8.3
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	Other community, social & personal service activities	3.7	6.0	7.7	16.9
Санхүүгийн байгууллагын шууд бус үйлчилгээ	FISIM	14.7	37.3	31.7	3.4
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Net taxes on products	1.2	23.0	6.8	14.6

Тайлбар: ** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: ** Preliminary estimates

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

5.5 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ САЛБАРЫН БҮТЭЦ, салбараар, оны үнээр

INDUSTRIAL COMPOSITION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, by divisions, at current prices

Салбар	Divisions	дүнд харьцсан хувь / percentage to total			
		2005	2006	2007	2008 *
ДНБ	GDP	100.0	100.0	100.0	100.0
ХАА, ан агнуур, ойн аж ахуй, загас барилт	Agriculture, hunting and forestry, fishing	21.9	19.5	20.5	18.8
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	Mining & quarrying	22.1	30.0	29.5	28.2
Боловсруулах үйлдвэр	Manufacturing	5.8	5.5	6.1	6.1
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	Electricity, gas & water supply	3.2	2.8	2.5	2.2
Барилга	Construction	2.5	2.1	2.2	2.0
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйлчилгээ	Wholesale & retail trade; repair of motor veh., motorcycle & personal & household goods	14.9	14.1	13.6	14.6
Зочид буудал, зоогийн газар	Hotels & restaurants	0.8	0.8	0.7	0.7
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	Transport, storage & communication	12.3	9.9	10.0	10.4
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	Financial intermediation	3.6	2.9	3.3	3.1
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	Real estate, renting & other business activities	7.9	6.8	5.9	5.1
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын даатгал	Public administration & defense; compulsory social security	2.4	3.2	3.1	4.3
Боловсрол	Education	3.1	3.3	3.7	4.9
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	Health & social work	1.4	1.5	1.6	1.8
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	Other community, social & personal service activities	1.1	1.0	1.0	1.1
Санхүүгийн байгууллагын шууд бус үйлчилгээ	FISIM	-2.9	-3.3	-3.7	-3.4

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: *Preliminary estimates

SECTION 5. GROSS DOMESTIC PRODUCT

5.6 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНД ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, салбараар, оны үнээр PRIVATE SECTOR SHARE TO GDP, by divisions, at current prices

		дүнд харьцсан хувь <i>percentage to total</i>			
		2005	2006	2007	2008 *
Нийт дүнд эзлэх хувь	Share to total	71.9	67.9	66.6	64.4
ХАА, ан агнуур, ойн аж ахуй, загас барилт	<i>Agriculture, hunting and forestry, fishing</i>	100.0	100.0	100.0	100.0
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining & quarrying</i>	45.9	43.0	37.1	35.6
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	85.0	85.1	87.9	88.1
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas & water supply</i>	6.9	6.9	7.1	7.2
Барилга	<i>Construction</i>	77.9	85.2	90.8	91.1
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйлчилгээ	<i>Wholesale & retail trade; repair of motor veh., motorcycle & personal & HH goods</i>	99.8	99.9	99.8	99.8
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels & restaurants</i>	99.3	96.7	98.4	98.4
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage & communication</i>	57.2	58.9	65.6	65.7
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	<i>Financial intermediation</i>	87.8	85.8	86.2	85.9
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting & other business activities</i>	96.1	94.3	93.2	89.6
Боловсрол	<i>Education</i>	14.2	16.3	14.2	10.1
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	<i>Health & social work</i>	12.1	15.7	18.3	20.2
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social & personal service activities</i>	74.8	70.2	66.7	60.3

5.7 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ОРЛОГЫН БҮТЭЦ, оны үнээр COMPOSITION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, at current prices

		дүнд харьцсан хувь <i>percentage to total</i>			
		2005	2006	2007	2008 *
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Цалин, түүнтэй адилтгах орлого	<i>Compensation of employees</i>	21.5	20.5	21.6	23.8
Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл	<i>Consumption of fixed capital</i>	6.4	6.5	5.6	5.5
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	<i>Net taxes on products</i>	11.2	10.9	10.7	10.9
Үйл ажиллагааны цэвэр ашиг/цэвэр холимог орлого	<i>Operating surplus, net / mixed income, net</i>	60.9	62.1	62.1	59.8

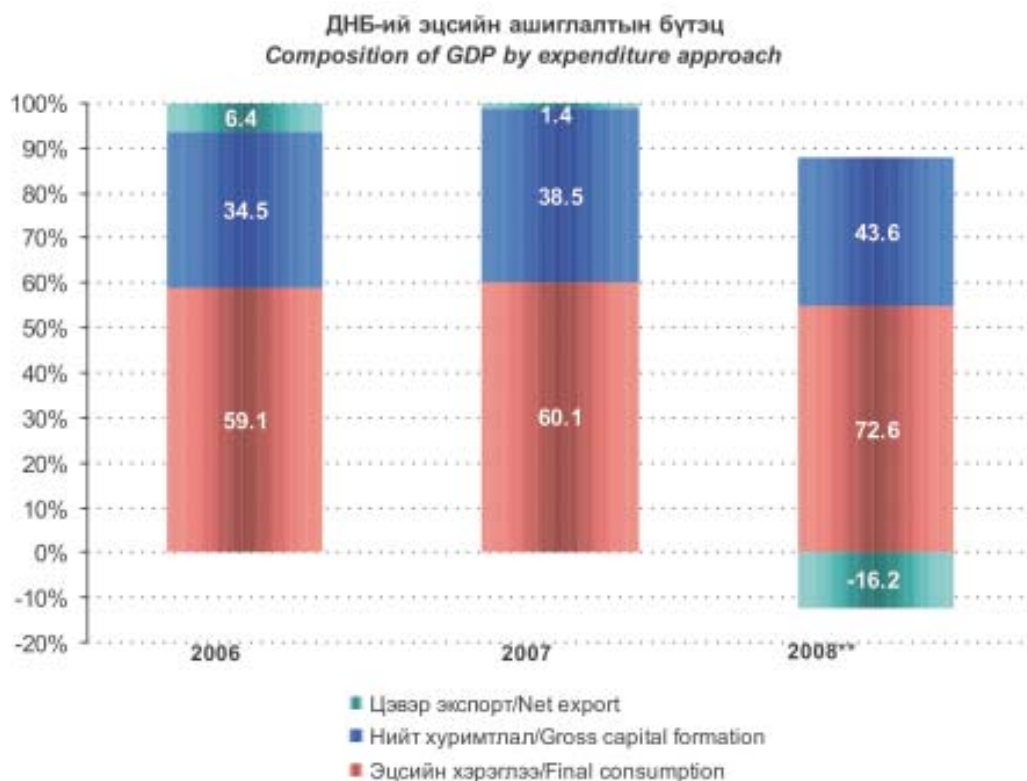
Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: *Preliminary estimates

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭЖҮҮН |

5.8 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЭЦСИЙН АШИГЛАЛТЫН БҮТЭЦ, оны үнээр
COMPOSITION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, by expenditure approach, at current prices

		дүнд харьцсан хувь percentage to total			
		2005	2006	2007	2008**
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Эцсийн хэрэглээ	Final consumption	67.2	59.1	60.1	72.6
үүнээс:	of which:				
өрхийн аж ахуйн хэрэглээ	household consumption	54.1	46.7	46.7	54.5
төрийн удирдлагын болон	government and NPISHs				
төрийн бус байгууллагын	consumption	13.1	12.4	13.4	18.1
хэрэглээ					
Нийт хуримтлал	Gross capital formation	36.5	34.5	38.5	43.6
үүнээс: үндсэн хөрөнгийн	of which: gross fixed capital				
нийт хуримтлал	formation	30.0	31.8	35.4	40.3
Цэвэр экспорт*	Net export*	-3.7	6.4	1.4	-16.2

Тайлбар: * ҮСХ-ны дарга, Сангийн сайд, Гаалийн Ерөнхий Газрын даргын 2009 оны 2 дугаар сарын 17-ны өдрийн хамтарсан тушаалаар батлагдсан "Гадаад худалдааны барааны статистикийн үзүүлэлтийг тооцох аргачлал"-ын дагуу мэдээллийг өөрчлөв.

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * According to "Methodology of calculating indicators of merchandise trade statistics" which was approved by the Chairman of NSO, the Minister of Finance and the Director of Customs General Administration on 17th February of 2009, data of external trade statistics was changed.

** Preliminary estimates

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН |

5.10 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, улирлаар, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр
GROSS DOMESTIC PRODUCT, by quarter, by divisions, at 2005 constant prices

		сая төг. <i>mln.tog</i>			
		2005	2006	2007	2008 *
ДНБ	GDP	2 779 578.3	3 017 425.8	3 325 892.5	3 620 532.5
I улирал	<i>I quarter</i>	480 952.0	506 294.1	560 517.0	644 514.4
II улирал	<i>II quarter</i>	765 318.0	791 350.8	895 076.1	984 756.4
III улирал	<i>III quarter</i>	735 863.0	769 891.5	878 754.2	956 953.8
IV улирал	<i>IV quarter</i>	797 445.3	949 889.4	991 545.2	1 034 307.9
Хөдөө аж ахуй	Agriculture	608 335.2	654 148.4	757 493.6	795 527.2
I улирал	<i>I quarter</i>	32 940.9	35 124.0	40 663.0	42 644.4
II улирал	<i>II quarter</i>	234 550.2	252 598.5	292 373.3	307 268.4
III улирал	<i>III quarter</i>	178 640.9	193 355.7	222 851.1	235 413.9
IV улирал	<i>IV quarter</i>	162 203.2	173 070.2	201 606.2	210 200.5
Аж үйлдвэр, барилга	Industry, construction	849 028.1	907 357.7	971 017.8	978 998.7
I улирал	<i>I quarter</i>	167 254.4	167 054.1	193 364.8	200 654.8
II улирал	<i>II quarter</i>	218 285.3	196 207.7	222 246.0	237 574.3
III улирал	<i>III quarter</i>	242 825.2	225 484.5	244 494.3	253 021.4
IV улирал	<i>IV quarter</i>	220 663.2	318 611.4	310 912.8	287 748.1
Үйлчилгээ	Services	1 010 477.1	1 072 559.8	1 187 851.9	1 376 863.8
I улирал	<i>I quarter</i>	223 284.8	230 315.7	248 179.8	298 307.1
II улирал	<i>II quarter</i>	236 759.5	247 478.2	289 431.3	324 953.0
III улирал	<i>III quarter</i>	221 008.8	234 069.2	297 734.1	357 968.3
IV улирал	<i>IV quarter</i>	329 424.1	360 696.6	352 506.8	395 635.5
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Net taxes on products	311 737.9	383 359.9	409 529.3	469 142.8
I улирал	<i>I quarter</i>	57 471.9	73 800.3	78 309.5	102 908.1
II улирал	<i>II quarter</i>	75 723.1	95 066.4	91 025.6	114 960.7
III улирал	<i>III quarter</i>	93 388.1	116 982.0	113 674.8	110 550.2
IV улирал	<i>IV quarter</i>	85 154.8	97 511.2	126 519.5	140 723.8

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: *Preliminary estimates

SECTION 5. GROSS DOMESTIC PRODUCT

5.11 САЛБАР ХООРОНДЫН 2005 ОНЫ ТЭНЦЭЛ, үндсэн үнээр (15x15 салбараар)
INPUT-OUTPUT TABLE, 2005, at basic prices (15x15 industries)

(сая төг. mln.tog.)

Салбар	Industries	Завсрын хэрэглээ, салбараар						Intermediate consumption, by industries				
		Agriculture, hunting & forestry	Fishery	Mining & quarrying	Manufacturing	Electricity, gas & water supply	Construction	Wholesale and retail trade	Hotels & restaurants	Transport, storage & communication	Financial intermediation	
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй	<i>Agriculture, hunting & forestry</i>	36 909.4	1.7	1 365.9	129 769.1	57.0	2 158.7	1 907.3	12 144.7	5 937.1	0.0	
Загас агнуур	<i>Fishery</i>	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	174.3	0.0	0.0	
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining & quarrying</i>	744.2	0.0	4 410.0	5 691.0	33 453.8	5 295.2	890.1	307.9	2 111.1	47.1	
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	2 413.6	1.2	20 991.8	50 437.3	1 848.5	51 726.0	4 128.6	4 012.3	16 268.9	348.7	
Цахилгаан, дулаан үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas & water supply</i>	1 836.9	0.0	27 399.1	25 951.8	16 149.5	3 275.8	8 847.4	8 541.6	18 482.1	2 990.9	
Барилга	<i>Construction</i>	11.0	0.0	13 484.6	1 921.6	2 239.6	4 433.6	876.6	81.0	20 858.6	1 541.7	
Бөөний болон жижиглэн худалдаа	<i>Wholesale and retail trade</i>	10 255.0	7.2	21 444.8	35 453.6	6 714.1	17 080.0	16 341.7	2 212.3	21 408.6	389.9	
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels & restaurants</i>	10.3	0.0	1 590.4	1 330.8	263.5	694.8	9 391.5	290.7	6 154.1	3 296.2	
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage & communication</i>	8 970.6	17.6	31 288.1	29 629.8	11 019.8	26 493.4	25 619.5	3 343.0	58 531.7	7 498.5	
Санхүүгийн зуучлал	<i>Financial intermediation</i>	4 557.2	5.8	18 407.8	8 772.2	7 538.9	8 186.7	21 391.7	1 535.9	28 205.2	60 935.6	
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting & other business activities</i>	1 359.8	1.9	7 064.3	8 104.2	1 239.7	10 635.6	25 253.6	876.2	34 369.9	8 031.6	
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгал	<i>Public administration & defence; compulsory social security</i>	0.0	0.0	8.7	2.8	3.1	0.4	11.1	0.9	5.5	2.0	
Боловсрол	<i>Education</i>	0.0	0.0	1.0	7.6	2.0	1.1	23.7	21.9	804.6	7.6	
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	<i>Health & social work</i>	2 382.2	0.0	52.7	121.6	11.4	3.9	38.4	3.8	32.7	14.3	
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social & personal service activities</i>	9.5	0.0	2 170.8	427.5	805.2	86.2	283.7	208.0	759.2	191.1	
Импортын барааны хэрэглээ, үндсэн үнээр	<i>Use of imported products at basic prices</i>	88 302.4	62.7	174 559.7	126 420.3	32 101.5	98 158.5	37 000.0	8 987.8	232 661.1	15 017.0	
Зөвсрын хэрэглээ, үндсэн үнээр	<i>Intermediate consumption at basic prices</i>	157 762.1	98.1	324 239.8	424 041.3	113 447.7	228 230.1	152 004.7	42 742.4	446 590.3	100 312.4	
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	<i>Net taxes on products</i>	9 426.2	8.6	9 955.8	8 701.4	- 1 880.5	13 618.1	2 840.3	821.9	27 574.7	189.3	
Зөвсрын хэрэглээ, худалдан авагчийн үнээр	<i>Intermediate consumption at purchaser's prices</i>	167 188.3	106.7	334 195.6	432 742.8	111 567.2	241 848.2	154 845.0	43 564.3	474 164.9	100 501.7	
Харьяатуудын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	<i>Direct purchases abroad by residents</i>	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Харьяат бусчуудын дотоодын зах зээл дээрх худалдан авалт	<i>Direct purchases in domestic market by non-residents</i>	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Нийт завсрын хэрэглээ / эцсийн хэрэглээ, үндсэн үнээр	<i>Total intermediate consumption / final uses at basic prices</i>	167 188.3	106.7	334 195.6	432 742.8	111 567.2	241 848.2	154 845.0	43 564.3	474 164.9	100 501.7	
Нэмэгдэл өртөг / ДНБ, үндсэн үнээр	<i>Gross value added /GDP at basic prices</i>	593 211.0	296.0	620 269.4	167 693.5	83 834.1	89 744.4	237 832.0	18 605.4	349 198.2	113 007.3	
Ажиллагчдын цалин хөлс	<i>Compensation of employees</i>	29 736.2	61.2	72 934.6	40 771.2	45 805.7	32 889.0	43 922.9	6 461.9	99 993.9	25 114.4	
Үйлдвэрлэлийн цэвэр татвар	<i>Net taxes on production</i>	1 359.0	0.6	36 432.6	15 741.2	2 122.7	9 329.2	16 490.3	250.4	7 413.4	1 172.7	
Үйл ажиллагааны нийт орлого / нийт холимог орлого	<i>Operating surplus, gross / mixed income, gross</i>	562 115.9	234.2	510 902.3	111 181.1	35 905.7	47 526.2	177 418.8	11 893.1	241 791.0	86 720.3	
Нийт гаргалт, үндсэн үнээр	<i>Total output at basic prices</i>	760 399.4	402.7	954 465.1	600 436.2	195 401.3	331 592.6	392 677.0	62 169.7	823 363.1	213 509.1	

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭЖҮҮН

(Хүснэгт 5.11 -ийн үргэлжлэл Table 5.11 continuaton)

Салбар	Industries	Эцсийн хэрэглээ Final uses										
		Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа Real estate, renting & other business activities	Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгал Public administration & defence; compulsory social security	Боловсрол Education	Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж Health & social work	Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ Other community, social & personal services	Нийт завсрын хэрэглээ Total intermediate consumption	Эцсийн хэрэглээ Final uses	Нийт хөрөнгийн хуримтлал Gross capital formation	Бараа, үйлчилгээний экспортыг, фоб үнээр Goods and services exports, fob value	Нийт гаргалт Total output	
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй	Agriculture, hunting & forestry	945.7	2 002.2	1 118.7	569.7	58.5	194 945.9	277 985.8	251 494.3	35 973.3	760 399.4	
Загас агнуур	Fishery	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	174.3	34.0	6.1	188.2	402.7	
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	Mining & quarrying	953.1	770.6	173.8	302.6	245.6	55 396.2	12 799.5	68 845.8	817 423.7	954 465.1	
Боловсруулах үйлдвэр	Manufacturing	22 206.5	4 011.4	1 920.4	3 392.9	1 505.7	185 213.7	198 427.7	40 423.7	176 371.1	600 436.2	
Цахилгаан, дулаан үйлдвэрлэл, усан хангамж	Electricity, gas & water supply	20 242.8	3 584.8	2 531.9	1 471.3	5 404.1	146 710.0	48 543.3	132.0	16.0	195 401.3	
Барилга	Construction	9 776.3	5 473.3	1 105.3	59.6	547.0	62 409.7	3 287.0	264 896.3	999.7	331 592.6	
Бөөний болон жижиглэн худалдаа	Wholesale and retail trade	8 071.4	2 484.0	743.0	2 029.9	775.9	145 411.7	125 072.4	57 606.6	64 586.4	392 677.0	
Зочид буудал, зоогийн газар	Hotels & restaurants	1 495.8	666.0	949.8	47.4	1 021.2	27 202.3	34 723.7	187.2	56.4	62 169.7	
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	Transport, storage & communication	28 268.0	23 716.2	3 816.6	2 570.1	7 199.1	267 982.0	263 480.6	49 828.1	242 072.5	823 363.1	
Санхүүгийн зуучлал	Financial intermediation	12 637.4	7 968.9	3 339.4	1 457.2	1 625.1	186 565.1	20 702.3	0.0	6 241.8	213 509.1	
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	Real estate, renting & other business activities	26 078.8	7 453.3	3 487.7	2 357.7	6 501.5	142 815.8	251 217.8	44 833.4	717.8	439 584.8	
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгал	Public administration & defence; compulsory social security	49.1	248 363.3	2.4	0.2	39.4	248 488.8	147 867.3	2.7	6 222.8	402 581.7	
Боловсрол	Education	165.5	96.6	41 078.2	1.1	227.9	42 438.8	111 631.3	0.0	0.0	154 070.1	
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	Health & social work	168.5	101.7	9.5	17 553.0	135.5	20 629.1	69 724.8	- 1.9	2.1	90 354.2	
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	Other community, social & personal service activities	12 606.8	1 694.7	436.3	21.5	10 146.8	29 847.4	44 084.7	200.0	115.3	74 247.4	
Импортын барааны хэрэглээ, үндсэн үнээр	Use of imported products at basic prices	57 232.7	28 430.8	6 088.2	17 534.6	6 475.5	929 032.9	289 953.4	328 800.0	235 412.6	1 783 198.9	
Завсрын хэрэглээ, үндсэн үнээр	Intermediate consumption at basic prices	200 898.4	336 817.7	66 801.1	49 368.9	41 908.8	2 685 263.7	1 899 535.6	1 107 254.2	1 586 399.7	7 278 453.2	
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Net taxes on products	6 065.9	1 332.3	253.5	515.9	970.3	80 393.7	180 472.6	34 141.6	16 730.0	311 737.9	
Завсрын хэрэглээ, худалдан авагчийн үнээр	Intermediate consumption at purchaser's prices	206 964.3	338 150.0	67 054.6	49 884.7	42 879.1	2 765 657.5	2 080 008.2	1 141 395.8	1 603 129.7	7 590 191.2	
Харьяатуудын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	Direct purchases abroad by residents	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	151 502.4	0.0	0.0	151 502.4	
Харьяат бусчуудын дотоодын зах зээл дээрх худалдан авалт	Direct purchases in domestic market by non-residents	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	- 184 285.7	0.0	184 285.7	0.0	
Нийт завсрын хэрэглээ / эцсийн хэрэглээ, үндсэн үнээр	Total intermediate consumption / final uses at basic prices	206 964.3	338 150.0	67 054.6	49 884.7	42 879.1	2 765 657.5	2 047 224.9	1 141 395.8	1 787 415.4	7 741 693.6	
Нэмэгдэл өртөг / ДНБ, үндсэн үнээр	Gross value added /GDP at basic prices	232 620.5	64 431.7	87 015.5	40 469.4	31 368.3	2 729 596.8					
Ажиллагчдын цалин хөлс	Compensation of employees	50 865.7	64 431.4	66 018.4	29 717.0	19 574.6	628 298.0					
Үйлдвэрлэлийн цэвэр татвар	Net taxes on production	3 630.8	0.0	101.9	467.0	315.8	94 827.6					
Үйл ажиллагааны нийт орлого / нийт холимог орлого	Operating surplus, gross / mixed income, gross	178 124.0	0.4	20 895.2	10 285.4	11 477.9	2 006 471.3					
Нийт гаргалт, үндсэн үнээр	Total output at basic prices	439 584.8	402 581.7	154 070.1	90 354.2	74 247.4	5 495 254.3					

SECTION 5. GROSS DOMESTIC PRODUCT

5.12 НӨӨЦИЙН ХҮЧНЭГТ, 2005, үндсэн үнээр (15x15 салбараар)
SUPPLY TABLE, 2005, at basic prices (15x15 industries)

(сая төг. mln.tog.)

Салбар	Industries	Output of industries										
		Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй	Загасны аж ахуй	Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	Боловсруулах үйлдвэр	Цахилгаан, дулаан үйлдвэрлэл, усан хангамж	Барилга	Бөөний болон жижиглэн худалдаа	Зочид буудал, зоогийн газар	Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	Санхүүгийн зуучлал	Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа
		<i>Agriculture, hunting & forestry</i>	<i>Fishery</i>	<i>Mining & quarrying</i>	<i>Manufacturing</i>	<i>Electricity, gas & water supply</i>	<i>Construction</i>	<i>Wholesale and retail trade</i>	<i>Hotels & restaurants</i>	<i>Transport, storage & communication</i>	<i>Financial intermediation</i>	<i>Real estate, renting & other business activities</i>
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй	<i>Agriculture, hunting & forestry</i>	679 475.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	74.5	0.0	1 160.4	0.0	0.0
Загас агнуур	<i>Fishery</i>	0.0	402.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining & quarrying</i>	874.1	0.0	948 718.7	402.9	0.0	76.6	532.8	0.0	1 251.2	0.0	0.0
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	80 049.5	0.0	186.7	592 803.9	271.1	377.4	1 988.6	841.0	10 517.9	0.0	348.1
Цахилгаан, дулаан үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas & water supply</i>	0.0	0.0	2 455.0	4 761.5	194 232.3	0.0	331.9	0.0	1 625.7	0.0	0.0
Барилга	<i>Construction</i>	0.0	0.0	2 441.0	2 055.4	115.4	329 726.0	469.4	116.7	23 060.3	0.0	0.0
Бөөний болон жижиглэн худалдаа	<i>Wholesale and retail trade</i>	0.0	0.0	208.7	130.5	0.0	322.9	386 536.9	106.1	8 554.5	0.0	39.9
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels & restaurants</i>	0.0	0.0	454.9	243.0	0.0	1 024.4	91.4	59 762.7	2 141.6	0.0	0.0
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage & communication</i>	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	38.5	0.0	2.0	760 576.0	0.0	182.8
Санхүүгийн зуучлал	<i>Financial intermediation</i>	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	13.8	15.9	0.0	213 425.4	0.0
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting & other business activities</i>	0.0	0.0	0.0	39.1	0.0	26.8	2 345.4	9.3	5 995.8	83.7	433 833.6
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгал	<i>Public administration & defence; compulsory social security</i>	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Боловсрол	<i>Education</i>	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2 372.6	0.0	0.0
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	<i>Health & social work</i>	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	164.4	0.0	2 470.2	0.0	0.0
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social & personal service activities</i>	0.0	0.0	0.0	0.0	782.4	0.0	128.1	1 316.1	3 637.1	0.0	5 180.4
Нийт үйлдвэрлэлт, үндсэн үнээр	<i>Total output at basic prices</i>	760 399.4	402.7	954 465.1	600 436.2	195 401.3	331 592.6	392 677.0	62 169.7	823 363.1	213 509.1	439 584.8

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭЖҮҮН

(Хүснэгт 5.12 -ын үргэлжлэл Table 5.12 continuaton)

Салбар	Industries	Салбаруудын нийт үйлдвэрлэлт							Үнэлгээний матриц			
		Public administration & defence; compulsory social security	Education	Health & social work	Other community, social & personal service activities	Domestic output	Goods and services imports, cif prices	Total supply, at basic prices	Trade margins	Transport margins	Net taxes on products	Total supply, at purchasers' prices
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй	Agriculture, hunting & forestry	0.0	0.0	0.0	0.0	680 710.6	78 387.1	759 097.7	91 494.7	44 965.0	17 663.5	913 220.9
Загас агнуур	Fishery	0.0	0.0	0.0	0.0	402.7	8.6	411.3	49.4	19.2	4.9	484.9
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	Mining & quarrying	0.0	0.0	0.0	0.0	951 856.3	3 707.6	955 564.0	35 558.8	99 671.5	11 914.4	1 102 708.7
Боловсруулах үйлдвэр	Manufacturing	22.0	0.0	47.3	423.3	687 876.8	1 315 265.1	2 003 141.9	256 678.2	166 010.0	199 290.2	2 625 120.2
Цахилгаан, дулаан үйлдвэрлэл, усан хангамж	Electricity, gas & water supply	0.0	0.0	0.0	0.0	203 406.3	6 290.9	209 697.3	0.0	0.0	6 069.0	215 766.3
Барилга	Construction	0.0	0.0	0.0	0.0	357 984.1	4 218.4	362 202.5	0.0	0.0	947.4	363 149.9
Бөөний болон жижиглэн худалдаа	Wholesale and retail trade	0.0	0.0	0.0	0.0	395 899.4	0.0	395 899.4	- 385 331.8	0.0	2 755.9	13 323.5
Зочид буудал, зоогийн газар	Hotels & restaurants	21.6	0.0	224.8	47.2	64 011.6	0.0	64 011.6	0.0	0.0	5 772.4	69 784.0
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	Transport, storage & communication	0.0	0.0	0.0	0.0	760 799.3	288 541.7	1 049 341.0	0.0	- 310 800.7	47 307.3	785 847.7
Санхүүгийн зуучлал	Financial intermediation	0.0	0.0	0.0	96.6	213 551.6	27 841.7	241 393.3	0.0	0.0	5 857.1	247 250.5
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	Real estate, renting & other business activities	0.0	151.0	0.0	880.3	443 365.0	2 772.1	446 137.1	1 550.8	134.9	5 537.9	453 360.6
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгал	Public administration & defence; compulsory social security	402 262.0	0.0	0.0	0.0	402 262.0	9 642.2	411 904.2	0.0	0.0	0.0	411 904.2
Боловсрол	Education	0.0	153 919.1	0.0	0.0	156 291.7	11 570.6	167 862.3	0.0	0.0	1 646.2	169 508.5
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	Health & social work	0.0	0.0	89 132.6	24.6	91 791.8	25 069.6	116 861.4	0.0	0.0	3 096.9	119 958.3
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	Other community, social & personal service activities	276.1	0.0	949.4	72 775.4	85 045.0	9 883.3	94 928.3	0.0	0.0	3 874.7	98 803.1
Нийт үйлдвэрлэлт, үндсэн үнээр	Total output at basic prices	402 581.7	154 070.1	90 354.2	74 247.4	5 495 254.3	1 783 198.9	7 278 453.2	0.0	0.0	311 737.9	7 590 191.2

SECTION 5. GROSS DOMESTIC PRODUCT

5.13 АШИГЛАЛТЫН ХҮСНЭГТ, 2005, үндсэн үнээр (15x15 салбараар)
USE TABLE, 2005, at basic prices (15x15 industries)

(сая төг. mln.tog.)

Салбар	Industries	Завсрын хэрэглээ, салбараар										Inputs of industries	
		Agriculture, hunting & forestry	Fishery	Mining & quarrying	Manufacturing	Electricity, gas & water supply	Construction	Wholesale and retail trade	Hotels & restaurants	Transport, storage & communication	Financial intermediation	Real estate, renting & other business activities	Yl хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй	Agriculture, hunting & forestry	75 283.1	11.7	1 456.5	126 324.0	61.6	2 163.7	1 955.9	12 072.1	6 198.3	0.0	1 211.1	
Загас агнуур	Fishery	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	178.5	0.0	0.0	0.0	
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	Mining & quarrying	681.5	0.0	4 229.9	7 113.2	33 325.5	7 216.1	907.4	221.0	1 942.9	0.6	312.7	
Боловсруулах үйлдвэр	Manufacturing	48 716.9	52.1	181 328.6	172 588.2	27 403.9	145 541.7	31 339.2	11 811.3	227 487.2	3 666.8	65 886.2	
Цахилгаан, дулаан үйлдвэрлэл, усан хангамж	Electricity, gas & water supply	2 170.4	0.0	29 013.0	27 508.6	17 445.5	3 409.1	9 391.8	9 101.3	19 715.7	3 116.4	22 560.1	
Барилга	Construction	0.0	0.0	14 727.6	1 976.8	2 411.6	4 618.3	749.7	79.7	22 614.6	1 611.7	10 599.5	
Бөөний болон жижиглэн худалдаа	Wholesale and retail trade	10 449.0	7.4	21 746.3	36 037.2	6 744.5	17 354.1	16 504.9	2 245.5	21 729.4	297.0	8 026.3	
Зочид буудал, зоогийн газар	Hotels & restaurants	3.9	0.0	1 639.1	1 296.7	263.2	732.7	10 045.0	302.0	6 560.7	3 519.6	1 351.7	
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	Transport, storage & communication	11 577.6	18.8	39 842.7	33 094.0	15 648.8	27 573.2	32 700.3	3 817.6	67 985.2	8 372.4	33 603.8	
Санхүүгийн зуучлал	Financial intermediation	4 908.6	6.1	20 087.2	9 181.0	7 949.1	8 568.6	22 375.2	1 757.7	34 213.8	71 393.6	13 220.2	
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	Real estate, renting & other business activities	1 512.6	2.0	7 661.0	8 318.8	1 256.6	10 994.4	25 743.8	894.1	36 559.5	8 165.2	25 849.5	
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгал	Public administration & defence; compulsory social security	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	6.7	0.0	0.0	0.0	0.0	
Боловсрол	Education	0.0	0.0	0.0	5.6	1.8	0.0	13.1	22.2	811.0	4.1	162.9	
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	Health & social work	2 452.2	0.0	0.0	140.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	Other community, social & personal service activities	6.3	0.0	2 507.8	456.4	935.6	58.1	271.7	239.4	772.0	165.0	18 114.4	
Завсрын хэрэглээ, үндсэн үнээр	Intermediate consumption at basic prices	157 762.1	98.1	324 239.8	424 041.3	113 447.7	228 230.1	152 004.7	42 742.4	446 590.3	100 312.4	200 898.4	
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Net taxes on products	9 426.2	8.6	9 955.8	8 701.4	- 1 880.5	13 618.1	2 840.3	821.9	27 574.7	189.3	6 065.9	
Завсрын хэрэглээ, худалдан авагчийн үнээр	Intermediate consumption at purchasers' prices	167 188.3	106.7	334 195.6	432 742.8	111 567.2	241 848.2	154 845.0	43 564.3	474 164.9	100 501.7	206 964.3	
Харьяатуудын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	Direct purchases abroad by residents	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Харьяат бусчуудын дотоодын зах зээл дээрх худалдан авалт	Direct purchases in domestic market by non-residents	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Нийт завсрын хэрэглээ / эцсийн хэрэглээ, үндсэн үнээр	Total intermediate consumption / final uses at basic prices	167 188.3	106.7	334 195.6	432 742.8	111 567.2	241 848.2	154 845.0	43 564.3	474 164.9	100 501.7	206 964.3	
Нэмэгдэл өртөг / ДНБ, үндсэн үнээр	Gross value added / GDP at basic prices	593 211.0	296.0	620 269.4	167 693.5	83 834.1	89 744.4	237 832.0	18 605.4	349 198.2	113 007.3	232 620.5	
Нийт гаргалт, үндсэн үнээр	Output at basic prices	760 399.4	402.7	954 465.1	600 436.2	195 401.3	331 592.6	392 677.0	62 169.7	823 363.1	213 509.1	439 584.8	

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭЖҮҮН

(Хүснэгт 5.13 -ын үргэлжлэл Table 5.13 continuaton)

Салбар	Industries						Эцсийн хэрэглээ Final uses					
		Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгал	Боловсрол	Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	Нийгэм, бие хүнд зүүлэх бусад үйлчилгээ	Нийт завсрын хэрэглээ	Эцсийн хэрэглээ	Хөрөнгийн нийт хуримтлал	Бараа, үйлчилгээний экспорт, фоб үнээр	Нийт эцсийн хэрэглээ, үндсэн үнээр	Нийт ашиглалт, үндсэн үнээр	
Хөдөө аж ахуй, агнуур, ойн аж ахуй	Agriculture, hunting & forestry	2 128.1	1 175.9	448.1	68.2	230 558.4	235 739.8	256 736.7	36 062.8	528 539.4	759 097.7	
Загас агнуур	Fishery	0.0	0.0	0.0	0.0	178.5	35.0	6.1	191.7	232.8	411.3	
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	Mining & quarrying	746.1	141.6	288.0	174.6	57 301.1	11 805.4	67 188.9	819 268.6	898 262.9	955 564.0	
Боловсруулах үйлдвэр	Manufacturing	20 717.2	5 457.4	15 477.9	6 241.7	963 716.0	433 337.5	353 601.5	252 486.9	1 039 425.8	2 003 141.9	
Цахилгаан, дулаан үйлдвэрлэл, усан хангамж	Electricity, gas & water supply	3 794.1	2 705.2	1 577.4	5 708.8	157 217.4	52 460.9	0.0	18.9	52 479.9	209 697.3	
Барилга	Construction	5 922.9	1 180.1	61.4	576.9	67 130.8	2 868.1	291 239.4	964.2	295 071.7	362 202.5	
Бөөний болон жижиглэн худалдаа	Wholesale and retail trade	2 477.2	726.2	2 024.3	698.8	147 068.1	125 435.0	58 355.3	65 041.2	248 831.4	395 899.4	
Зочид буудал, зоогийн газар	Hotels & restaurants	678.4	1 007.8	47.7	894.3	28 343.0	35 668.7	0.0	0.0	35 668.7	64 011.6	
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	Transport, storage & communication	27 456.2	3 428.3	2 321.4	7 637.1	315 077.6	304 438.7	33 583.3	396 241.4	734 263.4	1 049 341.0	
Санхүүгийн зуучлал	Financial intermediation	8 336.1	3 492.6	1 524.8	1 719.0	208 733.6	23 861.2	0.0	8 798.5	32 659.7	241 393.3	
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	Real estate, renting & other business activities	7 704.7	3 515.3	2 394.3	6 050.1	146 621.9	252 155.0	46 543.0	817.1	299 515.2	446 137.1	
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгал	Public administration & defence; compulsory social security	254 781.7	0.0	0.0	0.0	254 788.4	150 727.8	0.0	6 387.9	157 115.7	411 904.2	
Боловсрол	Education	96.9	43 477.5	0.0	242.0	44 837.2	123 025.1	0.0	0.0	123 025.1	167 862.3	
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	Health & social work	90.2	0.0	23 192.1	0.0	25 875.2	90 986.2	0.0	0.0	90 986.2	116 861.4	
Нийгэм, бие хүнд зүүлэх бусад үйлчилгээ	Other community, social & personal service activities	1 887.9	493.2	11.4	11 897.4	37 816.6	56 991.2	0.0	120.5	57 111.7	94 928.3	
Завсрын хэрэглээ, үндсэн үнээр	Intermediate consumption at basic prices	336 817.7	66 801.1	49 368.9	41 908.8	2 685 263.7	1 899 535.6	1 107 254.2	1 586 399.7	4 593 189.5	7 278 453.2	
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Net taxes on products	1 332.3	253.5	515.9	970.3	80 393.7	180 472.6	34 141.6	16 730.0	231 344.2	311 737.9	
Завсрын хэрэглээ, худалдан авагчийн үнээр	Intermediate consumption at purchasers' prices	338 150.0	67 054.6	49 884.7	42 879.1	2 765 657.5	2 080 008.2	1 141 395.8	1 603 129.7	4 824 533.7	7 590 191.2	
Харъяатуудын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	Direct purchases abroad by residents	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	151 502.4	0.0	0.0	151 502.4	151 502.4	
Харъяат бусчуудын дотоодын зах зээл дээрх худалдан авалт	Direct purchases in domestic market by non-residents	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	- 184 285.7	0.0	184 285.7	0.0	0.0	
Нийт завсрын хэрэглээ / эцсийн хэрэглээ, үндсэн үнээр	Total intermediate consumption / final uses at basic prices	338 150.0	67 054.6	49 884.7	42 879.1	2 765 657.5	2 047 224.9	1 141 395.8	1 787 415.4	4 976 036.1	7 741 693.6	
Нэмэгдэл өртөг / ДНБ, үндсэн үнээр	Gross value added / GDP at basic prices	64 431.7	87 015.5	40 469.4	31 368.3	2 729 596.8						
Нийт гаргалт, үндсэн үнээр	Output at basic prices	402 581.7	154 070.1	90 354.2	74 247.4	5 495 254.3						

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС (ХҮИ)

ХҮИ нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нэг өрхийнхийг биш, нийт өрхөөр тооцсон үнийн дундаж өөрчлөлтийг харуулна.

Хэрэглээний үнийн индексийг инфляцийн түвшинг тодорхойлох, төрөөс санхүү, мөнгө зээлийн бодлогыг хэрэгжүүлэх, хүн амын цалин, тэтгэвэр, тэтгэмж, бусад орлогын хэмжээг индексжүүлэхэд тооцооны гол үзүүлэлт болгон ашигладаг.

ХҮИ-ийн тооцоонд хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн 2 гол үзүүлэлтийг ашигладаг.

Хэрэглээний сагс нь дундаж өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлөөс бүрдэх бөгөөд одоогоор Хувийн зориулалттай хэрэглээний бараа, үйлчилгээний ангилалын 12 бүлгээр 287 нэрийн бараа, үйлчилгээг энэ сагсанд сонгож авсан.

Сагсанд багтдаг бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тооцоход бараа, үйлчилгээний тоо хэмжээ, төрөл, чанар зэргийг тогтмолоор авч үздэг.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин нь өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчлүүлсэн үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувь юм.

ХҮИ-ийн тооцоонд тогтмол бүтэцтэй үнийн Лас-Пейресийн индексийг ашигладаг. Лас-Пейресийн томъёо нь дараахь байдлаар илэрхийлэгдэнэ. Үүнд:

$$I_t^L = \frac{\sum_{i=1}^n \frac{P_{it}}{P_{oi}} Q_{io}}{\sum_{i=1}^n Q_{io}} * 100$$

энд, I_t^L – t тайлант үеийн Ласпейресийн индекс,
 P_{it} – “i” барааны t - тайлант үеийн үнэ,
 P_{oi} – “i” барааны 0-суурь үеийн үнэ,
 Q_{io} – 0-суурь үеийн “i” барааны худалдан авсан тоо, хэмжээ/жин/,
 \sum - сагс дахь бүх нэр төрлийг хамарч буйг илэрхийлсэн нийлбэрийн тэмдэг

Үнэ өсч, тэр хэмжээгээр мөнгөний ханш буурахыг инфляци гэдэг. Инфляцийн түвшинг тооцохдоо дараахь томъёог ашиглана. Үүнд:

$$\text{Инфляцийн түвшин} = \frac{I_t - I_0}{I_0} * 100 \quad \text{энд: } \begin{array}{l} I_t - \text{тайлант үеийн индекс} \\ I_0 - \text{суурь үеийн индекс} \end{array}$$

Үндэсний статистикийн хороо нь 1991 оноос Олон Улсын Хөдөлмөрийн Байгууллагын аргачлалаар ХҮИ-ийг тооцож эхэлсэн бөгөөд 1991 оноос хойш ХҮИ тооцдог хэрэглээний сагсны нэр төрөл, жин болон суурь үеийг 3 удаа шинэчилсэн.

Хэрэглээний сагсны нэр төрлийг 2006 оноос 287 болгон нэмэгдүүлж (аймгуудад 194 нэр төрөл), Өрхийн орлого, зарлагын 2004 оны судалгааны зардлын жинг ашиглан, 2005 оны 12 дугаар сарын үнийг суурь үеийн үнэ болгон тооцож байв. Олон улсын холбогдох аргачлалд бараа, үйлчилгээний суурь үеийн үнэ болон хэрэглээний жин ижил суурьтай байх нь Ласпейресийн индексийг үнэн зөв тооцох нөхцлийг бүрдүүлдэг талаар зөвлөсөн байдаг бөгөөд 2008 онд Улаанбаатар хот, аймгийн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жинг 2005 оны ӨОЗС-ны үр дүнгээр шинэчилсэн.

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ |

ҮСХ нь 2008 оны 1 дүгээр сараас эхлэн хэрэглээний үнийн улсын индексийг Улаанбаатар хотын ХҮИ-ээр тооцож байсан аргачлалаа шинэчилж, олон улсын аргачлалын дагуу **улсын** индексийг аймаг, нийслэлийн өрхийн хэрэглээний зардлаар жигнэсэн дундаж үзүүлэлтээр тооцох аргачлалд шилжсэн. Уг аргачлалын дагуу 2006 болон 2007 оны хэрэглээний үнийн улсын индексийг 2005 оны 12 дугаар сарын суурь үетэй харьцуулснаар шинээр тооцон нийтэд мэдээлж байна.

Хэрэглээний үнийн улсын индексийг хувийн зориулалттай хэрэглээний бараа, үйлчилгээний ангиллын 12 гол бүлгийн түвшинд нэгтгэн тооцсон.

Нийслэлийн статистикийн газар болон дүүргүүдийн статистикийн хэлтсийн үнэ хариуцсан мэргэжилтэн нар хэрэглээний үнийн түүвэр судалгааг нийт 100 гаруй дэлгүүр, зах, үйлчилгээний газруудаар сар бүр тогтсон хугацаанд, хүнсний гол нэрийн 20 орчим барааны үнийг 7 хоног тутам судалж, ажиглалт хийн, үнийг нь дундажлан индексийн тооцоонд ашиглаж байна.

Хэрэглээний үнийн судалгааг 1997 оноос аймгийн төвүүдэд сар тутам явуулж байгаа бөгөөд аймгийн статистикийн хэлтсээс үнийн мэдээг дамжуулан авч, аймаг тус бүрийн хэрэглээний үнийн индексийг ҮСХ тооцож гаргадаг.

Мөн 2008 оноос эхлэн бүх аймгаас хүнсний гол нэрийн зарим барааны үнийг 7 хоног бүр судалж, ҮСХ-ны вэб хуудсаар нийтэд тархааж байна.

CONSUMER PRICE INDEX (CPI)

The CPI is a measure of the average change in prices over time fixed in terms of quantity and quality of goods and services purchased either by all consumers. The CPI reflects the collective experience of inflation for all households in a particular expenditure range and may not correspond to the experience of an individual household.

A CPI is used for general index of inflation for the economy as a whole and also used as a main indicator for the purposes of government or central bank's monetary and fiscal policy and used to indexation of wages, pensions, social security benefits and other income.

The main parts in compilation CPI are selection of consumer basket and consumption weight.

Consumer basket a specified set of quantities of goods and services representing pattern of average household's consumption and widely used by most of population. In our country there are 287 items in consumer basket and they classified into 12 groups using COICOP.

To measure of price changes the number, description and quality of goods and services in the consumer basket are taken fixed.

Weights of items are calculated on the basis of average expenditure per household and actual shares of goods and services in all household's purchased goods and services.

The modified Laspeyres index is used for the compilation of the CPI.

Laspeyres index formula is shown below:

where I_t^L – Laspeyres index in the current period (t)

$$I_t^L = \frac{\sum_{i=1}^n \frac{P_{it}}{P_{oi}} Q_{io}}{\sum_{i=1}^n Q_{io}} * 100$$

P_{it} - average price of item "i" in the current period (t)

P_{oi} - average price of item "i" in the base period (0)

Q_{io} - weight for item "i" in the base period(0)

\sum - sum of all items in the consumer basket

Inflation rate is defined as a sustained increase in the general level of prices . Inflation rate can be calculated as follows:

$$\text{Inflation rate} = \frac{I_t - I_0}{I_0} * 100 \quad \text{where } I_t - \text{price index in the current period "t"}$$

$$I_0 - \text{price index in the base period "0"}$$

Since September 1991 the National Statistical Committee has begun to estimate CPI using ILO methodology. Since 1991 for calculation the CPI National Statistical Office updated the number of items in the consumer basket, the weights and the reference period 3 times.

Since 2006 the number of items in the consumer basket increased up to 287 (in aimags to 194) the expenditure weights were derived from the 2004 HIESurvey and prices of December 2005 were taken as the reference period.

The expenditure weights for CPI was updated by results from 2005 HIES in accordance with an internationally accepted methodology, to have the consistency between the weighting period and the price reference period which gives to calculate the true Laspeyres index.

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ |

Since January 2008 having revised its methodology for CPI by which CPI for Ulaanbaatar city was taken a national CPI, the National Statistics Office has moved to the international methodology by which the national CPI is estimated on the basis of weighted average for 2005 HIES consumption expenditure of the Capital city and all aimags.

According to this methodology, national consumer price indexes for 2006 and 2007 has been re-estimated comparing with reference period of December 2005 and launched to the public.

The national indices were compiled for main 12 groups of COICOP.

The monthly consumer price survey is conducted by officers in charge of CPI from Statistical Department of Ulaanbaatar Governor Office and district statistical divisions, price data are collected mainly by personal visits to about 100 shops and other retail outlets. The price of the main 20 food commodities are taken every week and averaged for the calculation of the CPI.

Since 1997 the Monthly Consumer Price Survey has been conducted in aimag centers and prices of goods and services reported to the National Statistical Office to estimate the CPI for each aimag.

Moreover, since 2008, price of main good commodities being collected from every aimags weekly and disseminated on the website of the NSO.

6.1 ХЭРГЭЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН УЛСЫН ИНДЕКС, бүлгээр
 NATIONAL CONSUMER PRICE INDEX OF CERTAIN GOODS AND SERVICES, by groups

Хугацаа Periods	2005-XIII=100												хувь, percentage Ерөнхий индекс Overall/ Index	
	Хүнсний бараа, ундаа, ус Food and non-alcoholic beverages	Сотгууулах ундаа, тамхи Alcoholic beverages, tobacco	Хувцас, бас бараа, гутал Clothing, footwear and cloth	Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш Housing, water electricity and fuels	Гэр ахуйн тавицга, гэр ахуйн бараа Furnishings, household equipment and tools	Эм, тариа амсгалын үйлчилгээ Health, medical care and services	Тээвэр Transport	Холбооны харгасал, шуудангийн үйлчилгээ Communication	Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ Recreation and culture	Боловсролын үйлчилгээ Education	Зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байр Restaurants and hotels	Бусад бараа, үйлчилгээ Miscellaneous goods & services		
2006	I	101.8	100.6	100.7	99.2	100.4	100.2	103.1	100.0	99.6	100.1	101.0	100.5	101.1
	II	103.1	101.2	100.6	99.6	100.7	100.3	103.2	99.9	99.8	100.1	101.2	100.6	101.7
	III	104.2	100.9	101.0	98.9	101.0	100.6	103.4	89.7	100.8	100.1	101.4	100.8	101.9
	IV	110.3	101.3	101.2	98.9	101.2	101.5	103.4	89.1	100.8	100.9	102.3	100.8	104.4
	V	112.7	101.0	101.2	99.8	101.4	101.4	105.0	85.0	101.9	101.1	102.7	103.4	105.6
	VI	112.6	102.0	101.0	99.6	101.5	101.5	105.0	84.5	102.0	101.1	102.8	103.9	105.7
	VII	112.2	102.4	100.6	99.3	101.9	101.6	108.2	84.3	102.4	101.1	102.8	104.5	105.6
	VIII	107.9	102.5	101.2	107.9	102.2	101.9	108.3	84.1	101.8	104.3	104.1	104.5	104.3
	IX	104.1	102.9	101.8	106.6	103.1	103.8	112.3	84.6	103.3	115.0	105.2	105.3	104.7
	X	103.1	103.3	103.4	109.5	103.6	106.8	112.3	84.6	103.4	115.1	107.8	106.7	105.0
	XI	102.4	103.3	104.1	111.6	104.7	108.1	113.0	84.6	103.6	115.1	107.7	107.3	105.2
	XII	104.5	104.2	104.6	111.7	104.9	108.2	112.0	84.7	104.1	115.1	109.5	107.8	106.2
2007	I	106.2	104.6	104.3	108.0	105.0	108.8	111.5	82.9	104.2	115.1	110.6	107.9	106.3
	II	111.1	104.1	104.0	107.6	105.1	108.6	111.3	82.8	104.2	115.1	110.7	108.6	108.2
	III	113.5	104.6	104.7	107.2	105.4	108.8	110.8	82.8	104.2	115.1	111.6	109.1	109.2
	IV	117.0	104.3	104.5	106.5	107.3	109.3	111.2	82.7	104.2	115.1	112.0	109.6	110.7
	V	119.4	104.3	103.8	106.4	107.5	109.2	111.2	82.9	104.3	115.1	112.8	110.0	111.5
	VI	120.1	105.0	104.0	105.9	107.3	109.8	113.4	81.0	103.1	115.1	112.9	110.2	111.9
	VII	121.0	105.1	103.9	106.9	108.0	109.9	113.4	80.0	103.9	115.1	112.9	110.6	112.4
	VIII	123.6	108.8	104.7	109.7	111.3	116.1	118.5	80.8	103.7	128.6	114.4	112.7	115.6
	IX	124.7	114.7	107.5	115.1	115.8	124.3	119.8	80.8	103.8	130.3	117.6	114.9	117.9
	X	124.9	116.6	109.5	124.4	117.9	127.1	129.8	80.9	105.6	130.3	118.6	116.8	120.5
	XI	127.7	116.3	112.1	127.1	120.1	128.5	135.2	81.0	107.6	130.3	119.9	117.8	122.8
	XII	134.0	116.6	113.1	123.6	120.8	132.0	130.1	81.0	108.7	130.3	122.3	117.8	125.0
2008	I	139.5	118.2	113.9	124.0	121.8	132.8	130.1	81.1	109.6	130.3	123.4	118.3	127.5
	II	146.7	123.1	114.1	126.3	122.5	134.2	130.4	81.0	110.2	130.3	123.4	118.6	130.9
	III	156.0	124.3	115.0	125.0	125.1	137.7	135.6	80.9	112.1	130.3	128.0	120.2	135.5
	IV	173.3	125.5	116.8	125.9	127.8	145.2	136.2	80.4	112.8	130.3	130.9	123.4	143.2
	V	186.2	126.0	118.7	126.5	129.2	156.6	137.4	80.1	113.6	130.3	141.4	127.6	149.3
	VI	185.3	126.8	119.7	128.2	130.0	160.0	138.9	80.1	113.1	130.3	142.9	128.4	149.6
	VII	182.3	128.0	120.9	134.1	130.6	160.6	141.5	78.7	112.9	130.3	144.0	129.2	149.5
	VIII	178.5	129.5	123.0	139.4	133.1	162.9	174.6	78.8	114.1	182.2	154.8	130.7	155.1
	IX	174.8	130.3	125.0	151.2	136.2	166.8	177.4	78.8	115.2	182.2	157.3	133.2	155.8
	X	165.0	129.8	130.6	153.0	138.8	167.0	174.7	78.6	116.7	182.2	159.6	133.7	154.1
	XI	165.0	129.8	130.9	150.2	139.1	167.0	172.2	78.6	118.2	182.2	160.9	134.4	152.6
	XII	166.1	131.1	131.7	151.5	139.4	167.7	163.7	78.6	119.2	182.2	160.8	135.1	152.6

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ

6.2 ХЭРГЭГЛЭНИЙ ҮНИЙН УЛСЫН ИНДЕКС, өмнөх оны жилийн эцэстэй харьцуулснаар, бүтлээр
 NATIONAL CONSUMER PRICE INDEX, compared with the end of previous year, by groups

Хугацаа Periods	хувь, percentage											Ерөнхий индекс		
	Хүнсний бардаг, ус Food and non-alcoholic beverages	Согтууруулах ундаа, талхи Alcoholic beverages, tobacco	Хувцас, бос бараа, гуутал Clothing, footwear and cloth	Орон сууц, ус, цахилгаан, тулш Housing, water electricity and fuels	Гэр ахуйн тавирга, гэр ахуйн бардаг Furnishings, household equipment and foals	Эм, тариа эмнэлгийн үйлчилгээ Health, medical care and services	Тээвэр Transport	Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ Communication	Амралт, чөлөөт цаг, сөлийн бардаг, үйлчилгээ Recreation and culture	Боловсролын үйлчилгээ Education	Зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байр Restaurants and hotels		Бусад бардаг, үйлчилгээ Miscellaneous goods & services	Overall Index
2006	I	1.8	0.6	0.7	-0.8	0.4	0.2	3.1	0.0	-0.4	0.1	1.0	0.5	1.1
	II	3.1	1.2	0.6	-0.4	0.7	0.3	3.2	-0.1	-0.2	0.1	1.2	0.6	1.7
	III	4.2	0.9	1.0	-1.1	1.0	0.6	3.4	-10.3	0.8	0.1	1.4	0.8	1.9
	IV	10.3	1.3	1.2	-1.1	1.2	1.5	3.4	-10.9	0.8	0.9	2.3	0.8	4.4
	V	12.7	1.0	1.2	-0.2	1.4	1.4	5.0	-15.0	1.9	1.1	2.7	3.4	5.6
	VI	12.6	2.0	1.0	-0.4	1.5	1.5	6.2	-15.5	2.0	1.1	2.8	3.9	5.7
	VII	12.2	2.4	0.8	-0.7	1.9	1.6	8.2	-15.7	2.4	1.1	2.8	4.5	5.6
	VIII	7.9	2.5	1.2	-0.5	2.2	1.9	9.3	-16.0	1.8	4.3	4.1	4.5	4.3
	IX	4.1	2.9	1.8	6.6	3.1	3.8	12.3	-15.4	3.3	15.0	5.2	5.3	4.7
	X	3.1	3.3	3.4	9.5	3.6	6.8	12.3	-15.4	3.4	15.1	6.7	7.8	5.0
	XI	2.4	3.3	4.1	11.6	4.7	8.1	13.0	-15.4	3.6	15.1	7.7	7.3	5.2
	XII	4.5	4.2	4.6	11.7	4.9	8.2	12.0	-15.3	4.1	15.1	9.5	7.8	6.2
2007	I	1.6	0.3	-0.3	-3.3	0.0	0.5	-0.5	-2.0	0.2	0.0	1.0	0.1	0.2
	II	6.3	-0.1	-0.6	-3.7	0.2	0.3	-0.7	-2.2	0.2	0.0	1.1	0.7	1.9
	III	8.6	0.3	0.1	-4.0	0.5	0.5	-1.1	-2.2	0.1	0.0	1.9	1.3	2.9
	IV	12.0	0.1	12.0	-4.6	2.3	1.0	-0.7	-2.3	1.0	0.0	2.3	1.8	4.2
	V	14.3	0.1	-0.8	-4.7	2.4	0.9	-0.7	-2.1	0.2	0.0	3.0	2.1	5.1
	VI	14.9	0.7	-0.5	-5.2	2.2	1.4	1.2	-4.4	-0.9	0.0	3.1	2.2	5.4
	VII	15.8	0.8	-0.7	-4.3	3.0	1.5	1.2	-5.5	-0.1	0.0	3.1	2.6	5.9
	VIII	18.3	4.4	0.1	-1.7	6.1	7.3	5.8	-4.5	-0.3	11.7	4.5	4.6	8.9
	IX	19.4	10.1	2.8	3.0	10.4	14.8	6.9	-4.6	-0.2	13.2	7.4	6.7	11.0
	X	19.5	11.8	4.7	11.4	12.4	17.4	15.8	-4.4	1.5	13.2	8.3	8.4	13.5
	XI	22.2	11.6	7.2	12.0	14.4	18.7	20.7	-4.3	3.4	13.2	9.5	9.3	15.7
	XII	28.3	11.9	8.1	10.7	15.1	22.0	16.1	-4.3	4.5	13.2	11.7	9.3	17.8
2008	I	4.0	1.3	0.8	0.3	0.8	0.5	0.0	0.1	0.9	0.0	0.9	0.4	2.0
	II	9.5	5.6	1.0	2.2	1.4	1.7	0.3	-0.1	1.4	0.0	0.9	0.7	4.7
	III	16.4	6.6	1.1	1.1	3.6	4.3	4.2	-0.2	3.1	0.0	4.6	2.0	8.3
	IV	29.3	7.7	3.3	1.8	5.8	10.0	4.7	-0.7	3.8	0.0	7.0	4.8	14.5
	V	38.9	8.1	5.0	2.3	6.9	20.1	5.7	-1.1	4.5	0.0	8.5	-2.0	19.5
	VI	38.2	8.8	5.9	3.7	8.8	21.2	6.8	-1.2	4.0	0.0	16.8	4.0	19.6
	VII	36.0	9.8	6.9	8.5	8.1	21.6	8.8	-2.8	3.8	0.0	17.7	9.7	19.6
	VIII	33.2	11.1	8.8	12.8	10.2	23.3	34.2	-2.7	5.0	39.9	26.5	11.0	24.0
	IX	30.4	11.7	10.5	23.3	12.8	26.3	36.4	-2.7	6.0	39.9	28.5	13.0	24.6
	X	26.2	12.0	12.5	23.7	14.9	26.5	34.3	-3.0	7.4	39.9	29.6	13.5	23.2
	XI	23.1	11.3	15.8	21.5	15.1	26.5	32.4	-3.0	8.7	39.9	31.5	14.0	22.0
	XII	24.0	12.4	16.5	22.6	15.4	27.0	25.8	-3.0	9.7	39.9	31.4	14.6	22.1

6.3 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН УЛСЫН ИНДЕКС, сарын өөрчлөлт, бүтээг
 NATIONAL CONSUMER PRICE INDEX OF CERTAIN GOODS AND SERVICES, monthly changes by groups

Хугацаа Periods	Хүнсний бараа, ундаа, ус Food and non-alcoholic beverages	Сотгууруулах ундаа, тамхи Alcoholic beverages, tobacco	Хувцас, бөс бараа, гулал Clothing, footwear and cloth	Орон сууц, ус, цахилгаан, тулш Housing, water electricity and fuels	Тэр ахуйн тавицга, гэр ахуйн бараа Furnishings, household equipment and tools	Эм, тариа эмнэлгийн үйлчилгээ Health, medical care and services	Тээвэр Transport	Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ Communication	Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ Recreation and culture	Боловсролын үйлчилгээ Education	Зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байр Restaurants and hotels	Бусад бараа, үйлчилгээ Miscellaneous goods & services	хувь, percentage Ерөнхий индекс Overall Index	
2006	I	1.8	0.6	0.7	-0.8	0.4	0.2	3.1	0.0	-0.4	0.1	1.0	0.5	1.1
	II	1.3	0.4	-0.1	0.4	0.4	0.0	0.1	-0.1	0.2	0.0	0.2	0.1	0.6
	III	1.1	-0.3	0.4	-0.7	0.3	0.4	0.0	0.2	0.9	0.0	0.2	0.2	0.2
	IV	5.8	0.4	0.3	0.0	0.2	0.8	0.8	0.0	-0.6	0.8	0.9	0.0	2.5
	V	2.2	-0.3	-0.1	2.2	0.9	0.2	0.0	1.5	-4.6	1.1	0.2	0.4	2.6
	VI	-0.1	1.0	-0.2	-0.2	0.1	0.1	0.1	1.2	-0.7	0.2	0.0	0.1	0.5
	VII	-0.3	0.4	-0.4	-0.3	0.4	0.1	0.1	1.9	-0.2	0.3	0.0	0.0	0.6
	VIII	-3.8	0.1	0.6	0.2	0.3	0.3	0.3	1.0	-3.3	-0.5	3.3	1.2	0.1
	IX	-3.6	0.4	0.6	7.1	0.9	1.9	0.8	2.7	0.8	1.5	1.1	0.8	1.1
	X	-0.9	0.4	1.6	2.7	0.5	2.8	0.0	0.0	0.1	0.0	2.5	1.3	0.3
	XI	-0.7	0.0	0.7	1.9	1.0	1.2	0.6	0.0	0.1	0.0	-0.1	0.6	0.2
	XII	2.1	0.9	0.4	0.1	0.3	0.2	-0.8	0.0	0.5	0.0	1.7	0.4	0.9
2007	I	1.6	0.3	-0.3	-3.3	0.0	0.5	-0.5	-2.0	0.2	0.0	1.0	0.1	0.2
	II	4.6	-0.5	-0.3	-0.4	0.1	-0.2	-0.2	-0.2	0.0	0.0	0.1	0.6	1.7
	III	2.2	0.5	0.7	-0.4	0.3	0.2	0.2	-0.4	0.0	-0.1	0.8	0.5	1.0
	IV	3.1	-0.2	-0.1	-0.6	1.8	0.5	0.3	0.3	-0.1	0.0	0.0	0.5	1.3
	V	2.1	-0.1	-0.7	-0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.2	0.1	0.0	0.7	0.8
	VI	0.5	0.7	0.2	-0.5	-0.1	0.5	0.5	1.9	-2.3	-1.1	0.0	0.1	0.2
	VII	0.8	0.1	-0.1	1.0	0.7	0.1	0.0	0.0	-1.2	0.8	0.0	0.3	0.5
	VIII	2.1	3.5	0.8	2.6	3.1	5.7	4.5	1.0	1.0	-0.2	1.3	2.0	2.8
	IX	0.9	5.4	2.7	4.9	4.0	7.0	1.0	-0.1	0.0	1.3	2.8	2.0	2.0
	X	0.1	1.6	1.9	8.1	1.8	2.3	8.4	0.2	0.2	1.7	0.9	1.6	2.2
	XI	2.3	-0.2	2.4	0.6	1.8	1.1	4.2	1.1	1.9	1.9	1.0	0.9	1.9
	XII	4.9	0.2	0.9	-1.2	0.6	2.8	-3.8	0.0	1.0	0.0	2.1	0.0	1.8
2008	I	4.0	1.3	0.8	0.3	0.8	0.5	0.0	0.1	0.9	0.0	0.9	0.4	2.0
	II	5.2	4.2	0.2	1.9	0.6	1.1	0.2	-0.2	0.5	0.0	0.0	0.3	2.7
	III	6.3	1.0	0.7	-1.1	2.1	2.6	4.0	-0.1	1.7	0.0	3.7	1.3	3.4
	IV	11.1	1.0	1.6	0.7	2.1	5.4	0.5	-0.5	0.6	0.0	2.2	2.7	5.7
	V	7.4	0.4	1.7	0.5	1.1	9.2	0.9	-0.4	0.7	0.0	8.0	3.4	4.3
	VI	-0.5	0.7	0.8	1.3	0.7	0.9	1.1	-0.1	-0.4	0.0	1.1	0.6	0.2
	VII	-1.6	1.0	1.0	4.6	0.4	0.4	1.9	-1.7	-0.2	0.0	0.8	0.7	0.0
	VIII	-2.1	1.1	1.7	4.0	1.9	1.4	23.4	1.1	1.1	39.9	7.5	1.2	3.7
	IX	-2.1	0.6	1.6	8.4	2.3	2.4	1.6	0.0	1.0	0.0	1.6	1.8	0.5
	X	-3.3	0.2	1.8	1.2	1.9	0.1	-1.6	0.0	1.3	0.0	0.9	0.4	-1.1
	XI	-2.4	-0.6	2.9	-1.8	0.2	0.0	-1.4	0.0	1.3	0.0	1.4	0.5	-1.0
	XII	0.7	1.0	0.6	0.9	0.2	0.4	-5.0	0.0	0.9	0.0	0.0	0.0	0.5

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ |

6.4 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС CONSUMER PRICE INDEX OF GOODS AND SERVICES

Он Year	1991-1-16=100 (хувь, percentage)								
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
ХҮИ CPI	152.7	649.8	1 838.8	3 057.8	4 681.8	6 768.7	8 156.9	8 646.0	9 507.6

(Хүснэгт 6.1-ийн үргэлжлэл- Table 6.1 continuation)

Он Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	2007*	2008*
ХҮИ CPI	10 279.4	11 099.2	11 291.5	11 821.9	13 120.4	14 361.7	15 246.5	17 955.5	21 920.5

6.5 ИНФЛЯЦИЙН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ТҮВШИН*, 2006-2008 INFLATION RATE, ANNUAL AVERAGE, * 2006-2008

Он Year	хувь, percentage		
	2006	2007	2008
Инфляцийн жилийн дундаж түвшин Inflation rate, annual average	4.3	9.6	28.0

₮ Хэрэглээний үнийн улсын индексээр шинэчлэ
*- Updated using national CPI

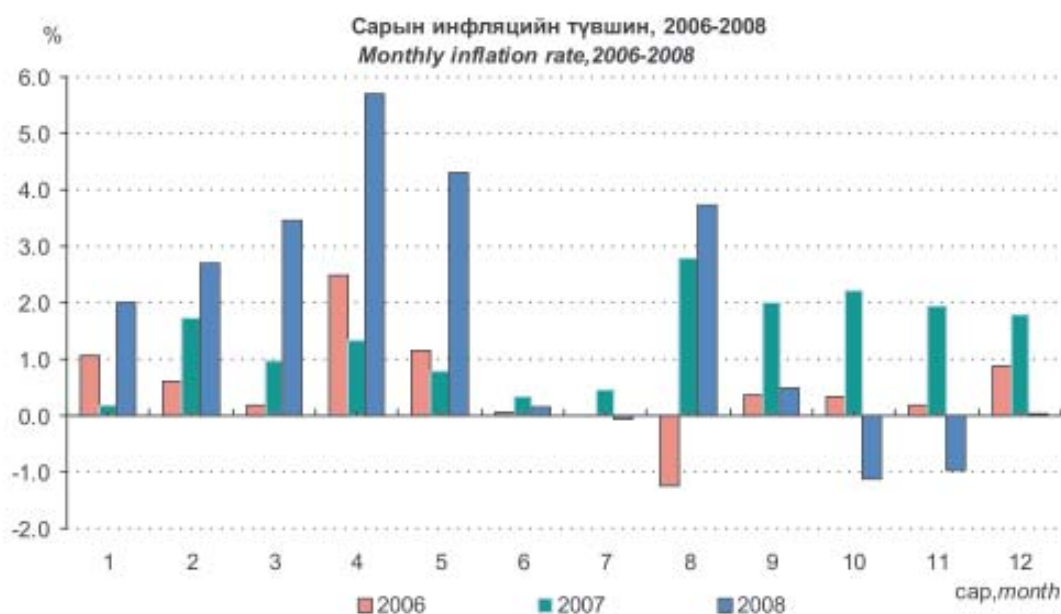
БҮЛЭГ 6. ҮНЭ

6.7 УЛААНБААТАР ХОТЫН ХЭРЭГЛЭСЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИГЭЭСНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС | сарын өөрчлөлт, барааны бүлгэр
CONSUMER PRICE INDEX OF CERTAIN GOODS AND SERVICES, by the Capital city, monthly changes, by groups

хүн, percentage														
Хугацаа Periods	Хүнсний бараа, ундаа, ус Food and non-alcoholic beverages	Согтууруулах ундаа, тэвхэн Alcoholic beverages, tobacco	Хувцас, бас бараа, тугал Clothing, footwear and cloth	Орон сууц, ус, цахилгаан, тула Housing, water electricity and fuels	Гэр ахуйн төмлөг, гэр ахуйн бараа Furnishings, household equipment and tools	Ся, тариа амьтгийн үйлчилгээ Health, medical care and services	Тээвэр Transport	Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ Communication	Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ Recreation and culture	Боловсролын үйлчилгээ Education	Зочид буудал, зочийн газар, дотуур байр Restaurants and hotels	Бусад бараа, үйлчилгээ Miscellaneous goods & services	Ерөнхий индекс Overall Index	
2005	I	4.7	5.8	-0.1	-1.9	0.0	0.0	-1.0	5.7	-2.2	0.0	1.6	-0.1	2.1
	II	8.2	1.0	-1.8	4.5	0.8	0.1	-0.5	0.0	-0.1	0.0	0.5	0.0	3.3
	III	0.8	0.5	-0.4	0.8	0.1	0.2	1.5	0.0	0.0	0.0	0.7	0.7	0.5
	IV	6.6	0.3	-1.1	0.0	-1.8	2.8	1.5	-0.8	-1.8	0.0	0.7	0.9	3.0
	V	3.7	0.0	-0.3	-1.5	2.0	0.0	2.2	0.0	1.6	0.0	1.9	-0.2	1.8
	VI	4.2	-0.3	-0.1	-0.3	0.4	1.7	1.8	0.0	0.0	0.0	0.6	-0.2	2.2
	VII	0.5	0.0	-0.8	-0.1	0.2	0.0	0.0	-0.9	-0.2	0.0	0.0	0.1	0.1
	VIII	-7.5	0.0	0.5	0.1	1.9	0.0	0.0	0.6	0.0	12.5	1.3	0.0	-3.3
	IX	-2.9	0.0	2.6	4.8	-0.5	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.7	0.1	-0.5
	X	-3.5	0.0	0.6	1.2	1.1	0.1	0.1	0.6	0.0	0.0	-0.9	0.8	-1.4
	XI	0.4	0.0	0.5	-1.5	0.7	1.0	0.0	0.5	-0.1	0.0	1.4	0.7	0.1
	XII	3.2	0.0	0.0	-1.7	0.1	0.1	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.3
2006	I	1.8	0.3	-0.4	-1.9	-0.1	0.3	7.2	0.0	-0.2	0.0	0.1	0.8	1.1
	II	2.0	1.7	0.2	1.5	0.5	-0.3	0.0	0.0	1.0	0.0	0.1	0.1	1.1
	III	-0.3	-1.8	2.2	-1.7	0.5	0.9	0.2	-96.2	2.0	0.0	0.5	0.4	-8.6
	IV	5.7	0.2	1.5	-0.5	0.5	0.0	-0.3	-1.1	0.1	0.0	0.5	0.2	2.5
	V	0.7	0.2	0.1	0.2	0.2	0.0	0.6	-6.0	2.0	0.0	0.2	4.7	0.4
	VI	3.3	0.3	-1.0	-0.4	0.1	0.0	0.5	-1.3	0.0	0.0	0.0	1.0	1.3
	VII	-0.3	0.1	-0.7	-0.9	0.3	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	-0.3
	VIII	-3.5	0.0	1.0	0.0	0.5	0.4	0.7	-0.8	-0.4	10.3	2.0	0.0	-0.9
	IX	-5.0	0.4	1.0	11.5	1.1	0.9	1.5	0.0	3.0	0.0	0.8	0.6	-0.3
	X	-2.1	0.3	1.2	1.3	1.2	8.2	0.0	0.0	0.0	0.0	3.2	2.3	-0.3
	XI	-0.7	0.2	2.1	0.9	2.7	0.4	0.6	0.0	0.7	0.0	-0.1	0.0	0.3
	XII	1.1	0.9	0.0	0.0	0.3	0.2	-1.2	0.0	0.0	0.0	1.9	0.0	0.4
2007	I	1.3	0.0	-1.1	-6.4	0.2	0.1	0.7	-3.4	0.3	0.0	1.5	0.0	-0.5
	II	5.5	0.0	-0.5	-0.3	0.2	0.0	0.0	-0.2	0.0	0.0	0.6	0.2	2.2
	III	1.3	0.0	-0.2	-0.2	0.0	0.0	-0.5	0.0	-0.8	0.0	0.8	0.1	0.4
	IV	3.5	0.0	-1.2	-1.4	2.2	0.3	-0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8	1.2
	V	2.9	0.0	-1.8	-0.1	-0.2	0.0	0.0	0.3	0.4	0.0	0.3	0.2	1.1
	VI	4.9	0.0	0.1	-1.0	-0.5	0.3	2.4	-2.6	-2.5	0.0	0.0	0.1	2.1
	VII	1.0	0.0	-0.5	1.6	0.5	0.0	0.0	-2.2	0.9	0.0	0.0	0.1	0.6
	VIII	1.7	3.8	0.7	3.6	1.5	7.3	3.4	1.5	-0.7	20.2	1.6	0.5	2.7
	IX	0.0	0.1	2.6	6.0	3.1	4.8	0.0	0.2	-0.6	0.0	3.2	0.2	1.3
	X	-3.7	0.7	1.5	10.5	1.4	0.9	14.8	0.2	2.0	0.0	-0.3	2.2	1.3
	XI	0.1	-2.4	2.1	-2.1	2.2	0.1	2.4	-0.3	2.7	0.0	0.4	0.8	0.4
	XII	4.0	0.7	0.6	-2.6	1.2	3.6	-11.0	0.0	1.5	0.0	2.0	-0.3	0.5
2008	I	4.4	2.0	0.5	-1.6	0.3	1.2	0.1	0.2	0.0	0.0	1.1	0.1	1.8
	II	5.7	2.0	0.3	3.5	0.9	0.2	-0.2	0.0	1.3	0.0	-0.6	0.1	3.1
	III	5.0	1.2	1.0	-3.0	4.2	2.3	3.2	-0.3	3.2	0.0	4.1	0.6	2.7
	IV	12.0	0.0	0.5	-0.5	2.1	13.8	0.0	0.0	0.4	0.0	2.0	3.4	6.1
	V	10.5	-1.3	4.1	-0.9	1.6	1.3	0.7	-0.5	1.1	0.0	10.6	6.1	6.0
	VI	2.7	1.8	2.0	2.2	0.8	0.3	1.0	-0.1	-1.1	0.0	0.6	0.7	1.9
	VII	-0.3	1.7	3.0	7.1	1.1	0.1	2.5	-3.2	-0.3	0.0	0.3	0.5	1.1
	VIII	-3.3	0.4	2.0	6.4	0.5	1.2	30.5	0.0	0.2	37.6	9.8	0.9	3.2
	IX	-3.9	0.2	3.4	8.2	1.5	5.8	1.4	0.0	1.0	0.0	1.4	1.4	-0.2
	X	-4.9	0.3	2.7	-1.0	1.3	-0.6	-1.3	0.0	1.7	0.0	0.1	0.3	-2.1
	XI	-3.6	-1.2	4.0	-3.4	-0.5	0.2	-1.4	0.0	0.1	0.0	1.2	-0.1	-1.8
	XII	-0.6	1.4	-0.1	0.0	-0.2	-0.4	-3.2	0.0	0.9	0.0	0.1	0.7	-0.5

6.8 УЛААНБААТАР ХОТЫН ЗАРИМ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ
ANNUAL AVERAGE PRICES OF MAIN GOODS AND SERVICES, IN ULAANBAATAR

		төг, tog			
Бараа, үйлчилгээ	Goods & services	2005	2006	2007	2008
Гурил, 1-р зэрэг, кг	Flour, grade 1, kg	417	405	493	783
Талх, "Атар"	Bread, "Atar"	318	320	360	592
Цагаан будаа, кг	Rice, kg	707	681	722	1 133
Хонины мах, кг	Mutton, kg	2 124	2 273	2 642	3 371
Үхрийн мах, кг	Beef, kg	2 348	2 500	2 851	3 674
Шингэн сүү, л	Milk, l	488	525	568	843
Тараг, 1л	Kefir, litre	557	707	768	1 153
Хуурай сүү, 1кг	Condensed milk, kg	3 601	3 760	3 597	5 670
Элсэн чихэр, кг	Sugar, kg	630	897	870	918
Ногоон цай, 2кг	Green tea, 2 kg	2 599	2 673	2 732	3 200
Алим, кг	Apple,kg	814	1 080	1 212	1 565
Төмс, кг	Potato, kg	471	529	558	890
Байцаа, кг	Cabbage, kg	503	509	550	771
Лууван, кг	Carrot, kg	649	544	592	950
Манжин, кг	Turnip, kg	734	544	542	917
Бөөрөнхий сонгино, кг	Onion, kg	434	548	580	678
Давс, цагаан, кг	Salt,white,kg	250	252	257	340
Ургамлын тос, л,	Vegetable oil,l	1 600	1 543	1 848	2 853
Өндөг, ш	Egg, piece	150	127	146	203
Архи, 0.5л	Alcohol, domestic, 0.5l	3 000	2 940	3 064	3 584
Дүнсэн тамхи, 350 гр	Pipe tobacco, 350 gr	1 750	1 850	1 917	2 010
Савхин бээлий, эр, хос	Leather gloves, pair	5 573	6 234	6 533	7 088
Брюк, ш	Trousers, piece	12 100	12 450	12 100	15 556
Ноосон цамц, ш	Woollen sweater, piece	12 183	13 880	13 467	16 963
Нэхий дээл, ш	Sheep skin overcoat, piece	294 371	294 646	296 667	330 833
Юбка, гадаад, ш	Skirt, imported, piece	16 075	20 864	21 500	24 000
Хүүхдийн ноосон цамц, ш	Children's woollen sweater, piece	6 574	7 000	7 563	10 965
Охидын платье, ш	Girl's dress, piece	13 325	15 630	18 092	24 229

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ |

(Хүснэгт 6.8-ын үргэлжлэл - Table 6.8 continuation)

Бараа, үйлчилгээ	Goods & services	2005	2006	2007	2008
Эр. хүний өвлийн гутал, хос	<i>Men's winter leather shoes, pair</i>	40 171	42 292	45 542	55 496
Эм. хүний хавар намрын гутал, хос	<i>Women's warm leather boots pair</i>	55 950	50 764	52 417	52 725
Хятад торго, метр	<i>Chinese silk, m</i>	2 707	2 985	3 373	3 584
Эрээн даавуу, метр	<i>Cotton cloth, m</i>	740	640	722	958
Даалимба, метр	<i>Cloth "Daalimba", m</i>	773	783	814	1 102
Талбайн хөлс, м ²	<i>Housing space fees, m²</i>	80	80	83	83
Халаалт, м ²	<i>Heating fees, m²</i>	215	220	210	237
Цэвэр усны үнэ, сард, 1 хүний	<i>Monthly water use fees per capita</i>	1 478	2 049	2101	2101
Цахилгаан, 1кВт	<i>Electricity, 1 kW</i>	58	58	57	64
Түлшний мод, 1 шуудай	<i>Fire wood, 1 sack</i>	880	847	866	1206
Тосон будаг, цагаан, л	<i>White oil paint, litre</i>	1 106	1 050	1129	1477
2 спиральтай плитка, ш	<i>Electric cooker, piece</i>	41 575	45 833	49 167	57 542
Чийдэнгийн шил, 60 В	<i>Light bulb, 60W</i>	250	254	277	310
Хивс, "Алтанбулаг", 2х3м	<i>Carpet "Altanbulag", 2x3m</i>	125 000	128 554	147 917	191 833
Угаалгын нунтаг, 200 гр	<i>Washing detergent, 200gr</i>	381	417	445	448
Барааны саван, ш	<i>Laundry soap, piece</i>	201	208	257	340
Гар нүүрийн саван, ш	<i>Beauty soap, piece</i>	315	321	327	365
Шүдний оо, 130 гр	<i>Tooth-paste, 130 gr</i>	602	642	650	657
Аспирин, 10 ш	<i>Aspirin, 10 tablets</i>	129	150	162	199
Пенициллин, тариа, 1 сая	<i>Penicillin, injection, 1 mln</i>	196	215	219	212
Автобусны билет	<i>Bus fare</i>	200	200	213	242
Онгоцны билет, 655 км	<i>Airticket fare, 655 km</i>	53 133	74 633	97 150	152 833
Бензин, АИ-80, 1 литр	<i>Petrol "AI-80", litre</i>	674	778	817	1 192
Бензин, АИ-93, 1 литр	<i>Petrol "AI-93", litre</i>	751	870	952	1 321
Дизелийн түлш, 1 литр	<i>Diesel fuel, litre</i>	-	955	976	1 478
Дотоодод захиа илгээх тариф	<i>Domestic postal charge</i>	400	400	467	600
Зурагтын сарын хураамж	<i>TV monthly charge</i>	1 100	1 100	1 100	1 100
УБ-Дорнод 3 мин утсаар ярих хөлс	<i>UB-Dornod tel.call, 3 min</i>	561	414	320	240
"Өдрийн сонин"-ы улирлын захиалга	<i>Quarterly subscription of "Daily news" newspaper</i>	8 400	8 667	9 550	12 792
Сурагчийн дэвтэр	<i>Notebook, piece</i>	110	110	110	118
Эрэгтэй хүний үс засах	<i>Men's hair cut</i>	1 108	2 000	1 253	1 831
Хими цэвэрлэгээ	<i>Dry cleaning</i>	4 600	5 500	5 533	6 525

6.9 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, бүлгээр, аймгаар
CONSUMER PRICE INDEX OF GOODS AND SERVICES, by groups, by aimags

Аймаг Aimags	2005-XII=100%												(хувь, percentage)								
	Хүнсний бараа, ундаа ус Food and non-alcoholic beverages			Согтууруулах ундаа, тамхи Alcoholic beverages, tobacco			Хуучас, бяс бараа, гулал Clothing, footwear and cloth			Орон сууц, ус, цахилгаан, тулш Housing, water electricity and fuels			Гэр ахуйн тавилга, бараа Furnishings, household equipment			Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ Health			Тээвэр Transport		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Баруун бүс																					
Баян-Өлгий	114.3	156.7	185.8	124.1	138.7	147.6	97.5	99.7	108.4	120.1	134.5	188.5	103.5	123.4	142.0	101.8	144.8	201.6	106.7	133.7	173.4
Говь-Алтай	108.0	141.3	176.6	100.3	136.1	134.6	105.3	136.7	146.1	101.7	135.7	181.4	104.8	139.5	168.6	104.8	137.8	140.1	118.3	144.0	181.9
Завхан	111.3	153.0	184.0	101.7	104.9	122.4	111.1	126.3	133.2	110.5	138.8	179.0	103.1	121.9	145.7	106.8	129.9	162.1	114.6	131.6	176.0
Увс	119.9	147.1	190.0	98.3	107.3	127.0	99.5	109.4	121.0	109.8	115.6	157.6	104.7	122.8	165.7	103.8	116.3	158.1	120.1	144.4	164.8
Ховд	118.6	158.1	193.1	101.0	120.4	115.3	107.2	124.4	134.1	116.9	138.0	165.5	110.1	130.8	145.8	105.2	132.0	164.2	112.5	150.4	183.4
Хангайн бүс																					
Архангай	104.2	136.5	171.6	100.9	106.9	125.9	100.3	102.8	118.9	100.1	125.1	165.7	102.4	122.1	136.7	117.9	158.0	204.9	117.9	130.6	151.1
Баянхонгор	111.4	134.5	156.6	106.8	139.2	151.9	97.1	104.3	110.1	129.4	140.2	144.9	104.5	127.4	133.1	158.9	143.8	146.3	111.3	135.4	152.6
Булган	100.3	128.9	165.9	99.1	105.8	140.1	100.0	107.2	144.0	101.4	113.7	161.0	99.9	107.8	139.7	99.8	133.9	146.7	110.1	127.6	140.4
Орхон	100.0	129.8	161.5	100.9	114.7	144.9	98.7	121.3	126.8	106.0	116.2	140.3	101.2	118.6	125.2	120.0	143.9	178.9	113.0	139.8	201.6
Өвөрхангай	105.0	136.6	160.3	100.1	120.3	136.4	106.7	122.4	123.2	112.9	141.8	155.7	101.9	126.4	126.7	103.3	123.6	164.2	109.1	146.9	156.5
Хөвсгөл	105.1	142.9	174.7	127.6	142.2	148.1	114.2	118.6	137.0	124.0	151.4	166.7	103.8	108.9	138.2	100.3	107.0	122.9	127.6	141.5	181.7
Төвийн бүс																					
Говьсүмбэр	101.5	130.9	154.0	100.1	123.7	119.9	99.5	109.5	121.1	122.7	125.3	163.7	106.5	137.8	146.4	103.0	174.6	278.0	102.6	122.1	165.2
Дархан-Уул	102.3	131.3	157.7	102.4	114.6	121.2	102.0	115.1	160.1	105.4	139.1	175.6	98.9	113.1	140.3	96.6	124.7	165.9	106.0	129.6	157.1
Дорноговь	105.8	143.7	169.6	100.1	116.4	200.0	94.2	106.0	141.7	111.5	132.0	163.0	98.7	117.7	164.5	96.8	116.4	183.9	103.8	123.1	141.4
Дундговь	103.2	139.0	178.9	98.6	116.0	146.4	98.7	101.9	101.1	99.4	109.1	173.0	105.7	125.9	134.9	101.9	122.2	156.2	112.6	135.1	158.4
Өмнөговь	100.5	127.5	158.5	98.9	103.8	142.8	99.5	123.8	156.8	106.0	102.1	149.9	97.7	104.2	176.4	115.0	146.5	179.0	120.2	153.7	193.3
Сэлэнгэ	102.8	130.7	170.9	97.9	117.1	134.5	99.8	101.9	105.4	112.4	125.6	138.2	106.2	121.9	143.4	134.0	142.9	178.7	105.6	117.9	129.8
Төв	101.7	136.8	179.2	105.9	113.4	128.6	91.7	102.2	115.1	104.0	124.8	159.2	107.5	122.1	132.9	106.0	146.5	204.0	110.3	129.0	156.9
Зүүн бүс																					
Дорнод	102.0	132.1	166.7	100.2	107.7	117.6	99.7	106.0	151.0	118.9	122.9	142.8	102.0	116.7	139.6	99.3	109.2	115.5	116.3	128.6	155.4
Сүхбаатар	103.4	129.1	164.4	102.9	119.5	139.2	127.7	133.8	145.9	107.3	113.3	151.4	106.1	123.6	134.5	108.8	138.1	174.1	108.7	124.9	139.9
Хэнтий	103.4	138.5	179.7	101.5	178.3	192.7	109.6	136.7	147.1	150.5	157.7	275.8	107.6	131.3	132.9	99.7	147.0	211.5	112.0	119.1	126.4

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ

(Хүснэгт 6.9-ийн үргэлжлэл- Table 6.9 continuation)

Аймаг	Aimags	Холбооны харгалсал, шуудангийн үйлчилгээ Communication		Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ Recreation and culture		Боловсролын үйлчилгээ Education		Зочид буудал, зосгийн газар, дотуур байр Restaurants and hotels		Бусад бараа, үйлчилгээ Miscellaneous goods & services		Ерөнхий индекс Overall Index							
		2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008			
Баруун бүс																			
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	100.0	97.5	79.8	103.7	104.7	107.1	125.0	175.0	110.2	128.7	176.4	93.5	108.8	112.3	108.9	133.6	161.6	
Говь-Алтай	Govi-Altai	100.0	100.0	101.4	102.0	119.8	133.8	130.4	143.5	156.5	99.5	134.2	206.9	100.2	113.5	138.3	108.2	137.6	165.8
Завхан	Zavkhan	99.6	91.6	91.6	95.1	98.4	111.5	110.3	141.7	205.2	105.5	114.6	118.2	107.1	131.2	149.2	109.7	137.6	164.7
Увс	Uvs	100.0	100.0	86.6	87.1	88.3	105.0	158.1	167.7	187.1	100.0	121.1	180.1	101.5	108.8	150.2	114.0	131.9	163.4
Ховд	Khovd	100.2	100.2	100.2	98.8	101.5	110.2	106.8	106.8	172.7	108.0	133.3	171.6	103.0	124.5	134.7	112.7	140.1	167.3
Хангайн бүс																			
Архангай	Arkhangai	100.0	101.1	101.6	100.2	101.1	106.4	106.9	131.0	200.0	105.1	112.1	145.5	104.0	120.9	138.8	103.9	126.5	155.6
Баянхонгор	Bayankhongor	101.3	102.7	102.7	97.2	95.3	108.4	100.0	96.6	115.9	100.0	136.2	184.3	100.4	125.3	140.7	109.1	125.9	141.0
Булган	Bulgan	100.0	100.0	101.2	95.1	97.7	107.6	113.4	130.6	194.4	100.0	113.4	204.0	102.1	114.9	150.9	102.5	120.8	156.8
Орхон	Orkhon	89.9	76.4	77.4	97.7	101.2	112.3	104.6	116.9	174.9	116.9	118.4	138.6	106.3	112.4	128.8	101.6	121.4	143.5
Өвөрхангай	Ovorkhangai	100.0	102.6	102.6	99.1	110.9	110.9	113.4	130.6	194.4	100.0	105.3	105.3	102.0	126.4	136.3	106.0	131.6	148.5
Хөвсгөл	Khovsgol	100.0	100.0	100.0	105.6	107.9	135.3	137.1	146.6	165.7	136.3	181.4	245.0	109.1	114.5	127.4	114.4	133.0	157.8
Төвийн бүс																			
Говьсүмбэр	Govisumber	100.0	100.0	87.2	104.7	112.9	114.4	114.0	128.6	240.0	109.5	156.2	201.9	116.0	124.3	126.5	104.7	126.2	149.9
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	73.2	70.4	70.4	108.2	108.7	135.8	118.2	134.7	173.9	109.8	112.3	135.3	100.5	116.6	124.5	102.2	126.1	154.7
Дорноговь	Dornogovi	94.5	100.0	100.0	104.2	104.1	126.3	105.0	110.5	148.0	101.6	101.6	128.7	101.8	108.4	143.4	103.4	131.0	161.1
Дундговь	Dundgovi	100.0	90.5	90.5	94.7	94.9	96.8	108.8	120.4	194.4	105.6	110.9	151.5	105.4	120.1	122.7	103.8	123.8	154.2
Өмнөговь	Omnogovi	94.9	94.9	96.2	95.5	110.9	122.9	107.1	139.3	119.0	145.7	160.2	160.2	126.0	130.1	148.0	104.8	125.0	159.4
Сэлэнгэ	Selenge	99.1	99.1	99.1	99.7	121.2	139.6	128.6	231.4	94.2	95.6	98.1	107.3	127.9	137.5	106.4	122.8	152.5	155.1
Төв	Tov	103.7	111.1	111.1	90.4	96.9	111.3	113.4	130.6	194.4	100.0	120.3	161.4	114.8	143.1	165.7	102.3	124.4	155.1
Зүүн бүс																			
Дорнод	Dornod	100.0	100.0	100.0	101.9	103.3	112.1	116.7	120.0	193.3	116.6	139.9	177.7	101.4	121.7	139.6	106.1	123.9	157.0
Сүхбаатар	Sukhbaatar	97.2	100.7	91.6	108.3	130.0	140.4	108.4	116.8	125.2	108.4	121.1	132.9	110.4	118.1	129.4	108.6	126.1	150.4
Хэнтий	Khentii	100.0	105.8	103.1	114.4	125.4	125.4	113.4	130.6	194.4	109.9	134.0	140.9	97.7	104.6	115.9	110.4	135.3	169.0

6.10 ГОЛ НЭРИЙН ЗАРИМ БАРААНЫ ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, аймгаар
ANNUAL AVERAGE PRICE OF MAIN SELECTED GOODS, by aimags

Аймаг	Aimags	Гурил, кг Flour, kg					Хонины мах, кг Mutton, kg					Цагаан бурдаа, кг Rice, kg					Шингэн сүү, л Milk, l				
		2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
		Баруун бүс																			
		West region																			
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	338	383	467	751	1 558	1 775	2 300	2 758	588	625	658	1 108	708	817	1 542					
Говь-Алтай	Govi-Altai	492	528	680	966	1 854	2 058	2 433	2 833	651	659	671	1 088	610	667	863	1 183				
Завхан	Zavkhan	430	449	558	890	1 892	2 108	2 233	2 833	608	675	646	1 033	667	550	704	950				
Увс	Uvs	367	418	508	842	1 642	1 750	2 025	2 600	571	613	629	982	567	583	725	1 033				
Ховд	Khovd	370	459	523	852	1 850	2 050	2 458	3 150	621	629	621	1 058	650	667	792	1 258				
		Хангайн бүс																			
		Khangai region																			
Архангай	Arkhangai	435	421	520	857	1 708	1 892	2 208	2 742	550	623	605	1 035	517	533	646	850				
Баянхонгор	Bayankhongor	480	484	547	892	1 867	2 250	2 225	2 533	600	610	663	942	588	625	733	1 013				
Булган	Bulgan	428	420	464	769	2 017	2 250	2 650	3 142	603	620	645	1 208	417	392	438	542				
Орхон	Orkhon	429	390	486	773	2 067	2 079	2 425	3 042	554	552	557	983	446	463	496	758				
Өвөрхангай	Ovorkhangai	448	432	514	914	1 817	1 875	2 092	2 442	579	600	638	1 050	617	650	682	1 150				
Хөвсгөл	Khovsgol	433	477	552	904	1 975	2 100	2 400	2 833	598	683	650	958	492	488	496	821				
		Төвийн бүс																			
		Central region																			
Говьсүмбэр	Govisumber	448	448	546	836	1 725	1 875	2 167	2 858	550	590	590	923	538	533	571	831				
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	419	407	519	810	2 067	2 163	2 400	3 071	554	607	631	1 001	396	388	421	633				
Дорноговь	Dornogovi	529	521	525	854	1 996	2 150	2 400	2 892	567	617	600	858	692	808	958	1 250				
Дундговь	Dundgovi	445	437	539	863	1 846	1 979	2 217	2 667	543	590	586	984	779	746	875	1 367				
Өмнөговь	Omnogovi	542	525	600	978	2 025	2 433	2 467	2 800	608	621	629	929	808	992	1 000	1 275				
Сэлэнгэ	Selenge	453	458	527	903	2 183	2 233	2 433	3 100	561	583	633	1 133	358	383	404	554				
Төв	Tov	393	389	486	752	1 950	2 108	2 417	2 946	528	581	586	1 012	429	492	542	838				
		Зүүн бүс																			
		East region																			
Дорнод	Dornod	410	400	465	853	1 742	1 946	2 225	2 775	498	508	596	838	425	371	483	717				
Сүхбаатар	Sukhbaatar	500	460	527	826	1 775	1 950	2 067	2 775	533	600	600	929	625	600	650	1 108				
Хэнтий	Khentii	550	435	530	965	1 833	2 167	2 300	3 067	563	667	650	1 033	438	558	542	900				

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ

(Хүснэгт 6.10-ын үргэлжлэл- Table 6.10 continuation)

Аймаг Aimags	Элсэн чихэр, кг Sugar, kg				Цэвэрлэвч, кВт.цаг Electricity, kWh				Халаалт, м2 Heating fee, m2				Бензин А-76, АИ-80, л Petrol A-76, AI-80, l			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Баруун бүс																
Баян-Өлгий	729	996	1 058	1 167	69	69	66	66	346	354	400	467	665	638	923	1 353
Говь-Алтай	660	1 058	911	1 117	56	60	60	60	173	288	288	339	663	670	928	1 319
Завхан	671	938	888	979	57	57	57	57	182	182	290	300	672	858	941	1 338
Увс	708	983	917	1 075	69	69	66	66	181	181	266	276	669	837	920	1 313
Ховд	679	900	975	1 150	69	69	66	66	89	164	164	174	653	853	930	1 363
Хангайн бүс																
Архангай	586	904	840	946	57	57	57	66	219	219	219	222	677	811	871	1 255
Баянхонгор	633	1 096	954	975	59	59	57	65	358	450	455	470	662	828	883	1 275
Булган	638	947	908	971	59	59	59	59	145	145	145	164	687	804	878	1 245
Орхон	594	838	747	811	59	59	59	65	220	220	217	278	675	789	847	1 220
Өвөрхангай	625	893	950	950	57	57	58	63	500	500	500	517	683	808	870	1 253
Хөвсгөл	615	942	821	929	55	55	55	65	158	180	180	180	688	821	933	1 274
Төвийн бүс																
Говьсүмбэр	563	865	809	883	59	59	58	67	117	120	120	140	707	809	862	1 232
Дархан-Уул	594	864	767	942	59	59	57	64	191	191	191	262	674	767	848	1 187
Дорноговь	554	846	850	879	59	59	57	64	88	104	101	101	670	800	891	1 284
Дундговь	586	876	774	810	59	59	59	67	63	100	100	125	656	793	840	1 233
Өмнөговь	633	892	817	942	69	69	66	66	218	192	192	192	665	817	898	1 293
Сэлэнгэ	608	846	763	925	59	59	57	64	207	209	219	229	683	780	856	1 205
Төв	578	870	714	810	59	59	57	62	224	218	180	176	680	781	805	1 200
Зүүн бүс																
Дорнод	611	905	783	945	69	69	69	69	220	220	220	228	716	836	920	1 278
Сүхбаатар	625	975	900	967	69	69	66	70	156	182	207	207	723	829	892	1 289
Хэнтий	625	925	833	892	59	59	59	65	130	130	130	148	679	831	884	1 267

6.11 БАРИЛТЫН ГОЛ НЭРИЙН МАТЕРИАЛЫН ҮНЭ, УЛСАВ, УЛИРАЛ, ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭЭР
PRICE OF BUILDING MATERIALS, by countries, quarterly average, annual average

Материалын нэр, үйлдвэрлэгч улс орноор	Materials, by producing country	Төгс. дая				Төгс. дая			
		2005	2006	2007	2008	Quarterly average			
						I	II	III	IV
Монгол Улс									
Mongolia									
Бетон зуурамг M-100, м ³	Concrete mortar, M100, m ³	48 917	51 333	53 667	56 000	56 000	56 000	56 000	56 000
Хөнгөн бетон 700, м ³	Iron concrete 700, m ³	49 725	56 000	57 167	63 333	63 667	65 000	65 667	67 000
Улаан тосго M-100, мян.ш	Brick, made from clay M-100, thous.pieces	76 850	80 250	90 458	201 083	160 000	240 000	202 667	201 667
Цемент M-500, 50кг***	Cement M-500, 50kg***	6 486	...	7 000	7 000	5 487
Шохой (мель), кг	Lime (meal), kg	210	263	300	300	300	300	300	300
Векүүм цоох (15x15) *	Vacuum window (15x15)*	...	77 778	85 417	87 500	90 000	90 000	90 000	80 000
Шалам баяа (хөвчлүүр), м ²	Plank for floor, m ²	...	56 000	64 417	140 833	91 667	166 667	176 667	128 333
Захагсан баяа, м ² *	Edged plank, m ² *	...	12 000	14 317	26 917	21 000	25 000	36 667	25 000
Плак (15x15), м ² *	Plak (15x15), m ² *	...	5 467	7 483	15 542	10 167	17 667	18 667	15 667
Хөөсөнцөр (ниэгэн) *	Polystyrene*	...	3 000	3 083	2 933	3 200	3 200	3 200	2 133
Эмульс (дотор), кг **	Emulsion (inward), kg**	1 280	983	1 387	1 430	1 360
ОХУ									
Russian Federation									
Хар цаас (чулуугай), м ² *	Roofing paper, m ² *	...	10 222	11 542	13 400	11 667	13 167	14 767	14 000
Хадгаас 100мм, кг	Spike 100mm, kg	1 446	1 500	1 550	1 867	1 867	2 000	2 000	2 000
Спекф, кг	Onp, kg	1 500	1 792	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Шохой (мель), кг	Lime (meal), kg	300	329	375	500	500	500	500	500
People's Republic of China									
People's Republic of China									
Улаан тосго M-100, мян.ш	Brick made from clay M-100, thous.pieces	80 500	76 033	80 167	152 500	133 333	200 000	166 667	110 000
Цемент M-500, (саягай)***	Cement M-500, kg***	6 875	...	6 750	7 000	...
Цонхны шал Бям (Нелогүү)*	Window glass 5mm*	...	6 500	7 292	10 542	8 833	10 167	11 167	12 000
Цонхны шал Бям (Нелогтай)*	Window glass 5mm*	...	5 000	5 625	8 792	7 000	8 667	9 500	10 000
Хар цаас (чулуугай), 1x15*	Roofing paper, m ² *	...	4 000	4 317	6 025	4 600	6 333	7 167	6 000
Хадгаас 100мм, кг	Spike 100mm, kg	1 233	1 250	1 317	1 767	1 800	1 800	1 867	1 800
Тосон булаг, кг	Oilcolour, kg	1 250	1 000	1 075	1 450	1 300	1 500	1 500	1 500
Ханан цаас, 10x0.53*	Wallpaper, m ²	...	4 500	4 792	6 968	5 833	7 500	7 500	7 000
Шалам хугдаас (2.5 м өргөнтэй), м ²	Linoleum, m ²	...	2 000	2 458	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Эмульс(гадна), 5кг**	Emulsion (external), 5kg**	...	1 800	1 800	2 213	2 100	2 250	2 250	2 250
Эмульс (дотор), 5кг**	Emulsion (inward), 5kg**	...	3 500	3 500	1 942	2 367	1 800	1 800	1 800
Шохой (мель), кг	Lime (meal), kg	263	285	300	300	300	300	300	300
Плита 30x30 (шалны), ш*	Silestone 30x30 (for floor), pieces*	...	400	429	483	450	450	483	550
Плита 30x20 (хананы), ш**	Silestone 30x20 (for wall), pieces**	...	300	304	277	260	280	280	280
Шалаан утагуур, ком*	Ceramic sink, complement*	...	35 000	35 000	40 167	36 667	40 000	42 000	42 000
Шалаан суутуур, ш	Ceramic sanitary pan, pieces	60 000	48 000	50 000	58 333	53 333	60 000	60 000	60 000
Өврийн гарал (суурьгүй), ш*	Electric filament lamp (without pivot)*	...	1 000	1 000	1 167	1 067	1 200	1 200	1 200
Халгаг (темпер), ш	Building door (metal), pieces	116 667	120 417	120 000	130 000	130 000	130 000	130 000	130 000
Крант*	Tap*	...	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Уян дүш **	Flexible shower firs**	...	5 000	5 222	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Парчлан шал*	Parquet floor*	...	7 500	7 500	8 375	7 833	8 500	8 667	8 500
Дүүжин таваз*	False ceiling*	...	2 500	2 500	2 750	2 600	2 800	2 800	2 800
ХБНГУ									
Federal Republic of Germany									
Эмульс (гарна), 5кг*	Emulsion (external), 5kg*	...	18 000	18 000	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000
Эмульс (дотор), 5кг*	Emulsion (inward), 5kg*	...	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500
БНСУ									
Republic of Korea									
Ханан цаас 12x0.5, бордол*	Wallpaper (12x0.5), rolls* ²	...	3 500	3 875	4 100	4 100	4 300	4 300	4 300
Тайлбар: * - Эдгээр үзүүлэлт 2006 оны 6 саргаас өмнө ажлаж байгаа болно.									
** - Бүтээгдэхүүний тодорхойлолт 2007 оны 10-р сараас эхлэн өөрчлөгдсөн болно.									
*** - Бүтээгдэхүүний тодорхойлолт 2008 оны 5-р саргаас эхлэн өөрчлөгдсөн болно.									
Note: * - These indicators are being compiled since the June of 2006.									
** - Definition of these materials has been changed in October 2007.									
*** - Definition of these materials has been changed in May 2008.									

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ

6.12 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЗАРИМ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ
AVERAGE MARKET PRICE OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS

төг. тог.

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	1 ширхэгийн дундаж үнэ Average prices of 1 piece			
		Хонины /ноостой/ нэхий* Sheep skin with wool*		Ямааны /ноолууртай/ арьс* Goat skin with cashmere*	
		2007	2008	2007	2008
		Баруун бүс		West region	
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	6 000	1600	15 000	2900
Говь-Алтай	Govi-Altai	7 500	2200	14 000	3000
Завхан	Zavkhan	7 000	1500	13 000	2400
Увс	Uvs	6 500	2000	13 500	2500
Ховд	Khovd	7 500	1600	12 000	2725
		Хангайн бүс		Khangai region	
Архангай	Arkhangai	7 000	2500	13 000	2000
Баянхонгор	Bayankhongor	7 500	2000	13 500	1500
Булган	Bulgan	6 000	1500	11 000	-
Орхон	Orkhon	7 000	2000	12 000	4000
Өвөрхангай	Ovorkhangai	7 500	2000	12 500	4000
Хөвсгөл	Khovsgol	6 600	2000	14 000	2000
		Төвийн бүс		Central region	
Говьсүмбэр	Govisumber	7 000	2500	15 000	1500
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	6 500	1500	14 000	2000
Дорноговь	Dornogovi	5 500	1700	11 700	1900
Дундговь	Dundgovi	7 500	2500	14 000	3700
Өмнөговь	Omnogovi	6 500	2000	15 500	3000
Сэлэнгэ	Selenge	6 500	1500	10 000	1500
Төв	Tov	6 800	2300	13 000	2700
		Зүүн бүс		East region	
Дорнод	Dornod	9 000	4500	8 000	3000
Сүхбаатар	Sukhbaatar	5 200	1600	12 000	2000
Хэнтий	Khentii	6 500	1000	12 000	2500
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	8 000	-	16 500	3100

Тайлбар: * Өлөн гэдэс дагалдуулсан арьсны үнэ болно.

Note: * Price of sheep skin with small intestine.

(Хүснэгт 6.12-ын үргэлжлэл-Table 6.12 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	1 ширхэгийн дундаж үнэ Average prices of 1 piece			
		Үхрийн шир		Cattle hide	
		2 м-ээс доош урттай Less than 2 m		2 м-ээс дээш урттай More than 2 m	
		2007	2008	2007	2008
		Баруун бүс		West region	
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	20 000	-	30 000	5 000
Говь-Алтай	Govi-Altai	23 000	10 000	25 000	12 000
Завхан	Zavkhan	28 000	4 000	32 000	7 000
Увс	Uvs	25 000	6 000	28 000	8 000
Ховд	Khovd	24 000	8 300	27 000	10 000
		Хангайн бүс		Khangai region	
Архангай	Arkhangai	20 000	7 000	32 000	9 000
Баянхонгор	Bayankhongor	27 000	8 000	30 000	8 000
Булган	Bulgan	22 000	5 000	28 000	5 000
Орхон	Orkhon	20 000	8 000	40 000	12 000
Өвөрхангай	Ovorkhangai	30 000	8 000	28 000	10 000
Хөвсгөл	Khovsgol	15 000	6 000	35 000	13 000
		Төвийн бүс		Central region	
Говьсүмбэр	Govisumber	-	-	30 000	10 000
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	27 000	6 000	41 000	10 000
Дорноговь	Dornogovi	20 800	7 200	23 900	14 100
Дундговь	Dundgovi	28 000	2 000	30 000	5 000
Өмнөговь	Omnogovi	15 000	3 000	25 000	4 000
Сэлэнгэ	Selenge	28 000	10 000	38 000	23 000
Төв	Tov	25 000	11 700	35 000	15 600
		Зүүн бүс		East region	
Дорнод	Dornod	20 000	14 000	28 000	18 000
Сүхбаатар	Sukhbaatar	21 000	7 000	29 000	13 000
Хэнтий	Khentii	12 000	6 000	-	-
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	30 000	10 000	35 000	23 000

SECTION 6. PRICE

(Хүснэгт 6.12-ын үргэлжлэл-Table 6.12 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	1 ширхэгийн дундаж үнэ Average prices of 1 piece	
		Адууны шир	Horse hide
		2007	2008
Баруун бүс		West region	
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	30 000	7 000
Говь-Алтай	Govi-Altai	23 000	10 000
Завхан	Zavkhan	30 000	5 000
Увс	Uvs	30 000	7 000
Ховд	Khovd	28 000	8 285
Хангайн бүс		Khangai region	
Архангай	Arkhangai	32 000	10 000
Баянхонгор	Bayankhongor	30 000	8 000
Булган	Bulgan	22 000	5 000
Орхон	Orkhon	25 000	10 000
Өвөрхангай	Ovorkhangai	32 000	10 000
Хөвсгөл	Khovsgol	30 000	10 000
Төвийн бүс		Central region	
Говьсүмбэр	Govisumber	30 000	15 000
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	32 000	10 000
Дорноговь	Dornogovi	23 900	9 900
Дундговь	Dundgovi	31 000	10 000
Өмнөговь	Omnogovi	25 000	6 000
Сэлэнгэ	Selenge	25 000	7 000
Төв	Tov	31 500	10 700
Зүүн бүс		East region	
Дорнод	Dornod	28 000	14 000
Сүхбаатар	Sukhbaatar	27 000	11 000
Хэнтий	Khentii	-	10 000
Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	28 300	12 000

(Хүснэгт 6.12-ын үргэлжлэл-Table 6.12 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	1 кг-ийн дундаж үнэ Average prices of 1 kg			
		Ямааны ноолуур		Greezy cashmere	
		Цагаан	White	Бор	Brown
		2007	2008	2007	2008
Баруун бүс		West region			
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	-	-	35 000	15 500
Говь-Алтай	Govi-Altai	33 500	16 000	33 500	16 000
Завхан	Zavkhan	-	14 000	-	14 000
Увс	Uvs	34 000	15 000	32 000	12 000
Ховд	Khovd	33 000	13 214	31 400	12 500
Хангайн бүс		Khangai region			
Архангай	Arkhangai	-	15 000	33 000	13 000
Баянхонгор	Bayankhongor	32 000	17 000	32 000	17 000
Булган	Bulgan	30 000	15 000	28 000	15 000
Орхон	Orkhon	35 000	18 000	30 000	15 000
Өвөрхангай	Ovorkhangai	37 000	15 000	37 000	15 000
Хөвсгөл	Khovsgol	30 000	12 000	30 000	15 000
Төвийн бүс		Central region			
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	30 000	12 000	-	-
Дорноговь	Dornogovi	27 900	16 700	25 000	16 400
Дундговь	Dundgovi	-	15 000	33 000	15 000
Өмнөговь	Omnogovi	37 000	15 000	36 000	14 000
Төв	Tov	30 600	15 300	30 500	15 500
Зүүн бүс		East region			
Дорнод	Dornod	35 000	-	32 000	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	24 500	-	-	-
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	33 000	-	31 500	15 000

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ

(Хүснэгт 6.12-ын үргэлжлэл-Table 6.12 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	1 кг-ийн дундаж үнэ Average prices of 1 kg			
		Тэмээний ноос Coarse wool		Camel's wool Fine wool	
		Эр	Эм	Эр	Эм
		2007	2008	2007	2008
Баруун бүс		West region			
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	3 500	1500	2 000	1500
Говь-Алтай	Govi-Altai	3 000	3000	3 000	3000
Завхан	Zavkhan	-	1500	-	-
Увс	Uvs	1 200	-	1 800	-
Ховд	Khovd	1 800	-	1 800	-
Хангайн бүс		Khangai region			
Баянхонгор	Bayankhongor	2 500	600	3 000	500
Өвөрхангай	Ovorkhangai	1 000	1100	1 000	1500
Хөвсгөл	Khovsgol	2 000	-	2 000	-
Төвийн бүс		Central region			
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	3 000	-	3 000	-
Дорноговь	Dornogovi	1 100	2200	1 100	1700
Дундговь	Dundgovi	2 500	2500	2 500	2500
Өмнөговь	Omnogovi	2 000	1800	2 000	2000
Төв	Tov	2 740	2910	3 000	2900
Зүүн бүс		East region			
Дорнод	Dornod	4 200	-	3 200	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 500	3500	2 500	2000
Хэнтий	Khentii	-	1500	-	1500

(Хүснэгт 6.12-ын үргэлжлэл-Table 6.12 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Үхрийн дундаж үнэ, мян.төг Average prices for 1 cattle, thous.tog							
		Нас гүйцсэн үхэр Adult cattle				Өсвөр насны үхэр Young cattle			
		Эр Male		Эм Female		Эр Male		Эм Female	
		2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Баруун бүс		West region							
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	350	250	330	230	210	180	210	180
Говь-Алтай	Govi-Altai	317	342	263	293	196	195	185	205
Завхан	Zavkhan	450	550	300	320	-	160	-	160
Увс	Uvs	300	310	280	200	180	180	200	200
Ховд	Khovd	292	223	223	-	164	176	166	168
Хангайн бүс		Khangai region							
Архангай	Arkhangai	400	450	280	300	130	140	130	140
Баянхонгор	Bayankhongor	300	280	290	260	260	-	280	-
Булган	Bulgan	500	550	450	450	300	300	300	300
Орхон	Orkhon	600	600	500	550	320	480	350	500
Өвөрхангай	Ovorkhangai	450	500	350	330	350	400	300	400
Хөвсгөл	Khovsgol	435	450	260	300	110	160	110	160
Төвийн бүс		Central region							
Говьсүмбэр	Govisumber	370	370	250	250	-	-	-	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	400	460	380	420	180	270	180	280
Дорноговь	Dornogovi	398	466	345	387	214	234	194	240
Дундговь	Dundgovi	414	430	338	345	218	235	209	240
Өмнөговь	Omnogovi	403	453	311	410	233	300	228	300
Сэлэнгэ	Selenge	425	650	390	620	250	460	260	450
Төв	Tov	493	513	382	407	256	278	256	282
Зүүн бүс		East region							
Дорнод	Dornod	510	550	470	500	350	300	320	300
Сүхбаатар	Sukhbaatar	420	490	287	320	199	180	180	200
Хэнтий	Khentii	370	500	370	500	135	160	135	160
Улаанбаатар		Ulaanbaatar							
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	475	500	395	430	150	-	150	300

SECTION 6. PRICE

(Хүснэгт 6.12-ын үргэлжлэл-Table 6.12 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Тэмээний дундаж үнэ, мян.төг Average prices for 1 camel, thous.tog							
		Нас гүйцсэн тэмээ Adult camel				Өсвөр насны тэмээ Young camel			
		Ат Castrated camel		Ингэ Cow camel		Эр Steer camel		Эм Cow camel	
		2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Баруун бүс		West region							
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	500	450	450	400	350	350	300	300
Говь-Алтай	Govi-Altai	367	383	311	319	249	261	229	252
Завхан	Zavkhan	450	500	400	450	250	220	230	220
Увс	Uvs	380	350	370	300	250	200	200	200
Ховд	Khovd	349	413	279	335	201	272	188	243
Хангайн бүс		Khangai region							
Архангай	Arkhangai	350	-	300	-	-	-	-	-
Баянхонгор	Bayankhongor	450	400	400	350	260	200	260	200
Булган	Bulgan	600	600	500	500	300	300	300	300
Орхон	Orkhon	500	650	450	600	390	450	350	430
Өвөрхангай	Ovorkhangai	400	700	370	550	330	450	230	450
Төвийн бүс		Central region							
Говьсүмбэр	Govisumber	350	350	350	350	150	150	150	150
Дорноговь	Dornogovi	478	455	376	410	291	261	271	273
Дундговь	Dundgovi	424	516	353	440	257	298	236	300
Өмнөговь	Omnogovi	444	455	364	359	228	241	222	232
Төв	Tov	514	506	439	432	323	315	295	291
Зүүн бүс		East region							
Дорнод	Dornod	450	600	400	580	360	450	300	400
Сүхбаатар	Sukhbaatar	330	364	283	300	220	212	210	214
Хэнтий	Khentii	500	500	400	400	250	250	200	200
Улаанбаатар		Ulaanbaatar							
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	350	-	350	-	200	-	200	-

(Хүснэгт 6.12-ын үргэлжлэл-Table 6.12 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Адууны дундаж үнэ, мян.төг Average prices for 1 horse, thous.tog							
		Нас гүйцсэн адуу Adult horse				Өсвөр насны адуу Young horse			
		Морь Castrated horse		Гүү Mare		Эр Male		Эм Female	
		2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Баруун бүс		West region							
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	450	380	430	370	310	280	300	280
Говь-Алтай	Govi-Altai	238	257	191	221	178	185	160	179
Завхан	Zavkhan	220	300	180	250	130	180	120	180
Увс	Uvs	330	260	280	210	240	200	240	200
Ховд	Khovd	254	258	208	218	172	182	154	167
Хангайн бүс		Khangai region							
Архангай	Arkhangai	210	250	190	230	115	115	120	120
Баянхонгор	Bayankhongor	230	180	220	180	140	120	140	120
Булган	Bulgan	200	250	200	250	160	160	160	170
Орхон	Orkhon	250	300	200	300	150	250	130	230
Өвөрхангай	Ovorkhangai	250	200	200	180	165	180	165	150
Хөвсгөл	Khovsgol	200	250	180	200	140	155	140	155
Төвийн бүс		Central region							
Говьсүмбэр	Govisumber	250	250	200	200	150	150	150	150
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	300	300	250	240	230	160	180	210
Дорноговь	Dornogovi	196	253	175	230	143	205	136	183
Дундговь	Dundgovi	200	230	176	200	130	145	127	130
Өмнөговь	Omnogovi	216	242	199	181	144	141	133	153
Сэлэнгэ	Selenge	275	450	250	350	180	300	170	250
Төв	Tov	272	311	243	279	181	215	169	196
Зүүн бүс		East region							
Дорнод	Dornod	270	400	250	350	240	250	220	250
Сүхбаатар	Sukhbaatar	179	215	162	195	128	147	120	140
Хэнтий	Khentii	225	300	225	300	130	150	130	150
Улаанбаатар		Ulaanbaatar							
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	275	300	223	250	100	150	100	100

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ

(Хүснэгт 6.12-ын үргэлжлэл-Table 6.12 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Хонины дундаж үнэ, мян.төг Average prices for 1 sheep, thous.tog			
		Нас гүйцсэн хонь Adult sheep			
		Эр Wether sheep		Эм Ewe	
		2007	2008	2007	2008
Баруун бүс		West region			
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	68	43	43	36
Говь-Алтай	Govi-Altai	53	48	40	36
Завхан	Zavkhan	55	50	40	35
Увс	Uvs	60	45	30	30
Ховд	Khovd	50	47	36	32
Хангайн бүс		Khangai region			
Архангай	Arkhangai	55	60	45	46
Баянхонгор	Bayankhongor	55	45	45	40
Булган	Bulgan	60	65	55	55
Орхон	Orkhon	80	50	65	45
Өвөрхангай	Ovorkhangai	60	60	45	40
Хөвсгөл	Khovsgol	55	55	40	50
Төвийн бүс		Central region			
Говьсүмбэр	Govisumber	50	50	45	45
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	70	55	60	45
Дорноговь	Dornogovi	55	71	44	60
Дундговь	Dundgovi	58	62	41	44
Өмнөговь	Omnogovi	63	55	50	44
Сэлэнгэ	Selenge	60	70	55	70
Төв	Tov	75	75	57	57
Зүүн бүс		East region			
Дорнод	Dornod	55	65	52	60
Сүхбаатар	Sukhbaatar	54	60	35	37
Хэнтий	Khentii	45	70	33	50
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	68	71	50	55

(Хүснэгт 6.12-ын үргэлжлэл-Table 6.12 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Ямааны дундаж үнэ, мян.төг Average prices for 1 goat, thous.tog			
		Нас гүйцсэн ямаа Adult goat			
		Эр ямаа Wether goat		Эм ямаа Female goat	
		2007	2008	2007	2008
Баруун бүс		West region			
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	50	30	37	20
Говь-Алтай	Govi-Altai	40	39	31	30
Завхан	Zavkhan	45	45	35	32
Увс	Uvs	35	35	28	25
Ховд	Khovd	35	33	27	24
Хангайн бүс		Khangai region			
Архангай	Arkhangai	35	40	30	30
Баянхонгор	Bayankhongor	45	40	35	35
Булган	Bulgan	40	40	35	40
Орхон	Orkhon	50	40	45	40
Өвөрхангай	Ovorkhangai	45	55	35	45
Хөвсгөл	Khovsgol	43	38	30	35
Төвийн бүс		Central region			
Говьсүмбэр	Govisumber	35	35	25	25
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	60	50	50	43
Дорноговь	Dornogovi	41	49	33	40
Дундговь	Dundgovi	42	42	32	33
Өмнөговь	Omnogovi	50	42	40	31
Сэлэнгэ	Selenge	50	65	48	65
Төв	Tov	52	54	44	44
Зүүн бүс		East region			
Дорнод	Dornod	45	50	40	45
Сүхбаатар	Sukhbaatar	37	37	26	28
Хэнтий	Khentii	38	50	23	30
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	45	55	38	48

МӨНГӨ, САНХҮҮ

Банкны тогтолцоо. Монгол улс 1991 онд төв банк, арилжааны банк гэсэн хоёр шатлалтай банкны тогтолцоонд шилжсэн. Арилжааны банкны үйл ажиллагаа “Банкны тухай” Монгол улсын хуулиар зохицуулагдана. Монголбанк арилжааны банкуудын тайлан балансын мэдээллийг нэгтгэн мөнгөний нийлүүлэлт, мөнгөний тойм, банкуудын нэгдсэн тайлан, олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл, хадгаламж, зээлийн хүү, гадаад валютын зах зээлийн ханшийн талаарх статистикийн мэдээг сар бүр бэлтгэдэг. Монголбанкнаас мөнгө, зээлийн бодлогын үр дүнгийн жилийн тайланг нэгтгэж хэвлүүлдэг.

Гүйлгээнд байгаа бэлэн мөнгө . Үүнд банкнаас гадуурх мөнгө, банкны касс дахь бэлэн мөнгийг оруулна.

M1 мөнгө. Улсын болон хувийн секторын харилцах дансан дахь мөнгө, иргэдийн хугацаагүй хадгаламж, банкны гадуурх бэлэн мөнгөнөөс бүрдэнэ.

M2 мөнгө. Мөнгө M1 болон бараг мөнгөний нийлбэр юм. Бараг мөнгөнд иргэд, байгууллагуудын хугацаатай хадгаламжууд, гадаад валютын хадгаламжийг хамруулна.

Нөөц мөнгө. Гүйлгээнд байгаа бэлэн мөнгө, улсын болон хувийн секторын хадгаламж, арилжааны банкуудын Монголбанкинд хадгалуулсан хадгаламжаас бүрдэнэ.

Үнэт цаас. Монголын хөрөнгийн бирж (МХБ) 1991 онд байгуулагдсан. Хөрөнгийн бирж үнэт цаасны зах зээлийн мэдээллийг сар бүр Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг. Үндэсний статистикийн хороо үнэт цаасны зах зээлийн талаарх статистикийн мэдээллийг сарын бюллетень, жилийн статистикийн эмхтгэлд оруулан хэвлэдэг.

Зах зээлийн үнэлгээг тодорхойлохдоо Хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй хувьцаат компанийн нийтэд гаргасан үнэт цаасны тоог тухайн өдрийн үнэт цаасны арилжааны хаалтын ханшаар үржүүлнэ.

ТОП-20 индекс. Хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй хувьцаат компаниудын зах зээлийн үнэлгээ, үнэт цаасны арилжааны идэвхитэй байдал, үнэт цаасны өсөлт, бууралт зэргээр үнэт цаасны зах зээлийн ерөнхий чиг хандлагыг энэхүү индексээр тодорхойлдог. Индексийг дараах томъёогоор тооцно.

$$I = \frac{P}{C} * 100$$

I - Тухайн өдрийн индекс

P - Тухайн өдрийн зах зээлийн үнэлгээ

C - Зах зээлийн суурь үнэлгээ

Хийгдсэн хэлцлийн тоо. Үнэт цаасыг худалдах захиалгын үнийн саналыг худалдан авах иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллага зөвшөөрснөөр үнэт цаас арилжигдахыг хэлцэл хийгдэх гэнэ.

Бүртгэлтэй компаний тоо. Монголын хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй, хувьцааны арилжааг идэвхитэй хийдэг хувьцаат компаний тоо юм.

БҮЛЭГ 7. МӨНГӨ, САНХҮҮ

Санхүүгийн бусад салбар. Санхүүгийн бусад салбарт Монгол Улсын төв банк болон арилжааны банкнаас бусад санхүүгийн салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгж, байгууллага мөн даатгал, банк бус санхүүгийн байгууллага, хадгаламж зээлийн хоршоодын үйл ажиллагаа багтана. Санхүүгийн зохицуулах хороо нь даатгал, банк бус санхүүгийн байгууллага, хадгаламж зээлийн хоршоодын тайлан балансын мэдээллийг нэгтгэн үйл ажиллагааны нэгдсэн тайлан, статистикийн мэдээллийг улирал бүр бэлтгэн гаргаж байна.

Даатгалын үйл ажиллагаа бол даатгалын гэрээний дагуу даатгагч нь даатгалын тохиолдол үүсэхэд учирсан хохирол буюу хэлэлцэн тохирсон даатгалын нөхөн төлбөрийг төлөх үүргийг тодорхой этгээдийн өмнө хүлээж буй үйл ажиллагаа юм.

Даатгалын нөөцийн сангийн өөрчлөлт. Даатгагч нь гэрээний явцад үүссэн үүргийн гүйцэтгэлийг хангах зорилгоор даатгалын нөөц сан бүрдүүлэх ба даатгалын нөөц сангийн хэмжээ, нөөц санг бүрдүүлэх болон хөрөнгө оруулалтад байршуулах нөхцөлийг даатгалын багц дүрмээр тогтоодог. Даатгалын нөөцийн сангийн өөрчлөлтийг даатгалын байгууллагуудын оны эхний нөөцийн сангийн хэмжээ болон оны эцсийн нөөцийн сангийн хэмжээний зөрүүгээр тодорхойлно.

Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаанд зээл олгох, факторингийн үйлчилгээ (зээлдэгчийн зүгээс зээлдүүлэгчээс мөнгөн төлбөрийн үүргийг шаардах эрхээ гуравдагч этгээдэд бүхэлд нь худалдах /шилжүүлэх/, энэхүү эрхийг хүлээн авагч нь эрхээ хэрэгжүүлэх болон үүсэн гарах үр дагаврыг бүрэн хариуцах үйл ажиллагаа), санхүүгийн түрээсийн үйлчилгээ (түрээслүүлэгч нь түрээслэгчийн захиалсан буюу сонгосон эд хөрөнгийг өөрөө үйлдвэрлэх, эсхүл худалдагч буюу нийлүүлэгчээс өөрийн нэр дээр худалдан авах замаар түрээслэгчид тодорхой нөхцөл, хугацаа, төлбөртэйгээр түрээслэх үйл ажиллагаа), төлбөрийн баталгаа гаргах үйлчилгээ, төлбөр тооцооны хэрэгсэл гаргах үйлчилгээ, цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гуйвуулгын үйлчилгээ, гадаад валютын арилжаа, итгэлцлийн үйлчилгээ, богино хугацаат санхүүгийн хэрэгсэлд хөрөнгө оруулалт хийх, хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх үйлчилгээ зэрэг үйл ажиллагааг багтаана.

Болзошгүй эрсдлийн зардал гэж банк бус санхүүгийн байгууллагын үйл ажиллагааны явцад гарсан эрсдэлд зарцуулсан зардал юм. Энэхүү зардалд үнэт цаасны арилжаанаас гарах эрсдлийн зардал, зээлийн эрсдлийн зардал, санхүүгийн түрээсийн эрсдлийн зардал, факторингийн үйлчилгээний эрсдлийн зардал, өмчлөх бусад үл хөдлөх хөрөнгийн эрсдлийн зардал, авлагын эрсдлийн зардал зэрэг зардал багтана.

Хоршоо гэж эдийн засгийн болон нийгэм, соёлын нийтлэг хэрэгцээгээ хангах зорилгоор хэд хэдэн этгээд сайн дураараа нэгдсэн, ардчилсан хамтын удирдлага, хяналт бүхий, дундын эд хөрөнгө дээр үндэслэн үйл ажиллагаа явуулахаар хамтран байгуулсан хуулийн этгээдийг хэлнэ.

FINANCE

Banking system. In 1991 Mongolia introduced two-tiered banking structure as Central bank and Commercial banks. Activities of commercial banks in Mongolia are regulated under the Banking Law of Mongolia. The Bank of Mongolia collects balance sheet data for all commercial banks and publishes monthly bulletin which includes statistics on money supply, monetary survey, deposit and loan interest rate and market rates by dates. The Bank of Mongolia publishes the Annual Report that describes the monetary policy and its results.

Currency in circulation includes bank's vault and currency outside banks.

Money M1 consists of currency issued in circulation, current account and demand deposits.

Money M2 consists of money M1, time deposits and foreign currency deposits.

Reserve Money consists of currency issued in circulation, private and public sector deposits and bank's deposits.

Stock market - The Mongolian Stock Exchange was established in 1991. Monthly data on stock market are sent to the National Statistical Office of Mongolia. The National Statistical Office publishes monthly data on stock market in the monthly bulletin and yearbook.

Market capitalization – It is defined as multiplication of the number of shares issued by registered companies at the Mongolia Stock Exchange and close price of certain day.

TOP-20 index – This index defines a general trend of stock market such as market value of companies limited with a registration in the Mongolian stock market, activeness of sales of stocks, and increases and decreases in stocks.

$$I = \frac{P}{C} * 100$$

I - Index in current day

P - Market capitalization in current day

C - Market capitalization in base day

Number of executed orders – shares traded upon consent from individuals and business entities which are to buy price offers of orders for sale of shares.

Number of companies with registration – number of stock companies, registered with the Mongolian Stock Exchange, trade shares actively.

Money and credit

Other financial institutions - These include being organizations of financial sector and insurance, non-bank financial institutions, saving and credit cooperative. But this class does not include central bank and commercial banks. The Financial Regulatory Commission of Mongolia collects balance sheet data for all insurance companies, non-bank financial institutions, saving and credit cooperatives then makes quarterly statistics report.

БҮЛЭГ 7. МӨНГӨ, САНХҮҮ |

Insurance is activity that insurer is obligated to pay incurred loss of the entity when the event of risk, according to the insurance agreement between the counterparties.

Change of insurance reserves. In order to insurer use premiums to fund accounts reserved for later payment claim which is on insurance agreement. The quantity and all benchmarks of reserves and investment funding are set up on the regulations of insurance. The quantity of reserves change is defined as the difference between outstanding volumes of reserves at the beginning and at the end of the reporting period.

Activities of non-bank financial institutions include factoring (the seller/creditor sells account receivables at a discounted price to the third party, whom we call the factor, to obtain cash. The debtor then directly pays the full value of the debt to the factor instead of creditor), capital lease (capital or property is rent by lessee to possess it from less or at the specified payment and price after specified time duration), payment guarantee, financial instruments, e-payment, money transfer, foreign exchange trade, trust, advisory services for investment and providing information.

Provisions that in operating activity expenses for provisions. This expenses include provisions for stock trading, provisions for losses on loans, provisions for capital lease, provisions for factoring, provision for finance, provision for claims etc.

A cooperative is a group of several individuals united voluntarily to meet their common economic, social, and cultural needs and aspirations through a jointly-owned and democratically-controlled property.

7.1 МӨНГӨНИЙ НИЙЛҮҮЛЭЛТ
MONEY SUPPLY

		сая төг. mln. tog			
Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
Гүйлгээнд байгаа бэлэн мөнгө	Currency in circulation	191 688.3	245 098.9	364 074.4	407 210.5
үүнээс: банкнаас гадуурхи мөнгө	of which: currency outside banks	152 369.5	185 126.7	283 325.3	328 723.6
Мөнгө M1	Money M1	269 124.4	331 903.4	590 471.6	660 615.9
Мөнгө M2	Money M2	1 140 138.8	1 536 493.3	2 401 249.7	2 318 867.2
Нөөц мөнгө	Reserve money	281 236.3	381 792.0	535 047.7	633 230.7

7.2 ГАДААД ВАЛЮТЫН ЦЭВЭР АЛБАН НӨӨЦ
FOREIGN NET RESERVES

Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
Гадаад валютын цэвэр албан нөөц, сая ам.доллар	Official net reserve, mln. US dollars	298.0	687.6	972.4	637.2
Импорт хангах нөөц, долоо хоногоор	In weeks of imports	13.5	24.1	23.9	9.2

7.3 ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ
LOANS OUTSTANDING

		сая төг. mln. tog			
Банкууд	Banks	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	859 851.8	1 223 287.3	2 056 060.8	2 635 551.6
Анод	Anod	93 816.9	120 855.0	143 329.6	184 170.0
Голомт	Golomt	135 964.2	184 906.9	329 356.6	442 755.3
Зоос	Zoos	62 034.4	82 919.1	146 127.2	169 736.7
Капитрон	Capitron	27 922.8	28 448.2	69 306.5	88 147.8
Кредит	Credit	10 575.4	8 582.2	5 531.1	4 525.2
Монгол шуудан	Mongol Post	62 072.3	91 993.7	161 432.9	156 044.9
Тээвэр хөгжил	Transport & Dev.	4 794.6	6 679.7	6 631.8	11 226.8
Хадгаламж	Savings	24 664.4	29 755.6	43 308.1	54 045.9
Хасбанк	Khasbank	38 077.9	59 813.0	100 683.1	149 749.7
Хөдөө аж ахуй	Agricultural	134 355.7	238 986.5	476 778.1	608 364.7
Худалдаа хөгжил	Trade & Dev.	148 617.5	219 179.2	349 705.9	431 431.8
Улаанбаатар хот	Ulaanbaatar city	49 725.0	66 113.3	99 042.5	141 723.0
Эрэл	Erel	4 774.8	8 481.2	6 949.8	9 150.5
Капитал	Capital	15 527.8	22 804.7	33 125.0	59 096.1
Үндэсний хөр.ор-ын банк	National investment bank	976.8	7 562.2	10 138.3	25 185.2
Чингис хаан	Chinggis khaan	39 838.9	46 206.7	74 614.5	100 198.0

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: Monthly statistical bulletin, Bank of Mongolia

БҮЛЭГ 7. МӨНГӨ, САНХҮҮ

7.4 ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ХҮҮ INTEREST RATE

Банкууд	Banks	2005	2006	2007	2008
1. Төгрөгийн хадгаламжийн жилийн дундаж хүү, хувиар		Annual average togrog deposit rate, percentage			
Анод	<i>Anod</i>	6.0-8.0	6.0-10.0	6.0-10.0	12.0
Голомт	<i>Golomt</i>	7.2	7.2	7.2	8.4-12.0
Зоос	<i>Zoos</i>	6.0	9.6	6.0-7.2	9.6
Капитрон	<i>Capitron</i>	7.2	6.0-7.2	4.8-8.4	4.8-10.2
Капитал	<i>Capital</i>	7.2	7.2	7.2	7.2
Кредит	<i>Credit</i>	8.4	8.4	8.4	8.4
Монгол шуудан	<i>Mongol Post</i>	-	7.2	8.4	8.4
Тээвэр хөгжил	<i>Transport Development</i>	6.0	6.0	6.0	8.0
Хадгаламж	<i>Saving</i>	6.0	6.0	6.0	6.0
Хасбанк	<i>Khasbank</i>	6.0-8.4	7.2-8.4	4.8-6.0	4.8-10.2
Хөдөө аж ахуй	<i>Agricultural</i>	7.2-8.4	10.0	10.0	8.4-10.0
Худалдаа хөгжил	<i>Trade & Develop.</i>	6.0-6.9	6.0-6.9	6.0-6.9	6.0-6.9
Улаанбаатар хот	<i>Ulaanbaatar city</i>	7.2	7.2	7.2	7.2
Эрэл	<i>Erel</i>	6.0	6.0-10.2	6.0-8.4	6.0-8.4
2. Төгрөгийн зээлийн жилийн дундаж хүү, хувиар		Annual average togrog loan rate, percentage			
Анод	<i>Anod</i>	27.3	25.2	28.1	25.0
Голомт	<i>Golomt</i>	23.9	17.7	19.3	19.3
Зоос	<i>Zoos</i>	31.2	24.8	20.1	20.8
Капитрон	<i>Capitron</i>	29.2	28.4	20.4	21.4
Капитал	<i>Capital</i>	28.4	28.6	22.1	22.1
Кредит	<i>Credit</i>	24.5	10.4	-	18.5
Монгол шуудан	<i>Mongol Post</i>	27.4	26.8	24.0	22.5
Тээвэр хөгжил	<i>Transport Development</i>	21.2	14.9	18.5	23.6
Хадгаламж	<i>Saving</i>	25.6	23.8	22.3	21.6
Хасбанк	<i>Khasbank</i>	34.0	30.4	13.5	25.5
Хөдөө аж ахуй	<i>Agricultural</i>	31.0	27.7	21.8	21.1
Худалдаа хөгжил	<i>Trade & Develop.</i>	20.8	20.2	16.0	17.4
Улаанбаатар хот	<i>Ulaanbaatar city</i>	19.8	22.8	19.9	19.1
Эрэл	<i>Erel</i>	26.6	28.8	23.4	23.1
Үндэсний хөр.ор-ын банк	<i>National investment bank</i>	-	-	18.0	14.8
Чингис хаан	<i>Chinggis khaan</i>	-	14.4	12.0	14.4

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: *Monthly statistical bulletin, Bank of Mongolia*

7.5 ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр
 LOANS OUTSTANDING, by regions, aimags and the Capital city

		сая төг. mln. tog			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	859 851.8	1 223 287.3	2 056 060.8	2 635 551.6
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	40 984.9	67 880.7	114 675.8	136 258.4
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	7 333.3	13 555.4	21 275.4	27 809.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	5 922.9	10 916.0	17 900.6	16 386.0
Завхан	<i>Zavkhan</i>	7 809.4	11 578.8	21 988.0	27 096.9
Увс	<i>Uvs</i>	9 628.4	14 887.1	25 535.1	28 958.7
Ховд	<i>Khovd</i>	10 290.9	16 943.4	27 976.7	36 007.6
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	55 055.0	87 905.0	149 092.7	182 138.2
Архангай	<i>Arkhangai</i>	6 726.1	9 232.3	16 620.0	20 362.6
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	6 732.9	10 553.1	21 103.6	24 892.0
Булган	<i>Bulgan</i>	4 324.2	7 575.9	14 682.4	17 078.3
Орхон	<i>Orkhon</i>	16 977.0	25 065.3	36 929.4	49 076.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	9 750.2	16 821.1	28 676.5	38 589.9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	10 544.6	18 657.3	31 080.8	32 139.4
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	58 510.5	86 121.1	135 368.8	181 042.2
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	2 364.9	4 061.7	7 172.9	8 421.3
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	19 305.1	24 646.7	43 420.7	67 386.1
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	8 005.4	10 694.0	14 369.4	25 791.1
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	6 043.7	8 813.0	11 963.2	10 635.6
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	6 261.6	10 638.0	18 224.8	23 189.8
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	9 533.7	15 913.5	22 902.8	28 597.7
Төв	<i>Tov</i>	6 996.1	11 354.1	17 315.1	17 020.6
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	23 408.7	32 487.6	46 364.4	52 543.9
Дорнод	<i>Dornod</i>	12 804.9	14 768.7	16 097.4	19 465.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	4 584.4	7 429.3	11 859.3	13 225.1
Хэнтий	<i>Khentii</i>	6 019.4	10 289.6	18 407.7	19 853.5
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	681 892.7	948 892.9	1 610 559.1	2 083 568.9

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень

Source: Monthly statistical bulletin, Bank of Mongolia

БҮЛЭГ 7. МӨНГӨ, САНХҮҮ

7.6 ИРГЭДИЙН ХАДГАЛАМЖИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр INDIVIDIAL DEPOSITS OUTSTANDING, by regions, aimags and Capital city

		сая төг. <i>mln. tog</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	632 535.5	931 138.1	1 361 659.7	1 374 291.5
	Баруун бүс				
Дүн	Subtotal	21 123.3	33 779.6	54 459.6	52 203.7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	6 541.1	9 139.4	12 916.6	13 477.6
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	3 335.5	5 854.2	8 672.8	8 006.2
Завхан	<i>Zavkhan</i>	3 062.3	5 731.1	9 374.4	8 814.6
Увс	<i>Uvs</i>	3 962.3	6 546.8	11 516.6	11 236.4
Ховд	<i>Khovd</i>	4 222.1	6 508.1	11 979.1	10 668.8
	Хангайн бүс				
Дүн	Subtotal	29 518.8	47 152.6	74 787.3	76 522.7
Архангай	<i>Arkhangai</i>	3 320.4	5 388.5	8 799.8	9 987.7
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 750.9	4 609.3	7 590.4	7 889.1
Булган	<i>Bulgan</i>	2 227.6	3 078.3	5 216.2	5 111.3
Орхон	<i>Orkhon</i>	13 173.5	20 236.0	29 388.9	30 330.9
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	4 326.6	7 798.5	13 972.7	12 328.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3 719.8	6 041.9	9 819.3	10 875.7
	Төвийн бүс				
Дүн	Subtotal	29 636.4	41 957.6	69 693.7	67 383.4
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	648.6	1 100.3	1 539.3	1 357.1
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	14 591.7	18 230.7	28 116.5	24 246.7
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	3 281.6	4 467.1	7 250.2	10 486.2
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2 251.8	3 315.1	5 069.8	4 997.9
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	2 954.4	5 002.5	8 155.1	8 517.0
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	3 158.6	5 721.1	8 777.6	9 612.1
Төв	<i>Tov</i>	2 749.7	4 120.8	10 785.1	8 166.4
	Зүүн бүс				
Дүн	Subtotal	8 604.4	13 124.9	21 472.6	22 775.6
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 682.0	4 577.1	7 788.6	8 836.6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	2 499.6	3 801.9	6 488.7	6 227.9
Хэнтий	<i>Khentii</i>	3 422.8	4 745.9	7 195.2	7 711.1
	Улаанбаатар				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	543 652.6	795 123.4	1 141 246.6	1 155 406.1

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень

Source: *Monthly statistical bulletin, Bank of Mongolia*

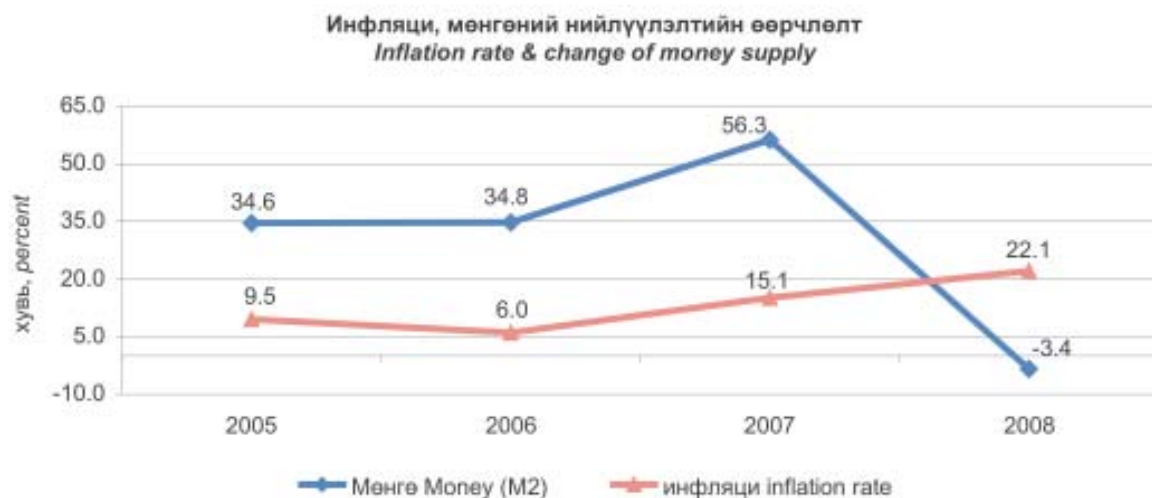
7.7 ЧАНАРГҮЙ ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр
NON-PERFORMING LOANS OUTSTANDING, by regions aimags and the Capital city

сая төг. *mln. tog*

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	49 470.5	60 021.6	68 071.3	188 667.2
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	960.1	2 358.4	898.1	4 079.5
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	104.5	102.4	103.5	1 077.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	19.6	21.1	39.7	890.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	224.0	235.3	256.7	1 302.6
Увс	<i>Uvs</i>	214.3	207.4	144.0	320.5
Ховд	<i>Khovd</i>	397.7	1 792.2	354.2	487.8
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	1 072.9	1 625.1	1 422.9	3 351.8
Архангай	<i>Arkhangai</i>	101.7	177.7	135.9	114.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	65.9	52.4	60.3	526.8
Булган	<i>Bulgan</i>	35.8	26.5	101.7	463.5
Орхон	<i>Orkhon</i>	353.3	866.2	660.8	1 614.9
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	297.3	227.2	63.1	114.1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	218.9	275.1	401.1	518.5
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	1 649.3	2 621.6	3 154.7	4 470.2
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	3.3	67.1	163.4	478.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	660.5	1 139.5	1 002.4	1 725.3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	70.0	173.6	265.6	180.5
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	27.4	178.1	237.6	467.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	20.8	50.0	88.8	670.8
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	805.0	822.2	924.1	794.4
Төв	<i>Tov</i>	62.3	191.1	472.8	154.0
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	151.8	595.9	1 165.7	1 346.3
Дорнод	<i>Dornod</i>	63.7	493.0	995.5	785.6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	40.1	27.2	94.0	227.8
Хэнтий	<i>Khentii</i>	48.0	75.7	76.2	332.9
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	45 636.3	52 820.6	61 430.0	175 419.4

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
 Source: *Monthly statistical bulletin, Bank of Mongolia*

БҮЛЭГ 7. МӨНГӨ, САНЖҮҮ

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: Monthly statistical bulletin, Bank of Mongolia

7.8 ГАДААД ВАЛЮТЫН ХАНШ EXCHANGE RATES

		төг. тог.			
		2005	2006	2007	2008
Гадаад валютын ханш, жилийн дундаж		<i>Exchange rates, annual average</i>			
АНУ-ын доллар	USD	1 205.27	1 179.55	1 170.43	1 169.26
Евро	EUR	1 501.39	1 481.44	1 603.20	1 728.53
Рубль	RUB	43.04	43.40	45.78	47.02
Юань	CNY	147.12	147.94	153.89	168.84
Вон	KRW	1.75	1.24	1.26	1.08
Иен	JPY	10.97	10.15	9.95	11.40
Фунт	GBP	2 194.29	2 172.69	2 342.21	2 158.18
Гадаад валютын ханш, жилийн эцэст		<i>Exchange rates, at the end of period</i>			
АНУ-ын доллар	USD	1 221.00	1 165.00	1 169.97	1 267.51
Евро	EUR	1 449.10	1 529.00	1 717.16	1 786.75
Рубль	RUB	42.50	44.20	47.68	43.12
Юань	CNY	151.30	149.10	160.18	185.25
Вон	KRW	1.21	1.25	1.25	1.01
Иен	JPY	10.37	9.81	10.33	14.04
Фунт	GBP	2 103.70	2 279.10	2 337.54	1 837.19

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: Monthly statistical bulletin, Bank of Mongolia

7.9 ҮНЭТ ЦААСНЫ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS OF STOCK MARKET SUMMARY

Үзүүлэлтүүд	Indicators	2005	2006	2007	2008
Бүртгэлтэй компаний тоо	<i>Number of registered companies</i>	392	387	383	376
Зах зээлийн үнэлгээ (сая төг.)	<i>Market capitalization (mln.togrog)</i>	55 701.0	131 179.1	716 272.3	515 872.4
Хувьцааны арилжаа	<i>Stock trading</i>				
Үнийн дүн (сая төг.)	<i>Trading value (mln.togrog)</i>	2 547.3	12 604.3	62 126.8	60 349.3
Арилжигдсан хувьцааны тоо (мянга)	<i>Trading volume (thous.pieces)</i>	25.9	74.5	116.3	170.2
Бондын арилжаа	<i>Bond trading</i>				
Засгийн газрын (сая төг.)	<i>Government bond value (mln.togrog)</i>	6 767.7	4 461.5	39 599.3	1 494.7
Компаний (сая төг.)	<i>Company's bond value (mln.togrog)</i>	2 663.7	960.9	850.7	502.0
ТОП-20 индекс	<i>TOP-20 index</i>				
дундаж	<i>average</i>	796.9	1 291.9	6 699.9	9 722.9
хамгийн их	<i>maximum</i>	1 053.0	2 030.8	13 677.0	13 074.9
хамгийн бага	<i>minimum</i>	502.2	988.0	2 031.9	5 511.0
хаалт	<i>close</i>	1 019.2	2 030.8	10 618.8	5 583.2
Хийгдсэн хэлцлийн тоо (мянга)	<i>Total deals made (thous)</i>	9.1	11.6	28.9	34.0
Брокер, дилерийн компаний тоо	<i>Number of Broker and dealer companies</i>	24	25	30	41

Эх үүсвэр: Монголын Хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Stock Exchange of Mongolia

БҮЛЭГ 7. МӨНГӨ, САНХҮҮ |

7.10 ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭ ХАМГИЙН ӨНДӨРТЭЙ БАЙСАН 30 КОМПАНИ, 2008 30 LEADING COMPANIES IN MARKET CAPITALIZATION IN 2008

Компаний нэр	Name of companies	сая төг. mln. tog Зах зээлийн үнэлгээ Market value
ТАВАН ТОЛГОЙ	TAVAN TOLGOI	47 398.7
БАГАНУУР	BAGANUUR	35 656.4
ШИВЭЭ ОВОО	SHIVEE OVOO	34 889.7
МОН.ЦАХИЛГААН ХОЛБОО	MON.TELECOMMUNICATION	32 337.8
АПУ	APU	31 943.7
БИДИСЕК	BIDISEC	29 700.0
ТУУЛ СОНГИНО УСНЫ НӨӨЦ	TUUL SONGINO USNII NUUTS	27 530.8
ЗООС БАНК	ZOOS BANK	26 450.0
АНОД БАНК	ANOD BANK	23 099.3
ГОВЬ	GOBI	18 332.6
ШАРЫН ГОЛ	SHARIIN GOL	17 348.1
МОНФРЕШ ШҮҮС	MONFRESH JUICE	14 832.0
НЕФТЬ ИК	NIC	12 780.1
РЕМИКОН	REMICON	12 764.3
МОНГОЛ ЭМИМПЕКС	MONGOL EMIMPEX	12 323.2
СПИРТ БАЛ БУРАМ	SPIRT BAL BURAM	11 575.2
ХӨХ ГАН	KHUKH GAN	10 131.8
МОНГОЛ ШИЛТГЭЭН	MONGOL SHILTGEEN	8 500.0
УЛААНБААТАР ЗБ	ULAANBAATAR ZB	8 382.4
ЖЕНКО ТУР БЮРО	JENCO TOUR BUREAU	8 000.0
УЛСЫН ИХ ДЭЛГҮҮР	STATE DEP. STORE	7 288.0
БАЯНГОЛ ЗБ	BAYANGOL ZB	7 192.1
ГЕРМЕС ЦЕНТР	GERMES CENTER	5 890.7
МОНГОЛ СЕКЬЮРИТИЕС	MONGOL SECURITIES	5 100.0
МАХИМПЕКС	MAKHIMPEX	3 838.7
ЭЭРМЭЛ	EERMEL	3 789.0
БЭРХ УУЛ	BERKH UUL	2 859.3
МАТЕРИАЛИМПЕКС	MATERIALIMPEX	2 599.6
ДАРХАН НЭХИЙ	DARKHAN NEKHII	2 542.6
ТАХЬ КО	TAKHI CO	2 487.1

Эх үүсвэр: Монголын Хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ

Source: Annual report of Stock Exchange of Mongolia

7.11 ҮНЭТ ЦААС НЬ ИДЭВХТЭЙ АРИЛЖИГДСАН 30 КОМПАНИ, 2008
30 COMPANIES WITH THE MOST ACTIVE TRADED STOCKS IN 2008

Компаний нэр	Name of companies	Арилжигдсан үнэт цаас, ширхэгээр Trading volume, pieces
ХӨХ ГАН	KHUKH GAN	38 403 345
РЕМИКОН	REMICON	34 812 954
ГЕРМЕС ЦЕНТР	GERMES CENTER	32 957 178
АНОД БАНК	ANOD BANK	21 873 030
ЖЕНКО ТУР БЮРО	JENCO TOUR BUREAU	15 994 409
НАКО ТУЛШ	NAKO TULSH	7 704 015
ХАЙ БИ ОЙЛ	KHAI BI OIL	4 032 259
ОЛЛОО	OLLOO	3 223 418
МОНИНЖБАР	MONINJBAR	1 531 421
УЛСЫН ИХ ДЭЛГҮҮР	STATE DEP. STORE	974 119
БИДИСЕК	BIDISEC	893 359
ТУУЛ СОНГИНО УСНЫ НӨӨЦ	TUUL SONGINO USNII NUUTS	800 416
НЕФТЬ ИК	NIC	759 120
ШАРЫН ГОЛ	SHARIIN GOL	748 106
АПУ	APU	714 440
МОНФРЕШ ШҮҮС	MONFRESH JUICE	692 382
ЧАЦАРГАНА	CHATSARGANA	565 106
ЗООС БАНК	ZOOS BANK	442 149
АВТОИМПЕКС	AUTOIMPEX	419 520
МОГОЙН ГОЛ	MOGOIN GOL	357 497
БАГАНУУР	BAGANUUR	241 305
ГОВЬ	GOBI	227 772
УБ БҮК	UB BUK	181 124
ЭЭРМЭЛ	EERMEL	154 478
МОНГОЛ ШИЛТГЭЭН	MONGOL SHILTGEEN	152 330
МОН.ЦАХИЛГААН ХОЛБОО	MON.TELECOMMUNICATION	128 775
ДАРХАН НЭХИЙ	DARKHAN NEKHII	86 065
ЭРДЭНЭТ ЗАНДАН	ERDENET ZANDAN	83 481
ЗООС ГОЁЛ	ZOOS GOYOL	77 229
МОННООС	MONNOOS	74 365

Эх үүсвэр: Монголын Хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Stock Exchange of Mongolia

7.12 ХУВЬЦААНЫ АРИЛЖААНЫ ҮЗҮҮЛЭЛТ
INDICATORS OF TRADING STOCK

Он	Арилжаа явсан өдрийн тоо	Арилжигдсан ширхэг Volume piece		Үнийн дүн (сая төг.) Total value (mln.togrog)	
		Нийт (мян.ширхэг) Total (thous.pieces)	Өдрийн дундаж (ширхэг) Daily Average (piece)	Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily Average
2005	253	25.9	102.6	2 547.4	10.1
2006	253	74.5	294.6	12 604.3	49.8
2007	253	116.1	458.9	62 126.8	245.6
2008	258	170.1	659.5	60 349.3	233.9

Эх үүсвэр: Монголын Хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Stock Exchange of Mongolia

БҮЛЭГ 7. МӨНГӨ, САНХҮҮ

7.13 ЗАСГИЙН ГАЗРЫН БОНДЫН АРИЛЖАА TRADING OF GOVERNMENT BOND

Он Year	Арилжаа явсан өдрийн тоо Number of trading days	Арилжигдсан тоо (мян.ширхэг) Volume (thous.pieces)		Үнийн дүн (сая төг.) Total value (mil.togrog)		Хөрөнгө оруулагчид (сая төг.) Purchased by investors (mil.togrog)		
		Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily Average	Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily Average	Арилжааны банкууд Commercial Banks	Бизнесийн байгууллагууд Business Companies	Хувь хүмүүс Individual s
2005	1	70.0	70.0	6 767.0	6 767.7	6 767.7	-	-
2006	2	47.0	23.5	4 461.5	2 230.8	4 461.5	-	-
2007	10	408.6	40.9	39 599.3	3 959.9	39 539.3	59.3	0.8
2008	4	16.1	4.0	1 494.7	373.7	1 213.4	279.3	2.0

7.14 КОМПАНИЙ БОНДЫН АРИЛЖАА TRADING OF COMPANY BOND

Он Year	Арилжаа явсан өдрийн тоо Number of trading days	Арилжигдсан тоо (мян.ширхэг) Volume (thous.pieces)		Үнийн дүн (сая төг.) Total value (mil.togrog)		Хөрөнгө оруулагчид (сая төг.) Purchased by investors (mil.togrog)		
		Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily Average	Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily Average	Арилжааны банкууд Commercial Banks	Бизнесийн байгууллагууд Business Companies	Хувь хүмүүс Individual s
2005	121	305.3	2.5	2 663.7	22.0	1 612.0	287.2	764.5
2006	84	99.2	1.2	960.9	11.4	-	446.8	514.1
2007	55	134.2	2.4	850.0	15.5	-	225.5	625.2
2008	1	50.2	50.2	502.0	502.0	502.0	-	-

Эх үүсвэр: Монголын Хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Stock Exchange of Mongolia

7.15 ДААТГАЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS OF INSURANCE INSTITUTIONS

Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
Даатгалын хураамжийн орлого, сая төгрөг	<i>Insurance premium, mln.togrogs</i>	7 434.7	10 231.1	13 823.1	21 266.9
Нөхөн төлбөр, сая төгрөг	<i>Insurance reimbursement, mln.togrogs</i>	2 407.0	3 465.3	3 375.3	4 899.9
Даатгалын нөөцийн сангийн өөрчлөлт, сая төгрөг	<i>Changes of insurance reserves, mln.togrogs</i>	1 269.4	2 882.6	3 580.5	2 963.9
Тайлант хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан даатгалын байгууллагын тоо	<i>Number of Insurance institutions, at the reporting period</i>	20	20	15	15
Тайлант хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан даатгалын байгууллагын ажиллагчдын тоо	<i>Number of employed persons</i>	450	455	429	496

7.16 БАНК БУС САНХҮҮГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS OF NON-BANK FINANCIAL INSTITUTION

Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
Санхүүгийн орлого, сая төгрөг	<i>Operating income, mln.togrogs</i>	7 370.5	8 784.6	13 069.5	18 247.2
Санхүүгийн зардал, сая төгрөг	<i>Operating expenses, mln.togrogs</i>	2 594.2	2 791.9	5 069.4	5 967.6
Болзошгүй эрсдлийн зардал, сая төгрөг	<i>Provisions, mln.togrogs</i>	852.7	515.0	747.2	1 289.0
Санхүүгийн цэвэр ашиг, сая төгрөг	<i>Net operating income after provisins, mln.togrogs</i>	3 923.5	5 477.6	7 253.0	10 990.7
Тайлант хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан банк бус санхүүгийн байгууллагын тоо	<i>Number of Non bank financial instituions at the reporting period</i>	148	163	137	132

7.17 ХАДГАЛАМЖ ЗЭЭЛИЙН ХОРШООДЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS OF SAVING AND CREDIT COOPERATIVE

Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
Хүүгийн орлого, сая төгрөг	<i>Interest income, mln.togrogs</i>	25 141.1	17 109.4	8 311.4	11 092.6
Хүүгийн зарлага, сая төгрөг	<i>Interest expenses, mln.togrogs</i>	9 412.5	10 027.3	5 655.4	6 516.4
Хүүгийн цэвэр орлого, сая төгрөг	<i>Net interest income, mln.togrogs</i>	15 728.6	7 082.1	2 656.0	4 576.3
Тайлант хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан хадгаламж зээлийн хоршоодын тоо	<i>Number of Saving and credit cooperatives, at the reporting period</i>	532	537	168	209

УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

Монгол Улсын нэгдсэн төсөв нь Монгол Улсын төсөв, орон нутгийн төсөв, Монгол Улсыг хөгжүүлэх сангийн төсөв болон нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс бүрддэг. Улсын Их Хурлаас баталсан, Засгийн газар бүрдүүлэн, зарцуулах төсвийг улсын төсөв гэнэ. Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас баталсан, аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг даргын бүрдүүлэн, зарцуулах төсвийг орон нутгийн төсөв гэнэ. Орон нутгийн төсөв нь аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн төсвөөс бүрдэнэ.

Төсвийн орлого нь урсгал орлого, хөрөнгийн орлого, тусламжийн орлогоос бүрдэнэ. Урсгал орлого нь татварын болон татварын бус орлогоос бүрдэнэ. Татварын орлогод орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэл, хураамж, өмчийн татвар, дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар, гадаад худалдааны орлого болон бусад татвар орно. Татварын бус орлого нь төрийн өмчийн оролцоотой аж ахуйн нэгжийн төрийн өмчид ногдох хувьцааны ногдол ашиг, хүү, торгуулийн орлого, түрээсийн орлого, төсөвт газрын өөрийн орлого болон татварын бус бусад орлогоос бүрдэнэ.

Төсвийн зарлага нь урсгал зардал, хөрөнгийн зардал, цэвэр зээл гэж ангилагдана. Урсгал зардал нь бараа, үйлчилгээний зардал, зээлийн үйлчилгээний төлбөр, татаас ба урсгал шилжүүлгээс бүрдэнэ. Төсвийн нийт ашиг /алдагдал/ гэж нийт орлого, тусламжийн дүн нийт зарлага, цэвэр зээлээс их /бага/ байхыг хэлнэ. Урсгал тэнцэл нь урсгал орлого ба урсгал зардлын зөрүүгээр тодорхойлогдоно.

Монгол Улсын төсвийн жил нь тухайн оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхэлж 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болно.

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн орлого, зарлагын мэдээг Сангийн яам нэгтгэн гаргаж байна.

GENERAL GOVERNMENT BUDGET

Mongolian General government budget consists of the central budget, local budget, budget of Mongolian development fund budget and Social security fund. The central budget is a budget that has been approved by State Great Khural for the collection and expenditure of the government. The local budget is a budget that has been approved by Heads of Khurals of Representatives of the citizens for the collection and expenditure of the Aimag, the capital city, soum, and district's governors. The local budget consists of the budget of the aimag, the capital city, the soum and the district.

Budget revenue consists of the current revenue, capital revenue and grants. The current revenue consists of the tax revenue and non-tax revenue. Tax revenue includes income taxes, social contributions, tax on property, taxes on domestic goods and services, income from foreign trade and other tax. Non-tax revenue includes dividends from enterprises with state shares, interest and fines, revenue from rent, own revenue of budget and other non-tax revenue.

Budget expenditure is classified the current expenditure, capital expenditure and net lending. Current expenditure includes goods and services, interest payment and subsidies and transfers.

Overall budget surplus /deficit/ is total revenue and grants, more /less/ than total expenditure and net lending. Current balance is calculated as the difference between current revenue and current expenditure.

The financial year of Mongolian is from 1st, January to 31st, December.

The Ministry of Finance compiles and consolidates general budget revenue and expenditure of Mongolian.

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

8.1 МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр
 MONGOLIAN GENERAL GOVERNMENT REVENUE, by classification of revenue, at current prices

		сая төг <i>mln. tog</i>			
		2005	2006	2007	2008*
НИЙТ ОРЛОГО, ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	TOTAL REVENUE AND GRANTS	837 858.3	1 360 409.8	1 880 488.9	2 156 382.6
УРСГАЛ ОРЛОГО	CURRENT REVENUE	832 584.7	1 354 098.0	1 855 963.6	2 136 092.1
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	TAX REVENUE	692 206.5	1 128 140.6	1 502 309.9	1 888 925.2
Орлогын албан татвар	Income tax	178 539.2	476 833.0	648 514.4	758 232.3
Аж ахуйн нэгжийн	Corporation tax	120 552.6	222 338.7	219 817.5	253 279.8
Хүн амын	Personal income tax	57 986.6	76 973.6	74 984.3	116 208.4
Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар	Price increase tax of some products	-	177 520.7	353 712.6	388 744.1
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	95 596.7	111 933.4	160 522.8	223 270.6
Өмчийн татвар	Property taxes	6 328.9	6 910.0	8 257.9	8 987.1
Дотоодын бараа, үйлчилгээний албан татвар	Taxes on domestic goods & services	270 997.6	352 721.0	411 776.7	550 975.3
Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	Value added tax	181 039.0	241 282.6	265 051.2	355 006.3
Дотоодын бараа, үйлчилгээний	on domestic goods & services	70 645.1	87 910.3	107 931.8	138 250.6
Импортын барааны	on imported goods	157 504.2	199 539.8	198 967.2	276 535.9
НӨАТ-ын буцаан олголт	repayment of VAT	47 110.2	46 167.5	41 847.8	59 780.2
Онцгой албан татвар	Excise taxes	78 959.2	100 131.8	133 757.8	178 466.9
Дотоодын архины	on domestic alcoholic drinks	20 023.5	26 207.7	37 216.5	52 828.5
Дотоодын тамхины	on domestic tobacco	6 058.1	8 171.2	10 100.4	9 196.5
Автобензин, дизелийн түлшний	on fuel and gasoline	25 165.6	26 207.9	29 304.3	20 064.5
Импортын архи, тамхины	on imported alcoholic drinks and tobacco	6 331.9	8 020.1	11 014.3	14 904.5
Импортын пивоны	on imported beer	1 976.7	2 609.0	3 190.9	4 248.6
Суудлын автомашины	on vehicles	16 704.3	26 140.7	38 939.3	70 713.2
Дотоодын пивоны	on domestic beer	2 699.0	2 775.1	3 992.0	6 511.0
Тусгай зориулалтын орлого	Income for special purposes	10 999.4	11 306.6	12 967.7	17 502.2
Автобензин, дизелийн түлшний татвар	tax on fuel and gasoline	5 939.7	6 037.1	6 666.0	7 891.9
Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн татвар	tax on vehicles	5 059.7	5 269.5	6 301.7	9 610.3
Гадаад худалдааны татварын орлого	Taxes on foreign trade	56 974.3	72 073.8	102 480.8	150 838.7
Импортын барааны гаалийн албан татвар	Customs duties	53 170.0	65 233.6	96 262.4	142 056.3
Экспортын гаалийн албан татвар	Exports duties	3 804.3	6 840.2	6 218.4	8 782.4
Бусад татвар	Other taxes	83 769.8	107 669.3	170 757.3	196 621.1
Улсын тэмдэгтийн хураамж	Stamp fees	31 461.5	39 961.0	47 048.5	17 971.5
Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	Fee for exploration and mining special permit of the mineral resources	-	-	-	27 637.6
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	Royalty	31 674.9	44 320.6	94 388.9	110 578.8
Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордны нөхөн	Payment for deposit explored by the state budget	-	-	-	5 032.8
Газрын төлбөр	Land payment	13 604.3	15 507.1	20 065.2	25 543.5
Ойгоос хэрэглээний мод, түлээ ашигласны төлбөр	Fee on usage of timber	793.1	1 167.4	1 481.5	1 546.8
Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр	Hunting fee	2 818.0	2 940.1	3 091.9	3 334.0
Бусад татвар, хураамж	Other fees	3 417.9	3 773.1	4 681.2	4 976.3
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	NON-TAX REVENUE	140 378.2	225 957.4	353 653.7	247 166.9
Хувьцааны ногдол ашиг	Dividends	22 763.8	48 373.4	141 951.4	32 973.4
Хүү, торгуулийн орлого	Interest and Fines	14 544.3	19 240.6	34 398.4	26 766.3
Түрээсийн орлого	Rent	9 240.4	15 719.7	1 868.8	1 113.2
Газрын тосны орлого	Oil petroleum	1 770.2	1 338.7	10 475.1	33 784.5
Навигацгийн орлого	Navigation fee	14 500.0	17 689.7	22 798.9	26 451.4
Төсөвт газрын өөрийн орлого	Revenues from budget entities	68 780.7	116 900.8	135 093.5	100 914.4
Бусад нэр заагдаагүй орлого	Others	8 778.8	6 694.4	7 067.7	25 163.9
ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	CAPITAL REVENUE	982.9	1 626.6	2 521.2	4 440.1
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	GRANTS AND TRANSFERS	4 290.7	4 685.2	22 004.1	15 850.4
Гадаадын тусламжийн орлого	From foreign Governments grants	4 290.7	4 685.2	22 004.1	15 850.4

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

SECTION 8. GENERAL GOVERNMENT BUDGET

8.2 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр
 REVENUE OF CENTRAL GOVERNMENT, by classification of revenue, at current prices

		сая төг mln. tog			
		2005	2006	2007	2008*
НИЙТ ОРЛОГО, ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	TOTAL REVENUE AND GRANTS	792 509.8	1 299 432.7	1 781 594.9	1 442 692.5
УРСГАЛ ОРЛОГО	CURRENT REVENUE	764 362.2	1 270 273.5	1 735 219.6	1 343 906.0
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	TAX REVENUE	635 564.4	1 056 570.5	1 401 251.6	1 124 829.4
Орлогын албан татвар	Income tax	168 078.0	462 911.3	636 593.8	354 962.2
Аж ахуйн нэгжийн	Corporate income tax	120 552.6	222 338.7	219 817.5	253 279.8
Хүн амын	Personal income tax	47 525.4	63 051.9	63 063.7	101 682.3
Цалин хөлс болон түүнтэй адилтгах орлогын татвар	Taxes on wages and salaries	47 525.4	63 051.9	63 063.7	101 835.8
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	Personal income tax refund	-	-	-	- 153.4
Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар	Price increase tax of some products	-	177 520.7	353 712.6	-
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	98 343.2	115 498.6	165 842.3	-
Дотоодын бараа, үйлчилгээний албан татвар	Taxes on domestic goods & services	254 017.5	331 315.2	391 741.5	511 641.2
Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	Value added tax	169 118.5	225 146.4	251 317.7	325 282.5
Дотоодын бараа, үйлчилгээний	on domestic goods & services	58 724.6	71 774.1	94 198.2	108 526.8
Импортын барааны	on imported goods	157 504.2	199 539.8	198 967.2	276 535.9
НӨАТ-ын буцаан олголт	VAT	-47 110.2	-46 167.5	-41 847.8	-59 780.2
Онцгой албан татвар	Excise taxes	78 959.2	100 131.8	133 757.8	178 466.9
Дотоодын архины	on domestic alcoholic	20 023.5	26 207.7	37 216.5	52 828.5
Дотоодын тамхины	on domestic tobacco	6 058.1	8 171.2	10 100.4	9 196.5
Автобензин, дизелийн түлшний	on fuel and gasoline	25 165.6	26 207.9	29 304.3	20 064.5
Импортын архи, тамхины	on imported alcoholic and tobacco	6 331.9	8 020.1	11 014.3	14 904.5
Импортын пивоны	on imported beer	1 976.7	2 609.0	3 190.9	4 248.6
Суудлын автомашины	on vehicles	16 704.3	26 140.7	38 939.3	70 713.2
Дотоодын пивоны	on domestic beer	2 699.0	2 775.1	3 992.0	6 511.0
Тусгай зориулалтын орлого	Income of special purposes	5 939.7	6 037.1	6 666.0	7 891.9
Автобензин, дизелийн түлшний татвар	on fuel and gasoline	5 939.7	6 037.1	6 666.0	7 891.9
Гадаад худалдааны татварын орлого	Taxes on foreign trade	56 974.3	72 073.8	102 480.8	150 838.7
Импортын барааны гаалийн албан татвар	Customs duties	53 170.0	65 233.6	96 262.4	142 056.3
Экспортын гаалийн албан татвар	Exports duties	3 804.3	6 840.2	6 218.4	8 782.4
Бусад татвар	Other taxes	58 151.5	74 771.5	104 593.2	107 387.3
Улсын тэмдэгтийн хураамж	Stamp fees	26 884.7	35 516.4	32 963.9	10 330.2
Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	Fee for exploration and mining special permit of the mineral resources	-	-	-	15 324.0
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	Royalty	28 912.0	36 875.3	68 941.2	73 816.9
Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордны нөхөн төлбөр	Payment for deposit explored by the state budget	-	-	-	5 032.8
Агнуурын нөөц ашигласны	Hunting fee	2 354.8	2 379.8	2 688.1	2 883.4
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	NON-TAX REVENUE	128 797.8	213 703.0	333 968.1	219 076.5
Хувьцааны ногдол ашиг	Dividends	22 410.0	47 145.5	138 720.7	26 742.3
Хүү, торгуулийн орлого	Interest and Fines	8 008.1	16 858.9	23 691.5	19 107.4
Түрээсийн орлого	Rent	8 696.1	9 381.9	1 082.4	282.3
Газрын тосны орлого	Oil petroleum	1 770.2	1 338.7	10 475.1	33 784.5
Навигагийн орлого	Navigation fee	14 500.0	17 689.7	22 798.9	26 451.4
Төсөвт газрын өөрийн орлого	Revenues from budget entities	66 425.5	116 190.2	132 199.4	98 345.5
Бусад нэр заагдаагүй орлого	Others	6 987.9	5 098.0	5 000.1	14 363.2
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	GRANTS AND TRANSFERS	28 147.6	29 159.3	46 375.3	98 786.6
Гадаадын тусламжийн орлого	From foreign Governments	4 290.7	4 685.2	22 004.1	15 850.4
Улсын эмнэлгүүдэд олгох татаас	Subsidy for state hospital	-	-	-	40 111.9
Орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлсэн орлого	From Local Gov't to Central Gov't	23 856.9	24 474.0	24 371.3	42 824.3

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

8.3 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр
LOCAL GOVERNMENT REVENUE, by classification of revenue, at current prices

сая төг mln.tog

	2005	2006	2007	2008*
НИЙТ ОРЛОГО, ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	78 308.9	96 202.1	153 508.4	203 697.5
УРСГАЛ ОРЛОГО	70 968.9	87 389.8	126 063.5	171 223.7
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	59 388.5	75 135.3	106 377.9	152 081.1
Орлогын албан татвар	10 461.2	13 921.7	11 920.6	14 526.1
Хүн амын	10 461.2	13 921.7	11 920.6	14 526.1
Хувиараа аж ахуй эрхлэгчдийн орлогын татвар	1 844.5	1 978.5	4 105.8	4 757.5
Мал бүхий иргэдийн орлогын татвар	2 102.8	2 369.8	2 709.8	3 359.0
Орлогыг тодорхойлох боломжгүй иргэдийн татвар	2 658.5	2 109.5	2 303.9	2 548.0
Бусад	3 855.5	7 463.8	2 801.1	3 861.5
Өмчийн татвар	6 328.9	6 910.0	8 257.9	8 987.1
Дотоодын бараа, үйлчилгээний албан татвар	16 980.2	21 405.8	20 035.3	39 334.1
Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	11 920.5	16 136.3	13 733.5	29 723.8
Тусгай зориулалтын орлого	5 059.7	5 269.5	6 301.7	9 610.3
Бусад татвар	25 618.3	32 897.8	66 164.1	89 233.8
Улсын тэмдэгтийн хураамж	4 576.8	4 444.6	5 988.6	7 641.2
Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	-	-	-	12 313.6
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	2 762.9	7 445.3	25 447.7	36 761.8
Газрын төлбөр	13 604.3	15 507.1	20 065.2	25 543.5
Ойгоос хэрэглээний мод, түлээ ашигласны төлбөр	793.1	1 167.4	1 481.5	1 546.8
Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр	463.3	560.2	403.8	450.6
Бусад татвар, хураамж	3 417.9	3 773.1	12 777.3	4 976.3
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	11 580.4	12 254.4	19 685.7	19 142.6
Хувьцааны ногдол ашиг	353.8	1 227.9	3 230.7	6 231.1
Хүү, торгуулийн орлого	6 536.2	2 381.7	10 706.9	6 799.7
Түрээсийн орлого	544.3	6 337.8	786.4	830.9
Төсөвт газрын өөрийн орлого	2 355.2	710.6	2 894.1	2 568.9
Бусад нэр заагдаагүй орлого	1 790.8	1 596.5	2 067.6	2 712.0
ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	982.9	1 626.6	5 459.2	4 440.1
Хөрөнгө худалдсаны орлого	982.9	1 626.6	5 459.2	4 440.1
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	6 357.1	7 185.7	21 985.7	28 033.8
Улсын төсвөөс авсан санхүүгийн дэмжлэг	6 357.1	7 185.7	21 985.7	28 033.8

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

SECTION 8. GENERAL GOVERNMENT BUDGET

8.4 МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр
MONGOLIAN GENERAL GOVERNMENT EXPENDITURE, by classification of expenditure, at current prices

		ая төр m/n. tog			
		2005	2006	2007	2008*
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	TOTAL EXPENDITURE AND NET LENDING	764 597.1	1 237 008.0	1 747 310.5	2 462 046.6
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	CURRENT EXPENDITURE	600 288.8	982 349.6	1 367 668.0	1 749 518.5
Бараа, үйлчилгээний зардал	Goods and services	386 719.6	692 488.2	672 733.0	1 030 660.9
Цалин, хөлс	Wages and salaries	142 749.0	196 608.5	296 289.9	543 053.9
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	-	-	65 123.2	47 244.8
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Purchase of goods and services	243 970.6	495 879.7	376 443.1	487 607.0
Гэрэл, цахилгааны зардал	Electricity	10 278.4	10 913.7	11 070.6	13 552.3
Түлш, халаалтын зардал	Heating	38 603.8	42 594.7	46 421.0	57 588.1
Тээвэр, шатахууны зардал	Fuel and transportation	18 328.5	21 354.5	26 061.3	34 903.8
Шуудан, холбооны зардал	Communication and post service	5 515.6	5 710.5	6 374.0	7 485.2
Цэвэр, бохир усны зардал	Water	5 457.3	6 757.9	7 438.0	9 324.8
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	Training expenditure	5 185.1	5 893.4	5 225.9	11 722.7
Эд хогшил авах зардал	Purchase of stationery, effects	7 351.4	9 274.4	10 694.6	10 486.3
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл авах зардал	Purchase of uniforms and special clothes	7 407.4	7 380.6	10 308.2	14 570.7
Хоолны зардал	Food	19 762.0	25 096.5	26 767.0	45 207.3
Эмийн зардал	Medicine	15 946.5	16 941.8	20 661.9	29 915.4
Урсгал засвар	Repair	8 724.1	10 997.6	10 423.4	11 965.6
Байрны түрээс	Rent	2 183.2	2 123.5	2 307.0	2 916.3
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Others	99 227.4	153 319.8	192 690.3	237 968.6
Зээлийн үйлчилгээний төлбөр	Interest payments	20 682.8	18 081.7	18 575.5	19 840.4
Гадаад зээлийн хүү	External	18 337.9	17 042.9	17 656.7	18 916.4
Дотоод зээлийн хүү	Domestic	2 344.9	1 038.8	918.8	924.0
Татаас ба шилжүүлэг	Subsidies and transfers	192 886.3	271 779.7	676 359.5	699 017.2
Татаас	Subsidies to public enterprises	8 118.1	12 318.4	284 664.6	71 002.1
Эрчим хүчний	Energy	4 404.3	7 404.9	8 745.8	13 870.1
Хотын нийтийн тээврийн	Public transportation	3 713.8	4 913.5	6 720.2	12 469.9
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	-	177 520.7	269 198.6	213 576.7
Улаан буудайн татаас	Subsidies of wheat	-	-	-	7 805.8
Зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт	Rabate of interest rate	-	-	-	12 265.3
Хувийн хэвшлийн байгууллагад үйлдвэрлэл нэмэгдүүлэх зорилгоор олгох татаас	Subsidies of enterprise for increasing production	-	-	-	24 591.1
Бусад урсгал шилжүүлгүүд	Other current transfers	183 981.2	248 579.9	390 784.1	598 139.9
Нийгмийн даатгалын зарлага	Social security fund	132 030.6	172 965.5	252 664.5	367 775.8
Халамжийн сангийн зарлага	Social assistance fund	41 725.6	74 783.2	114 437.0	217 445.8
Нөхөн олговор	Reimbursement	1 233.8	747.1	410.2	650.1
Хэлмэгдэгсэдийн нөхөн олговор	Repression reimbursement	260.4	84.1	202.4	173.1
Бусад урсгал шилжүүлэг	Other current transfers	-	-	23 070.1	12 095.1
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	8 730.6	10 089.7	-	28 828.6
ОУБ-ын гишүүний	To international organizations	787.1	791.7	910.8	1 046.6
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	CAPITAL EXPENDITURE	89 818.1	175 671.5	299 498.3	624 898.8
Дотоод эх үүсвэрээр	From domestic sources	79 399.8	166 987.3	276 182.3	604 974.8
Хөрөнгө оруулалт	Domestic investment	56 232.2	134 145.3	218 629.7	477 105.7
Их засварын зардал	Capital Repairs	5 282.8	12 421.4	28 405.6	27 827.4
Авто замын сан	Road Fund	10 713.9	11 630.7	20 685.8	5 797.3
Геологи хайгуулын зардал	Geological survey	1 831.5	1 304.3	2 147.7	2 310.8
Ойжуулалт, байгаль орчны бусад арга хэмжээ	Forest and other environment expenditure	899.1	1 266.8	751.3	4 328.6
Улсын нөөц бүрдүүлэх зардал	Commodity stocks	4 440.2	6 218.8	5 562.2	87 605.0
Гадаад эх үүсвэрээр	Foreign financed	10 418.3	8 684.1	23 316.0	19 924.0
ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	NET LENDING	74 490.3	78 986.9	80 144.2	87 629.3
Гадаад зээлээр санхүүжих төсөл	On-lent foreign project loans	88 642.3	88 956.4	72 716.5	68 916.4
Эргэж төлөгдөх цэвэр зээл	Other lending minus repayments	-14 152.0	-9 969.6	7 427.7	18 712.9

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

8.5 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр
EXPENDITURE OF CENTRAL GOVERNMENT, by classification of expenditure, at current prices

		сая төг mln. tog			
		2005	2006	2007	2008*
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	TOTAL EXPENDITURE AND NET LENDING	717 805.2	1 176 658.9	1 652 988.9	1 736 668.6
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	CURRENT EXPENDITURE	566 169.9	938 053.3	1 317 829.5	1 398 370.0
Бараа, үйлчилгээний зардал	Goods and services	350 310.1	646 160.6	609 169.6	968 386.0
Цалин, хөлс	Wages and salaries	132 476.2	182 819.4	275 654.6	496 332.1
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	28 785.6	40 098.1	59 803.7	42 420.7
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Purchase of goods and services	217 834.0	463 341.1	333 515.0	429 633.2
Гэрэл, цахилгааны зардал	Electricity	9 619.6	10 213.6	10 245.0	12 236.5
Түлш, халаалтын зардал	Heating	35 851.1	39 544.9	42 948.5	53 007.7
Тээвэр, шатахууны зардал	Fuel and transportation	15 628.6	18 072.1	21 831.2	29 186.2
Шуудан, холбооны зардал	Communication and post service	4 369.8	4 540.9	5 069.2	5 922.4
Цэвэр, бохир усны зардал	Water	5 228.9	6 525.7	7 170.5	8 921.7
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	Training expenditure	5 136.2	5 852.5	5 153.9	11 448.2
Эд хогшил авах зардал	Purchase of stationery, effects	6 145.4	8 457.8	8 750.7	8 484.3
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл авах зардал	Purchase of uniforms and special clothes	7 345.1	7 293.2	10 209.5	14 428.0
Хоолны зардал	Food	19 566.5	24 885.8	26 525.3	44 754.8
Эмийн зардал	Medicine	15 942.2	16 940.1	20 659.8	29 808.8
Урсгал засвар	Repair	7 650.8	9 959.2	8 633.0	10 401.0
Байрны түрээс	Rent	2 108.1	2 039.3	2 254.0	2 816.1
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Others	83 241.8	131 495.2	164 064.6	198 217.5
Зээлийн үйлчилгээний төлбөр	Interest payments	20 682.8	18 081.7	18 575.5	19 840.4
Гадаад зээлийн хүү	External	18 337.9	17 042.9	17 656.7	18 916.4
Дотоод зээлийн хүү	Domestic	2 344.9	1 038.8	918.8	924.0
Татаас ба шилжүүлэг	Subsidies and transfers	195 176.9	273 811.1	690 084.4	410 143.6
Татаас	Subsidies to public enterprises	5 234.6	8 234.3	278 604.6	208 074.0
Эрчим хүчний	Energy	4 404.3	7 321.3	8 510.8	13 625.1
Хотын нийтийн тээврийн	Public transportation	830.3	913.0	913.0	913.0
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	-	177 520.7	269 180.8	173 464.8
Улаан буудайн татаас	Subsidies of wheat	-	-	-	7 805.8
Зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт	Rabate of interest rate	-	-	-	12 265.3
Засгийн газар хоорондын	Intergovernmental transfers	10 905.9	12 142.7	26 842.3	36 083.1
Орон нутгийн төсөвт өгөх санхүүгийн дэмжлэг	Grants to local government	5 947.9	7 185.7	21 985.7	28 033.8
Төсөв хоорондын бусад шилжүүлэг	Other intergovernmental transfers	4 958.0	4 957.0	4 856.6	8 049.3
Бусад урсгал шилжүүлгүүд	Other current transfers	176 162.0	248 576.7	388 583.3	141 185.4
Нийгмийн даатгалын зарлага	Social security fund	132 030.6	172 965.5	252 664.5	-
Халамжийн сангийн зарлага	Social assistance fund	41 721.8	74 783.2	114 437.0	128 277.7
Нөхөн олговор	Reimbursement	1 233.8	747.1	410.2	650.1
Хэлмэгдэгсэдийн нөхөн олговор	Repression reimbursement	256.3	80.9	198.1	173.1
Бусад урсгал шилжүүлэг	Other current transfers	919.4	-	20 873.5	12 084.4
Бусад шилжүүлэг	other transfers	7 045.3	9 022.7	-	24 005.3
Олон улсын байгууллагын	To international organizations	787.1	791.7	910.8	795.9
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	CAPITAL EXPENDITURE	77 145.0	159 618.7	255 015.3	250 769.3
Дотоод эх үүсвэрээр	From domestic sources	66 726.7	150 934.6	231 699.3	230 845.3
Хөрөнгө оруулалт	Domestic investment	48 756.7	122 826.4	197 858.2	181 800.3
Их засварын зардал	Capital Repairs	4 872.0	12 421.4	18 806.6	27 827.4
Авто замын сан	Road Fund	5 927.2	6 965.6	6 665.3	5 797.3
Геологи хайгуулын зардал	Geological survey	1 831.5	1 304.3	2 147.7	2 310.8
Ойжуулалт, байгаль орчны	Forest and other environment	899.1	1 198.0	659.3	4 328.6
Улсын нөөц бүрдүүлэх зардал	Commodity stocks	4 440.2	6 218.8	5 562.2	8 780.9
Гадаад эх үүсвэрээр	Foreign financed	10 418.3	8 684.1	23 316.0	19 924.0
ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	NET LENDING	74 490.3	78 986.9	80 144.2	87 529.3
Гадаад зээлээр санхүүжих төсөл	On-lent foreign project loans	88 642.3	88 956.4	72 716.5	68 916.4
Эргэж төлөгдөх цэвэр зээл	Other lending minus repayments	-14 152.0	-9 969.6	7 427.7	18 612.9

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

SECTION 8. GENERAL GOVERNMENT BUDGET

8.6 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр
 LOCAL GOVERNMENT EXPENDITURE, by classification of expenditure, at current prices

		сая төг mln.tog			
		2005	2006	2007	2008*
НИЙТ ЗАРЛАГА	TOTAL EXPENDITURE	79 343.2	95 574.1	145 998.0	203 136.0
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	CURRENT EXPENDITURE	66 670.2	79 521.3	101 515.0	160 269.7
Бараа, үйлчилгээний зардал	Goods and services	39 156.0	49 892.9	68 882.9	100 889.4
Цалин, хөлс	Wages and salaries	10 272.8	13 789.1	20 635.3	41 178.4
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	2 746.5	3 565.2	5 319.5	4 167.7
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Purchase of goods and services	26 136.7	32 538.6	42 928.1	55 543.3
Гэрэл цахилгааны зардал	Electricity	658.8	700.0	825.7	1 252.1
Түлш халаалтын зардал	Heating	2 752.7	3 049.9	3 472.5	4 398.4
Тээвэр шатахууны зардал	Fuel and transportation	2 699.9	3 282.4	4 230.2	5 462.4
Шуудан холбооны зардал	Communication and post service	1 145.8	1 169.5	1 304.8	1 385.0
Цэвэр бохир усны зардал	Water	228.4	232.3	267.5	370.1
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	Training expenditure	48.9	40.9	72.0	109.5
Эд хогшил авах зардал	Purchase of stationery, effects	1 206.0	816.6	1 943.9	1 873.8
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл авах зардал	Purchase of uniforms and special clothes	62.3	87.4	98.7	137.5
Хоолны зардал	Food	195.5	210.7	241.6	287.4
Эмийн зардал	Medicine	4.3	1.7	2.0	1.8
Урсгал засвар	Repair	1 073.3	1 038.4	1 790.4	1 463.1
Байрны түрээс	Rent	75.1	84.2	53.0	89.6
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Others	15 985.7	21 824.6	28 625.7	38 712.5
Татаас ба шилжүүлэг	Subsidies and transfers	27 514.2	29 628.4	32 632.1	59 380.4
Татаас	Subsidies to public enterprises	2 883.5	4 084.1	6 060.0	11 801.9
Эрчим хүчний	Energy	-	83.6	235.0	245.0
Хотын нийтийн тээврийн	Public transportation	2 883.5	4 000.5	5 807.2	11 556.9
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	-	-	17.8	-
Орон нутгийн төсвөөс улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлого	Grants to central government	23 856.9	24 474.0	24 371.3	42 824.3
Бусад урсгал шилжүүлгүүд	Other current transfers	773.8	3.2	-	10.7
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	773.8	1 067.1	2 200.8	4 492.7
Олон улсын байгууллагын	To international organizations	-	-	-	250.8
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	CAPITAL EXPENDITURE	12 673.1	16 052.8	44 483.0	42 766.2
Дотоод эх үүсвэрээр	From domestic sources	12 673.1	16 052.8	44 483.0	42 766.2
Хөрөнгө оруулалт	Domestic investment	7 475.6	11 318.9	20 771.5	40 366.2
Их засварын зардал	Capital Repairs	410.8	-	9 599.0	-
Авто замын сан	Road Fund	4 786.7	4 665.0	14 020.5	-
Ойжуулалт, байгаль орчны бусад арга хэмжээ	Forest and other environment expenditure	-	68.9	92.0	-
Улсын нөөц бүрдүүлэх зардал	Commodity stocks	-	-	-	2 400.0
ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	NET LENDING	-	-	-	100.0

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ |

8.7 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр
 REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT, by region, aimag and the Capital, at current prices

сая төг mln.tog

Аймаг, нийслэл	<i>Aimag and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008*
БҮГД	TOTAL	78 308.9	96 202.1	153 508.4	207 567.2
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	7 527.7	9 495.9	16 885.4	25 468.3
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 235.0	1 479.1	2 792.6	4 143.6
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 519.9	2 215.5	3 489.8	6 989.5
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 629.5	2 086.3	3 598.9	4 807.7
Увс	<i>Uvs</i>	1 555.1	1 852.7	3 483.6	4 868.1
Ховд	<i>Khovd</i>	1 588.1	1 862.3	3 520.4	4 659.5
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	17 651.7	20 481.1	43 170.9	56 058.4
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 406.8	1 844.2	3 387.6	4 738.3
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 507.9	1 886.0	3 443.8	5 037.4
Булган	<i>Bulgan</i>	2 351.0	2 583.8	3 612.7	4 403.2
Орхон	<i>Orkhon</i>	9 120.2	10 126.4	24 438.5	30 856.7
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 632.3	1 996.2	3 958.2	5 164.6
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 633.5	2 044.4	4 330.2	5 858.1
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	12 907.8	17 388.1	30 696.4	48 095.7
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	604.5	668.1	1 199.9	1 945.3
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 845.7	2 702.8	3 608.7	3 991.1
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 074.7	2 646.5	4 343.5	7 018.8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 163.6	1 397.0	2 750.5	3 396.7
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	2 254.5	4 211.4	7 911.0	13 543.9
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 093.0	2 567.9	5 324.0	10 285.8
Төв	<i>Tov</i>	2 871.6	3 194.3	5 558.8	7 914.2
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	3 833.1	6 922.6	10 295.8	12 580.3
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 097.0	1 553.4	3 149.0	4 206.0
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 288.3	3 565.1	3 436.1	3 800.6
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 447.7	1 804.2	3 710.7	4 573.7
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	36 388.8	41 914.5	52 459.8	65 364.5

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

SECTION 8. GENERAL GOVERNMENT BUDGET

8.8 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр

EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT, by region, aimag and the Capital, at current prices

сая төг mln.tog

Аймаг, нийслэл	<i>Aimag and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008*
БҮГД	TOTAL	79 343.2	95 574.1	145 998.0	203 136.0
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	7 568.9	9 373.6	16 523.8	22 859.5
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 237.9	1 465.5	2 706.7	4 006.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 583.0	2 007.3	3 487.8	4 867.3
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 619.1	2 091.0	3 546.5	4 879.7
Увс	<i>Uvs</i>	1 554.7	1 860.2	3 336.8	4 539.2
Ховд	<i>Khovd</i>	1 574.2	1 949.7	3 446.0	4 567.1
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	18 918.6	20 286.8	42 444.2	56 385.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 356.3	1 899.0	3 239.4	4 627.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 449.5	1 916.6	3 358.6	5 010.4
Булган	<i>Bulgan</i>	2 350.2	2 581.4	3 280.9	4 622.2
Орхон	<i>Orkhon</i>	10 448.2	9 895.2	24 583.6	31 043.6
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 676.1	1 989.0	3 782.4	5 382.7
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 638.3	2 005.6	4 199.3	5 698.9
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	12 362.3	17 686.6	28 526.2	47 431.7
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	601.0	643.8	1 212.7	1 800.8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 855.6	2 740.9	3 231.8	4 126.3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 121.7	2 712.1	4 120.8	6 988.2
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 151.1	1 380.5	2 653.1	3 474.8
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 826.5	4 338.1	7 209.8	14 132.9
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 136.0	2 338.1	4 686.0	9 808.4
Төв	<i>Tov</i>	2 670.2	3 533.1	5 412.0	7 100.2
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	3 722.4	6 352.5	9 793.5	12 395.7
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 077.8	1 630.5	2 686.8	4 193.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 266.3	2 894.4	3 529.5	3 992.4
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 378.2	1 827.6	3 577.3	4 210.0
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	36 771.1	41 874.5	48 710.3	64 064.1

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

8.9 УЛСЫН ТӨСВӨӨС ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВТ ОЛГОСОН САНХҮҮГИЙН ДЭМЖЛЭГ, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр
 GRANTS FROM CENTRAL GOVERNMENT TO LOCAL GOVERNMENT,
 by region, aimag and the Capital city, at current prices

		сая төг mln.tog			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008*
БҮГД	TOTAL	5 947.9	7 185.7	21 985.7	28 033.8
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	2 717.0	3 391.5	10 274.7	12 715.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	291.5	352.4	1 507.2	2 044.0
Говь-Алтай	Govi-Altai	770.1	965.6	2 152.6	2 512.7
Завхан	Zavkhan	562.2	760.8	2 317.9	2 889.1
Увс	Uvs	588.1	776.9	2 221.9	2 892.0
Ховд	Khovd	505.1	535.8	2 075.1	2 377.9
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	1 356.5	1 853.1	6 029.7	9 765.8
Архангай	Arkhangai	220.4	375.9	1 482.8	1 930.2
Баянхонгор	Bayankhongor	556.3	680.2	1 250.7	2 433.0
Булган	Bulgan	-	-	244.0	454.2
Өвөрхангай	Ovorkhangai	370.4	532.9	980.8	2 223.3
Хөвсгөл	Khovsgol	209.4	264.1	2 071.4	2 725.1
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	1 128.6	1 303.0	2 950.7	4 324.5
Говьсүмбэр	Govisumber	118.1	80.5	697.7	1 043.1
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	-	-	597.0
Дундговь	Dundgovi	425.7	553.4	1 504.9	1 613.1
Өмнөговь	Omnogovi	276.1	-	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	21.4	139.0	-	-
Төв	Tov	287.4	530.1	748.1	1 071.3
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	745.7	638.1	2 730.6	1 227.7
Дорнод	Dornod	7.4	89.8	714.0	279.5
Сүхбаатар	Sukhbaatar	359.6	-	538.8	-
Хэнтий	Khentii	378.7	548.3	1 477.9	948.1

8.10 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС УЛСЫН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ОРЛОГО, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр
 GRANTS FROM LOCAL GOVERNMENT TO CENTRAL GOVERNMENT,
 by aimag and the Capital city, at current prices

		сая төг mln.tog			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008*
БҮГД	TOTAL	23 856.9	24 474.0	24 371.3	42 824.3
Булган	Bulgan	766.5	563.0	-	-
Дорноговь	Dornogovi	209.6	445.8	645.5	1 213.1
Өмнөговь	Omnogovi	-	1 195.6	1 935.4	4 835.8
Сэлэнгэ	Selenge	-	-	1 108.8	2 503.1
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	347.7	552.9	307.8	-
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	14 803.8	14 177.0	1 539.9	9 132.2
Орхон	Orkhon	7 729.2	7 539.8	18 833.8	25 140.0

* Урьдчилсан гүйцэтгэл
 * Preliminary results

SECTION 8. GENERAL GOVERNMENT BUDGET

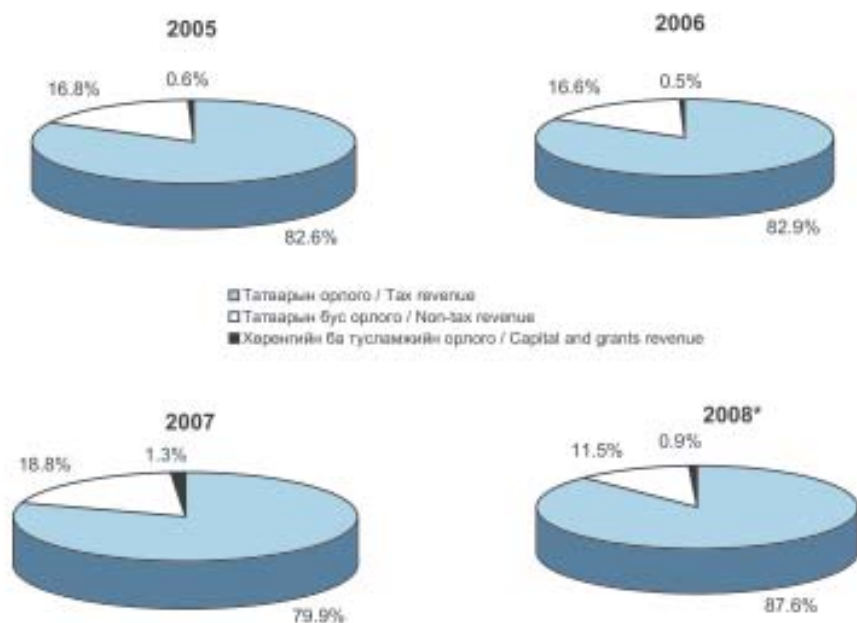
8.11 УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, төсвийн ерөнхийлөн захирагчаар, оны үнээр
EXPENDITURE OF GENERAL GOVERNMENT, by Portfolio of Ministers, at current prices

		сая төг mln.tog			
ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИД	PORTFOLIO OF MINISTERS	2005	2006	2007	2008*
Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тамгын газрын дарга	<i>Chairman Presidential office of Mongolia</i>	951.9	868.9	1 495.8	1 801.7
Монгол Улсын Их Хурлын ТГ-ын ЕНБ-ийн дарга	<i>Secretariat of the Parliament of Mongolia</i>	2 805.9	4 817.7	4 968.6	6 513.8
Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн дарга	<i>Chairman of Constitutional Court of Mongolia</i>	95.9	121.1	182.5	734.2
Улсын дээд шүүхийн ерөнхий шүүгч	<i>General Judge Supreme Court</i>	257.7	352.4	512.5	938.5
Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дарга	<i>Chairman of General Council of Court</i>	3 155.7	3 820.3	6 038.6	12 324.5
Улсын Ерөнхий прокурор	<i>General Prosecutor of Mongolia</i>	2 071.4	2 751.9	4 166.9	7 464.1
Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга	<i>Secretariat National Security Council of Mongolia</i>	67.9	85.5	209.2	434.2
Монгол Улсын Ерөнхий сайд	<i>Prime Minister of Mongolia</i>	11 667.2	16 771.6	20 687.4	18 174.4
Монгол Улсын Тэргүүн шадар сайд	<i>First Deputy Premier of Mongolia</i>	-	-	-	6 734.2
Монгол Улсын шадар сайд	<i>Deputy Primer of Mongolia</i>	3 589.4	12 180.9	33 194.7	56 582.8
Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга	<i>Cabinet Secretariat of Government of Mongolia</i>	5 351.5	18 863.5	8 662.8	11 669.4
Гадаад хэргийн сайд	<i>Minister of Foreign Affairs</i>	10 969.8	13 672.3	16 220.6	21 517.1
Сангийн сайд	<i>Minister of Finance</i>	115 945.1	312 223.7	450 537.1	192 193.8
Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд	<i>Minister of Justice and Affairs</i>	47 731.5	61 211.6	92 759.0	152 814.9
Байгаль орчны сайд	<i>Minister of Environment</i>	5 695.4	7 572.8	11 724.2	26 222.5
Батлан хамгаалахын сайд	<i>Minister of Defense</i>	21 818.2	28 154.7	40 663.1	66 569.8
Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайд	<i>Minister of Education, Culture and Science</i>	158 996.9	208 714.5	273 271.5	413 890.7
Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайд	<i>Minister of Social Welfare and Labour</i>	189 423.2	263 171.8	392 444.9	328 447.4
Үйлдвэр, худалдааны сайд	<i>Minister of Industry and Commerce</i>	4 318.2	7 779.6	10 636.2	1 928.8
Хүнс, хөдөө аж ахуйн сайд	<i>Minister of Food and Agriculture</i>	11 268.7	14 301.7	25 500.4	52 750.7
Эрүүл мэндийн сайд	<i>Minister of Health</i>	83 725.9	103 168.3	149 125.1	213 112.6
Зам тээвэр, аялал жуулчлалын сайд	<i>Minister of Roads, Transportation and Tourism</i>	28 034.9	72 052.1	105 509.1	568.6
Барилга, хот байгуулалтын сайд	<i>Minister of Construction and Urban Development</i>	2 976.6	8 550.5	18 122.8	71 781.7
Түлш, эрчим хүчний сайд	<i>Minister of Fuel and Energy</i>	21 240.5	36 330.9	33 575.9	46 245.0
Улсын мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн сайд	<i>Minister of State Professional Inspection Agency</i>	4 316.0	6 203.3	-	-
Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн сайд	<i>Minister of General Authority for Disaster Protection</i>	12 873.6	16 970.7	-	-
Төрийн албаны зөвлөлийн дарга	<i>Government Service Council of Mongolia</i>	161.2	156.3	181.0	278.4
Сонгуулийн ерөнхий хороо	<i>General Commission of Election</i>	547.0	82.7	158.2	5 546.3
Хүний эрхийн Үндэсний комиссын дарга	<i>Commissioner National Human Rights Commission of Mongolia</i>	77.3	91.9	129.7	264.7
Үндэсний ерөнхий аудитор	<i>National General Auditor</i>	176.0	217.7	358.8	539.3
Үндэсний статистикийн хорооны дарга	<i>Chairman of National Statistical Office</i>	641.2	1 003.1	1 618.5	2 485.6
Санхүүгийн зохицуулах хорооны дарга	<i>Chairman of Financial Regulatory Commission</i>	108.7	325.9	698.9	753.8
Цагаатгах ажлыг удирдан зохион байгуулах комиссын дарга	<i>Chairman of State Commission on Management and Organization Rehabilitation Political Repression</i>	488.4	376.9	511.4	509.3
Авлигатай тэмцэх газрын дарга	<i>Chairman of Independent authority against corruption</i>	-	-	1 620.6	2 620.3
Аймаг, нийслэлийн Засаг даргын болон ИТХ даргын төсвийн багц	<i>Head of Hural of Representatives of the citizens and Aimag and the Capital Governors Budget batch</i>	79 343.2	93 013.1	145 998.0	160 311.7
Монголын үндэсний олон нийтийн радио телевиз	<i>Mongolian National Public Radio and Television</i>	-	5 658.5	7 873.5	9 743.2

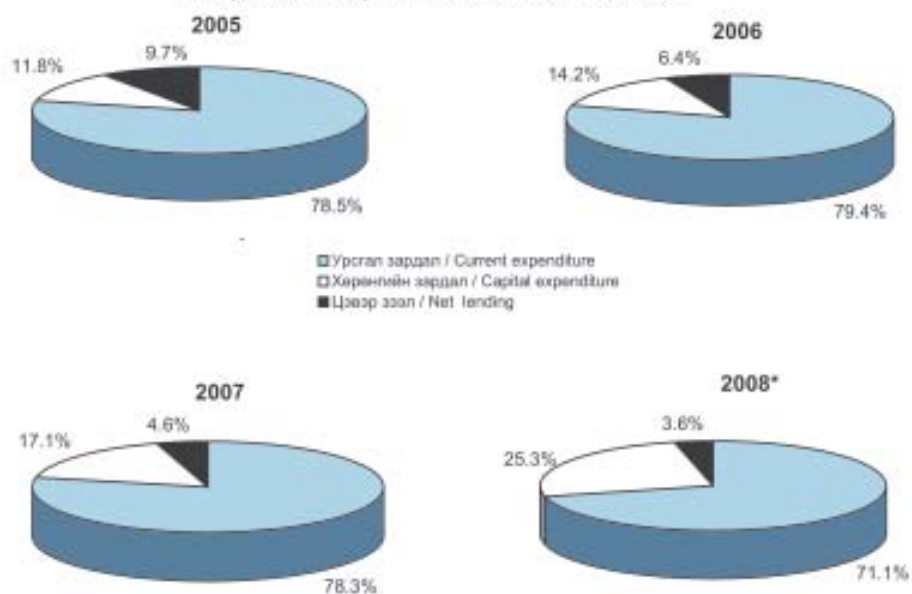
* Урьдчилсан гүйцэтгэл
* Preliminary results

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ |

Улсын нэгдсэн төсвийн орлогын бүтэц
Composition of Revenue of General Government

Улсын нэгдсэн төсвийн зарлагын бүтэц
Composition of Expenditure of General Government

* Урьдчилсан гүйцэтгэл
* Preliminary results

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, БАРИЛГА

Хөрөнгө оруулалт гэж аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн хуримтлалыг шинээр буй болгох, түүний техникийн зэвсэглэмжийг дээшлүүлэн өргөтгөх, сайжруулахад зориулж, тайлант жилд зарцуулсан хөрөнгө, хайгуулын ажлын зардлыг хэлнэ. Хөрөнгө оруулалтыг гадаад, дотоод санхүүжилтын эх үүсвэрээр гаргана.

Улс, орон нутгийн төсвөөр санхүүжсэн хөрөнгө оруулалт, гадаадын зээл, тусламжийн шугамаар санхүүжсэн хөрөнгө оруулалтын мэдээг Сангийн яам гаргаж Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлэх бөгөөд гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын мэдээг Монголбанкнаас гаргадаг төлбөрийн тэнцлийн статистикийн мэдээнээс тооцон гаргана. Харин орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт болон аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн өөрийн хөрөнгө оруулалтын мэдээг статистикийн байгууллагын шугамаар авч нэгтгэн гаргадаг.

Хөрөнгө оруулалтын мэдээг барилга угсралтын ажил, машин тоног төхөөрөмж, бусад зардал (зураг төсөв, хайгуулын ажил) гэсэн ангиллаар жилд нэг удаа гаргаж байна.

Барилга. Барилгын салбарын гүйцэтгэсэн барилга угсралтын ажил (барилгын төрөл, объектоор), ашиглалтад оруулсан барилга байгууламж, тэдгээрийн хүчин чадал, барилгын байгууллагын барилга угсралтын ажлын зардал, ашиг, ажиллагсадын тоо, ажиллагсадын дундаж цалин, барилгын гол нэрийн материалын үнэ зэрэг үзүүлэлтүүдийг аймаг, нийслэлийн статистикийн газар, хэлтсээр дамжуулан авдаг.

INVESTMENT AND CONSTRUCTION

Investment includes the expenditure of capital investment and geological works of current year for new accumulation and expansion and improvement of technical equipment of establishments and enterprises. It is shown by financial sources such as foreign and domestic resources.

Ministry of Finance is responsible for collecting and aggregating of data for capital investment financed by state budget and investments financed by foreign loans and aid to the National Statistical Office. Data of foreign direct investments are estimated from balance of payment statistics, which is compiled by Bank of Mongolia. But data on local budget investment and own investment of establishment and individuals are collected by statistical divisions of aimags and Capital city.

Investment data is classified as construction, machinery and equipment and others (design and geological works) and compiled once a year.

Construction. Statistical data for works done by construction industry are collected through statistical divisions of aimags and capital city. This indicator contains construction work done (by type and purpose of construction), buildings given for exploitation, their capacity, cost, profit, number of employees, average wages and price of main construction materials.

SECTION 9. INVESTMENT AND CONSTRUCTION

9.1 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, ТҮҮНИЙ БҮТЭЦ, технологийн бүтэц, санхүүжилтийн эх үүсвэрээр, оны үнээр
INVESTMENT, ITS COMPOSITION, by technological composition, financial resources, at current prices

Эх үүсвэр	Source	тэрбум төг. billion tog.				хувиар percentage			
		2005	2006	2007	2008**	2005	2006	2007	2008**
Бүгд*	Total*	716.3	881.4	1 252.8	1 893.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Технологийн бүтцээр	By technological composition								
Барилга угсралт	Construction work	201.7	275.0	389.4	440.3	28.2	31.2	31.1	23.3
Тоног төхөөрөмж	Machinery, equipment	409.2	469.6	729.7	1,304.5	57.1	53.3	58.2	68.9
Бусад	Others	105.4	136.7	133.7	148.2	14.7	15.5	10.7	7.8
Санхүүжилтийн эх үүсвэрээр	By financial sources								
Дотоод	Domestic	321.8	417.0	778.5	990.0	44.9	47.3	62.1	52.3
Улсын төсөв	State budget	64.8	162.7	407.7	477.1	9.0	18.5	32.5	25.2
Бусад	Others	257.0	254.3	370.8	512.9	35.9	28.9	29.6	27.1
Гадаад	Foreign	394.5	464.3	474.3	903.0	55.1	52.7	37.9	47.7
Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт	Foreign direct investment	219.7	341.7	369.8	798.0	30.7	38.8	29.5	42.2
Бусад	Others	174.8	122.6	104.5	105.0	24.4	13.9	8.3	5.5

Тайлбар: * ДНБ-ийг тооцох 2007 оны шинэчилсэн аргачлалын дагуу 2005-2006 оны гүйцэтгэл өөрчлөгдсөн. Уг аргачлалын дагуу өрх, хүн амын худалдан авсан удаан эдэлгээт бараа хөрөнгө оруулалтын дүнгээс хасагдав.

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * The data of 2004-2006 changed due to updated methodology of GDP that were approved in 2007. According to this methodology the durable goods purchased by households excluded from the total investment.

** Preliminary results

9.2 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, оны үнээр
TOTAL AMOUNT OF CONSTRUCTION AND CAPITAL REPAIR, MAINTENANCE, at current price

Гүйцэтгэгчийн төрөл	Type of construction unit	сая төг. mln. tog			
		2005	2006	2007	2008*
Барилга угсралт, их засварын ажил -бүгд	Construction & capital repair, maintenance work - total	185 296.7	266 832.1	389 358.3	440 277.7
Дотоодын барилгын байгууллагын гүйцэтгэсэн	Carried out by domestic construction entities	148 054.6	233 190.3	364 404.4	416 032.5
Үүнээс:	Of which:				
Гадаадтай хамтарсан байгууллагын гүйцэтгэсэн	Carried out by joint entities	15 503.4	32 087.8	34 150.1	29 225.5
Гадаадын байгууллагын гүйцэтгэсэн	Carried out by foreign entities	37 242.1	33 641.8	24 953.9	24 245.2

БҮЛЭГ 9. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, БАРИЛГА

9.3 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖЛЫН БҮТЭЦ, төрлөөр
STRUCTURE OF COSTRUCTION AND CAPITAL REPAIR, MAINTENANCE, by types

		хувь percentage			
		2005	2006	2007	2008*
Барилга угсралт, их засварын ажил- бүгд	Construction & capital repair, maintenance work - total	100.0	100.0	100.0	100.0
Үүнээс:	Of which:				
- Орон сууц	- Residential building	24.1	34.7	26.8	29.9
- Орон сууцны биш	- Non residential building	18.0	18.0	15.3	17.4
Үйлдвэрийн **	Other than house building industry **	...	4.1	2.9	4.1
Худалдаа, үйлчилгээний **	Trade and service **	...	15.7	29.0	29.6
Эмнэлэг, сургууль, соёлын **	Hospital, school, cultural institutions **	...	57.1	59.7	41.6
Бусад **	Other **	...	23.1	8.4	24.8
- Инженерийн байгууламж	- General engineering construction	37.9	28.8	41.9	38.8
Эрчим хүчний **	Energetics **	...	51.3	53.0	38.9
Холбооны **	Communication **	...	1.3	1.0	0.0
Төмөр зам **	Railway **	...	5.8	0.8	1.1
Авто зам **	Road **	...	18.3	17.2	21.4
Гүүр, гүүрэн гарц **	Bridge **	...	0.2	2.5	1.8
Далан, суваг, шугам, сүлжээ **	Dam, ditch, cable, network **	...	18.4	22.0	23.7
Бусад (зам, талбайн бусад ажил) **	Minor works & other **	...	4.8	3.4	13.1
- Их засварын ажил	- Capital repair and maintenance	20.0	18.5	15.9	13.9
Шинэ барилга, байгууламж-бүгд	New construction-total	80.0	81.5	84.1	86.1
- Барилга угсралт	- Construction	52.6	64.6	50.1	54.9
- Инженерийн байгууламж	- General engineering construction	47.4	35.4	49.9	45.1
Гүйцэтгэгчийн төрлөөр:	By type of construction unit:	100.0	100.0	100.0	100.0
Хувийн байгууллагын	Done by private (units) entites	80.1	85.1	89.0	92.8
Улсын байгууллагын	Done by government (units) entites	19.9	14.9	11.0	7.2

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр

** Бүлгийн дүнд эзлэх хувь, Эдгээр үзүүлэлтийг 2006 оноос авч эхэлж байгаа болно.

Note: * Preliminary estimates

** Percentage share of subsection. These indicators are being compiled since 2006.

9.4 АШИГЛАЛТАД ОРУУЛСАН ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ
GIVEN FOR EXPLOITATION BUILDING'S BASIC FUND

		2005	2006	2007	2008
1. Барилгын төрлөөр, оны үнээр, сая төг					
Type of building, at current prices, mln.tog					
БҮГД	TOTAL	101 189.5	141 072.8	228 501.1	376 094.3
Үүнээс:	Of which:				
Орон сууцны барилга	Residential building	41 715.6	82 633.9	71 603.2	270 264.5
Худалдаа, үйлчилгээний барилга	Trade and service	4 825.3	12 629.9	10 785.6	20 651.0
Эмнэлэг	Hospital	1 153.1	1 708.7	2 212.0	1 423.7
Сургууль, соёлын барилга	Educational, cultural institution	5 782.0	9 955.6	13 588.3	8 503.2
Авто зам	Road	6 626.6	7 523.0	9 075.2	10 222.3
Гүүр, гүүрэн гарц	Bridge	1 787.2	54.7	1 570.5	1 114.9
2. Хүчин чадал, биет хэмжээгээр					
Basic fund, capacity by real volume					
Орон сууцны барилга, сууцны тоо	Residential building, number of apartment	3 165	4 579	3 725	5 416
Эмнэлэг, орны тоо	Hospital, number of beds	331	384	320	246
Сургууль, соёлын барилга, суудлын тоо	Educational, cultural institution, number of sits	5 093	8 641	11 641	7 894
Авто зам, км	Road, km	264	271	280	174
Гүүр, гүүрэн гарц, метр	Bridge, metre	1 250	61	564	458

SECTION 9. INVESTMENT AND CONSTRUCTION

9.5 ДОТООДЫН БАРИЛГЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ГҮЙЦЭТГЭСЭН БАРИЛГА УГСРАЛТ,
ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр
TOTAL AMOUNT OF CONSTRUCTION AND CAPITAL REPAIR DONE BY DOMESTIC CONSTRUCTION UNITS,
by regions, aimags and the Capital, at current prices

Аймаг, нийслэл		сая төг. mln. tog			
Aimags & the Capital city		2005	2006	2007	2008*
БҮГД	TOTAL	148 054.6	233 190.3	364 404.4	416 032.5
	Баруун бүс	West region			
Дүн	Subtotal	9 713.6	12 069.9	17 873.5	40 801.0
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	430.6	780.9	4 540.5	6 216.6
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 008.9	2 872.5	1 853.8	6 364.0
Завхан	Zavkhan	2 274.9	2 092.5	3 489.7	8 864.3
Увс	Uvs	2 252.7	4 023.2	4 640.1	11 651.7
Ховд	Khovd	3 746.6	2 300.8	3 349.4	7 704.5
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	15 981.4	24 303.0	41 811.7	73 267.9
Архангай	Arkhangai	1 051.6	1 248.7	2 856.0	4 889.8
Баянхонгор	Bayankhongor	257.9	1 021.1	1 583.6	8 542.9
Булган	Bulgan	545.1	1 141.7	1 588.9	6 470.0
Орхон	Orkhon	12 469.3	16 965.3	27 294.0	40 337.5
Өвөрхангай	Ovorkhangai	678.6	870.6	3 985.7	6 686.3
Хөвсгөл	Khovsgol	978.9	3 055.6	4 503.4	6 341.5
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	5 338.8	7 876.6	10 995.4	31 993.3
Говьсүмбэр	Govisumber	-	-	-	597.0
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 778.3	4 444.7	5 304.9	8 413.9
Дорноговь	Dornogovi	592.9	362.4	1 138.0	2 133.4
Дундговь	Dundgovi	156.8	174.0	325.4	3 496.0
Өмнөговь	Omnogovi	397.4	845.8	669.3	5 781.0
Сэлэнгэ	Selenge	105.8	387.4	352.3	3 935.0
Төв	Tov	2 307.5	1 662.2	3 205.6	7 636.8
	Зүүн бүс	East region			
Дүн	Subtotal	2 620.1	3 895.0	5 486.6	19 827.9
Дорнод	Dornod	1 282.9	2 093.1	3 416.7	8 726.7
Сүхбаатар	Sukhbaatar	239.9	572.4	736.9	3 449.6
Хэнтий	Khentii	1 097.3	1 229.5	1 333.0	7 651.5
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Дүн	Subtotal	114 400.6	185 045.8	288 237.2	250 142.5
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	87 250.6	161 321.7	274 952.3	226 514.6
Бусад**	Others**	27 150.0	23 724.1	13 284.9	23 627.9

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр

** Барилгын цэрэг, төмөр зам зэрэг хот, хөдөөд барилгын олон салбар гүйцэтгэгчтэй удирдах газруудыг энд байршлаар нь салгаж харуулаагүй болно.

Note: * Preliminary estimates

** Do not shown by location head offices as military construction and railway transport office, which have many branches in aimags and capital city.

9.6 БАРИЛГЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БҮЛЭГЛЭЛТ
GROUPING OF CONSTRUCTION UNITS

Ажлын хэмжээ		хувь percentage			
сая төг		2005	2006	2007	2008*
Байгууллагын тоогоор	By construction units				
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
10 сая хүртэл	Up to 10	8.8	19.9	20.6	5.8
10-50	10-50	30.5	25.0	22.6	15.7
50-100	50-100	12.6	12.7	14.9	16.6
100-500	100-500	31.4	27.0	28.7	33.0
500 саяас дээш	And over 500	16.7	15.5	13.2	28.9
Гүйцэтгэсэн барилга	By construction work and				
угсралтын ажлын хэмжээгээр	capital repair				
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
10 сая хүртэл	Up to 10	0.1	0.3	0.3	0.0
10-50	10-50	1.8	1.7	1.7	0.6
50-100	50-100	1.9	2.3	3.0	1.7
100-500	100-500	16.5	15.5	18.6	11.1
500 саяас дээш	And over 500	79.7	80.3	76.5	86.6

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Note: * Preliminary estimates

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Хөдөө аж ахуйн нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн хэмжээг жилийн туршид мал, амьтдыг өсгөн үржүүлсний болон ургамал, тариа, ногоо тарьж ургуулсний үр дүнд бий болсон хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний өртгийн нийлбэр дүнгээр тодорхойлно.

Мал аж ахуй. Мал тооллого болон түүнтэй хамт явуулах судалгаа, бусад төрлийн мэдээлэл нь мал аж ахуйн салбарын анхдагч мэдээлэл төдийгүй салбарын эдийн засгийн тооцооны суурь мэдээлэл болдог.

Монголчуудын амьдралын үндсэн баялаг, эх сурвалж нь мал аж ахуй байсан учир мал аж ахуйн бүртгэл статистик бусад салбарынхаас илүүтэй хөгжсөн. Малын тооллогыг 1918 онд явуулсан боловч Халх 4 аймаг, шавь албатаар хязгаарласан учир бүрэн бүрдэлгүй тооллого байв. Мал тооллогыг аймаг, хошуугаараа янз бүрийн хугацаанд явуулж, нэгдсэн хөтөлбөр, зохион байгуулалттай хийж чаддаггүй байжээ.

Орчин үеийн Статистикийн алба байгуулагдсан 1924 оноос эхлэн мал тооллогыг нэгдсэн арга зүй, үзүүлэлт, хөтөлбөртэйгээр явуулж эхэлсэн. Мал тооллогыг зун, намрын улиралд буюу ихэвчлэн VIII, IX сард явуулж байснаа 1961 оноос эхлэн мал, тэжээвэр амьтдыг жилийн эцэст XII сард тоолдог болов. Энэ хугацаа нь мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийн жилтэй тохирдог, малын орлого, зарлагын үзүүлэлт бүрэн гарч дууссан байдаг зэрэг давуу талтай юм.

Мал тооллогын дүн нь зөвхөн мал, гэрийн тэжээвэр амьтдын тоо толгойн өсөлт, бууралтыг харуулах төдийгүй сүргийн нөхөн үйлдвэрлэлийн үзүүлэлтийг судалж, нэгтгэн дүгнэх бололцоог олгодог.

Хөдөө аж ахуйн салбарын боловсон хүчин, ашиглаж байгаа машин, техник, хашаа, худгийн тооллогыг 1996 оноос хойш гурван жил тутамд явуулж байна.

Мал аж ахуйн хувьд гол үйлдвэрлэгчид нь малчдын өрхийн аж ахуй юм.

Малтай өрхөд малыг ахуй амьдралдаа туслах чанарын үүрэгтэй өсгөн үржүүлдэг өрхийг хамааруулна.

Малчин өрх гэж жилийн 4 улирлын туршид малаа маллаж, малын ашиг шим нь тэдний амьжиргааны эх үүсвэр болж байгаа өрхийг хэлнэ.

Хээлтэгч мал: Малын төрөл бүр дээр нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

Бойжилтийн хувь: Бойжсон төлийн тоог нийт гарсан төлийн тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлж бойжилтын хувийг гаргана.

100 эхээс бойжуулсан төл: Бойжуулсан төлийн тоог оны эхний хээлтэгч малын тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлэн тооцно.

Малын зүй бус хорогдолд: өвчний (халдвартай, халдваргүй) хорогдол, гэнэтийн аюулын (цас зуд, үер ус, гал түймэр, аянга цахилгаан зэрэг) болон бусад шалтгааны (араатан, жигүүртэнд идүүлэх, худаг, хавцалд унах зэрэг малын хариулагатай холбоотой) хорогдсон малыг хамруулна.

Газар тариалан. Газар тариалан эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдээс тариалсан талбай, ургацын мэдээг баг, хороод авч сум, дүүрэгт нэгтгэж, улмаар аймаг, нийслэлийн статистикийн байгууллагаар дамжин Үндэсний статистикийн хороонд нэгтгэн боловсруулдаг. Гол төлөв үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, малын тэжээлийн ургамал зэргийг тарьж ургуулдаг бөгөөд тэдгээрийн тариалсан талбай, ургац хураалт, га-гийн ургацын хэмжээг улс, орон нутгийн түвшинд тодорхойлно.

Тариалангийн талбай гэж хөдөө аж ахуйн таримал ургамлыг тариалсан талбайг хэлэх ба тухайн жилд үр суулгасан газрын нийт талбайн хэмжээг *тариалсан талбай* гэнэ.

Нийт хураасан ургац нь тухайн жилд газар тариалангийн үйлдвэрлэл эрхэлж үйлдвэрлэсэн нийт бүтээгдэхүүний хэмжээ, өөрөөр хэлбэл, тариалсан бүх талбайгаас хураан авсан үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ, малын тэжээл, техник, тосны ургамал зэрэг ургамал тус бүрийн төрлөөр нэмж гаргасан нийт ургацын хэмжээ болно.

Га-гийн ургац гэж талбайн нэг нэгжээс /1 га-гаас/ авах газар тариалангийн бүтээгдэхүүний /ургацын/ хэмжээ бөгөөд га-гийн ургацыг тодорхойлохдоо нэг төрлийн ургамлын тариалсан талбайгаас хураан авсан бүх ургацыг тэр талбайн нийт хэмжээнд харьцуулж тодорхойлно.

AGRICULTURE

The output of agriculture is the total value of agricultural products, which are the result of rearing of livestock and domestic animals and cultivation of plants during the year.

Livestock. *The livestock census and related surveys are not only a primary source of data for livestock sector but also are a basic data for economic accounts of agriculture.*

The main livelihood source and the wealth is livestock in Mongolia. Thus, agriculture statistics has been more developed than those of other economic activities. In 1918 the livestock census was conducted, covering only 4 aimags of the Khalkha Mongol.

The livestock census was conducted in aimags and khoshuud in different periods, with no overall plan and arrangement.

Since 1924, when Statistical Office was set up livestock censuses under general methodology, indicators, and plan. The census was conducted mostly in summer and autumn months of August and September. Since 1961 it has been conducted in December. The advantage of this period is that it conforms to livestock production year and data of indicators for livestock income and expenditure has been finalized.

The result of the livestock census shows not only the growth and decline of livestock and domestic animals, but also gives opportunity to study some indicators of flock reproduction.

The census of staff, machinery and fences in operation in agriculture sector is held every 3 years.

In livestock sector, the main producer is a herder household.

Household with livestock *A household with livestock ownership which primarily is engaged other activities as its main source of livelihood.*

Herder household *consists of herder(s) and their immediate family which conducts livestock activities year around for the purpose as main livelihood and source of income.*

Female breeding stock *are those female animals at least two years old or greater and can give birth to young.*

Survival percentage *is calculated as the number of young surviving divided by the total births times by 100 percent.*

Average survival rate per 100 females *is equal to the total number of surviving divided by the total female breeding stock times 100.*

Losses of adult animals *consists of losses due to disaster (zud, heavy rain, fire, lightning), losses due to diseases (infectious and non infectious) and other losses (animal depredation and losses due to accidents).*

Crop. *Bagh and Khoroo collect data on sown area and harvest from establishments, enterprises and households, engaged in agricultural production and send to Statistical Department and Divisions of aimags and the capital city through soums and districts. From there, the compiled data are sent to the National Statistical Office for further processing.*

| SECTION 10. AGRICULTURE

Main grains of crop production are cereals, potatoes, vegetables and fodder. The sown area and the total harvest, yield rate are estimated at the state and aimag levels.

Arable land is the land under temporary and permanent agricultural crops and sown area is the land under cultivation during the year.

Crop production data refer to the actual harvested production from the sown area and field orchard or garden such as cereals, potatoes, vegetables, fruits, fodder, technical and oil crops.

Crop yield is the average quantity of a crop harvested from a specified unit area. It is calculated as the yield per hectare. The yield is calculated as the crop yield for each crop planted during the year.

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

10.1 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ GROSS AGRICULTURAL OUTPUT

сая төг *mln. tog*

Салбар	Sector	2005	2006	2007	2008*
Оны үнээр		At current prices			
Бүгд	Total	851 704.1	981 810.6	1297 524.8	1608 375.0
Үүнээс:	Of which:				
мал аж ахуй	<i>livestock</i>	738 477.4	834 477.4	1124 804.3	1352 959.1
газар тариалан	<i>crops</i>	113 226.7	147 333.2	172 720.5	255 415.9
2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр		At constant prices of 2005			
Бүгд	Total	851 704.1	928 515.3	1066 837.6	1132 603.1
Үүнээс:	Of which:				
мал аж ахуй	<i>livestock</i>	738 477.4	785 740.2	919 704.9	954 667.7
газар тариалан	<i>crops</i>	113 226.7	142 775.1	147 132.7	177 935.4

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Note: *Preliminary data

10.2 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ OUTPUT OF MAIN AGRICULTURAL PRODUCTS

мян.тн. *thous.tons*

Бүтээгдэхүүн	Commodities	2005	2006	2007	2008*
Мах, нядалгааны жингээр	<i>Meat, slaughter weight</i>	183.9	170.7	191.2	223.1
Үүнээс:	Of which:				
үхрийн	<i>beef</i>	45.3	44.2	46.8	54.2
хонь, ямааны	<i>mutton & goat</i>	93.4	88.4	102.8	122.0
гахайн	<i>pork</i>	0.2	0.2	0.3	0.3
Арьс, шир, мян.шир	<i>Hide and skin, thous.pcs</i>	6 927.1	6 374.0	7 218.4	9 883.6
Үүнээс:	Of which:				
адууны	<i>horse</i>	328.0	273.2	287.9	377.2
үхрийн	<i>cattle</i>	404.3	383.8	379.9	505.0
хонины	<i>sheep</i>	3 038.3	2 935.6	3 519.7	4 380.7
ямааны	<i>goat</i>	2 793.4	2 455.4	2 797.5	3 826.8
Хонины ноос	<i>Sheep wool</i>	14.2	15.8	18.2	20.8
Ноолуур	<i>Cashmere</i>	3.7	4.0	4.9	5.8
Сүү	<i>Milk</i>	425.9	450.1	465.6	457.4
Өндөг, сая ш.	<i>Eggs, mln.psc.</i>	21.3	19.0	46.2	47.9
Үр тариа	<i>Cereals</i>	75.5	138.6	114.8	212.9
Буудай	<i>Wheat</i>	73.5	127.8	109.6	209.8
Төмс	<i>Potato</i>	82.8	109.1	114.5	134.8
Хүнсний ногоо	<i>Vegetables</i>	64.1	70.4	76.4	78.9
Үүнээс:	Of which:				
Байцаа	<i>Cabbage</i>	14.9	18.5	20.6	19.3
Манжин	<i>Turnip</i>	14.7	14.8	16.4	16.3
Лууван	<i>Carrot</i>	20.9	21.8	22.5	23.2
Сонгино	<i>Onion</i>	2.8	3.0	3.4	3.9
Өргөст хэмх	<i>Cucumber</i>	2.4	2.9	2.9	2.8
Улаан лооль	<i>Tomato</i>	1.8	2.3	2.4	2.8
Тарвас, гуатан	<i>Watermelon</i>	4.7	4.5	5.3	2.5

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Note: *Preliminary data

SECTION 10. AGRICULTURE
**10.3 НЭГ ХҮНД НОГДОХ ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН
MAIN AGRICULTURAL PRODUCTION PER CAPITA**

		кг kg			
Бүтээгдэхүүн	Commodities	2005	2006	2007	2008*
Мах, нядал- гааны жингээр	Meat, by slaughter weight	72.2	66.2	73.1	83.9
Сүү	Milk	167.2	174.6	178.1	172.0
Өндөг, шир	Eggs, pcs	8.4	7.4	17.7	18.0
Үр тариа	Cereals	29.6	53.8	43.9	80.1
Төмс	Potato	32.5	42.3	43.8	50.7
Хүнсний ногоо	Vegetables	25.2	27.3	29.2	29.7

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Note: *Preliminary data

**10.4 МАЛ, ТЭЖЭЭВЭР АМЬТДЫН ТОО
NUMBER OF LIVESTOCK & HOUSEHOLD ANIMALS**

Төрөл	Type	2005	2006	2007	2008
Мал, мян.тол		Livestock, thous.heads			
Бүгд	Total	30 398.8	34 802.9	40 263.8	43 288.5
тэмээ	camel	254.2	253.5	260.6	266.4
адуу	horse	2 029.1	2 114.8	2 239.5	2 186.9
үхэр	cattle	1 963.6	2 167.9	2 425.8	2 503.4
хонь	sheep	12 884.5	14 815.1	16 990.1	18 362.3
ямаа	goat	13 267.4	15 451.7	18 347.8	19 969.4
Үүнээс: Хувийн мал		Of which: Private livestock			
Бүгд	Total	29 901.7	34 315.0	39 752.0	42 771.9
тэмээ	camel	250.0	249.7	257.1	263.2
адуу	horse	2 001.2	2 088.7	2 215.7	2 164.1
үхэр	cattle	1 940.3	2 142.3	2 398.0	2 473.2
хонь	sheep	12 582.9	14 522.1	16 681.0	18 052.6
ямаа	goat	13 127.4	15 312.2	18 200.2	19 818.9
Тэжээвэр амьтад, толгой		Household animals, heads			
гахай	pig	22 677	32 761	35 974	29 285
шувуу, мян.тол	poultry, thous.heads	141.7	211.7	295.2	359.9
цаа буга	reindeer	808	859	926	1 021
илжиг,луус	donkey	386	384	324	316
зөгий, бүл	bees, hives	789	3 404	2 393	2 617
туулай	rabbit	526	392	371	356

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

10.5 МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэл, төрлөөр
NUMBER OF LIVESTOCK, by regions, aimags and the Capital and by type,

		ТОЛ МЯН.		<i>thous. heads</i>	
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	30 398.8	34 802.9	40 263.8	43 288.5
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	9 242.1	10 915.0	12 301.7	12 157.5
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 320.5	1 470.3	1 597.4	1 529.6
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 834.3	2 199.2	2 486.6	2 505.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2 102.3	2 550.8	2 999.9	3 136.0
Увс	<i>Uvs</i>	2 021.3	2 400.9	2 653.5	2 499.3
Ховд	<i>Khovd</i>	1 963.7	2 293.8	2 564.3	2 486.7
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	10 090.3	11 852.6	14 030.7	15 971.1
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 195.0	2 530.5	2 912.5	3 379.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 553.4	1 878.4	2 284.8	2 643.5
Булган	<i>Bulgan</i>	1 399.3	1 672.5	2 008.1	2 414.1
Орхон	<i>Orkhon</i>	137.3	174.4	210.0	268.9
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 301.0	2 623.3	3 190.1	3 449.7
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 504.3	2 973.5	3 425.2	3 815.7
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	6 628.2	7 071.2	8 400.2	9 619.5
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	155.8	170.2	188.7	170.9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	142.9	180.2	230.4	345.3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	971.0	712.4	814.7	932.7
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 829.1	1 905.1	2 109.6	2 040.6
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 121.6	1 155.7	1 400.0	1 684.9
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	627.5	774.4	1 030.2	1 442.1
Төв	<i>Tov</i>	1 780.3	2 173.2	2 626.6	3 003.0
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	4 191.2	4 642.1	5 199.7	5 155.6
Дорнод	<i>Dornod</i>	978.4	1 113.3	1 307.3	1 476.2
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 523.1	1 634.2	1 709.2	1 542.5
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 689.7	1 894.6	2 183.2	2 136.9
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	247.0	322.0	331.2	384.8

SECTION 10. AGRICULTURE

(Хүснэгт 10.5-ын үргэлжлэл-Table 10.5 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
		Адуу Horse			
БҮГД	TOTAL	2 029.1	2 114.8	2 239.5	2 186.9
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	363.6	403.2	441.5	431.1
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	57.6	61.8	65.7	59.7
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	54.5	62.6	71.6	73.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	101.2	113.2	127.2	129.4
Увс	<i>Uvs</i>	73.2	80.2	84.8	79.3
Ховд	<i>Khovd</i>	77.1	85.4	92.2	89.0
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	694.0	740.8	799.5	841.6
Архангай	<i>Arkhangai</i>	194.4	205.2	219.7	236.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	70.8	78.4	86.0	91.6
Булган	<i>Bulgan</i>	136.4	147.8	158.9	177.7
Орхон	<i>Orkhon</i>	7.8	9.2	10.5	11.3
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	136.6	151.3	174.9	173.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	148.0	148.9	149.5	151.8
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	477.3	463.9	491.3	487.9
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	11.9	12.0	11.2	7.3
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	7.5	7.8	7.9	10.4
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	79.1	57.5	60.8	64.6
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	119.5	107.3	104.7	84.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	42.8	42.2	46.4	53.0
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	37.1	39.2	45.3	55.8
Төв	<i>Tov</i>	179.4	197.9	215.0	212.7
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	477.4	487.3	487.9	407.5
Дорнод	<i>Dornod</i>	128.7	135.0	142.9	145.5
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	177.7	176.3	166.0	118.8
Хэнтий	<i>Khentii</i>	171.0	176.0	179.0	143.3
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	16.8	19.5	19.0	18.7

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

(Хүснэгт 10.5-ын үргэлжлэл-Table 10.5 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	Хонь 12 884.5	14 815.1	Sheep 16 990.1	18 362.3
Дүн	Subtotal	Баруун бүс 3 862.6	4 540.8	West region 5 066.8	5 008.2
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	557.5	603.0	641.0	605.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	587.7	702.9	775.1	769.1
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 026.4	1 251.5	1 465.3	1 554.6
Увс	<i>Uvs</i>	987.7	1 164.8	1 278.2	1 215.0
Ховд	<i>Khovd</i>	703.3	818.6	907.2	864.4
Дүн	Subtotal	Хангайн бүс 4 283.2	5 053.7	Khangai region 5 967.7	6 817.6
Архангай	<i>Arkhangai</i>	991.6	1 162.4	1 358.1	1 614.5
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	447.1	531.7	628.1	705.2
Булган	<i>Bulgan</i>	689.1	825.4	989.9	1 199.7
Орхон	<i>Orkhon</i>	55.8	71.8	87.6	111.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 059.4	1 213.4	1 462.1	1 569.2
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 040.2	1 249.0	1 441.9	1 618.0
Дүн	Subtotal	Төвийн бүс 2 696.4	2 933.6	Central region 3 430.9	3 952.1
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	59.1	68.9	74.2	66.5
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	65.4	82.7	102.2	163.0
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	372.5	281.8	310.9	352.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	819.7	867.1	944.3	917.9
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	246.4	252.4	296.5	351.2
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	277.6	339.9	453.5	651.7
Төв	<i>Tov</i>	855.7	1 040.8	1 249.3	1 449.8
Дүн	Subtotal	Зүүн бүс 1 948.2	2 158.0	East region 2 396.0	2 430.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	469.9	527.3	611.4	688.6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	696.0	750.8	776.3	733.1
Хэнтий	<i>Khentii</i>	782.3	879.9	1 008.3	1 008.2
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	Улаанбаатар 94.2	129.0	Ulaanbaatar 128.7	154.5

SECTION 10. AGRICULTURE

(Хүснэгт 10.5-ын үргэлжлэл-Table 10.5 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	Тэмээ 254.2	Camel 253.5	260.6	266.4
Дүн	Subtotal	Баруун бүс 68.3	West region 70.6	73.0	71.3
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	4.3	4.3	4.3	3.9
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	25.0	26.0	27.3	27.0
Завхан	<i>Zavkhan</i>	6.3	6.6	6.8	6.6
Увс	<i>Uvs</i>	15.8	16.1	16.5	16.0
Ховд	<i>Khovd</i>	16.9	17.6	18.1	17.7
Дүн	Subtotal	Хангайн бүс 39.5	Khangai region 39.9	42.3	45.2
Архангай	<i>Arkhangai</i>	0.7	0.8	0.8	0.7
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	22.8	23.1	25.2	27.4
Булган	<i>Bulgan</i>	0.4	0.4	0.4	0.5
Орхон	<i>Orkhon</i>	0.1	0.1	0.1	0.2
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	13.1	13.0	13.5	14.1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2.4	2.5	2.3	2.3
Дүн	Subtotal	Төвийн бүс 123.1	Central region 120.3	123.2	129.8
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	0.4	0.5	0.5	0.5
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	0.1	0.3	0.4	0.5
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	28.5	25.5	24.5	25.1
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	20.7	19.7	19.8	19.9
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	70.8	71.7	75.4	80.8
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	0.4	0.5	0.5	0.7
Төв	<i>Tov</i>	2.2	2.1	2.1	2.4
Дүн	Subtotal	Зүүн бүс 23.2	East region 22.6	21.9	20.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	6.3	6.3	6.3	6.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	11.8	11.2	10.8	9.6
Хэнтий	<i>Khentii</i>	5.1	5.1	4.8	4.0
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	Улаанбаатар 0.1	Ulaanbaatar 0.1	0.1	0.1

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

(Хүснэгт 10.5-ын үргэлжлэл-Table 10.5 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	1 963.6	2 167.9	2 425.8	2 503.4
		Үхэр	Cattle		
		Баруун бүс	West region		
Дүн	Subtotal	421.8	478.7	529.5	501.4
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	80.5	88.8	94.8	82.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	30.6	37.5	42.4	42.0
Завхан	<i>Zavkhan</i>	107.2	127.2	146.9	149.8
Увс	<i>Uvs</i>	108.9	120.0	130.2	118.2
Ховд	<i>Khovd</i>	94.6	105.2	115.2	109.3
		Хангайн бүс	Khangai region		
Дүн	Subtotal	815.8	917.9	1 046.7	1 139.9
Архангай	<i>Arkhangai</i>	253.2	281.3	316.3	352.8
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	96.7	108.9	118.4	122.4
Булган	<i>Bulgan</i>	98.1	114.8	138.5	162.2
Орхон	<i>Orkhon</i>	13.2	15.5	18.3	21.1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	99.7	111.1	133.5	134.8
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	254.9	286.3	321.7	346.6
		Төвийн бүс	Central region		
Дүн	Subtotal	302.8	318.3	376.5	423.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	4.5	4.8	5.0	3.9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	19.4	21.1	26.1	32.6
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	44.7	27.2	30.0	34.3
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	43.8	40.3	42.6	34.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	8.6	8.7	10.1	12.4
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	73.7	85.1	105.5	134.1
Төв	<i>Tov</i>	108.1	131.1	157.2	171.6
		Зүүн бүс	East region		
Дүн	Subtotal	373.3	397.9	415.0	380.2
Дорнод	<i>Dornod</i>	99.8	106.4	117.5	123.8
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	125.3	128.6	124.6	97.8
Хэнтий	<i>Khentii</i>	148.2	162.9	172.9	158.6
		Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	50.0	55.0	58.2	59.0

SECTION 10. AGRICULTURE

(Хүснэгт 10.5-ын үргэлжлэл-Table 10.5 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	13 267.2	15 451.7	18 347.8	19 969.4
		Ямаа	Goat		
Дүн	Subtotal	4 525.8	5 421.5	6 190.9	6 145.4
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	620.6	712.4	791.6	778.7
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 136.5	1 370.1	1 570.2	1 594.0
Завхан	<i>Zavkhan</i>	861.2	1 052.3	1 253.7	1 295.6
Увс	<i>Uvs</i>	835.7	1 019.7	1 143.8	1 070.9
Ховд	<i>Khovd</i>	1 071.8	1 267.0	1 431.6	1 406.3
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	4 257.8	5 100.4	6 174.5	7 127.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	755.1	880.7	1 017.6	1 175.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	916.0	1 136.4	1 427.1	1 696.9
Булган	<i>Bulgan</i>	475.3	584.1	720.4	874.1
Орхон	<i>Orkhon</i>	60.4	77.8	93.5	125.3
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	992.2	1 134.4	1 406.1	1 558.7
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 058.8	1 287.0	1 509.8	1 697.0
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	3 028.6	3 235.1	3 978.3	4 626.5
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	79.9	84.1	97.8	92.7
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	50.5	68.2	93.8	138.8
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	446.2	320.3	388.5	456.7
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	825.4	870.7	998.2	984.6
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	753.0	780.8	971.6	1 187.5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	238.7	309.7	425.4	599.8
Төв	<i>Tov</i>	634.9	801.3	1 003.0	1 166.5
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	1 369.1	1 576.3	1 878.9	1 918.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	273.7	338.3	429.2	512.0
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	512.3	567.2	631.5	583.2
Хэнтий	<i>Khentii</i>	583.1	670.8	818.2	822.8
		Зүүн бүс		East region	
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	85.9	118.3	125.2	152.4

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

10.6 ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО, бус, аймаг, нийслэл, төрлөөр
NUMBER OF BREEDING STOCK, by regions, aimags and Capital and by type

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Бүгд Total				Ингэ Female camel				ТОЛ МЯН. thous. heads			
		2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	12 883.7	14 712.4	16 784.8	18 531.3	76.3	76.8	81.0	85.2	569.7	594.0	632.8	631.5
	Баруун бүс					West region							
Дүн	Subtotal	3 911.9	4 517.1	5 073.3	5 212.1	17.7	18.6	19.7	20.0	98.9	110.2	121.0	123.3
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	585.2	637.7	681.5	664.8	1.1	1.1	1.1	1.0	17.2	18.4	18.9	17.3
Говь-Алтай	Govi-Altai	736.5	876.5	985.2	1 034.8	6.7	7.1	7.6	7.8	14.2	16.5	19.4	20.9
Завхан	Zavkhan	856.1	1 037.5	1 215.2	1 300.4	1.0	1.1	1.2	1.2	27.2	29.9	33.8	35.4
Увс	Uvs	907.6	1 018.7	1 144.4	1 136.1	4.4	4.5	4.8	5.0	19.1	21.1	22.7	22.7
Ховд	Khovd	826.5	946.7	1 047.0	1 076.0	4.5	4.8	5.0	5.0	21.2	24.3	26.2	26.9
	Хангайн бүс					Khangaï region							
Дүн	Subtotal	4 197.0	4 919.3	5 784.5	6 662.5	11.4	11.7	12.5	13.9	195.3	205.9	223.5	237.3
Архангай	Arkhangai	911.6	1 042.7	1 194.7	1 401.5	0.1	0.2	0.2	0.2	55.2	58.2	62.4	67.2
Баянхонгор	Bayankhongor	628.7	754.7	902.3	1 055.8	6.8	7.0	7.6	8.5	19.3	20.8	22.9	24.6
Булган	Bulgan	605.1	736.0	880.3	1 058.0	0.1	0.1	0.1	0.1	42.3	44.6	48.1	54.3
Орхон	Orkhon	59.4	74.8	92.5	121.2	0.0	0.0	0.0	0.0	2.3	2.7	3.0	3.5
Өвөрхангай	Ovorkhangai	926.9	1 047.0	1 251.8	1 397.7	3.8	3.8	4.0	4.4	36.8	40.4	47.7	48.4
Хөвсгөл	Khovsgol	1 065.4	1 264.1	1 462.9	1 628.2	0.6	0.6	0.6	0.6	39.4	39.2	39.4	39.4
	Төвийн бүс					Central region							
Дүн	Subtotal	2 840.7	3 093.9	3 509.3	4 134.2	40.1	39.4	42.0	44.7	135.1	134.5	143.4	144.1
Говьсүмбэр	Govisumber	68.0	77.3	83.4	78.2	0.1	0.2	0.2	0.2	3.4	3.6	3.4	2.3
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	66.6	84.7	103.7	161.2	0.0	0.1	0.2	0.2	2.1	2.1	2.3	2.7
Дорноговь	Dornogovi	407.6	340.8	332.1	387.6	9.6	8.8	9.0	9.2	20.8	17.0	17.9	18.3
Дундговь	Dundgovi	769.1	808.0	860.5	883.3	6.6	6.5	6.9	7.2	34.2	31.9	31.3	26.7
Өмнөговь	Omnogovi	463.9	484.2	540.2	657.1	23.0	23.1	24.9	26.9	10.3	10.8	12.7	14.6
Сэлэнгэ	Selenge	282.6	335.7	438.9	626.3	0.2	0.1	0.2	0.2	11.0	11.3	12.7	15.2
Төв	Tov	782.9	963.2	1 150.5	1 340.5	0.6	0.6	0.6	0.8	53.3	57.8	63.1	64.5
	Зүүн бүс					East region							
Дүн	Subtotal	1 817.6	2 032.5	2 265.6	2 339.8	6.9	6.9	6.7	6.6	135.5	138.0	139.3	121.2
Дорнод	Dornod	429.2	487.8	579.4	660.6	1.9	1.9	1.9	2.1	36.2	37.9	40.6	41.3
Сүхбаатар	Sukhbaatar	642.7	694.4	716.1	683.9	3.6	3.5	3.4	3.2	50.4	50.2	47.7	36.6
Хэнтий	Khentii	745.7	850.3	970.1	995.3	1.4	1.5	1.4	1.2	48.9	49.9	51.0	43.3
	Улаанбаатар					Ulaanbaatar							
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	116.3	149.8	152.1	182.8	0.0	0.0	0.0	0.1	4.9	5.5	5.6	5.5

(Хүснэгт 10.6-гийн үргэлжлэл - Table 10.6 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital		Үнээ Cow				Эм хонь Ewe				Эм ямаа Female goat						
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	
БҮГД	764.3	839.4	931.7	971.6	5751.8	6611.5	7490.9	8253.5	5721.8	6590.7	7648.5	8589.6					
	West region																
	Баруун бүс																
	167.4	188.6	206.3	201.7	1688.9	1965.3	2186.0	2209.9	1939.1	2234.5	2540.7	2657.2					
Дүн	Subtotal	34.0	36.8	38.9	34.6	251.5	271.1	283.5	269.8	281.4	310.4	339.2	342.0				
		11.8	14.5	16.2	16.7	242.9	292.5	320.6	324.6	460.9	545.9	621.5	664.7				
		39.5	46.4	52.9	55.1	431.2	530.0	620.4	667.9	357.3	430.1	507.0	540.9				
		44.4	49.2	54.1	50.6	458.6	520.8	576.5	570.2	381.1	423.1	486.4	487.5				
		37.7	41.7	44.2	44.7	304.7	350.9	377.3	458.4	525.0	586.6	622.1					
		Хангайн бүс															
		306.0	339.7	385.9	422.7	1881.4	2220.5	2605.7	3004.4	1802.8	2141.2	2556.7	2984.1				
		92.4	102.5	116.0	128.0	441.9	511.7	589.1	711.8	321.9	370.0	427.0	494.3				
		36.9	40.6	43.9	46.4	189.5	226.0	262.9	297.2	376.2	460.3	565.0	679.1				
		36.8	42.2	51.6	60.0	314.9	385.2	458.0	552.0	210.9	263.9	322.4	391.5				
		5.4	6.2	6.7	8.3	25.5	31.8	39.9	51.4	26.2	34.0	42.8	58.1				
		36.4	39.5	46.5	49.0	441.9	503.0	604.0	658.7	408.0	460.2	549.6	637.2				
		98.1	108.7	121.2	131.0	467.7	562.8	651.8	733.3	459.6	552.8	649.9	723.9				
		Төвийн бүс															
		122.2	130.1	152.5	169.0	1222.9	1344.7	1518.1	1791.4	1320.4	1445.4	1653.6	1985.0				
		1.8	1.9	2.0	1.5	27.5	32.6	34.5	30.7	35.2	38.1	43.3	43.5				
		8.4	9.0	10.8	13.3	32.8	40.4	47.8	80.2	23.3	33.1	42.6	64.9				
		17.5	12.3	13.3	13.9	167.0	139.8	133.3	155.0	192.7	163.0	158.6	191.2				
		17.4	16.9	18.1	15.1	359.4	379.8	401.8	406.5	351.5	372.9	402.6	428.0				
		3.3	3.5	4.2	4.8	104.0	108.9	121.0	143.6	323.3	338.0	377.4	467.2				
		29.5	34.1	42.2	51.5	132.2	155.2	202.0	298.5	109.7	134.9	181.9	260.9				
		44.3	52.4	61.9	68.9	400.0	488.0	577.7	677.1	284.7	364.4	447.2	529.3				
		Зүүн бүс															
		145.1	155.6	160.2	151.1	912.5	1019.1	1121.4	1171.8	617.7	713.0	837.8	889.0				
		38.9	41.8	45.2	48.2	226.4	253.4	297.0	332.9	125.9	152.9	194.6	236.1				
		48.8	50.3	47.6	39.7	313.1	341.8	345.2	341.1	226.7	248.6	272.2	263.3				
		57.4	63.5	67.4	63.3	373.0	423.9	479.2	497.8	265.1	311.5	371.0	389.7				
		Улаанбаатар															
		23.6	25.5	27.0	27.0	46.0	62.3	59.7	75.9	41.8	56.5	59.8	74.3				

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АЖУЙ

10.7 МАЛЫН ТОО ТОЛГОЙН ДЭЭД ХЭМЖЭЭ, төрлөөр, оноор
 HIGHEST NUMBER OF LIVESTOCK, by type of livestock and years

Төрөл	Type	ОН year	МЯН.ТОЛ thous.heads
Бүгд	Total	2008	43 288.5
Тэмээ	Camel	1954	895.3
Адуу	Horse	1999	3 163.5
Үхэр	Cattle	1999	3 824.7
Хонь	Sheep	2008	18 362.3
Ямаа	Goat	2008	19 969.4

10.8 ЦЭВЭР, ЭРЛИЙЗ, НУТГИЙН ШИЛМЭЛ ОМГИЙН БОЛОН САЙЖРУУЛСАН НУТГИЙН
 ҮҮЛДРИЙН МАЛЫН ТОО, төрлөөр
 NUMBER OF FRESHBRED, CROSSBRED, THOROUGHBRED AND IMPROVED BRED
 livestock, by type

Төрөл	Type	МЯН.ТОЛ thous.heads			
		2005	2006	2007	2008
Цэвэр үүлдрийн мал		Freshbred livestock			
Бүгд	Total	1 520.7	1 783.0	1 997.4	1 794.7
Үхэр	Cattle	21.7	30.2	33.1	28.3
Хонь	Sheep	1 205.2	1 411.0	1 574.7	1 418.3
Ямаа	Goat	293.8	341.8	389.6	348.1
Эрлийз мал		Crossbred livestock			
Бүгд	Total	356.9	505.0	475.8	641.9
Үхэр	Cattle	55.5	62.3	67.9	78.8
Хонь	Sheep	53.9	57.7	59.9	98.9
Ямаа	Goat	247.5	385.0	348.0	464.2
Нутгийн шилмэл омгийн мал		Thoroughbred livestock			
Бүгд	Total	697.4	774.3	745.6	721.0
Тэмээ	Camel	7.3	8.7	9.4	10.8
Адуу	Horse	16.5	25.3	27.7	19.3
Үхэр	Cattle	0.5	2.1	0.1	0.0
Хонь	Sheep	113.0	103.9	65.2	63.3
Ямаа	Goat	560.1	634.3	643.2	627.6
Нутгийн сайжруулсан		Improved bred animals			
Бүгд	Total	1 253.2	1 487.5	1 601.0	1 783.9
Тэмээ	Camel	1.3	0.5	0.7	0.6
Адуу	Horse	21.3	10.2	10.3	10.5
Үхэр	Cattle	27.9	19.8	20.3	12.6
Хонь	Sheep	753.2	892.7	918.4	949.8
Ямаа	Goat	449.5	564.3	651.3	810.4

10.9 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, төрлөөр
REARING OF YOUNG ANIMALS, by type,

Он Year	Бүгд Total	Үүнээс : Of which:				
		ботго young camels	унага foals	тугал calves	хурга lambs	ишиг kids
Бойжуулсан төл, мян.тол.		Number of survival, thous.heads				
2005	9 333.0	34.6	387.4	569.3	4 372.8	3 968.9
2006	10 778.6	33.3	394.1	611.6	5 009.1	4 730.5
2007	12 767.6	34.8	431.0	688.1	5 857.0	5 756.6
2008	12 780.0	40.5	377.5	670.0	6 003.5	5 688.4
Төл бойжилтын хувь		Survival percentage				
2005	94.1	93.3	92.3	96.0	95.1	93.0
2006	95.3	93.6	92.7	96.3	96.2	94.5
2007	97.1	95.7	94.7	97.3	97.7	96.8
2008	91.0	95.3	89.4	94.3	91.8	89.8
100 эхээс бойжуулсан төл, толгой		Average survival rate per 100 female breeding stock, head				
2005	80	45	68	78	85	78
2006	84	44	69	80	87	83
2007	87	45	73	82	89	87
2008	76	50	60	72	80	74

10.10 ЗҮЙ БУСААР ХОРОГДСОН МАЛЫН ТОО, төрлөөр
LOSSES OF ADULT ANIMALS, by type

Төрөл	Type	мян. тол thous. heads			
		2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	677.2	476.4	294.1	1 640.6
Тэмээ	Camel	3.7	4.7	2.0	3.4
Адуу	Horse	39.1	30.6	24.6	122.0
Үхэр	Cattle	58.1	39.5	27.9	132.9
Хонь	Sheep	255.7	182.2	119.9	652.8
Ямаа	Goat	320.7	219.3	119.8	729.4

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АЖУЙ |

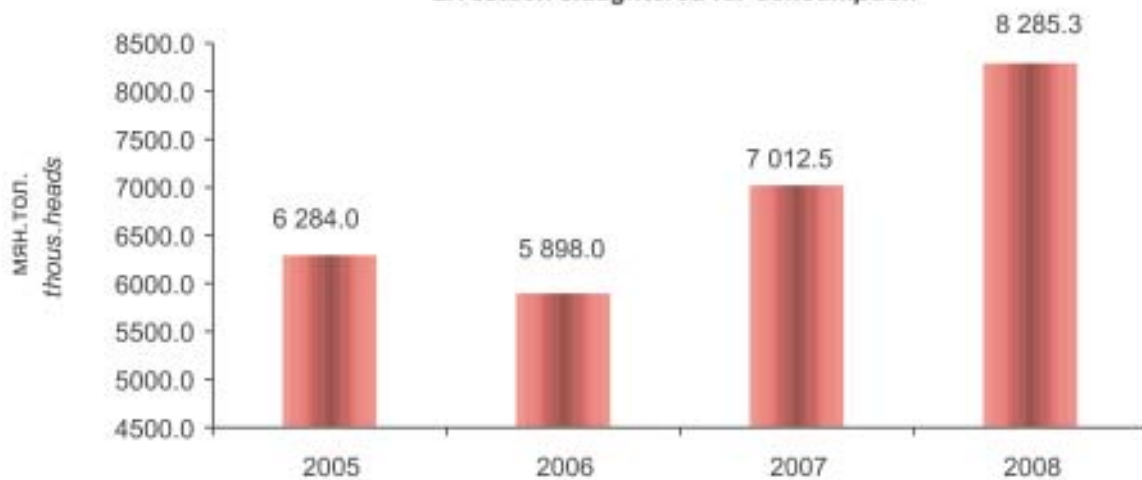
10.11 ХҮНСЭНД ХЭРЭГЛЭСЭН МАЛЫН ТОО, төрлөөр TOTAL LIVESTOCK FOR CONSUMPTION, by type

		МЯН.ТОЛ <i>thous.heads</i>			
Төрөл	Type	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	6 284.0	5 898.0	7 012.5	8 285.3
Тэмээ	Camel	33.4	29.3	25.7	32.1
Адуу	Horse	324.5	277.9	281.6	312.5
Үхэр	Cattle	389.2	367.8	402.3	459.5
Хонь	Sheep	2 918.2	2 896.1	3 562.2	4 076.7
Ямаа	Goat	2 618.8	2 326.9	2 740.7	3 404.4

Оны эхний малд эзлэх хувь Percentage to total livestock at the beginning of the year

Бүгд	Total	25.2	19.4	20.1	20.6
Тэмээ	Camel	13.0	11.5	10.1	12.3
Адуу	Horse	16.1	13.7	13.3	14.0
Үхэр	Cattle	25.3	18.7	18.6	18.9
Хонь	Sheep	29.8	22.5	24.0	24.0
Ямаа	Goat	22.5	17.5	17.7	18.6

Хүнсэнд хэрэглэсэн мал Livestock slaughtered for consumption

10.12 МАЛЫН ТООГООР 2008 ОНД ЭХНИЙ ТАВАН БАЙРТ ОРСОН
 АЙМАГ, СУМ, малын төрлөөр
 RANK OF FIRST FIVE AIMAGS AND SOUMS BY NUMBER OF LIVESTOCK,
 in 2008, by type of livestock

Аймаг, Aimags	Малын тоо, мян.тол Number of livestock, thous.heads	Аймгийн нэр Aimags	Сумын нэр Soums	Малын тоо, мян.тол Number of livestock, thous.heads
Нийт малын тоогоор By total livestock				
Хөвсгөл <i>Khovsgol</i>	3 815.7	Дундговь <i>Dundgovi</i>	Эрдэнэдалай <i>Erdenedalai</i>	335.4
Өвөрхангай <i>Ovorkhangai</i>	3 449.7	Өвөрхангай <i>Ovorkhangai</i>	Баянгол <i>Bayangol</i>	304.4
Архангай <i>Arkhangai</i>	3 379.2	Архангай <i>Arkhangai</i>	Эрдэнэмандал <i>Erdenemandal</i>	299.4
Завхан <i>Zavkhan</i>	3 136.0	Хөвсгөл <i>Khovsgol</i>	Цагаан-Уул <i>Tsagaan-Uul</i>	293.1
Төв <i>Tov</i>	3 003.0	Хэнтий <i>Khentii</i>	Өмнөдэлгэр <i>Umnudelger</i>	289.7
Тэмээгээр By camels				
Өмнөговь <i>Omnogovi</i>	80.8	Өмнөговь <i>Omnogovi</i>	Ханбогд <i>Khanbogd</i>	15.2
Баянхонгор <i>Bayankhongor</i>	27.4	Өмнөговь <i>Omnogovi</i>	Мандал-Овоо <i>Mandal-Ovoo</i>	12.7
Говь-Алтай <i>Govi-Altai</i>	27.0	Баянхонгор <i>Bayankhongor</i>	Баянлиг <i>Bayanlig</i>	11.5
Дорноговь <i>Dornogovi</i>	25.1	Өмнөговь <i>Omnogovi</i>	Манлай <i>Manlai</i>	7.4
Дундговь <i>Dundgovi</i>	19.9	Дундговь <i>Dundgovi</i>	Өлзийт <i>Ulziit</i>	5.9
Адуугаар By horses				
Архангай <i>Arkhangai</i>	236.2	Булган <i>Bulgan</i>	Сайхан <i>Saikhan</i>	31.3
Төв <i>Tov</i>	212.7	Архангай <i>Arkhangai</i>	Хотонт <i>Khotont</i>	23.7
Булган <i>Bulgan</i>	177.7	Сүхбаатар <i>Sukhbaatar</i>	Эрдэнэцагаан <i>Erdenetsagaan</i>	21.6
Өвөрхангай <i>Ovorkhangai</i>	173.0	Архангай <i>Arkhangai</i>	Батцэнгэл <i>Battsengel</i>	20.8
Хөвсгөл <i>Khovsgol</i>	151.8	Булган <i>Bulgan</i>	Могод <i>Mogod</i>	20.7

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

(Хүснэгт 10.12-ын үргэлжлэл Table 10.12 continuation)

Аймаг, <i>Aimags</i>	Малын тоо, мян.тол <i>Number of livestock, thous.heads</i>	Аймгийн нэр <i>Aimags</i>	Сумын нэр <i>Soums</i>	Малын тоо, мян.тол <i>Number of livestock, thous.heads</i>
		Үхрээр	By cattle	
Архангай <i>Arkhangai</i>	352.8	Архангай <i>Arkhangai</i>	Өндөр-Улаан <i>Ondor-Ulaan</i>	39.1
Хөвсгөл <i>Khovsgol</i>	346.6	Архангай <i>Arkhangai</i>	Ихтамир <i>Ikhtamir</i>	34.4
Төв <i>Tov</i>	171.6	Архангай <i>Arkhangai</i>	Тариат <i>Tariat</i>	33.2
Булган <i>Bulgan</i>	162.2	Өвөрхангай <i>Ovorkhangai</i>	Уянга <i>Uyanga</i>	30.9
Хэнтий <i>Khentii</i>	158.6	Архангай <i>Arkhangai</i>	Чулуут <i>Chuluut</i>	30.0
		Хониор	By sheep	
Хөвсгөл <i>Khovsgol</i>	1 618.0	Архангай <i>Arkhangai</i>	Эрдэнэмандал <i>Erdenemandal</i>	186.1
Архангай <i>Arkhangai</i>	1614.5	Өвөрхангай <i>Ovorkhangai</i>	Баянгол <i>Bayangol</i>	166.7
Өвөрхангай <i>Ovorkhangai</i>	1 569.2	Дундговь <i>Dundgovi</i>	Эрдэнэдалай <i>Erdenedalai</i>	158.5
Завхан <i>Zavkhan</i>	1 554.6	Булган <i>Bulgan</i>	Сайхан <i>Saikhan</i>	156.5
Төв <i>Tov</i>	1449.8	Хөвсгөл <i>Khovsgol</i>	Цагаан-Уул <i>Tsagaan-Uul</i>	148.2
		Ямаагаар	By goat	
Хөвсгөл <i>Khovsgol</i>	1 697.0	Ховд <i>Khovd</i>	Булган <i>Bulgan</i>	179.1
Баянхонгор <i>Bayankhongor</i>	1 696.9	Өвөрхангай <i>Ovorkhangai</i>	Богд <i>Bogd</i>	178.6
Говь-Алтай <i>Govi-Altai</i>	1 594.0	Өмнөговь <i>Omnogovi</i>	Номгон <i>Nomgon</i>	155.3
Өвөрхангай <i>Ovorkhangai</i>	1 558.7	Дундговь <i>Dundgovi</i>	Эрдэнэдалай <i>Erdenedalai</i>	155.0
Ховд <i>Khovd</i>	1 406.3	Баянхонгор <i>Bayankhongor</i>	Баацагаан <i>Baatsagaan</i>	145.0

SECTION 10. AGRICULTURE
10.13 МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF HERDER HOUSEHOLDS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	168 344	170 755	171 588	171 124
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	48 781	49 343	49 848	48 051
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	10 961	11 078	11 102	9 723
Говь-Алтай	<i>Govii-Altai</i>	8 129	8 375	8 371	8 241
Завхан	<i>Zavkhan</i>	10 278	10 511	10 822	10 782
Увс	<i>Uvs</i>	10 057	10 066	10 139	9 905
Ховд	<i>Khovd</i>	9 356	9 313	9 414	9 400
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	67 716	68 762	69 344	69 970
Архангай	<i>Arkhangai</i>	15 991	16 289	16 123	15 858
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	11 336	11 572	11 595	11 581
Булган	<i>Bulgan</i>	6 361	6 561	7 376	7 739
Орхон	<i>Orkhon</i>	858	868	944	1 254
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	17 088	16 643	16 575	17 015
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	16 082	16 829	16 731	16 523
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	30 677	30 650	31 230	31 844
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	505	571	522	503
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 005	1 113	976	1 121
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	3 858	3 490	3 430	3 305
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	7 877	7 747	7 631	7 510
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	6 283	6 150	6 258	6 408
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	3 169	3 110	3 158	3 841
Төв	<i>Tov</i>	7 980	8 469	9 255	9 156
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	18 732	19 024	18 567	18 765
Дорнод	<i>Dornod</i>	4 350	4 563	4 391	4 574
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	7 310	7 353	6 925	6 746
Хэнтий	<i>Khentii</i>	7 072	7 108	7 251	7 445
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	2 438	2 976	2 599	2 494

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

10.14 МАЛЧДЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF HERDSMEN, by regions, aimags and the Capital,

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	364 293	364 350	366 199	360 255
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	107 980	108 815	108 704	105 094
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	23 234	23 071	23 682	22 886
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	18 642	19 113	17 945	17 207
Завхан	<i>Zavkhan</i>	23 300	23 417	23 737	22 586
Увс	<i>Uvs</i>	21 343	21 222	21 902	20 640
Ховд	<i>Khovd</i>	21 461	21 992	21 438	21 775
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	140 775	143 844	146 164	145 666
Архангай	<i>Arkhangai</i>	32 073	32 293	32 892	34 563
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	24 445	24 254	24 251	23 969
Булган	<i>Bulgan</i>	12 529	13 489	15 123	14 528
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 634	1 683	1 917	2 328
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	33 779	35 041	33 587	33 985
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	36 315	37 084	38 394	36 293
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	66 427	63 063	64 289	64 012
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	1 043	1 228	974	922
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	2 541	2 016	2 244	2 521
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	8 498	7 330	7 239	6 914
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	16 936	16 487	15 910	15 315
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	13 152	12 053	12 261	11 926
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	6 707	7 023	6 731	7 552
Төв	<i>Tov</i>	17 550	16 926	18 930	18 862
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	42 749	42 510	40 632	39 387
Дорнод	<i>Dornod</i>	9 894	9 793	9 097	9 187
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	18 214	18 342	17 012	15 737
Хэнтий	<i>Khentii</i>	14 641	14 375	14 523	14 463
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	6 362	6 118	6 410	6 096

10.15 МАЛЧДЫН НАСНЫ БҮТЭЦ
AGE COMPOSITION OF HERDSMEN

Насны бүлэг	<i>Age group</i>	ьсүв <i>percentage</i>			
		2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Үүнээс:	<i>of which:</i>				
16-35	<i>16-35</i>	50.6	49.5	48.5	46.9
36-55*/60**	<i>36-55*/60**</i>	36.2	37.9	38.7	40.0
56*/61***	<i>56*/61***</i>	13.2	12.6	12.8	13.0

Тайлбар: * Эмэгтэй
** Эрэгтэй
Note: * Female
** Male

10.16 ХУВИЙН МАЛТАЙ ӨРХИЙН БҮЛЭГЛЭЛТ, малын тоогоор
 GROUPING OF HOUSEHOLDS WITH HOUSEHOLDS, by size of herd

Малын тооны бүлэг Size of herd	2005	2006	2007	2008
Дүн Total	225 391	225 366	226 116	227 547
≤10	24 280	21 710	19 326	17 391
11-30	32 214	27 791	24 373	23 202
31-50	26 919	24 175	21 002	20 707
51-100	46 138	43 687	40 962	40 168
101-200	49 498	52 445	54 441	54 469
201-500	38 245	44 765	51 200	54 265
501-999	6 527	8 458	11 460	13 337
1000-1499	1 354	2 024	2 922	3 501
1500-2000	142	182	251	325
2001+	74	129	179	182

10.17 МАЛЧИН ӨРХИЙН БҮЛЭГЛЭЛТ, малын тоогоор, 2008
 GROUPING OF HERDER HOUSEHOLDS, by size of herd, in 2008

Малын тооны бүлэг Size of herd	Малчин өрхийн тоо Number of herder households	Малчин өрхийн малын тоо, мян.тол Number of livestock in herder households, thous.heads	үүнээс : of which:				
			Тэмээ Camel	Адуу Horse	Үхэр Cattle	Хонь Sheep	Ямаа Goat
Дүн Total	171124	38 731.6	251.3	1 976.6	2 138.4	16 566.9	17 798.2
≤10	4849	29.5	0.3	4.6	13.3	3.9	7.4
11-30	11471	245.0	1.4	22.8	58.6	60.6	101.6
31-50	12646	522.1	2.3	37.0	78.3	149.7	254.8
51-100	29399	2 239.5	12.4	137.1	232.8	724.5	1 132.7
101-200	45540	6 813.1	44.2	370.5	458.0	2 434.9	3 505.5
201-500	50461	15 677.5	116.1	752.2	742.8	6 452.3	7 614.1
501-999	12859	8 348.9	53.2	399.5	350.0	4 046.8	3 499.4
1000-1499	3406	3 877.0	16.5	194.4	160.4	2 130.0	1 375.7
1500-2000	316	534.4	2.8	30.1	23.6	307.4	170.5
2001+	177	444.6	2.2	28.3	20.6	257.0	136.5

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХҮЙ |

10.18 МАЛЧИН ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ SELECTED INDICATORS OF HERDSMEN HOUSEHOLDS

мян. өрх *thous.households*

Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
Цахилгаан үүсгүүртэй	<i>With electricity</i>	67.7	78.7	103.9	129.0
Телевизортой	<i>With TV</i>	60.1	70.2	91.1	111.7
Бүх төрлийн автомашинтай	<i>With cars</i>	23.2	26.6	33.8	38.8
Трактортой	<i>With tractor</i>	2.4	2.7	2.7	3.0
Мотоциклтэй	<i>With motorcycle</i>	37.4	42.0	53.6	63.5
Хийсэн эсгий, мян.м	<i>Actual produced felt, thous.m</i>	165.4	179.7	182.4	168.9

10.19 МАЛЧИН ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2008 SELECTED INDICATORS OF HERDSMEN HOUSEHOLDS, by regions, aimags and the Capital, in 2008

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Малчин өрхийн тоогоор <i>By number of herdsmen households</i>				
		цахилгаан үүсгүүртэй <i>with electric motors, engine</i>	теле-визортой <i>with TV set</i>	авто машинтай <i>with car</i>	мотоциклтэй <i>with motor cycle</i>	трактортой <i>with tractor</i>
БҮГД	TOTAL	128 957	111 699	38 782	63 458	2 964
		Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	42 987	37 774	11 561	18 236	479
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	8 841	7 964	2 604	2 530	75
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	7 609	6 388	2 354	4 309	38
Завхан	<i>Zavkhan</i>	9 921	9 288	2 912	4 743	143
Увс	<i>Uvs</i>	7 615	5 920	1 538	3 369	118
Ховд	<i>Khovd</i>	9 001	8 214	2 153	3 285	105
		Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	47 538	40 452	12 728	26 022	908
Архангай	<i>Arkhangai</i>	9 654	7 453	2 681	4 452	127
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	8 557	7 419	2 280	6 187	41
Булган	<i>Bulgan</i>	5 181	4 992	1 832	2 241	469
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 173	967	253	205	17
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	11 560	9 280	2 875	7 036	44
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	11 413	10 341	2 807	5 901	210
		Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	23 567	19 902	9 173	12 200	796
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	442	318	149	282	6
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 106	796	511	146	110
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 384	1 797	892	1 303	17
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	5 064	4 727	2 282	4 238	24
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	5 340	4 017	1 739	3 561	33
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 754	2 593	1 109	522	255
Төв	<i>Tov</i>	6 477	5 654	2 491	2 148	351
		Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	13 692	11 716	4 202	6 741	734
Дорнод	<i>Dornod</i>	4 063	3 304	935	1 761	332
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	5 287	4 803	1 428	2 793	53
Хэнтий	<i>Khentii</i>	4 342	3 609	1 839	2 187	349
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 173	1 855	1 118	259	47

SECTION 10. AGRICULTURE
10.20 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН МЭРГЭЖИЛТНИЙ ТОО, мэргэжлийн төрлөөр
NUMBER OF AGRICULTURAL SPECIALIST, by type of profession

 мян.хүн *thous.person*

Үзүүлэлт	Indicators	1996	2000	2003	2006
Мал зүйч	<i>Livestock specialist</i>	421	1 135	892	821
Малын эмч	<i>Veterinarian</i>	1 539	2 032	2 009	1 838
Агрономич	<i>Agronomist</i>	236	477	465	534
Механикжуулагч	<i>Mechanics</i>	6 195	4 263	3 695	2 411

10.21 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ТЕХНИКИЙН ТОО, төрлөөр
NUMBER OF AGRICULTURAL MACHINERIES, by type

 мян.шир. *thous.pcs.*

Үзүүлэлт	Indicators	1996	2000	2003	2006
Трактор	<i>Tractors</i>	7 011	4 733	4 193	3 891
Үр тарианы комбайн	<i>Grain harvester</i>	1 373	1 086	1 072	617
Тариа үрлэгч	<i>Tractor drills</i>	2 881	1 995	1 585	934
Ачааны машин	<i>Vehicles</i>	6 317	6 621	5 717	6 257

10.22 МАЛЫН ХАШААНЫ ТОО, БАГТААМЖ, төрлөөр
NUMBER OF LIVESTOCK FENCE, CAPACITY, by type

Төрөл	Type	ХЭМЖИХ нэгж	Unit	1996	2000	2003	2006
Хашаа-бүгд	<i>Fence-total</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	101.4	113.5	121.2	129.4
Бодын	<i>Fence for cattle</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	22.0	23.9	27.9	30.8
Багтаамж	<i>Capacity</i>	сая тол.	<i>mln.head</i>	27.6	36.8	29.0	37.3
Бодын хашааны	<i>Fence for cattle</i>	сая тол.	<i>mln.head</i>	2.2	2.8	2.5	3.4
Дулаан байр	<i>Warm fence</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	10.9	11.4	14.6	17.2
Багтаамж	<i>Capacity</i>	сая тол.	<i>mln.head</i>	2.3	1.8	2.1	3.6
Саравчтай хашаа	<i>Fence with roof</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	69.2	71.2	73.5	79.3
Багтаамж	<i>Capacity</i>	сая тол.	<i>mln.head</i>	17.4	19.5	17.0	21.5
Саравчгүй хашаа	<i>Fence without roof</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	21.3	30.9	33.1	32.9
Багтаамж	<i>Capacity</i>	сая тол.	<i>mln.head</i>	7.8	15.4	9.8	12.1

10.23 УСТ ЦЭГИЙН ТОО, төрлөөр
NUMBER OF WELLS, by type

Төрөл	Type	ХЭМЖИХ нэгж	Unit	1996	2000	2003*	2006
Худаг -бүгд	<i>Well-total</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	34.4	30.9	40.9	38.7
Инженерийн хийцтэй	<i>Engineer construction</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	13.0	8.2	19.5	10.0
Энгийн	<i>Simple mine well</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	21.4	22.7	21.4	28.6
Бэлчээрт байршдаг	<i>In the pasture</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	27.6	21.7	32.3	24.8
Ашиглагдахгүй	<i>Unused well</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	6.3	5.8	12.8	4.8
Усан сан	<i>Tank for livestock livestock</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	1.7	1.0	1.6	0.8
Багтаамж	<i>Capacity</i>	мян.м ³	<i>thous.m³</i>	20.1	14.9	115.0	71.9

Эх сурвалж: *Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны

"Худаг, усралтын системийн үзлэг"-ийн дүнгээс авлаа.

Source: *Census of well and irrigation system conducted by Ministry of Food, Agriculture and Light Industry

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

10.24 МАЛЫН ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНД ХАМРАГДСАН МАЛЫН ТОО, ЗАРДАЛ NUMBER OF LIVESTOCK COVERED BY PRECAUTION ACTIVITIES FROM INFECTIOUS DISEASES AND EXPENDITURE

Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд:	<i>For precaution of infection disease</i>				
хамрагдсан малын тоо, мян.тол /давхардсан тоогоор/	<i>number of covered livestock, thous.head (duplicated)</i>	22 222.0	21 501.4	24 538.8	37 416.6
зарцуулсан зардал, сая төг	<i>expenditures, mln.tog</i>	2 415.1	1 898.0	2 238.3	3 342.2
1 малд ногдох зардал, төг	<i>expenditure per livestock, tog.</i>	108.7	88.0	91.0	89.3
Паразиттах өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд:	<i>For precaution of parasite disease</i>				
хамрагдсан малын тоо, мян.тол	<i>number of covered livestock, thous.head</i>	21 198.0	15 764.6	21 285.5	19 506.7
зарцуулсан зардал, сая төг	<i>expenditures, mln.tog</i>	462.0	185.0	249.7	496.6
1 малд ногдох зардал, төг	<i>expenditure per livestock, tog.</i>	21.8	12.0	34.0	25.5
Лабораторийн оношлогоо, шинжилгээнд:	<i>By laboratory diagnosis</i>				
хамрагдсан малын тоо, мян.тол	<i>number of covered livestock, thous.head</i>	734.8	606.3	786.2	1 133.5
зарцуулсан зардал, сая төг	<i>expenditures, mln.tog</i>	45.2	130.4	76.3	159.9
1 малд ногдох зардал, төг	<i>expenditure per livestock, tog.</i>	61.5	215.1	97.0	141.1
Гоц халдварт өвчний вакцинжуулалтад:	<i>By vaccinations anti-contagious</i>				
хамрагдсан малын тоо, мян.тол	<i>number of covered livestock, thous.head</i>	10 500.0	5 921.2	5 816.0	7 685.0
зарцуулсан зардал, сая төг	<i>expenditures, mln.tog</i>	2 500.0	1 266.2	1 990.0	1 530.5
1 малд ногдох зардал, төг	<i>expenditure per livestock, tog.</i>	238.1	214.0	342.0	199.2

Эх сурвалж: Хүнс, Хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны Мал эмнэлгийн газрын мэдээ

Source: Data from Department of Veterinary service of the Ministry of Food, Agriculture and Light Industry

10.25 ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, ПАРАЗИТТАХ ӨВЧНӨӨР ӨВЧИЛСӨН, ЭДГЭРСЭН МАЛЫН ТОО NUMBER OF LIVESTOCK SUFFERED FROM INFECTIOUS AND PARASITE DISEASES AND SURVIVED

Үзүүлэлтүүд	Indicators	2005	2006	2007	2008
Халдварт өвчин Infectious disease					
Өвчин гарсан сум, давхардсан тоогоор	<i>Number of soums affected by infectious diseases, (by duplicated numbers)</i>	274	403	319	338
Өвчилсөн малын тоо, бүгд, мян.тол	<i>Number of diseased livestock, thous.heads</i>	23.9	34.4	35.4	44.4
Эдгэрсэн малын тоо, бүгд, мян.тол	<i>Number of livestock that survived, thous.heads</i>	21.7	31.6	32.7	39.9
Паразиттах өвчин Parasite disease					
Өвчин гарсан сум, давхардсан тоогоор	<i>Number of soums affected by infectious diseases, (by duplicated numbers)</i>	348	489	527	801
Өвчилсөн малын тоо, бүгд, мян.тол	<i>Number of diseased livestock, thous.heads</i>	478.2	475.2	552.8	597.4
Эдгэрсэн малын тоо, бүгд, мян.тол	<i>Number of livestock that survived, thous.heads</i>	476.2	473.7	550.9	594.7

Эх сурвалж: Хүнс, Хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны Мал эмнэлгийн газрын мэдээ

Source: Data from Department of Veterinary service of the Ministry of Food, Agriculture and Light Industry

SECTION 10. AGRICULTURE

10.26 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЭДЭЛБЭР ГАЗАР
AGRICULTURAL AREAS

		мян. га <i>thous.hectares</i>			
Төрөл	Type	2005	2006	2007	2008
Хөдөө аж ахуйн газар	Agricultural land	115 232.6	116 037.7	115 992.8	115 824.7
Хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газар-бүгд	Agricultural areas-total	113 449.4	114 248.2	114 207.3	114 144.1
Үүнээс:	Of which:				
хадлан, бэлчээрийн талбай	<i>meadows & pastures</i>	112 752.4	113 550.4	113 502.8	113 308.4
хагалсан газар	<i>arable land natural</i>	697.0	697.8	704.5	835.7
Нийт тариалсан талбай	<i>Sown area-total</i>	189.5	162.0	202.7	192.5
Үүнээс:	Of which:				
үр тариа	<i>cereals</i>	159.1	126.2	121.8	154.0
төмс	<i>potato</i>	9.8	10.7	11.5	12.3
хүнсний ногоо	<i>vegetables</i>	5.9	5.9	6.1	6.4
тэжээлийн ургамал	<i>fodder crops</i>	5.2	3.9	4.9	5.5

10.27 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, бүс, аймаг, нийслэл, ургамлын төрлөөр
SOWN AREAS, by regions, aimags and the Capital, by type of plants

		га <i>hectares</i>			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	189 548.7	162 040.2	202 729.3	192 495.7
		Бүгд		Total	
Дүн	Subtotal	8 634.0	6 794.4	8 639.5	8 566.5
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	747.4	619.5	684.3	709.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 382.9	1 034.2	1 308.2	1 509.5
Завхан	<i>Zavkhan</i>	669.1	607.7	608.7	599.7
Увс	<i>Uvs</i>	3 578.9	2 025.8	3 390.7	2 971.4
Ховд	<i>Khovd</i>	2 255.7	2 507.2	2 647.6	2 776.9
Дүн	Subtotal	38 560.8	31 870.4	34 511.6	32 489.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 868.8	1 420.3	1 631.3	2 291.3
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	313.8	375.7	407.1	437.1
Булган	<i>Bulgan</i>	21 173.0	19 249.1	17 640.3	17 641.1
Орхон	<i>Orkhon</i>	3 194.7	2 574.0	3 280.3	2 492.1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 995.6	2 198.1	2 353.4	1 221.4
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	9 014.9	6 053.2	9 199.2	8 406.0
Дүн	Subtotal	124 274.3	108 349.9	147 864.0	143 302.5
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	24.7	27.0	28.7	23.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	8 983.6	5 746.9	10 781.9	8 234.1
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	32.6	36.9	32.9	50.5
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	37.8	41.2	43.0	59.7
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	233.0	216.1	229.0	202.3
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	87 346.8	74 123.5	101 322.9	105 799.9
Төв	<i>Tov</i>	27 615.8	28 158.3	35 425.6	28 933.0
Дүн	Subtotal	16 970.1	13 752.6	10 521.9	6 991.2
Дорнод	<i>Dornod</i>	3 663.2	2 952.8	2 701.9	3 441.8
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	48.8	45.9	64.1	73.4
Хэнтий	<i>Khentii</i>	13 258.1	10 753.9	7 755.9	3 476.0
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 109.5	1 272.9	1 192.3	1 146.5

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

(Хүснэгт 10.27-гийн үргэлжлэл-Table 10.27 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	159 094.8	126 200.7	121 777.0	153 951.3
		Үр тариа	Cereals		
Дүн	Subtotal	Баруун бүс	West region		
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2 815.7	2 594.1	2 737.9	3 715.4
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	4.8	8.9	5.7	7.5
Завхан	<i>Zavkhan</i>	565.5	455.8	614.7	714.2
Увс	<i>Uvs</i>	-	-	-	91.2
Ховд	<i>Khovd</i>	1 663.8	1 438.4	1 562.0	2 220.0
		581.6	691.0	555.5	682.5
Дүн	Subtotal	Хангайн бүс	Khangai region		
Архангай	<i>Arkhangai</i>	35 086.1	27 752.8	26 796.5	27 979.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 340.0	520.0	728.0	1 280.0
Булган	<i>Bulgan</i>	3.4	4.1	12.4	4.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	20 350.5	18 043.0	14 627.0	16 398.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 247.0	1 799.0	2 009.2	1 746.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 571.2	1 640.0	1 145.9	573.0
		8 574.0	5 746.7	8 274.0	7 978.0
Дүн	Subtotal	Төвийн бүс	Central region		
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	106 501.0	83 364.8	83 095.0	117 266.9
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	6 651.0	2 470.0	2 308.0	4 858.0
Төв	<i>Tov</i>	80 915.0	63 504.7	66 690.0	92 432.9
		18 935.0	17 390.1	14 097.0	19 976.0
Дүн	Subtotal	Зүүн бүс	East region		
Дорнод	<i>Dornod</i>	14 692.0	12 489.0	9 147.6	4 990.0
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	3 320.0	2 600.0	2 370.0	2 370.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	-	-	0.6	-
		11 372.0	9 889.0	6 777.0	2 620.0

SECTION 10. AGRICULTURE

(Хүснэгт 10.27-гийн үргэлжлэл-Table 10.27 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	9 757.8	10 723.4	11 461.5	12 291.5
		Төмс	Potatoes		
Дүн	Subtotal	1 596.2	1 620.9	1,760.9	1 929.3
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	345.0	321.3	317.6	344.3
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	198.0	190.6	204.2	230.7
Завхан	<i>Zavkhan</i>	214.0	222.0	234.9	237.1
Увс	<i>Uvs</i>	186.9	179.0	182.7	225.3
Ховд	<i>Khovd</i>	652.3	708.0	821.5	891.9
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	2 049.8	2 336.1	2 377.2	2 586.9
Архангай	<i>Arkhangai</i>	210.0	536.9	434.0	613.4
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	206.4	208.9	217.9	229.2
Булган	<i>Bulgan</i>	637.8	689.4	771.2	832.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	541.8	473.2	487.6	399.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	189.8	209.9	219.2	241.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	264.0	217.8	247.3	272.3
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	4 858.2	5 406.2	6 018.0	6 441.8
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	5.4	19.8	13.0	7.4
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	522.6	663.7	654.8	801.3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	14.3	14.0	13.4	20.6
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	20.9	21.6	24.3	40.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	132.0	115.1	132.6	117.4
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 398.8	1 888.2	2 001.4	2 573.3
Төв	<i>Tov</i>	2 764.2	2 683.8	3 178.5	2 881.8
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	630.2	656.7	656.1	702.7
Дорнод	<i>Dornod</i>	218.5	225.1	224.7	297.5
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	30.7	30.6	42.2	43.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	381.0	401.0	389.2	361.5
		Зүүн бүс		East region	
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	623.4	703.5	649.3	630.8
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

(Хүснэгт 10.27-гийн үргэлжлэл-Table 10.27 continuation)

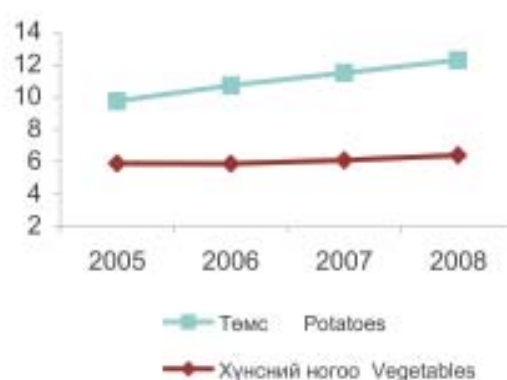
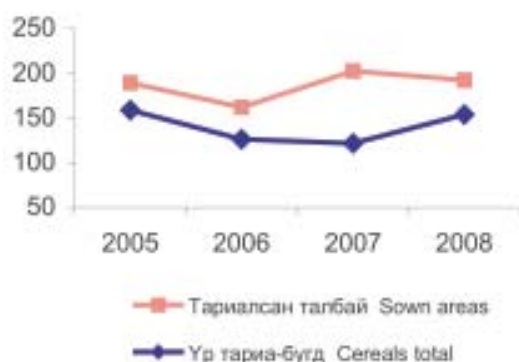
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	Хүнсний ногоо 5 887.9	Vegetables 5 882.6	6 134.5	6 409.9
Дүн	Subtotal	Баруун бүс 1 234.4	West region 1 222.0	1,247.4	1 390.1
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	122.0	105.1	107.0	111.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	130.3	88.3	96.4	125.2
Завхан	<i>Zavkhan</i>	122.6	118.6	130.7	130.7
Увс	<i>Uvs</i>	125.5	125.1	127.3	167.7
Ховд	<i>Khovd</i>	734.0	784.9	786.0	855.5
Дүн	Subtotal	Хангайн бүс 796.4	Khangai region 846.1	1 039.8	1 103.8
Архангай	<i>Arkhangai</i>	68.8	73.4	181.3	167.9
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	86.0	108.8	112.6	137.1
Булган	<i>Bulgan</i>	184.7	196.7	214.1	230.1
Орхон	<i>Orkhon</i>	295.9	276.9	323.6	337.2
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	85.1	101.6	114.3	122.8
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	75.9	88.7	93.9	108.7
Дүн	Subtotal	Төвийн бүс 3190.1	Central region 3 093.4	3 153.8	3 205.8
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	3.2	4.0	10.2	4.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	823.0	747.2	700.3	606.0
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	18.3	22.7	19.0	26.8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	16.5	19.4	18.1	15.7
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	83.5	81.6	75.4	62.0
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 064.0	1 324.6	1 406.7	1 588.0
Төв	<i>Tov</i>	1 181.6	893.9	924.1	903.1
Дүн	Subtotal	Зүүн бүс 316.9	East region 316.7	316.7	303.2
Дорнод	<i>Dornod</i>	124.7	127.7	107.2	114.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	18.1	15.1	19.8	24.4
Хэнтий	<i>Khentii</i>	174.1	173.9	189.7	164.5
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	Улаанбаатар 350.1	Ulaanbaatar 404.4	376.8	407.0

SECTION 10. AGRICULTURE

(Хүснэгт 10.27-гийн үргэлжлэл-Table 10.27 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
Тэжээлийн ургамал		Fodder crops			
БҮГД	TOTAL	5 161.1	3 850.5	4 939.4	5 549.6
Дүн		Баруун бүс		West region	
Subtotal		2 795.7	1 351.4	2 887.3	1 530.2
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	275.6	184.2	254.0	246.2
Говь-Алтай	Govi-Altai	314.1	299.5	392.9	439.4
Завхан	Zavkhan	332.5	267.1	243.1	140.7
Увс	Uvs	1 602.7	283.3	1 518.7	358.9
Ховд	Khovd	270.8	317.3	478.6	345.0
Дүн		Хангайн бүс		Khangai region	
Subtotal		628.5	615.4	679.2	647.5
Архангай	Arkhangai	250.0	290.0	288.0	230.0
Баянхонгор	Bayankhongor	18.0	53.9	64.2	66.8
Булган	Bulgan	-	-	30.0	11.0
Орхон	Orkhon	110.0	24.9	65.0	10.0
Өвөрхангай	Ovorkhangai	149.5	246.6	224.0	282.7
Хөвсгөл	Khovsgol	101.0	-	8.0	47.0
Дүн		Төвийн бүс		Central region	
Subtotal		1 600.9	1 718.5	1 205.2	2 597.9
Говьсүмбэр	Govisumber	16.1	3.2	2.5	11.4
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	987.0	440.0	12.8	12.8
Дорноговь	Dornogovi	-	0.2	0.5	3.0
Дундговь	Dundgovi	0.4	0.2	0.6	4.0
Өмнөговь	Omnogovi	17.4	19.4	21.0	22.8
Сэлэнгэ	Selenge	381.0	34.0	488.8	1 011.9
Төв	Tov	199.0	1 221.5	679.0	1 532.0
Дүн		Зүүн бүс		East region	
Subtotal		-	0.2	1.5	665.3
Дорнод	Dornod	-	-	-	660.0
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	0.2	1.5	5.3
Хэнтий	Khentii	-	-	-	-
Улаанбаатар		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Ulaanbaatar		136.0	165.0	166.2	108.7

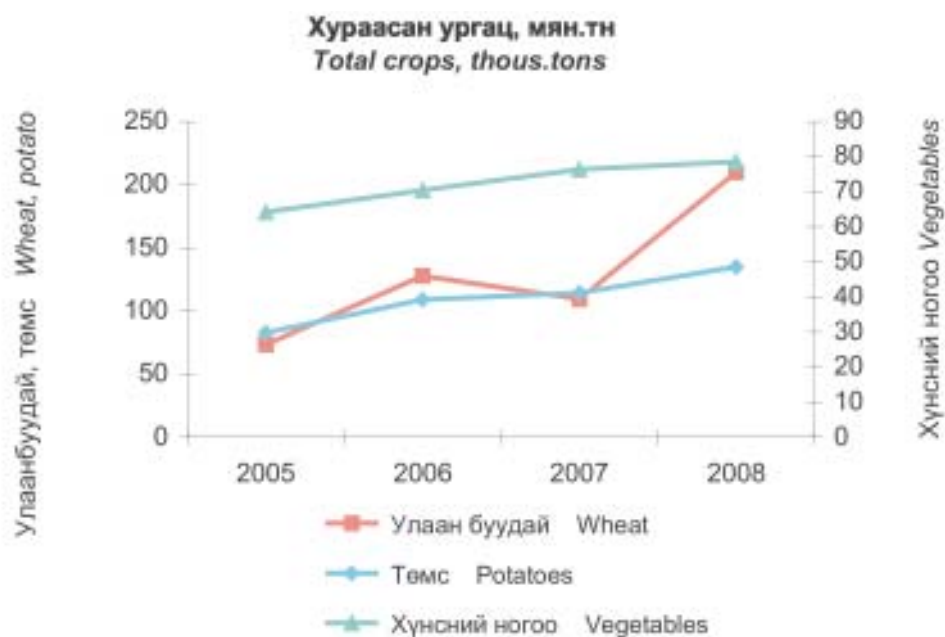
Нийт тариалсан талбай, мян.га
Total sown area, thous.hectares

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АЖУЙ |

10.28 ХУРААСАН НИЙТ УРГАЦ, ургамлын төрлөөр
TOTAL CROPS, by type of plants

		мян.тн <i>thous.ton</i>			
Төрөл	Type	2005	2006	2007	2008
Үр тариа-бүгд	Cereals-total	75.5	138.6	114.8	212.9
Улаан буудай	Wheat	73.5	127.8	109.6	209.8
Арвай	Barley	1.0	8.3	3.9	1.4
Овьёос	Oats	0.5	1.8	1.0	1.2
Төмс	Potatoes	82.8	109.1	114.4	134.8
Хүнсний ногоо	Vegetables	64.2	70.4	76.4	78.6
Тэжээлийн ургамал	Fodder crops	8.3	10.2	14.1	19.9
Техникийн ургамал	Technical crops	1.2	11.1	17.2	6.6

10.29 НЭГ ГА ТАЛБАЙГААС ХУРААСАН УРГАЦ, ургамлын төрлөөр
YIELDS OF STAPLE AGRICULTURAL CROPS PER HECTAR, by type of plants

		центнер <i>centners</i>			
Төрөл	Type	2005	2006	2007	2008
Үр тариа	Cereals	4.7	11.0	9.4	13.8
Улаан буудай	Wheat	4.8	10.8	9.4	14.0
Арвай	Barley	6.0	36.3	13.8	10.5
Овьёос	Oats	6.9	14.8	8.4	11.0
Төмс	Potatoes	84.8	101.7	99.8	109.6
Техникийн ургамал	Technical crops	1.2	7.2	2.9	4.6

SECTION 10. AGRICULTURE

10.30 ХУРААСАН УРГАЦ, бүс, аймаг, нийслэл, ургамлын төрлөөр
TOTAL CROPS, by regions, aimags and the Capital, by type of plants

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	тонн <i>ton</i>
Үр тариа		Cereals			
БҮГД	TOTAL	75 468.5	138 572.0	114 778.2	212 894.1
Баруун бүс		West region			
Дүн	Subtotal	2 732.4	3 021.3	3 325.5	5 098.1
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3.2	6.3	6.4	6.5
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	520.2	519.0	676.0	956.7
Завхан	<i>Zavkhan</i>	-	-	-	1.8
Увс	<i>Uvs</i>	1 595.9	1 854.5	2 157.7	3 149.7
Ховд	<i>Khovd</i>	613.1	641.5	485.4	983.4
Хангайн бүс		Khangaï region			
Дүн	Subtotal	22 663.2	27 851.8	26 369.6	41 078.9
Архангай	<i>Arkhangai</i>	720.0	649.0	190.0	1 925.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2.8	3.7	7.2	6.9
Булган	<i>Bulgan</i>	13 391.7	18 250.5	15 231.8	24 850.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	851.6	2 151.7	1 349.8	4 668.4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	154.5	1 170.6	4.4	150.3
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	7 542.6	5 626.3	9 586.4	9 478.3
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	39 650.5	99 061.9	82 519.6	161 689.1
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 527.0	2 461.9	1 748.2	4 132.6
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	30 878.2	75 544.2	67 666.3	136 455.1
Төв	<i>Tov</i>	7 245.3	21 055.8	13 105.1	21 101.4
Зүүн бүс		East region			
Дүн	Subtotal	10 422.4	8 637.0	2 563.5	5 028.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 290.4	2 130.0	483.5	3 010.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	8 132.0	6 507.0	2 080.0	2 018.0

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

(Хүснэгт 10.30-ийн үргэлжлэл-Table 10.30 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
Төмс		Potatoes			
БҮГД	TOTAL	82 841.4	109 069.9	114 439.9	134 772.7
		Баруун бүс	West region		
Дүн	Subtotal	15 981.6	17 358.2	18 514.1	21 356.1
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3 620.6	3 384.4	3 294.3	3 508.4
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 522.6	1 266.9	1 390.3	1 365.6
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 898.7	2 289.1	2 440.1	2 616.7
Увс	<i>Uvs</i>	1 921.1	2 289.3	1 960.4	2 321.0
Ховд	<i>Khovd</i>	7 018.6	8 128.5	9 429.0	11 544.4
		Хангайн бүс	Khangai region		
Дүн	Subtotal	16 578.9	19 691.6	20 624.8	23 988.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	965.1	3 348.4	2 926.5	4 520.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 339.0	1 664.0	1 882.0	1 988.1
Булган	<i>Bulgan</i>	5 932.1	6 375.5	7 595.9	8 544.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	4 726.4	4 657.4	4 465.2	3 849.7
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 687.2	1 881.5	2 025.0	2 230.7
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 929.1	1 764.8	1 730.2	2 855.5
		Төвийн бүс	Central region		
Дүн	Subtotal	42 727.2	61 202.1	65 419.4	80 345.3
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	20.8	47.3	54.9	31.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	2 885.9	5 395.5	5 703.8	11 166.2
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	38.2	62.6	57.9	106.2
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	84.3	79.3	84.3	219.8
Өмнөговь	<i>Omngovi</i>	874.9	922.9	1 229.3	1 084.3
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	16 636.0	29 026.2	30 902.1	40 298.5
Төв	<i>Tov</i>	22 187.1	25 668.3	27 387.1	27 439.1
		Зүүн бүс	East region		
Дүн	Subtotal	3 209.3	4 658.7	4 341.6	5 004.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 114.9	1 492.7	1 717.4	1 774.6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	161.1	585.7	284.8	323.6
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 933.3	2 580.3	2 339.4	2 905.8
		Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	4 344.4	6 159.3	5 540.0	4 079.3

SECTION 10. AGRICULTURE

(Хүснэгт 10.30-ийн үргэлжлэл-Table 10.30 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
	Хүнсний ногоо		Vegetables		
БҮГД	TOTAL	64 159.6	70 440.5	76 430.5	78 552.7
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	14 334.5	13 266.3	13 826.3	15 669.7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 460.2	1 077.9	942.0	1 087.7
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 076.9	506.1	521.7	489.5
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 074.4	1 044.7	1 357.5	1 286.0
Увс	<i>Uvs</i>	1 316.3	1 610.8	1 498.2	1 818.2
Ховд	<i>Khovd</i>	9 406.7	9 026.8	9 506.9	10 988.3
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	6 364.8	7 174.6	9 907.5	10 345.6
Архангай	<i>Arkhangai</i>	379.6	478.9	1 255.4	1 120.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	606.2	964.0	1 082.1	1 168.0
Булган	<i>Bulgan</i>	1 834.5	1 621.5	2 192.0	2 455.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	2 186.6	2 384.7	3 375.9	3 163.2
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	904.2	997.0	1 281.8	1 327.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	453.7	728.5	720.3	1 112.4
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	38 926.4	43 042.7	46 754.4	47 000.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	13.6	27.3	53.0	10.8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	11 982.8	10 975.5	9 234.8	7 505.8
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	63.2	147.9	229.1	105.6
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	72.1	60.4	56.7	46.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	773.7	720.5	823.2	671.7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	15 575.0	23 019.2	28 051.7	29 913.9
Төв	<i>Tov</i>	10 446.0	8 091.9	8 305.9	8 746.0
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	1 746.2	2 746.2	2 125.4	2 676.8
Дорнод	<i>Dornod</i>	439.9	1 241.7	778.5	789.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	86.6	104.6	151.0	182.2
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 219.7	1 399.9	1 195.9	1 705.3
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	2 787.7	4 210.7	3 816.9	2 860.6

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

(Хүснэгт 10.30-ийн үргэлжлэл-Table 10.30 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
Тэжээлийн ургамал		Fodder crops			
БҮГД	TOTAL	8 328.0	10 222.8	14 109.7	19 887.8
		Баруун бүс	West region		
Дүн	Subtotal	5 742.7	6 691.3	4 408.5	5 257.7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	481.3	405.3	838.9	615.1
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	728.9	831.2	1 512.1	1 869.1
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 021.2	668.5	301.0	580.0
Увс	<i>Uvs</i>	2 388.2	2 060.6	215.0	1 160.0
Ховд	<i>Khovd</i>	1 123.1	2 725.7	1 541.5	1 033.5
		Хангайн бүс	Khangai region		
Дүн	Subtotal	380.5	833.8	1 897.5	2 597.4
Архангай	<i>Arkhangai</i>	198.0	340.0	1 180.0	1 630.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	36.7	307.0	334.9	218.8
Булган	<i>Bulgan</i>	-	-	51.9	33.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	33.5	7.8	32.2	25.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	112.3	179.0	298.5	382.6
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	-	-	-	308.0
		Төвийн бүс	Central region		
Дүн	Subtotal	1 751.8	2 161.3	7 252.5	11 563.9
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	10.2	27.6	-	70.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	-	-	-	20.0
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	10.6	0.3	0.2	25.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	86.1	155.3	217.6	24.8
Өмнөговь	<i>Omngovi</i>	-	948.3	36.5	247.4
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 095.4	82.3	6 105.4	6 910.7
Төв	<i>Tov</i>	549.5	947.5	892.8	4 266.0
		Зүүн бүс	East region		
Дүн	Subtotal	-	0.2	0.9	7.1
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	-	0.2	0.9	7.1
		Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	453.0	536.2	550.3	461.7

SECTION 10. AGRICULTURE

10.31 НЭГ ГА ТАЛБАЙГААС ХУРААСАН ҮР ТАРИА, ТӨМС, бүс, аймаг, нийслэлээр
 YIELDS OF CEREALS, POTATOES PER HECTAR, by regions, aimags and the Capital

		центнер <i>centners</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
Үр тариа		Cereals			
Улсын дундаж	<i>National average</i>	4.7	11.0	9.4	13.8
		Баруун бүс	<i>West region</i>		
Бүсийн дундаж	<i>Regional average</i>	9.7	11.6	12.1	13.7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	6.7	7.1	11.2	8.7
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	9.2	11.4	11.0	13.4
Завхан	<i>Zavkhan</i>	-	-	-	0.2
Увс	<i>Uvs</i>	9.6	12.9	13.8	14.2
Ховд	<i>Khovd</i>	10.5	9.3	8.7	14.4
		Хангайн бүс	<i>Khangai region</i>		
Бүсийн дундаж	<i>Regional average</i>	6.5	10.0	9.8	14.7
Архангай	<i>Arkhangai</i>	5.4	12.5	2.6	15.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	8.2	9.0	5.8	17.3
Булган	<i>Bulgan</i>	6.6	10.1	10.4	15.2
Орхон	<i>Orkhon</i>	3.8	12.0	6.7	26.7
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	0.6	7.1	-	2.6
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	8.8	9.8	11.6	11.9
		Төвийн бүс	<i>Central region</i>		
Бүсийн дундаж	<i>Regional average</i>	3.7	11.9	9.9	13.8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	2.3	10.0	7.6	8.5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	3.8	11.9	10.1	14.8
Төв	<i>Tov</i>	3.8	12.1	9.3	10.6
		Зүүн бүс	<i>East region</i>		
Бүсийн дундаж	<i>Regional average</i>	7.1	6.9	2.8	10.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	6.9	8.2	2.0	12.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	7.2	6.6	3.1	7.7

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

(Хүснэгт 10.31-ийн үргэлжлэл-Table 10.31 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
		Төмс	Potatoes		
Улсын дундаж	National average	84.8	101.7	99.8	109.6
		Баруун бүс	West region		
Бүсийн дундаж	Regional average	100.1	107.1	105.1	110.7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	104.9	105.3	103.7	101.9
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	76.9	66.5	68.1	59.2
Завхан	<i>Zavkhan</i>	88.7	103.1	103.9	110.4
Увс	<i>Uvs</i>	99.0	127.9	107.3	103.0
Ховд	<i>Khovd</i>	107.6	114.8	114.8	129.4
		Хангайн бүс	Khangai region		
Бүсийн дундаж	Regional average	80.9	84.3	86.8	92.7
Архангай	<i>Arkhangai</i>	46.0	62.4	67.4	73.7
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	64.9	79.7	86.4	86.7
Булган	<i>Bulgan</i>	92.7	92.5	98.5	102.7
Орхон	<i>Orkhon</i>	87.2	98.4	91.6	96.5
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	88.9	89.6	92.4	92.6
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	73.1	81.0	70.0	104.9
		Төвийн бүс	Central region		
Бүсийн дундаж	Regional average	87.9	113.2	108.7	124.7
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	38.5	23.9	42.2	42.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	55.1	81.3	87.1	139.4
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	26.7	44.7	43.2	51.6
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	40.3	36.7	34.7	55.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	66.3	80.2	92.7	92.4
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	118.9	153.7	154.4	156.6
Төв	<i>Tov</i>	80.3	95.6	86.2	95.2
		Зүүн бүс	East region		
Бүсийн дундаж	Regional average	50.9	70.9	66.2	71.2
Дорнод	<i>Dornod</i>	51.0	66.3	76.4	59.7
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	52.5	191.4	67.5	74.1
Хэнтий	<i>Khentii</i>	50.7	64.3	60.1	80.4
		Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	69.7	87.6	85.3	64.7

SECTION 10. AGRICULTURE
**10.32 БАЙГАЛИЙН ХАДЛАН, БЭЛТГЭСЭН ТЭЖЭЭЛ , төрлөөр
GROSS HAY HARVEST AND LAYING-IN OF FODDER, by type**

		МЯН.ТН <i>thous.ton</i>			
Төрөл	Type	2005	2006	2007	2008
Тэжээл- бүгд, тэжээлийн нэгжээр	<i>Fodder-total, in terms of fodder unit</i>	468.5	535.6	513.4	560.5
Хадлан	<i>Gross hay harvest</i>	845.1	983.3	933.1	1 030.9
Ашигласан сүрэл	<i>Used straw-total</i>	10.0	4.0	8.5	11.1
Гар тэжээл, тэжээлийн нэгжээр	<i>Hand made fodder, in terms of fodder unit</i>	35.2	34.0	35.4	34.4
Үйлдвэрлэсэн эрдэс тэжээл	<i>Produced mineral fodder</i>	44.6	48.5	50.5	53.8
Ашигласан үр тарианы хаягдал	<i>Wastage of the used cereals</i>	3.4	6.3	3.1	2.4

**10.33 МАЛЫН ТЭЖЭЭЛ, бүс, аймаг, нийслэл, тэжээлийн нэгжээр
FODDER , by regions, aimags and the Capital, in terms of fodder unit**

		МЯН.ТН <i>thous.ton</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	468.5	535.9	513.4	560.5
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	117.6	122.9	120.3	119.0
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	28.6	29.1	29.9	23.3
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	5.7	7.2	6.0	7.7
Завхан	<i>Zavkhan</i>	18.5	20.1	17.5	17.8
Увс	<i>Uvs</i>	28.5	29.1	32.0	32.3
Ховд	<i>Khovd</i>	36.2	37.3	34.9	38.0
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	134.9	160.1	156.4	186.1
Архангай	<i>Arkhangai</i>	32.7	32.6	28.5	37.6
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2.2	3.2	3.1	1.5
Булган	<i>Bulgan</i>	34.8	39.6	40.2	47.9
Орхон	<i>Orkhon</i>	3.3	2.4	4.1	4.2
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	16.0	28.5	22.9	30.4
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	45.9	53.9	57.5	64.6
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	126.4	154.1	146.8	163.8
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	0.4	0.5	0.3	0.3
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	17.8	23.8	22.0	25.1
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	0.5	0.5	0.5	0.7
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	6.9	8.1	2.8	7.5
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	4.9	7.2	8.5	7.7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	60.4	67.0	72.2	70.9
Төв	<i>Tov</i>	35.6	47.1	40.5	51.7
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	77.5	80.6	79.7	78.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	26.0	26.0	27.2	27.6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	7.2	6.9	9.6	9.3
Хэнтий	<i>Khentii</i>	44.4	47.8	42.9	41.2
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	12.1	18.2	10.3	13.5

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

10.34 МАЛЫН ТЭЖЭЭЛ, бүс, аймаг, нийслэл, төрлөөр
FODDER, by regions, aimags and the Capital, by type

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
Байгалийн хадлан, мян.тонн <i>Gross hay harvest, thous.ton</i>					
БҮГД	TOTAL	845.1	983.3	933.1	1030.9
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	180.8	203.9	189.3	183.0
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	43.4	50.6	48.1	40.5
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	4.5	6.4	4.3	4.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	27.8	29.9	25.5	28.6
Увс	<i>Uvs</i>	46.6	50.9	51.1	50.8
Ховд	<i>Khovd</i>	58.5	66.2	60.3	58.2
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	259.4	308.3	297.9	365.9
Архангай	<i>Arkhangai</i>	70.0	69.9	55.0	81.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2.6	3.6	3.2	2.6
Булган	<i>Bulgan</i>	67.8	80.0	80.5	97.2
Орхон	<i>Orkhon</i>	7.2	5.4	8.9	9.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	19.2	39.5	28.7	38.7
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	92.6	110.0	121.6	137.4
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	228.7	278.7	275.7	305.6
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	0.7	0.7	0.4	0.3
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	38.6	42.9	48.0	54.0
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	0.6	0.7	0.8	1.2
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	0.4	0.4	0.4	0.4
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	3.8	5.6	5.4	4.5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	124.4	142.6	150.2	152.7
Төв	<i>Tov</i>	60.2	85.8	70.6	92.5
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	150.8	153.6	149.2	148.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	48.1	47.1	51.9	55.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	6.7	6.2	6.5	7.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	96.0	100.3	90.8	85.0
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	25.5	38.7	21.0	28.4

SECTION 10. AGRICULTURE

(Хүснэгт 10.34-ийн үргэлжлэл - Table 10.34 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
Ашигласан сүрэл, тонн					
<i>Used straw, ton</i>					
БҮГД	TOTAL	9 964.2	3 997.7	8 498.2	11 081.9
Баруун бүс			West region		
Дүн	Subtotal	530.0	33.5	2 004.5	763.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	38.0	33.5	359.5	5.0
Увс	<i>Uvs</i>	450.0	-	1 640.0	728.0
Ховд	<i>Khovd</i>	42.0	-	5.0	30.2
Хангайн бүс			Khangai region		
Дүн	Subtotal	2 623.0	2 243.4	1 134.5	6 315.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	-	400.0	13.5	-
Булган	<i>Bulgan</i>	2 259.0	-	574.0	5 970.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	-	-	11.0	10.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	124.0	124.5	130.0	40.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	240.0	1 718.9	406.0	295.0
Төвийн бүс			Central region		
Дүн	Subtotal	6 787.1	1 718.8	5 351.0	3 973.3
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	6.7	307.0	43.0	76.5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	6 276.4	817.4	4 607.0	688.0
Төв	<i>Tov</i>	504.0	594.4	701.0	3 208.8
Зүүн бүс			East region		
Дүн	Subtotal	24.1	2.0	8.2	30.4
Дорнод	<i>Dornod</i>	24.1	2.0	8.2	-
Хэнтий	<i>Khentii</i>	-	-	-	30.4

АЖ ҮЙЛДВЭР

Аж үйлдвэрийн салбарын эдийн засгийн үзүүлэлтэд аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчид, зардал, бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт биет хэмжээ, үнийн дүнгээр, бүтээгдэхүүний борлуулалт, үндсэн хөрөнгө болон санхүүгийн байдлыг харуулсан үзүүлэлтийг хамруулав. Тэдгээр үзүүлэлтийг гаргах мэдээллийн эх сурвалж нь үйлдвэрийн газрын сар, улирал, жилийн тайлан, тооллого судалгааны үр дүнгийн тоон мэдээлэл болно.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний өсөлтийн индексийг сар бүр тооцож статистикийн бюллетенд тусгадаг. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүнийг зэрэгцүүлэх үнээр тооцохдоо 1967, 1986, 1995, 2000 оныг суурь болгон авч байсан бол 2008 оны 1 сараас эхлэн 2005 оныг суурь болгон, тооцоог хийж байна.

Хэд хэдэн төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, ажил үйлчилгээ эрхэлдэг нэгжийг мэдэгдэхүйц өндөр хувийн жинтэй бүтээгдэхүүн, ажил үйлчилгээгээр нь зохих салбарт оруулав.

Сар бүр аж үйлдвэрийн салбарын 300 орчим нэр төрлийн бүтээгдэхүүнийг хамруулан судалж, аж үйлдвэрийн салбарын биет хэмжээний индексийг тооцож байна.

Энэхүү индексийг тооцохдоо тайлант онд үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний биет хэмжээг суурь оны үнээр үржүүлж, суурь оны үнэ болон биет хэмжээний үржвэрт хувааж гаргасан болно.

Үндэсний статистикийн хороо цахилгаан станц, нүүрсний уурхайн мэдээг үндэслэн цахилгаан, дулааны эрчим хүч, нүүрсний балансыг жилд нэг удаа гаргадаг. Үйлдвэрлэсэн болон импортоор авсан цахилгаан эрчим хүч, нүүрсний хэмжээ, цахилгаан станцын дотоод хэрэглээ, түгээлтийн болон шугамын алдагдал, хуваарилалтыг эдийн засгийн үйл ажиллагааны голлох салбараар ангилан зөвхөн биет хэмжээгээр балансад тусгадаг.

INDUSTRY

Economic indicators of industry include data for establishments employment, expenditures, value and quantity of production, sales of industrial production, various indicators of financial statement. The principal sources of these data are census reports and surveys of manufactures for the month, annual, current and previous years.

Indices of industrial production calculated each month are presented in monthly statistical bulletin. The industrial production is estimated at the constant price of 1967, 1986, 1995, 2000 and from the beginning January of 2008, the industrial production is estimated at the constant price of 2005.

When an establishment is producing a group of products, then that establishment is classified to that particular product whose proportion of output is more than of any other product.

About 300 commodities are included in the industrial products. All of these included for calculation of indices of industrial production. This index is calculated as multiplication of volume of the product of current year and prices of the product of base year divided into volume of the product of last year and prices of the product of base year.

The National Statistical Office collects data for electric power and thermal power generation, coal and estimates accounts for balance of electricity, thermal energy, coal once in a year.

In this section of electricity gross power generation and imports of electricity, station internal use, other losses in transmission and distribution, consumption are covered and reported by physical units as well as classified by economic activities.

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР |

11.1 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, салбар, дэд салбараар, оны үнээр
GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, by divisions and subdivisions, at current prices

сая төг mln.tog

Салбар	Divisions	2005	2006	2007	2008*
Бүгд	Total	1 475 504.1	2 327 180.9	3 060 550.4	3 524 215.2
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	978 271.2	1 627 593.5	1 938 905.8	2 103 454.7
Нүүрс олборлолт	Mining of coal and lignite, extraction of peat	73 429.7	104 627.5	147 518.3	175 563.6
Газрын тос, шатдаг хий олборлолт	Extraction of crude petroleum and natural gas	10 983.3	19 349.6	31 659.5	114 640.9
Төмрийн хүдэр олборлолт	Mining of metal ores	865 955.6	1 459 916.8	1 710 678.7	1 763 709.8
Бусад ашигт малтмал олборлолт	Other mining and quarrying	27 902.6	43 699.6	49 049.2	49 540.4
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	310 284.9	499 685.7	877 649.6	1 105 826.0
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	Manufacture of food products and beverages	104 175.0	156 812.6	237 565.2	385 324.1
Тамхи үйлдвэрлэл	Manufacture of tobacco products	12 310.3	13 442.8	23 492.6	25 982.9
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	Manufacture of textiles	66 049.4	110 950.1	209 656.1	217 424.2
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	Manufacture of wearing apparel dressing and dyeing of fur	31 254.1	37 243.5	36 656.2	19 728.6
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	Tanning, dressing of leather, manufacture of luggage handbags saddlery harness, footwear	608.0	8 055.8	11 501.6	2 283.2
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of wood and wooden products	7 938.8	10 974.6	12 693.4	31 574.8
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of paper and paper products	2 930.4	4 677.7	3 127.6	7 355.8
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх үйл ажиллагаа	Publishing, printing and reproduction of recorded media	8 279.6	17 419.2	23 428.8	38 354.3
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel	2.7	540.0	434.9	1 982.1
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of chemicals and chemical products	4 704.8	12 524.2	14 190.8	33 100.3
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of rubber and plastics products	173.1	3 230.5	11 013.3	8 586.2
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	Production of other non-metallic mineral products	14 576.9	29 664.2	45 829.4	97 180.7
Төмрийн үйлдвэрлэл	Manufacture of basic metals	50 373.0	76 667.1	226 685.3	209 432.8
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of fabricated metal product, except machinery & equipment	2 016.0	4 051.9	5 071.9	6 931.6
Машин тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	Manufacture of machinery & equipment	99.2	1 408.6	439.1	1 316.0
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	Manufacture of office accounting and computing machinery	-	1 993.7	1 652.0	4 038.0
Цахилгаан машин, хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of electrical machinery and apparatus	521.7	1 654.1	2 828.3	4 484.0
Радио, телевизор, холбооны хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of radio, television and communication equipment	-	175.8	95.7	-
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл, цаг үйлдвэрлэл	Manufacture of medical precision and optical instruments, watches and clocks	1 428.0	1 989.6	1 724.3	1 505.7
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of other transport equipment	1 675.0	1 903.7	2 205.4	2 420.7
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	Manufacture of furniture, manufacturing n.e.c	1 169.0	3 595.2	6 931.2	6 820.0
Хоёрдогч түүхий эд бэлтгэл	Recycling	-	710.8	426.4	-
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	Electricity, thermal energy and water supply	186 947.9	199 901.7	243 995.0	314 934.5
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	Electricity, thermal energy, steam	167 619.5	175 656.7	215 025.4	269 192.4
Ус ариутгал, усан хангамж	Collection, purification and distribution of water	19 328.4	24 245.0	28 969.6	45 742.1

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary data

SECTION 11. INDUSTRY

 11.2 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТИЙН САЛБАРЫН БҮТЭЦ, салбар, дэд салбараар
 COMPOSITION OF GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, by divisions and subdivisions

Салбар	Divisions	Дүнд харьцсан хувь Percentage share to total			
		2005	2006	2007	2008*
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	66.3	69.9	63.3	59.7
Нүүрс олборлолт	Mining of coal and lignite, extraction of peat	5.0	4.5	4.8	5.0
Газрын тос, шатдаг хий олборлолт	Extraction of crude petroleum and natural gas	0.7	0.8	1.0	3.3
Төмрийн хүдэр олборлолт	Mining of metal ores	58.7	62.7	55.9	50.0
Бусад ашигт малтмал олборлолт	Other mining and quarrying	1.9	1.9	1.6	1.4
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	21.0	21.5	28.7	31.4
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	Manufacture of food products and beverages	7.1	6.7	7.8	10.9
Тамхи үйлдвэрлэл	Manufacture of tobacco products	0.8	0.6	0.8	0.7
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	Manufacture of textiles	4.5	4.8	6.9	6.2
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	Manufacture of wearing apparel dressing and dyeing of fur	2.1	1.6	1.2	0.6
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	Tanning, dressing of leather, manufacture of luggage handbags saddlery harness, footwear	0.0	0.3	0.4	0.1
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of wood and wooden products	0.5	0.5	0.4	0.9
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of paper and paper products	0.2	0.2	0.1	0.2
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх үйл ажиллагаа	Publishing, printing and reproduction of recorded media	0.6	0.7	0.8	1.1
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel	0.0	0.0	0.0	0.1
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of chemicals and chemical products	0.3	0.5	0.5	0.9
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of rubber and plastics products	0.0	0.1	0.4	0.2
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	Production of other non-metallic mineral products	1.0	1.3	1.5	2.8
Төмрийн үйлдвэрлэл	Manufacture of basic metals	3.4	3.3	7.4	5.9
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of fabricated metal product, except machinery & equipment	0.1	0.2	0.2	0.2
Машин тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	Manufacture of machinery & equipment	0.0	0.1	0.0	0.0
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	Manufacture of office accounting and computing machinery	-	0.1	0.1	0.1
Цахилгаан машин, хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of electrical machinery and apparatus	0.0	0.1	0.1	0.1
Радио, телевизор, холбооны хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of radio, television and communication equipment	-	0.0	0.0	-
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл, цаг үйлдвэрлэл	Manufacture of medical precision and optical instruments, watches and clocks	0.1	0.1	0.1	0.0
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of other transport equipment	0.1	0.1	0.1	0.1
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	Manufacture of furniture, manufacturing n.e.c	0.1	0.2	0.2	0.2
Хоёрдогч түүхий эд бэлтгэл	Recycling	-	0.0	0.0	-
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	Electricity, thermal energy and water supply	12.7	8.6	8.0	8.9
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	Electricity, thermal energy, steam	11.4	7.5	7.0	7.6
Ус ариутгал, усан хангамж	Collection, purification and distribution of water	1.3	1.0	0.9	1.3

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
 Note: * Preliminary data

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР |

11.3 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, салбар, дэд салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр
GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, by divisions and subdivisions, at constant prices of 2005

Салбар	Divisions	сая төг mln.tog			
		2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	1 475 504.1	1 611 984.2	1 773 555.9	1 823 397.6
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	978 271.2	1 033 184.2	1 034 196.4	1 036 237.7
Нүүрс олборлолт	Mining of coal and lignite, extraction of peat	73 429.7	74 384.3	83 148.6	91 421.3
Газрын тос, шатдаг хий олборлолт	Extraction of crude petroleum and natural gas	10 983.3	20 066.5	45 580.2	64 231.1
Төмрийн хүдэр олборлолт	Mining of metal ores	865 955.6	908 793.9	876 631.6	851 553.8
Бусад ашигт малтмал олборлолт	Other mining and quarrying	27 902.6	29 939.5	28 836.0	29 031.5
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	310 284.9	387 178.4	540 847.4	575 032.5
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	Manufacture of food products and beverages	104 175.0	121 780.6	156 388.2	186 476.0
Тамхи үйлдвэрлэл	Manufacture of tobacco products	12 310.3	15 257.2	21 206.0	23 444.9
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	Manufacture of textiles	66 049.4	101 989.6	124 400.2	130 034.1
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	Manufacture of wearing apparel dressing and dyeing of fur	31 254.1	26 847.2	23 486.6	17 355.8
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	Tanning, dressing of leather, manufacture of luggage handbags saddlery harness, footwear	608.0	5 942.8	4 704.1	2 076.3
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of wood and wooden products	7 938.8	8 235.4	3 501.7	4 306.5
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of paper and paper products	2 930.4	3 194.1	1 746.7	1 585.8
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх үйл ажиллагаа	Publishing, printing and reproduction of recorded media	8 279.6	8 735.0	9 103.8	13 599.2
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш үйлдвэрлэл	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel	2.7	2.4	6.2	15.0
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of chemicals and chemical products	4 704.8	8 394.3	5 130.5	6 036.9
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of rubber and plastics products	173.1	1 096.0	471.3	326.1
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	Production of other non-metallic mineral products	14 576.9	13 585.7	16 833.8	27 586.8
Төмрийн үйлдвэрлэл	Manufacture of basic metals	50 373.0	60 953.2	165 084.8	135 739.2
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of fabricated metal product, except machinery & equipment	2 016.0	2 800.2	1 823.3	2 147.3
Машин тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	Manufacture of machinery & equipment	99.2	108.2	70.4	23.5
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	Manufacture of office accounting and computing machinery	-	1 993.7	1 298.2	2 886.8
Цахилгаан машин, хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of electrical machinery and apparatus	521.7	582.7	776.6	1 859.4
Радио, телевизор, холбооны хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of radio, television and communication equipment	-	175.8	-	-
Эмнэлгийн багаж, хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл, цаг үйлдвэрлэл	Manufacture of medical precision and optical instruments, watches and clocks	1 428.0	1 432.3	849.5	700.2
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of other transport equipment	1 675.0	1 827.4	1 827.4	16 446.9
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	Manufacture of furniture, manufacturing n.e.c	1 169.0	2 244.5	2 138.1	2 385.8
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	Electricity, thermal energy and water supply	186 947.9	191 621.6	198 512.1	212 127.4
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	Electricity, thermal energy, steam	167 619.5	172 950.3	178 411.0	191 824.9
Ус ариутгал, усан хангамж	Collection, purification and distribution of water	19 328.4	18 671.3	20 101.1	20 302.4

SECTION 11. INDUSTRY
11.4 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, ажиллагчдын тооны бүлгээр, оны үнээр
GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, by employment size class, at current prices

		сая төг <i>mln.tog</i>			
Ажиллагчдын тооны бүлэг	<i>Employment size class</i>	2005	2006	2007	2008*
Бүгд	Total	1 475 504.1	2 327 180.9	3 060 550.4	3 524 215.2
1-9	1-9	100 207.5	188 715.4	228 020.0	262 564.4
10-29	10-29	35 145.7	54 767.4	72 463.5	83 441.5
30-49	30-49	110 468.8	167 489.9	224 705.1	258 747.7
50-99	50-99	61 171.4	95 323.1	126 123.3	145 230.7
100-199	100-199	44 238.9	68 937.3	91 211.9	105 030.2
200-299	200-299	42 377.8	66 037.1	87 374.7	100 611.7
300-399	300-399	27 090.7	42 215.3	55 855.7	64 317.7
400-499	400-499	191 249.5	298 023.3	394 318.7	454 056.9
500 ба түүнээс дээш	500 and over	863 553.8	1 345 672.1	1 780 477.4	2 050 214.4

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary data

11.5 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ БОРЛУУЛАЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр
SALES OF INDUSTRIAL PRODUCTS, by aimags and the capital, at current prices

		сая төг <i>mln. tog.</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	1 463 318.0	2 092 957.6	2 602 935.4	2 920 780.4
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	12 692.9	12 648.7	15 653.7	19 558.1
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2 191.5	3 225.6	3 230.0	2 309.4
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	2 476.3	2 413.7	3 184.4	6 411.1
Завхан	<i>Zavkhan</i>	3 407.7	2 154.5	2 651.5	2 657.2
Увс	<i>Uvs</i>	2 623.2	3 250.5	4 906.7	6 028.5
Ховд	<i>Khovd</i>	1 994.2	1 604.4	1 681.1	2 151.9
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	489 175.4	835 953.6	1 168 080.9	1 142 307.9
Архангай	<i>Arkhangai</i>	831.2	970.1	1 696.4	5 250.4
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	3 106.3	1 561.4	1 371.3	3 735.4
Булган	<i>Bulgan</i>	1 512.8	2 124.5	4 745.7	3 214.5
Орхон	<i>Orkhon</i>	479 765.6	826 674.6	1 155 385.9	1 123 761.2
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 710.1	2 092.8	2 712.4	2 958.1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 249.4	2 530.2	2 169.2	3 388.3
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	146 461.1	159 468.2	190 926.8	265 054.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	9 597.7	10 032.3	12 294.0	16 305.7
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	43 568.7	40 511.1	57 274.2	70 945.7
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	7 839.9	3 850.0	4 146.5	3 354.1
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 530.2	1 749.9	1 674.7	1 704.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	31 606.3	40 584.5	63 825.6	80 081.9
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	48 383.2	58 435.3	46 422.6	86 748.2
Төв	<i>Tov</i>	3 935.1	4 305.2	5 289.2	5 914.2
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	23 072.8	115 261.7	147 152.2	81 296.6
Дорнод	<i>Dornod</i>	7 090.9	6 604.6	5 633.1	4 619.9
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	12 768.9	106 604.9	139 387.7	74 293.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	3 213.0	2 052.2	2 131.4	2 383.8
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	791 915.7	969 625.4	1 081 121.6	1 412 563.8

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР |

11.6 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ OUTPUT OF SELECTED INDUSTRIAL COMMODITIES

Бүтээгдэхүүн	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2005	2006	2007	2008
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж				Electricity, thermal energy and water supply			
Цахилгаан эрчим хүч	Electricity	сая квт.цаг	mln.kw.h	3 418.9	3 544.2	3 700.7	4 000.6
Дулааны эрчим хүч	Thermal energy	мян.Гкал	thous.Gkal	7 805.6	7 850.4	7 723.5	7 759.6
Түгээсэн ус	Distribution of water	сая м ³	mln.m ³	62.3	60.1	64.7	65.4
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр				Mining and quarrying			
Нүүрс	Coal	мян.тн	thous.t	7 517.1	8 074.1	9 237.6	10 071.9
Газрын тос	Crude oil	мян.баррель	thous.barre	200.7	376.5	850.2	1 174.2
Зэсийн баяжмал, 35%-ийн агуулгад шилжүүлснээр	Copper concentrate with 35%	мян.тн	thous.t	361.6	370.5	371.9	362.3
Молибдений баяжмал, 47%-ийн агуулгад шилжүүлснээр	Molybdenium concentrate with 47%	тн	t	2 528.0	2 987.0	4 209.1	4 042.0
Алт	Gold	кг	kg	24 121.9	22 561.3	17 472.5	15 183.8
Хайлуур жонш	Fluor spar	мян.тн	thous.t	507.9	521.9	637.9	545.8
Хайлуур жоншны баяжмал	Fluor spar concentrate	мян.тн	thous.t	134.1	137.6	131.8	142.9
Төмрийн хүдэр	Iron ore	мян.тн	thous.t	167.7	180.0	265.1	1387.4
Цайрын баяжмал	Zincum concentrate	мян.тн	thous.t	22.8	109.9	154.7	143.6
Давс олборлолт	Salt mining	тн	t	196.7	166.7	4.0	115.0
Боловсруулах аж үйлдвэр				Manufacturing			
Катодын зэс, 99%	Copper, 99%	тн	t	2 474.5	2 618.4	3 006.5	2 586.6
Зэс цувимал	Copper foundries	тн	t	195.5	7.9	-	-
Метал бэлдэц	Metal steel	мян.тн	thous.t	65.5	70.0	80.4	81.4
Метал цувимал	Metal foundries	мян.тн	thous.t	36.2	54.2	67.4	75.9
Цахилгаан дамжуулах утас	Electrical conductor wire	тн	t	198.0	221.2	294.8	705.8
Зүсмэл материал	Sawn wood	мян.м ³	thous.m ³	13.2	9.6	11.0	17.4
Төмөр замын дэр мод	Railway sleeper	мян.м ³	thous.m ³	19.4	18.8	16.7	16.7
Цемент	Cement	мян.тн	thous.t	111.9	140.8	179.8	269.3
Шохой	Lime	мян.тн	thous.t	81.2	60.4	43.3	54.8
Угсармал төмөр	Installed metal constructions	мян.м ³	thous.m ³	4.8	2.7	-	-
Бетонон эдлэл	constructions	мян.м ³	thous.m ³	4.8	2.7	-	-
Бетонон дэр	Metal sleeper	мян.ш	thous.pcs	101.5	45.1	68.5	34.5
Улаан тоосго	Bricks made from clay	сая ш	mln.pcs	14.6	22.2	20.8	28.9
Хүрмэн блок	Khurmen block	мян.ш	thous.pcs	9.4	77.8	287.6	601.3
Барилгын модон хаалга, цонх	Building wooden door and windows	мян.м ²	thous.m ²	2.8	3.6	2.8	6.2
Самнасан ноолуур	Combed down	тн	t	581.9	1 388.2	1 554.7	1 723.8
Угаасан ноос	Scoured wool	мян.тн	thous.t	0.9	1.1	1.7	1.8
Ээрсэн утас	Spun thread	тн	t	69.7	38.5	32.8	28.1
Хивс	Carpet	мян.м ²	thous.m ²	586.9	606.3	658.1	856.5
Тэмээний ноосон хөнжил	Camel woollen blanket	мян.м	thous.m	33.5	34.4	37.7	35.0
Эсгий	Felt	мян.м	thous.m	69.1	68.8	87.8	86.5
Эсгий гутал	Felt boots	мян.хос	thous.pairs	10.5	7.8	9.3	6.3
Сүлжмэл эдлэл	Knitted goods	мян.ш	thous.pcs	3 448.5	4 529.3	4 220.1	2 148.2
Ноосон даавуу	Woollen fabrics	мян.тууш,м	thous.runni	64.8	50.4	120.2	195.8

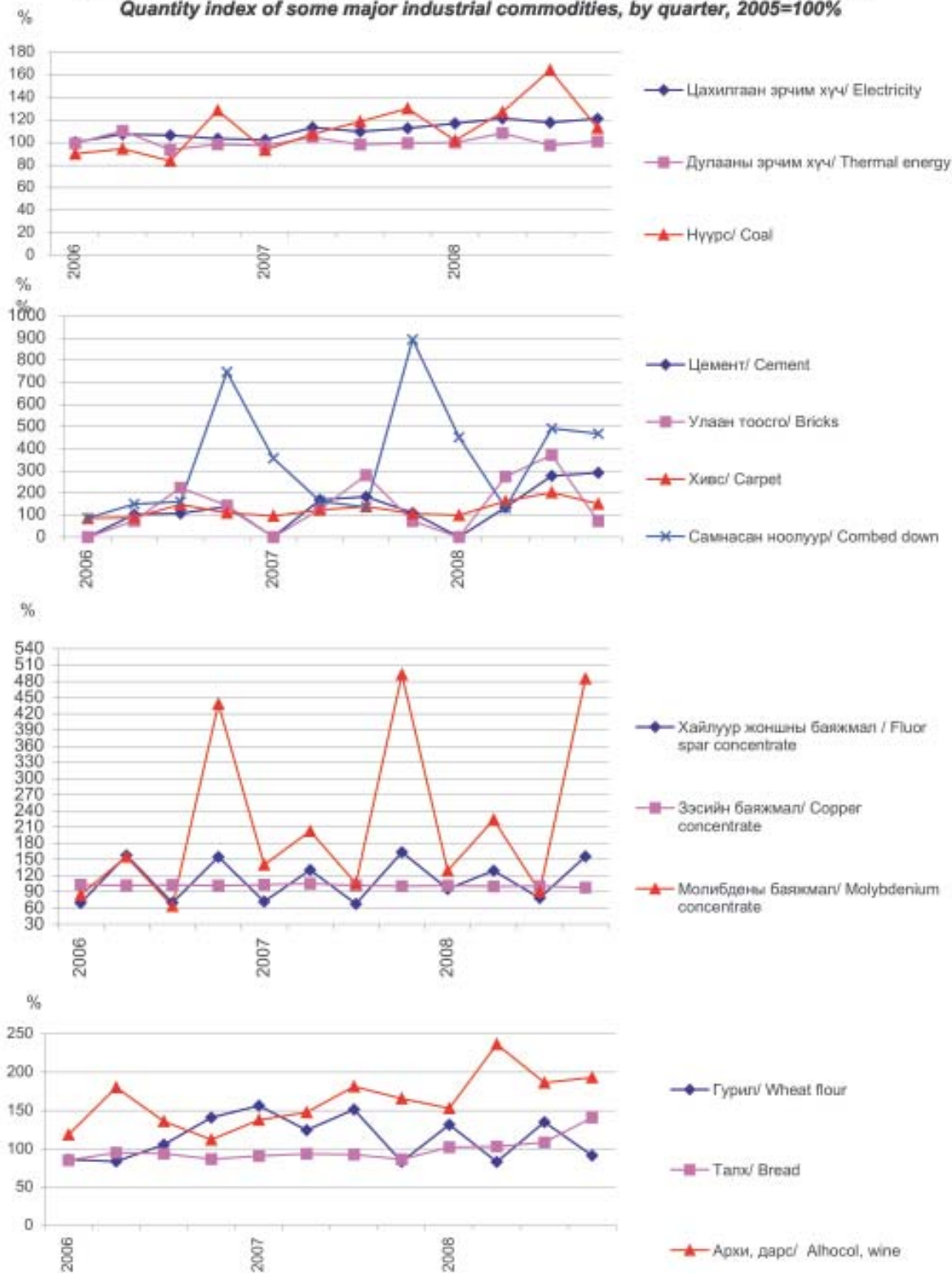
SECTION 11. INDUSTRY

(Хүснэгт 11.6-ийн үргэлжлэл - Table 11.6 continuation)

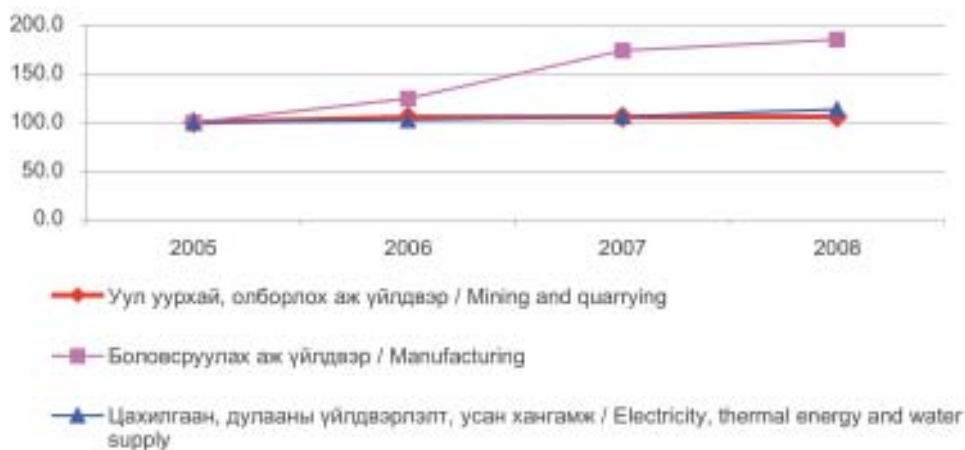
Бүтээгдэхүүн	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2005	2006	2007	2008
Цайруулсан даавуу	<i>Fabrics</i>	мян.м ²	<i>thous.m²</i>	3 006.3	-	-	-
Улны шир	<i>Hides large</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	2.1	1.0	0.5	1.1
Шевро	<i>Goat skin</i>	мян.м ²	<i>thous.m²</i>	0.4	0.0	29.4	3.7
Хром, булигаар	<i>Hide skin</i>	мян.м ²	<i>thous.m²</i>	5.5	2.0	1.9	-
Савхин гутал, ботинк	<i>Leather footwear</i>	мян.хос	<i>thous.pairs</i>	3.0	4.9	21.4	5.5
Савхин дээл	<i>Leather coat</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	3.6	4.0	4.0	2.9
Савхин цамц, пиджак	<i>Leather jacket, shirt</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	4.2	4.2	4.0	0.4
Нэхий дээл	<i>Skin coat</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	5.5	7.1	12.4	11.4
Костюм	<i>Suits</i>	мян.хос	<i>thous.pairs</i>	59.8	30.4	12.9	14.7
Оёмол өмд	<i>Stitched pants</i>	мян.ш	<i>thous.pieces</i>	7 116.3	5 910.9	4 523.4	1 996.5
Оёмол богино өмд	<i>Stitched short</i>	мян.ш	<i>thous.pieces</i>	835.1	446.7	426.6	311.0
Оёмол цамц	<i>Stitched shirt</i>	мян.ш	<i>thous.pieces</i>	10 366.0	7 208.9	4 375.4	678.7
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн	<i>Milk, dairy products</i>	сая л	<i>mln.l</i>	7.1	6.2	9.2	13.0
Малын мах	<i>Meat</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	4.8	7.8	6.8	12.0
Махан консерв	<i>Canned meat</i>	тн	<i>t</i>	201.4	349.8	139.3	538.9
Хиамны зүйл	<i>Sausages</i>	тн	<i>t</i>	1 299.7	1 225.4	1 412.3	1 784.1
Хүнсний давс	<i>Salt</i>	тн	<i>t</i>	1 896.2	1 154.4	1 143.4	1 176.8
Малын тэжээл	<i>Fodder</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	16.4	25.0	22.3	26.3
Өлөн гэдэс	<i>Small intestine</i>	мян.гогц	<i>thous.roll</i>	612.3	700.4	644.3	641.1
Спирт	<i>Spirit</i>	мян.л	<i>thous.l</i>	3 094.4	4 032.9	5 721.5	6 778.9
Архи, дарс	<i>Alcohol, wine</i>	мян.л	<i>thous.l</i>	7 956.4	10 719.6	12 591.3	15 277.4
Пиво	<i>Beer</i>	мян.л	<i>thous.l</i>	7 996.9	7 393.0	18 377.7	19 891.1
Амтат ус, ундаа	<i>Soft drinks</i>	мян.л	<i>thous.l</i>	42 260.6	38 813.2	69 732.1	85 975.8
Гурил	<i>Flour</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	58.3	63.6	70.8	62.0
Гоймон	<i>Macaroni noodles</i>	тн	<i>t</i>	886.1	1 006.4	1 361.4	2 309.8
Талх	<i>Bread</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	22.6	20.4	20.4	25.8
Нарийн боов	<i>Bakery products</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	8.3	10.2	13.0	13.2
Жигнэмэг	<i>Biscuit</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	0.5	0.4	0.4	0.5
Чихэр	<i>Sweets</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	0.1	0.1	0.1	0.1
Тамхи	<i>Cigarettes</i>	мян.блок	<i>thous.blocks</i>	3 847.0	5 085.8	7 068.7	7 815.0
Ном	<i>Book</i>	сая х.д.х	<i>mln.pr.p</i>	24.3	23.6	27.7	42.1
Сонин	<i>Newspaper</i>	сая х.д.х	<i>mln.pr.p</i>	68.6	51.2	45.5	64.8
Хүснэгт, маягт	<i>Form</i>	сая х.д.х	<i>mln.pr.p</i>	7.3	11.2	7.9	6.7
Тарилгын эм	<i>Injection</i>	мян.ампул	<i>thous.amp</i>	2 325.5	2 807.3	11 596.5	7 867.9
Шингэн эм	<i>Liquid medicine</i>	тн	<i>t</i>	81.4	127.5	285.1	850.9
Шахмал эм	<i>Medical tablets</i>	мян.боодол	<i>thous.packs</i>	4 374.3	5 026.7	7 913.2	8 374.8
Монгол эм	<i>Mongolian medicine</i>	мян.төг	<i>thous.tog</i>	91 383.2	53 747.8	55 630.2	10 045.8
Нэг удаагийн тариур	<i>Disposable injection syringe</i>	сая ш	<i>mln.pcs</i>	20.9	21.9	12.6	10.9
Нэг удаагийн зүү	<i>Disposable injection needle</i>	сая ш	<i>mln.pcs</i>	5.0	2.0	2.0	-
Алт, мөнгөн эдлэл	<i>Jewellery</i>	мян.ш	<i>thous.pieces</i>	0.7	1.4	1.5	1.1
Лаа	<i>Candle</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	5 346.4	3 470.2	3 647.7	2 119.5

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР |

Зарим гол нэрийн бүтээгдэхүүний биет хэмжээний индекс, улирлаар, 2005=100%
Quantity index of some major industrial commodities, by quarter, 2005=100%

Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлтийн индекс,
2005 оны үнээр, 2005=100%
Index of gross industrial output, at constant prices of 2005, 2005=100%

Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлтийн 2008 оны
салбарын бүтэц, оны үнээр
Composition of gross industrial output of 2008, by divisions,
at current prices

11.7 НЭГ ХҮНД НОГДОХ АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ЗАРИМ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ
SOME INDUSTRIAL PRODUCTION PER CAPITAL

Бүтээгдэхүүн	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2005	2006	2007	2008
Дулааны эрчим хүч	Thermal energy	Гкал	Gkal	3.1	3.0	3.0	2.9
Нүүрс	Coal	тн	t	3.0	3.1	3.5	3.8
Зэсийн баяжмал, 35%-ийн агуулгад шилжүүлснээр	Copper concentrate with 35%	кг	kg	141.9	143.7	142.2	136.2
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн	Milk, dairy products	л	l	2.8	2.4	3.5	4.9
Малын мах	Meat	кг	kg	1.9	3.0	2.6	4.5
Гурил	Flour	кг	kg	22.9	24.7	27.1	23.3
Цемент	Cement	кг	kg	43.9	54.6	68.8	101.2
Улаан тоосго	Bricks made from clay	ш	psc	6	9	8	11.0

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР |

11.8 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ХӨДӨЛМӨРИЙН БҮТЭЭМЖ *, салбараар, оны үнээр
INDUSTRIAL LABOUR PRODUCTIVITY*, by divisions, at current prices

		сая төг mln.tog			
Салбар	Divisions	2005	2006	2007	2008*
Бүгд	Total	29 550.0	50 513.5	60 807.0	71 848.1
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	68 915.8	115 353.8	132 472.1	141 553.8
Нүүрс олборлолт	Mining of coal and lignite, extraction of peat	27 436.7	39 738.2	55 681.3	64 391.6
Газрын тос, шатдаг хий олборлолт	Extraction of crude petroleum and natural gas	148 423.2	255 159.6	427 830.6	1 549 201.9
Төмрийн хүдэр олборлолт	Mining of metal ores	98 447.9	164 327.9	174 645.2	178 925.1
Бусад ашигт малтмал олборлолт	Other mining and quarrying	10 534.2	17 364.1	23 160.1	22 497.9
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	14 148.7	27 692.6	39 337.2	53 608.4
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	Manufacture of food products and beverages	14 620.7	23 523.7	33 362.0	52 224.9
Тамхи үйлдвэрлэл	Manufacture of tobacco products	204 320.3	340 325.3	469 852.8	700 661.4
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	Manufacture of textiles	14 852.6	26 171.1	43 143.6	46 550.2
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	Manufacture of wearing apparel dressing and dyeing of fur	3 104.7	5 657.4	7 408.9	7 427.0
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	Tanning, dressing of leather, manufacture of luggage handbags saddlery harness, footwear	1 662.4	21 806.8	17 905.9	4 757.4
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of wood and wooden products	7 307.3	13 561.4	16 067.6	41 867.2
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of paper and paper products	37 171.5	37 647.5	16 997.8	25 878.0
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх үйл ажиллагаа	Publishing, printing and reproduction of recorded media	9 620.0	20 313.9	25 561.0	40 454.5
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel	385.7	36 610.2	36 626.0	32 142.2
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of chemicals and chemical products	7 464.1	21 630.7	20 316.1	43 193.1
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of rubber and plastics products	12 361.0	143 048.0	221 372.4	134 686.2
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	Production of other non-metallic mineral products	9 995.6	19 170.1	25 635.2	46 824.7
Төмрийн үйлдвэрлэл	Manufacture of basic metals	53 903.7	67 548.1	181 602.5	149 044.8
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of fabricated metal product, except machinery & equipment	11 608.2	28 652.2	26 882.7	24 089.1
Машин тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	Manufacture of machinery & equipment	4 685.0	64 027.3	86 386.2	169 801.7
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	Manufacture of office accounting and computing machinery	-	99 685.0	80 052.8	220 827.5
Цахилгаан машин, хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of electrical machinery and apparatus	11 002.5	47 944.9	103 224.3	142 727.3
Радио, телевизор, холбооны хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of radio, television and communication equipment	-	25 114.3	31 902.7	-
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл, цаг үйлдвэрлэл	Manufacture of medical precision and optical instruments, watches and clocks	10 254.8	14 478.6	11 419.0	12 851.0
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of other transport equipment	13 480.9	14 634.5	16 707.7	17 799.3
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	Manufacture of furniture, manufacturing n.e.c	5 354.4	16 441.5	39 344.5	41 926.1
Хоёрдогч түүхий эд бэлтгэл	Recycling	-	9 737.0	25 081.8	-
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	Electricity, thermal energy and water supply	13 540.1	14 363.9	18 229.1	23 219.6
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	Electricity, thermal energy, steam	15 717.9	16 534.3	21 107.0	26 345.6
Ус ариутгал, усан хангамж	Collection, purification and distribution of water	6 150.2	7 362.2	9 060.1	13 672.4

Тайлбар:

* Нэг ажиллагчид ногдох нийт бүтээгдэхүүн

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note:

* Gross output per employees

* Preliminary data

11.9 ЦАХИЛГААН ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ БАЛАНС
BALANCE SHEET OF ELECTRICITY

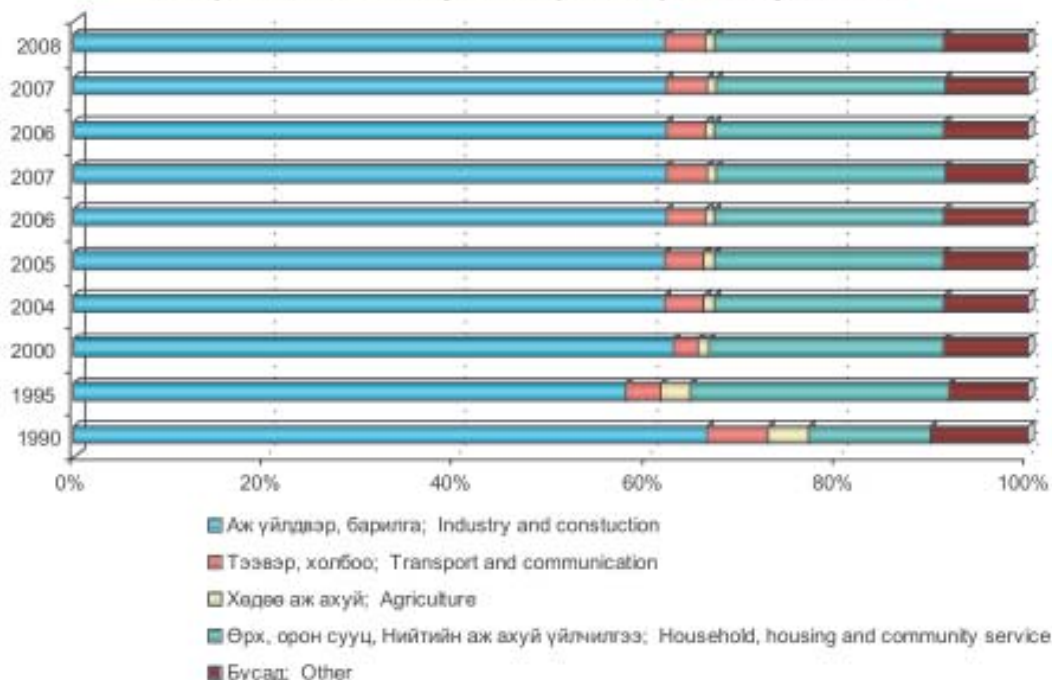
сая квт.цаг mln. kw.h

Үзүүлэлтүүд	Indicators	2005	2006	2007	2008
Нөөц-Бүгд	Resources- Total	3 586.4	3 712.5	3 896.1	4 198.2
Үйлдвэрлэсэн	Gross generation	3 418.9	3 544.2	3 700.7	4 000.6
Импорт	Import	167.5	168.3	195.4	197.6
Хуваарилалт-Бүгд	Distribution -Total	3 586.4	3 712.5	3 896.1	4 198.2
Хэрэглэсэн	Consumption	2 534.0	2 619.7	2 829.1	3 093.3
Үүнээс:	Of which:				
Үйлдвэр, барилга	Industry and construction	1 569.1	1 627.0	1 745.6	1 918.1
Тээвэр, холбоо	Transport and communication	105.8	109.4	117.3	128.7
Хөдөө аж ахуй	Agriculture	27.5	24.3	26.1	32.6
Өрх, орон сууц, нийтийн аж ахуй	Household and communal housing	609.3	629.2	694.6	742.3
Бусад	Other	222.3	229.9	245.5	271.5
Түгээлтийн болон шугамын алдагдал	Losses in transmission and distribution	419.7	442.3	442.4	435.9
Цахилгаан станцын дотоодын хэрэглээ	Station internal use	620.8	629.6	614.5	653.2
Экспорт	Export	11.9	20.8	10.1	15.9
Нэг хүн амд ногдох үйлдвэрлэсэн цахилгаан эрчим хүч,квт.ц	Electricity produced per capita, kw.h	1 341.9	1 374.4	1 415.4	1 504.4

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР |

Цахилгааны эрчим хүчний хэрэглээний бүтэц, хувиар, салбараар
Composition of electricity consumption, in percent, by divisions

11.10 НҮҮРСНИЙ БАЛАНС BALANCE SHEET OF COAL

		МЯН.ТН <i>thous.t</i>			
Үзүүлэлтүүд	Indicators	2005	2006	2007	2008
Нөөц-Бүгд	Resources- Total	7 860.4	8 465.1	9 555.5	10 453.7
Эхний үлдэгдэл	Stock at the beginning of the year	342.9	390.8	317.3	381.3
Үйлдвэрлэсэн	Produced	7 517.1	8 074.1	9 237.6	10 071.9
Төрийн өмчит уурхайнууд	State owned mining companies	4 458.5	4 941.0	6 259.7	6 674.2
Хувийн хэвшлийн уурхайнууд	Private sector's mining companies	3 058.6	3 133.1	2 977.9	3 397.7
Импорт	Import	0.4	0.2	0.6	0.5
Хэрэглэсэн-Бүгд	Consumption-Total	5 472.6	5 691.2	5 906.1	5 843.2
дулааны цахилгаан станцад хэрэглэсэн	Consumed by thermal power stations	4 619.6	4 595.2	4 935.1	4 849.9
Эдийн засгийн салбар болон өрхөд нийлүүлсэн:	Distributed to economic sectors and households	853.0	1 096.0	971.0	993.3
Үүнээс:	Of which:				
Үйлдвэр, барилга	Industry & construction	106.6	237.3	203.0	190.1
Тээвэр, холбоо	Transport & communication	101.4	120.9	121.7	41.3
Хөдөө аж ахуй	Agriculture	18.3	8.2	3.4	7.2
Орон сууц, нийтийн аж ахуй	Communal housing	513.9	549.9	454.8	580.6
үүнээс: өрхөд	of which: household	337.0	549.9	375.2	406.6
Бусад	Other	112.8	179.7	188.1	174.1
Экспорт	Export	2 116.2	2 456.6	3 268.1	4 169.3
Эцсийн үлдэгдэл	Stock at the end of the year	271.6	317.3	381.3	441.2

11.11 ДУЛААНЫ БАЛАНС
BALANCE OF THERMAL ENERGY

мян.Г.кал *thous.G.kal*

Үзүүлэлтүүд	Indicators	2005	2006	2007	2008
Үйлдвэрлэсэн	Gross generation	7 805.6	7 850.4	7 723.5	7 759.6
Дулааны цахилгаан станцын дотоод хэрэглээ	<i>Power and thermal station's internal use</i>	446.8	434.8	414.8	396.6
Эдийн салбар болон өрхөд түгээсэн-Бүгд	<i>Distributed to economic sectors and households</i>	7 358.9	7 415.6	7 288.7	7 237.9
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Үйлдвэр, барилга	<i>Industry and construction</i>	2 275.9	2 019.2	2 068.4	2 167.6
Тээвэр, холбоо	<i>Transport and communication</i>	407.5	289.3	285.5	278.6
Хөдөө аж ахуй	<i>Agriculture</i>	70.5	39.5	38.3	39.7
Өрх, орон сууц, нийтийн аж ахуй	<i>Household and communal housing</i>	3 051.2	3 354.8	3 372.0	3 429.8
Бусад	<i>Other</i>	1 375.1	1 567.8	1 400.8	1 322.2
Түгээлтийн алдагдал	<i>Losses in transmission and distribution</i>	178.7	145.0	143.7	125.1

ТЭЭВЭР

Манай орны тээвэр нь авто, төмөр зам, агаар, усан замын тээвэр гэсэн 4 үндсэн төрлөөс бүрдэж байна. Тээврийн салбарын статистикийн үндсэн үзүүлэлтээр ачаа эргэлт, тээсэн ачаа, зорчигчдын тоо, зорчигч эргэлт, олон улсын зорчигч тээврийн үйлчилгээ, шилжүүлсэн тонн.км, ажиллагчдын тоо, орлого зэрэг үзүүлэлтийг гаргаж байна.

Авто тээврийн статистикийн мэдээ тайланг аж ахуйн нэгж, байгууллагууд аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газраар дамжуулан Үндэсний статистикийн хороонд, харин Иргэний агаарын тээврийн компаниуд болон Төмөр замын хэрэг эрхлэх газар статистикийн мэдээ тайланг Үндэсний статистикийн хороонд шууд ирүүлж байсан.

Манай улсын хэмжээгээр жилд нэг удаа зохион байгуулж буй авто техникийн улсын үзлэг, тооллогын дүнг Цагдаагийн ерөнхий газрын Замын цагдаагийн газар нэгтгэн гаргаж байна. Үндэсний статистикийн хорооноос эрхлэн гаргадаг статистикийн эмхтгэлд 1998 оноос эхлэн улсын хэмжээний автомашины тоог аймаг, нийслэлээр нийтэлж байна.

Ачаа эргэлт: Нийт тээвэрлэсэн ачааны хэмжээг тээвэрлэсэн зайгаар үржүүлж ачаа эргэлтийн хэмжээг тооцно.

Зорчигч эргэлт: Нийт зорчигчдын тоог тээвэрлэсэн зайгаар үржүүлж, зорчигч эргэлтийн хэмжээг тооцно.

Шилжүүлсэн тн.км: Тээврээр гүйцэтгэсэн олон төрөл, хэлбэрийн ажил, үйлчилгээг тусгай коэффициентыг ашиглан нэг нэгжид шилжүүлж тооцно.

Авто замыг дараах байдлаар ангилна. Үүнд:

- хатуу хучилттай /Цемент, асфальт, хөнгөвчилсөн хар зам орно/,
- хайрган зам /Засч, сайжруулсан хөрсөн зам дээр хайрга, чулуу асгаж нягтруулсан/,
- сайжруулсан хөрсөн зам / Энгийн хөрсөн замыг тэгшлэн, засч, нягтруулсан/,
- энгийн шороон зам буюу ердийн хөрсөн зам /хээрийн зам/.

Сайжруулсан замын уртад хатуу хучилттай, хайрган, сайжруулсан хөрсөн замын уртыг оруулна.

TRANSPORTATION

Mongolian transportation sector consists of 4 subsectors, namely auto road, railway, air and water transportation. This section presents statistics on freight and passenger turnover, carried passenger and freight volume, international service for passenger and freight, number of employment and revenue.

The National Statistical Office receives data of auto transportation from statistical divisions of the aimags and capital city. These divisions collect data from entities and enterprises. Airlines companies and Mongolian Railway Authority forward the summarized data to the NSO.

Traffic Police Office of General Police Department of Mongolia summarizes data on State Vehicle Inspection, which is conducted once a year. Since 1998, NSO has been presenting the number of vehicles by aimags and capital city in the Statistical Yearbook of Mongolia.

Freight turnover – This indicator equals to carried freight multiplied by carried distance.

Passenger turnover – equals to carried passengers multiplied by carried distance.

In terms of ton.km – all types of the transport services are transferred to one unit using special coefficients.

Auto roads are classified as:

- Hard cover roads (cement and asphalt roads),
- Gravel roads (repaired and improved soil roads are covered with stones and gravel, thereby increasing road solidity),
- Improved soil roads (ordinary soil road is repaired, made dense and which edges are leveled off),
- Ordinary soil roads (steppe roads).

Hard cover, improved soil and gravel roads are included in the improved roads.

БҮЛЭГ 12. ТЭЭВЭР |

12.1 БҮХ ТӨРЛИЙН ТЭЭВРИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, төрлөөр MAIN INDICATORS OF TRANSPORT, by types

Тээврийн төрөл	Types of transport	2005	2006	2007	2008
Ачаа эргэлт, сая тн.км		Freight turnover, mln ton.km			
Бүгд	Total	10 267.7	9 692.9	9 030.2	9 051.4
төмөр замын	railway	9 947.7	9 225.6	8 360.7	8 261.4
авто	road	311.0	458.3	661.9	782.1
агаарын	air	8.9	9.1	7.7	7.9
усан замын	water transport	0.1	-	-	-
Тээсэн ачаа, мян.тн		Carried freight, thous.ton			
Бүгд	Total	23 670.4	23 971.4	23 281.6	23 904.4
төмөр замын	railway	15 586.3	14 779.8	14 072.6	14 646.9
авто	road	8 081.7	9 189.4	9 207.1	9 255.7
агаарын	air	2.0	2.2	1.9	1.8
усан замын	water transport	0.5	-	-	-
Зорчигч эргэлт, сая хүн, км		Passenger turnover, mln.pass.km			
Бүгд	Total	2 646.3	2 772.2	3 263.1	3 607.3
төмөр замын	railway	1 234.3	1 287.1	1 406.4	1 400.4
авто	road	639.8	648.4	869.7	1 215.0
агаарын	air	772.2	836.6	987.1	991.9
Зорчигчид, сая хүн		Carried passengers, mln.passengers			
Бүгд	Total	192.8	195.4	209.9	231.6
төмөр замын	railway	4.2	4.3	4.5	4.3
авто	road	188.2	190.7	205.0	226.9
агаарын	air	0.3	0.4	0.4	0.4

12.2 АВТО МАШИНЫ ТОО, төрлөөр NUMBER OF VEHICLES, by type

Төрөл	Types of vehicles	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	131 184	140 872	161 989	190 459
Авто машины төрлөөр		By type			
суудлын	passenger automobile	87 792	94 442	110 150	127 538
ачааны	truck	27 435	29 389	33 676	41 138
автобус	bus	11 067	11 726	13 038	15 780
цистерн	tank car	1 267	1 355	1 353	1 371
тусгай зориулалтын	vehicle for special purposes	3 623	3 960	3 772	4 632
Ашиглагдсан жилээр		By used year			
3 жил хүртэл	up to 3 years	14 769	15 378	10 620	14 028
4-6 жил	4-6 years	22 167	26 785	20 481	18 567
7-10 жил	7-10 years	28 735	37 296	49 101	43 832
11-ээс дээш	11 and over	65 513	61 413	81 787	114 032

SECTION 12. TRANSPORTATION

12.3 АВТО МАШИНЫ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF VEHICLES, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008	Үүнээс: By type					Of which: By used year				
					төрлөөр					ашиглагдсан жилээр				
					суудлын passenger automobile	ачааны truck	автобус bus	цистерн tanker car	тусгай зориулалтын special purpose's	3 жил хүртэл up to 3 years	4-6 жил 4-6 years	7-10 жил 7-10 years	11-ээс дээш 11 and over	
БҮГД	TOTAL	131 184	140 872	161 989	190 459	127 538	41 138	15 780	1 371	4 632	14 028	18 566	43 833	114 032
		Баруун бүс				West region								
Дүн	Subtotal	14 994	15 477	16 142	19 492	12 493	4 952	1 529	148	370	981	1 477	6 429	10 605
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	4 520	4 581	4 305	4 623	2 984	1 400	145	18	76	158	484	1 181	2 800
Говь-Алтай	<i>Gobi-Altai</i>	2 379	2 553	2 789	3 451	2 386	588	292	20	165	166	218	1 216	1 851
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2 311	2 684	2 639	4 683	2 540	1 483	524	46	90	162	245	1 207	3 069
Увс	<i>Uvs</i>	2 755	2 563	2 697	3 472	2 258	756	390	48	20	201	206	1 595	1 470
Ховд	<i>Khovd</i>	3 029	3 096	3 712	3 263	2 325	725	178	16	19	294	324	1 230	1 415
		Хангайн бүс				Khangai region								
Дүн	Subtotal	18 599	19 484	23 390	27 440	16 203	6 862	3 666	154	555	3 615	5 545	6 451	11 829
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 607	2 655	2 656	3 377	1 849	1 212	256	14	46	138	420	870	1 949
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 648	2 384	2 617	3 350	1 933	576	632	17	192	620	1 150	892	688
Булган	<i>Bulgan</i>	2 077	2 099	2 475	3 373	2 110	1 029	163	21	50	202	462	995	1 714
Орхон	<i>Orkhon</i>	3 898	4 680	5 485	6 564	4 368	1 221	831	61	83	2 222	2 414	1 464	464
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	3 297	3 474	5 079	5 287	2 985	1 247	1 032	12	11	234	781	1 365	2 907
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	4 072	4 192	5 078	5 489	2 958	1 577	752	29	173	199	318	865	4 107
		Төвийн бүс				Central region								
Дүн	Subtotal	16 712	19 080	20 996	27 353	14 686	9 278	2 269	196	924	3 073	2 865	6 590	14 825
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	492	625	759	901	431	348	48	39	35	107	214	171	409
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	2 652	3 499	2 986	4 793	2 848	1 351	464	18	112	832	1 056	1 694	1 211
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 124	2 488	2 954	2 883	1 677	782	162	40	222	140	232	774	1 737
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2 285	2 536	2 816	3 126	1 856	792	298	11	169	111	242	977	1 796
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	2 573	3 048	3 420	4 978	2 280	1 867	556	12	263	1 509	507	917	2 045
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	3 368	3 306	3 568	5 430	2 719	2 242	373	46	50	209	354	1 063	3 804
Төв	<i>Tov</i>	3 218	3 578	4 493	5 242	2 875	1 896	368	30	73	165	260	994	3 823
		Зүүн бүс				East region								
Дүн	Subtotal	7 139	7 696	8 755	9 326	5 156	3 344	643	44	139	377	684	1 918	6 347
Дорнод	<i>Dornod</i>	3 049	2 644	2 940	3 287	1 782	1 033	388	24	60	157	228	642	2 260
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 883	2 215	2 452	2 632	1 464	1 046	95	6	21	112	242	516	1 762
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2 207	2 837	3 363	3 407	1 910	1 265	160	14	58	108	214	760	2 325
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar								
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	73 740	79 135	92 706	106 848	79 000	16 702	7 673	829	2 644	5 982	7 995	22 445	70 426

Эх үүсвэр: Авто техникийн улсын үзлэгийн дүн, Замын цагдаагийн газар
Source: Report on the State vehicles inspection, Traffic Police Office of General Police Department

БҮЛЭГ 12. ТЭЭВЭР

12.4 ТӨМӨР ЗАМЫН ТЭЭВРИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ MAIN INDICATORS OF RAILWAY TRANSPORTATION

Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
Тээсэн ачаа, мян.тн	<i>Carried freight, thous.ton</i>	15 586.3	14 779.8	14 072.6	14 646.9
орон нутгийн	<i>local</i>	7 558.7	7 336.5	7 512.6	8 016.2
олон улсын	<i>international</i>	8 027.6	7 443.4	6 560.0	6 630.7
гаргалт	<i>exit</i>	1 468.3	1 814.2	1 776.3	2 565.0
оруулалт	<i>entry</i>	1 166.0	1 163.1	1 310.4	1 727.3
дамжин өнгөрөх	<i>transit</i>	5 393.3	4 466.1	3 473.3	2 338.4
Ачаа эргэлт, сая тн.км	<i>Freight turnover mln. t.km</i>	9 947.7	9 225.6	8 360.7	8 261.4
орон нутгийн	<i>local</i>	2 160.4	2 193.8	2 440.6	2 662.8
олон улсын	<i>international</i>	7 787.3	7 031.9	5 920.1	5 598.6
гаргалт	<i>exit</i>	1 272.0	1 529.9	1 404.1	2 132.5
оруулалт	<i>entry</i>	528.8	544.6	660.6	870.6
дамжин өнгөрөх	<i>transit</i>	5 986.6	4 957.4	3 855.4	2 959.6
Зорчигчид, мян.хүн	<i>Passengers carried, thous.person</i>	4 227.1	4 322.8	4 482.4	4 358.8
олон улсын	<i>international</i>	185.6	191.8	203.7	185.2
дотоодын	<i>local</i>	4 041.5	4 131.1	4 278.7	4 173.7
Зорчигч эргэлт, сая хүн. км	<i>Passenger turnover, mln.pass.km</i>	1 234.3	1 287.1	1 406.4	1 400.4
Төмөр замын нийт урт, км	<i>Total railway length, km</i>	1 815	1 815	1 815	1 815
1000 км ² нутаг дэвсгэрт ногдох төмөр зам, км	<i>Railway length km, per 1000 km² territory</i>	1.2	1.2	1.2	1.2
1 км төмөр замд ногдох ачаа эргэлт, мян.тн.км	<i>Freight turnover, thous.t.km per 1 km railway length</i>	5 480.8	5 083.0	4 606.4	4 551.7
зорчигч эргэлт, мян.хүн км	<i>Passengers turnover thous.km person</i>	680.0	709.2	774.9	771.6

12.5 АВТО ТЭЭВРИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ MAIN INDICATORS OF ROAD TRANSPORTATION

		2005	2006	2007	2008
Тээсэн ачаа, мян.тн	<i>Carried freight, thous.ton</i>	8 081.7	9 189.4	9 207.1	9 255.7
Ачаа эргэлт, сая тн.км	<i>Freight turnover, mln ton.km</i>	311.0	458.3	661.9	782.1
Зорчигчид, сая хүн	<i>Carried passengers, mln.passengers</i>	188.2	190.7	205.0	226.9
Зорчигч эргэлт, сая хүн.км	<i>Passenger turnover, mln.pass.km</i>	639.8	648.4	869.7	1 215.0
Сайжруулсан авто замын нийт урт, км	<i>Total improved auto road, km</i>	6 126.7	6 280.8	6 461.2	6 545.0
1000 км ² нутаг дэвсгэрт ногдох сайжруулсан авто зам, км	<i>Improved auto road km, per 1000 km² territory</i>	3.9	4.0	4.1	4.2
1 км сайжруулсан авто замд ногдох ачаа эргэлт, мян.тн.км	<i>Freight turnover, thous.t.km per 1 km improved auto road</i>	50.8	73.0	102.4	119.5
зорчигч эргэлт, мян.хүн км	<i>Passengers turnover thous.km person</i>	104.4	103.2	134.6	185.6

12.6 ИРГЭНИЙ АГААРЫН ТЭЭВРИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ MAIN INDICATORS OF CIVIL AIR TRANSPORTATION

		2005	2006	2007	2008
Тээсэн ачаа, тн	<i>Carried freight, ton</i>	2 015.5	2 164.9	1 887.2	1 841.6
шуудан	<i>mail</i>	444.9	470.7	434.2	394.4
тээш	<i>luggage</i>	394.0	324.6	297.4	262.6
ачаа	<i>freight</i>	1 176.6	1 369.7	1 155.5	1 184.6
Зорчигчид	<i>Passengers</i>				
мян.хүн	<i>carried, thousand person</i>	335.3	365.0	388.4	365.5
олон улсын	<i>international</i>	205.3	234.3	266.3	262.8
дотоодын	<i>domestic</i>	130.0	130.7	122.2	102.7
Олон улсын нислэгийн тоо*	<i>Number of international flight*</i>	50 545	58 598	65 329	69 922
дамжин өнгөрөлтийн тоо	<i>number of overflight</i>	47 109	54 537	61 245	65 543
олон улсын буулт, хөөрөлт	<i>international landing & take off</i>	3 436	4 061	4 084	4 379
Орон нутгийн нислэгийн тоо*	<i>Number of local flight*</i>	3 735	3 734	4 330	4 140

Эх үүсвэр: * ИНЕГ-ын Статистикийн мэдээлэл
Source: * Data from Civil Aviation Authority of Mongolia

12.7 САЙЖРУУЛСАН АВТО ЗАМЫН УРТ, КМ IMPROVED AUTO ROAD, km

		2005	2006	2007	2008
Сайжруулсан зам	<i>Improved auto road-total</i>	6 126.7	6 280.8	6 461.2	6 545.0
үүнээс:	<i>of which:</i>				
хатуу хучилттай	<i>with hard cover</i>	2 278.6	2 392.8	2 597.2	2 671.2
хайрган хучилттай	<i>with gravel cover</i>	1 980.3	1 980.3	1 962.0	1 999.8
сайжруулсан хөрсөн зам	<i>improved soil road</i>	1 867.8	1 907.8	1 902.0	1 874.0

ХАРИЛЦАА ХОЛБОО

Харилцаа холбооны салбарт холбооны үйл ажиллагааны нийт орлого, үүнээс хүн амаас орсон орлого, суурин телефон болон шугамын радио цэгийн тоо, үүрэн телефон, утасгүй телефон, сансрын холбооны хэрэглэгч, интернэтийн үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллага, интернэт үйлчилгээний цэг (интернэт кафе)-ийн тоо, интернэтийн байнгын хэрэглэгчдийн тоо, персонал компьютерийн тоо зэрэг үндсэн үзүүлэлтийг гаргаж байна.

Монголын цахилгаан холбоо компани, Монгол шуудан компани нь статистикийн мэдээллийг нийслэлийн нутаг дэвсгэрт байрладаг үндсэн нэгжээсээ авч нэгтгээд нийслэлийн статистикийн газарт, аймгийн холбооны газар сумдаас авч нэгтгээд аймгийн статистикийн хэлтэст мэдээлдэг бөгөөд аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газар Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлж байна. Харин холбоо, мэдээллийн технологийн үйл ажиллагааны зарим үзүүлэлтийг Үндэсний статистикийн газрын даргын 2005 оны 01/129 тоот тушаалаар зөвшөөрсөн маягтаар Мэдээлэл, Шуудан Харилцаа холбоо, Технологийн Газар цуглуулан авч боловсруулдаг болно.

Холбооны салбарын үйл ажиллагааны нийт орлогод цахилгаан холбоо, хөдөлгөөнт холбоо, мэдээллийн технологи, шуудангийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын тайлант хугацааны нийт орлогыг хамруулна.

Үүрэн телефон хэрэглэгч гэж тухайн байгуулсан сүлжээний хүрээнд хөдөлгөөнтэй /нэгээс нөгөө үүрт шилжиж/ ашиглах боломжтой утасгүй холбооны хэрэглэгчийг хэлнэ.

Утасгүй холбооны хэрэглэгч гэж тухайн байгуулсан сүлжээний хүрээнд ажиллах радио долгионы холбооны хэрэглэгчийг хэлнэ.

Сансрын холбооны хэрэглэгч гэж сансрын хиймэл дагуул ашиглан холбогдож буй холбооны хэрэглэгчийг хэлнэ.

Интернэт кафе гэдэг нь олон нийтэд нэг цэгт интернэт үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллага, аж ахуйн нэгж юм.

Интернэтийн байнгын хэрэглэгчид гэж сар бүр тодорхой хэмжээний төлбөр төлж интернэтийг тогтмол хэрэглэдэг хэрэглэгчийг хэлнэ.

COMMUNICATION

Communication sector presents the main statistics on total revenue of communication service, including revenue from population, number of telephone lines and wired radio outlets, number of cellular mobile telephone subscribers, wireless telephone and satellite subscribers, number of internet service provider and internet cafe, number of permanent internet users (subscriber), number of personal computer.

Telecommunication Company and Postal Company of Mongolia collect data from primary reporting units (from main branches, which are located in capital city) and sent to the statistical department of Ulaanbaatar city. Post offices of 21 aimags collect data from each soum and send to the statistical divisions of aimags. From there, the summarized data are sent to the National Statistical Office. Resolution 01/129 jointly by the Chairman of the National Statistical Office was issued in 2005 respectively The Information and Communication Technology, Post Authority collects and processes some information using forms of information and communication activities indicators that are approved by the NSO.

Total income of Information and communication technology industry is the total revenue entities earned in reporting year, which provide telecommunication, mobile communication, information technology and postal sectors.

Cellular mobile telephone subscribers are wireless telephone communication's users that is mobile within constructing network boundaries.

Wireless telephones are radio paging communication's users that is within constructing network boundaries.

Satellite subscribers are subscribers of communication enabled through satellite.

Internet cafe is entity, enterprise that provides internet services from certain location to the public.

Permanent internet users (subscribers) are subscribers that paying a fixed monthly subscription fee and permanently use internet.

13.1 ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ САЛБАРЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS OF COMMUNICATION DIVISION

		2005	2006	2007	2008
Холбооны салбарын тоо	<i>Number of telecommunication office</i>	357	389	344	333
Шуудангийн салбарын тоо	<i>Number of post office</i>	378	391	391	391
Холбооны үйлчилгээний орлого, оны үнээр, сая төг	<i>Communication services revenue, mln. tog, at current prices</i>	128 393.3	173 499.7	246 801.4	343 405.0
Суурин телефон цэг, мян.	<i>Number of telephone lines, thous.</i>	160.5	156.6	149.6	151.6
1000 хүнд ногдох суурин телефон цэг	<i>Number of telephone lines, per 1000 population</i>	63	61	57	57
Телевизийн нэвтрүүлэх, дахин дамжуулах станцын тоо	<i>Number of transition and relay TV stations</i>	796	632	367	359
Шугамын радио цэг, мян.	<i>Number of wired-radio outlets, thous.</i>	73.6	72.0	60.0	52.1
Телевизор, мян.	<i>Number of TV sets, thous.</i>	320.0	362.5	400.1	454.0
Кабелийн телевизийн хэрэглэгчдийн тоо	<i>Number of cabel television users</i>	77 277	81 808	89 689	101 332
Үүрэн телефон хэрэглэгчийн тоо, мян.	<i>Number of cellular mobile telephone subscibers, thous.</i>	570.9	770.1	1 175.1	1 745.9
Утасгүй холбооны хэрэглэгч	<i>Number of wireless telephones (WLL)</i>	23 003	45 111	25 123	35 404
Сансрын холбооны хэрэглэгч	<i>Satellite subscriber</i>	300	258	378	417
Интернетийн үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагын тоо	<i>Number of internet service providers (ISP)</i>	26	24	34	30
Интернэт кафе	<i>Internet cafe</i>	115	105	105	110
Интернэтийн байнгын хэрэглэгчдийн тоо, мян.	<i>Number of permanent internet users (subscriber) thous.</i>	22.0	26.0	30.0	42.0
Персональ компьютерын тоо	<i>Number of personal computer</i>	85 000 *	99 606	119 527	150 963
1000 хүнд ногдох персональ компьютерын тоо	<i>Number of personal computer, per 1000 population</i>	33	39	46	57

Эх үүсвэр: * Мэдээлэл, Шуудан, Харилцаа Холбоо, Технологийн Газар
Source: * Information and Communication Technology, Post Authority

БҮЛЭГ 13. ХАРИЛЦАА ХОЛБОО

13.2 ХОЛБОО, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ, нэр төрлөөр COMMUNICATION AND POSTAL SERVICE INDICATORS, by kind

		2005	2006	2007	2008
Явуулсан бичиг, захидал, боодол, мян.ш	<i>Number of sent mail, traffic, parcel, thous.piece</i>	821.6	829.3	665.9	604.9
1000 хүнд ногдох, ш	<i>per 1000 population, piece</i>	322	322	255	227
Хүргэсэн тогтмол хэвлэл, сая ш	<i>Number of delivered newspapers, mln.piece</i>	13.8	17.6	17.7	18.9
нэг хүнд ногдох, ш	<i>per capita, piece</i>	5.4	6.8	6.8	7.1
Цахилгаан мэдээ, мян.ш	<i>Number of telegrams, thous.piece</i>	80.3	69.0	88.7	52.8
1000 хүнд ногдох, ш	<i>per 1000 population, piece</i>	32	27	34	20
Телефон яриа*, сая минут	<i>Number of trunk calls*, mln.minutes</i>	427.6	401.7	247.7	187.8
нэг хүнд ногдох, минут	<i>per capita, minutes</i>	168	156	95	71

Тайлбар: * Зөвхөн суурин телефоны яриагаар тооцов.

Note: * Estimated by only calls of fixed line.

13.3 СУУРИН ТЕЛЕФОН ЦЭГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр NUMBER OF TELEPHONES LINES, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	160 493	156 561	149 581	151 558
	Баруун бүс			West region	
Дүн	Subtotal	13 435	12 387	11 313	10 823
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3 109	3 124	3 203	3 330
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	2 403	2 342	2 121	1 779
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2 500	2 532	1 900	1 880
Увс	<i>Uvs</i>	2 732	2 193	2 113	2 100
Ховд	<i>Khovd</i>	2 691	2 196	1 976	1 734
	Хангайн бүс			Khangaï region	
Дүн	Subtotal	22 705	21 469	19 624	18 757
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 707	1 515	1 414	929
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 092	1 809	1 786	1 725
Булган	<i>Bulgan</i>	2 233	2 308	2 237	2 107
Орхон	<i>Orkhon</i>	9 127	9 141	8 227	8 651
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	3 436	2 710	2 386	2 356
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	4 110	3 986	3 574	2 989
	Төвийн бүс			Central region	
Дүн	Subtotal	24 855	23 157	21 721	21 267
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	565	540	523	489
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	11 618	10 280	9 756	9 544
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	4 419	4 273	4 148	4 383
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2 066	2 048	1 797	1 327
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	2 138	2 253	2 086	1 930
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 982	1 942	1 761	1 933
Төв	<i>Tov</i>	2 067	1 821	1 650	1 661
	Зүүн бүс			East region	
Дүн	Subtotal	6 503	6 505	5 543	5 314
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 436	2 518	1 798	1 716
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 527	1 512	1 527	1 422
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2 540	2 475	2 218	2 176
	Улаанбаатар			Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	92 995	93 043	91 380	95 397

ГАДААД ХУДАЛДАА

Монгол Улсын Гаалийн ерөнхий газрын статистикийн мэдээг үндэслэн гадаад худалдааны салбарын үндсэн үзүүлэлтүүдийг тооцон гаргадаг. Дэлхийн худалдааны байгууллагаас боловсруулсан “Барааг тодорхойлох кодлох, уялдуулсан систем”-ийн ангиллын дагуу барааны бүлэг, нэр төрлийг харуулав.

Гадаад худалдааны гаалийн статистик нь улс орны материаллаг нөөцийг нэмэгдүүлэн эдийн засгийн нутаг дэвсгэрт орж байгаа /импорт/, мөн тус нөөцөөс хасагдан эдийн засгийн нутаг дэвсгэрээс гарч байгаа /экспорт/ бүх төрлийн барааг бүртгэн мэдээлдэг. Харин улс орны нутаг дэвсгэрээр дамжуулан өнгөрүүлж байгаа /транзит/ болон түр хугацаагаар оруулж, буцаан гаргаж байгаа /дотоодод болон хилийн чанадад боловсруулалт хийх бараанаас бусад/ бараа улс орны материаллаг нөөцийг нэмэгдүүлж, хорогдуулдаггүй тул эдгээр барааг гадаад худалдааны статистикт бүртгэдэггүй.

Гадаад худалдааны гаалийн статистикийн мэдээллийг гаргах үндсэн бүртгэл нь гаалийн хилээр нэвтрүүлсэн барааны талаархи хэрэгцээтэй бүх мэдээллийг агуулсан гаалийн мэдүүлэг болно. Гаалийн бүрдүүлэлт хийсэн эцсийн өдрөөр экспорт, импортыг бүртгэж статистикийн албан ёсны мэдээнд тусгана.

Албан ёсны статистикийн мэдээлэлд экспорт, импортын нийт хэмжээг дараах бүлгээр ангилж үзүүлнэ.

Үүнд : - Валютын төлбөрт худалдаа

- Бараа солилцоо
- Төлбөрт зориулсан бараа
- Гадаадын захиалагчийн материал, түүгээр хийсэн бараа
- Гадаадын зээлийн хөрөнгөөр нийлүүлсэн бараа
- Гадаадын тусламжийн бараа
- Хөрөнгө оруулалтаар нийлүүлсэн бараа

Барааг экспортлох гэдэг нь барааг гаалийн нутаг дэвсгэрээс гаргаж, энэхүү нутаг дэвсгэрийн гадна бүрмөсөн үлдээх зорилго бүхий бараанд хамаарах гаалийн горимыг хэлнэ.

Бүртгэлийн ерөнхий системийн дагуу экспортод доорхи горимын барааг хамруулна.

Үүнд:

- Чөлөөт эргэлтийн бүсээс гаралтай дотоодын бараа
- Үйлдвэрлэлийн чөлөөт бүсээс гаралтай дотоодын бараа
- Гаалийн нутаг дэвсгэрт боловсруулсан бараа
- Импортоор оруулж ирээд ямар нэгэн өөрчлөлт оруулалгүйгээр гаргаж байгаа гадаадын бараа /реэкспорт/

Экспортын барааг ДАФ – Монгол улсын хил нөхцлийн үнээр тооцно.

Экспортын үнийн дүнг америк долларт шилжүүлэхдээ анхны бүрдүүлэлт хийсэн өдрийн Монгол банкны валютын ханшийг хэрэглэнэ.

Барааг импортлох гэдэг нь гадаадын барааг гаалийн нутаг дэвсгэрт бүрмөсөн оруулах гаалийн горимыг хэлнэ. Энэхүү горим ёсоор бараанд ногдуулах ёстой аливаа импортын татвар, хураамжуудын төлбөр тооцоог хийж гаалийн бүхий л шаардагдах үйл ажиллагааг дуусгавар болгосон байна

Бүртгэлийн ерөнхий системийн дагуу импортод доорхи горимын барааг хамруулна.

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА |

Үүнд:

- Гадаадын бараа
- Хилийн чанадад боловсруулалт хийгдсэн гадаадын бараа
- Экспортод гарсан байдлаар нь ямар нэгэн өөрчлөлт оруулалгүй буцаан оруулж буй дотоодын бараа /реимпорт/

Импортын барааг Монгол улсын хил хүртэлх бүх зардлыг шингээсэн СИП-Монгол улсын хил нөхцлийн үнээр үнэлж статистик мэдээлэлд бүртгэнэ. Импортын барааны үнийг америк долларт шилжүүлэхдээ гаалийн эцсийн бүрдүүлэлт хийсэн өдрийн Монголбанкны валютын ханшийг хэрэглэнэ.

Монгол Улсад гадаад худалдааны үнийн болон тоо хэмжээний индекс тооцох аргачлалын дагуу экспорт, импортын үнийн болон биет хэмжээний индексийн тооцоог хийж байгаа болно.

ҮСХ-ны дарга, Сангийн сайд, Гаалийн Ерөнхий Газрын даргын 2009 оны 2 дугаар сарын 17-ны өдрийн хамтарсан тушаалаар “Гадаад худалдааны барааны статистикийн үзүүлэлтийг тооцох аргачлал”-ыг шинэчлэн баталж мөрдүүлсэн. Шинэчлэгдсэн аргачлалын дагуу гадаад худалдааны барааны статистикийн мэдээллийг тооцож байна. Аргачлалд өөрчлөлт орсноор өмнөх онуудын гүйцэтгэл өөрчлөгдсөн.

ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ

Төлбөрийн тэнцлийг Монголбанк улирал, жилээр гаргаж байна.

Төлбөрийн тэнцэл гэж тодорхой хугацаанд эдийн засгийн харъяат болон эдийн засгийн харъяат бусын хооронд хийсэн худалдаа, үйлчилгээ, орлого, урсгал шилжүүлэг, санхүүгийн болон хөрөнгийн урсгалын орлого, зарлагын гүйлгээг системчлэн нэгтгэсэн статистикийн тайлан юм. Төлбөрийн тэнцлийг үндсэн 3 бүлэг дансаар боловсруулна.

Үүнд:

1. Урсгал данс
2. Хөрөнгө ба санхүүгийн данс
3. Нөөц

Эдийн засгийн харъяатад дараахь аж ахуйн нэгж, байгууллага, хувь хүмүүсийг хамруулна. Үүнд:

- Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр оршин сууж байгаа Монгол Улсын иргэд,
- Гадаад орнуудад 1 жил хүртэл хугацаагаар түр оршин сууж байгаа Монгол Улсын иргэд,
- Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр 1 жилээс дээш хугацаагаар оршин сууж байгаа гадаадын иргэд,
- Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж байгууллага, Засгийн газрын байгууллага, төрийн бус байгууллага ба тэдгээрийн салбар, төлөөлөгчдийн газар,
- Монгол Улсаас гадаад орнуудад суугаа элчин сайдын яам, консулын болон байнгын төлөөлөгчдийн газар, тэдгээрт ажилладаг Монгол Улсын иргэд, цэргийн албан хаагч, гэр бүлийн гишүүдийн хамт,

- Гадаад орнуудад сурч байгаа болон гадаадад урт болон богино хугацаагаар эмчлүүлж буй Монгол Улсын харъяат иргэд.

Эдийн засгийн харъяатад үл хамрагдах Монгол улсын болон гадаад орны аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийг эдийн засгийн харъяат бусад оруулна.

Төлбөрийн тэнцлийн мэдээллийн эх сурвалж нь гаалийн статистикийн сарын мэдээ, Засгийн Газрын гадаадын зээлийн ашиглалт, төлбөрийн сар тутмын мэдээ, арилжааны банкуудын гадаад гүйлгээний сарын тайлан, гадаадын хөрөнгө оруулалтын мэдээ, гадаадад зорчигч иргэдийн талаархи мэдээ, Монголбанкны сарын тайлан тэнцэл, дотоодын болон гадаадын хөрөнгө оруулалттай томоохон компаниудын гадаад гүйлгээний мэдээ, гадаадаас авсан валютын зээлийн бүртгэл болон түүвэр судалгааны тоо мэдээлэл юм.

Орлого, зарлагын давхар бичилтийн зарчмыг мөрдлөг болгон эдийн засгийн харъяат болон харъяат бусын хооронд хийсэн гүйлгээг бүртгэх бөгөөд түүнийг үндэслэн төлбөрийн тэнцлийг зохионо.

Монгол Улсын төлбөрийн тэнцэлд аливаа гүйлгээг америк доллараар бүртгэж, төлбөрийн тэнцлийн гүйцэтгэлийг сая америк доллараар зохиодог. Төгрөгийн гүйлгээг америк долларт хөрвүүлэхдээ тухайн жил, улирлын валютын дундаж ханшийг хэрэглэнэ.

Төлбөрийн тэнцэлд 2004 оноос өмнө гадаад худалдааны импортыг СИФ нөхцлөөр тусгаж байсан. Харин 2004 оноос хойш СИФ нөхцлөөрх импортын дүнгээс даатгал, тээврийн өртгийг салган үйлчилгээний бүлэгт шилжүүлэн тооцож, барааны импортыг ФОб нөхцлөөр төлбөрийн тэнцэлд оруулж эхэлсэн болно.

Үндэсний статистикийн хорооны дарга, Сангийн сайд, Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2009 оны 2 дугаар сарын 17-ны өдрийн хамтарсан тушаалаар “Гадаад худалдааны барааны статистикийн үзүүлэлтийг тооцох аргачлал”-ыг шинэчлэн баталж мөрдүүлсэн. Шинэчлэгдсэн аргачлалын дагуу гадаад худалдааны барааны статистикийн мэдээллийг тооцож байна. Энэхүү өөрчлөлтийн дагуу өмнөх онуудын гүйцэтгэлийг шинэчлэн тооцлоо.

FOREIGN TRADE

Processing of the foreign trade data is based on information of the Customs Office Administration of Mongolia. The Commodities were classified according to the “Harmonized System of Coding Goods” developed by the World Trade Organization.

Customs statistics of foreign trade is registered all kinds of items, which includes export and import goods. But transit goods as well the goods which are temporarily crossed the border and returned across the frontier (excluding the goods produced in domestic and abroad market) are not registered in the foreign trade data due they are not reduce or increase the material resources of a country.

For the customs statistics, primary source information is the customs declaration. Exports and imports are reflected in the official statistics after completion of customs clearance.

In the official statistical bulletin information on export and import are shown by the following groups:

- trade with payment at foreign currency*
- barter*
- goods for repayment*
- goods made from foreign customers materials*
- goods delivered by foreign loan*
- goods of foreign aid*
- goods delivered by investment*

Exports – it means that a customs rule related to exports of goods, for the Our country is referring to countries with general trade system. General export, cover the following goods:

- domestic goods originated from free circulation area*
- domestic goods originated from industrial free zone*
- goods processed in customs territory*
- re-exports of foreign goods*

Export goods calculated by “DAF – Mongolian border” term. For transfer of overall value of export in to US dollars, Mongol Bank exchange rate of the day of customs clearance is used.

Imports – it means that a customs rule for import of foreign goods to the customs territory. All customs procedures should be finished.

According to general system for registration following goods are included in import:

- foreign goods*
- foreign goods manufactured and processed abroad*
- re-imports of domestic goods*

The price of import goods is defined as CIP – Mongolian border condition, included all costs inside the frontier and this price is a customs price. For transfer of overall value of import in to American dollars, rate of exchange of the day, is used in which was made Mongol Bank.

According to the “Methodology on price index for external trade” which is issued by the Economic and Social Affairs of United Nations, “Methodology on calculating foreign trade prices and physical volume index in Mongolia” have been approved in 1997 year. Price and volume index of foreign trade is calculated according to this methodology.

On 17th February of 2009, the chairman of NSO, the Minister of Finance and the director of Customs General Administration approved "Methodology of calculating indicators of merchandise trade statistics". According to this new methodology and its amendments, estimates of previous years have changed.

BALANCE OF PAYMENTS

Balance of Payments is compiled by the Bank of Mongolia in quarterly and annual basis. "Balance of Payments" is aggregated statistical report on trade, service, income, current transfers, financial and capital flow income, expenditure transactions made between economical residents and non-residents. The Balance of Payments is compiled by three main accounts, which are:

1. Current account
2. Capital and financial account
3. Reserve assets

"Residents" include following entities, enterprises and individuals:

- Residents of Mongolian territory, citizens of Mongolia,
- Mongolian citizens living in foreign country for less than one year,
- Foreign citizens residing in Mongolia for more than one year,
- All kinds of entities or enterprises of all types of ownership that operate in Mongolian territory, Government organizations, NGOs and its branches, resident representatives,
- Mongolian embassies in foreign countries, consular and permanent representative offices, its Mongolian employees, military and civil servants, with their family members,
- Mongolian residents or citizens studying in foreign countries and patients undergoing long and short term treatment in foreign countries.

"Non-residents" include Mongolian and foreign residents and enterprises not mentioned above.

The data source of Balance of Payment transactions are monthly data of General Customs Office, monthly data on foreign loan usage and payments compiled by the Government, monthly report of foreign transactions, foreign investment, information of citizens traveling abroad compiled by commercial banks, quarterly report and balance sheet of the Bank of Mongolia, foreign transaction report of big enterprises, foreign currency loan registry and sample survey data.

In the balance of payments transactions between residents and non-residents are registered using income and expenditure double entry principle.

In the Balance of payment of Mongolia any transaction is registered in US dollars and balance is compiled in million US dollars. In converting togrog transactions into US dollar transactions average rate of quarter or year is used.

Before 2004 foreign trade import was reflected by c.i.f. valuation. Since 2004 from General Customs Office data's imports c.i.f. insurance, transportation costs were separated and included in the service sector using f.o.b. valuation.

The "Methodology of calculating indicators of merchandise trade statistics" was approved by the chairman of NSO, the Minister of Finance and the director of Customs General Administration on 17th February of 2009. According to the updated methodology the merchandise trade statistics has aggregated. Data of previous years has revised due to the updated methodology.

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА |

14.1 НИЙТ ЭРГЭЛТ, улсаар, оны үнээр*
TOTAL TURNOVER, by countries, at current prices*

		сая ам.доллар <i>mln.USD</i>			
Улсаар	By countries	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	2 241.2	2 977.0	4 009.3	5 779.0
үүнээс:	of which:				
Австрали	<i>Australia</i>	28.4	17.9	19.8	18.5
Австри	<i>Austria</i>	1.0	1.6	6.1	7.5
АНУ	<i>USA</i>	189.6	162.6	155.6	198.3
Бельги	<i>Belgium</i>	5.8	3.9	7.6	15.8
Болгар	<i>Bulgaria</i>	1.8	1.6	2.9	3.8
Беларусь	<i>Belarus</i>	5.1	5.7	7.4	8.9
Вьетнам	<i>Viet Nam</i>	2.6	3.0	6.6	10.5
БНСУ	<i>South Korea</i>	128.8	103.9	161.1	224.7
ХБНГУ	<i>Germany</i>	49.9	52.2	94.3	103.6
Дани	<i>Denmark</i>	3.3	2.0	2.8	4.0
Израиль	<i>Israel</i>	8.1	7.3	5.9	4.0
Индонез	<i>Indonesia</i>	3.3	3.9	3.9	7.4
Испани	<i>Spain</i>	0.9	1.8	3.7	9.7
Итали	<i>Italy</i>	28.3	47.3	58.7	57.0
Их Британи	<i>United Kingdom</i>	95.8	47.6	35.9	183.2
Казакстан	<i>Kazakstan</i>	41.1	51.5	31.0	26.8
Канад	<i>Canada</i>	139.4	181.0	188.6	185.4
Киргизстан	<i>Kyrgyzstan</i>	1.3	1.4	4.2	3.1
Мексик	<i>Mexico</i>	0.2	0.8	2.1	1.0
Нидерланд	<i>Netherlands</i>	7.8	6.7	12.7	17.5
Малайз	<i>Malaysia</i>	7.0	9.8	19.8	26.1
ОХУ	<i>Russian Federation</i>	445.2	592.9	803.5	1328.6
Польш	<i>Poland</i>	10.1	12.7	24.3	32.7
Сингапур	<i>Singapore</i>	16.9	23.0	29.7	46.0
Тайвань	<i>Taiwan</i>	2.7	3.3	3.7	7.3
Тайланд	<i>Thailand</i>	0.9	2.1	6.8	17.2
Турк	<i>Turkey</i>	2.3	4.0	5.3	12.5
Украин	<i>Ukraine</i>	26.6	27.6	41.6	54.4
Унгар	<i>Hungary</i>	3.4	4.3	3.9	5.5
Финлянд	<i>Finland</i>	2.8	3.2	7.5	6.7
Франц	<i>France</i>	30.0	18.6	29.4	64.0
БНХАУ	<i>China</i>	816.4	1 414.4	1 980.3	2 534.6
Чехийн БНУ	<i>Czech Republic</i>	5.3	6.7	6.3	16.9
Швед	<i>Sweden</i>	1.8	3.9	7.6	12.1
Швейцарь	<i>Switzerland</i>	5.3	7.8	2.9	5.1
Арабын Нэгдсэн Эмират	<i>United Arab Emirates</i>	0.4	0.3	4.7	4.2
Энэтхэг	<i>India</i>	1.6	3.9	10.6	19.8
Япон	<i>Japan</i>	81.3	104.7	155.3	266.1
Бусад	<i>Other</i>	38.7	30.1	55.2	228.5

* Тайлбар: ҮСХ-ны дарга, Сангийн сайд, Гаалийн Ерөнхий газрын даргын 2009 оны 2 дугаар сарын 17-ны хамтарсан тушаалаар батлагдсан "Гадаад худалдааны барааны статистикийн үзүүлэлтийг тооцох аргачлал"-ын дагуу мэдээллийг нэгтгэв.

* Note: According to "Methodology of calculating indicators of merchandise trade statistics" which was approved by the chairman of NSO, the Minister of Finance and the director of Customs General Administration on 17th February of 2009, data of external trade statistics was aggregated.

SECTION 14. FOREIGN TRADE

14.2 ЭКСПОРТ, улсаар, оны үнээр*
*EXPORTS, by countries, at current prices**

		сая ам.доллар <i>mln.USD</i>			
Улсаар	<i>By countries</i>	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	1 063.9	1 542.0	1 947.5	2 534.5
үүнээс:	<i>of which:</i>				
Австрали	<i>Australia</i>	14.2	0.4	1.2	0.8
АНУ	<i>USA</i>	152.5	119.0	99.9	114.2
Бельги	<i>Belgium</i>	1.1	1.0	0.5	0.5
БНСУ	<i>South Korea</i>	65.1	21.4	41.5	29.9
ХБНГУ	<i>Germany</i>	12.3	9.2	17.8	11.0
Итали	<i>Italy</i>	24.8	40.4	56.7	42.2
Их Британи	<i>United Kingdom</i>	87.1	38.6	22.1	165.8
Казакстан	<i>Kazakstan</i>	0.6	1.7	0.8	1.2
Канад	<i>Canada</i>	122.1	171.2	178.6	174.6
Мексик	<i>Mexico</i>	0.1	0.0	0.1	0.0
Люксембург	<i>Luxembourg</i>	0.5	11.9	3.7	162.0
Нидерланд	<i>Netherlands</i>	4.6	2.8	7.2	6.0
ОХУ	<i>Russian Federation</i>	27.2	45.1	58.5	86.3
Польш	<i>Poland</i>	0.1	0.0	0.1	0.1
Сингапур	<i>Singapore</i>	0.6	2.3	0.4	0.4
Турк	<i>Turkey</i>	0.0	0.3	0.0	0.0
Украин	<i>Ukraine</i>	7.0	4.7	6.6	5.3
Узбекстан	<i>Uzbekstan</i>	14.8	0.2	0.2	0.1
Франц	<i>France</i>	0.7	1.8	5.4	30.3
БНХАУ	<i>China</i>	513.2	1 049.4	1 411.4	1 635.9
Чехийн БНУ	<i>Czech Republic</i>	0.2	0.8	0.1	3.1
Швед	<i>Sweden</i>	0.0	0.7	0.1	0.5
Швейцарь	<i>Switzerland</i>	4.2	6.4	1.8	2.1
Арабын Нэгдсэн Эмират	<i>United Arab Emirates</i>	0.1	0.0	2.3	3.3
Энэтхэг	<i>India</i>	0.1	1.5	2.2	0.9
Япон	<i>Japan</i>	5.8	7.1	15.1	27.6
Бусад	<i>Other</i>	4.9	4.1	13.2	30.4

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА |

14.3 ИМПОРТ, улсаар, оны үнээр* IMPORTS, by countries, at current prices*

		сая ам.доллар <i>mln.USD</i>			
Улсаар	<i>By countries</i>	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	1 177.3	1 435.0	2 061.8	3 244.5
үүнээс:	<i>of which:</i>				
Австрали	<i>Australia</i>	14.1	17.5	18.6	17.7
Австри	<i>Austria</i>	0.9	1.4	5.4	6.3
АНУ	<i>USA</i>	37.1	43.6	55.7	84.1
Бельги	<i>Belgium</i>	4.7	2.9	7.1	15.3
Болгар	<i>Bulgaria</i>	1.6	1.6	2.9	3.8
Белорусь	<i>Belarus</i>	5.1	5.6	7.4	8.9
Вьетнам	<i>Vietnam</i>	2.6	3.0	6.3	9.6
БНСУ	<i>South Korea</i>	63.7	82.5	119.6	194.8
ХБНГУ	<i>Germany</i>	37.6	43.0	76.5	92.6
Дани	<i>Denmark</i>	3.3	2.0	2.8	4.0
Израиль	<i>Israel</i>	8.1	7.3	5.9	3.8
Индонез	<i>Indonesia</i>	3.2	3.9	3.9	6.8
Испани	<i>Spain</i>	0.9	1.8	8.4	9.5
Итали	<i>Italy</i>	3.4	6.9	9.8	14.8
Их Британи	<i>United Kingdom</i>	8.7	9.0	13.8	17.4
Казакстан	<i>Kazakstan</i>	40.5	49.8	30.2	25.6
Канад	<i>Canada</i>	17.3	9.9	10.6	10.8
Киргизстан	<i>Kyrgyzstan</i>	1.1	1.2	1.8	1.5
Нидерланд	<i>Netherlands</i>	3.1	3.9	5.5	11.5
Малайз	<i>Malaysia</i>	7.0	9.8	19.8	26.1
ОХУ	<i>Russian Federation</i>	417.9	547.8	745.0	1 242.3
Польш	<i>Poland</i>	10.0	12.6	24.3	32.6
Сингапур	<i>Singapore</i>	16.3	20.7	29.3	45.6
Тайвань	<i>Taiwan</i>	2.5	3.2	3.7	7.2
Тайланд	<i>Thailand</i>	0.9	2.1	6.6	16.9
Турк	<i>Turkey</i>	2.3	3.5	5.3	12.5
Украин	<i>Ukraine</i>	19.6	22.8	35.0	49.1
Унгар	<i>Hungary</i>	3.4	4.2	3.9	5.5
Финлянд	<i>Finland</i>	2.8	3.2	7.5	6.7
Франц	<i>France</i>	29.4	16.8	24.0	33.7
БНХАУ	<i>China</i>	303.2	365.0	568.9	898.7
Чехийн БНУ	<i>Czech Republic</i>	5.1	5.9	6.3	13.8
Швед	<i>Sweden</i>	2.1	3.1	7.5	11.6
Швейцарь	<i>Switzerland</i>	1.1	1.4	1.1	3.0
Энэтхэг	<i>India</i>	1.5	2.4	8.4	18.9
Япон	<i>Japan</i>	75.5	97.6	140.2	238.5
Бусад	<i>Other</i>	19.7	16.1	32.8	43.0

SECTION 14. FOREIGN TRADE

14.4 ЭКСПОРТ, ИМПОРТ, бүсээр, оны үнээр*
 EXPORTS AND IMPORTS, by region, at current prices*

		сая ам.доллар <i>mln.USD</i>			
Бүс	Region	2005	2006	2007	2008
Нийт эргэлт		Total turnover			
Бүгд	Total	2 249.2	2 977.0	4 009.3	5 779.0
Ази	Asia	1 127.8	1 741.6	2 437.1	3 218.1
Зүүн өмнөд	Southeast				
Азийн орнууд	Asian countries	31.9	43.0	68.1	108.7
Ойрхи Дорнодын	Middle East				
орнууд	countries	21.2	16.9	25.6	27.7
Европ	Europe	745.9	864.7	1 194.2	2 126.6
Европын	European				
холбоо	Union	252.2	228.1	338.1	727.0
Америк	America	337.1	351.4	355.6	412.3
Африк	Africa	0.4	0.3	1.2	2.5
Австрали	Australia	30.0	19.0	21.2	19.5
Экспорт		Export			
Бүгд	Total	1 063.9	1 542.0	1 947.5	2 534.5
Ази	Asia	602.9	1 086.4	1 480.6	1 706.8
Зүүн өмнөд	Southeast				
Азийн орнууд	Asian countries	0.7	2.4	1.2	2.5
Ойрхи Дорнодын	Middle East				
орнууд	countries	17.6	4.1	8.9	8.2
Европ	Europe	171.1	164.6	185.9	528.5
Европын	European				
холбоо	Union	131.6	107.9	118.8	434.4
Америк	America	275.5	290.5	279.2	297.3
Африк	Africa	0.1	0.1	0.6	1.1
Австрали	Australia	14.3	0.4	1.2	0.8
Импорт		Import			
Бүгд	Total	1 177.3	1 435.0	2 061.8	3 244.5
Ази	Asia	524.9	655.2	956.5	1 511.3
Зүүн өмнөд	Southeast				
Азийн орнууд	Asian countries	31.2	40.6	66.9	106.2
Ойрхи Дорнодын	Middle East				
орнууд	countries	3.6	12.8	16.7	19.5
Европ	Europe	574.8	700.1	1 008.3	1 598.1
Европын	European				
холбоо	Union	120.6	120.2	219.3	292.6
Америк	America	61.6	60.9	76.4	115.0
Африк	Africa	0.3	0.2	0.6	1.4
Австрали	Australia	15.7	18.6	20.0	18.7

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА

14.5 ЭКСПОРТЫН ГОЛ НЭРИЙН БАРАА MAIN EXPORT COMMODITIES

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2005	2006	2007	2008
Түүхий эд		Raw material					
Бохир ноолуур	<i>Greezy cashmere</i>	тн	<i>t</i>	381.3	1 675.7	1 510.5	1 929.2
Адууны хялгас	<i>Horse hair</i>	тн	<i>t</i>	811.2	857.1	-	-
Хонины самнаагүй ноос	<i>Sheep wool</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	6.8	6.4	9.1	9.3
Тэмээний ноос	<i>Camel wool</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	0.8	0.9	0.9	0.6
Адууны дэл	<i>Horse mane</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	0.5	0.5	0.4	0.4
Үхрийн шир	<i>Cattle hide</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	-	3.5	0.1	-
Адууны шир	<i>Horse hide</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	261.4	303.0	237.4	276.5
Хонины арьс	<i>Sheep skin</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	2.7	-	-	-
Ямааны арьс	<i>Goat skin</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	17.2	5.2	-	1.8
Малын дайвар бүтээгдэхүүн	<i>Edible meet offal</i>	тн	<i>t</i>	404.4	1 025.1	1 082.3	1 561.6
Боловсруулаагүй нефть	<i>Crude petroleum oils</i>	мян. барр	<i>thous. barrel</i>	188.1	337.9	812.3	1 058.9
Нүүрс	<i>Coal</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	2 217.8	2 380.1	3 269.0	4 169.3
Боловсруулсан, хагас боловсруулсан бүтээгдэхүүн		Processed, semi-processed product					
Зэсийн баяжмал	<i>Copper concentrate</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	587.1	599.5	607.8	582.9
Молибдений баяжмал	<i>Molybdenium concentrate</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	2.4	3.3	3.2	4.1
Жоншны баяжмал	<i>Flourspar concentrate</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	311.4	355.0	360.0	348.8
Тунгаасан зэс, хайлш	<i>Refined copper & copper alloys</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	3.0	2.4	3.2	2.6
Боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт	<i>Gold, unwrought or in semi-manufactured forms</i>	тн	<i>t</i>	23.8	15.4	11.6	22.1
Цайрын баяжмал	<i>Zinc concentrate</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	-	105.8	132.6	137.5
Гуалин	<i>Timber</i>	м ³	<i>m³</i>	37.3	62.3	87.3	-
Зүсмэл материал	<i>Sawn wood</i>	мян.м ³	<i>thous.m³</i>	0.5	1.1	0.3	0.1
Самнасан ноолуур	<i>Combed goat down</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	0.9	1.4	1.8	1.6
Ноолууран топс	<i>Tops of cashmere</i>	тн	<i>t</i>	13.9	13.0	15.5	4.0
Өлөн гэдэс	<i>Intestine</i>	тн	<i>t</i>	295.2	260.1	290.7	438.5
Мах	<i>Meat</i>	мян.тн	<i>thous.t</i>	7.8	11.7	10.9	10.3
Бугын ясан эвэр	<i>Deer bone horns</i>	тн	<i>t</i>	29.0	12.8	37.5	-
Ясны гурил	<i>Bonedust</i>	тн	<i>t</i>	20.0	890.9	8 914.0	9 770.0
Архи	<i>Vodka</i>	мян.л	<i>thous.l</i>	26.8	78.2	95.2	92.9
Сүлжмэл пальто, цув, хүрэм	<i>Knitted or crocheted coat, jacket</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	15.3	2.1	2.3	6.8
Сүлжмэл дотуур хувцас	<i>Knitted or crocheted underwear</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	10 832.8	9 308.0	7 675.1	2 802.2
Сүлжмэл гадуур цамц	<i>Knitted or crocheted sweater (jumper)</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	4 508.8	4 342.4	1 809.4	671.3
Сулжмэл бээлий	<i>Knitted or crocheted and gloves mittens</i>	мян.хос	<i>thous.pairs</i>	1.9	3.0	2.5	4.9
Оёмол пальто, цув, хүрэм, нөмрөг	<i>Sewn coat, jacket</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	19.1	1.3	4.2	3.4
Оёмол дотуур хувцас	<i>Sewn underwear</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	4 874.5	3 898.4	1 639.4	377.4
Нейлон, резин материалаар хийсэн оёмол хувцас	<i>Sewn synthetic wearing apparel</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	0.0	0.5	0.1	0.3

SECTION 14. FOREIGN TRADE

(Хүснэгт 14.5 -ын үргэлжлэл Table 14.5 continuation)

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2005	2006	2007	2008
Хивс	Carpets	сая м ²	mln.m ²	0.1	0.1	0.2	0.2
Хөнжил ба аяны хөнжил	Blankets & travelling rugs	мян.ш	thous.pcs	6.9	10.9	11.6	17.5
Үүнээс:	Of which:						
Тэмээний ноосон	Camel wool	мян.ш	thous.pcs	5.4	8.1	5.6	7.5
	Хаягдал бүтээгдэхүүн		Waste product				
Зэс	Waste copper	тн	t	1.0	0.0	0.0	-
Хөнгөн цагаан	Aluminium scrap	тн	t	96.4	0.0	0.0	-
Хар төмөр	Iron scrap	мян.тн	thous. t	6.0	3.3	1.4	0.9
Хар тугалга	Lead waste & scrap	мян.тн	thous. t	0.5	0.7	0.3	0.1

**14.6 ИМПОРТЫН ГОЛ НЭРИЙН БАРАА
MAIN IMPORT COMMODITIES**

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2005	2006	2007	2008
	Өргөн хэрэглээний бараа		Consumer goods				
	Хүнсний бараа		Food commodities				
Үр тариа	Wheat	мян.тн	thous.t	97.5	102.2	92.8	171.3
Гурил	Flour	мян.тн	thous.t	103.9	105.6	112.3	132.9
Ургамлын тос	Vegetable oil	мян.тн	thous.t	0.2	0.1	3.6	1.3
Маргарин	Margarin	мян.тн	thous.t	4.6	5.1	5.2	4.7
Цөцгийн тос	Butter	тн	t	8.4	104.6	114.5	77.1
Элсэн чихэр	Granulated sugar	мян.тн	thous.t	26.8	26.3	36.7	42.9
Хатуу чихэр	Candy	мян.тн	thous.t	6.0	5.4	7.1	7.3
Амтлаг гурилан зүйлс	Flavoured flour product	мян.тн	thous.t	6.1	6.7	9.2	11.2
Лаазалсан жимс, самар	Canned fruits, nuts	мян.тн	thous.t	0.1	0.0	0.0	0.2
Цагаан будаа	Rice	мян.тн	thous.t	13.8	19.1	28.4	27.9
Шар будаа	Millet	мян.тн	thous.t	8.4	7.2	5.7	3.8
Ногоон цай	Green tea	мян.тн	thous.t	1.5	2.0	2.5	2.7
Янжуур тамхи	Cigarette	сая ш	mln.pcs	629.3	761.4	1 512.4	1 867.2
Дүнсэн тамхи	Tobacco	тн	t	1 383.3	1 178.7	1 405.5	1 532.2
Төмс	Potato	мян.тн	thous.t	41.0	35.6	30.2	35.4
Сонгино, сармис	Onion, garlic	мян.тн	thous.t	5.5	4.3	1.9	14.4
Жимс, жимсгэнэ	Fresh fruit	мян.тн	thous.t	22.6	15.3	17.0	17.0
Үүнээс:	Of which:						
Алим, лийр	Apple, pear	мян.тн	thous.t	16.3	9.4	10.0	6.5
Согтууруулах биш ундаа	Soft drinks,	сая литр	mln. litres	4.2	5.5	6.6	9.9
Согтууруулах ундаа	Alcohol drinks	сая литр	mln. litres	9.4	12.0	19.9	23.0
Үүнээс:	Of which:						
Шар айраг	Beer	сая литр	mln. litres	7.8	10.8	17.0	20.5
	Хүнсний бус		Non-food commodities				
Саван	Soap	тн	t	6 261.5	6 745.9	6 791.0	6 953.1
Үүнээс:	Of which:						
Гар нүүрийн саван	Toilet soap	тн	t	1 538.1	1 456.4	1 928.1	1 704.7
Эдийн саван	Laundry soap	тн	t	4 553.7	5 006.3	4 424.4	4 662.8
Угаалгын нунтаг	Detergent	тн	t	2 751.1	3 184.3	4 459.2	5 052.1
Тунгаар савлагдсан эм	Packet medicine	тн	t	790.7	813.2	1 068.6	1 217.7

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА

(Хүснэгт 14.6 -гийн үргэлжлэл Table 14.6 continuation)

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2005	2006	2007	2008
Хуванцар лонх, сав	Plastic bottle, box	сая ш	mln.pcs	115.3	134.6	188.4	243.4
Үүнээс:	Of which:						
Хуванцар шуудай	Sacks & bags						
болон уут		сая ш	mln.pcs	42.2	42.1	51.6	79.6
Нийлэг мяндсан даавуу	Synthetic paper fabric	сая м ²	mln.m ²	10.7	8.3	4.8	3.6
Хөвөн цаасан даавуу	Cotton fabrics	сая м ²	mln.m ²	8.7	9.3	3.5	1.3
Савхин түрийтэй гутал	Leather footwear	мян.хос	thous.pairs	34.1	55.0	47.7	105.0
Хөргөх, хөлдөөх төхөөрөмж	Refrigerator, freezer	мян.ш	thous.pcs	29.9	29.2	55.0	75.6
Үүнээс:	Of which:						
Ахуйн зориулалтат шахуургат хөргөгч	Household compression-type refrigerator	ш	p	4 070	408	922	3 653
Ахуйн зориулалтат шингэнт, шахуургат цахилгаан хөргөгч	Absorption-type, electrical refrigerator	ш	p	1 128	743	-	-
Ахуйн угаалгын машин	Washing machines	ш	p	23 101	31 493	41 507	58 250
Ус халаах зэрэг ахуйн цахилгаан хэрэгсэл	Electric domestic appliances	мян.ш	thous.pcs	93.5	124.8	162.2	256.6
Үүнээс:	Of which:						
Цахилгаан зуух	Electric ovens	мян.ш	thous.pcs	34.8	40.4	58.9	95.3
Цахилгаан индүү	Electric smoothing irons	мян.ш	thous.pcs	11.7	20.5	23.9	31.5
Тоос сорогч	Vacuum cleaner	мян.ш	thous.pcs	26.0	21.9	1.8	5.5
Оёдлын машин	Sewing machines	мян.ш	thous.pcs	0.1	0.8	0.6	1.2
Телевизор, видео монитор ба видео проектор	Television, video monitors & video projectors	мян.ш	thous.pcs	41.4	43.8	67.7	91.1
Үүнээс:	Of which:						
Өнгөт телевизор	Colour TV	мян.ш	thous.pcs	31.4	29.2	37.1	68.1
Хар, цагаан телевизор	Black & white TV	мян.ш	thous.pcs	9.7	14.2	0.5	3.1
Магнитофон	Cassette player	мян.ш	thous.pcs	0.4	2.0	-	-
Дамжуулагч утасгүй телефон аппарат	Line telephone sets with cordless handsets	мян.ш	thous.pcs	14.8	4.8	4.5	4.0
Мэдээлэл боловсруулах машин, түүний бүрдэл	Data processing equipment its spare parts	мян.ш	thous.pcs	114.0	224.7	89.6	105.7
Үүнээс:	Of which:						
Мэдээлэл боловсруулах автоматмашины блок	Other units of automatic data processing	мян.ш	thous.pcs	10.9	61.9	3.9	2.5
Үйлдвэр, техникийн зориулалттай For production and technical							
Цонхны шил	Window glass	мян.м ²	thous.m ²	818.5	803.8	936.3	1 436.6
Азотын бордоо	Nitrogen	мян.тн	thous.t	13.3	20.3	18.7	27.3
Цемент	Cement	мян.тн	thous.t	175.1	243.5	415.4	643.7
Сонины цаас	Paper	мян.тн	thous.t	2.2	2.0	1.9	3.3
Шинэ дугуй	New tyre	мян.ш	thous.pcs	121.2	124.8	186.6	163.8
Үүнээс:	Of which:						
Суудлын автомашины Автобус, ачааны машины	Cars' Buses' or trucks'	мян.ш	thous.pcs	67.8	72.0	109.4	84.8
		мян.ш	thous.pcs	26.5	25.3	43.5	38.6

SECTION 14. FOREIGN TRADE

(Хүснэгт 14.6 -гийн үргэлжлэл Table 14.6 continuation)

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2005	2006	2007	2008
Ган хоолой ба ган огтолбор	Steel tubes, steel parts	тн	t	5 999.4	7 950.1	17 008.9	26 222.3
Хар төмрөн бусад хоолой хөндий огтолбор	Other tubes, pipes & hollow profiles	тн	t	4 918.0	9 590.8	19 580.4	20 776.7
Шингэн зүйлсийн насос	Liquid pump	мян.ш	thous.pcs	23.2	33.9	339.1	198.3
Өрөөний агаар тохируулах төхөөрөмж	Air conditioning machines, motordriven fan	ш	p	9 650	14 727	22 172	25 957
Үүнээс:	Of which:						
Хана буюу цонхонд бэхлэх агааржуулагч төхөөрөмж	Window or wall types, self-contained	ш	p	932	1 812	1 614	7 564
Хэвлэгч машин механизм тэдгээрийн туслах эд анги	Printing machinery, machines & their auxiliary parts	ш	p	1 463	1 120	48 329	98 255
Үүнээс:	Of which:						
Хэвлэлийн машины туслах төхөөрөмж	Machines for uses ancillary to printing	ш	p	8	5	-	-
Нэхмэлийн мяндас бэлдэх, ээрэх, ороох машин	Machines for preparing textile, spinning	ш	p	80	235	924	533
Үүнээс:	Of which:						
Нэхмэлийн самнах машин	Combing machines	ш	p	19	19	99	54
Сүлжээс, нэхээс, үслэг гадаргын нэхээний машин	Knitting & stitch-bonding machines	ш	pcs	55	190	53	177
Үүнээс:	Of which:						
Сүлжмэл оёдлын машин	Stitch-bonding machines	ш	pcs	32	47	24	14
Шороо, чулуу ялгах, холих машин	Machinery for sorting, screening mixing of stones	мян.ш	thous.pcs	145.8	22.6	20.6	32.2
Цахилгаан хөдөлгүүр, үүсгүүр	Electric engines	мян.ш	thous.pcs	2.3	2.2	3.0	3.1
Бульдозер, авто хусуур, индүүдэгч, тэгшлэгч, экскаватор	Bulldozer, grader, leveller road, roll	ш	p	358	2 134	1 249	1 402
Үүнээс:	Of which:						
Гинжит бульдозер	Track laying bulldozer	ш	p	49	48	92	113
Нийтийн тээврийн хэрэгсэл	Public transport means	ш	p	1 639	2 341	2 791	3 172
Суудлын автомашин	Cars	ш	p	14 366	21 784	22 150	38 526
Үүнээс:	Of which:						
Цилиндрийн багтаамж нь:	Cylinder capacity: not exceeding:						
1000 см ³ -с ихгүй	1000 cc	ш	p	97	281	713	1 928
1000-1500 см ³ -с ихгүй	1000-1500 cc	ш	p	2 636	4 964	9 562	17 277
1500-3000 см ³ -с ихгүй	1500-3000 cc	ш	p	7 606	11 165	7 301	12 220
3000 см ³ -с ихгүй	3000 cc	ш	p	994	2 374	2 156	3 898
1500-2500 см ³ -с ихгүй	1500-2500 cc	ш	p	541	441	214	477
	exceeding:						
2500 см ³ -с их	2500 cc	ш	p	2 470	2 553	1 548	2 218

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА

(Хүснэгт 14.6 -гийн үргэлжлэл Table 14.6 continuation)

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2005	2006	2007	2008
Ачааны тэрэг	Trucks	ш	p	6 237	7 481	13 116	18 073
Үүнээс:	Of which:						
даац нь	g.v.w. not						
5 тонноос ихгүй	exceeding 5 tons	ш	p	5 439	6 638	11 455	15 002
даац нь 5-20 тонн	g.v.w. exceeding						
5 тонноос ихгүй	5 tons but not						
даац нь	exceeding 20 tons	ш	p	301	275	682	1 420
20 тонноос их	g.v.w.						
exceeding 20 tons	exceeding 20 tons	ш	p	164	144	129	483
Оч асаагуурт:	Stark ignition:						
даац нь	g.v.w. not						
5 тонноос доош	exceeding 5 tons	ш	p	62	70	125	68
даац нь	g.v.w.						
5 тонноос их	exceeding 5 tons	ш	p	28	26	24	19
Тээврийн	Spare parts						
хэрэгслэлийн	for vehicles						
сэлбэг эд анги		мян.ш	thous.p	305.1	313.2	501.0	511.8
Төрөл бүрийн	Tractors and						
трактор,өөрөө	selfpropelled						
явагч механизм	mechanisms	ш	p	515	1 520	1 282	2 398
Түлш, эрчим хүч	Fuel, energy						
Автобензин	Petrol	мян.тн	thous.t	254.8	280.4	346.2	366.0
Дизелийн түлш	Diesel	мян.тн	thous.t	270.9	310.0	387.6	428.3
Онгоцны түлш	Jet fuel	мян.тн	thous.t	18.9	41.4	39.2	31.6
Түлшний мазут	Mazut	мян.тн	thous.t	4.9	4.4	7.6	6.8
Тослох материал	Lubricants	мян.тн	thous.t	1.8	1.5	2.6	2.8
Цахилгаан							
эрчим хүч	Electricity	сая квт.ц	mln.kwt.h	175.5	241.8	207.6	197.6

SECTION 14. FOREIGN TRADE

 14.7 ЭКСПОРТЫН БҮТЭЦ, барааны бүлгээр*
 COMPOSITION OF EXPORT, by groups of commodities*

Барааны бүлэг	Groups of commodities	2005	2006	2007	2008
Дүн	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Мал, амьтад тэдгээрээс гаралтай бүтээгдэхүүн	Live animals, animals origin products	1.8	1.7	1.4	1.3
Ургамлын гаралтай бүтээгдэхүүн	Vegetable origin products	0.1	0.6	0.1	0.0
Мал, амьтан, ургамлын гаралтай өөх тос	Animal and vegetable fat and oil	0.0	0.0	0.0	0.0
Хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн	Food products	0.2	0.1	0.1	0.1
Эрдэс бүтээгдэхүүн	Mineral products	42.7	58.0	66.8	60.3
Химийн болон химийн үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	Chemical and chemical industry products	0.0	0.0	0.1	1.3
Хуванцар, каучук, түүгээр хийсэн эдлэл	Plastics, rubber, and articles thereof	0.1	0.1	0.1	0.1
Түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс, эдгээрээр хийсэн эдлэл	Raw and processed hides, skins and fur and articles thereof	2.9	2.9	2.1	1.6
Мод, модон эдлэл	Wood and wooden articles	0.1	0.1	0.1	0.0
Целлюлоз, цаас, картон, тэдгээрээр хийсэн зүйл	Cellulose, paper, cardboard and articles thereof	0.3	0.0	0.0	0.0
Нэхмэл болон нэхмэл бүтээгдэхүүн	Textiles and textile articles	18.0	16.0	13.5	8.9
Гутал, малгай, шүхэр, өд, хиймэл цэцэг	Footwear, headwear, umbrellas feather and artificial flowers	0.0	0.0	0.0	0.1
Чулуу, гөлтгөнө, цемент, шөрмөсөн чулуу тэдгээрээр хийсэн зүйл	Articles of stone, plaster, cement, asbestos, glass and glassware	0.0	0.0	0.0	0.0
Үнэт, хагас үнэт чулуу, металл, гоёлын зүйл	Natural or cultured pearls, precious metal, jewellery	31.2	17.5	12.1	23.7
Үндсэн төмөрлөг болон түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн	Base metals and articles thereof	1.7	1.6	1.4	0.9
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, эдгээрийн сэлбэг, эд анги	Machinery, equipment electric appliances, recorders, TV sets and spare parts	0.3	0.6	0.8	0.6
Авто, агаарын ба усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	Auto, air and water transport vehicles and their spare parts	0.5	0.6	1.0	0.8
Хараа зүй, гэрэл, кино зураг, хэмжүүр, хяналт, эмнэлэг, мэс заслын багаж, цаг, хөгжмийн зэмсэг	Optical, photographic, cinematographic, measuring, control, medical, surgical and musical instruments, watches	0.0	0.1	0.3	0.2
Үйлдвэрийн төрөл бүрийн бараа	Various industrial goods	0.1	0.1	0.1	0.1
Бусад	Other	0.0	0.0	0.0	0.0

* Тайлбар: ҮСХ-ны дарга, Сангийн сайд, Гаалийн Ерөнхий газрын даргын 2009 оны 2 дугаар сарын 17-ны хамтарсан тушаалаар батлагдсан "Гадаад худалдааны барааны статистикийн үзүүлэлтийг тооцох аргачлал"-ын дагуу мэдээллийг нэгтгэв.

* Note: According to "Methodology of calculating indicators of merchandise trade statistics" which was approved by the chairman of NSO, the Minister of Finance and the director of Customs General Administration on 17th February of 2009, data of external trade statistics was aggregated.

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА

14.8 ИМПОРТЫН БҮТЭЦ, барааны бүлгээр*
COMPOSITION OF IMPORT, by groups of commodities*

Барааны бүлэг	Groups of commodities	2005	2006	2007	2008
Дүн	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Мал, амьтад, тэдгээрээс гаралтай бүтээгдэхүүн	Live animals, animals origin products	0.5	0.6	0.5	0.5
Ургамлын гаралтай бүтээгдэхүүн	Vegetable origin products	4.8	4.4	3.8	4.9
Мал, амьтан, ургамлын гаралтай өөх тос	Animal and vegetable fat and oil	1.1	0.8	0.9	0.9
Хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн	Food products	6.7	6.7	7.7	7.1
Эрдэс бүтээгдэхүүн	Mineral products	27.7	31.4	29.2	29.7
Химийн болон химийн үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	Chemical and chemical industry products	4.6	5.0	5.2	4.7
Хуванцар, каучук, түүгээр хийсэн эдлэл	Plastics, rubber, and articles thereof	2.6	2.7	3.3	2.6
Түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс, эдгээрээр хийсэн эдлэл	Raw and processed hides, skins and fur and articles thereof	0.1	0.1	0.1	0.1
Мод, модон эдлэл	Wood and wooden articles	0.5	0.5	0.6	0.6
Целлюлоз, цаас, картон, тэдгээрээр хийсэн зүйл	Cellulose, paper, cardboard and articles thereof	1.9	1.8	1.7	1.4
Нэхмэл болон нэхмэл бүтээгдэхүүн	Textiles and textile articles	6.5	4.5	2.4	1.2
Гутал, малгай, шүхэр, өд, хиймэл цэцэг	Footwear, headwear, umbrellas feather and artificial flowers	0.1	0.1	0.1	0.2
Чулуу, гөлтгөнө, цемент, шөрмөсөн чулуу, тэдгээрээр хийсэн зүйл	Articles of stone, plaster, cement, asbestos, glass and glassware	1.6	1.7	2.3	2.0
Үнэт, хагас үнэт чулуу, металл, гоёлын зүйл	Natural or cultured pearls, precious metal, jewellery	0.0	0.0	0.0	0.0
Үндсэн төмөрлөг болон түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн	Base metals and articles thereof	7.3	6.8	8.0	8.3
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, эдгээрийн сэлбэг, эд анги	Machinery, equipment electric appliances, recorders, TV sets and spare parts	21.7	18.9	20.6	18.7
Авто, агаарын ба усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	Auto, air and water transport vehicles and their spare parts	9.9	10.4	10.8	14.1
Хараа зүй, гэрэл, кино зураг, хэмжүүр, хяналт, эмнэлэг, мэс заслын багаж, цаг, хөгжмийн зэмсэг	Optical, photographic, cinematographic, measuring, control, medical, surgical and musical instruments, watches	1.2	1.4	1.5	1.6
Үйлдвэрийн төрөл бүрийн бараа	Various industrial goods	1.2	1.7	1.3	1.4
Бусад	Other	0.0	0.5	0.0	0.0

SECTION 14. FOREIGN TRADE

 14.9 ГАДААД ХУДАЛДААНЫ ҮНИЙН ИНДЕКС, барааны гол бүлгээр*
 PRICE INDEXES OF FOREIGN TRADE, by main groups of commodities*

		2005=100					
Барааны бүлэг	Groups of commodities	Үнийн индекс Price Index					
		Экспорт Exports			Импорт Imports		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
Мал, амьтад, тэдгээрээс гаралтай бүтээгдэхүүн	<i>Live animals, animals origin products</i>	97.5	90.7	90.4	102.3	110.3	142.7
Хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн	<i>Food products</i>	105.3	228.9	279.2	109.2	122.3	156.4
Эрдэс бүтээгдэхүүн	<i>Mineral products</i>	170.2	223.0	243.9	119.0	132.0	191.1
Түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс, эдгээрээр хийсэн эдлэл	<i>Raw & processed hides, skins, fur & articles thereof</i>	95.9	81.8	134.1	98.8	177.7	221.4
Нэхмэл, нэхмэл бүтээгдэхүүн	<i>Textiles & textile articles</i>	100.2	118.8	147.5	98.8	106.2	93.1
Үнэт, хагас үнэт чулуу, металл гоёлын зүйлс	<i>Natural or cultured pearls, precious metal, jewellery</i>	126.1	145.7	194.7	111.2	126.6	662.5
Үндсэн төмөрлөг, түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн	<i>Base metals & articles thereof</i>	138.0	272.0	256.8	90.8	94.8	122.4
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн сэлбэг, эд анги	<i>Machinery, equipment electric appliances, recorders, TV sets & spare parts</i>				150.2	267.8	262.8
Авто, агаар, усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	<i>Auto, air & water transport vehicles & their spare parts</i>				89.9	108.2	133.9

 14.10 ГАДААД ХУДАЛДААНЫ ИНДЕКС, ХУДАЛДААНЫ НӨХЦЛИЙН ИНДЕКС*
 INDEXES OF FOREIGN TRADE AND TERMS OF TRADE*

		2005=100		
		2006	2007	2008
Үнийн индекс:	<i>Price indexes:</i>			
Экспорт	<i>Exports</i>	137.4	171.4	202.0
Импорт	<i>Imports</i>	118.9	159.2	190.5
Биет хэмжээний индекс:	<i>Volume indexes:</i>			
Экспорт	<i>Exports</i>	102.1	109.4	118.4
Импорт	<i>Imports</i>	142.6	179.5	217.0
Худалдааны нөхцлийн индекс:	<i>Terms of trade index:</i>	115.5	107.7	106.0

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА

14.11 ГАДААД ХУДАЛДААНЫ БИЕТ ХЭМЖЭЭНИЙ ИНДЕКС, барааны гол бүлгээр*
VOLUME INDEXES OF FOREIGN TRADE, by main groups of commodities*

2005=100

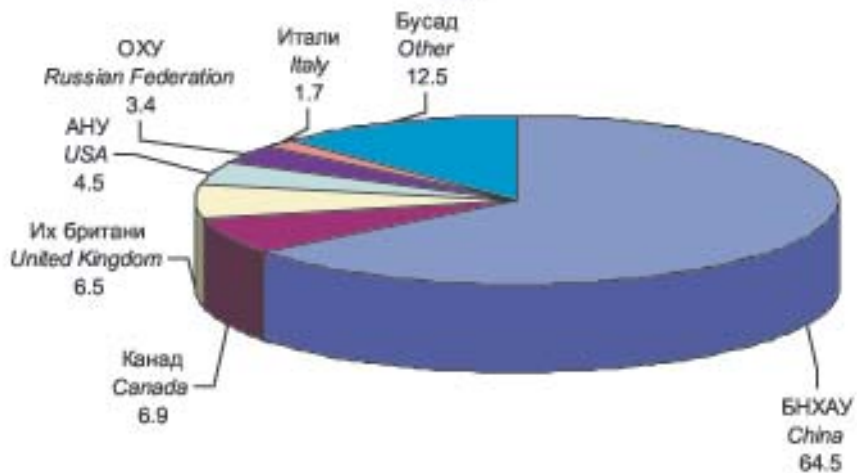
Барааны бүлэг	Groups of commodities	Биет хэмжээний индекс Volume index					
		Экспорт Exports			Импорт Imports		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
Мал, амьтад, тэдгээрээс гаралтай бүтээгдэхүүн	Live animals, animals origin products	92.0	105.9	134.9	114.6	125.6	186.3
Хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн	Food products	184.4	145.3	130.2	111.1	169.3	197.3
Эрдэс бүтээгдэхүүн	Mineral products	108.9	116.1	123.0	116.3	144.2	158.4
Түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс, эдгээрээр хийсэн эдлэл	Raw & processed hides, skins, fur & articles thereof	158.1	175.1	159.0	176.0	190.3	343.7
Нэхмэл, нэхмэл бүтээгдэхүүн	Textiles & textile articles	151.2	194.0	155.0	80.3	62.5	48.4
Үнэт, хагас үнэт чулуу, металл гоёлын зүйлс	Natural or cultured pearls, precious metal, jewellery	64.7	48.6	92.9	91.6	71.3	218.7
Үндсэн төмөрлөг, түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн	Base metals & articles thereof	87.5	140.6	95.1	145.3	260.9	353.0
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн сэлбэг, эд анги	Machinery, equipment electric appliances, recorders, TV sets & spare parts				220.6	232.7	320.3
Авто, агаар, усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	Auto, air & water transport vehicles & their spare parts				148.5	193.9	262.8

14.12 ЭКСПОРТ, ИМПОРТ, барааны бүлгээр, олон улсын худалдааны стандарт ангиллаар*
EXPORT AND IMPORT, by some groups of commodities, by Standart International Trade Classification *

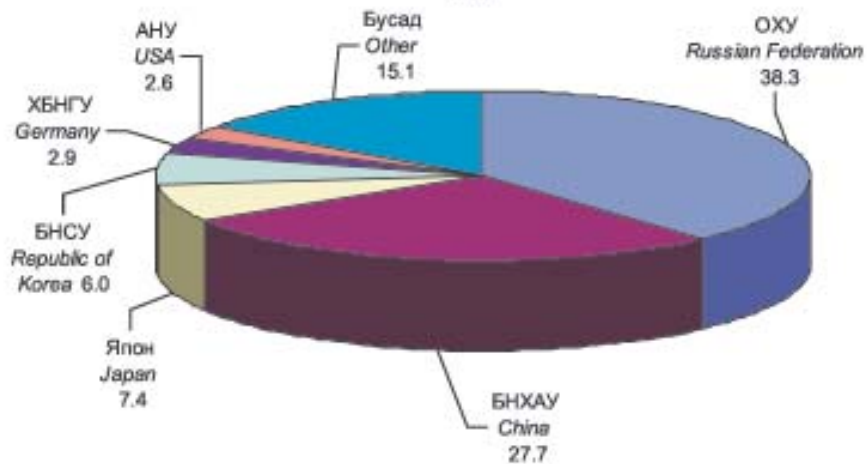
сая ам.доллар mln.USD

Барааны бүлэг	Commodity groups	Экспорт Exports				Импорт Imports			
		2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Дүн	Total	1 063.9	1 542.0	1 947.5	2 534.5	1 177.3	1 435.0	2 061.8	3 244.5
Хүнс ба мал, амьтад	Food and live animals	12.7	26.6	33.6	27.1	121.5	142.6	208.3	344.0
Тамхи, ундаа	Beverages and tobacco	0.3	0.5	0.6	0.4	21.5	27.9	40.8	70.0
Түлшнээс бусад түүхий эд, материал	Crude materials, inedible, except fuels	515.9	997.4	1366.9	1435.6	8.7	9.8	14.3	14.9
үүнээс: Зэсийн баяжмал	of which: Copper concentrate	326.2	635.4	811.5	835.7	-	-	-	-
Бүх төрлийн түлш, шатах, тослох материал	Mineral fuels, lubricants and related materials	40.2	70.4	88.9	297.4	314.7	434.6	634.8	919.0
Амьтан, ургамлын гаралтай өөх тос	Animal and vegetable oils, fats and waxes	0.1	0.0	0.0	0.1	10.3	9.1	13.4	21.8
Хими, химийн бүтээгдэхүүн	Chemicals and related products	1.1	1.6	2.0	34.2	59.7	81.0	118.3	172.3
Бүх төрлийн түүхий эд, материалаар хийсэн үйлдвэрийн бараа бүтээгдэхүүн	Manufactured goods classified chiefly by material	46.7	66.6	84.1	67.4	206.9	222.7	325.3	485.2
Машин, тоног төхөөрөмж, тээврийн хэрэгсэл	Machinery and transport equipment	8.0	17.1	21.6	34.9	371.3	419.7	613.1	1060.5
Үйлдвэрийн төрөл бүрийн бусад бараа	Miscellaneous manufactured articles	107.3	91.3	114.7	37.5	62.7	87.6	93.5	156.8
Бусад бараа бүтээгдэхүүн, шилжүүлэг	Commodities and transactions not classified elsewhere in the SITC	331.6	270.5	234.9	599.9	0.0	0.0	0.0	0.0
үүнээс: Боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт	of which: Gold unwrought or in semi-manufactured forms	331.4	270.1	234.9	599.9	-	-	-	-

Экспортын бүтэц, орноор
Export composition, by country
2008

Импортын бүтэц, орноор
Import composition, by country
2008

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА

14.13 ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ* BALANCE OF PAYMENTS*

		сая ам.долл <i>mln. USD</i>			
Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008**
I. Урсгал тэнцэл (А+Б+В)	I. Current account (A+B+C)	87.5	372.2	171.8	- 677.0
A. Бараа ба үйлчилгээний худалдаа (а+б)	A. Goods and services (a+b)	- 85.9	203.4	57.0	- 752.5
а. Бараа (1-2)	a. Goods (1-2)	- 99.5	136.2	- 52.4	- 599.9
1. Экспорт FOB	1. Exports FOB	1 066.1	1 543.9	1 950.7	2 530.4
1.1 Зэсийн баяжмал	1.1 Copper concentrate	326.2	635.4	811.4	835.6
1.2 Мөнгөжөөгүй алт	1.2 Non-monetary gold	331.4	270.1	234.9	599.9
1.3 Бусад	1.3 Other	408.5	638.4	904.3	1 094.9
2. Импорт FOB	2. Imports FOB	-1 165.6	-1 407.7	-2 003.1	-3 130.2
б. Үйлчилгээний тэнцэл	b. Services	13.6	67.2	109.4	- 152.6
B. Цэвэр орлого	B. Net income	- 51.8	- 42.7	- 97.5	- 129.3
В.Урсгал шилжүүлэг (а+б+в)	C. Current transfers (a+b+c)	225.2	211.4	212.3	204.8
а. Засгийн газрын шилжүүлэг /цэвэр/	a. General government /net/	88.0	108.2	108.2	73.6
б. Ажилчдын гуйвуулга (1-2)	b. Worker's remittances (1-2)	133.8	77.1	83.9	100.0
1. Хүлээн авсан	1. Credit	174.2	153.6	174.3	214.8
2. Шилжүүлсэн	2. Debit	40.4	76.6	90.3	114.8
в. Бусад шилжүүлэг /цэвэр/	c. Other transfers /net/	3.4	26.2	20.1	31.1
II. Хөрөнгө ба санхүүгийн тэнцэл (А+Б)	II. Capital and financial account (A+B)	48.8	27.5	328.7	918.0
A. Хөрөнгийн данс	A. Capital account	0.0	0.0	0.0	0.0
B. Санхүүгийн данс (а+б+в)	B. Financial account (a+b+c)	48.8	27.5	328.7	918.0
а. Шууд хөрөнгө оруулалт /цэвэр/	a. Direct investment /net/	185.3	191.1	360.0	682.5
б. Санхүүгийн хөрөнгө оруулалт	b. Portfolio investment	1.2	0.6	74.9	- 34.9
1. Актив	1. Assets	0.0	0.0	- 1.2	- 22.9
2. Пассив	2. Liabilities	1.2	0.6	76.0	- 12.0
в. Бусад хөрөнгө оруулалт (1+2+3+4)	c. Other investment (1+2+3+4)	- 137.7	- 164.1	- 106.2	270.4
1. Худалдааны зээл /цэвэр/	1. Trade credits /net/	7.1	25.1	- 13.2	72.4
2. Зээл /цэвэр/ (2.1+2.2)	2. Loans /net/ (2.1+2.2)	- 3.4	49.4	44.9	155.9
2.1 Урт хугацааны зээл /цэвэр/	2.1 Long-term	71.6	52.0	75.5	150.9
2.2 Богино хугацааны зээл	2.2 Short-term	- 75.0	- 2.5	- 30.6	5.0
3. Бэлэн мөнгө ба харилцах /цэвэр/	3. Currency and deposits /net/	- 141.4	- 238.7	- 109.5	51.7
4. Бусад цэвэр актив	4. Other net assets	0.0	0.0	- 28.4	- 9.6
III. Залруулга	III. Net Errors and Omissions	- 1.8	- 10.4	- 212.4	- 579.1
IV. Нийт төлбөрийн тэнцэл (I+II+III)	IV. Overall Balance of Payments (I+II+III)	134.5	389.3	288.0	- 338.1
V. Цэвэр нөөцийн өөрчлөлт	V. Reserve assets	- 134.5	- 389.3	- 288.0	338.1

Эх үүсвэр: Монголбанкны төлбөрийн тэнцлийн жилийн тойм
Source: Annual report of Balance of Payments of Bank of Mongolia

Тайлбар:

* "Гадаад худалдааны барааны статистикийг тооцох аргачлал" шинэчлэгдсэн дагуу 2005-2007 оны гүйцэтгэлийг өөрчлөв.

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note:

* According to the updated 'Methodology of calculating indicators of merchandise trade statistics', the data of 2005-2007 has changed.

** Preliminary results

ХУДАЛДАА, ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛНЫ ГАЗАР

Худалдаа, зочид буудал, нийтийн хоолны газрын салбарын эдийн засгийн үзүүлэлтэд ажиллагсдын тоо, бараа, бүтээгдэхүүний борлуулалт, зардал, үндсэн хөрөнгө болон санхүүгийн байдлыг харуулсан үзүүлэлтүүд ордог бөгөөд ҮСХ-ноос жил бүр тус салбарт бий болсон нэмэгдэл өртгийн хэмжээг тооцож, тодорхойлж байна. Эдгээр үзүүлэлтийг гаргах мэдээллийн эх сурвалж нь худалдаа эрхэлдэг аж ахуйн нэгжийн жилийн тайлан (маягт Ху1), зочид буудал, зоогийн газрын үйл ажиллагаа эрхэлдэг аж ахуйн нэгжийн тайлан (маягт ЗБ-1, ЗГ-1) болно.

2007 оны 1 дүгээр улирлаас эхлэн зочид буудал, зоогийн газрын салбарын мэдээллийг албан ёсны улирлын мэдээ тайлан (маягт ЗБ-1а, ЗГ-1а)-гийн дагуу зочид буудлын орлого, зардал, өрөөний тоо, орны тоо, хүлээн авсан зочдын тоо, зочдын байрласан хоногийн тоо, зоогийн газрын орлого, зардал, суудлын тоо зэрэг үзүүлэлтээр улирал бүр цуглуулж байна.

Худалдааны байгууллагууд ихэнхдээ бөөний болон жижиглэн худалдаа дагнах эсвэл холимог хэлбэрээр үйл ажиллагаа явуулдаг.

“Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын стандарт ангилал”-ын дагуу дотоод худалдааны салбар нь дараахь 3 дэд салбараас бүрдэнэ. Үүнд:

1. Машин, мотоцикль, түлш, шатахууны худалдаа, засвар үйлчилгээ гэсэн дэд салбарт шинэ болон хуучин автомашин мотоциклийн бөөний болон жижиглэнгийн худалдаа, техникийн засвар үйлчилгээ, сэлбэг шатахууны жижиглэн худалдаа орно.
2. Машин, мотоциклээс бусад барааны бөөний болон комиссын худалдаа-дэд салбарт жижиглэн худалдаа, үйлдвэр, байгууллагын хэрэгцээнд барааг бөөнөөр нийлүүлдэг байгууллага, экспорт, импорт эрхэлдэг аж ахуйн нэгжүүдийн үйл ажиллагаа хамрагдана.
3. Машин, мотоциклээс бусад барааны жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засвар үйлчилгээнд хүн ам, гэр ахуйн хэрэгцээнд дэлгүүр, лангуу, үүргийн болон захиалга, дуудлагаар бараа худалдах үйл ажиллагаа орно.

Зочид буудлын үйл ажиллагаанд зочид буудал, амралтын газар, хүүхдийн зуслан, түр хоноглох байрууд хамрагдана.

Нийтийн хоолны газрын үйл ажиллагаанд ресторан, кафе, баар, гуанз, цайны газрууд хамрагдана.

БҮЛЭГ 15. ДОТООД ХУДАЛДАА |

TRADE, HOTELS AND RESTAURANTS

Domestic trade, hotel and restaurant economic indicators have been included number of employment, total sales, operational expenditure, capital and financial indicators. NSO has been estimated value added of trade sector, hotel and restaurant sectors in every year. Data source for estimation of value added is annual report of trade entities activity (HU-1), hotel entities activity (ZB-1) and restaurant entities activity (ZG-1) which are approved by chairman of the NSO.

From the first quarter of 2007, the indicators, hotel income and expenditure, number of rooms, beds, arrived visitors and visitors' stayed days in hotel, restaurant income and expenditure, total capacity of seat are collected by official quarterly report of hotel and restaurant entities activity (ZB-1a, ZG-1a).

Establishments engaged in trade are either specialized in wholesale or retail trade or combine both of them.

According to the ISIC, trade sector is divided into three sub-sectors:

- 1. trade and auto service of machinery, motorcycles and fuel inclusive of wholesale and retail trade and auto service of machinery and motorcycles and spare parts*
- 2. whole sale and second hand sale of commodities other than machinery and motorcycles inclusive of retail and wholesale trades by establishments, import and export enterprises*
- 3. retail trade of other commodities other than machinery and motorcycles and household item repair services inclusive of trades in shops, counters, door to door and on order.*

Hotel services include hotels, camping sites, children camps and other provision of short-stay accommodation.

Restaurant services include restaurants, cafes, bars and other cafeteria services.

SECTION 15. DOMESTIC TRADE

15.1 ХУДАЛДААНЫ САЛБАРЫН НИЙТ БОРЛУУЛАЛТ, ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, оны үнээр
TOTAL SALES AND OUTPUT OF TRADE SECTOR, at current price

		тэрбум төг. bln tog			
		2005	2006	2007	2008*
Нийт борлуулалт	Total sales	1 782.7	1 682.7	2 550.0	3 774.8
Нийт үйлдвэрлэлт	Total output	415.8	455.0	617.8	914.0
Бөөний худалдаа	Wholesale trade	188.4	216.7	321.6	482.4
Жижиглэн худалдаа	Retail trade	227.4	238.3	296.2	431.6

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: * Preliminary result

15.2 ХУДАЛДААНЫ НЭГ ЦЭГТ НОГДОХ ХҮНИЙ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
NUMBER OF POPULATION PER COMMERCIAL UNIT, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	71	68	64	63
		Баруун бүс		West region	
Бүгд	Total	103	99	94	113
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	84	81	76	94
Говь-Алтай	Govi-Altai	110	108	104	139
Завхан	Zavkhan	85	82	78	78
Увс	Uvs	126	126	121	166
Ховд	Khovd	134	126	118	145
		Хангайн бүс		Khangai region	
Бүгд	Total	119	114	109	105
Архангай	Arkhangai	184	181	171	189
Баянхонгор	Bayankhongor	110	109	105	91
Булган	Bulgan	143	146	135	166
Орхон	Orkhon	44	40	39	37
Өвөрхангай	Ovorkhangai	185	180	167	165
Хөвсгөл	Khovsgol	222	222	217	191
		Төвийн бүс		Central region	
Бүгд	Total	97	92	87	72
Говьсүмбэр	Govisumber	85	85	79	78
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	80	70	66	60
Дорноговь	Dornogovi	62	65	63	50
Дундговь	Dundgovi	138	131	122	113
Өмнөговь	Omnogovi	108	109	101	98
Сэлэнгэ	Selenge	108	97	94	60
Төв	Tov	128	126	119	109
		Зүүн бүс		East region	
Бүгд	Total	139	125	118	118
Дорнод	Dornod	163	151	145	126
Сүхбаатар	Sukhbaatar	119	100	93	97
Хэнтий	Khentii	135	127	120	130
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	45	43	42	41

БҮЛЭГ 15. ДОТООД ХУДАЛДАА |

15.3 НИЙТИЙН ХООЛ, ЗОЧИД БУУДЛЫН САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, оны үнээр
TOTAL OUTPUT OF RESTAURANT AND HOTEL SECTOR, at current price

		тэрбум төг. bln tog			
		2005	2006	2007	2008*
Нийт үйлдвэрлэлт	Total output	52.1	75.0	100.0	112.5
Бүгд	Total				
Нийтийн хоол	Restaurant	30.9	41.9	55.9	59.6
Зочид буудал	Hotel	21.2	33.1	44.1	52.9

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary result

15.4 НИЙТИЙН ХООЛ, ЗОЧИД БУУДЛЫН САЛБАРЫН НИЙТ АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, оны эцэст
TOTAL NUMBER OF EMPLOYEES OF HOTEL AND RESTAURANT SECTOR, end of the year

		2005	2006	2007	2008
Ажиллагчдын тоо	Number of employees				
Бүгд	Total	6 381	9 545	10 401	11 302
Нийтийн хоол	Restaurant	3 728	5 452	5 551	6 348
Зочид буудал	Hotel	2 653	4 093	4 850	4 954

ОРОН СУУЦ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

Ашиглалтад оруулсан орон сууцны мэдээллийг баг, хорооны Засаг дарга гаргаж, сум, дүүрэгт, сум, дүүргээс аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газраар дамжин Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг. Энэхүү мэдээллийг үндэслэн орон сууцны фондыг байшингийн сууцны талбайгаар тодорхойлно. Энэ тооцоонд уламжлалт монгол гэрийн талбайг оруулаагүй болно.

Хот, нийтийн аж ахуйн үйлчилгээний цэгийн тайлан мэдээг сум, дүүргийн Засаг Даргын Тамгын газраас гаргаж, аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газраар дамжуулан Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Нийт талбайд унтлагын болон амралт, зочны, ажлын өрөө, галын өрөө, ариун цэврийн өрөө, сууц доторхи коридор, агуулахын талбайг оруулна.

Сууцны талбайд унтлагын болон амралт, зочны, ажлын өрөөний талбайг хамааруулна.

БҮЛЭГ 16. ОРОН СУУЦ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ |

HOUSING, COMMUNITY SERVICE

The data on housing put into exploitation is initially collected by the governors of bags, khoroo and will be submitted to the related soums and districts. Soums and districts submits the data to the NSO through its statistical division and department. The housing stock estimated by living areas is based on the above mentioned data. The estimation excludes national dwelling (ger).

The governors of soums and districts collects data on the number of facilities for community services and submit to the NSO through its statistical divisions and departments.

Total area is the sum of areas of bedroom, living room, working room, bathroom, hall and storage.

Living areas is the sum of areas of bed, living, dining and working rooms.

SECTION 16. HOUSING, COMMUNITY SERVICE

16.1 ОРОН СУУЦ, оны эцэст
HOUSING, at the end of the year

		2005	2006	2007	2008
Орон сууцны фонд*, сууцны талбайгаар, мян.м²					
Housing stock*, by living area thous. m²					
Бүгд	Total	7 371.2	7 742.1	8 105.1	8 483.2
Ашиглалтад оруулсан орон сууц, мян. м²					
Housing put into exploitation, thous. m²					
Нийт талбай	Total areas	277.5	467.6	446.6	444.8
Үүнээс:	Of which:				
Төрийн	Public	9.1	16.2	18.1	3.5
Хувийн	Private	268.4	451.4	428.5	441.3
Сууцны талбай	Living areas	243.8	370.9	363.0	378.1
Үүнээс:	Of which:				
Төрийн	Public	7.1	13.9	16.9	2.9
Хувийн	Private	236.7	357.0	346.1	375.2

Тайлбар: * Гэр ороогүй

Note: * National dwelling /ger/ is not included

БҮЛЭГ 16. ОРОН СУУЦ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ |

16.2 ХОТ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЦЭГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBERS OF FACILITIES FOR COMMUNITY SERVICES, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the Capital</i>		Цэвэр усны хангамж <i>Water supply</i>											
		Ус түгээх цэг <i>Plumbs</i>		Ус тээврийн автомашин <i>Transport means for distribution</i>		Зөөврийн ус хэрэглэдэг өрхийн тоо <i>Number of households using distributed water</i>							
		2007	2008	2007	2008	2007	2008						
		1 164		1 245		156		174					
БҮГД	TOTAL							313 656		332 039			
Баруун бүс		West region											
Дүн	Subtotal	47		67		11		12		46 133		46 519	
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	8	15	1	2	5 884	6 476						
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	7	7	7	6	5 152	5 230						
Завхан	<i>Zavkhan</i>	6	6	2	3	6 219	6 310						
Увс	<i>Uvs</i>	14	22	1	1	10 094	10 003						
Ховд	<i>Khovd</i>	12	17	0	0	18 784	18 500						
Хангайн бүс		Khangai region											
Дүн	Subtotal	162		179		30		31		53 374		56 600	
Архангай	<i>Arkhangai</i>	14	16	5	5	8 064	8 282						
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	19	35	4	4	6 731	9 062						
Булган	<i>Bulgan</i>	12	12	4	4	6 945	6 956						
Орхон	<i>Orkhon</i>	41	40	6	7	11 021	10 200						
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	55	55	8	8	12 163	13 100						
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	21	21	3	3	8 450	9 000						
Төвийн бүс		Central region											
Дүн	Subtotal	410		412		40		57		61 622		67 872	
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	15	11	1	2	1 675	2 014						
Дархан-Уул	<i>Darkhan Uul</i>	48	48	7	5	9 823	10 255						
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	62	83	10	10	8 614	9 230						
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	34	53	3	4	10 689	11 365						
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	94	41	4	20	5 884	6 678						
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	58	65	8	7	10 537	12 929						
Төв	<i>Tov</i>	99	111	7	9	14 400	15 401						
Зүүн бүс		East region											
Дүн	Subtotal	83		93		22		21		19 787		21 232	
Дорнод	<i>Dornod</i>	30	31	2	2	6 950	6 950						
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	23	32	16	15	5 943	6 886						
Хэнтий	<i>Khentii</i>	30	30	4	4	6 894	7 396						
Улаанбаатар		Ulaanbaatar											
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	462		494		53		53		132 740		139 816	

SECTION 16. HOUSING, COMMUNITY SERVICE

(Хүснэгт 16.2-ын үргэлжлэл- Tab 16.2 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Хог цэвэрлэгээ, тээвэрлэлт <i>Dispose of garbage & transportation</i>				Халуун усны үйлчилгээ <i>Baths</i>				Зочид буудал <i>Hotels</i>		Ор <i>Beds</i>	
		Хог устгах цэг <i>Garbage destroy points</i>		Хог тээврийн машин <i>Transport means for removing</i>		Цэгийн тоо <i>Baths</i>		Багтаамж (хүн) <i>Capacity (person)</i>					
		2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
БҮГД	TOTAL	399	414	410	421	458	470	2 452	2 537	878	1 005	14 773	15 483
		Баруун бүс				West region							
Дүн	Subtotal	72	76	43	66	97	105	541	556	115	126	958	1 018
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	22	25	15	32	24	27	177	173	25	29	182	208
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	22	22	14	12	21	22	120	126	26	28	270	280
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1	1	3	3	30	30	92	92	30	32	160	168
Увс	<i>Uvs</i>	23	24	7	9	19	22	114	119	27	27	236	215
Ховд	<i>Khovd</i>	4	4	4	10	3	4	38	46	7	10	110	147
		Хангайн бүс				Khangai region							
Дүн	Subtotal	71	70	47	42	70	85	399	458	149	168	1 492	1 687
Архангай	<i>Arkhangai</i>	22	20	3	3	16	16	64	64	33	33	233	233
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1	1	5	5	8	11	81	91	14	17	145	224
Булган	<i>Bulgan</i>	17	17	3	3	23	25	106	114	25	26	144	156
Орхон	<i>Orkhon</i>	1	1	17	14	1	6	6	40	32	43	469	564
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	28	30	16	16	19	24	104	111	30	34	341	350
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2	1	3	1	3	3	38	38	15	15	160	160
		Төвийн бүс				Central region							
Дүн	Subtotal	193	206	113	119	194	162	1,009	785	219	231	2 392	2 479
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	8	29	4	4	4	1	19	3	9	13	82	140
Дархан-Уул	<i>Darkhan Uul</i>	9	9	10	10	7	3	35	9	15	15	331	331
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	53	56	34	24	27	24	104	97	45	45	660	666
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	16	15	11	14	20	18	109	102	27	27	284	263
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	17	17	11	11	20	19	75	57	40	38	325	349
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	30	27	13	23	67	50	451	304	43	47	439	444
Төв	<i>Tov</i>	60	53	30	33	49	47	216	213	40	46	271	286
		Зүүн бүс				East region							
Дүн	Subtotal	46	48	57	44	42	47	157	135	99	114	932	1 081
Дорнод	<i>Dornod</i>	1	1	9	9	2	3	5	5	17	18	286	302
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	14	15	28	23	18	18	69	45	23	37	151	284
Хэнтий	<i>Khentii</i>	31	32	20	12	22	26	83	85	59	59	495	495
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar							
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	17	14	150	150	55	71	346	603	296	366	8 999	9 218

АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ

Аялал жуулчлал нь манай эдийн засгийн өргөжин хөгжиж байгаа харьцангуй шинэ салбар юм. Энэ бүлэгт гадаадаас ирэх, гадаад улс оронд зорчих аялал жуулчлалын талаарх үзүүлэлтийг харуулав. Монгол Улсын Хил хамгаалах ерөнхий газрын хагас, бүтэн жилийн мэдээг үндэслэн хилийн боомтоор орсон, гарсан зорчигчдын тоог тодорхойлж байна.

НҮБ-ын Статистикийн Комиссоос 1993 оны 3-р сард баталсан “Жуулчлалын тоо бүртгэл гаргах тухай” зөвлөмжийн дагуу нэг жил хүрэхгүй хугацаагаар амралт, зугаалга, албан ажлын болон бусад зорилгоор өөрийн нутаг дотроо болон гадагш аялан явах бүх үйл ажиллагааг аялал жуулчлал гэж үздэг.

Жуулчин гэж зочилж ирсэн орон нутагтаа нийтийн болон хувийн байр, сууцыг ашиглан доод тал нь нэг хоног байрласан аялагчийг хэлнэ.

Улсын хилээр гарсан дотоодын зорчигчдод албан ажил, аялал, хувийн ажлаар, суралцах зэрэг зорилгоор зорчсон Монгол Улсын харъяат иргэд оруулж тооцсон.

Аяллыг зорилгоор нь албан ажил, хувийн ажил, жуулчлал, дамжин өнгөрөх, суралцах, байнга оршин суух, бусад гэж ангилдаг.

TOURISM

In Mongolia the tourism is a relatively new sector of economy and it is developing and expanding. This chapter covers information on number of entered and departed travelers over the boarder of Mongolia. Data on inbound and outbound travelers' number are determined and based on information received from the Border Protection General Board by first half year and end of the year.

According to the recommendation, titled "To Build the Registration of Tourism" as adopted by the United Nations Statistical Commission on May of 1993, tourism is a stay all type of travel activities with duration less than one year with some purposes such as vocation, picnic, official and other purposes.

A tourist is a traveler, who will stay at least one day at either a hotel, a dormitory or private houses/apartment in a visiting country.

Outbound Mongolian passengers travel with official, tourist, business, private and study purposes.

Travelers are classified into groups such as official, private, tourist, transit, study, permanent residence and others by the purpose of travel.

БҮЛЭГ 17. АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ

17.1 УЛСЫН ХИЛЭЭР НЭВТЭРСЭН ГАДААД, ДОТООДЫН ЗОРЧИГЧДЫН ТОО, боомтоор NUMBER OF INBOUND AND OUTBOUND PASSENGERS, by immigration post

		too number							
Боомтын нэр <i>Name of immigration Post</i>		Гарсан зорчигчид <i>Outbound</i>				Орсон зорчигчид <i>Inbound</i>			
		2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	1 078 624	1 219 234	1 446 935	1 527 026	1 066 683	1 152 235	1 416 155	1 519 861
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	41 452	46 952	58 939	53 028	42 932	48 848	52 445	49 963
Алтанбулаг	<i>Altanbulag</i>	87 121	111 043	119 712	129 920	87 763	121 872	126 969	138 857
Буянт-Ухаа	<i>Buyant-Ukhaa</i>	170 380	214 651	246 198	270 711	160 505	196 874	230 380	258 644
Замын-Үүд	<i>Zamiin-Uud</i>	552 662	624 707	766 219	809 551	551 838	567 693	750 175	809 121
Цагааннуур	<i>Tsagaannuur</i>	25 801	24 044	19 162	18 043	22 241	21 058	18 989	18 317
Гашуунсүхэйт	<i>Gashuunsukhait</i>	33 041	31 597	42 257	42 609	32 939	31 366	42 788	42 920
Өлгий	<i>Ulgii</i>	1 393	2 283	2 969	3 452	1 194	1 872	2 913	3 454
Ханх	<i>Khankh</i>	4 473	6 917	7 924	9 783	4 624	6 905	7 614	9 614
Арцсуурь	<i>Artssuuri</i>	4 341	10 153	14 186	17 507	5 202	10 562	13 146	18 426
Ульхан	<i>Ulikhan</i>	5 382	8 910	10 548	4 247	4 931	8 451	10 563	4 124
Эрэнцав	<i>Ereentsav</i>	1 713	1 631	2 498	2 637	1 527	1 484	2 426	2 570
Бичигт	<i>Bichigt</i>	11 863	8 107	18 806	24 131	11 398	7 756	18 986	23 827
Булган	<i>Bulgan</i>	27 225	27 217	25 817	25 971	27 113	26 830	28 581	25 053
Боршоо	<i>Borshoo</i>	6 462	11 451	14 101	18 227	6 971	12 088	14 240	18 358
Байтаг	<i>Baitag</i>	2 705	2 083	1 524	653	2 666	2 083	1 603	883
Бургастай	<i>Burgastai</i>	3 182	1 886	1 874	1 116	3 022	1 597	1 723	1 023
Шивээхүрэн	<i>Shiveekhuren</i>	61 541	37 885	32 866	39 562	62 542	37 921	32 958	39 693
Хавирга	<i>Khavirga</i>	20 569	19 126	26 064	22 232	20 315	18 883	24 682	22 127
Бусад	<i>Other</i>	17 318	28 591	35 271	33 646	16 960	28 092	34 974	32 887

Эх сурвалж: Хил хамгаалах ерөнхий газрын мэдээлэл
Source: Report of Border Protection General Board of Mongolia

SECTION 17. TOURISM

 17.2 УЛСЫН ХИЛЭЭР ОРСОН ГАДААД, ДОТООДЫН ЗОРЧИГЧДЫН ТОО, аялалын зорилгоор, 2008
 NUMBER OF INBOUND PASSENGERS, by purpose of visit, as of 2008

Боомтын нэр	Name of immigration posts	Орсон зорчигчид Inbound	Үүнээс: аялалын зорилго Of which: purpose of visit			
			Албан ажил Official	Хувийн ажил Private	Байнга оршин суух Permanent residence	Бусад Other
Бүгд	Total	1 519 861	95 760	238 437	1 031 905	153 759
Сүхбаатар	Sukhbaatar	49 963	5 376	3 476	20 856	20 255
Алтанбулаг	Altanbulag	138 857	2 174	49 431	82 734	4 518
Буянт-Ухаа	Buyant-Ukhaa	258 644	26 658	32 736	126 150	73 100
Замын-Үүд	ZamiinUud	809 121	7 196	95 863	675 624	30 438
Цагааннуур	Tsagaannuur	18 317	570	7 305	7 791	2 651
Гашуунсухайт	Gashuunsukhait	42 920	11 541	1 907	22 084	7 388
Өлгий	Ulgii	3 454	93	809	2 380	172
Ханх	Hankh	9 614	141	712	6 866	1 895
Арцсуурь	Artssuuri	18 426	2 377	13 485	2 498	66
Ульхан	Ulihan	4 124	170	620	3 310	24
Эрэнцав	Ereentsav	2 570	91	198	2 265	16
Бичигт	Bichigt	23 827	10 471	1 882	7 904	3 570
Булган	Bulgan	25 053	419	951	23 143	540
Боршоо	Borshoo	18 358	3 077	8 782	5 511	988
Байтаг	Baitag	883	167	19	575	122
Бургастай	Burgastai	1 023	388	198	436	1
Шивээхүрэн	Shiveekhuren	39 693	18 147	8 143	10 200	3 203
Хавирга	Khavirga	22 127	2 687	4 411	13 748	1 281
Бусад	Other	32 887	4 017	7 509	17 830	3 531

Эх сурвалж: Хил хамгаалах ерөнхий газрын мэдээлэл
 Source: Report of Border Protection General Board of Mongolia

 17.3 УЛСЫН ХИЛЭЭР ОРСОН ЖУУЛЧДЫН ТОО, улсаар
 NUMBER OF INBOUND TOURISTS THROUGH THE BORDER OF MONGOLIA, by country

Улс	Country	2005	2006	2007	2008
БҮГД	Total	338 715	385 989	451 788	446 446
АНУ	USA	10 153	11 377	12 223	12 474
Австрали	Australia	3 454	4 053	4 502	4 466
Их Британи	United Kingdom	5 206	5 893	6 717	6 781
БНСУ	Rep.of Korea	30 787	39 930	43 930	43 396
Герман	Germany	8 168	8 576	8 250	8 027
Итали	Italy	1 921	2 526	2 744	2 454
Казахстан	Kazakhstan	3 928	4 185	4 882	5 473
Канад	Canada	2 300	2 528	2 422	2 645
ОХУ	Russian Fed.	57 926	79 163	98 759	109 975
Швед	Sweden	1 926	1 509	2 112	1 894
БНХАУ	PR of China	170 345	178 941	211 007	196 832
Франц	France	5 822	5 237	6 341	6 688
Япон	Japan	12 952	16 707	17 238	14 939
Бусад	Other	23 827	25 364	30 661	30 402

Эх сурвалж: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны мэдээлэл
 Source: Report of Ministry of Environment and Tourism

БҮЛЭГ 17. АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ

17.4 УЛСЫН ХИЛЭЭР НЭВТЭРСЭН ГАДААДЫН ЗОРЧИГЧДЫН ТОО, улсаар
NUMBER OF INBOUND AND OUTBOUND FOREIGN PASSENGERS THROUGH THE BORDER OF MONGOLIA,
by country

Улс	Country	Орсон зорчигчид Inbound				Гарсан зорчигчид Outbound			
		2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	344 688	408 490	454 762	468 797	338 561	401 597	456 347	470 443
АНУ	USA	10 234	11 570	12 342	12 663	10 587	11 276	12 322	12 521
Австрали	Australia	3 465	4 074	4 514	4 491	3 413	4 084	4 496	4 593
Англи	UK	5 224	5 633	6 743	6 808	5 237	5 547	6 770	6 946
БНСУ	Rep. of Korea	30 910	55 910	44 204	43 750	31 173	53 407	44 814	44 097
БНХАУ	PR of China	171 422	164 055	212 158	217 127	166 064	164 546	212 280	218 044
Герман	Germany	8 204	8 296	8 332	8 085	7 625	8 452	8 378	8 159
Дани	Denmark	763	918	1 055	918	737	989	1 070	913
Казахстан	Kazakhstan	4 044	3 969	4 922	5 493	3 825	4 255	4 798	5 590
Канад	Canada	2 320	2 438	2 443	2 681	2 332	2 451	2 384	2 720
Нидерланд	Netherlands	2 681	9 201	3 392	3 267	2 803	8 913	3 367	3 291
ОХУ	Russian Federation	62 151	83 580	99 662	110 955	62 110	80 358	100 695	110 623
Швед	Sweden	1 927	1 786	2 117	1 900	1 918	2 213	2 102	1 886
Швейцарь	Switzerland	2 248	2 242	2 591	2 393	2 120	1 890	2 625	2 398
Франц	France	5 843	5 878	6 357	6 714	5 717	5 778	6 310	6 693
Япон	Japan	13 014	20 143	17 307	15 036	12 869	20 263	17 365	15 112
Бусад	Other	20 238	28 797	26 623	26 516	20 031	27 175	26 571	26 857

Эх сурвалж: Хил хамгаалах ерөнхий газрын мэдээлэл
Source: Report of Border Protection General Board of Mongolia

17.5 УЛСЫН ХИЛЭЭР НЭВТЭРСЭН ГАДААДЫН ЗОРЧИГЧДЫН БҮТЭЦ, аяллын зорилго, бүс нутгаар, 2008
ARRIVALS OF FOREIGN PASSENGERS FROM ABROAD, by purpose of visit, geographical region, as of 2008

Аялалын зорилго Purpose of visit	Бүгд Total	дүнд харьцсан хувь percentage Үүнээс: бүс нутгаар Of which: by regions						
		Америк America	Зүүн Ази, Номхон далайн бүс нутаг East Asia and the Pacific	Европ Europe	Ойрхи Дорнод Middle East	Өмнөд Ази South Asia	Африк Africa	
Нийт	Total	100.0	3.4	61.4	34.4	0.3	0.4	0.1
Үүнээс:	Of which:							
Албан ажил	Official	100.0	1.8	78.4	18.8	0.4	0.5	0.1
Хувийн ажил	Private	100.0	2.1	54.8	42.6	0.1	0.3	0.1
Жуулчлал	Tourism	100.0	8.2	52.3	38.5	0.4	0.4	0.2
Дамжин өнгөрөх	Transit	100.0	2.5	48.7	48.6	0.0	0.1	0.1

Эх сурвалж: Хил хамгаалах ерөнхий газрын мэдээлэл
Source: Report of Border Protection General Board of Mongolia

SECTION 17. TOURISM

17.6 УЛСЫН ХИЛЭЭР ГАРСАН ДОТООДЫН ЗОРЧИГЧДЫН ТОО, боомт, аялалын зорилгоор, 2008
 OUTBOUND DOMESTIC PASSENGERS, by immigration posts, purpose of visits, as of 2008

Боомтын нэр	Name of immigration posts	Гарсан зорчигчид Outbound	Үүнээс: аялалын зорилго Of which: purpose of visit					тоо number
			Албан ажил Official	Хувийн ажил Private	Жуулчлал Tourism	Байнга суух Permanent residence	Бусад Other	
Бүгд	Total	1056 566	62 785	922 578	32 373	4 724	34 106	
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	31 352	5 368	17 741	4 271	28	3 944	
Алтанбулаг	<i>Altanbulag</i>	76 087	1 837	73 115	374	113	648	
Буянт-Ухаа	<i>Buyant-Ukhaa</i>	133 218	27 114	57 999	21 759	3 264	23 082	
Замын-Үүд	<i>Zamiin-Uud</i>	624 671	18 955	598 858	2 662	937	3 259	
Цагааннуур	<i>Tsagaannuur</i>	8 284	296	6 760	9	242	977	
Гашуунсухайт	<i>Gashuunsukhait</i>	21 333	1 229	20 104	-	-	-	
Өлгий	<i>Ulgii</i>	2 631	128	2 066	71	5	361	
Ханх	<i>Hankh</i>	7 188	141	6 936	2	-	109	
Арцсуурь	<i>Artssuuri</i>	2 235	85	2 136	13	1	-	
Ульхан	<i>Ulihan</i>	3 832	182	3 605	-	24	21	
Эрэнцав	<i>Ereentsav</i>	2 424	483	1 884	52	-	5	
Бичигт	<i>Bichigt</i>	7 887	40	7 847	-	-	-	
Булган	<i>Bulgan</i>	21 308	115	20 628	474	2	89	
Боршоо	<i>Borshoo</i>	7 538	177	7 335	2	11	13	
Даян	<i>Dayan</i>	427	4	363	-	-	60	
Байтаг	<i>Baitag</i>	582	9	573	-	-	-	
Бургастай	<i>Burgastai</i>	499	42	457	-	-	-	
Шивээхүрэн	<i>Shiveekhuren</i>	13 626	-	13 574	-	-	52	
Хавирга	<i>Khavirga</i>	15 710	278	15 097	259	-	76	
Баянхошуу	<i>Bayankhoshuu</i>	4 453	46	4 148	234	25	-	
Бага-Илэнх	<i>Baga-Ilenkh</i>	4	-	4	-	-	-	
Ханги	<i>Khangi</i>	15 682	-	15 682	-	-	-	
Тэс	<i>Tes</i>	252	-	232	-	20	-	
Бусад	<i>Others</i>	55 343	6 256	45 434	2 191	52	1 410	

Эх сурвалж: Хил хамгаалах ерөнхий газрын мэдээлэл
 Source: Report of Border Protection General Board of Mongolia

17.7 АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЭЛЖ БҮЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ,
 БАЙГУУЛЛАГА, АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, оны эцэст
 NUMBER OF ENTERPRISES OF TOURISM ACTIVITY AND EMPLOYEES,
 end of the year

	2005	2006	2007	2008	
Байгууллагын тоо	<i>Number of enterprises</i>	262	418	403	493
Ажиллагчдын тоо	<i>Number of employees</i>	1 167	1 796	1 864	2033

Эх сурвалж: Бизнес регистрийн сан
 Source: Report of Business registration fond

ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДУУРАЛ

Үндэсний статистикийн хороо (ҮСХ) 1966 оноос эхлэн өрхийн орлого, зарлагын судалгааг явуулж ирсэн. Одоогоор өрхийн орлого, зарлага, амьжиргааны түвшний нэгтгэсэн түүвэр судалгааг Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа нэртэйгээр 2007 оны 7 дугаар сарын 1-нээс эхлэн зохион байгуулан явуулж байна. Судалгаанд Монгол Улсын нийт өрхөөс жил тутам 11232 өрх, үүнээс улирал бүр 2808 өрхийг түүвэрлэн авч хамруулан, өрхийн амьжиргааны түвшин, ядуурал, өрхийн орлого, зарлага, хэрэглээтэй холбоотой үзүүлэлтүүдийг эдийн засаг, нийгмийн үзүүлэлтүүдтэй нь холбон судалж байна. Өрхийн нийт орлого (зарлага)-ыг өрхийн мөнгөн орлого (зарлага) дээр өрхийн өөрийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн болон бусдаас үнэгүй авсан зүйлсийн мөнгөн дүнг нэмж тодорхойлов. Нэг өрхөд ногдох дундаж үзүүлэлтийг жилийн турш уг судалгаанд хамрагдсан 11232 өрхийн сарын дунджаар тооцсон болно. Хүн амын хүнсний бүтээгдэхүүний хэрэглээнд худалдаж авсан, хувийн аж ахуй, бусад хүмүүсээс үнэ төлбөргүй авсан болон өөрийн өрхдөө (гэртээ) биш гадуур хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүнийг оруулав. Ингэж тооцохдоо хүнсний дэд бүлгийн бүтээгдэхүүнийг жишсэн нэгжид шилжүүлсэн болно.

“Хүн амын амьжиргааны доод түвшинг тодорхойлох тухай” хуулийн 5 дугаар зүйлд хүн амын амьжиргааны доод түвшинг хэрэглээний доод хэмжээг үндэслэн Үндэсний статистикийн газар тодорхойлно гэж заасны дагуу ҮСХ-оос 1998 оноос эхлэн хүн амын амьжиргааны доод түвшинг бүс нутгаар тодорхойлж, зарлаж байна. Хүн амын амьжиргааны доод түвшинг тодорхойлох тухай хуулийн 3-р зүйлд зааснаар хүн амын амьжиргааны доод түвшин гэж хэрэглээний доод хэмжээг мөнгөн хэлбэрээр илэрхийлсэнийг; хэрэглээний доод хэмжээ гэж хүний нэн тэргүүний зайлшгүй хэрэглээг хангах хүнсний болон хүнсний бус хэрэглээний сагсаар тодорхойлсон бараа, үйлчилгээний шинжлэх ухааны үндэслэлтэй тогтоосон тоо, хэмжээг ойлгоно.

Ядуурлын хамралтын хүрээний индекс буюу ядуурлын түвшин нь нийт хүн амд эзлэх ядуучуудын хувь буюу ядуурлын шугамаас доогуур хэрэглээтэй хүн амын эзлэх хувийг үзүүлнэ. Ядуурлын хамралтын хүрээний индекс ядуурлыг хэмжих хамгийн энгийн бөгөөд тайлбарлахад амархан үзүүлэлт учраас хамгийн өргөн хэрэглэгдэх үзүүлэлт юм. Гэвч ядуурлын байдлын талаар илүү тодорхойлолт авахын тулд ядуурлын гүнзгийрэлт, ядуурлын мэдрэмж гэсэн хоёр үзүүлэлтийг авч үздэг.

Ядуурлын гүнзгийрэлтийн индекс нь ядуу бус хүний хэрэглээг ядуурлын шугамаас 0 хувиар доогуур гэж үзвэл нийт хүн амын хэрэглээний дундаж түвшин ядуурлын шугамаас хэдэн хувиар доогуур байгааг илэрхийлдэг үзүүлэлт юм.

Ядуурлын мэдрэмжийн индекс бол ядуучуудын доторх хэрэглээний тархалтын мэдрэмж бөгөөд ядуучуудын хоорондох хэрэглээний шилжүүлэг нь ядуурлын хамралтын хүрээний индекс болон ядуурлын гүнзгийрэлтийг өөрчлөхгүй, харин мэдрэмжийг өөрчилнө.

| SECTION 18. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND LIVING STANDARD

“Тогтвортой амьжиргаа” төслийн танилцуулга

Монгол Улсын Засгийн Газар, Олон Улсын Хөгжлийн Ассоциаци /Дэлхийн Банк/ - тай харилцан тохиролцсоны дагуу “Тогтвортой амьжиргаа” төслийг гурван үе шаттайгаар 12 жилийн турш хэрэгжүүлж байгаа бөгөөд 2002-2007 онд төслийн нэгдүгээр үе шат буюу “Тогтвортой амьжиргаа” төсөл хэрэгжиж дууссан. 2008-2012 онд төслийн хоёрдугаар үе шат буюу “Тогтвортой амьжиргаа-II” төсөл бүх аймаг, нийслэлд хэрэгжиж эхлээд байна.

Тогтвортой амьжиргаа төслийн зорилго: нь эрүүл, мэнд, боловсрол, дэд бүтцийг сайжруулах, нийгмийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах, малчдын байгаль цаг уурын эрсдэлд бэлэн байх чадварыг нэмэгдүүлэх, алслагдсан орон нутагт жижиг зээлийн үйлчилгээг хүргэх замаар амьжиргааг баталгаажуулах, тогтворжуулахад иргэдийн хэрэгцээ, оролцоонд тулгурласан механизмуудыг улсын хэмжээнд хэрэгжүүлэх явдал юм.

Төслийн хамрах хүрээ: Монгол улсын бүх аймаг, Улаанбаатар хотын бүх дүүргүүд хамрагдана.

“Тогтвортой амьжиргаа” төслийн үйл ажиллагааны мэдээллийг 2006 оноос эхлэн статистикийн эмхтгэлд болон хагас, бүтэн жилийн бюллетеньд тогтмол хэвлэн нийтэлж байна.

**HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM
SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION, POVERTY**

Since 1966, the National Statistical Office has regularly conducted household income and expenditure survey. The combined annual survey of household income and expenditure and living standards measurement survey has been conducted under the name "Household Socio-Economic Survey" since July 1st, 2007. Within the survey a sample of 11232 households annually including 2808 households for each quarter was selected to represent the total households of Mongolia and data on household living standard, poverty, household income and expenditure are collected and analysed in connection with household socio-economic data.

The total household income (expenditure) is defined by adding up the amounts of household monetary income (expenditure), own consumption and gifts received free of charge. The estimation method of per household average indicators is calculated as 11232 households' monthly average which is covered in the survey for the whole year. Food consumption is estimated including purchased, free of charge goods from own production and others, and also foodstuff consumed out of household. Also some foodstuff consumption is estimated by transferring products to one main category.

In the article 5 of Mongolia's Law on "Defining minimum subsistence level of population", it is stated that the National Statistical Office determines the minimum subsistence level of population based on minimum consumption. The National Statistical Office has been defining and announcing the "Minimum subsistence level of population" by region since 1998. As stated in the article 3 of Mongolia's Law on "Defining minimum subsistence level of population", the minimum subsistence level is minimum consumption level expressed in monetary value; and minimum consumption level is scientific estimation on quantity of consumption to satisfy basic survival requirement that is defined by food and non-food consumption basket.

The poverty headcount index gives the share of the poor in the total population it measures the percentage of population whose consumption is below the poverty line. This is the most widely used poverty measure mainly because it is very simple to understand and easy to interpret. In order to obtain a more complete description of the poverty situation, two other measures are also considered: the poverty gap and the severity of poverty.

The poverty gap is the average consumption shortfall of the population relative to the poverty line.

The severity of poverty is sensitive to the distribution of consumption among the poor, transfers among the poor will leave unaffected the headcount or the poverty gap but will increase this measure.

| SECTION 18. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND LIVING STANDARD

“Sustainable Livelihood” project introduction

By the ratification of the Development Credit Agreement between Government of Mongolia and World Bank in June, 2002, Mongolian government has agreed to implement 12-year Sustainable Livelihoods Program in three stages under the financial support from World Bank. The first pilot stage of the project was successfully implemented in 2002-2007. Sustainable Livelihoods Project –II project will be implemented in 2008-2012 years and covers all aimags and Ulaanbaatar city.

***The project development objective under SPL** is to enhance livelihood security and sustainability by scaling up institutional mechanisms that reduce the vulnerability of communities throughout Mongolia through broad community participation in implementing small projects in improving quality and access to social services such as health, education, infrastructure development, microloans, risk management skills of herders. SLP II will scale-up nationwide the effective mechanisms and processes piloted under the first phase in the local communities and governments.*

***The scope of the project** is all aimags and Ulaanbaatar city.*

Information on the “Sustainable Livelihood-II” project outputs has been published in the bulleting and year book of the National Statistical committee each year starting from 2006.

БҮЛЭГ 18. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, АМЬЖИРГААНЫ ТҮВШИН

18.1 НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ОРЛОГО, хот хөрөөгөөр, оны үнээр
MONTHLY AVERAGE INCOME PER HOUSEHOLD, by urban and rural, at current price

Орлогын төрөл	Улсын дундаж National average					Хот Urban					Хөрөө Rural					
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Нийт орлого - Бүгд	172 017	200 179	263 681	363 694	175 116	181 165	269 472	406 667	162 495	207 588	254 090	305 216				
1. Мөнгөн орлого - Бүгд	150 208	173 477	239 179	325 270	165 981	172 445	259 354	394 877	131 334	174 402	205 758	230 924				
Цалин	68 679	75 730	105 058	159 963	97 438	106 218	136 168	225 070	23 321	40 725	53 522	69 358				
Тэтгэвэр, тэтгэмж	17 745	22 822	40 205	61 055	19 528	24 833	40 943	66 825	14 410	20 488	38 983	53 235				
Өрхийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлого	52 443	60 032	72 019	78 534	33 328	26 671	57 401	65 257	84 930	98 116	96 234	96 533				
Бусад	13 341	14 893	21 897	26 718	15 387	14 723	24 842	37 725	6 873	15 073	17 019	11 798				
2. Бусдаас үнэгүй авсан	6 268	4 282	8 134	10 451	6 419	4 623	7 808	9 931	4 117	3 958	8 676	11 159				
3. Хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн																
хүнсний бүтээгдэхүүн	15 541	22 420	16 368	27 873	2 716	4 097	2 310	1 859	27 044	29 228	39 656	63 133				

18.2 НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ОРЛОГЫН БҮТЭЦ
COMPOSITION OF MONTHLY AVERAGE INCOME PER HOUSEHOLD

Орлогын төрөл	Улсын дундаж National average					Хот Urban					Хөрөө Rural					
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Нийт орлого - Бүгд	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1. Мөнгөн орлого - Бүгд	87.4	86.7	90.7	89.4	94.8	95.1	96.2	97.1	80.8	84.0	81.0	75.6				
Цалин	38.8	37.8	39.8	43.7	55.6	58.6	55.4	55.4	14.4	19.6	21.1	22.7				
Тэтгэвэр, тэтгэмж	10.3	11.4	15.3	16.8	11.3	13.7	15.2	16.4	8.9	9.9	15.3	17.4				
Өрхийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлого	30.5	30.0	27.3	21.6	19.0	14.7	21.3	16.0	52.3	47.3	37.9	31.6				
Бусад	7.8	7.5	8.3	7.3	8.8	8.1	9.2	9.3	5.3	7.2	6.7	3.9				
2. Бусдаас үнэгүй авсан	3.6	2.1	3.1	2.9	3.7	2.6	2.9	2.4	2.5	1.9	3.4	3.7				
3. Хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн	9.0	11.2	6.2	7.7	1.5	2.3	0.9	0.5	16.7	14.1	15.6	20.7				
хүнсний бүтээгдэхүүн																

Өрхийн мөнгөн орлогын бүтэц, 2008
Composition of household monetary income, 2008

SECTION 18. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND LIVING STANDARD

18.3 НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ЗАРЛАГА, хот хөрөөгөөр, оны үнээр
MONTHLY AVERAGE EXPENDITURE PER HOUSEHOLD, by urban and rural, at current price

Зарлагын төрөл	Улсын дундаж National average						Хот Urban						Хөдөө Rural					
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008		
Өрхийн зарлага - Бүгд	194 078	228 172	282 488	367 466	205 109	232 188	308 076	421 924	162 479	211 644	266 768	293 653	171 865	201 470	267 986	329 142		
1. Мөнгөн зарлага -Бүгд	171 865	201 470	267 986	329 142	194 530	223 468	297 898	410 134	130 691	178 458	218 458	219 361	59 305	69 293	92 480	119 533		
Food expenses	59 305	69 293	92 480	119 533	76 269	86 281	106 120	151 853	36 876	49 636	69 884	75 724	107 913	126 380	170 310	200 247		
Non-food expenses and services	1 391	1 174	1 289	-	1 587	868	1 363	-	1 115	1 521	1 133	-	3 256	4 623	3 907	9 362		
Savings	3 256	4 623	3 907	9 362	4 218	4 076	7 096	7 096	2 905	5 084	3 627	12 433	6 672	4 282	8 134	10 451		
Gifts	3 162	3 356	3 775	4 503	3 264	3 472	2 700	2 220	3 037	3 289	5 556	7 599	3 510	926 *	4 359	5 948		
Received from other free of charge	3 510	926 *	4 359	5 948	4 599	1 151 *	5 108	7 711	1 707	669 *	3 120	3 560	15 541	22 420	16 368	27 873		
Food consumption from own business	15 541	22 420	16 368	27 873	2 716	4 097	2 310	1 859	27 044	29 228	39 656	63 133						

Тайлбар: * Шинэчилсэн өргөчлөлийн дагуу жилийн дунджаар тархаан тооцож.
Note: * The numbers are estimated allocating by annual average according to a new methodology.

18.4 НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ЗАРЛАГЫН БҮТЭЦ
COMPOSITION OF MONTHLY AVERAGE EXPENDITURE PER HOUSEHOLD

Зарлагын төрөл	Улсын дундаж National average						Хот Urban						Хөдөө Rural					
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008		
Өрхийн зарлага - Бүгд	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0		
1. Мөнгөн зарлага -Бүгд	88.6	88.3	91.6	89.6	94.8	96.2	96.7	97.2	80.4	84.3	81.8	74.7	30.6	30.4	31.6	32.5		
Food expenses	55.6	55.4	58.2	54.5	55.2	56.0	60.5	59.5	55.3	57.7	53.9	44.7	0.7	0.5	0.5	-		
Non-food expenses and services	1.7	2.0	1.3	2.6	1.6	1.8	1.3	1.7	1.8	2.4	1.3	4.2	3.4	1.9	2.8	2.8		
Gifts	1.6	1.5	1.3	1.2	1.6	1.5	0.9	0.5	1.9	1.6	2.1	2.6	1.8	1.5	1.6	1.6		
Received from other free of charge	1.8	0.4 *	1.5	1.6	2.2	0.5 *	1.7	1.8	1.0	0.3 *	1.2	1.2	8.0	9.8	5.6	7.6		
Food consumption from own business	8.0	9.8	5.6	7.6	1.3	1.8	0.7	0.5	16.6	13.8	14.9	21.5						

Тайлбар: * Шинэчилсэн өргөчлөлийн дагуу жилийн дунджаар тархаан тооцож.
Note: * The numbers are estimated allocating by annual average according to a new methodology.

Өрхийн мөнгөн зарлагын бүтэц, 2008
Composition of household monetary expenditure, 2008

БҮЛЭГ 18. ӨРЖИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, АМЬЖИРГААНЫ ТҮВШИН

18.5 НЭГ ХҮНД САРД НОГДОХ ХҮНСНИЙ ЗАРИМ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ УЛСЫН ДУНДАЖ ХЭРЭГЛЭЭ, жишсэн хүнээр, хот хөдөөгөөр
MONTHLY FOODSTUFF CONSUMPTION PER ADULT EQUIVALENT, by urban and rural

Хүнсний бүтээгдэхүүн Foodstuff	Улсын дундаж National average				Хот Urban				Хөдөө Rural			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
	кг kg											
Мах, махан бүтээгдэхүүн, маханд шилжүүлснээр	8.3	8.1	7.6	7.6	6.7	6.5	6.5	6.5	10.5	10.0	8.9	9.1
Мяг, сүүн бүтээгдэхүүн, сүүнд шилжүүлснээр	11.7	12.1	12.3	12.3	5.5	5.7	7.0	7.3	20.4	19.4	18.6	18.4
Цөцгийн тос	0.3	0.3	0.4	0.3	0.3	0.4	0.6	0.5	0.4	0.2	0.2	0.2
Гуриал, гурилан бүтээгдэхүүн, гурилд шилжүүлснээр	9.9	10.0	10.7	10.5	10.4	10.4	11.0	10.6	9.3	9.5	10.4	10.4
Будаа	2.2	2.0	1.9	1.7	2.3	2.3	1.9	1.6	2.1	1.7	1.9	1.8
Чихэр, сахарын зүйл, сахарт шилжүүлснээр	1.4	1.2	1.7	1.5	1.3	1.2	1.5	1.6	1.5	1.2	1.8	1.4
Загас, загасан бүтээгдэхүүн	0.2	0.0	0.0	0.0	0.2	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0
Өндөг, ширхэг	1.6	1.2	1.9	2.3	2.0	2.1	3.2	3.7	1.0	0.2	0.4	0.5
Төмс	3.6	3.2	3.3	3.4	4.5	4.2	4.1	4.3	2.3	2.1	2.4	2.3
Хүнсний ногоо	2.1	2.1	2.0	1.7	2.5	2.9	2.7	2.2	1.6	1.2	1.1	1.0
Жимс, жимсгэнэ	1.0	0.5	0.7	0.7	1.0	0.7	0.9	0.9	0.9	0.3	0.5	0.5
Ургамлын болон өвхөн тос	1.0	0.7	0.6	0.5	0.9	0.7	0.6	0.5	1.1	0.8	0.6	0.5

18.6 НЭГ ХҮНИЙ ХОНОГТ ХЭРЭГЛЭСЭН ХҮНСНИЙ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ИЛЧЛЭГ, НАЙРЛАГА, жишсэн хүнээр, хот хөдөөгөөр
CALORIE AND COMPOSITION OF DAILY FOODSTUFF CONSUMPTION PER ADULT EQUIVALENT, by urban and rural

	Улсын дундаж National average				Хот Urban				Хөдөө Rural			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
	Ккал kcal											
Илчлэг, ккал	2 881.9	2 818.4	2 874.2	2 793.7	2 656.5	2 647.0	2 741.0	2 657.3	3 065.2	3 013.9	3 034.0	2 962.9
Уураг, гр	106.1	104.4	102.9	102.2	103.9	91.0	92.3	90.7	130.5	119.7	115.5	116.5
Өөх тос, гр	106.3	99.1	93.1	90.0	96.3	80.7	83.0	78.7	139.7	120.1	105.3	104.0
Нүүрс ус, гр	369.7	358.0	366.8	374.9	378.4	371.4	387.9	378.7	358.6	342.8	385.5	370.1

SECTION 18. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND LIVING STANDARD

18.7 ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, нэг хүнд сард ногдохоор, бүс нутгаар
MINIMUM SUBSISTANCE LEVEL OF POPULATION, per capita a month, by regions

Бүс	Region	2005	2006	2007	2008.II сар	2008.X сар	2009
Баруун	West	23 200	37 000	54 700	70 700	94 300	96 100
Зүүн	East	25 000	34 800	51 800	65 600	85 100	86 300
Төв	Central	22 300	39 000	56 700	73 100	90 800	91 200
Хангайн	Khangai	22 600	38 300	54 600	70 600	89 000	90 600
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	30 000	42 800	60 100	73 300	94 800	101 100

18.8 ЯДУУРЛЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, хот, хөдөөгөөр
POVERTY MEASURES, by urban and rural

	Ядуурлын хамралтын хүрээ Headcount						Ядуурлын гүнзгийрэлт Poverty Gap			Ядуурлын мэдрэмж Poverty severity		
	1998*	2002-2003*	2006**	2007-2008***	1998*	2002-2003*	2006**	2007-2008***	1998*	2002-2003*	2006**	2007-2008***
Улсын дундаж	National average	35.6	36.1	32.2	35.2	11.7	11.0	10.1	10.1	5.6	4.7	4.5
Хот	Urban	39.4	30.3	27.9	26.9	13.9	9.2	8.6	7.7	7.1	4.0	3.1
Үүнээс:	of which											
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	34.1	27.3	20.4	21.9	13.0	8.1	5.1	6.3	7.4	3.3	2.2
Хөдөө	Rural	32.6	43.4	37.0	46.6	9.8	13.2	11.9	13.4	4.4	5.6	5.3

* ATTC - Амьжиргааны түвшний түүвэр судалгаа

* LSMS - Living Standards Measurement Survey

** ӨОЗС - Өрхийн орлого, зарлагын судалгаа

** HIES - Household income and Expenditure Survey

***ӨНЗЭС - Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа, 2007.VII-2008.VI

***HSES - Household Socio Economic Survey, July 2007-June 2008

БҮЛЭГ 18. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, АМЬЖИРГААНЫ ТҮВШИН |

18.9 ЯДУУРЛЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, хот, хөдөө, бүс, суурьшлаар, ӨНЭЭС*, 2007-2008
 POVERTY MEASURES, by urban, rural, location and region, HSES*, 2007-2008

		хувь percentage		
		Ядуурлын хамралтын хүрээ <i>Headcount</i>	Ядуурлын гүнзгийрэлт <i>Poverty Gap</i>	Ядуурлын мэдрэмж <i>Poverty Severity</i>
Улсын дундаж	<i>National average</i>	35.2	10.1	4.0
Хот	<i>Urban</i>	26.9	7.7	3.1
Хөдөө	<i>Rural</i>	46.6	13.4	5.2
Бүс	<i>Region</i>			
Баруун	<i>West</i>	47.1	12.8	4.7
Хангай	<i>Khangai</i>	46.6	13.6	5.3
Төв	<i>Central</i>	30.7	8.4	3.3
Зүүн	<i>East</i>	46.7	14.9	6.6
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	21.9	6.3	2.6
Суурьшил	<i>Location</i>			
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	21.9	6.3	2.6
Аймгийн төв	<i>Aimag centers</i>	34.9	9.9	3.9
Сумын төв	<i>Soum centers</i>	42.0	12.7	5.2
Хөдөө нутаг	<i>Countryside</i>	49.7	13.9	5.3

* ӨНЭЭС - Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа, 2007.VII-2008.VI

* HSES - Household Socio Economic Survey, July 2007-June 2008

18.10 ЯДУУРЛЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, улирлаар, ӨНЭЭС*, 2007-2008
 POVERTY MEASURES, by quarter, HSES*, 2007-2008

		хувь percentage				
		Улсын дундаж <i>National average</i>	2007.VII-IX	2007.X-XII	2008.I-III	2008.IV-VI
Ядуурлын хамралтын хүрээ	<i>Headcount</i>	35.2	25.1	33.3	40.5	42.1
Ядуурлын гүнзгийрэлт	<i>Poverty Gap</i>	10.1	6.9	9.3	11.5	12.7
Ядуурлын мэдрэмж	<i>Poverty Severity</i>	4.0	2.8	3.6	4.5	5.1

* ӨНЭЭС - Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа, 2007.VII-2008.VI

* HSES - Household Socio Economic Survey, July 2007-June 2008

SECTION 18. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND LIVING STANDARD

18.11 НЭГ ХҮНД САРД НОГДОХ ХЭРЭГЛЭЭ, Үндсэн нэр төрлөөр, ӨНЗЭС*, 2007-2008
Consumption per capita per month by main consumption categories, HSES*, 2007-2008

Хэрэглээ	Улсын дундаж National average	Хот Urban		Хөдөө Rural	төг /ог
		Ядуу бүс Non-poor	Ядуу Poor		
Хэрэглээ	Consumption				
Хүнс	36 239		37 549		34 462
Согтууруулах ундаа, тамхи	1 561		1 241		1 997
Боловсрол	7 298		8 393		5 813
Эрүүл мэнд	4 676		5 000		4 236
Удаан эдэлгээтэй бараа	877		1 027		673
Түрээс	5 573		8 793		1 206
Халаалт	3 094		4 458		1 245
Үйлчилгээ	2 549		3 831		811
Хувцас	17 154		17 976		16 039
Тээвэр холбоо	13 352		17 157		8 191
Бусад	8 491		10 079		6 337
Нийт	100 865		115 501		81 010

* ӨНЗЭС - Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа, 2007.VII-2008.VI

* HSES - Household Socio Economic Survey, July 2007-June 2008

18.12 НЭГ ХҮНД САРД НОГДОХ ХЭРЭГЛЭЭ, ядуурлын байдлаар, хот, хөдөөгөөр, ӨНЗЭС*, 2007-2008
Consumption per capita per month by poverty status, HSES*, 2007-2008

Хэрэглээ	Нийт Total	Хот Urban				төг /ог
		Ядуу бүс Non-poor		Ядуу Poor		
		Ядуу бүс Non-poor	Ядуу Poor	Ядуу бүс Non-poor	Ядуу Poor	
Хэрэглээ	Consumption					
Хүнс	43 340	23 188	43 394	21 648	43 240	24 393
Согтууруулах ундаа, тамхи	1 965	819	1 487	541	2 834	1 036
Боловсрол	9 850	2 608	10 539	2 553	8 569	2 652
Эрүүл мэнд	6 675	1 001	6 426	1 121	7 138	907
Удаан эдэлгээтэй бараа	1 176	328	1 307	265	932	377
Түрээс	7 965	1 177	11 418	1 651	1 554	806
Халаалт	3 892	1 629	5 029	2 904	1 781	630
Үйлчилгээ	3 452	889	4 678	1 525	1 176	392
Хувцас	22 650	7 053	22 379	5 998	23 152	7 878
Тээвэр холбоо	19 166	2 665	22 290	3 190	13 367	2 255
Бусад	11 352	3 233	12 581	3 271	9 070	3 202
Нийт	131 483	44 589	141 539	44 667	112 813	44 528

* ӨНЗЭС - Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа, 2007.VII-2008.VI

* HSES - Household Socio Economic Survey, July 2007-June 2008

БҮЛЭГ 18. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, АМЬЖИРГААНЫ ТҮВШИН |

18.13 НЭГ ХҮНД САРД НОГДОХ ХЭРЭГЛЭЭ, өрхийн тооны тэнцүү 10 бүлгээр, ӨНЭЗС*, 2007-2008
Per capita monthly consumption by decile, HSES, 2007-2008*

	Улсын дундаж <i>National average</i>	Хот <i>Urban</i>	Хөдөө <i>Rural</i>	төг <i>tog</i>
I	30 497	32 191		29 127
II	42 854	47 787		39 070
III	52 436	60 180		46 415
IV	62 272	72 445		53 427
V	73 323	85 357		61 280
VI	85 847	99 571		70 471
VII	101 126	118 013		81 981
VIII	122 475	142 174		96 921
IX	157 957	181 093		120 558
X	280 033	316 457		211 048
Нийт	100 865	115 501		81 010

* ӨНЭЗС - Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа, 2007.VII-2008.VI

* HSES - Household Socio Economic Survey, July 2007-June 2008

18.14 ХҮН АМЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БҮТЭЦ, хүн амын тэнцүү 5 бүлгээр, ӨНЭЗС*, 2007-2008
Consumption shares by population quintiles, HSES, 2007-2008*

	Улсын дундаж <i>National average</i>	Хот <i>Urban</i>	Хөдөө <i>Rural</i>	хувь <i>percentage</i>
I	7.3	6.9		8.4
II	11.4	11.5		12.3
III	15.8	16.0		16.3
IV	22.1	22.5		22.1
V	43.4	43.1		40.9
Нийт	100.0	100.0		100.0

* ӨНЭЗС - Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа, 2007.VII-2008.VI

* HSES - Household Socio Economic Survey, July 2007-June 2008

SECTION 18. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND LIVING STANDARD

18.15 "ТОГТВОРТОЙ АМЬЖИРГАА" ТӨСЛИЙН ХҮРЭЭНД ЗРҮҮЛ МЭНД, БОЛОВСРОЛ, ДЭД БҮТЦИЙГ САЙЖРУУЛАХАД
ЗАРЦУУЛСАН ХӨРӨНГӨ, БҮС, АЙМГ, НИЙСЛЭЭР
INVESTMENTS FOR THE IMPROVEMENT OF THE HEALTH, EDUCATION AND INFRASTRUCTURE
IN THE FRAMEWORK OF "SUSTAINABLE LIVELIHOODS PROJECT", by regions, aims and the Capital

Бүс, аймаг, нийслэл Regions, aims and the Capital	Боловсрол Education							
	2005		2006		2007		2008	
	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/
БҮГД	432	2 440.2	442	1 802.1	279	1 288.7	257	1 529.2
Баруун бүс								
Дүн	128	572.3	89	352.3	58	272.4	33	208.6
Баян-Өлгий	22	116.1	22	90.8	15	85.8	17	79.9
Говь-Алтай	9	32.5	8	24.1	2	6.0	-	-
Завхан	47	166.5	25	83.9	15	63.1	-	-
Увс	24	195.6	19	104.6	16	82.5	16	128.7
Ховд	26	61.6	15	38.9	10	35.0	-	-
Хангайн бүс								
Дүн	102	476.9	118	560.3	75	352.7	55	390.8
Архангай	8	110.4	3	37.1	2	8.2	-	-
Баянхонгор	30	54.3	54	262.7	24	129.5	27	233.1
Булган	13	108.7	7	71.5	5	40.5	-	-
Орхон	4	13.4	6	19.2	1	13.4	11	47.4
Өвөрхангай	22	88.5	41	113.5	31	110.4	17	110.3
Хөвсгөл	25	101.6	7	56.3	12	50.7	-	-
Төвийн бүс								
Дүн	98	710.4	178	612.2	75	344.1	74	434.4
Говьсүмбэр	3	54.7	1	13.6	3	6.9	-	-
Дархан-Уул	7	63.4	2	30.0	3	18.3	-	-
Дорноговь	12	117.9	1	9.6	9	32.0	-	-
Дундговь	19	64.0	52	126.8	23	73.1	27	108.1
Өмнөговь	24	96.0	62	173.5	11	67.4	14	84.2
Сэлэнгэ	4	21.2	5	49.9	5	15.2	-	-
Төв	29	293.2	55	209.8	21	131.2	33	242.1
Зүүн бүс								
Дүн	46	327.7	33	171.3	32	128.1	10	53.8
Дорнод	22	184.5	17	97.9	9	53.8	10	53.8
Сүхбаатар	4	13.7	2	10.6	10	27.3	-	-
Хэнтий	20	129.5	14	62.8	13	47.0	-	-
Улаанбаатар	58	352.9	24	106.0	39	191.4	85	441.6

Эх үүсвэр: Тогтвортой амьжиргаа төслийн газрын мэдээлэл
Source: Report of sustainable livelihoods project

БҮЛЭГ 18. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, АМЬЖИРГААНЫ ТҮВШИН

(Хүснэгт 18.15-ын үргэлжлэл Table 18.15 continuation)

Бүс, аймаг, нийслэл Regions, aimags and the Capital	Эрүүл мэнд Health							
	2005		2006		2007		2008	
	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/
БҮГД	303	993.0	307	863.3	166	485.0	75	407.1
TOTAL				West region				
Дүн		Баруун бүс		191.7		122.6		106.5
Баян-Өлгий	89	311.4	59	42.4	54	36.1	20	62.8
Говь-Алтай	18	104.6	5	20.7	6	56.0	12	-
Завхан	7	21.7	11	35.8	38	16.1	-	-
Увс	29	83.6	15	74.5	2	4.0	8	43.7
Ховд	12	40.7	19	18.3	2	10.4	-	-
	23	50.8	9		6		-	
		Хангайн бүс		Khangai region				
Дүн		221.3	106	239.2	45	138.6	19	77.8
Архангай	117	45.8	4	25.7	15	46.5	-	-
Баянхонгор	45	24.0	51	87.5	14	28.7	6	37.9
Булган	18	30.5	2	10.6	1	3.3	-	-
Орхон	6	26.6	-	-	-	-	-	-
Өвөрхангай	2	28.2	27	57.3	9	33.5	13	39.9
Хөвсгөл	10	66.2	22	58.1	6	26.6	-	-
	36							
		Төвийн бүс		Central region				
Дүн		255.3	106	250.0	49	159.9	24	130.8
Говьсүмбэр	69	-	-	-	2	8.1	-	-
Дархан-Уул	-	4.5	1	10.9	1	4.7	-	-
Дорноговь	1	34.3	39	47.5	3	12.8	-	-
Дундговь	5	52.7	22	72.0	12	22.2	9	35.4
Өмнөговь	20	32.9	25	52.9	10	44.3	8	45.7
Сэлэнгэ	12	37.9	2	16.3	3	8.0	-	-
Төв	10	93.0	17	50.4	18	59.8	7	49.7
	21							
		Зүүн бүс		East region				
Дүн		95.2	25	85.9	9	20.1	6	53.4
Дорнод	18	41.8	17	42.3	-	-	6	53.4
Сүхбаатар	9	31.2	8	43.6	4	11.6	-	-
Хэнтий	6	22.2	-	-	5	8.5	-	-
	3							
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar				
Улаанбаатар	10	109.8	11	96.5	9	43.8	6	38.6

Эх үүсвэр: Тогтвортой амьжиргаа төслийн газрын мэдээлэл
Source: Report of sustainable livelihoods project

SECTION 18. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND LIVING STANDARD

(Хүснэгт 18.15-ын үргэлжлэл Table 18.15 continuation)

Бүс, аймаг, нийслэл Regions, aimags and the Capital	Дэд бүтэц Infrastructure																			
	2005					2006					2007					2008				
	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/				
БҮГД	96	549.7	74	232.3	17	134.4	14	106.7												
TOTAL																				
	Баруун бүс					Хангайн бүс					Зүүн бүс									
Дүн	32	110.0	18	48.0	West region															
Баян-Өлгий	8	20.9	4	8.6																
Говь-Алтай	11	44.4	4	14.2																
Завхан	8	32.4	3	6.0																
Увс	1	3.0	3	6.7																
Ховд	4	9.3	4	12.5																
Дүн	27	169.7	18	58.9	Khangai region															
Архангай	4	38.0	-	-																
Баянхонгор	3	3.7	5	20.4																
Булган	3	16.5	1	2.2																
Орхон	2	28.8	1	4.7																
Өвөрхангай	6	42.5	11	18.5																
Хөвсгөл	9	40.2	-	13.1																
Дүн	17	99.5	28	81.4	Central region															
Говьсүмбэр	-	-	-	-																
Дархан-Уул	2	14.7	-	-																
Дорноговь	3	3.6	9	23.8																
Дундговь	1	6.2	1	7.7																
Өмнөговь	3	18.9	2	22.6																
Сэлэнгэ	8	58.1	16	27.3																
Төв	3	20.7	7	19.6																
Дүн	3	20.7	7	19.6	East region															
Дорнод	-	-	1	2.2																
Сүхбаатар	-	-	-	-																
Хэнтий	3	20.7	6	17.4																
Улаанбаатар	17	149.8	3	24.4	Ulaanbaatar															

Эх үүсвэр: Тогтвортой амьжиргаа төслийн газрын мэдээлэл
Source: Report of sustainable livelihoods project

БҮЛЭГ 18. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, АМЬЖИРГААНЫ ТҮВШИН

(Хувиат 18.15-ын үргэлжлэл Table 18.15 continuation)

Бүс, аймаг, нийслэл Regions, aimags and the Capital	Багааль орчин болон бусад Environment and others									
	2005		2006		2007		2008		2008	
	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ /mln.tog/
БҮГД	78	320.7	35	131.6	7	36.0	19	160.0		
TOTAL										
		Баруун бүс		West region						
Subtotal	21	87.0	10	28.5	2	2.8				
Баян-Өлгий	5	29.3	5	17.3	-	-				
Говь-Алтай	5	12.4	1	5.1	-	-				
Завхан	3	10.5	-	-	-	-				
Увс	2	14.5	1	2.0	-	-				
Ховд	6	20.2	3	4.0	2	2.8				
		Хангайн бүс		Khangai region						
Subtotal	12	43.2	8	44.6	1	12.9	7	41.2		
Архангай	1	2.1	2	21.0	-	-				
Баянхонгор	-	-	1	2.3	-	-				
Булган	2	5.4	2	4.6	-	-				
Орхон	2	5.5	2	13.2	1	3.7				
Өвөрхангай	4	21.6	1	3.4	-	-				
Хөвсгөл	3	8.6	-	-	-	-				
		Төвийн бүс		Central region						
Subtotal	37	158.7	17	58.6	3	16.7	10	94.0		
Говьсүмбэр	-	-	-	-	-	-				
Дархан-Уул	3	24.8	-	-	-	-				
Дорноговь	1	7.4	-	-	-	-				
Дундговь	7	18.6	3	4.6	-	-				
Өмнөговь	20	54.9	9	14.7	-	-				
Сэлэнгэ	1	7.7	1	12.0	-	-				
Төв	5	45.2	4	27.3	3	13.9				
		Зүүн бүс		East region						
Subtotal	8	31.9	-	-	1	3.6	2	24.8		
Дорнод	4	12.0	-	-	-	-				
Сүхбаатар	2	5.8	-	-	1	3.6				
Хэнтий	2	14.1	-	-	-	-				
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar						
Subtotal	-	-	-	-	-	-	2	24.8		

Эх үүсвэр: Тогтвортой амьжиргаа төслийн газрын мэдээлэл
Source: Report of sustainable livelihoods project

SECTION 18. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND LIVING STANDARD

18.16 ТОГТВОРТОЙ АМЬЖИРГАА ТӨСЛӨӨС БЭЛГЭЭРИЙН МАЛ АЖ АХУЙН ЭРСДЭЛИЙГ БУУРУУЛАХАД ЗАРЦУУЛСАН ХӨРӨНГӨ, АЙМГАР INVESTMENTS FOR THE PASTURAL RISK MANAGEMENT THE FRAMEWORK OF "SUSTAINABLE LIVELIHOODS PROJECT", by aimags

Аймаг	Aimags	2005			2006			2007			2008		
		Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/		
БҮГД	TOTAL	172	396.0	164	298.0	6	33.4	1	0.7				
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	19	56.4	6	14.4	-	-	1	0.7				
Баянхонгор	Bayankhongor	29	85.5	12	104.9	1	3.5	-	-				
Говь-Алтай	Govii-Altai	-	-	-	-	-	-	-	-				
Дорнод	Dornod	11	23.8	4	15.3	-	-	-	-				
Дундговь	Dundgovi	18	24.4	30	36.3	-	12.4	-	-				
Өвөрхангай	Ovorkhangai	26	52.8	26	31.3	-	-	-	-				
Өмнөговь	Omnogovi	14	26.9	29	43.6	-	4.8	-	-				
Төв	Tov	51	116.9	57	52.2	5	12.7	-	-				
Увс	Uvs	4	9.3	-	-	-	-	-	-				
Хэнтий	Khentii	-	-	-	-	-	-	-	-				
БҮГД	TOTAL	2	23.1	11	72.3	5	60.1	4	21.5				
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	-	-	1	14.8	1	11.3	-	-				
Баянхонгор	Bayankhongor	-	-	2	16.5	1	2.0	-	-				
Говь-Алтай	Govii-Altai	-	-	-	-	-	10.4	-	-				
Дорнод	Dornod	-	-	1	5.3	-	-	-	-				
Дундговь	Dundgovi	-	-	1	4	1	19.9	-	-				
Өвөрхангай	Ovorkhangai	1	20.9	1	8.6	-	-	-	-				
Өмнөговь	Omnogovi	1	2.2	5	23.1	1	5.0	-	-				
Төв	Tov	-	-	-	-	-	-	4	21.5				
Увс	Uvs	-	-	-	-	1	11.5	-	-				
Хэнтий	Khentii	-	-	-	-	-	-	-	-				
БҮГД	TOTAL	-	-	-	-	-	Protected pasture areas, hectares	11	49.5				
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	-	-	-	-	-	-	4	19.2				
Баянхонгор	Bayankhongor	-	-	-	-	-	-	-	-				
Говь-Алтай	Govii-Altai	-	-	-	-	-	-	-	-				
Дорнод	Dornod	-	-	-	-	-	-	-	-				
Дундговь	Dundgovi	-	-	-	-	-	-	-	-				
Өвөрхангай	Ovorkhangai	-	-	-	-	-	-	-	-				
Өмнөговь	Omnogovi	-	-	-	-	-	-	-	-				
Төв	Tov	-	-	-	-	-	-	7	30.3				
Увс	Uvs	-	-	-	-	-	-	-	-				
Хэнтий	Khentii	-	-	-	-	-	-	-	-				

Эх үүсвэр: Тогтвортой амьжиргаа төслийн газрын мэдээлэл
Source: Report of sustainable livelihoods project

БҮЛЭГ 18. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, АМЬЖИРГААНЫ ТҮВШИН

(Хүснэгт 18.16-ийн үргэлжлэл Table 18.16 continuation)

Аймаг	Aimags	2005			2006			2007			2008		
		Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Зарцуулсан хөрөнгө /сая.төг/ Financing /mln.tog/
БҮГД	TOTAL	89	770.1	799	679.6	19	77.0	8	31.5	Ус хуримтлуулах далан, шуудуу, ш			
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	21	136.3	79	57.4	2	6.5	8	31.5				
Баянхонгор	Bayankhongor	8	25.2	117	59.7	4	14.5	-	-				
Дорнод	Dornod	-	-	121	205.5	5	18.0	-	-				
Дундговь	Dundgovi	22	196.5	233	98.0	3	15.0	-	-				
Өвөрхангай	Ovorkhangai	5	44.4	5	49.0	2	8.0	-	-				
Өмнөговь	Omnogovi	11	101.0	108	73.0	1	5.0	-	-				
Төв	Tov	22	266.7	29	88.0	2	10.0	-	-				
Увс	Uvs	-	-	107	49.0	-	-	-	-				
БҮГД	TOTAL	2	41.6	-	Others	-	-	-	-				
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	-	-	-	-	-	-	-	-				
Баянхонгор	Bayankhongor	-	-	-	-	-	-	-	-				
Дундговь	Dundgovi	1	20.8	-	-	-	-	-	-				
Өвөрхангай	Ovorkhangai	-	-	-	-	-	-	-	-				
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1	20.8	-	-	-	-	-	-				
Төв	Tov	-	-	-	-	-	-	-	-				
Увс	Uvs	-	-	-	-	-	-	-	-				

Эх үүсвэр: Тогтвортой амьжиргаа төслийн газрын мэдээлэл
Source: Report of sustainable livelihoods project

SECTION 18. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND LIVING STANDARD

18.17 "ТОГТВОРТОЙ АМЬЖИРГАЛ" ТӨСЛИЙН ХҮРЭЭНД БАЧИЛ САНХҮҮГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГААС ОЛГОСОН ЗЭЭЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр
 LOANS PROVIDED BY THE MICRO FINANCE DEVELOPMENT FUND, WITH IN FRAMEWORK OF "SUSTAINABLE LIVELIHOODS PROJECT", by regions, aimags and the capital

Бүс, аймаг, нийслэл Regions, aimags and the Capital	2005			2006			2007			2008		
	Зээлдэгчдийн тОО Number of borrowers	Олгосон зээлийн хэмжээ /сая.төг/ Amount of fund's loan /mln.tog/	Зээлдэгчдийн тОО Number of borrowers	Олгосон зээлийн хэмжээ /сая.төг/ Amount of fund's loan /mln.tog/	Зээлдэгчдийн тОО The number of borrowers	Олгосон зээлийн хэмжээ /сая.төг/ Amount of fund's loan /mln.tog/	Зээлдэгчдийн тОО Number of borrowers	Олгосон зээлийн хэмжээ /сая.төг/ Amount of fund's loan /mln.tog/	Зээлдэгчдийн тОО Number of borrowers	Олгосон зээлийн хэмжээ /сая.төг/ Amount of fund's loan /mln.tog/		
БҮГД	3 082	2 314.7	10 533	11 216.6	4 453	5 026.9	1903	3 312.0				
		Баруун бүс		West region								
Subtotal	1 801	2 048.5	872	888.1	425	736.9						
Дун	109	789.8	588	645.4	4	6.1	-	-				
Баян-Өлгий	404	219.5	205	169.9	597	641.5	116	192.8				
Говь-Алтай	205	169.9	193	226.6	180	168.5	134	203.5				
Завхан	193	169.9	556	723.3	-	-	103	148.0				
Увс	296	223.0	259	226.7	91	72.0	72	192.6				
Ховд	11	7.5										
		Хангайн бүс		Khangai region								
Subtotal	705	512.7	2 837	3 340.5	2 165	2 638.5	419	933.3				
Дун	-	-	209	329.1	216	247.2	51	119.9				
Архангай	146	139.7	594	940.3	217	267.1	104	267.4				
Баянхонгор	257	170.1	480	413.4	682	691.9	-	-				
Булган	86	97.9	194	265.6	46	84.7	79	212.6				
Орхон	188	70.4	871	772.1	191	220.1	38	133.5				
Өвөрхангай	28	34.6	489	620.0	813	1 127.5	147	199.9				
Хөвсгөл												
		Төвийн бүс		Central region								
Subtotal	884	546.6	4 541	3 837.9	1 268	1 256.6	600	704.8				
Дун	-	-	48	133.3	5	15.3	10	59.0				
Говьсүмбэр	22	15.1	208	265.6	25	78.5	74	148.4				
Дархан-Уул	21	34.4	656	619.4	695	825.6	-	-				
Дорноговь	35	33.2	745	563.0	-	-	69	195.1				
Дундговь	512	243.8	1250	966.1	70	38.2	-	-				
Өмнөговь	141	140.9	350	398.8	189	200.4	85	190.0				
Сэлэнгэ	153	79.2	1284	851.7	284	98.6	362	112.3				
Төв												
		Зүүн бүс		East region								
Subtotal	187	136.2	834	1 132.1	129	168.6	387	464.5				
Дундговь	165	110.4	524	678.9	21	26.0	28	65.8				
Сүхбаатар	3	6.0	143	226.6	-	-	93	97.9				
Хэнтий	19	19.8	167	226.6	108	142.6	268	300.8				
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar								
Улаанбаатар	197	329.4	520	857.6	19	75.1	72	472.5				

Эх үүсвэр: Тогтвортой амьжиргаа төслийн газрын мэдээлэл
 Source: Report of sustainable livelihoods project

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ, СҮМ ХИЙД

Боловсрол. Бүх шатны боловсролын сургалтын байгууллагын тоо, суралцагчид, төгсөгчид, элсэгчид, багш нарын тоог боловсролын түвшин, бүс, аймаг, нийслэлээр гаргав. Ерөнхий боловсролын сургууль (ЕБС)-д хамрагдалтын цэвэр, бохир коэффициент, нэг багшид ногдох сурагчдын тоо, сургууль завсардалтын хувь, их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн анхан, дунд шатны сургуулийн суралцагчид, төгсөгчдийн тоог боловсролын стандарт ангиллын дагуу 0-6 түвшинд гаргав.

Мэдээллийн эх сурвалж. Ерөнхий боловсролын талаархи мэдээллийг ЕБС-иуд гаргаж аймаг, нийслэлийн Засаг даргын тамгын газрын дэргэдэх Нийгмийн хөгжлийн бодлогын хэлтэс (Боловсрол, соёлын газар)-т нэгтгэн Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны яаманд, мэргэжлийн болон дээд боловсролын мэдээллийг их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвүүдээс тус яаманд шууд ирүүлнэ. Боловсролын салбарын статистикийн мэдээллийг Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны яам нэгтгэн Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Тухайн шатны сургуулийн хамран сургалтын бохир жинг тооцохдоо тухайн шатанд суралцаж буй хүүхдийн тоог тухайн шатанд суралцах насны хүн амын тоонд харьцуулна.

Нэг багшид ногдох сурагчдын тоог тооцохдоо тухайн шатанд суралцагчдын тоог тухайн түвшний боловсролын байгууллагын багшийн тоонд харьцуулна.

Сургуулиас завсардсан 6-14 насны хүүхдийн тоог тухайн насны нийт суралцагчдын тоонд харьцуулж сургууль завсардалтын хувийг гаргана.

Шинжлэх ухаан. Шинжлэх ухааны салбарын статистикийн мэдээллийг холбогдох эрдэм шинжилгээний байгууллагууд гаргаж, Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны яам нэгтгэн Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Эрдэм шинжилгээний байгууллагуудад эрдэм шинжилгээ, туршилт, зохион бүтээх ажил эрхэлдэг байгууллага, аж ахуйн нэгжүүд орно. Энд эрдэм шинжилгээний байгууллагын тоо, ажиллагчид болон зардлын мэдээллийг салбараар харуулав.

Соёл, урлаг. Соёл урлагийн салбарын статистикийн мэдээллийг аймгуудын Боловсрол, соёлын төв, Нийслэлийн соёлын хороонд гаргаж Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны яам нэгтгэн Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

10000 хүнд ногдох номын тоог гаргахдаа номын фондыг суурин хүн амын тоонд харьцуулна.

Сүм хийд. Энэ бүлэгт сүм хийдийн ажиллагчид, хурлын лам нар, шашны сургууль дацанд суралцагчид зэрэг үзүүлэлтийг харуулав. Эдгээр үзүүлэлтийн эх сурвалж нь Үндэсний статистикийн хорооноос жил бүр гаргадаг сүм хийдийн мэдээ тайлан болно.

Сүм хийдийн тайланг жил бүрийн 1-р сарын 20-ны дотор аймгийн статистикийн хэлтэс, нийслэлийн статистикийн газарт нэгтгэн 2-р сарын 4-нд Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлнэ.

EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

Education. Data for school enrollment, graduates, new entrants and teaching staff is shown by educational level, aimags and capital city. Such indicators as general educational school net and gross enrollment ratio, pupil-teacher ratio, drop-out rate are being added and number of students in universities, colleges, technical and vocational schools are being compiled according to the international standard Classification of Education ISCED. The ISCED has been updated and revised in 1997 and adopted since then. According to this classification the education is classified between 0-6 levels.

Data sources. General education data is collected from general educational schools and compiled at the Social development policy division of aimag and the capital governors' offices and finally sent to the MOSTEC. Vocational and tertiary education data is sent directly to the MOSTEC from educational institutes. The NSO receives annual report of the educational sector from the MOSTEC.

Gross enrollment ratio. This rate is equal to the number of pupils enrolled in a given level of education regardless of age by the population of age-group which is officially corresponds to the given level of education..

Pupil-teacher ratio. This rate is equal to the total number of pupils are studying in the general educational schools by the number of teachers at the same level.

Drop-out ratio is equal to the number of drop-out pupils aged 6-14 by the number of population in the same age-group.

Science. The Ministry of Science, Technology, Education and Culture compiles information related to science from research and Science organizations forwards it to the National Statistical Office. The Research and Science organizations include entities that lead scientific pilot activities, research and inventions. This section presents the number of scientific organizations, employers, and total expenditures by sectors.

Culture and arts. MOSTEC collects data of culture and arts from the local culture centres of aimags and capital city, NSO receives annual reports from the Ministry of Science, Technology, Education and Culture. The number of books per 10000 is estimated as a ratio between the library book stock and the number of resident population.

Monasteries and temples. This chapter shows the number of employees in monasteries and temples, monks, and students studying in religious school and datsans. Data source of these indicators is the annual report of National Statistical Office.

Monasteries and temples send datas to the statistical divisions of aimags and statistical department of Capital city by 20th January each year. These divisions and department sent the data to the National Statistical Office by 4th February.

БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

19.1 БҮХ ШАТНЫ СУРГУУЛИЙН ТОО, хичээлийн жилийн эхний байдлаар
NUMBER OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS, at the beginning of the academic year

Сургалтын байгууллагын ангилал	Educational institutions classification	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Ерөнхий боловсролын сургууль-Бүгд	General educational schools-Total	724	742	754	748
Бага	Primary	75	71	71	65
9 жилийн	9 grade	240*	172	167	159
12 жилийн	12 grade	409**	499***	516***	524***
Орой, эчнээ ангитай сургууль	Schools with evening classes	289	211	173	140
Их, дээд сурууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв-Бүгд	University, higher educational institutions, colleges, technical and vocational schools-Total	215	214	218	214
Төрийн өмчийн:	Public:	82	88	89	90
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв	Technical and vocational schools	33	40	42	42
Дээд сургууль, коллеж	Higher educational institutions, colleges	41	37	36	37
Их сургууль	Universities	8	11	11	11
Төрийн өмчийн бус:	Private:	127	120	123	119
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв	Technical and vocational schools	2	4	14	18
Дээд сургууль, коллеж	Higher educational institutions, colleges	122	113	106	98
Их сургууль	Universities	3	3	3	3
Монголд үйл ажиллагаа явуулж буй гадаадын салбар сургууль	Branch of foreign universities	6	6	6	5

Тайлбар: *- 8 жилийн,
**- 10 жилийн
***- 11 жилийн
Note: * 8th grade
**- 10th grade
***- 11th grade

19.2 БҮХ ШАТНЫ СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО, хичээлийн жилийн эхний байдлаар
NUMBER OF PUPILS AND STUDENTS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS, at the beginning of the academic year

Сургалтын байгууллагын ангилал	Educational institutions classification	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Бүгд	Total	729.5	710.4	733.2	735.3
Ерөнхий боловсролын сургуульд өдрөөр суралцагчид-Бүгд	Number of pupils studying in general educational schools-Total	556.9	542.5	537.5	532.1
Үүнээс: Эмэгтэй	Of which: Female	285.1	276.7	273.3	269.2
Бага	Primary	249.6	239.3	239.7	252.6
Дунд	Basic	223.8	216.9	212.2	202.9
Ахлах	High	83.5	86.3	85.6	76.6
Орой, эчнээ ангитай сургуульд	In schools with evening classes	10.7	4.9	3.9	3.5
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	4.8	2.0	1.7	1.6
Их, дээд сурууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв-Бүгд	University, higher educational institutions, colleges, technical and vocational schools-Total	162.0	167.9	180.8	199.7
Төрийн өмчийн:	Public	114.1	117.4	124.7	138.6
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвд	Technical and vocational schools	22.3	23.9	25.7	32.0
Дээд сургууль, коллежид	Higher educational institutions, colleges	31.6	27.2	29.0	31.2
Их сургуульд	Universities	60.2	66.3	70.0	75.4
Төрийн өмчийн бус:	Private	46.7	49.4	55.0	60.0
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвд	Technical and vocational schools	0.9	0.9	4.2	5.9
Дээд сургууль, коллежид	Higher educational institutions, colleges	38.8	40.4	39.8	43.8
Их сургуульд	Universities	7.0	8.1	11.0	10.3
Монголд үйл ажиллагаа явуулж буй гадаадын салбар сургуульд	Branch school of foreign universities	0.5	0.4	0.4	0.4
Гадаадад суралцагчид	Students studying abroad	0.7*	0.7*	0.7*	0.7*

Тайлбар: * Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр, Төрийн сангийн зээлээр гадаадын их, дээд сургуульд элссэн оюутны тоо

Note: * Number of students entered to foreign universities by Government Agreement and Scholarship.

SECTION 19. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

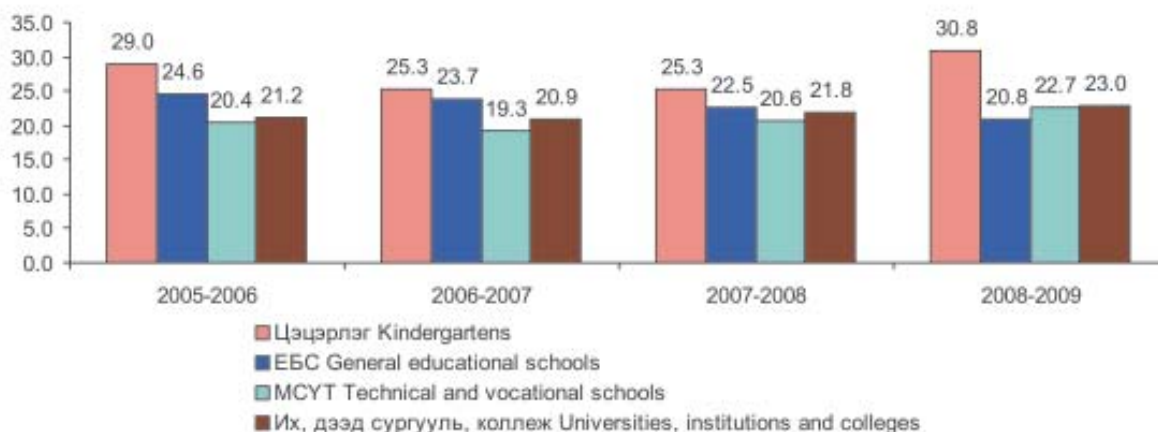
19.3 БҮХ ШАТНЫ СУРГУУЛИЙГ ТӨГСӨГЧИД, хичээлийн жилийн эцсийн байдлаар
NUMBER OF GRADUATES IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS, at end of the academic year

		мян.хүн <i>thous. persons</i>			
Сургалтын байгууллагын ангилал	<i>Educational institutions classification</i>	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Бүгд	Total	128.1	131.1	132.8	134.5
Үүнээс: Эмэгтэй	<i>Of which: Female</i>	70.7	72.0	72.9	74.1
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
ЕБС-г	<i>General educational schools</i>	97.5	100.4	99.9	96.2
Үүнээс: Эмэгтэй	<i>Of which: Female</i>	52.0	53.2	52.6	50.7
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвийг	<i>Technical and vocational schools</i>	8.2	7.1	7.0	8.7
Үүнээс: Эмэгтэй	<i>Of which: Female</i>	4.2	3.4	3.4	4.0
Их, дээд сургууль, коллежийг	<i>Universities, higher educational institutions, colleges</i>	22.4	23.6	25.9	29.6
Үүнээс: Эмэгтэй	<i>Of which: Female</i>	14.5	15.4	16.9	19.4

19.4 БҮХ ШАТНЫ СУРГУУЛИЙН БАГШ НАРЫН ТОО, хичээлийн жилийн эхний байдлаар
NUMBER OF TEACHERS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS, at the beginning of the academic year

		мян.хүн <i>thous. persons</i>			
Сургалтын байгууллагын ангилал	<i>Educational institutions classification</i>	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Бүгд	Total	33.5	34.7	36.1	38.4
Үүнээс: Эмэгтэй	<i>Of which: Female</i>	25.7	27.0	28.3	30.2
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Цэцэрлэгийн	<i>Kindergartens</i>	3.3	3.7	3.9	4.2
Үүнээс: Эмэгтэй	<i>Of which: Female</i>	3.0	3.7	3.9	4.2
ЕБС-ийн	<i>General educational schools</i>	22.6	22.9	23.9	25.5
Үүнээс: Эмэгтэй	<i>Of which: Female</i>	18.3	18.6	19.5	20.8
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвийн	<i>Technical and vocational schools</i>	1.1	1.3	1.4	1.7
Үүнээс: Эмэгтэй	<i>Of which: Female</i>	0.7	0.8	0.9	1.1
Их, дээд сургууль, коллежийн	<i>Universities, higher educational institutions, colleges</i>	6.5	6.8	6.9	7.0
Үүнээс: Эмэгтэй	<i>Of which: Female</i>	3.7	3.9	4.0	4.1

Нэг багшид ногдох сурагч, оюутны тоо
Number of pupils students per teacher

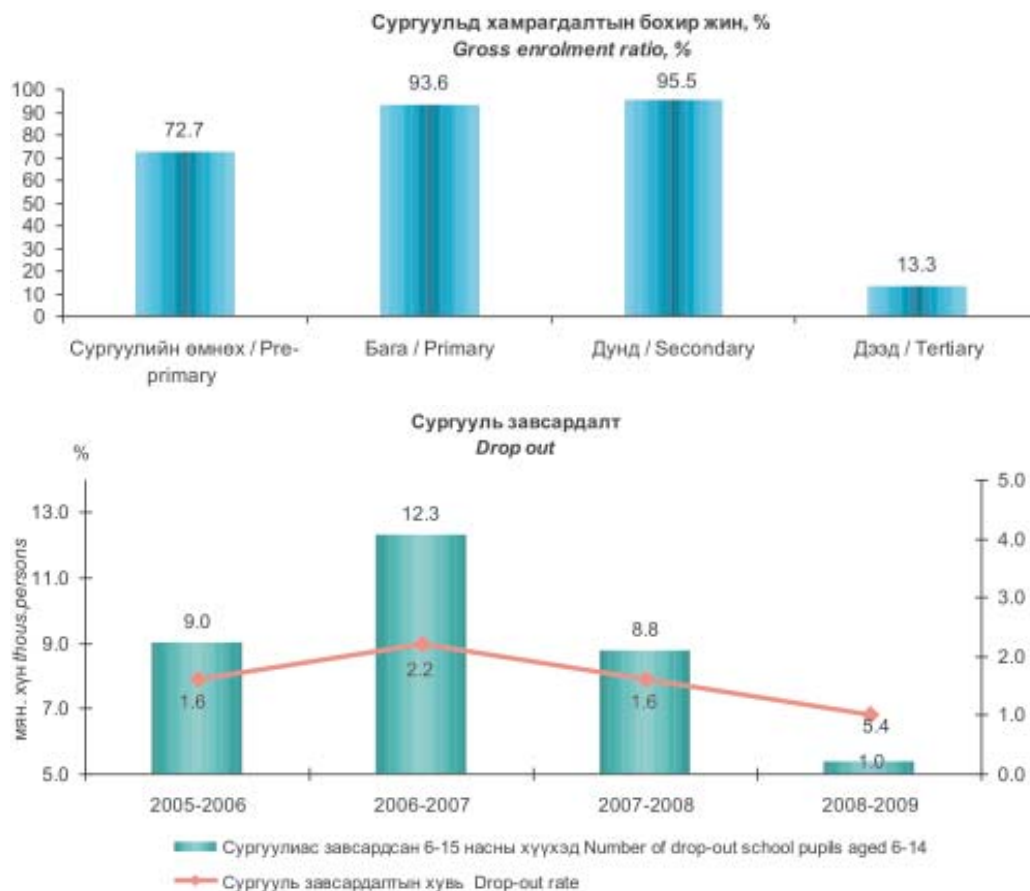

БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ

19.5 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, SOME INDICATORS OF GENERAL EDUCATIONAL SCHOOL,

Үзүүлэлт	Indicators	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Хамран сургалтын бохир жин, %		Gross enrolment ratio (GER) %			
Суурь боловсролын	GER in general education	95.4	93.7	95.1	94.4
Бага боловсролын	GER in primary education	96.4	93.5	94.8	93.6
Дунд боловсролын	GER in secondary education	94.2	93.8	95.4	95.5
Сургуулиас завсардсан 6-14 насны хүүхэд, мян.хүүхэд		Number of drop-out school pupils aged 6-14, thous.children			
Бүгд	Total	9.0*	12.3*	8.8*	5.4
Үүнээс: Эмэгтэй	Of which: Female	3.6	4.8	3.6	2.2
Сургууль завсардалтын хувь	Drop-out ratio	1.6	2.2	1.6	1.0
Багшийн тоо, мян. хүн		Number of teachers, thous.persons			
Бүгд	Total	22.7	22.9	23.9	25.5
Үүнээс: Эмэгтэй	Of which: Female	18.3	18.6	19.5	20.8
Бага ангийн	Primary	7.6	7.6	7.7	8.3
Дунд ангийн	Basic	10.8	10.3	10.9	11.3
Ахлах ангийн	High	4.3	5.0	5.3	5.9
1-р ангид элсэгчдийн тоо, мян. хүүхэд		Number of new entrants in the 1-st grade, thous.children			
Бүгд	Total	55.7	56.1	60.0	63.2
Үүнээс: Эмэгтэй	Of which: female	27.3	27.8	29.4	30.5
Дотуур байранд амьдардаг сурагчид, мян хүүхэд		Number of dormitory pupils, thous.children			
Бүгд	Total	41.1	42.9	44.0	42.1
Үүнээс: Эмэгтэй	Of which:Female	21.9	23.3	24.0	22.7
ЕБС-ийг төгсөгчид, мян.хүн		Graduates of general education school, thous.persons			
Бүгд	Total	100.4	99.9	96.2	-
Үүнээс: Өдрөөр	Of which:Dayclass	97.5	97.2	93.8	-
Эмэгтэй	Female	52.1	51.5	49.7	-
9-р анги	9-th grade	58.9	56.4	51.4	-
11-р анги	11-th grade	41.5	43.5	44.8	-

Тайлбар: * Сургуулиас завсардсан 7-15 насны хүүхэд
Note: * Number of drop-out school pupils aged 7-15.

SECTION 19. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

19.6 ДОТООДЫН ИХ, ДЭЭД СУРГУУЛЬ, КОЛЛЕЖИД СУРАЛЦАГЧИД, ТӨГСӨГЧИД, мэргэжлийн чиглэлээр
STUDENTS AND GRADUATES OF DOMESTIC HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS, by fields of education

Мэргэжлийн чиглэл	Field of education	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
	Суралцагчид*	Students*			
Бүгд	Total	138 019	142 411	150 326	161 111
Багш, боловсрол судлал, сурган хүмүүжүүлэх	Education studies and teacher training	12 803	15 094	18 249	20 506
Хүмүүнлэгийн ухаан	Humanities	13 066	10 899	9 950	10 700
Урлагийн төрөл, урлаг судлал	Fine and applied arts	3 204	2 832	2 919	3 175
Хууль, эрх зүй	Law	7 985	7 833	7 856	8 301
Нийгмийн шинжлэл	Social science	12 110	12 303	13 164	13 604
Худалдаа, бизнесийн удирдлага	Commercial & business administration	32 438	34 538	34 892	35 799
Нийтийн мэдээлэл, бичиг хэрэг	Mass communication & documentation	1 868	1 888	1 893	1 943
Математик, компьютер	Mathematics and computer science	5 262	5 416	5 867	6 478
Үйлчилгээ	Service	6 924	7 986	8 412	8 728
Байгалийн шинжлэл	Natural science	3 758	4 077	4 151	4 395
Анагаах ухаан	Medical science	10 735	11 593	13 148	15 032
Инженер	Engineering	17 989	19 045	20 311	22 319
Архитектур, хот төлөвлөлт	Architecture and town planning	4 489	3 544	4 105	4 944
ХАА, ойн аж ахуй, загас агнуур	Agriculture, forestry & fishery	4 059	4 177	4 115	4 568
Бусад мэргэжил	Other fields	1 329	1 186	1 294	619
	Төгсөгчид*	Graduates*			
Бүгд	Total	23 628	25 938	29 599	-
Боловсролын салбар	Education	2 893	3 262	3 908	-
Хүмүүнлэгийн ухаан	Humanities	1 895	2 199	2 415	-
Урлагийн төрөл, урлаг судлал	Fine and applied arts	465	417	497	-
Хууль, эрх зүй	Law	1 676	1 598	1 779	-
Нийгмийн шинжлэл	Social science	2 190	2 131	3 002	-
Худалдаа, бизнесийн удирдлага	Commercial & business administration	5 960	7 445	8 227	-
Нийтийн мэдээлэл, бичиг хэрэг	Mass communication & documentation	384	340	344	-
Математик, компьютер	Mathematics and computer science	616	740	937	-
Үйлчилгээ	Service	1 267	1 413	1 651	-
Байгалийн шинжлэл	Natural science	720	632	728	-
Анагаах ухаан	Medical science	1 791	1 942	2 189	-
Инженер	Engineering	1 435	1 592	1 410	-
Архитектур, хот төлөвлөлт	Architecture and town planning	387	420	511	-
ХАА, ойн аж ахуй, загас агнуур	Agriculture, forestry & fishery	825	711	761	-
Бусад мэргэжил	Other fields	1 124	1 096	1 240	-

Тайлбар: * Мэргэжлийн анхан, дунд шатны сургуульд суралцагчид, төгсөгчид ороогүй.

Note: * Excluding students and graduates of technical and vocational schools

БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

19.7 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
БҮГД	TOTAL	724	742	754	748
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	150	154	154	151
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	38	41	41	41
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	27	29	29	28
Завхан	<i>Zavkhan</i>	32	33	33	32
Увс	<i>Uvs</i>	30	27	27	27
Ховд	<i>Khovd</i>	23	24	24	23
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	163	168	166	165
Архангай	<i>Arkhangai</i>	35	36	36	35
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	29	30	29	30
Булган	<i>Bulgan</i>	24	25	25	24
Орхон	<i>Orkhon</i>	15	16	16	16
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	27	28	28	28
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	33	33	32	32
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	153	153	157	157
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	4	4	4	4
Дархан-Уул	<i>Darkhan Uul</i>	27	28	29	29
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	20	19	22	20
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	19	19	19	19
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	17	17	18	18
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	33	33	33	34
Төв	<i>Tov</i>	33	33	32	33
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	68	67	67	68
Дорнод	<i>Dornod</i>	26	25	25	26
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	15	15	15	15
Хэнтий	<i>Khentii</i>	27	27	27	27
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	190	200	210	207

| SECTION 19. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

19.8 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД ӨДРӨӨР СУРАЛЦАГЧИД, бүс
аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF PUPILS IN GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by regions,
aimags and the Capital

		мян.хүн <i>thous. persons</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
БҮГД	TOTAL	556.9	542.5	537.5	532.1
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	99.6	96.5	96.8	96.2
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	23.4	23.3	23.7	24.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	15.1	13.1	12.9	12.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	18.3	17.7	17.8	17.5
Увс	<i>Uvs</i>	21.2	20.8	20.5	20.4
Ховд	<i>Khovd</i>	21.6	21.6	21.9	21.4
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	125.8	124.0	123.5	121.2
Архангай	<i>Arkhangai</i>	21.3	20.7	20.8	20.6
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	19.3	19.2	19.5	18.8
Булган	<i>Bulgan</i>	12.4	12.0	11.7	11.2
Орхон	<i>Orkhon</i>	21.5	20.7	20.1	19.7
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	24.2	24.1	24.3	24.3
Хөвсгөл	<i>Khuvsgul</i>	27.1	27.3	27.1	26.6
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	99.4	94.5	91.1	88.6
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	3.0	3.0	3.0	2.9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	23.7	22.1	20.6	19.8
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	11.5	11.3	11.1	11.2
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	10.3	9.9	9.5	9.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	10.9	10.6	10.8	10.7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	22.4	21.1	20.7	19.8
Төв	<i>Tov</i>	17.6	16.4	15.4	15.0
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	45.9	42.3	41.8	41.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	16.6	16.3	15.7	15.0
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	12.9	11.4	11.3	11.1
Хэнтий	<i>Khentii</i>	16.4	14.6	14.8	15.0
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	186.2	185.2	184.3	185.0

БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

19.9 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН НЭГ БАГШИД НОГДОХ СУРАГЧИД, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF PUPILS PER TEACHER OF GENERAL EDUCATION SCHOOLS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	тоо number							
		Бүгд Total				Бара Primary			
		2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Улсын дундаж	National average	24.6	23.7	22.5	20.8	33.0	31.6	30.9	30.4
		Баруун бүс				West region			
Дүн	Subtotal	24.7	23.3	22.4	20.8	32.2	30.4	29.6	29.1
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	22.1	21.3	21.1	19.9	28.1	27.0	27.2	27.4
Говь-Алтай	Govi-Altai	27.7	24.0	21.5	20.1	36.8	32.4	29.0	28.4
Завхан	Zavkhan	23.2	22.2	21.4	19.7	31.4	29.3	29.7	28.7
Увс	Uvs	26.2	24.3	23.3	21.2	33.7	31.5	29.5	29.6
Ховд	Khovd	26.1	25.3	24.8	23.2	34.1	33.5	33.1	31.8
		Хангайн бүс				Khangaï region			
Дүн	Subtotal	25.1	24.6	23.8	21.5	32.9	32.0	31.3	30.7
Архангай	Arkhangai	26.1	24.9	24.9	21.8	31.6	30.8	31.6	30.5
Баянхонгор	Bayankhongor	25.6	25.8	26.1	22.6	32.6	32.5	32.3	31.0
Булган	Bulgan	23.0	22.2	21.0	19.5	29.5	28.2	27.5	26.7
Орхон	Orkhon	23.4	22.0	20.8	20.1	32.6	32.1	30.2	31.8
Өвөрхангай	Ovorkhangai	27.0	26.6	25.4	23.3	35.6	33.9	32.1	31.5
Хөвсгөл	Khovsgol	24.7	25.1	23.8	21.1	33.6	32.8	32.0	31.0
		Төвийн бүс				Central region			
Дүн	Subtotal	24.5	23.3	21.6	20.1	31.9	29.9	28.5	28.7
Говьсүмбэр	Govisumber	23.8	23.6	20.5	18.3	31.0	31.0	29.2	28.3
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	24.8	23.0	20.7	19.4	34.3	30.2	29.2	29.2
Дорноговь	Dornogovi	25.8	24.6	23.5	21.6	31.1	30.1	28.3	27.8
Дундговь	Dundgovi	26.6	24.2	21.7	19.4	32.7	31.1	28.7	28.4
Өмнөговь	Omnogovi	25.3	25.1	23.7	22.4	34.2	31.5	29.9	30.2
Сэлэнгэ	Selenge	23.7	23.2	22.5	20.7	31.1	29.8	29.4	29.6
Төв	Tov	23.0	21.7	19.8	18.8	29.0	27.5	25.7	26.9
		Зүүн бүс				East region			
Дүн	Subtotal	24.8	22.6	21.6	19.9	31.5	29.2	28.2	27.9
Дорнод	Dornod	23.6	22.0	20.6	18.6	30.6	29.4	28.3	27.4
Сүхбаатар	Sukhbaatar	26.6	23.7	22.7	21.1	33.6	30.4	28.6	29.2
Хэнтий	Khentii	24.8	22.5	22.0	20.4	30.9	28.2	27.8	27.4
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	24.3	23.8	22.4	21.0	34.8	33.7	33.6	32.5

SECTION 19. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

19.10 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН БАГШ НАРЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF TEACHERS IN GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the Capital</i>		2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
БҮГД	TOTAL	22 627	22 891	23 897	25 543
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	4 040	4 146	4 319	4 624
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 062	1 092	1 127	1 206
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	546	546	598	644
Завхан	<i>Zavkhan</i>	791	798	831	888
Увс	<i>Uvs</i>	811	857	882	964
Ховд	<i>Khovd</i>	830	853	881	922
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	5 017	5 051	5 198	5 629
Архангай	<i>Arkhangai</i>	816	831	834	944
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	755	744	747	833
Булган	<i>Bulgan</i>	540	540	557	573
Орхон	<i>Orkhon</i>	912	939	967	978
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	898	906	956	1 041
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 096	1 091	1 137	1 260
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	4 056	4 048	4 212	4 402
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	126	127	146	160
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	954	964	997	1 021
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	448	461	475	519
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	389	409	437	475
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	429	424	457	477
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	944	910	921	954
Төв	<i>Tov</i>	766	753	779	796
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	1 848	1 870	1 937	2 067
Дорнод	<i>Dornod</i>	703	739	764	808
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	486	481	498	525
Хэнтий	<i>Khentii</i>	659	650	675	734
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	7 666	7 776	8 231	8 821

БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

19.11 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙГ ӨДРӨӨР ТӨГСӨГЧИД,
бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF GRADUATES OF GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by region,
aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	мян.хүн <i>thous. persons</i>					
		9-р анги 9 th grade			11-р анги 11 th grade		
		2005-2006	2006-2007	2007-2008	2005-2006	2006-2007	2007-2008
БҮГД	TOTAL	57.6*	55.4	50.7	39.9**	41.8	43.2
Баруун бүс		West region					
Дүн	Subtotal	8.8	8.5	8.4	6.4	6.6	7.3
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2.0	1.9	1.9	1.5	1.5	1.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1.3	1.1	1.1	0.9	0.9	0.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1.6	1.7	1.8	1.3	1.3	1.4
Увс	<i>Uvs</i>	1.9	1.8	1.8	1.2	1.2	1.4
Ховд	<i>Khovd</i>	2.0	2.0	1.8	1.6	1.7	1.8
Хангайн бүс		Khangai region					
Дүн	Subtotal	12.7	12	11.5	8.8	9.2	7.3
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2.1	1.9	1.7	1.4	1.4	1.7
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1.9	2.0	1.7	1.2	1.3	1.2
Булган	<i>Bulgan</i>	1.3	1.3	1.2	1.0	1.0	1.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	2.3	2.3	2.2	1.9	1.9	1.8
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2.4	2.1	2.2	1.5	1.6	1.7
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2.7	2.4	2.4	1.9	2.0	2.2
Төвийн бүс		Central region					
Дүн	Subtotal	10.5	10.1	9.1	7.0	7.2	7.3
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	0.3	0.3	0.3	0.2	0.3	0.3
Дархан-Уул	<i>Darkhan Uul</i>	2.5	2.4	2.1	1.7	1.8	1.8
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1.3	1.2	1.1	0.7	0.8	0.8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	0.9	0.9	0.9	0.6	0.6	0.6
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1.0	1.1	1.0	0.7	0.7	0.7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2.5	2.3	2.1	1.8	1.7	1.8
Төв	<i>Tov</i>	1.9	1.9	1.6	1.3	1.3	1.3
Зүүн бүс		East region					
Дүн	Subtotal	4.6	4.2	3.8	2.8	3.0	7.3
Дорнод	<i>Dornod</i>	1.9	1.6	1.5	1.2	1.3	1.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1.2	1.1	1.0	0.7	0.7	0.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1.5	1.5	1.3	0.9	1.0	0.9
Улаанбаатар		Ulaanbaatar					
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	21.0	20.6	17.9	14.7	15.8	16.1

Тайлбар: * - 8-р анги төгсөгчдийн тоо

** - 10-р анги төгсөгчдийн тоо

Note: * -Number of graduates of 8th grade

** -Number of graduates of 10th grade

SECTION 19. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

19.12 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН 1-Р АНГИД ЭЛСЭГЧИД, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF PUPILS ENROLLED IN 1ST GRADE OF GENERAL
 EDUCATIONAL SCHOOLS, by regions, aimags and the Capital

		мян.хүн <i>thous. persons</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
БҮГД	TOTAL	55.7	56.1	60.0	63.2
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	11.1	10.6	11.2	12.8
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2.9	2.7	3.0	3.3
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1.5	1.5	1.4	1.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1.7	1.8	1.9	2.0
Увс	<i>Uvs</i>	2.5	2.3	2.3	3.0
Ховд	<i>Khovd</i>	2.5	2.3	2.6	2.6
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	12.9	12.6	13.9	13.8
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2.5	2.3	2.5	2.5
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2.2	2.0	2.3	2.1
Булган	<i>Bulgan</i>	1.0	1.1	1.2	1.1
Орхон	<i>Orkhon</i>	1.6	1.9	1.7	2.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2.7	2.5	2.8	3.1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2.9	2.8	3.4	3.0
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	9.6	9.5	9.9	9.6
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	0.3	0.3	0.3	0.3
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	2.3	2.2	2.2	2.0
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1.1	1.2	1.2	1.4
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1.0	1.0	1.0	1.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1.1	1.0	1.5	1.1
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2.1	2.2	2.1	1.9
Төв	<i>Tov</i>	1.7	1.6	1.6	1.7
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	4.5	4.3	4.8	5.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	1.5	1.5	1.8	1.6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1.4	1.2	1.2	1.4
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1.6	1.6	1.8	2.0
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	17.6	19.1	20.2	22.0

БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

19.13 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН СУРАЛЦАГЧДААС ДОТУУР БАЙРАНД АМЬДРАХ ХҮСЭЛТ ГАРГАСАН БОЛОН АМЬДАРЧ БҮЙ ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF PUPILS OF GENERAL EDUCATIONAL SCHOOL WHO MADE REQUEST TO LIVE IN DORMITORY AND PUPILS LIVING IN DORMITORY, by regions, aimags and the Capital

тоо number

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Хүсэлт гаргасан хүүхэд Pupils who made request				Амьдарч буй хүүхэд Dormitory pupils			
		2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
БҮГД	TOTAL	49 403	51 280	51 161	48 390	41 068	42 986	44 037	42 086
		Баруун бүс				West region			
Дүн	Subtotal	22 251	19 119	19 201	18 401	15 393	15 815	16 309	15 396
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	5 857	6 113	5 601	5 639	4 278	4 848	4 897	4 813
Говь-Алтай	Govi-Altai	5 341	2 646	2 883	2 572	3 317	2 428	2 537	2 263
Завхан	Zavkhan	4 263	3 698	3 833	3 281	3 037	3 180	3 287	2 754
Увс	Uvs	4 143	3 850	4 192	3 873	2 964	3 286	3 423	3 418
Ховд	Khovd	2 647	2 812	2 692	3 036	1 797	2 073	2 165	2 148
		Хангайн бүс				Khangaï region			
Дүн	Subtotal	16 879	19 279	17 762	16 259	14 271	15 357	14 677	14 305
Архангай	Arkhangai	4 008	4 464	3 631	3 271	2 737	2 954	2 914	2 832
Баянхонгор	Bayankhongor	2 841	2 690	2 736	2 458	2 200	2 271	2 364	2 263
Булган	Bulgan	2 218	2 146	2 092	1 991	1 895	1 900	1 976	1 911
Орхон	Orkhon	259	201	251	119	189	184	181	187
Өвөрхангай	Ovorkhangai	4 125	3 562	3 461	3 089	3 125	3 163	2 811	2 811
Хөвсгөл	Khovsgol	3 428	6 216	5 591	5 331	4 125	4 885	4 431	4 301
		Төвийн бүс				Central region			
Дүн	Subtotal	5 809	8 206	8 325	7 904	7 176	7 544	7 912	7 390
Говьсүмбэр	Govisumber	92	103	135	85	98	103	108	85
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	755	692	662	654	655	650	660	654
Дорноговь	Dornogovi	1 129	1 010	965	877	807	919	923	841
Дундговь	Dundgovi	1 224	1 123	1 119	1 071	1 100	1 069	1 089	980
Өмнөговь	Omnogovi	1 261	1 666	1 661	1 514	1 545	1 626	1 594	1 471
Сэлэнгэ	Selenge	987	1 247	1 524	1 455	912	1 057	1 401	1 314
Төв	Tov	361	2 365	2 259	2 248	2 059	2 120	2 137	2 045
		Зүүн бүс				East region			
Дүн	Subtotal	3 533	4 136	4 772	4 690	3 297	3 730	4 038	3 859
Дорнод	Dornod	1 039	1 382	1 330	1 508	1 040	1 240	1 362	1 290
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 372	1 239	1 586	1 569	1 254	1 181	1 297	1 288
Хэнтий	Khentii	1 122	1 515	1 856	1 613	1 003	1 309	1 379	1 281
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	931	540	1 101	1 136	931	540	1 101	1 136

SECTION 19. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

19.14 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАЖ БАЙГАА БОЛОН ДОТУУР БАЙРАНД АМЬДАРЧ
БҮЙ МАЛЧИН ӨРХИЙН ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2008/2009 оны хичээлийн жилд
NUMBER OF HERDERS' HOUSEHOLD CHILDREN STUDYING IN GENERAL EDUCATIONAL SCHOOL AND LIVING
IN A DORMITORY, by regions, aimags and the Capital, academic year 2008/2009

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	Малчин өрхийн хүүхэд <i>Herders' household children</i>	Үүнээс: Эмэгтэй <i>Of which: Female</i>	Дотуур байранд амьдарч буй суралцагчид <i>Dormitory pupils</i>	Үүнээс: Эмэгтэй <i>Of which: Female</i>
БҮГД	TOTAL	120 127	61 526	36 808	20 012
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	36 574	19 117	14 558	7 997
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	8 826	4 667	4 436	2 388
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	6 124	3 117	2 118	1 139
Завхан	<i>Zavkhan</i>	4 917	2 419	2 727	1 554
Увс	<i>Uvs</i>	7 903	4 198	3 233	1 852
Ховд	<i>Khovd</i>	8 804	4 716	2 044	1 064
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	48 665	24 790	13 577	7 365
Архангай	<i>Arkhangai</i>	11 150	5 613	2 790	1 532
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	9 646	4 819	2 175	1 184
Булган	<i>Bulgan</i>	4 619	2 325	1 587	804
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 085	544	48	18
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	10 173	5 275	2 701	1 516
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	11 992	6 214	4 276	2 311
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	18 414	9 399	5 153	2 768
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	495	256	56	31
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	900	435	242	142
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 048	1 041	603	303
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	4 967	2 703	764	389
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	4 779	2 410	1 268	720
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 465	685	817	427
Төв	<i>Tov</i>	3 760	1 869	1 403	756
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	12 959	6 454	3 328	1 815
Дорнод	<i>Dornod</i>	3 003	1 464	1 042	554
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	4 981	2 498	1 183	667
Хэнтий	<i>Khentii</i>	4 975	2 492	1 103	594
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	3 515	1 766	192	67

БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

19.15 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАЖ БАЙГАА ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ СУРАЛЦАГЧИД БОЛОН ДОТУУР БАЙРАНД АМЬДАРЧ БУЙ ХҮҮХДИЙН ТОО бүс, аймаг, нийслэлээр, 2008/2009 оны хичээлийн жилд

NUMBER OF PUPILS WITH DISABILITIES STUDYING IN GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, LIVING IN DORMITORY, by region, aimags and the Capital, academic year 2008/2009

мян.хүн *thous. persons*

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the Capital</i>	Хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчид <i>Disabled pupils</i>	Үүнээс: Эмэгтэй <i>Of which: Female</i>	Дотуур байранд амьдарч буй суралцагчид <i>Dormitory pupils</i>	Үүнээс: Эмэгтэй <i>Of which: Female</i>	
БҮГД	TOTAL	23 969	12 425	1 480	767
Баруун бүс		West region			
Дүн	Subtotal	4 042	2 193	498	277
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	997	526	171	91
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	367	201	57	37
Завхан	<i>Zavkhan</i>	580	330	9	3
Увс	<i>Uvs</i>	1 112	607	145	84
Ховд	<i>Khovd</i>	986	529	116	62
Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	5 906	3 120	419	204
Архангай	<i>Arkhangai</i>	712	364	58	19
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	731	359	56	21
Булган	<i>Bulgan</i>	381	191	33	17
Орхон	<i>Orkhon</i>	743	397	0	0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	967	589	63	28
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 372	1 220	209	119
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	3 210	1 619	160	85
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	172	82	8	8
Дархан-Уул	<i>Darkhan Uul</i>	558	223	16	6
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	435	229	10	5
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	407	254	11	5
Өмнөговь	<i>Omngovi</i>	362	163	45	28
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	965	502	33	13
Төв	<i>Tov</i>	311	166	37	20
Зүүн бүс		East region			
Дүн	Subtotal	2 462	1 154	133	69
Дорнод	<i>Dornod</i>	738	348	60	34
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	834	399	40	15
Хэнтий	<i>Khentii</i>	890	407	33	20
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	8 349	4 339	270	132

SECTION 19. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

19.16 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГА, ХҮҮХДИЙН ТОО,
хичээлийн жилийн эхний байдлаар
PRE-SCHOOL INSTITUTIONS AND NUMBER OF CHILDREN, at the beginning of the academic year

Үзүүлэлтүүд	Indicators	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Байгууллагын тоо	Pre-school institutions	740	752	778	787
Үүнээс:	Of which:				
Ясли	Creches	11	10	10	4
Цэцэрлэг	Kindergardens	729	742	768	783
Үүнээс:	Of which:				
Яслийн бүлэг	Creches section	175	178	219	203
Хүүхдийн тоо, мян.хүүхэд	Number of children thous.children	95.0	99.1	105.5	107.3
Үүнээс:	Of which				
Ясли	Creches	3.7	4.4	5.1	4.8
Цэцэрлэг	Kindergartens	91.4	94.7	100.4	102.5

19.17 БҮХ ШАТНЫ СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО, 1000 хүнд ногдохоор
NUMBER OF PUPILS AND STUDENTS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS, per 1000 population

		2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Бүгд	Total	285.5	277.1	276.4	276.3
Ерөнхий боловсролын сургууль-Бүгд	General educational schools-Total	218.6	210.4	207.6	200.1
Орой, эчнээ ангид	In evening classes	3.6	1.9	1.5	1.3
Мэргэжлийн анхан, дунд шатны сургууль	Technical and vocational schools	9.1	9.6	11.5	14.3
Их, дээд сургууль, коллеж	Universities, higher educational institution, colleges	54.2	55.2	58.0	60.6

БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

19.18 ХАМРАН СУРГАЛТЫН БОХИР ЖИН, хувиар, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2008/2009 оны хичээлийн жилд
GROSS ENROLMENT RATIO (GER), by percent, by regions, aimags and the Capital, at the 2008/2009 academic year

		Суурь боловсрол GER in general education			Бага боловсрол GER in primary education			Дунд боловсрол GER in secondary education		
		Бүгд Total	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female
БҮГД	TOTAL	94.4	93.5	95.3	93.6	93.7	93.4	95.5	93.1	98.0
		Баруун бүс			West region					
Дүн	Subtotal	95.4	93.5	97.3	93.5	92.9	94.0	98.1	94.3	101.9
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	90.9	89.0	92.9	87.1	85.9	88.2	96.5	93.5	99.5
Говь-Алтай	Govi-Altai	98.5	97.0	100.1	96.8	96.1	97.6	101.2	98.4	104.1
Завхан	Zavkhan	97.5	96.8	98.3	94.9	95.3	94.5	101.4	99.1	103.9
Увс	Uvs	97.1	93.4	100.9	97.8	96.1	99.6	96.1	89.9	102.6
Ховд	Khovd	95.2	94.0	96.3	93.6	94.2	93.1	97.3	93.6	101.0
		Хангайн бүс			Khangai region					
Дүн	Subtotal	97.3	95.5	99.0	96.8	96.8	96.8	97.9	93.8	102.1
Архангай	Arkhangai	96.7	95.2	98.2	99.0	98.9	99.2	93.5	90.2	96.8
Баянхонгор	Bayankhongor	100.3	97.9	102.6	101.8	101.5	102.0	98.1	92.9	103.5
Булган	Bulgan	90.0	90.7	89.3	86.0	87.3	84.6	95.3	95.1	95.4
Орхон	Orkhon	105.7	104.8	106.7	100.4	102.0	98.8	112.2	108.1	116.6
Өвөрхангай	Ovorkhangai	97.5	94.9	100.1	96.3	95.0	97.6	99.2	94.9	103.6
Хөвсгөл	Khovsgol	93.1	90.7	95.5	94.6	94.6	94.5	91.1	85.4	97.0
		Төвийн бүс			Central region					
Дүн	Subtotal	95.7	95.2	96.2	94.0	94.5	93.6	97.9	96.1	99.8
Говьсүмбэр	Govisumber	99.8	97.6	102.1	96.6	97.7	95.4	104.5	97.6	111.6
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	102.2	102.5	101.8	100.6	101.6	99.8	104.2	103.7	104.7
Дорноговь	Dornogovi	97.9	95.9	99.8	95.4	94.5	96.3	101.5	98.0	105.1
Дундговь	Dundgovi	87.8	86.6	89.0	86.7	86.9	86.5	89.3	86.2	92.4
Өмнөговь	Omnogovi	99.7	98.8	100.6	98.2	98.5	97.9	101.9	99.3	104.6
Сэлэнгэ	Selenge	98.9	99.1	98.6	98.3	99.7	96.8	99.7	98.4	101.0
Төв	Tov	85.3	85.2	85.4	82.7	83.0	82.4	88.7	88.0	89.4
		Зүүн бүс			East region					
Дүн	Subtotal	96.0	95.2	96.8	97.2	97.1	97.2	94.3	92.5	96.2
Дорнод	Dornod	97.1	96.0	98.2	99.1	98.8	99.3	94.4	92.3	96.7
Сүхбаатар	Sukhbaatar	93.8	92.2	95.4	95.0	94.9	95.1	92.2	88.6	95.9
Хэнтий	Khentii	96.6	96.6	96.5	97.0	97.3	96.8	95.9	95.7	96.1
		Улаанбаатар			Ulaanbaatar					
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	91.2	91.1	91.4	90.7	91.1	90.2	92.0	91.0	93.1

SECTION 19. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

19.19 ЦЭЦЭРЛЭГ, БАГШ НАРЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF KINDERGARDENS AND TEACHERS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Цэцэрлэгийн тоо Kindergartens				Багш нарын тоо Number of teachers			
		2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
БҮГД	TOTAL	729	742	768	783	3 275	3 748	3 974	4 242
		Баруун бүс				West region			
Дүн	Subtotal	134	135	140	140	467	505	537	589
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	24	25	27	26	93	111	121	108
Говь-Алтай	Govi-Altai	26	26	27	28	80	85	88	96
Завхан	Zavkhan	32	33	33	34	112	122	119	136
Увс	Uvs	24	24	26	25	91	93	110	125
Ховд	Khovd	28	27	27	27	91	94	99	124
		Хангайн бүс				Khangai region			
Дүн	Subtotal	159	164	166	165	602	698	712	777
Архангай	Arkhangai	29	30	30	29	84	91	93	124
Баянхонгор	Bayankhongor	27	28	28	28	79	90	93	110
Булган	Bulgan	25	24	24	23	84	91	95	96
Орхон	Orkhon	18	21*	21*	22*	134	176	178	172*
Өвөрхангай	Ovorkhangai	28	29	30	30	104	122	121	120
Хөвсгөл	Khovsgol	32	32	33	33	117	128	132	155
		Төвийн бүс				Central region			
Дүн	Subtotal	148	165	167	171	556	689	720	812
Говьсүмбэр	Govisumber	7	7*	7*	7*	19	21	23	27*
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	17	20*	20*	20*	116	133	165	164*
Дорноговь	Dornogovi	20	28*	28*	28*	55	99	99	109*
Дундговь	Dundgovi	20	20	20	20	74	95	81	89
Өмнөговь	Omnogovi	18	18	18	18	62	61	62	83
Сэлэнгэ	Selenge	29	33*	34*	37*	125	167	171	191*
Төв	Tov	37	39*	40*	41*	105	113	119	149*
		Зүүн бүс				East region			
Дүн	Subtotal	70	67	67	70	251	296	302	364
Дорнод	Dornod	26	23	23	23	97	115	115	123
Сүхбаатар	Sukhbaatar	16	16	16	19	58	65	73	94
Хэнтий	Khentii	28	28	28	28	96	116	114	147
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	218	211*	228*	237*	1 399	1 560	1 703	1700*

Тайлбар: * Төмөр замын цэцэрлэг нэмэгдсэн

Note: * Number of kindergartens belongs to Railway Company

БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

19.20 ЦЭЦЭРЛЭГ, ЯСЛИЙН ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF CHILDREN IN CRECHES AND KINDERGARTENS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг нийслэл	Aimags and the Capital	Цэцэрлэгийн хүүхдийн тоо (мян. хүүхэд) Number of childrens in kindergartens (thous. children)				Яслийн хүүхдийн тоо Number of children in creches			
		2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
БҮГД	TOTAL	91.4	94.7	100.4	102.5	3 663	4 370	4 938	4 754
		Баруун бүс				West region			
Дүн	Subtotal	15.1	13.5	14.6	14.8	100	248	348	387
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2.6	2.7	3.0	3.2	16	76	67	217
Говь-Алтай	Govi-Altai	3.4	2.2	2.5	2.3	15	-	-	-
Завхан	Zavkhan	3.3	3.2	3.3	3.4	-	85	158	63
Увс	Uvs	3.0	2.6	3.0	2.8	-	-	18	15
Ховд	Khovd	2.8	2.8	2.8	3.1	69	87	105	92
		Хангайн бүс				Khangai region			
Дүн	Subtotal	18.5	19.4	19.7	18.6	498	598	637	525
Архангай	Arkhangai	2.5	2.6	2.7	2.8	23	-	-	-
Баянхонгор	Bayankhongor	2.3	2.5	2.6	2.5	19	89	102	123
Булган	Bulgan	2.1	2.1	2.0	2.0	66	156	110	85
Орхон	Orkhon	3.8	4*	4.1*	3.9*	198	205	128	151
Өвөрхангай	Ovorkhangai	3.2	3.4	3.3	2.8	132	35	32	21
Хөвсгөл	Khovsgol	4.6	4.8	5.0	4.6	60	113	265	145
		Төвийн бүс				Central region			
Дүн	Subtotal	15.9	18.5	19.4	20.1	712	848	890	879
Говьсүмбэр	Govisumber	0.6	0.6*	0.7*	0.7*	-	-	18	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	3.2	3.6*	4.2*	4.2*	395	302	393	379*
Дорноговь	Dornogovi	1.9	3.1	3.0	3.0*	12	49	49	73
Дундговь	Dundgovi	2.2	2.0	2.2	2.1	30	110	150	88
Өмнөговь	Omnogovi	2.0	2.0	1.9	1.9	20	35	-	20
Сэлэнгэ	Selenge	3.3	4.3*	4.4*	4.9*	201	331	259	265
Төв	Tov	2.8	2.9*	3.0*	3.3*	54	21	21	54
		Зүүн бүс				East region			
Дүн	Subtotal	7.0	7.3	7.8	7.9	263	157	241	152
Дорнод	Dornod	2.7	2.9	2.9	3.0	82	45	73	45
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1.5	1.8	2.0	2.0	110	61	86	41
Хэнтий	Khentii	2.7	2.6	2.9	2.9	71	51	82	66
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	34.8	35.9*	38.9*	41.1*	2 090	2 519	2 822	2811*

Тайлбар: * Төмөр замын цэцэрлэгийн хүүхэд нэмэгдсэн

Note: * Number of children in kindergartens belongs to Railway Company

19.21 БОЛОВСРОЛЫН САЛБАРЫН ЗАРДАЛ, оны үнээр
 EXPENDITURE OF EDUCATIONAL SECTOR*, at current prices

		2005	2006	2007	2008 **
Улсын нэгдсэн төсвийн нийт зардал, сая төг	Total General Government budget expenditure, mln. tog	764 597.1	1 222 966.8	17 473 10.5	24 620 46.6
-Боловсролын нийт зардал, сая төг	-Educational expenditure, mln.tog	147 792.2	208 714.5*	273176.8*	367096.2*
Улсын нэгдсэн төсвийн зардалд боловсролын зардлын эзлэх хувь	Percentage of education expenditure to total General Government budget expenditure	19.3	17.1*	15.6*	14.9*
Нэг хүнд ногдох боловсролын зардал, мян.төг	Per capita expenditure, mln.tog	58.0	80.9	104.5	138.8

Тайлбар: * - Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын багц

** - Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * - Budget set of Minister of Education, Culture and Science

** - Preliminary data

SECTION 19. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

**19.22 ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЛБАРЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS OF SCIENCE & RESEARCH SECTOR**

Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
Байгууллагын тоо	<i>Number of institutions</i>	56	57	59	64
Ажиллагчид	<i>Number of employees</i>	3 241	3 387	3 458	3 656
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Үндсэн ажилтан	<i>Full-time employees</i>	2 283	2 316	2 379	2 420
Салбарын нийт зардал /сая.төг/	<i>Total expenditure /mln. tog/</i>	7 231.2	7 701.1	10 121.1	17 052.6
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Техникийн ШУ	<i>Technical science</i>	2 154.7	1 823.2	1 808.4	3 065.3
Байгалийн ШУ	<i>Natural science</i>	1 727.4	2 113.2	2 995.7	5 042.1
ХАА-н ШУ	<i>Agricultural science</i>	836.5	847.7	1 098.5	2 510.6
Анагаах ухааны ШУ	<i>Medical science</i>	761.7	563.7	699.2	1 309.7
Нийгмийн ШУ	<i>Social science and humanities</i>	792.2	1 049.2	1 519.0	3 090.8
Бусад	<i>Other</i>	958.6	1 304.1	2 000.2	2 034.1

**19.23 ЭРДМИЙН ЗЭРЭГ, ЦОЛТОЙ ҮНДСЭН АЖИЛЛАГЧИД, оны эцэст
FULL-TIME EMPLOYEES WITH SCIENTIFIC DEGREE, at the end of the year**

Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
Үндсэн ажиллагчид- бүгд	<i>Full-time employees- total</i>	2 283	2 316	2 379	2 420
Үүнээс: Эмэгтэй	<i>Of which: Women</i>	1 118	1 163	1 189	1 220
Шинжлэх ухааны доктор	<i>Doctor /Sc/</i>	121	134	139	124
Боловсролын доктор	<i>Doctor /Ph/</i>	423	439	422	404
Академич	<i>Academician</i>	32	36	40	34
Профессор	<i>Professor</i>	124	122	135	132
Дэд профессор	<i>Associate professor</i>	113	99	93	92

БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

19.24 УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖҮҮЛСЭН ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АЖЛЫН ТОО NUMBER OF RESEARCH WORKS, FUNDED FROM CENTRAL BUDGET

Судалгааны ажлын төрөл	Kind of research work	2005	2006	2007	2008
Улсын захиалгаар гүйцэтгэсэн эрдэм шинжилгээ туршилт зохион бүтээх ажил - бүгд	<i>Experiment and invention oriented researches Implemented by state order - total</i>	319	343	374	514
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Шинжлэх ухаан, технологийн төсөл	<i>Project on science and technology</i>	130	127	128	272
Онолын суурь судалгаа	<i>Theory-based test</i>	161	177	205	203
Шинжлэх ухаан, технологийн зэхэц ажил	<i>Baseline study work for Science and Technology</i>	28	39	41	39

19.25 НИЙТИЙН НОМЫН САН PUBLIC LIBRARIES

Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
Номын сангийн тоо	<i>Number of libraries</i>	283	290	342	369
Номын фонд, мян.ш	<i>Library book stock, thous. Pcs</i>	6 961.9	6 975.5	6 965.7	6 790.7
10 000 хүнд ногдох номын тоо, мян.ш	<i>Number of books per 10 000 population, thous.pcs</i>	27.6	27.2	26.8	25.7
Уншигчдын тоо, мян.хүн	<i>Number of readers, thous.person</i>	205.8	321.8	336.5	345.1

SECTION 19. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

19.26 НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
PUBLIC LIBRARIES NUMBER, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	283	290	342	369
	Баруун бүс	West region			
Дүн	Subtotal	79	84	87	92
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	13	13	14	14
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	7	11	13	18
Завхан	<i>Zavkhan</i>	24	24	24	24
Увс	<i>Uvs</i>	18	19	19	19
Ховд	<i>Khovd</i>	17	17	17	17
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	81	81	98	102
Архангай	<i>Arkhangai</i>	18	18	18	19
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	20	20	20	20
Булган	<i>Bulgan</i>	15	15	17	17
Орхон	<i>Orkhon</i>	2	2	2	4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	19	19	19	19
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	7	7	22	23
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	78	78	91	98
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	1	1	1	1
Дархан-Уул	<i>Darkhan Uul</i>	1	1	1	4
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	14	14	14	14
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	14	13	14	15
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	15	15	15	15
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	6	7	19	22
Төв	<i>Tov</i>	27	27	27	27
	Зүүн бүс	East region			
Дүн	Subtotal	36	38	41	50
Дорнод	<i>Dornod</i>	7	9	9	14
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	13	13	13	13
Хэнтий	<i>Khentii</i>	16	16	19	23
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	9	9	25	27

19.27 УЛСЫН СОЁЛ, УРЛАГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, төрлөөр, оны эцэст
NUMBER OF EMPLOYEES OF STATE ART AND CULTURE INSTITUTIONS by type, at the end of the year

Соёл, урлагийн байгууллагын нэр	Name of Institution	2005	2006	2007	2008
Бүгд	TOTAL	4 362	4 614	5 510	5 800
Үүнээс: Эмэгтэй	<i>Of which: Women</i>	2 377	2 484	2 993	3 108
Театр, чуулга, цирк	<i>Theatres, circus and ensembles</i>	1 971	2 185	2 321	2 476
Музей	<i>Museum</i>	408	464	494	535
Номын сан	<i>Public libraries</i>	376	364	387	415
Соёлын төв (ордон)	<i>Cultural centres</i>	1 474	1 506	2 195	2 259
Киноны байгууллага	<i>Film art Institutions</i>	133	95	113	115

БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

19.28 НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН СУУДЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 TOTAL SEAT NUMBER OF PUBLIC LIBRARIES, by regions,
 aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	8 248	8 651	9 450	9 943
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	1 918	2 063	2 096	2 100
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	303	303	313	280
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	156	226	227	306
Завхан	<i>Zavkhan</i>	507	519	527	527
Увс	<i>Uvs</i>	332	395	399	418
Ховд	<i>Khovd</i>	620	620	630	569
	Хангайн бүс		Khangaï region		
Дүн	Subtotal	1 961	2 079	2 425	2 541
Архангай	<i>Arkhangai</i>	469	469	469	469
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	347	417	417	417
Булган	<i>Bulgan</i>	320	320	437	437
Орхон	<i>Orkhon</i>	150	178	182	191
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	360	380	406	413
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	315	315	514	614
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	1 913	1 960	2 121	2 286
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	20	20	20	20
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	132	132	132	202
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	213	338	267	216
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	305	255	272	303
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	395	346	346	346
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	124	144	345	474
Төв	<i>Tov</i>	724	725	739	725
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	852	931	890	1 098
Дорнод	<i>Dornod</i>	225	240	270	375
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	217	281	281	319
Хэнтий	<i>Khentii</i>	410	410	339	404
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 604	1 618	1 918	1 918

SECTION 19. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

19.29 НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН БАЙНГЫН УНШИГЧДЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 TOTAL NUMBER OF PERMANENT READERS OF PUBLIC LIBRARY,
 by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	205 846	321 844	336 519	345 062
	Баруун бүс	West region			
Дүн	Subtotal	36 487	56 962	66 526	56 641
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	8 616	8 882	10 664	9 967
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	3 945	14 565	14 891	8 482
Завхан	<i>Zavkhan</i>	12 978	14 434	18 267	16 447
Увс	<i>Uvs</i>	4 678	12 811	13 553	12 486
Ховд	<i>Khovd</i>	6 270	6 270	9 151	9 259
	Хангайн бүс	Khangaï region			
Дүн	Subtotal	70 018	71 996	60 894	70 703
Архангай	<i>Arkhangai</i>	13 387	18 138	12 178	13 718
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	14 317	16 181	12 319	10 677
Булган	<i>Bulgan</i>	8 191	8 191	10 026	10 026
Орхон	<i>Orkhon</i>	6 480	6 166	6 380	6 865
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	20 264	15 955	13 596	14 734
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	7 379	7 365	6 395	14 683
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	43 406	43 108	52 614	43 879
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	950	433	408	612
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	5 329	5 050	4 748	5 509
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 815	2 561	2 034	3 004
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	4 802	5 032	4 464	6 418
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	10 758	8 399	8 806	6 923
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	5 305	9 018	6 129	8 418
Төв	<i>Tov</i>	13 447	12 615	26 025	12 995
	Зүүн бүс	East region			
Дүн	Subtotal	19 836	17 709	15 997	22 396
Дорнод	<i>Dornod</i>	5 856	5 370	5 895	7 430
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	6 980	5 339	5 142	7 963
Хэнтий	<i>Khentii</i>	7 000	7 000	4 960	7 003
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	36 099	132 069	140 488	151 443

БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

19.30 МЭРГЭЖЛИЙН УРЛАГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОГЛОЛТЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 PERFORMANCES OF PROFESSIONAL ARTS ORGANIZATION, regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	3 657	4 852	3 466	3 524
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	747	847	561	659
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	112	89	139	178
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	93	89	159	152
Завхан	<i>Zavkhan</i>	312	378	108	153
Увс	<i>Uvs</i>	118	121	86	136
Ховд	<i>Khovd</i>	112	170	69	40
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	485	569	645	813
Архангай	<i>Arkhangai</i>	79	80	60	82
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	135	132	142	172
Булган	<i>Bulgan</i>	86	86	161	135
Орхон	<i>Orkhon</i>	94	84	87	250
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	26	34	36	43
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	65	153	159	131
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	897	724	742	719
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	129	47	48	20
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	188	163	66	68
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	138	171	236	212
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	40	36	75	26
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	158	158	42	58
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	156	90	160	244
Төв	<i>Tov</i>	88	59	115	91
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	223	189	187	196
Дорнод	<i>Dornod</i>	22	49	65	78
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	91	102	59	38
Хэнтий	<i>Khentii</i>	110	38	63	80
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 305	2 523	1 331	1 137
үүнээс: УДБЭТ	<i>of which: NATOB</i>	94	93	94	122
УДЭТ	<i>NADT</i>	137	130	140	133
УХТ	<i>SPT</i>	80	96	90	25
ҮДБЭЧ	<i>NSDAE</i>	208	147	189	173
Улсын филармони	<i>State philarmony</i>	111	124	134	64
АСА цирк	<i>A SA circus</i>	175	545	4	84
Цэргийн дуу бүжгийн эрдмийн чуулга	<i>MSDAE</i>	-	-	277	203
Хилийн цэргийн дуу, бүжгийн чуулга	<i>BTSDE</i>	-	-	-	166

Тайлбар: УДБЭТ- Улсын, дуурь бүжгийн эрдмийн театр

УДЭТ - Улсын драмын эрдмийн театр

УХТ - Улсын хүүхэддэйн театр

ҮДБЭЧ - Үндэсний дуу, бүжгийн эрдмийн чуулга

ХЦДБЧ - Хилийн цэргийн дуу, бүжгийн чуулга

Note: NATOB - National academic theatre of Opera and balet

NADT - National academic drama theatre

SPT - State puppet theatre

NSDAE - National Song and Dance Academic Ensemble

MSDAE - Military Song and Dancing Academic Ensemble

BTSDE - Border Troops Song and Dancing Ensemble

SECTION 19. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

19.31 МЭРГЭЖЛИЙН УРЛАГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗЭГЧДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
SPECTATORS OF PROFESSIONAL ARTS ORGANIZATION, regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	993.2	1 278.7	1 508.7	1 922.9
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	125.1	155.0	184.3	207.5
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	20.0	21.3	39.1	31.6
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	24.4	22.3	32.1	34.4
Завхан	<i>Zavkhan</i>	56.3	86.7	86.8	113.1
Увс	<i>Uvs</i>	16.8	16.8	18.5	20.5
Ховд	<i>Khovd</i>	7.6	7.9	7.8	7.9
	Хангайн бүс		Khangaï region		
Дүн	Subtotal	151.4	117.7	133.4	148.6
Архангай	<i>Arkhangai</i>	12.0	22.5	28.0	28.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	28.0	52.7	49.5	43.5
Булган	<i>Bulgan</i>	7.2	7.2	17.0	14.7
Орхон	<i>Orkhon</i>	94.3	20.2	21.3	36.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	6.7	7.2	9.2	20.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3.2	7.9	8.5	6.4
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	309.2	320.1	384.2	339.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	7.5	13.8	20.0	10.9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	192.0	193.5	196.5	198.0
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	43.8	50.9	50.9	38.4
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	5.8	16.2	10.0	14.1
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	8.5	8.5	16.0	16.0
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	20.2	27.1	20.8	44.7
Төв	<i>Tov</i>	31.4	10.1	70.0	16.9
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	56.6	41.3	41.4	60.8
Дорнод	<i>Dornod</i>	9.4	9.7	11.6	12.2
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	6.7	9.6	6.3	22.6
Хэнтий	<i>Khentii</i>	40.5	22.0	23.5	26.0
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	351.0	644.6	765.4	1 166.9
үүнээс: УДБЭТ	<i>of which: NATOB</i>	30.6	30.6	32.0	33.3
УДЭТ	<i>NADT</i>	35.4	40.6	36.5	39.7
УХТ	<i>SPT</i>	8.0	10.4	12.5	2.5
ҮДБЭЧ	<i>NSDAE</i>	19.8	36.9	47.5	46.2
Улсын филармони	<i>State philarmony</i>	17.1	22.0	35.1	21.6
АСА цирк	<i>A SA circus</i>	181.0	312.4	5.0	130.2
Цэргийн дуу бүжгийн эрдмийн чуулга	<i>MSDAE</i>	-	-	145.0	116.6
Хилийн цэргийн дуу, бүжгийн чуулга	<i>BTSDE</i>	-	-	-	53.6

Тайлбар: УДБЭТ- Улсын, дуурь бүжгийн эрдмийн театр

УДЭТ - Улсын драмын эрдмийн театр

УХТ - Улсын хүүхэлдэйн театр

ҮДБЭЧ - Үндэсний дуу, бүжгийн эрдмийн чуулга

ХЦДБЧ - Хилийн цэргийн дуу, бүжгийн чуулга

Note: NATOB - National academic theatre of Opera and ballet

NADT - National academic drama theatre

SPT - State puppet theatre

NSDAE - National Song and Dance Academic Ensemble

MSDAE - Military Song and Dancing Academic Ensemble

BTSDE - Border Troops Song and Dancing Ensemble

БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

19.32 МУЗЕЙН ҮЗМЭР, бүс, аймаг, нийслэлээр
EXHIBIT OF MUSEUM, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	204 717	207 897	216 878	235 558
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	20 732	21 205	22 599	24 088
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	5 526	5 526	5 585	5 209
Говь-Алтай	Govi-Altai	6 021	6 035	6 269	3 586
Завхан	Zavkhan	1 850	1 974	1 917	4 268
Увс	Uvs	4 274	4 514	5 228	7 611
Ховд	Khovd	3 061	3 156	3 600	3 414
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	42 374	42 178	43 083	42 013
Архангай	Arkhangai	8 609	8 868	8 754	9 490
Баянхонгор	Bayankhongor	7 571	7 057	6 878	7 674
Булган	Bulgan	3 426	3 467	3 480	3 960
Орхон	Orkhon	1 681	1 694	1 732	1 741
Өвөрхангай	Ovorkhangai	16 663	16 664	16 672	15 101
үүнээс: Эрдэнэ зуу	of which: EZM	12 649	12 649	-	-
Хөвсгөл	Khovsgol	4 424	4 428	5 567	4 047
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	20 570	21 298	21 199	26 423
Говьсүмбэр	Govisumber	91	132	317	497
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 173	1 199	1 165	1 168
Дорноговь	Dornogovi	6 116	6 347	6 397	6 297
Дундговь	Dundgovi	3 393	3 566	3 666	4 355
Өмнөговь	Omnogovi	3 427	3 082	3 832	3 972
Сэлэнгэ	Selenge	3 539	3 500	1 892	2 999
Төв	Tov	2 831	3 472	3 930	7 135
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	8 016	8 179	9 124	8 699
Дорнод	Dornod	4 561	4 643	5 105	4 736
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 740	1 736	1 791	1 746
Хэнтий	Khentii	1 715	1 800	2 228	2 217
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	113 025	115 037	120 873	134 335
үүнээс: Байгалийн түүхийн	of which: NHM	12 690	13 748	14 120	14 569
Үндэсний түүхийн	NHM	48 891	49 100	49 357	49 397
Дүрслэх урлагийн	FAM	12 800	12 812	12 812	17 800
Богд хааны ордон	BHPM	8 124	8 124	8 131	8 726
Чойжин ламын сүм	CLSM	6 085	6 085	6 095	6 122
Театрын музей	TM	8 804	9 219	9 669	10 282
Уран зургийн галерей	AG	3 539	3 035	3 066	3 055
Монгол цэргийн музей	MMM	-	-	4 800	8 593
Улсын хилийн музей	NBM	-	-	-	3 455
Соёлын өвийн төв	CHC	-	-	-	-

Note: NHM - Natural History Museum
FAM - Fine Arts Museum
BKPM - Bogdo khan palace museum
CLSM - Chojjin lama sum museum
TM - Theatre Museum
AG - Art Gallery
MMM - Mongol military museum
NBM - National border museum
CHC - Cultural heritages center

SECTION 19. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

19.33 МУЗЕЙН ҮЗЭГЧИД, бүс, аймаг, нийслэлээр
MUSEUM, NUMBER OF VISITORS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	343.8	412.1	453.1	404.8
	Баруун бүс	West region			
Дүн	Subtotal	37.7	39.4	51.6	44.3
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	24.3	24.3	33.4	16.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	3.1	4.7	4.2	9.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	3.1	3.2	4.7	7.3
Увс	<i>Uvs</i>	2.5	2.7	2.9	3.9
Ховд	<i>Khovd</i>	4.7	4.5	6.4	7.1
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	57.5	64.5	62.1	71.7
Архангай	<i>Arkhangai</i>	4.7	6.8	10.8	7.6
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	13.1	17.8	11.9	10.2
Булган	<i>Bulgan</i>	1.8	2.7	4.0	4.6
Орхон	<i>Orkhon</i>	6.2	10.6	7.9	17.9
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	24.5	24.3	21.4	24.3
үүнээс: Эрдэнэ зуу	<i>of which: EZM</i>	21.6	21.4	-	-
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	7.2	2.3	6.1	7.1
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	42.9	69.0	91.7	62.3
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	0.1	0.4	0.7	1.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	2.6	2.8	7.2	3.6
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	4.5	4.9	6.8	7.1
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	7.4	7.3	8.4	7.5
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	10.6	7.6	9.0	9.3
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1.9	2.9	2.0	1.0
Төв	<i>Tov</i>	15.9	43.1	57.6	32.8
	Зүүн бүс	East region			
Дүн	Subtotal	13.3	13.7	9.9	14.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	7.6	5.1	4.2	8.5
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1.1	1.0	0.7	0.3
Хэнтий	<i>Khentii</i>	4.6	7.6	5.0	5.3
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	192.4	225.5	237.8	212.4
үүнээс: Байгалийн түүхийн	<i>of which: NHM</i>	74.5	75.1	73.6	83.7
Үндэсний түүхийн	<i>NHM</i>	49.8	54.6	60.8	42.4
Дүрслэх урлагийн	<i>FAM</i>	21.4	14.7	21.3	17.4
Богд хааны ордон	<i>BHPM</i>	23.9	32.9	30.6	29.0
Чойжин ламын сүм	<i>CLSM</i>	4.7	13.7	10.0	5.8
Театрын музей	<i>TM</i>	1.7	5.0	4.8	3.3
Уран зургийн галерей	<i>AG</i>	5.5	4.5	12.0	2.6
Монгол цэргийн музей	<i>MMM</i>	-	-	11.2	6.4
Улсын хилийн музей	<i>NBM</i>	-	-	-	2.6
Соёлын өвийн төв	<i>CHC</i>	-	-	-	-

Note: NHM - Natural History Museum
FAM - Fine Arts Museum
BHPM - Bogdo khan palace museum
CLSM - Chojjin lama sum museum
TM - Theatre Museum
AG - Art Gallery
MMM - Mongol military museum
NBM - National border museum
CHC - Cultural heritages center

БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

 19.34 СОЁЛЫН ТӨВИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF CULTURAL CENTRES, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	338	339	340	340
Баруун бүс		West region			
Дүн	Subtotal	88	88	88	88
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	13	13	13	13
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	18	18	18	18
Завхан	<i>Zavkhan</i>	23	23	23	23
Увс	<i>Uvs</i>	18	18	18	18
Ховд	<i>Khovd</i>	16	16	16	16
Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	98	98	98	99
Архангай	<i>Arkhangai</i>	19	19	19	19
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	19	19	19	19
Булган	<i>Bulgan</i>	16	16	16	16
Орхон	<i>Orkhon</i>	4	4	4	4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	18	18	18	18
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	22	22	22	23
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	93	93	93	92
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	2	2	2	2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	3	3	3	3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	13	13	13	13
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	14	14	14	14
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	14	14	14	14
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	21	21	21	20
Төв	<i>Tov</i>	26	26	26	26
Зүүн бүс		East region			
Дүн	Subtotal	47	47	47	47
Дорнод	<i>Dornod</i>	13	13	13	13
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	12	12	12	12
Хэнтий	<i>Khentii</i>	22	22	22	22
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	12	13	14	14

SECTION 19. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

19.35 СОЁЛЫН ТӨВИЙН СУУДЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
TOTAL NUMBER OF CULTURAL CENTRES, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	71 334	76 780	77 955	84 636
Баруун бүс		West region			
Дүн	Subtotal	16 462	15 422	15 642	17 410
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2 350	2 350	2 350	2 350
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	4 410	3 110	3 110	3 520
Завхан	<i>Zavkhan</i>	3 990	3 990	3 990	4 160
Увс	<i>Uvs</i>	2 492	2 492	2 972	3 770
Ховд	<i>Khovd</i>	3 220	3 480	3 220	3 610
Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	21 346	21 365	20 992	20 179
Архангай	<i>Arkhangai</i>	4 760	4 680	4 680	4 680
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	3 660	3 360	3 360	3 410
Булган	<i>Bulgan</i>	3 578	3 370	3 770	2 486
Орхон	<i>Orkhon</i>	850	1 400	1 490	1 390
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	3 488	3 513	3 586	3 623
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	5 010	5 042	4 106	4 590
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	16 329	17 441	18 179	19 496
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	180	480	320	300
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	630	630	630	750
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 410	2 410	2 410	2 410
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2 220	2 520	2 480	2 430
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 744	1 780	2 222	2 272
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	3 889	4 085	3 887	5 276
Төв	<i>Tov</i>	5 256	5 536	6 230	6 058
Зүүн бүс		East region			
Дүн	Subtotal	8 664	8 834	8 422	9 296
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 162	2 162	2 242	2 296
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	2 060	2 225	2 275	2 400
Хэнтий	<i>Khentii</i>	4 442	4 447	3 905	4 600
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	8 533	13 718	14 720	18 255

БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

19.36 СҮМ, ХИЙДИЙН ТОО, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
NUMBER OF MONASTERIES AND TEMPLES, by religion type, regions, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Сүм, хийдийн тоо-бүгд Total number of monasteries and temples				Үүнээс: шашны төрлөөр Out of which: by religion type															
						Будда Budda				Христ Christ				Ислам Muslim				Бусад* Other*			
		2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	240	245	249	228	156	150	138	116	70	85	89	90	7	7	20	15	6	3	2	7
	Баруун бүс																				
	Subtotal	34	35	42	32	26	27	21	16	2	1	1	2	6	7	20	14	-	-	-	-
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	5	6	18	11	1	1	1	-	-	-	-	-	4	5	17	11	-	-	-	-
Говь-Алтай	Govi-Altai	1	3	1	1	1	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Завхан	Zavkhan	16	13	8	7	15	13	8	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Увс	Uvs	7	7	8	5	6	6	7	4	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ховд	Khovd	5	6	7	8	3	4	4	4	-	-	-	1	2	2	3	3	-	-	-	-
	Хангайн бүс																				
	Subtotal	59	57	51	37	52	49	42	29	6	8	9	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Архангай	Arkhangai	12	11	6	6	11	10	5	5	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Баянхонгор	Bayankhongor	9	8	10	10	8	8	9	9	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Булган	Bulgan	5	3	4	4	4	2	3	3	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Орхон	Orkhon	12	14	16	10	8	8	10	5	4	6	6	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	10	11	5	5	10	11	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хөвсгөл	Khovsgol	11	10	10	2	11	10	10	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Төвийн бүс																				
	Subtotal	52	44	44	33	33	29	29	23	18	15	15	10	-	-	-	-	1	-	-	-
Говьсүмбэр	Govisumber	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	22	16	15	11	4	3	3	3	17	13	12	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорноговь	Dornogovi	3	3	4	4	3	3	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дундговь	Dundgovi	12	11	10	9	12	11	10	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Өмнөговь	Omnogovi	1	1	2	2	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	5	3	3	2	5	3	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Төв	Tov	7	8	8	3	7	7	7	3	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Зүүн бүс																				
	Subtotal	19	17	14	13	18	16	14	13	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорнод	Dornod	3	3	2	2	3	3	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	11	9	9	9	11	9	9	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хэнтий	Khentii	5	5	3	2	4	4	3	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Улаанбаатар																				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	76	92	98	113	27	29	32	35	43	60	64	70	1	-	-	1	5	3	2	7

Тайлбар: Зарим аймагт сүм, хийдийн тоо буурсан нь тухайн онд үйл ажиллагаагаа явуулаагүй сүм хийд байсантай холбоотой.

* Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин

Note: In some aimags, the number of monasteries and temples is decreased, because they did not conduct any religious activities.

* Bahai, Muun, and Boo religious

SECTION 19. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

19.37 АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
 NUMBER OF EMPLOYEES, by religion type, regions, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Ажиллагчдын тоо-бүгд Total number of employees				Үүнээс: шашны төрлөөр Out of which: by religion type															
						Будда Budda				Христ Christ				Ислам Muslim				Бусад* Other*			
		2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	4 400	3 980	3 647	3 641	3 041	3 117	2 836	2 746	1 173	712	668	753	114	127	90	83	72	24	53	59
	Баруун бүс	West region																			
Дүн	Subtotal	332	319	251	275	178	159	158	133	44	33	3	61	110	127	90	81	-	-	-	-
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	100	98	75	64	2	3	1	-	-	-	-	-	98	95	74	64	-	-	-	-
Говь-Алтай	Govi-Altai	6	12	5	4	6	12	5	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Завхан	Zavkhan	143	101	66	66	102	71	66	66	41	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Увс	Uvs	41	55	61	42	38	52	58	39	3	3	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Ховд	Khovd	42	53	44	99	30	21	28	24	-	-	-	58	12	32	16	17	-	-	-	-
	Хангайн бүс	Khangai region																			
Дүн	Subtotal	606	701	626	509	582	642	593	470	24	59	33	39	-	-	-	-	-	-	-	-
Архангай	Arkhangai	103	90	77	67	101	87	75	65	2	3	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Баянхонгор	Bayankhongor	117	139	172	160	117	139	162	143	-	-	10	17	-	-	-	-	-	-	-	-
Булган	Bulgan	44	32	44	34	39	28	42	32	5	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Орхон	Orkhon	69	103	70	58	52	51	41	40	17	52	19	18	-	-	-	-	-	-	-	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	160	225	151	130	160	225	151	130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хөвсгөл	Khovsgol	113	112	112	60	113	112	112	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Төвийн бүс	Central region																			
Дүн	Subtotal	470	494	402	384	417	435	374	360	43	59	28	24	-	-	-	-	10	-	-	-
Говьсүмбэр	Govisumber	15	20	17	16	13	18	15	15	2	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	106	115	73	54	55	60	55	39	41	55	18	15	-	-	-	-	10	-	-	-
Дорноговь	Dornogovi	58	54	42	55	58	54	42	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дундговь	Dundgovi	158	179	128	156	158	179	128	156	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Өмнөговь	Omnogovi	12	18	24	24	12	18	16	16	-	-	6	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	57	46	49	47	57	46	49	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Төв	Tov	64	62	69	32	64	60	67	32	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Зүүн бүс	East region																			
Дүн	Subtotal	238	240	199	177	237	239	199	177	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорнод	Dornod	54	54	26	37	54	54	26	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	134	129	124	112	134	129	124	112	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хэнтий	Khentii	50	57	49	28	49	56	49	28	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar																			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	2 754	2 226	2 169	2 296	1 627	1 642	1 512	1 606	1 061	560	604	629	4	-	-	-	2	62	24	53

Тайлбар: * Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин
 Note: * Bahai, Muun, and Boo religious

БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

19.38 ХУРЛЫН ЛАМ НАРЫН ТОО, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
 MONKS, by religion type, regions, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Хурлын лам нар-бүгд Total monks				Үүнээс: шашны төрлөөр Out of which: by religion type															
						Будда Budda				Христ Christ				Ислам Muslim				Бусад* Other*			
		2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	2 627	2 646	1 481	2 288	2 349	2 461	1 333	2 137	223	125	116	126	49	60	32	24	2005	2006	2007	2008
	Баруун бүс	West region																			
Дүн	Subtotal	206	201	149	142	126	119	117	97	32	22	-	21	48	60	32	24	-	-	-	-
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	46	43	27	17	2	2	1	-	-	-	-	-	44	41	26	17	-	-	-	-
Говь-Алтай	Govi-Altai	4	10	4	3	4	10	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Завхан	Zavkhan	102	68	52	50	71	47	52	50	31	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Увс	Uvs	31	46	49	36	30	45	49	34	1	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Ховд	Khovd	23	34	17	36	19	15	11	10	-	-	-	19	4	19	6	7	-	-	-	-
	Хангайн бүс	Khangai region																			
Дүн	Subtotal	432	505	472	358	430	499	462	350	2	6	10	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Архангай	Arkhangai	80	69	62	52	78	66	61	51	2	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Баянхонгор	Bayankhongor	85	111	130	114	85	111	125	109	-	-	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Булган	Bulgan	24	23	28	20	24	20	26	20	-	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Орхон	Orkhon	35	35	35	24	35	35	33	22	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	115	173	123	98	115	173	123	98	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хөвсгөл	Khovsgol	93	94	94	50	93	94	94	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Төвийн бүс	Central region																			
Дүн	Subtotal	299	312	267	272	298	312	264	269	1	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Говьсүмбэр	Govisumber	11	13	10	11	10	13	9	10	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	35	39	38	31	35	39	37	29	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорноговь	Dornogovi	32	26	25	34	32	26	25	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дундговь	Dundgovi	131	144	103	127	131	144	103	127	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Өмнөговь	Omnogovi	8	13	11	11	8	13	11	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	37	39	37	39	37	39	37	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Төв	Tov	45	38	43	19	45	38	42	19	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Зүүн бүс	East region																			
Дүн	Subtotal	157	150	132	109	157	150	132	109	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорнод	Dornod	28	28	13	16	28	28	13	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	96	86	87	75	96	86	87	75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хэнтий	Khentii	33	36	32	18	33	36	32	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar																			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 533	1 478	461	1 407	1 338	1 381	358	1 312	188	97	103	94	1	-	-	-	6	-	-	1

Тайлбар : * Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин

Note: * Bahai, Muun, and Boo religious

SECTION 19. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

19.39 ШАШНЫ СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
 NUMBER OF STUDENTS STUDYING IN RELIGIOUS SCHOOL AND DATSANS, by religion type, regions, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Шашны сургуульд суралцагчдын тоо-бүгд Total number of students studying in religious school and datsans				Үүнээс: шашны төрлөөр Out of which: by religion type															
						Будда Budda				Христ Christ				Ислам Muslim				Бусад* Other*			
		2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008				
БҮГД	TOTAL	5 635	6 261	2 251	1 820	1 113	1 076	1 076	1 054	1 954	3 086	189	122	591	759	986	644	1 977	1 340	-	-
	Баруун бүс					West region															
Дүн	Subtotal	658	801	1013	676	38	22	27	32	31	20	-	-	589	759	986	644	-	-	-	-
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	560	720	972	628	3	-	-	-	-	-	-	-	557	720	972	628	-	-	-	-
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	2	2	1	1	2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Завхан	<i>Zavkhan</i>	48	36	20	28	17	16	20	28	31	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Увс	<i>Uvs</i>	13	2	-	1	13	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ховд	<i>Khovd</i>	35	41	20	18	3	2	6	2	-	-	-	-	32	39	14	16	-	-	-	-
	Хангайн бүс					Khangai region															
Дүн	Subtotal	164	207	190	88	116	146	129	61	48	61	61	27	-	-	-	-	-	-	-	-
Архангай	<i>Arkhangai</i>	4	2	-	7	-	2	-	7	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	26	34	52	36	26	34	46	36	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Булган	<i>Bulgan</i>	5	10	1	1	5	9	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Орхон	<i>Orkhon</i>	53	64	65	31	9	4	10	4	44	60	55	27	-	-	-	-	-	-	-	-
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	58	80	55	6	58	80	55	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	18	17	17	7	18	17	17	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Төвийн бүс					Central region															
Дүн	Subtotal	111	80	58	92	71	60	38	70	40	20	20	22	-	-	-	-	-	-	-	-
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	5	1	-	1	4	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	43	24	2	18	4	5	-	14	39	19	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	14	15	16	24	14	15	16	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	26	22	12	19	26	22	12	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	3	2	20	20	3	2	2	2	-	-	18	18	-	-	-	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	16	12	3	4	16	12	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Төв	<i>Tov</i>	4	4	5	6	4	4	5	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Зүүн бүс					East region															
Дүн	Subtotal	29	12	24	13	29	12	24	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорнод	<i>Dornod</i>	8	5	11	4	8	5	11	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	20	7	11	9	20	7	11	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1	-	2	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Улаанбаатар					Ulaanbaatar															
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	4 673	5 161	966	951	859	836	858	878	1 835	2 985	108	73	2	-	-	-	1 977	1 340	-	-

Тайлбар : * Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин
 Note: * Bahai, Muun, and Boo religious

БҮЛЭГ 19. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

19.40 ГЭРЭЭР НОМ ЗААЛГАДАГ ХҮҮХДИЙН ТОО, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
NUMBER OF APPRENTICES WHO STUDIES AT HOME, by religion type, regions, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Гэрээр ном заалгадаг хүүхдийн тоо-бүгд Total number of apprentices who studies at home				Үүнээс: шашны төрлөөр Out of which: by religion type															
						Будда Budda				Христ Christ				Ислам Muslim				Бусад* Other*			
		2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	2 406	2 169	5 421	4 707	1 054	1 004	1 092	259	74	593	719	543	38	18	26	11	1 240	554	3 584	3 894
	Баруун бүс																				
Дүн	Subtotal	90	47	59	30	52	29	33	19	-	-	-	-	38	18	26	11	-	-	-	-
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	41	9	20	5	3	2	-	-	-	-	-	-	38	7	20	5	-	-	-	-
Говь-Алтай	Govi-Altai	-	-	2	2	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Завхан	Zavkhan	35	22	16	12	35	22	16	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Увс	Uvs	5	2	1	-	5	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ховд	Khovd	9	14	20	11	9	3	14	5	-	-	-	-	-	11	6	6	-	-	-	-
	Хангайн бүс																				
Дүн	Subtotal	84	106	464	92	84	106	163	92	-	-	-	301	-	-	-	-	-	-	-	-
Архангай	Arkhangai	2	11	18	11	2	11	17	11	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Баянхонгор	Bayankhongor	30	40	352	43	30	40	52	43	-	-	-	300	-	-	-	-	-	-	-	-
Булган	Bulgan	10	9	1	-	10	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Орхон	Orkhon	6	3	11	4	6	3	11	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	12	14	55	5	12	14	55	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хөвсгөл	Khovsgol	24	29	27	29	24	29	27	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29	-
	Төвийн бүс																				
Дүн	Subtotal	133	71	81	68	113	68	81	68	20	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Говьсүмбэр	Govisumber	22	3	-	-	2	-	-	-	20	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	-	6	2	-	-	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорноговь	Dornogovi	11	7	3	7	11	7	3	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дундговь	Dundgovi	62	35	25	32	62	35	25	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Өмнөговь	Omnogovi	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	25	4	27	19	25	4	27	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Төв	Tov	10	22	20	8	10	22	20	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Зүүн бүс																				
Дүн	Subtotal	44	30	18	11	44	30	18	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорнод	Dornod	7	4	6	4	7	4	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	22	22	12	7	22	12	7	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хэнтий	Khentii	15	4	-	-	15	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Улаанбаатар																				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	2 055	1 915	4 799	4 506	761	771	797	69	54	590	418	543	-	-	-	-	1 240	554	3 584	3 894

Тайлбар : * Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин
Note: * Bahai, Muun, and Boo religious

19.41 ШАШНЫ СУРГУУЛЬ ДАЦАНД СУРАЛЦАГЧИД БОЛОН ГЭРЭЭР НОМ ЗААЛГАДАГ ХҮҮХДИЙН ТОО, насны бүлгээр, оны эцэст
NUMBER OF STUDENTS STUDYING IN RELIGIOUS SCHOOL AND DATSANS, AND NUMBER OF APPRENTICES
WHO STUDIES AT HOME, by age group, at the end of the year

Насны бүлэг	Age of group	Шашны сургууль дацанд суралцагчдын тоо Number of students studying in religious school and datsans				Гэрээр ном заалгадаг хүүхдийн тоо Number of apprentices who studies at home			
		2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	5 635	6 261	2 251	1 820	2 406	2 169	5 421	4 707
8 нас хүртэл	less than 8 years old	196	284	25	2	529	411	29	13
9-12 нас	9 to 12 years old	345	632	159	93	654	244	245	72
13-15 нас	13 to 15 years old	1 265	1 051	435	450	388	639	668	561
16 наснаас дээш	16 years old and over	3 829	4 294	1 632	1 275	835	875	4 479	4 061

**ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ
“ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ” СУДАЛГАА**

Хүн амын эрүүл мэнд. Эрүүл мэндийн статистикийн мэдээллийг Эрүүл мэндийн яамны (ЭМЯ) харъяа Эрүүл мэндийн хөгжлийн үндэсний төв (ЭМХҮТ) нэгтгэн гаргаж, сар бүр, жил бүрийн 3 сарын 15-нд Үндэсний статистикийн газрын (ҮСГ) 2006 оны 01/11 дүгээр тушаалаар зөвшөөрөгдсөн ЭМТ-401, 501, 504 маягтаар ҮСХ-д ирүүлдэг.

Сум, дүүрэг, аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн байгууллага эмнэлгийн үйл ажиллагааны тайланг жилд нэг удаа гаргана. Энэ тайланд эрүүл мэндийн байгууллагын тоо, эмнэлгийн орны тоо, эрүүл мэндийн байгууллагад ажиллагчдын тоо, их эмчийн тоо, эмнэлгийн дунд мэргэжилтний тоо мэргэжлийн төрлөөр, эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөл, нас барсан хүний тоо, өвчний ангиллаар аймаг, нийслэлийн ялгаатай байдлаар харуулдаг.

Эрүүл мэндийн салбарын зардлыг Сангийн яам төсвөөс санхүүжүүлдэг.

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо, аймаг, нийслэлээр, өвчний төрлөөр, амаржсан эх, төрсөн хүүхэд, төрөхийн улмаас эндсэн эх, 0-1 ба 1-5 хүртэл насны хүүхдийн эндэгдэл зэрэг үзүүлэлтийг сар бүр цуглуулж нэгтгэн статистикийн бюллетень, танилцуулгад оруулдаг.

Нийгмийн даатгал, халамж. Монгол Улсын Их Хурал 1994 онд нийгмийн даатгалын хуулиудыг батлан гаргаснаар нийгмийн даатгалын тогтолцооны хууль эрх зүйн үндэс бүрэлдэв.

Нийгмийн даатгал нь иргэн, төр, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж, нийгмийн даатгалын санг бүрдүүлэн, даатгуулагч иргэн өндөр наслах, хөгжлийн бэрхшээлтэй буюу хөдөлмөрийн чадваргүй болох, өвчлөх, ажилгүй болоход нь өөрт нь, тэрчлэн нас барахад түүний асрамжинд байсан хүмүүст хууль тогтоомжинд заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр олгох зориулалттай нийгэм эдийн засгийн арга хэмжээ юм.

Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэнтэй хөдөлмөрийн гэрээгээр ажиллагч, төрийн албан хаагч, мөн байгууллага, иргэний малыг хөдөлмөрийн гэрээгээр маллаж буй малчин нийгмийн даатгалд заавал, дээр зааснаас бусад иргэн сайн дураар даатгуулна.

Нийгмийн даатгалын тайланг аймаг, нийслэлийн нийгмийн даатгалын хэлтсүүд улирал бүр гаргаж, Нийгмийн даатгалын ерөнхий газарт ирүүлдэг.

“Хүүхэд хөгжил” судалгаа. Үндэсний статистикийн хороо НҮБ-ын Хүүхдийн сантай хамтран “Хүүхэд хөгжил” судалгаа (олон үзүүлэлтийн бүлгийн түүвэр судалгаа)-г 1995, 2000, 2005 онуудад зохион байгуулж явуулсан.

Өнгөрсөн 2005 онд явагдсан судалгааны зорилго Монгол Улсын хүүхэд, эмэгтэйчүүдийн эрүүл мэнд, боловсрол, аж байдал, тэдний эрхийн хэрэгжилтийг гүнзгийрүүлэн судлах, түүнчлэн Засгийн газраас хэрэгжүүлж байгаа Хүүхдийн хөгжил, хамгааллыг сайжруулах үндэсний хөтөлбөр болон Мянганы хөгжлийн зорилтын хэрэгжилтийг хянах шалгуур үзүүлэлтийг дүгнэх, үнэлгээ өгөх, цаашид авч хэрэгжүүлэх

БҮЛЭГ 20. ХҮН АМЫН ЭРЧҮҮГ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ |

бодлого, хөтөлбөрийг төлөвлөх, боловсруулахад шаардлагатай тоо мэдээллийг бүрдүүлэхэд оршино.

Судалгаанд НҮБ-ын Хүүхдийн Сангаас санал болгосон 3 төрлийн загвар асуулгыг тухайлбал өрхийн асуулга; 15-49 насны эмэгтэйчүүдийн талаарх асуулга; өрхийн тав хүртэлх насны хүүхдийн асуулгыг ашиглалаа. Үүний зэрэгцээ судалгаанд өөрийн орны онцлогийг тусгасан зарим бүлэг, асуултыг, эрдэс амин дэмээр баяжуулсан гурилын хэрэглээний талаарх асуулт, хүүхдийн төлөвшил, хэв зуршлын асуудлаарх дэд бүлгийг нэмж оруулсан билээ. Судалгаанд 6220 өрхийн 15-49 насны 7459 эмэгтэй, 5 хүртэлх насны 3547 хүүхэд хамрагдав.

Судалгааны үр дүнг улсын дундаж болон бүс нутаг, өрхийн байршил, хот хөдөөгөөр, эмэгтэйчүүдийн боловсролын түвшингээр ангилан гаргасан болно.

ХДХВ/ДОХ-ын талаар цогц мэдлэгтэй эмэгтэйчүүд: ХДХВ-ын халдвараас сэргийлэх 2 арга замыг мэддэг бөгөөд халдварын талаарх 3 ташаа ойлголтыг үгүйсгэж чадсан эмэгтэйчүүдийг хамруулав.

Судалгааны үр дүнгийн тайланг англи, монгол хэлээр хэвлэсэн бөгөөд www.childinfo.org вэб хуудас дээр тавьсан байгаа.

| SECTION 20. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND SOCIAL INSURANCE
PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND SOCIAL INSURANCE, WELFARE,
CHILD DEVELOPMENT SURVEY (MICS)

Public health of population. *The National Center for Health Development of Ministry of Health collects the health statistics and provides to the National Statistical Office and compiled by Form of EMT 401, 501, 504 as of each month and March 15 each year approved by the 01/11th order in 2006 of Chairman of the NSO.*

Soum, district, aimag and capital city's health organizations report on hospital activities once a year.

This report shows the number of health organizations, hospital beds, staff working in the health sector, doctors, medical assistants by professional types, inpatient morbidity and number of deaths by classification of diseases. These figures are compiled by aimag, capital city.

The Ministry of Finance and Economy reports information on health expenditures.

Every month the indicators like number of persons with infectious disease by aimag and capital city, by types of infectious disease, maternal mortality, infant and child mortality are compiled and reported in the monthly statistical bulletins and introductions.

Social insurance, welfare. *In 1994, the State Great Hural (The Parliament) adopted Social Insurance Laws. These Laws form the legislative base of the social insurance system.*

The social insurance fund is formed on the basis of premiums that are paid by citizens, economic establishments and organizations. The fund will give financial assistance to people when they retire, become disabled or lose labor capacity, or get sick and unemployed. Also, the fund grants an allowance, pension and payment to the family members whose headwinners died.

Employees, who are working under a labour contract with entities and organizations, government officers and herders are compulsory covered by insurance, and the rest of people are involved in the insurance on the voluntary basis.

Aimag and capital city's social insurance divisions send their reports on social insurance to the State Social Insurance General Office on a quarterly basis.

Child development survey (MICS). *"Child Development" is the Multiple Indicator Cluster Survey it had been been conducted in 1995, 2000 and 2005 by the National Statistical Office with the collaboration with UNICEF.*

The Primary objective of the current survey is to provide quantitative data, and upto-date information for assessing the situation of children and women, particularly in the area of issues related to their right to education, health and the wellbeing. It is intended to furnish the necessary data for monitoring and evaluating the implementation status of the National Program of Action for the Development and Protection of Children and the Millennium Development Goals, and to contribute to further planning of the next strategies and programmes.

БҮЛЭГ 20. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ |

In line with the objectives and coverage of the survey, three sets of questionnaires, as proposed by UNICEF, were used in the survey: A household questionnaire, a questionnaire for individual women aged 15-49 years and questionnaire for children under five years of age. To reflect the country specific characteristics, the Household Questionnaire was enlarged by the question about the vitamin and mineral fortified flour and added sub-module on child behaviour.

In the survey 6220 households were successfully interviewed and 7459 women aged 15-49 years and 3547 children under age of five responded for the survey.

Survey findings are provided for the national average, regions as well as location, urban and rural, mother's education level.

Women with comprehensive knowledge about HIV prevention: Women who correctly identify two ways of avoiding HIV infection and reject three common misconceptions about HIV transmission

Survey result report published both Mongolian and English and the report can be obtained from www.childinfo.org website.

SECTION 20. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND SOCIAL INSURANCE

20.1 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО
HEALTH INSTITUTIONS

Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
I. Улсын эрүүл мэндийн байгууллагууд	I. State health institutions				
Клиникийн болон төрөлжсөн мэргэжлийн эмнэлэг, төвүүд	<i>Tertiary Level hospitals and centers</i>	17	15	15	15
Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг	<i>Aimags and districts general hospitals</i>	30	34	34	36
Сум дундын эмнэлэг	<i>Intersoum hospitals</i>	31	34	35	35
Сумын эмнэлэг	<i>Soum hospitals</i>	287	288	288	286
II. Хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагууд	II. Private health institutions				
Хувийн эмнэлэг	<i>Private hospital</i>	683	780	857	1 063
Өрхийн эмнэлэг	<i>Family hospital</i>	228	224	229	228
Эмийн сан*	<i>Drug store*</i>	735	671	706	741

Тайлбар: *- Улсын болон хувийн эмийн сангууд
Note: * - Public and private drug store

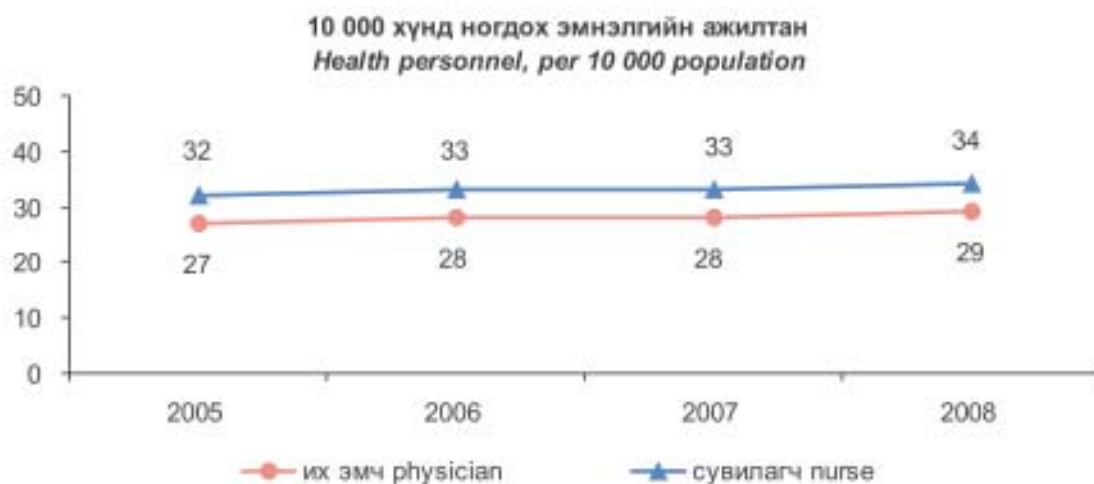
20.2 ЭМНЭЛГИЙН ОРНЫ ТОО, төрлөөр, оны эцэст
NUMBER OF HOSPITAL BEDS, by type, at the end of the year

Төрлөөр	By institution	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	18 285	18 344	18 002	18 078
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Дотрын	<i>Internal organs disease</i>	5 626	5 633	5 530	5 518
Мэс заслын ба Гэмтлийн	<i>Surgical & Traumatological</i>	1 988	1 972	2 020	2 040
Нүдний	<i>Diseases of the eye</i>	189	183	190	201
Чих, хамар, хоолойн	<i>Otorhinolaryngological</i>	219	214	218	240
Төрөхийн	<i>Obstetrical</i>	1 632	1 592	1 525	1 531
Эмэгтэйчүүдийн	<i>Gynaecological</i>	918	902	879	852
Мэдрэлийн	<i>Phychiatric</i>	894	1 017	1 015	1 029
Сэтгэл мэдрэлийн	<i>Neurological</i>	706	689	639	621
Хүүхдийн	<i>Pediatrics</i>	2 501	2 404	2 330	2 362
1000 хүнд ногдох ор	<i>Beds per 1000 population</i>	7.2	7.2	7.0	6.8

БҮЛЭГ 20. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

20.3 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, мэргэжлийн чиглэлээр, оны эцэст
EMPLOYEES OF HEALTH ORGANIZATIONS, by specialization categories, at the end of the year

Мэргэжил	Specialization	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	33 649	34 221	35 254	37 952
үүнээс: эмэгтэй	of which: female	27 556	28 192	29 033	31 215
Их эмч-Бүгд	Total physicians	6 788	7 079	7 336	7 584
үүнээс:	of which:				
Эмэгтэй	Female	5 306	5 571	5 772	5 959
Эмнэлгийн удирдах ажилтан	Health manager	290	317	376	393
Дотрын	Internists	701	743	728	756
Мэс заслын ба	Surgeons &				
гэмтэл, согог заслын	traumatologists	407	412	437	443
Эх барих,	Obstetrics &				
эмэгтэйчүүдийн	gynaecologists	528	561	565	599
Хүүхдийн	Pediatricians	488	569	561	572
БЗДХ, гоц халдвартын	Infectious disease & venerologist extremely contagious diseases	279	214	133	119
Хавдар судлаач	Oncologists	62	48	53	63
Нүдний	Ophthalmologists	106	105	114	120
Чих, хамар, хоолойн	Otolaryngologists	114	125	127	135
Сүрьеэгийн	Phthisiotrists	115	99	99	97
Арьс харшлын	Dermatologist and venerologist	58	95	94	107
Дүрс оношлогоо, дурангийн	X-ray diagnostic	205	218	241	262
Мэдрэлийн	Neurologists	188	209	225	238
Сэтгэц, эмгэг наркологийн	Psychiatrists and neorologist				
мансуурал судлалын		129	127	120	131
Нөхөн сэргээх эмчилгээний	Physiotherapist	94	115	113	126
Шүд, эрүү нүүрний	Dentist&stamatologists	522	514	539	552
Эмгэг судлаач,	Pathoanatomists				
шүүхийн шинжээч		114	74	81	65
Мэдээгүйжүүлэлт,					
эрчимт эмчилгээний		193	221	214	242
Өрхийн	Family doctor	648	629	603	622
Уламжлалт эмчилгээний	Traditional medicine	307	331	340	341
Лабораторийн	Specialist laboratory analysis	177	240	231	243
Эрүүл ахуйч	Hygienists	99	147	102	105
Бусад мэргэжлийн	Others	964	966	1 240	1 253
Эм зүйчид	Pharmacists	787	793	844	1 088

SECTION 20. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND SOCIAL INSURANCE

20.4 ИХ ЭМЧИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF PHYSICIANS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	6 788	7 079	7 336	7 584
Баруун бүс		West region			
Дүн	Subtotal	606	607	629	642
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	141	141	142	141
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	112	106	109	113
Завхан	<i>Zavkhan</i>	103	105	113	126
Увс	<i>Uvs</i>	129	127	137	138
Ховд	<i>Khovd</i>	121	128	128	124
Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	901	908	949	990
Архангай	<i>Arkhangai</i>	121	130	132	146
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	107	101	110	123
Булган	<i>Bulgan</i>	103	106	102	110
Орхон	<i>Orkhon</i>	232	237	251	252
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	171	173	182	186
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	167	161	172	173
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	878	887	906	997
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	33	39	42	43
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	228	221	222	237
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	144	154	153	190
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	81	79	88	93
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	79	89	95	109
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	187	178	174	187
Төв	<i>Tov</i>	126	127	132	138
Зүүн бүс		East region			
Дүн	Subtotal	330	355	380	393
Дорнод	<i>Dornod</i>	123	131	134	133
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	96	98	105	110
Хэнтий	<i>Khentii</i>	111	126	141	150
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	4 073	4 322	4 472	4 562
10000 хүнд ногдох их эмчийн тоо	<i>Per 10000 population physicians</i>	27	28	28	29

БҮЛЭГ 20. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ |

20.5 ЭМ ЗҮЙЧДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF PHARMACISTS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	787	793	844	1 088
Баруун бүс		West region			
Дүн	Subtotal	40	41	44	43
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	8	7	9	8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	3	5	5	5
Завхан	<i>Zavkhan</i>	9	8	8	10
Увс	<i>Uvs</i>	10	10	11	11
Ховд	<i>Khovd</i>	10	11	11	9
Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	55	62	67	84
Архангай	<i>Arkhangai</i>	5	5	5	11
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	9	8	9	7
Булган	<i>Bulgan</i>	7	5	6	8
Орхон	<i>Orkhon</i>	22	29	27	38
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	8	8	9	9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	4	7	11	11
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	66	64	63	74
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	2	3	2	3
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	26	16	18	14
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	10	14	13	17
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	4	2	2	3
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	8	13	11	13
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	11	11	12	16
Төв	<i>Tov</i>	5	5	5	8
Зүүн бүс		East region			
Дүн	Subtotal	17	16	15	20
Дорнод	<i>Dornod</i>	6	6	6	8
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	5	4	3	5
Хэнтий	<i>Khentii</i>	6	6	6	7
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	609	610	655	867

SECTION 20. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND SOCIAL INSURANCE

20.6 ЭМНЭЛГИЙН ДУНД МЭРГЭЖИЛТНИЙ ТОО, мэргэжлээр
NUMBER OF MID-LEVEL MEDICAL PERSONNEL, by specialization

Мэргэжил	Specialization	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	14 450	14 890	15 137	16 047
бага эмч	<i>feldshers</i>	2 393	2 357	2 388	2 480
лаборант	<i>lab technicians</i>	712	744	769	836
эм найруулагч	<i>pharmacists</i>	1 588	1 620	1 534	1 899
сувилагч	<i>nurses</i>	8 048	8 359	8 633	8 912
рентген техникч	<i>X-ray technicians</i>	145	156	163	176
ариутгагч	<i>disinfectionist</i>	324	334	350	368
шүдний техникч	<i>dental technicians</i>	135	158	160	165
эх баригч	<i>midwife</i>	615	646	649	693
бусад	<i>other</i>	490	516	491	518
10000 хүнд ногдох эмнэлгийн дунд мэргэжилтний тоо	<i>Per 10000 population mid - level medical personnel</i>	57	58	59	60

20.7 НЭГ ИХ ЭМЧИД НОГДОХ ХҮНИЙ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF PERSONS PER PHYSICIAN, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
УЛСЫН ДУНДАЖ	NATIONAL AVERAGE	375	361	353	351
	Баруун бүс		West region		
Дундаж	Average	678	677	646	639
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	713	677	668	717
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	542	602	559	531
Завхан	<i>Zavkhan</i>	781	751	701	639
Увс	<i>Uvs</i>	627	638	586	580
Ховд	<i>Khovd</i>	726	719	709	713
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дундаж	Average	647	603	579	564
Архангай	<i>Arkhangai</i>	780	698	679	635
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	782	813	743	688
Булган	<i>Bulgan</i>	586	536	562	554
Орхон	<i>Orkhon</i>	339	360	347	321
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	664	631	603	624
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	728	767	717	709
	Төвийн бүс		Central region		
Дундаж	Average	509	487	478	442
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	371	329	314	296
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	385	407	405	371
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	367	343	352	297
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	614	629	559	521
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	588	529	493	434
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	536	512	525	540
Төв	<i>Tov</i>	700	697	672	626
	Зүүн бүс		East region		
Дундаж	Average	608	547	514	507
Дорнод	<i>Dornod</i>	598	567	555	551
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	586	537	500	500
Хэнтий	<i>Khentii</i>	639	535	486	474
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	232	224	225	230

БҮЛЭГ 20. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ |

20.8 НЭГ СУВИЛАГЧИД НОГДОХ ХҮНИЙ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF PERSONS PER NURSE, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
УЛСЫН ДУНДАЖ	NATIONAL AVERAGE	317	306	300	298
		Баруун бүс		West region	
Дундаж	Average	378	368	350	344
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	453	423	407	437
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	307	305	290	272
Завхан	<i>Zavkhan</i>	425	374	364	353
Увс	<i>Uvs</i>	326	345	324	310
Ховд	<i>Khovd</i>	379	392	363	350
		Хангайн бүс		Khangaï region	
Дундаж	Average	382	362	357	353
Архангай	<i>Arkhangai</i>	410	381	361	369
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	380	356	352	341
Булган	<i>Bulgan</i>	347	321	326	330
Орхон	<i>Orkhon</i>	281	291	289	264
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	469	422	421	430
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	406	393	388	382
		Төвийн бүс		Central region	
Дундаж	Average	335	328	326	330
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	292	262	249	219
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	270	260	250	269
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	326	326	338	321
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	325	343	354	342
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	374	389	369	353
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	366	337	365	384
Төв	<i>Tov</i>	394	391	368	369
		Зүүн бүс		East region	
Дундаж	Average	345	329	333	336
Дорнод	<i>Dornod</i>	328	332	335	324
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	373	339	355	364
Хэнтий	<i>Khentii</i>	335	318	317	328
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	261	254	250	250

SECTION 20. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND SOCIAL INSURANCE

20.9 ЭМНЭЛЭГТ ХЭВТЭЖ ЭМЧЛҮҮЛСЭН ӨВЧТӨНИЙ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF PATIENTS HOSPITALIZED, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	мян. хүн thous.per			
		2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	580.9	598.7	618.5	638.4
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	92.6	94.7	93.3	98.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	21.4	21.7	21.8	23.3
Говь-Алтай	Govi-Altai	15.1	15.1	15.0	15.0
Завхан	Zavkhan	17.4	17.4	17.5	18.1
Увс	Uvs	19.1	19.6	18.4	20.6
Ховд	Khovd	19.6	20.9	20.6	21.8
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	113.4	112.5	116.7	119.6
Архангай	Arkhangai	22.2	22.1	22.3	23.2
Баянхонгор	Bayankhongor	19.1	19.5	20.2	19.8
Булган	Bulgan	12.1	12.3	11.9	12.8
Орхон	Orkhon	13.4	13.5	15.1	16.0
Өвөрхангай	Ovorkhangai	21.1	19.7	21.1	21.1
Хөвсгөл	Khovsgol	25.5	25.3	26.1	26.7
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	89.8	91.0	92.7	97.1
Говьсүмбэр	Govisumber	4.1	4.3	4.1	4.1
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	17.8	18.0	18.7	20.1
Дорноговь	Dornogovi	11.9	12.7	12.8	13.4
Дундговь	Dundgovi	10.1	10.2	10.4	11.0
Өмнөговь	Omnogovi	9.1	9.4	10.2	10.8
Сэлэнгэ	Selenge	20.9	21.4	20.9	21.6
Төв	Tov	15.9	15.0	15.6	16.1
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	41.6	42.3	44.3	46.6
Дорнод	Dornod	15.8	15.6	15.6	16.8
Сүхбаатар	Sukhbaatar	10.8	11.6	11.7	12.9
Хэнтий	Khentii	15.0	15.2	17.0	17.0
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	243.5	258.2	271.5	276.3

БҮЛЭГ 20. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

20.10 БҮРТГЭГДСЭН ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, ӨВЧНИЙ АНГИЛЛААР, БҮС, АЙМАГ НИЙСЛЭЛЭЭР
REGISTERED INFECTIOUS DISEASES, by classification, by regions, aimags and the Capital

		2005	2006	2007	2008
	Өвчний ангиллаар	By classification of diseases			
Бүгд	Total	32 332	36 221	41 082	43 793
үүнээс:	<i>of which:</i>				
Вируст гепатит	<i>Viral hepatitis</i>	6 372	6 695	10 029	10 404
Улаанууд	<i>Measles</i>	6	1 229	6 363	167
Гахайн хавдар	<i>Mumps</i>	1 686	5 073	965	560
Менингококкт халдвар	<i>Meningococcal infection</i>	80	65	167	71
Салхин цэцэг	<i>Varicella</i>	1 121	1 420	2 025	2 061
Сальмонеллэз	<i>Salmonella infections</i>	128	141	191	201
Цусан суулга	<i>Shigellosis</i>	1 833	1 871	2 398	2 353
Бруцеллэз	<i>Brucellosis</i>	836	544	421	396
Хамуу	<i>Scabies</i>	1 703	1 087	3 799	13 944
Сүрьеэ	<i>Tuberculosis</i>	4 402	4 775	4 361	4 223
Тэмбүү	<i>Syphilis</i>	2 387	3 017	3 306	4 979
Гонококкт халдвар	<i>Gonococcal infection</i>	6 371	4 537	4 556	6 141
Трихомониаз	<i>Trichomoniasis</i>	6 557	5 233	4 367	6 528
Мөөгөнцөр	<i>Mycoses</i>	1 030	1 084	1 149	1 299
	Бүс, аймаг, нийслэлээр	By regions, aimags and the Capital			
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	2 876	2 821	3 271	4 823
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	402	404	455	1 137
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	335	468	973	1 029
Завхан	<i>Zavkhan</i>	983	611	729	776
Увс	<i>Uvs</i>	606	645	698	790
Ховд	<i>Khovd</i>	550	693	416	1 091
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	5 608	6 192	7 416	8 070
Архангай	<i>Arkhkangai</i>	564	546	939	798
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	615	855	1 178	1 157
Булган	<i>Bulgan</i>	553	608	725	1 154
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 177	1 148	1 110	886
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	843	1 598	1 986	1 413
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 856	1 437	1 478	2 662
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	4 005	5 133	6 492	5 706
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	106	245	322	279
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 009	1 108	1 398	1 354
Дорноговь	<i>Domogovi</i>	650	915	1 461	1 157
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	345	540	511	263
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	160	280	847	512
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 130	1 120	1 267	1 291
Төв	<i>Tov</i>	605	925	686	850
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	2 650	3 915	4 318	4 915
Дорнод	<i>Domod</i>	1 546	2 468	1 675	2 183
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	459	708	535	1 304
Хэнтий	<i>Khentii</i>	645	739	2 108	1 428
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	17 193	18 160	19 585	20 279

SECTION 20. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND SOCIAL INSURANCE

20.11 АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХДИЙН ТОО, хүйс, төрөх үеийн жин, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
 NUMBER OF LIVE BIRTHS, by sex, weight, gramm, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Бүгд Total	Үүнээс: төрөх үеийн жингээр, грамм									
			500- 999	1000- 1499	1500- 1999	2000- 2499	2500- 2999	3000- 3499	3500- 3999	4000- 4499	4500- 4999	5000+
		Эрэгтэй					Male					
БҮГД	TOTAL	32 623	18	97	287	764	3 750	11 810	11 613	3 649	577	58
		Баруун бүс					West region					
Дүн	Sub total	5 311	-	11	40	117	743	2 044	1 762	500	86	8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1 327	-	3	7	22	178	536	429	125	24	3
Говь-Алтай	Govi-Altai	730	-	4	2	25	138	275	232	45	8	1
Завхан	Zavkhan	914	-	-	10	16	104	351	280	133	20	-
Увс	Uvs	1 162	-	4	14	32	185	453	382	75	16	1
Ховд	Khovd	1 178	-	-	7	22	138	429	439	122	18	3
		Хангайн бүс					Khangaï region					
Дүн	Subtotal	6 774	5	19	43	179	818	2 565	2 375	666	99	5
Архангай	Arkhangai	1 005	-	1	8	16	145	359	370	97	9	-
Баянхонгор	Bayankhongor	1 108	4	4	7	32	127	471	366	85	12	-
Булган	Bulgan	500	-	1	1	7	35	164	203	80	9	-
Орхон	Orkhon	1 157	1	5	9	36	116	440	403	123	22	2
Өвөрхангай	Ovorkhangai	1 438	-	7	11	56	200	567	472	103	20	2
Хөвсгөл	Khovsgol	1 566	-	1	7	32	195	564	561	178	27	1
		Төвийн бүс					Central region					
Дүн	Subtotal	4 409	1	13	26	90	451	1 474	1 693	553	96	12
Говьсүмбэр	Govisumber	168	-	-	-	-	27	59	66	15	-	1
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 147	-	2	5	18	69	307	472	226	45	3
Дорноговь	Dornogovi	637	1	3	5	11	61	235	244	63	12	2
Дундговь	Dundgovi	526	-	-	-	20	73	196	196	37	3	1
Өмнөговь	Omnogovi	603	-	2	4	19	88	229	204	49	8	-
Сэлэнгэ	Selenge	859	-	2	10	15	78	285	329	112	24	4
Төв	Tov	469	-	4	2	7	55	163	182	51	4	1
		Зүүн бүс					East region					
Дүн	Subtotal	2 143	-	5	21	42	229	774	767	257	41	7
Дорнод	Dornod	904	-	-	9	13	72	266	362	151	26	5
Сүхбаатар	Sukhbaatar	526	-	-	2	12	79	229	165	34	4	1
Хэнтий	Khentii	713	-	5	10	17	78	279	240	72	11	1
		Улаанбаатар					Ulaanbaatar					
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	13 986	12	49	157	336	1 509	4 953	5 016	1 673	255	26

БҮЛЭГ 20. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

(Хүснэгт 20.11-ийн үргэлжлэл Table 20.11 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Бүгд Total	Үүнээс: төрөх үеийн жингээр, грамм											
			500- 999	1000- 1499	1500- 1999	2000- 2499	2500- 2999	3000- 3499	3500- 3999	4000- 4499	4500- 4999	5000+		
БҮГД	TOTAL	30 639	14	74	250	874	4 704	12 771	9 344	2 255	311	42		
			Эмэгтэй					Female						
			Баруун бүс											
			West region											
Дүн	Sub total	4 962	2	8	35	140	912	2 148	1 374	291	42	10		
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1 282	-	1	14	35	234	560	359	60	14	5		
Говь-Алтай	Govi-Altai	628	1	-	5	27	160	279	133	21	2	-		
Завхан	Zavkhan	890	-	2	4	15	135	364	286	70	11	3		
Увс	Uvs	1 100	1	3	7	45	235	484	270	48	6	1		
Ховд	Khovd	1 062	-	2	5	18	148	461	326	92	9	1		
			Хангайн бүс					Khangaï region						
Дүн	Sub total	6 236	-	8	49	208	1 074	2 697	1 738	405	50	7		
Архангай	Arkhangai	985	-	2	5	29	186	407	288	60	7	1		
Баянхонгор	Bayankhongor	935	-	1	8	36	166	437	226	52	8	1		
Булган	Bulgan	446	-	1	2	8	53	161	161	53	7	-		
Орхон	Orkhon	1 086	-	2	8	40	157	491	299	78	9	2		
Өвөрхангай	Ovorkhangai	1 296	-	2	15	54	262	588	303	64	7	1		
Хөвсгөл	Khovsgol	1 488	-	-	11	41	250	613	461	98	12	2		
			Төвийн бүс					Central region						
Дүн	Sub total	4 105	2	9	24	103	561	1 650	1 325	353	71	7		
Говьсүмбэр	Govisumber	136	-	-	-	1	22	56	42	12	3	-		
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 026	1	2	4	15	85	331	416	138	31	3		
Дорноговь	Dornogovi	606	1	4	8	16	93	254	171	53	6	-		
Дундговь	Dundgovi	459	-	-	-	19	74	211	133	20	2	-		
Өмнөговь	Omnogovi	576	-	2	4	22	108	271	143	23	3	-		
Сэлэнгэ	Selenge	852	-	1	5	11	108	342	288	76	18	3		
Төв	Tov	450	-	-	3	19	71	185	132	31	8	1		
			Зүүн бүс					East region						
Дүн	Sub total	2 139	-	5	13	66	324	856	686	167	19	3		
Дорнод	Dornod	893	-	3	5	26	124	312	312	98	10	3		
Сүхбаатар	Sukhbaatar	514	-	-	4	13	96	216	162	20	3	-		
Хэнтий	Khentii	732	-	2	4	27	104	328	212	49	6	-		
			Улаанбаатар					Ulaanbaatar						
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	13 197	10	44	129	357	1 833	5 420	4 221	1 039	129	15		

SECTION 20. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND SOCIAL INSURANCE

20.12 НАС БАРСАН ХҮНИЙ ТОО*, зонхилох өвчний ангиллаар, хүйсээр, оны эцэст
 NUMBER OF DEATHS*, by classification of diseases of the leading causes, by sex, at the end of the year

Өвчний бүлэг ӨОУА-10**	Diseases group according to ICD-10**	2005		2006		2007		2008	
		Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female
Бүгд	Total	15 469	6 003	15 665	6 157	15 752	5 988	15 115	6 134
үүнээс:	of which:								
Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин	Diseases of the circulatory system	5 923	2 566	5 938	2 655	5 677	2 495	5 461	2 577
Хавдар	Neoplasms	2 918	1 308	2 861	1 281	3 162	1 345	3 137	1 375
Осол гэмтэл, хордлого гадны шалтгаант үхэл	Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	2 824	517	2 842	497	3 028	481	2 482	449
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Diseases of the respiratory system	699	287	614	262	605	266	637	257
Хоол шингээх эрхтний өвчин	Diseases of the digestive system	1 249	535	1 472	612	1 435	591	1 402	627
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	Certain infectious and parasitic diseases	474	156	418	140	371	123	339	122
Шээс, бэлэгсийн тогтолцооны өвчин	Diseases of the genitourinary system	310	132	327	154	275	125	285	127
Төрөх тойрны (перинаталь) үед үүсэх оёг***	Certain conditions originating in the perinatal period***	452	188	478	197	494	203	644	248
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Diseases of the nervous system and sense organs	233	94	244	99	272	111	253	101
Цус, цус бүтээх эрхтний өвчин ба дархлалын механизм хамарсан эмгэг	Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanisms	22	11	19	9	21	11	24	12

Тайлбар: * Нас баралтын өвчлөлийн ангиллыг тэргүүлэх өвчний төрлүүдээр ЭМЯ-ны мэдээгээр авсан.

** Өвчний олон улсын ангилал (ӨОУА-10), Өвчлөл, эрүүл мэндийн асуудалтай холбоотой Олон Улсын Статистикийн ангилал

*** Жирэмсний 22 долоо хоногаос төрсний дараах 7 хоног доторх ураг, нярайд үүсэх эмгэг

Note: * Death classification diseases by leading diseases based on reports of the Ministry of Health

** ICD-10-International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems.

*** Fetus and newborn disorders between 22 weeks pregnancy and weeks after birth

БҮЛЭГ 20. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ |

20.13 НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ (амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутамд ногдох), бүс, аймаг, нийслэлээр
 INFANT MORTALITY RATE (per 1000 live births), by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
УЛСЫН ДУНДАЖ	NATIONAL AVERAGE	20.7	19.1	17.6	19.4
		Баруун бүс	West region		
Дундаж	Average	22.7	18.3	23.2	19.6
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	20.7	17.0	17.9	17.1
Говь-Алтай	Govi-Altai	25.2	18.9	32.5	28.3
Завхан	Zavkhan	18.7	19.3	18.4	19.5
Увс	Uvs	31.0	19.9	32.9	21.5
Ховд	Khovd	18.2	16.4	19.2	16.0
		Хангайн бүс	Khangai region		
Дундаж	Average	21.9	20.5	22.8	25.3
Архангай	Arkhangai	20.6	14.6	16.2	26.5
Баянхонгор	Bayankhongor	28.5	29.8	22.0	27.8
Булган	Bulgan	18.5	12.1	16.7	10.4
Орхон	Orkhon	13.8	18.7	17.2	19.1
Өвөрхангай	Ovorkhangai	24.5	22.4	28.9	31.8
Хөвсгөл	Khovsgol	25.5	25.5	29.0	27.2
		Төвийн бүс	Central region		
Дундаж	Average	14.7	16.5	10.2	13.1
Говьсүмбэр	Govisumber	8.5	21.9	3.4	27.0
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	12.3	14.3	8.4	11.8
Дорноговь	Dornogovi	17.9	22.5	20.9	29.7
Дундговь	Dundgovi	17.7	13.2	12.7	12.6
Өмнөговь	Omnogovi	29.0	27.2	21.3	22.7
Сэлэнгэ	Selenge	10.0	10.5	7.0	6.0
Төв	Tov	7.8	5.9	2.3	3.6
		Зүүн бүс	East region		
Дундаж	Average	24.4	18.0	16.7	20.1
Дорнод	Dornod	25.6	20.6	18.9	17.0
Сүхбаатар	Sukhbaatar	23.4	17.2	16.9	21.2
Хэнтий	Khentii	24.2	16.1	14.5	22.4
		Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	20.8	20.5	15.8	18.7

SECTION 20. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND SOCIAL INSURANCE

20.14 ТӨРӨХИЙН УЛМААС ЭНДСЭН ЭХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF MATERNAL DEATHS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	42	33	50	31
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	10	8	15	6
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3	3	6	2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	2	2	5	-
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2	1	1	2
Увс	<i>Uvs</i>	2	1	1	1
Ховд	<i>Khovd</i>	1	1	2	1
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	13	2	10	3
Архангай	<i>Arkhangai</i>	3	-	1	-
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	5	1	3	1
Булган	<i>Bulgan</i>	-	-	-	-
Орхон	<i>Orkhon</i>	1	1	2	-
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2	-	3	1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2	-	1	1
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	5	4	5	4
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	1	1	-	-
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	-	1	1	1
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	-	1	-	1
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	-	-	1	1
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	2	-	3	-
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2	1	-	1
Төв	<i>Tov</i>	-	-	-	-
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	3	5	2	3
Дорнод	<i>Dornod</i>	1	3	1	1
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1	1	-	-
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1	1	1	2
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	11	14	18	15

БҮЛЭГ 20. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

20.15 ҮР ХӨНДӨЛТИЙН ТОО*, бүс, аймаг, нийслэлээр
ABORTIONS, by regions, aimags and the Capital*

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	9 064	12 594	15 817	10 688
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	349	547	624	868
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	24	34	71	54
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	102	100	66	68
Завхан	<i>Zavkhan</i>	35	97	71	62
Увс	<i>Uvs</i>	145	253	378	481
Ховд	<i>Khovd</i>	43	63	38	203
	Хангайн бүс		Khangaï region		
Дүн	Subtotal	1 651	1 763	1 641	854
Архангай	<i>Arkhangai</i>	145	114	184	25
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	95	367	523	265
Булган	<i>Bulgan</i>	104	46	45	19
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 027	650	489	45
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	98	403	304	475
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	182	183	96	25
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	1 173	1 923	1 342	1 423
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	9	21	31	30
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	23	997	289	347
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	287	340	317	348
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	49	77	46	62
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	427	193	269	212
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	271	210	307	367
Төв	<i>Tov</i>	107	85	83	57
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	1 043	1 118	969	1 185
Дорнод	<i>Dornod</i>	384	430	441	683
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	28	59	81	42
Хэнтий	<i>Khentii</i>	631	629	447	460
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	4 848	7 243	11 241	6 358

Тайлбар: * Эрүүл мэндийн яамны мэдээгээр (хувийн эмнэлгүүдийнх бүрэн тусгагдаагүй).

Note: * Data from Ministry of Health (Not all abortions included in private hospitals).

20.16 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ЗАРДАЛ, оны үнээр
EXPENDITURE OF HEALTH SECTORS, at current prices

		2005	2006	2007	2008**
Улсын нэгдсэн төсвийн нийт зарлага, сая төг	<i>Total General Government budget expenditure, mln tog</i>	764 597.1	1237 008.0	1747 310.5	2462 046.6
- Эрүүл мэндийн нийт зардал, сая төг	<i>-Health expenditure, mln tog</i>	83,725.9	103, 168.3	149,125.1	213,112.6*
Улсын нэгдсэн төсвийн зарлагад эрүүл мэндийн зардлын эзлэх хувь	<i>Percentage of health expenditure to total General Government budget expenditure</i>	11.0	8.3	8.5	8.7
Нэг хүнд ногдох эрүүл мэндийн зардал, мян.төг	<i>Per capita health expenditure, thous tog</i>	33.2	40.4	57.6	80.0

Тайлбар: *Эрүүл мэндийн сайдын багц

Note: *Set of Minister of Health

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

** Preliminary data

SECTION 20. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND SOCIAL INSURANCE

20.17 ЭМНЭЛЭГТ ХЭВТЭН ЭМЧЛҮҮЛЭГЧДИЙН ӨВЧЛӨЛИЙН ТОО (10000 хүн амд ногдох),
өвчлөлийн зонхилох 10 шалтгаанаар
INPATIENT MORBIDITY (per 10000 population), diseases 10 of the leading causes

Өвчний ангилал (ӨОУА-10)	Disease classification (ICD-10)	10 000 хүн амд ногдох өвчлөл Diseases per 10 000 population			
		2005	2006	2007	2008
Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин	Diseases of the genitourinary system	366.3	365.7	340.9	322.1
Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	Pregnancy, childbirth and the puerperium	282.1	293.1	334.1	363.6
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Diseases of the respiratory system	325.1	309.1	328.3	351.6
Хоол шингээх эрхтний өвчин	Diseases of the digestive system	328.0	346.7	349.2	337.8
Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин	Diseases of the circulatory system	298.7	313.6	318.5	312.8
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Diseases of the nervous system and sense organs	132.8	149.7	168.6	171.8
Бэртэл, хордлого ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дагавар	Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	100.7	102.4	105.9	99.2
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	Certain infectious and parasitic diseases	91.5	103.5	103.7	100.4
Яс булчин, холбох нэхдэсийн өвчин	Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue	79.5	86.7	81.0	82.3
Арьс ба халимны өвчин	Diseases of the skin and subcutaneous tissue	68.5	72.3	67.7	69.2

Тайлбар: *Өвчний олон улсын ангилал (ӨОУА-10) Өвчлөл, эрүүл мэндийн асуудалтай холбоотой Олон Улсын Статистикийн ангилал
Note: *ICD-10-International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems.

20.18 ХОРТ ХАВДРААР ӨВЧЛӨЛТ,НАС БАРАЛТЫН ТОО, (10000 хүн амд ногдох), хорт хавдрын төрлөөр
INCIDENCE OF MALIGNANT NEOPLASMS, DEATHS, (per 10000 population), by type malignant neoplasms

Хорт хавдрын төрөл	Type malignant neoplasms	Өвчлөлийн тоо Incidence				Нас баралтын тоо Deaths			
		2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	13.3	13.6	13.6	16.0	11.0	11.3	11.3	11.4
Элэг	Liver	13.3	9.9	5.3	5.8	4.7	5.0	4.9	5.1
Умайн хүзүү	Cervix uteri	4.6	5.9	1.0	1.5	0.5	0.4	0.4	0.4
Ходоод	Stomach	1.2	4.6	2.0	2.4	1.8	1.9	1.8	1.7
Уушги	Lung	2.1	2.3	1.0	1.3	1.1	1.1	1.1	1.2
Улаан хоолой	Oesophagus	1.1	2.4	1.0	1.1	1.1	0.9	1.0	1.0
Бусад	Other	0.5	0.4	3.2	3.8	0.3	0.1	2.1	2.1

20.19 ХОРТ ХАВДРААР ӨВЧЛӨЛТИЙН ТОО, (10000 хүн амд ногдох), насны ангиллаар
INCIDENCE OF MALIGNANT NEOPLASMS (per 10000 population), by age group

Насны бүлэг Age group	2005		2006		2007		2008	
	Хүний тоо Number	10000 хүн амд per 10000 pop	Хүний тоо Number	10000 хүн амд per 10000 pop	Хүний тоо Number	10000 хүн амд per 10000 pop	Хүний тоо Number	10000 хүн амд per 10000 pop
Бүгд Total	3 387	13	3 471	14	3 521	14	4 267	16
0-1	-	-	5	1	6	1	6	1
1-4	15	1	8	0	9	1	8	-
5-14	29	1	10	0	26	1	28	1
15-19	38	1	25	1	25	1	23	-
20-24	34	1	23	1	30	1	37	1
25-29	36	2	40	2	42	2	61	3
30-34	89	4	80	4	63	3	87	4
35-39	154	8	165	9	121	6	176	9
40-44	241	14	262	15	271	16	330	19
45-49	294	21	340	24	353	24	440	28
50-54	379	40	368	38	364	35	477	44
55-59	345	53	374	56	377	55	443	62
60-64	440	86	424	82	399	78	512	100
65+	1 293	127	1 347	129	1 435	134	1 639	149

БҮЛЭГ 20. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ |

20.20 ХОРТ ХАВДРААР ӨВЧЛӨЛТ, НАС БАРАЛТЫН ТОО, (10000 хүн амд ногдох),
аймаг, нийслэлээр
*INCIDENCE OF MALIGNANT NEOPLASMS AND DEATHS (per 10000 population),
by aimags and the Capital*

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	10000 хүн амд ногдох Per 10000 population	
		Өвчлөлийн тоо Incidence	Нас баралтын тоо Deaths
УЛСЫН ДУНДАЖ	NATIONAL AVERAGE	16.0	11.4
	Баруун бүс	West region	
Дундаж	Average	14.2	10.1
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	9.3	7.1
Говь-Алтай	Govi-Altai	17.2	15.2
Завхан	Zavkhan	12.8	9.2
Увс	Uvs	21.3	13.7
Ховд	Khovd	12.8	7.8
	Хангайн бүс	Khangai region	
Дундаж	Average	14.1	11.3
Архангай	Arkhangai	19.4	12.9
Баянхонгор	Bayankhongor	10.5	9.1
Булган	Bulgan	17.2	13.8
Орхон	Orkhon	14.7	11.4
Өвөрхангай	Ovorkhangai	9.2	8.2
Хөвсгөл	Khovsgol	15.4	13.4
	Төвийн бүс	Central region	
Дундаж	Average	18.5	12.1
Говьсүмбэр	Govisumber	9.4	4.7
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	18.5	13.9
Дорноговь	Dornogovi	14.9	11.7
Дундговь	Dundgovi	17.5	15.3
Өмнөговь	Omnogovi	30.4	8.5
Сэлэнгэ	Selenge	18.1	12.1
Төв	Tov	16.8	11.9
	Зүүн бүс	East region	
Дундаж	Average	15.8	13.8
Дорнод	Dornod	20.2	15.4
Сүхбаатар	Sukhbaatar	20.9	21.6
Хэнтий	Khentii	7.5	6.0
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	16.8	11.2

SECTION 20. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND SOCIAL INSURANCE

20.21 ЖИРЭМСЭН ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ЭМНЭЛГИЙН ХЯНАЛТАНД* ХАМРАГДСАН ХУВЬ

бүс, аймаг, нийслэлээр

*PERCENTAGE OF PREGNANT WOMEN WHO ATTENDED TO ANC**

by regions, aimags and the capital

		хувь <i>percentage</i>	
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэгт <i>Aimag and city general hospital</i>	
		Жирэмсний эхний 3 сартайд <i>In the first 3 months</i>	6 ба түүнээс дээш удаа хяналтанд хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүд <i>Percentage of pregnant women who attended to ANC 6 and more times</i>
УЛСЫН ДУНДАЖ NATIONAL AVERAGE		83.7	88.6
Баруун бүс		West region	
Дундаж	Average	88.2	80.4
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	83.3	64.5
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	85.3	77.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	93.6	99.7
Увс	<i>Uvs</i>	85.6	72.5
Ховд	<i>Khovd</i>	92.9	93.2
Хангайн бүс		Khangai region	
Дундаж	Average	87.6	81.4
Архангай	<i>Arkhangai</i>	96.0	60.4
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	88.6	99.8
Булган	<i>Bulgan</i>	89.4	90.6
Орхон	<i>Orkhon</i>	85.0	64.9
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	82.1	84.1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	87.6	89.7
Төвийн бүс		Central region	
Дундаж	Average	87.4	97.8
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	82.3	97.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	85.8	99.9
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	87.9	98.1
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	91.7	97.9
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	85.3	99.5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	84.5	99.8
Төв	<i>Tov</i>	92.5	86.3
Зүүн бүс		East region	
Дундаж	Average	83.4	95.6
Дорнод	<i>Dornod</i>	82.6	95.4
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	81.8	92.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	85.5	97.8
Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	79.3	91.2

Тайлбар: *Жирэмсний хяналт

Note: *Antenatal Care (ANC)

БҮЛЭГ 20. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ |

20.22 НЭГ ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ӨРГӨН ДАРХЛААЖУУЛАЛТЫН ХАМРАЛТ,
дархлаажуулалтын төрлөөр
IMMUNIZATION COVERAGE FOR INFANTS, by immunization

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Хамрагдсан хувь Percentage coverage				
		БЦЖ* BCG	Халдварт саа Poliomyelitis	СХТ+Геп В+Хи В** Diphtheria/Tetanus/ Whooping cough+Hepatitis B+Hemophilus influenze B	Улаан бурхан Measles	В.Гепатит Hepatitis B
УЛСЫН ДУНДАЖ NATIONAL AVERAGE		98.5	95.3	96.0	96.9	97.0
		Баруун бүс		West region		
Дундаж	Average	99.3	96.0	96.9	97.3	97.0
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	99.8	99.3	99.6	99.6	99.8
Говь-Алтай	Govi-Altai	98.9	92.8	92.8	93.8	- ***
Завхан	Zavkhan	98.3	95.9	97.4	94.4	94.2
Увс	Uvs	99.4	94.8	98.1	99.1	- ***
Ховд	Khovd	99.8	97.1	96.7	99.6	- ***
		Хангайн бүс		Khangai region		
Дундаж	Average	98.2	95.5	97.0	97.0	99.0
Архангай	Arkhangai	97.5	97.2	97.0	97.1	94.6
Баянхонгор	Bayankhongor	97.5	96.9	98.9	99.0	98.0
Булган	Bulgan	98.6	94.6	98.5	97.5	- ***
Орхон	Orkhon	98.0	97.3	98.6	100.0	- ***
Өвөрхангай	Ovorkhangai	99.7	96.9	97.9	97.9	- ***
Хөвсгөл	Khovsgol	97.8	90.3	91.0	90.6	100.0
		Төвийн бүс		Central region		
Дундаж	Average	99.2	97.0	98.1	98.0	99.6
Говьсүмбэр	Govisumber	99.7	98.8	98.8	100.0	- ***
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	99.5	98.6	98.7	98.8	- ***
Дорноговь	Dornogovi	99.1	97.1	97.1	96.6	100.0
Дундговь	Dundgovi	100.0	98.6	99.2	98.5	98.4
Өмнөговь	Omnogovi	99.7	96.6	95.8	95.3	100.0
Сэлэнгэ	Selenge	100.0	95.3	98.4	98.7	- ***
Төв	Tov	96.3	94.0	98.7	98.2	100.0
		Зүүн бүс		East region		
Дундаж	Average	98.4	93.8	99.2	99.5	96.2
Дорнод	Dornod	98.7	97.5	99.8	100.0	- ***
Сүхбаатар	Sukhbaatar	98.9	87.8	99.2	98.5	- ***
Хэнтий	Khentii	97.8	96.2	97.1	100.0	96.2
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	98.1	94.5	94.0	95.9	98.5

Тайлбар: *Сүрьеэгийн вакцин

**Сахуу, хөхүүл ханиад, татран + Гепатит В + Хемофилюс инфлюэнз В өвчний эсрэг 5-т вакцин

***СХТ+Геп В+Хи В өвчний эсрэг тавт вакцинд хамрагдсан учраас Гепатит В-ийн вакцинд хамрагдаагүй болно.

Note: * Vaccine of tuberculosis

**Diphtheria/Tetanus/Whooping cough+Hepatitis B+Hemophilus influenzae B

***not included Hepatitis B because those included the Diphtheria/Tetanus/ Whooping cough+ Hepatitis B+Hemophilus influenzae B

SECTION 20. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND SOCIAL INSURANCE

20.23 БИЕИЙН ТАМИР СПОРТЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД*, бүс, аймаг нийслэлээр, 2008 оны эцэст
 NUMBER OF PHYSICAL ACTIVITY AND PLAYERS SOME INDICATORS*,
 by regions, aimags and the capital, at the end of the year 2008

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	Биеийн тамир спортын байгууллагад ажиллагчдын тоо <i>Workers of sport organization</i>	Спортоор хичээллэгчдийн тоо <i>Players activity people</i>	Биеийн тамираар хичээллэгчдийн тоо <i>Physical activity people</i>	Спортын заалны тоо <i>Sports hall</i>
Бүгд	Total	415	151 715	736 898	601
		Баруун бүс		West region	
Дүн	Subtotal	76	28 346	150 738	109
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	9	4 421	51 698	9
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	22	3 907	28 007	25
Завхан	<i>Zavkhan</i>	15	6 461	21 138	32
Увс	<i>Uvs</i>	12	4 842	33 485	16
Ховд	<i>Khovd</i>	18	8 715	16 410	27
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	95	39 682	255 519	141
Архангай	<i>Arkhangai</i>	10	8 513	6 850	30
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	14	6 519	2 260	22
Булган	<i>Bulgan</i>	22	8 970	34 895	19
Орхон	<i>Orkhon</i>	28	7 110	25 647	14
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	11	1 621	110 440	24
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	10	6 949	75 427	32
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	109	38 062	133 255	170
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	13	1 716	1 800	9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	21	9 870	13 979	28
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	12	1 539	14 904	21
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	13	6 037	27 086	21
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	13	9 890	21 185	24
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	19	2 565	139	31
Төв	<i>Tov</i>	18	6 445	54 162	36
		Зүүн бүс		East region	
Дүн	Subtotal	44	17 312	57 618	52
Дорнод	<i>Dornod</i>	14	6 163	33 018	17
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	15	4 231	11 751	12
Хэнтий	<i>Khentii</i>	15	6 918	12 849	23
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	91	28 313	139 768	129

Тайлбар: * Биеийн Тамир Спортын Улсын Хорооны мэдээгээр

Note: * Data from Mongolian State Committee of Physical Culture and sports

БҮЛЭГ 20. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

20.24 ЦОЛ ЗЭРЭГТЭЙ ТАМИРЧИД, ДАСГАЛЖУУЛАГЧИД, ШҮҮГЧДИЙН ТОО*, бүс, аймаг нийслэлээр, 2008 оны эцэст
NUMBER OF ATHLETES, COUCHES, AND REFEREES*, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year 2009

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the Capital</i>		Цол, зэрэгтэй тамирчид, дасгалжуулагчид <i>Title of coaches and athletes</i>		Цол, зэрэгтэй шүүгчид <i>Title of referee</i>		Цолтой бөхчүүд <i>National Wrestlers of with title</i>			Сурын цолтой харваачид <i>National archers of with title</i>	Цолтой уяачид <i>Title of horse</i>
		Бүгд <i>Total</i>	Эмэгтэй <i>Woman</i>	Бүгд <i>Total</i>	Эмэгтэй <i>Woman</i>	Улсын <i>Of national</i>	Аймгийн <i>Of aimag</i>	Сумын <i>Of sum</i>		
Бүгд	Total	46 788	20 916	4 179	675	204	1 314	3 223	245	252
		Баруун бүс				West region				
Дүн	Subtotal	12 871	5 150	299	87	20	139	1 048	30	18
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	113	29	23	3	-	3	10	2	-
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	695	252	48	11	4	4	40	2	5
Завхан	<i>Zavkhan</i>	54	42	13	7	4	41	535	10	-
Увс	<i>Uvs</i>	214	72	41	17	-	14	33	-	-
Ховд	<i>Khovd</i>	11 795	4 755	174	49	12	77	430	16	13
		Хангайн бүс				Khangai region				
Дүн	Subtotal	13 952	5 301	626	154	36	265	499	49	63
Архангай	<i>Arkhangai</i>	793	287	171	44	5	37	116	7	5
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	188	93	-	-	-	4	39	2	-
Булган	<i>Bulgan</i>	3 527	673	17	1	22	82	165	14	25
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 911	697	301	78	4	94	42	18	15
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	263	63	27	-	1	4	32	2	12
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	7 270	3 488	110	31	4	44	105	6	6
		Төвийн бүс				Central region				
Дүн	Subtotal	10 584	6 697	2 518	260	62	343	801	68	61
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	46	19	6	-	1	9	20	-	2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 057	314	139	45	5	59	82	5	24
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 159	1 986	222	39	5	65	237	13	1
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	129	58	14	7	-	8	19	4	8
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	5 433	3 475	1 728	-	9	121	210	16	6
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	276	48	11	1	14	27	36	22	8
Төв	<i>Tov</i>	1 484	797	398	168	28	54	197	8	12
		Зүүн бүс				East region				
Дүн	Subtotal	4 178	1 102	307	18	17	339	615	65	69
Дорнод	<i>Dornod</i>	857	397	96	17	1	51	304	25	55
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	70	27	10	1	-	2	12	4	-
Хэнтий	<i>Khentii</i>	3 251	678	201	-	16	286	299	36	14
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	5 203	2 666	429	156	69	228	260	33	41

Тайлбар: * Биеийн Тамир Спортын Улсын Хорооны мэдээгээр

Note: * Data from Mongolian State Committee of Physical Culture and sports

SECTION 20. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND SOCIAL INSURANCE

20.25 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО, ЗАРЛАГА
INCOME AND EXPENDITURE OF SOCIAL WELFARE SERVICES

		сая төг. mln. tug			
		2005	2006	2007	2008
Нийгмийн халамжийн орлого-бүгд	Total income of social welfare	43 294.1	74 907.2	117 812.2	221 579.0
Үүнээс:	Of which:				
- Улсын төсөв	- Government budget	43 159.9	74 746.7	117 638.6	221 400.2
- Орон нутгийн төсөв	- local government budget	39.6	0.5	3.9	-
Зарлага	Expenditure	42 025.9	75 401.2	115 290.8	218 666.5
Үүнээс:	Of which:				
- Тэтгэвэр	- Pension	7 699.7	12 024.2	15 742.4	22 520.2
- Тэтгэмж, тусламж	- Allowance, incentive	28 325.6	57 506.1	93 767.4	184 608.7
- Үйлчилгээ болон хөнгөлөлт	- Service and mitigation	5 161.0	5 217.9	4 880.1	10 553.3
Жирэмсэн болон амаржсаны*	For pregnancy and delivery*	4 134.9	2 956.1	-	-
Хүүхэд асарсны*	For caring children*	5 736.9	5 645.5	1 484.6	-
Ихэр хүүхдийн*	For twin children*	12.6	5.8	-	-
Өнчин хүүхэд үрчлэн авсны*	For adopted orphan children*	112.2	92.4	68.8	-
Нярай хүүхдийн арчилгааны*	For infant*	166.0	82.6	-	-
Ганц бие хүний оршуулгын*	For single person's funeral*	1.9	1.2	-	-
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	Conditional cash benefit	-	1 157.5	14 235.9	3 771.8
Үүнээс:	Of which:				
Жирэмсэн болон хөхүүл эхчүүдийн	Allowance to pregnant or lactating mothers	-	901.2	12 732.9	-
Ахмад настныг асарч буй иргэний	Allowances in discounted care of for the elderly	-	57.2	579.0	1 569.9
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг асарч буй	Allowance in discounted care of for the disabled people	-	199.1	924.0	2 038.4
Бусад	Other	-	-	-	163.5
Нийгмийн халамжийн хөнгөлөлт, нөхцөлт мөнгөн тусламж**	Social welfare mitigation, conditional cash benefit**	-	-	-	3 191.0
Үүнээс:	Of which:				
Гурав хүртэлх насны ихэр хүүхдэд жилд нэг удаа олгох мөнгөн тусламж**	One- time annual cash transfer for twin children aged up to 3 years**	-	-	-	90.2
Бусад**	Other**	-	-	-	3 100.8
Улсын төсвөөс олгосон тэтгэмж, тусламж	Allowance granted from the state budget	18 161.1	47 565.0	77 978.1	87 687.8
Үүнээс:	Of which:				
Шинэ гэр бүлд олгосон тусламж	Allowances for new family/ couples	-	11 814.0	29 724.0	17 447.0
Шинэ төрсөн хүүхдэд олгосон тусламж	Allowances for new born babies	-	4 111.0	5 769.3	6 381.5
Хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж	Child money	18 087.0	26 249.4	33 223.0	32 761.2
Жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн мөнгөн тэтгэмж**	Allowances to with pregnant or lactating mothers**	-	-	-	15 753.6
Алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	Allowances for elders with "famous mother decoration"	31.5	4 908.5	8 496.9	8 433.6
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	Allowances for honored elderly	42.6	482.2	764.9	1 064.4
Монгол улсын болон хөдөлмөрийн баатар, ардын ба гавъяат цолтнуудад төрөөс олгосон нэмэгдэл**	Allowances from the Government for those who have titles of Hero of Labour, and are People's and Honoured figure**	-	-	-	854.0
Цэргийн албаны нэг удаагийн тэтгэмж**	Compensation for military**	-	-	-	4 992.6
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ болон хөнгөлөлт	Social welfare service and mitigation	5 161.0	5 217.9	4 880.1	10 553.3
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	Social welfare services	724.7	1 120.7	793.3	974.3
Ахмад настнуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт	Mitigation for the elderly	3 017.2	2 666.5	2 690.2	6 214.8
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд үзүүлсэн хөнгөлөлт	Mitigation for disabled people	1 419.1	1 430.7	1 396.6	3 364.2
Монгол Улсыг хөгжүүлэх сангаас 18 хүртэлх насны хүүхэд бүрт олгосон мөнгөн тэтгэмж	Allowances granted for children below 18 from Mongolia Development fund	-	-	-	89 958.1

Тайлбар: * Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн талаарх холбогдох хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу

2006 оны 7-р сарын 1-нээс олгохоо больсон.

** Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн талаарх холбогдох хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу

2008 оны 2-р сарын 24-нөөс шинээр олгосон.

Note: * According to amendments in related laws on social welfare services, allowances are granting since 1st July, 2006

** According to amendments in related laws on social welfare services, allowances are canceled granting since 24st February , 2008

БҮЛЭГ 20. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

20.26 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖ, ТУСЛАМЖ, ХӨНГӨЛӨЛТ АВСАН ХҮНИЙ ТОО, тэтгэмжийн төрлөөр
NUMBER OF PERSONS WHO RECEIVED SOCIAL WELFARE PENSIONS, AND BENEFITS, ASSISTANCE, MITIGATION by type

		мян. хүн thous. persons			
		2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	963.2	1324.0	1505.3	2563.9
Халамжийн тэтгэвэр	Social pensions	44.7	45.4	47.8	51.2
Жирэмсэн болон амаржсаны*	Pregnancy and delivery*	45.6	37.9	-	-
Хүүхэд асарсны*	Caring children*	53.9	44.3	22.3	-
Ихэр хүүхдийн*	Twin children*	0.4	0.2	-	-
Өнчин хүүхэд үрчлэн авсны*	Adopted orphan children	0.7	0.4	0.4	-
Нярай хүүхдийн арчилгааны*	Infant*	6.7	3.3	-	-
Ганц бие хүний оршуулгын*	Single person's funeral*	0.02	0.01	-	-
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	Conditional cash benefit	-	24.3	88.1	17.5
Үүнээс:	Of which:				
Жирэмсэн болон хөхүүл эхчүүдийн	Allowance to pregnant or lactating mothers	-	20.2	77.5	-
Ахмад настныг асарч буй иргэний	Allowances in discounted care of for the elderly	-	1.2	4.3	7.9
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг асарч буй	Allowance in discounted care of for the disabled people	-	2.9	6.3	8.7
Бусад	Other	-	-	-	0.9
Нийгмийн халамжийн хөнгөлөлт, нөхцөлт мөнгөн тусламж**	Social welfare mitigation, conditional cash benefit**	-	-	-	20.3
Үүнээс:	Of which:				
Гурав хүртэлх насны ихэр хүүхдэд жилд нэг удаа олгох мөнгөн тусламж**	One- time annual cash transfer for twin children aged up to 3 years**	-	-	-	1.4
Бусад**	Other**	-	-	-	18.9
Улсын төсвөөс олгосон тэтгэмж, тусламж	Allowance granted from the state budget	649.6	1 012.9	1 204.0	1 279.1
Үүнээс:	Of which:				
Шинэ гэр бүлд олгосон тусламж	Allowances for new family/ couples	-	23.6	59.4	34.9
Шинэ төрсөн хүүхдэд олгосон тусламж	Allowances for new born babies	-	41.1	57.7	63.8
Хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж	Child money	647.5	872.4	948.7	942.7
Жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн мөнгөн тэтгэмж	Allowances to with pregnant or lactating mothers	-	-	-	91.2
Алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	Allowances for elders with "famous mother decoration"	1.4	69.7	131.7	132.8
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	Allowances for honored elderly	0.7	6.1	6.5	7.6
Монгол улсын болон хөдөлмөрийн баатар, ардын ба гавъяат цолтнуудад төрөөс олгосон нэмэгдэл**	Allowances from the Government for those who have titles of Hero of Labour, and are People's and Honoured figure**	-	-	-	1.1
Цэргийн албаны нэг удаагийн тэтгэмж**	Compensation for military **	-	-	-	5.0
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ болон хөнгөлөлт	Social welfare service and mitigation	161.6	155.3	142.7	253.1
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	Social welfare services	27.7	25.9	7.6	25.5
Ахмад настнуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт	Mitigation for the elderly	111.5	104.1	113.1	166.6
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд үзүүлсэн хөнгөлөлт	Mitigation for disabled people	22.4	25.3	22.0	61.0
Монгол Улсыг хөгжүүлэх сангаас 18 хүртэлх насны хүүхэд бүрт олгосон мөнгөн тэтгэмж	18 from Mongolia Development fund	-	-	-	942.7

Тайлбар: * Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн талаарх холбогдох хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу

2006 оны 7-р сарын 1-нээс олгохоо больсон.

** Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн талаарх холбогдох хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу 2007 оны

2008 оны 2-р сарын 24-нөөс шинээр олгосон.

Note: * According to amendments in related laws on social welfare services, allowance cancelled since 1st July 2007

** According to amendments in related laws on social welfare services, allowances are granting since 24st February, 2008

SECTION 20. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND SOCIAL INSURANCE

20.27 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ТЭТГЭВЭР АВАГЧДЫН ТОО, тэтгэврийн төрлөөр
PENSION PROVIDED BY THE SOCIAL INSURANCE FUND, by type of pension

		2005	2006	2007	2008
Тэтгэвэр авагчдын тоо, мян. хүн	Number of pensioners, thous. persons	276.8	290.5	294.2	292.1
Үүнээс: Өндөр насны	Of which: Elders	180.0	190.1	193.6	192.9
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн	Disabled persons	49.4	51.9	53.1	54.6
Тэжээгчээ алдсаны	Persons who lost foster	34.9	35.4	34.1	31.2
Цэргийн тэтгэвэр	Military	12.7	13.1	13.4	13.4
Олгосон тэтгэврийн хэмжээ, сая төг.	Total allocated pension, mln tog.	121 048.0	158 024.3	277 735.5	313 037.7
Үүнээс:	Of which:	83 575.9	111 790.0	199 905.1	225 031.3
Өндөр насны	Pension for elders	16 622.0	20 573.7	35 553.5	41 432.5
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн	Pension for disabled persons	12 972.7	15 354.0	25 040.6	25 709.4
Тэжээгчээ алдсаны	Pension for persons who lost foster				
Цэргийн тэтгэвэр	Pension for military	7 877.4	10 306.6	17 236.3	20 864.5

20.28 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, ДААТГУУЛАГЧДЫН ТОО
NUMBER OF INSURED PERSON TO THE SOCIAL INSURANCE, SOCIAL INSURANCE FUND INCOME

		2005	2006	2007	2008
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, сая.төг	Social insurance fund income, mil.tog	175 259.3	238 556.3	326 576.3	422 640.2
Үүнээс:	Of which:				
Тэтгэврийн даатгалын сангийн	Pension insurance fund	124 565.4	174 112.1	241 602.4	314 353.5
Тэтгэмжийн даатгалын сангийн	Benefit insurance fund	8 260.6	10 533.3	14 623.6	13 017.5
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн	Health insurance fund	32 282.1	7 670.0	52 671.3	62 425.2
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сангийн	Employment injury and occupational disease insurance fund	6 030.0	41 084.0	10 434.5	20 296.6
Ажилгүйдлийн даатгалын сангийн	Of unemployment insurance fund	4 121.2	5 156.9	7 244.5	12 547.4
Нийгмийн даатгалд даатгуулагчдын тоо мян.хүн	The number of insured person to social insurance, thous.persons	710.7	480.9	534.1	599.4
Үүнээс:	Of which:	681.7	448.5	482.8	550.0
Заавал даатгуулагчдын тоо	The number of employers contributing				
Сайн дураар даатгуулагчдын тоо	The number of voluntary contributors	29.0	32.4	51.3	49.4

Тайлбар: *- Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчин

Note: *- Employment injury and Occupational Disease

ГЭМТ ХЭРЭГ

Гэмт хэргийг доор дурьдсанаар тухайн төрөлд хамааруулав. Үүнд:

- Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдыг амиа хорлоход хүргэх, иргэдийн эрх чөлөө, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг болон хүнийг санаатай алах, болгоомжгүй алах хэргийг;

- Хүүхэд гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэгт хүчингийн хэргийг;

- Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах, бусдын эд хөрөнгийг булаах, бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх, бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах, бусдын эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх гэмт хэргийг;

- Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэгт гал түймрийн хэргийг;

- Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэгт танхайн гэмт хэргийг хамааруулав.

Арван найм, түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог гаргахдаа нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог оны эхэнд байгаа 18 ба түүнээс дээш насны хүн амд харьцуулна.

CRIME

The crimes have classified as follows:

- *The crime against human life and health (or physical well-being) refers death due to unfortunate occasion, offences against the health of individuals, attempted and negligent murder;*
- *The crime against children, family and social morality includes rape;*
- *The crime against ownership right includes theft of property, robbery, mugging, fraud and forgery;*
- *The crime against environmental protection refers arson;*
- *The crime against social safety refers indecent assault respectively.*

The number of committed offences per 10000 population aged 18 and over is a quotient of the number of crimes and number of people aged 18 and over at the beginning of the year.

БҮЛЭГ 21. ГЭМТ ХЭРЭГ

21.1 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, хэргийн төрлөөр NUMBER OF OFFENCES COMMITTED, by type of offences

Хэргийн төрөл	Types of offences	too number			
		2005	2006	2007	2008
Бүртгэгдсэн хэрэг- бүгд	Committed offences - Total	17 411	18 253	21 268	20 704
Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	Crime against human life and health (or physical well-being)	4 512	5 280	5 843	6 524
Үүнээс:	Of which:				
Хүнийг санаатай алах	Attempted murder	310	311	300	213
Бусдыг болгоомжгүй алах	Negligent murder freedom	16	15	14	23
Бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах	Caused injury to the body of others	2 991	3 584	4 614	5 319
Бусдыг амиа хорлоход хүргэх	Death due to unfortunate occasion	1 167	1 340	888	945
Хүний эрх, эрх чөлөө, алдар хүнд, нэр төрийн эсрэг гэмт хэрэг	Crime against human freedom, rights and reputation	30	17	33	24
Хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэг	Crime against child, family and fabric of society	352	343	384	426
Иргэдийн улс төрийн болон бусад эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг	Crime against political and other rights, freedom of individuals	27	25	54	90
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	Crime against ownership right	8 896	8 847	10 865	9 489
Үүнээс:	Of which:				
Хулгай	Theft of property	6 683	6 657	7 927	6 609
Булаалт	Mugging	327	418	703	354
Дээрэм	Robbery	584	455	656	818
Залилан	Fraud	678	669	816	866
Завших, үрэгдүүлэх	Forgery	371	341	357	331
Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	Crime against national safety	135	77	108	121
Аж ахуйн эсрэг гэмт хэрэг	Crime against economic entity	168	142	136	155
Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	Crime against social safety	1 576	1 590	1 777	1 683
Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	Crime against population health	89	115	203	276
Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг	Crime against environmental protection	50	54	88	277
Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	Crime against traffic safety and use	1 190	1 431	1 343	1 202
Захиргааны журмын эсрэг гэмт хэрэг	Crime against administrative rule	137	142	180	221
Шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	Crime against judicial procedure	113	68	111	94
Албан тушаалын гэмт хэрэг	Occupational related crime	101	92	113	104
Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	Crime against military service	35	29	29	18
Компьютерийн мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	Crime against computer information safety	-	1	1	-

Эх сурвалж: Цагдаагийн ерөнхий газрын мэдээ
Source: Report of the State Police Department

21.2 ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО NUMBER OF PERSONS SENTENCED

Үзүүлэлт	Indicators	too number			
		2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	10 153	7 792	8 463	8495
Үүнээс:	Of which:				
Эмэгтэйчүүд	Females	876	660	710	799
18 хүртэл насны хүүхэд	Children aged below 18	1 195	727	963	547

Эх сурвалж: Дээд шүүхийн мэдээ
Source: Report of the Supreme Court

21.3 ХҮНИЙ АМЬ БИЕ, ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF CRIME AGAINST HUMAN LIFE AND HEALTH (or physical well-being), by
 regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	4 512	5 280	5 843	6 524
	Баруун бүс	West region			
Дүн	Subtotal	285	396	524	616
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	18	47	125	158
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	32	28	35	46
Завхан	<i>Zavkhan</i>	79	91	125	141
Увс	<i>Uvs</i>	77	105	92	137
Ховд	<i>Khovd</i>	79	125	147	134
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	698	771	917	833
Архангай	<i>Arkhangai</i>	84	110	181	202
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	129	164	154	123
Булган	<i>Bulgan</i>	63	63	62	75
Орхон	<i>Orkhon</i>	108	106	100	140
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	115	128	180	126
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	199	200	240	167
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	841	994	1 167	1 181
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	48	43	66	90
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	168	188	228	223
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	177	235	197	200
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	86	42	76	43
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	62	76	140	117
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	203	210	241	273
Төв	<i>Tov</i>	97	200	219	235
	Зүүн бүс	East region			
Дүн	Subtotal	352	409	533	413
Дорнод	<i>Dornod</i>	200	251	324	256
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	20	31	55	30
Хэнтий	<i>Khentii</i>	132	127	154	127
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	2 298	2 670	2 670	3 446
Бусад*	<i>Other*</i>	38	40	32	35

Тайлбар: * Төмөр зам, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн тасагт
 бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэрэг
 Note: * Committed offences registered by the Police division of domestic railways
 and airlines, and offences committed by Mongolian citizens in abroad.

БҮЛЭГ 21. ГЭМТ ХЭРЭГ |

21.4 ХҮҮХЭД, ГЭР БҮЛ, НИЙГМИЙН ЁС СУРТАХУУНЫ ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF CRIME AGAINST CHILD, FAMILY AND FABRIC OF SOCIETY, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	352	343	384	426
	Баруун бүс	West region			
Дүн	Subtotal	23	26	44	29
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3	3	4	4
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	4	5	6	5
Завхан	<i>Zavkhan</i>	7	3	12	5
Увс	<i>Uvs</i>	4	9	7	9
Ховд	<i>Khovd</i>	5	6	15	6
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	58	54	50	70
Архангай	<i>Arkhangai</i>	5	4	12	11
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	4	11	6	10
Булган	<i>Bulgan</i>	7	5	4	6
Орхон	<i>Orkhon</i>	16	14	12	19
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	12	9	5	13
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	14	11	11	11
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	77	63	86	91
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	2	1	1	4
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	16	11	15	21
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	8	15	11	9
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	7	4	2	2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	6	8	19	12
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	25	17	24	32
Төв	<i>Tov</i>	13	7	14	11
	Зүүн бүс	East region			
Дүн	Subtotal	23	31	26	19
Дорнод	<i>Dornod</i>	6	13	13	7
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	5	8	4	5
Хэнтий	<i>Khentii</i>	12	10	9	7
Улаанбаатар	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
	Ulaanbaatar	170	169	176	217
Бусад*	<i>Other*</i>	1	-	2	-

Тайлбар: * Төмөр зам, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн тасагт бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэрэг
 Note: * Committed offences registered by the Police division of domestic railways and airlines, and offences committed by Mongolian citizens in abroad.

21.5 НИЙГМИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF CRIME AGAINST SOCIAL SAFETY, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	1 576	1 590	1 777	1 683
	Баруун бүс	West region			
Дүн	Subtotal	136	151	165	130
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	7	14	29	15
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	12	29	33	20
Завхан	<i>Zavkhan</i>	23	34	16	14
Увс	<i>Uvs</i>	57	38	35	36
Ховд	<i>Khovd</i>	37	36	52	45
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	189	179	149	122
Архангай	<i>Arkhangai</i>	9	8	9	14
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	23	30	32	22
Булган	<i>Bulgan</i>	26	24	18	20
Орхон	<i>Orkhon</i>	48	43	29	24
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	48	61	49	22
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	35	13	12	20
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	269	255	294	260
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	16	13	15	8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	75	79	92	57
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	27	28	23	17
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	15	27	25	52
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	27	35	45	51
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	83	46	64	55
Төв	<i>Tov</i>	26	27	30	20
	Зүүн бүс	East region			
Дүн	Subtotal	146	185	183	174
Дорнод	<i>Dornod</i>	40	39	49	54
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	10	6	18	16
Хэнтий	<i>Khentii</i>	96	140	116	104
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	827	814	977	988
Бусад*	<i>Other*</i>	9	6	9	9

Тайлбар: * Төмөр зам, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн тасагт бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэрэг
 Note: * Committed offences registered by the Police division of domestic railways and airlines, and offences committed by Mongolian citizens in abroad.

БҮЛЭГ 21. ГЭМТ ХЭРЭГ

21.6 ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ, АШИГЛАЛТЫН
ЖУРМЫН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
*NUMBER OF CRIME AGAINST TRAFFIC SAFETY AND USE, by regions, aimags
and the Capital*

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	1 190	1 431	1 343	1 202
	Баруун бүс	West region			
Дүн	Subtotal	58	69	103	120
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	4	6	23	26
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	9	7	10	11
Завхан	<i>Zavkhan</i>	14	12	14	26
Увс	<i>Uvs</i>	16	17	18	21
Ховд	<i>Khovd</i>	15	27	38	36
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	138	147	173	210
Архангай	<i>Arkhangai</i>	16	20	26	41
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	22	23	22	36
Булган	<i>Bulgan</i>	14	12	21	21
Орхон	<i>Orkhon</i>	22	27	31	46
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	32	35	41	37
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	32	30	32	29
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	199	257	252	299
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	6	12	7	11
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	45	40	26	48
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	24	24	31	22
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	10	11	10	9
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	20	31	39	49
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	42	49	54	83
Төв	<i>Tov</i>	52	90	85	77
	Зүүн бүс	East region			
Дүн	Subtotal	53	68	115	88
Дорнод	<i>Dornod</i>	13	28	46	37
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	12	12	16	15
Хэнтий	<i>Khentii</i>	28	28	53	36
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	699	856	689	480
Бусад*	<i>Other*</i>	43	34	11	5

Тайлбар: * Төмөр зам, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн тасагт
бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэрэг
Note: * *Committed offences registered by the Police division of domestic railways
and airlines, and offences committed by Mongolian citizens in abroad.*

21.7 АЖ АХУЙН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF CRIME AGAINST ECONOMIC ENTITY, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	168	142	136	155
	Баруун бүс	West region			
Дүн	Subtotal	10	9	13	20
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2	2	1	4
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1	-	-	-
Завхан	<i>Zavkhan</i>	-	1	1	-
Увс	<i>Uvs</i>	6	4	7	9
Ховд	<i>Khovd</i>	1	2	4	7
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	13	5	3	7
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1	-	1	1
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	5	1	-	2
Булган	<i>Bulgan</i>	1	1	-	2
Орхон	<i>Orkhon</i>	2	2	1	2
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	3	1	-	-
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1	-	1	-
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	85	79	57	60
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	1	-	1	-
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1	-	3	3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	65	49	36	40
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	-	1	-	2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	2	16	6	5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	15	12	9	8
Төв	<i>Tov</i>	1	1	2	2
	Зүүн бүс	East region			
Дүн	Subtotal	5	6	3	7
Дорнод	<i>Dornod</i>	5	5	3	2
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	-	1	-	4
Хэнтий	<i>Khentii</i>	-	-	-	1
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	41	37	45	52
Бусад*	<i>Other*</i>	14	6	15	9

Тайлбар: * Төмөр зам, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн тасагт бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэрэг
 Note: * Committed offences registered by the Police division of domestic railways and airlines, and offences committed by Mongolian citizens in abroad.

БҮЛЭГ 21. ГЭМТ ХЭРЭГ |

21.8 ӨМЧЛӨХ ЭРХИЙН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF CRIME AGAINST OWNERSHIP RIGHT, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	8 896	8 847	10 865	9 489
	Баруун бүс	West region			
Дүн	Subtotal	818	812	850	786
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	106	153	141	125
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	96	105	142	84
Завхан	<i>Zavkhan</i>	201	137	159	124
Увс	<i>Uvs</i>	217	149	170	213
Ховд	<i>Khovd</i>	198	268	238	240
	Хангайн бүс	Khangaï region			
Дүн	Subtotal	1 439	1 368	1 341	1 107
Архангай	<i>Arkhangai</i>	265	234	229	232
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	157	111	137	134
Булган	<i>Bulgan</i>	153	152	174	137
Орхон	<i>Orkhon</i>	246	255	302	219
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	237	255	250	162
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	381	361	249	223
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	1 628	1 670	1 776	1 471
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	62	103	74	42
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	379	329	295	252
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	158	191	206	184
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	112	146	188	141
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	76	122	222	150
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	522	442	419	339
Төв	<i>Tov</i>	319	337	372	363
	Зүүн бүс	East region			
Дүн	Subtotal	889	1 037	1 063	747
Дорнод	<i>Dornod</i>	286	328	338	187
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	117	117	129	114
Хэнтий	<i>Khentii</i>	486	592	596	446
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	3 904	3 761	5 641	5 230
Бусад*	<i>Other*</i>	218	199	194	148

Тайлбар: * Төмөр зам, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн тасагт
 бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэрэг
 Note: * Committed offences registered by the Police division of domestic railways
 and airlines, and offences committed by Mongolian citizens in abroad.

21.9 МАЛЫН ХУЛГАЙН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF THEFT OF CATTLE, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	2 084	2 159	1 864	1 505
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	294	254	258	201
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	37	34	46	28
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	21	17	18	13
Завхан	<i>Zavkhan</i>	65	48	49	18
Увс	<i>Uvs</i>	106	74	90	83
Ховд	<i>Khovd</i>	65	81	55	59
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	651	641	483	413
Архангай	<i>Arkhangai</i>	169	133	124	126
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	57	32	42	38
Булган	<i>Bulgan</i>	77	74	95	63
Орхон	<i>Orkhon</i>	24	10	7	6
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	119	134	89	69
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	205	258	126	111
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	564	533	508	455
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	20	30	16	8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	92	52	52	25
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	49	49	41	49
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	44	68	55	51
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	21	21	10	11
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	168	112	103	83
Төв	<i>Tov</i>	170	201	231	228
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	458	569	486	340
Дорнод	<i>Dornod</i>	93	142	123	62
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	66	78	70	37
Хэнтий	<i>Khentii</i>	299	349	293	241
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	117	162	128	95
Бусад*	<i>Other*</i>	-	-	1	1

Тайлбар: * Төмөр зам, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн тасагт
 бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэрэг

Note: * Committed offences registered by the Police division of domestic railways
 and airlines, and offences committed by Mongolian citizens in abroad.

БҮЛЭГ 21. ГЭМТ ХЭРЭГ |

21.10 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF OFFENCES COMMITTED, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	17 411	18 253	21 268	20 704
	Баруун бүс	West region			
Дүн	Subtotal	1 440	1 547	1 813	1 843
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	144	235	351	365
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	157	175	239	177
Завхан	<i>Zavkhan</i>	340	297	335	320
Увс	<i>Uvs</i>	443	351	363	463
Ховд	<i>Khovd</i>	356	489	525	518
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	2 616	2 606	2 762	2 473
Архангай	<i>Arkhangai</i>	384	398	483	526
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	360	364	382	349
Булган	<i>Bulgan</i>	281	263	288	280
Орхон	<i>Orkhon</i>	445	453	490	457
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	458	499	545	375
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	688	629	574	486
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	3 252	3 440	3 835	3 701
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	137	172	174	161
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	710	664	683	644
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	496	574	570	528
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	239	238	316	259
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	209	296	502	412
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	933	816	853	960
Төв	<i>Tov</i>	528	680	737	737
	Зүүн бүс	East region			
Дүн	Subtotal	1 514	1 795	2 000	1 539
Дорнод	<i>Dornod</i>	559	690	803	577
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	170	181	224	187
Хэнтий	<i>Khentii</i>	785	924	973	775
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	8 208	8 540	10 514	10 901
Бусад*	<i>Other*</i>	381	325	344	247

Тайлбар: * Төмөр зам, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн тасагт
 бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэрэг

Note: * Committed offences registered by the Police division of domestic railways
 and airlines, and offences committed by Mongolian citizens in abroad.

21.11 ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF PERSONS SENTENCED, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	10 153	7 792	8 463	8 495
	Баруун бүс	West region			
Дүн	Subtotal	1 072	910	847	876
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	133	141	135	120
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	154	114	98	107
Завхан	<i>Zavkhan</i>	199	161	149	129
Увс	<i>Uvs</i>	367	251	213	267
Ховд	<i>Khovd</i>	219	243	252	253
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	1 898	1 383	1577	1 304
Архангай	<i>Arkhangai</i>	379	231	223	146
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	185	156	177	216
Булган	<i>Bulgan</i>	270	207	177	146
Орхон	<i>Orkhon</i>	345	244	375	284
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	347	316	389	251
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	372	229	236	261
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	2 450	1 981	2054	1 847
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	101	83	81	41
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	675	554	465	349
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	357	290	332	311
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	197	171	160	130
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	167	143	204	151
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	660	498	517	560
Төв	<i>Tov</i>	293	242	295	305
	Зүүн бүс	East region			
Дүн	Subtotal	754	697	692	606
Дорнод	<i>Dornod</i>	286	248	272	237
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	130	124	139	158
Хэнтий	<i>Khentii</i>	338	325	281	211
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	3 979	2 821	3 293	3 862

21.12 ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО, боловсролын түвшингээр
 NUMBER OF PERSONS SENTENCED, by educational level

Боловсролын түвшин	Educational Level	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	10 153	7 792	8 463	8 495
Дээд	<i>High</i>	654	550	605	895
Тусгай дунд	<i>Specialized secondary</i>	373	312	313	312
Дунд	<i>Secondary</i>	5 958	4 590	5 257	5 285
Бага	<i>Primary</i>	2 106	1 622	1 529	1 371
Боловсролгүй	<i>Not educated</i>	1 062	718	759	632

21.13. ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО, насны бүлэгээр
 NUMBER OF PERSONS SENTENCED, by age group

Насны бүлэг	Age group	2005	2006	2007	2008
Бүгд	Total	10 153	7 792	8 463	8 495
14-15		341	162	221	209
16-17		837	565	742	379
18-29		5 122	3 508	4 231	4 094
30-34		1 656	1 699	1 330	1 459
35+		2 197	1 858	1 939	2 354

БҮЛЭГ 21. ГЭМТ ХЭРЭГ |

21.14 18-ААС ДЭЭШ НАСНЫ 10000 ХҮНД НОГДОХ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО,
бүс, аймаг, нийслэлээр
*NUMBER OF OFFENCES PER 10000 POPULATION AGED 18 AND ABOVE, by regions,
aimags and the Capital*

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
Дундаж	Average	109	111	125	120
	Баруун бүс	West region			
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	27	45	67	68
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	39	43	67	52
Завхан	<i>Zavkhan</i>	70	60	66	65
Увс	<i>Uvs</i>	100	77	81	105
Ховд	<i>Khovd</i>	65	88	99	100
	Хангайн бүс	Khangai region			
Архангай	<i>Arkhangai</i>	71	73	89	95
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	73	73	76	68
Булган	<i>Bulgan</i>	79	71	77	73
Орхон	<i>Orkhon</i>	85	84	87	76
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	70	73	80	54
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	92	82	74	61
	Төвийн бүс	Central region			
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	171	205	201	187
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	121	114	114	105
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	154	168	167	147
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	77	76	101	84
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	73	105	170	135
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	164	138	145	153
Төв	<i>Tov</i>	94	118	125	124
	Зүүн бүс	East region			
Дорнод	<i>Dornod</i>	121	145	167	117
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	52	55	67	53
Хэнтий	<i>Khentii</i>	196	221	228	180
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	128	133	153	154

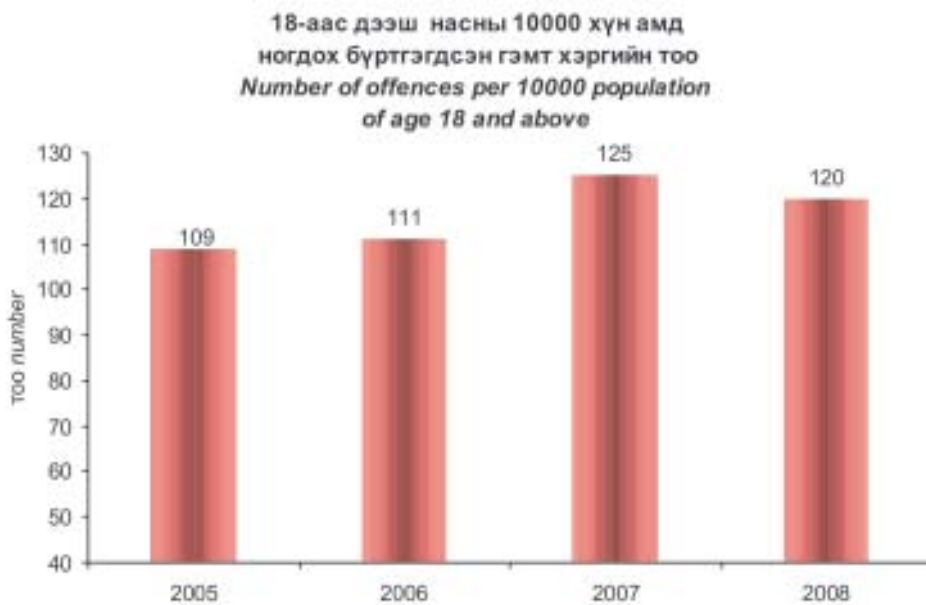
21.15 ГЭМТ ХЭРЭГТ ХОЛБОГДСОН СЭЖИГТЭН, ЯЛЛАГДАГЧИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF OFFENDERS, by regions, aimags and the Capital.

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчид NUMBER OF OFFENDERS					
		2007			2008		
		БҮГД Total	үүнээс: Of which:		БҮГД Total	үүнээс: Of which:	
Эмэгтэй Women	18 хүртэл насны Under age of 18		Эмэгтэй Women	18 хүртэл насны Under age of 18			
БҮГД	TOTAL	17 810	1 879	1 437	18 642	2 062	1 080
	Баруун бүс	West region					
Дүн	Subtotal	1785	89	124	1829	138	83
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	382	18	13	400	37	16
Говь-Алтай	Govi-Altai	208	18	34	159	10	6
Завхан	Zavkhan	327	8	29	305	14	16
Увс	Uvs	307	9	6	402	16	17
Ховд	Khovd	561	36	42	563	61	28
	Хангайн бүс	Khangai region					
Дүн	Subtotal	2814	192	255	2435	192	168
Архангай	Arkhangai	477	30	50	536	28	46
Баянхонгор	Bayankhongor	435	39	37	377	27	24
Булган	Bulgan	289	21	12	314	23	10
Орхон	Orkhon	558	36	71	543	83	54
Өвөрхангай	Ovorkhangai	561	18	46	412	15	26
Хөвсгөл	Khovsgol	494	48	39	253	16	8
	Төвийн бүс	Central region					
Дүн	Subtotal	3774	421	352	3709	423	241
Говьсүмбэр	Govisumber	176	23	5	179	34	8
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	708	83	75	688	76	76
Дорноговь	Dornogovi	629	94	43	587	79	26
Дундговь	Dundgovi	315	41	35	241	20	12
Өмнөговь	Omnogovi	432	42	49	377	42	38
Сэлэнгэ	Selenge	912	102	118	1 031	151	63
Төв	Tov	602	36	27	606	21	18
	Зүүн бүс	East region					
Дүн	Subtotal	1752	160	169	1346	111	75
Дорнод	Dornod	807	89	68	585	57	48
Сүхбаатар	Sukhbaatar	196	11	19	177	5	13
Хэнтий	Khentii	749	60	82	584	49	14
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar					
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	7685	1017	537	9323	1198	513

21.16 ГЭМТ ХЭРГИЙН УЛМААС УЧИРСАН ХОХИРОЛ
CRIME CAUSED OF DAMAGE

Үзүүлэлт	Indicators	тэрбум төгрөг / billion togrogs			
		2005	2006	2007	2008
Учирсан хохирол - нийт	Total damage	30.5	52.1	29.5	54.8
Үүнээс:	Of which:				
Иргэдийн өмчид учирсан	Damage of individual property	16.5	43.4	15.8	22.7
Нөхөн төлүүлсэн	Damage were restituted	7.2	5.9	4.0	7.0

БҮЛЭГ 21. ГЭМТ ХЭРЭГ |

БАЙГАЛЬ ОРЧИН

Үндэсний статистикийн газрын дарга, Байгаль орчны сайдын 2005 оны 138/306 тоот хамтарсан тушаалаар байгаль орчны талаархи албан ёсны статистикийн мэдээллийг гаргах улсын тайлан маягыг батлан мөрдүүлсэн болно. Энэхүү батлагдсан маягт, зааврын дагуу Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам жил бүрийн 3-р сарын 25-ны дотор Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг. Тухайн жилд ахуйн зориулалтаар агнах, барих агнуурын амьтны тооны дээд хязгаарыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын тушаалаар жил бүр тогтоодог.

Газрын нэгдмэл сангийн мэдээллийг Газрын харилцаа, геодиз, зураг зүйн газар гарган Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг. Газрын нэгдмэл санг Газрын тухай Монгол Улсын хуулийн 10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасны дагуу ангилав.

Стандартчилал хэмжил зүйн үндэсний төвөөс гаргасан гадаад, дотоод орчны агаар дахь хими, физикийн гаралтай түгээмэл бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх хэмжээг тогтоох “Агаарын чанар, техникийн ерөнхий шаардлага” Монгол Улсын стандартын дагуу агаар дахь бохирдуулагч бодисын агууламжийн зөвшөөрөгдөх хэмжээг тодорхойлж байна.

Цаг уурын олон жилийн дундаж үзүүлэлтийг 1960-1990 оны дундаж үзүүлэлтээр гаргав.

Аюулт үзэгдэл, ослын мэдээг Онцгой байдлын ерөнхий газар харьяа нэгжүүдээсээ авч нэгтгэн Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

“Усны тухай” Монгол улсын хуулийн дагуу усны тооллогыг улсын хэмжээнд 4 жил тутамд улсын төсвийн хөрөнгөөр холбогдох мэргэжлийн байгууллага (Усны хэрэг эрхлэх газар) явуулж, үр дүнг улсын усны мэдээллийн санд оруулдаг. Монгол улс усны тооллогыг 2003 болон 2007 онд явуулсан. Тухайн тооллого явуулах хугацаанд тоологдсон гол, горхи; булаг, шанд; рашаан; нуур, тойром нь усгүй байсан тохиолдолд ширгэсэн гэж үзсэн болно.

NATURE AND ENVIRONMENT

Joint resolution 138/306 made by the Chairman of the National Statistical Office and the Minister of Environment has been issued in 2005. The resolution states on manual and questionnaire form with official environmental statistics would be collected and produced. The Ministry of nature, environment and tourism sends the annual report and data to the National statistical office by 25, March every year. Also every year the Minister of nature, environment and tourism determines maximum limit of hunting wild animals for domestic purpose.

Administration of land affairs, geodesy and cartography prepares the report on land classification and submit to the National statistical office. The report on land classification is classified according to the article 10.1 of the Law on Land.

Agency of standardization and metrology has approved the standard on General requisites on air quality, which defines the acceptable amount of chemical and physical pollutant in the atmosphere and the standard, is being used for the estimation of chemical and physical pollutants in the atmosphere.

Multi year's indicator of climate is based on the average data of 1960-1990 years'.

National emergency and management agency collects and aggregate the disasters data from its offices that are under the jurisdiction of the National emergency and management agency and submit the data to the National statistical office.

According to Law on Water, every 4 year, occupational office (Water Affairs Agency) conducts water census with the budget allocated from the central government. As a result of the census, water database has been updated. Water census has been conducted in 2003 and 2007 in Mongolia. During the water census, if there will be incidences that some rivers and lakes are out of water, then those rivers and lakes will be counted as "dried".

SECTION 22. NATURE AND ENVIRONMENT

22.1 АГААРЫН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ТЕМПЕРАТУР (C°), аймгийн төв, нийслэлээр
ANNUAL AVERAGE TEMPERATURE (C°), by aimags center and the Capital

Аймгийн төв, нийслэл	Aimags center and the Capital	2005	2006	2007	2008
Баруун бүс		West region			
Өлгий	<i>Olgii</i>	-0.3	2.2	3.5	1.7
Алтай	<i>Altai</i>	-2.1	0.1	0.6	-0.4
Улиастай	<i>Uliastai</i>	-2.9	-1.4	0.0	-0.9
Улаангом	<i>Ulaangom</i>	-3.4	-1.4	0.4	-1.5
Ховд	<i>Khovd</i>	-1.0	2.6	2.4	1.7
Хангайн бүс		Khangai region			
Цэцэрлэг	<i>Tsetserleg</i>	0.9	1.6	2.9	1.8
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	0.0	1.6	1.8	1.1
Булган	<i>Bulgan</i>	-1.1	-0.7	1.2	0.2
Эрдэнэт	<i>Erdenet</i>	0.4	0.8	0.8	1.4
Арвайхээр	<i>Arvaikheer</i>	1.5	2.5	3.5	2.5
Мөрөн	<i>Moron</i>	-1.0	0.5	1.8	1.0
Төвийн бүс		Central region			
Чойр	<i>Choir</i>	1.3	2.1	3.8	2.5
Сайншанд	<i>Sainshand</i>	4.9	5.3	6.7	5.4
Мандалговь	<i>Mandalgovi</i>	2.3	3.1	4.5	3.1
Даланзадгад	<i>Dalanzadgad</i>	4.9	6.1	6.5	5.6
Дархан	<i>Darkhan</i>	-0.2	1.1	3.2	1.8
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	0.2	0.6	2.9	1.7
Зуунмод	<i>Zuunmod</i>	-1.1	-0.3	1.3	-0.1
Зүүн бүс		East region			
Чойбалсан	<i>Choibalsan</i>	1.5	1.4	3.5	2.6
Баруун-Урт	<i>Baruun-Urt</i>	1.6	1.9	3.8	2.2
Өндөрхаан	<i>Ondorkhaan</i>	-0.5	0.7	2.3	1.2
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	-0.3	0.3	2.0	0.9

22.2 МОНГОЛ УЛСЫН ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САН, үндсэн ангилалаар
TOTAL LAND FUND OF MONGOLIA, main classification

		мян.га <i>thous.hectares</i>			
		2005	2006	2007	2008
Нийт талбайн хэмжээ	Total area	156 411.6	156 411.6	156 411.6	156 411.6
Хөдөө аж ахуйн газар	<i>Agricultural lands</i>	115 232.7	116 037.7	116 992.9	115 824.7
Хот, тосгон, бусад суурин газар	<i>Cities, villages and other settlements</i>	466.0	489.8	507.9	530.0
Зам, шугам, сүлжээний газар	<i>Transportation and network land</i>	355.4	359.2	366.7	371.3
Ойн сан бүхий газар	<i>Forest resources land</i>	14 748.1	14 299.4	14 226.5	14 227.3
Усны сан бүхий газар	<i>Water resources land</i>	967.6	666.1	666.1	665.5
Улсын тусгай хэрэгцээний газар	<i>State special use land</i>	24 641.8	24 559.4	24 651.5	24 792.7

22.3 УРГАМЛЫН АМЬДРАЛЫН ХЭЛБЭР, 1989
LIFE FORMS OF VASCULAR PLANTS, 1989

Амьдралын хэлбэр	Life forms	Зүйлийн тоо <i>Number of species</i>
Модлог, сөөглөг ургамал	Woody and shrub plants	348
Том мод	<i>Tall trees</i>	17
Тагдгар мод, том сөөг	<i>Dwarf trees, high shrubs</i>	40
Сөөг	<i>Shrubs</i>	146
Сөөгөнцөр	<i>Lowshrubs</i>	48
Заримдаг сөөгөнцөр	<i>Subshrubs, lower under</i>	91
Ороонго	<i>Climbers</i>	6
Өвслөг ургамал	Herbaceous plants	2 095
Олон наст	<i>Perennial</i>	1 765
Нэг, хоёр наст	<i>Annual, biennial</i>	330

Эх сурвалж: Ботаникийн хүрээлэн
Source: *Institute of Botany*

БҮЛЭГ 22. БАЙГАЛЬ ОРЧИН

22.4 МОНГОЛ ОРНЫ ДЭЭД, ДООД УРГАМЛЫН ЗҮЙЛИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮН, 1998 он
COMPOSITION OF VASCULAR AND LOWER PLANTS OF MONGOLIA, in 1998

Ангилал	Classification	Овог Family	Төрөл Genera	Зүйл Species
Дээд ургамал-бүгд	Total vascular plants	128	662	2 823
Доод ургамал-бүгд	Total lower plants	216	723	3 511
Үүнээс:	Of which:			
Хөвд	Moss	59	191	445
Хаг	Lichen	53	175	930
Мөөг	Fungi	28	136	900
Замаг	Algae	76	221	1 236

Эх сурвалж: Батоникийн хүрээлэн

Source: Institute of Botany

22.5 ХУР ТУНАДАСНЫ НИЙЛБЭР, ХУР ТУНАДАСТАЙ ӨДРИЙН ТОО, аймгийн төв, нийслэлээр
TOTAL RAINFALL AND NUMBER OF DAYS WITH RAINFALL, by aimags center and the Capital

Аймгийн төв, нийслэл	Aimags center and the Capital	2005		2006		2007		2008	
		Тундас /мм- ээр/ Rainfall /mm/	Өдрийн тоо Number of days	Тундас /мм- ээр/ Rainfall /mm/	Өдрийн тоо Number of days	Тундас /мм- ээр/ Rainfall /mm/	Өдрийн тоо Number of days	Тундас /мм- ээр/ Rainfall /mm/	Өдрийн тоо Number of days
		Баруун бүс				West region			
Өлгий	Olgii	171.5	76	117.6	78	96.6	73	108.2	75
Алтай	Altai	236.4	79	140.4	60	126.5	78	126.6	75
Улиастай	Uliastai	205.1	129	233.0	95	170.6	105	163.8	119
Улаангом	Ulaangom	122.8	84	154.6	88	81.1	106	107.1	87
Ховд	Khovd	133.5	43	84.2	47	86.7	54	104.0	64
		Хангайн бүс				Khangai region			
Цэцэрлэг	Tsetserleg	225.1	123	383.0	120	356.4	113	287.0	125
Баянхонгор	Bayankhongor	237.0	66	121.9	40	260.4	61	111.1	58
Булган	Bulgan	349.4	112	303.4	109	257.7	101	310.3	106
Эрдэнэт	Erdenet	269.6	125	378.5	150	278.5	150	359.9	138
Арвайхээр	Arvaikheer	221.1	90	111.3	66	235.3	75	192.4	73
Мөрөн	Moron	284.2	104	242.3	94	220.5	98	242.8	98
		Төвийн бүс				Central region			
Чойр	Choir	117.6	75	107.5	71	71.3	66	95.1	76
Сайншанд	Sainshand	30.3	38	84.1	63	86.7	47	89.5	64
Дархан	Darkhan	270.2	132	322.1	123	329.9	118	331.6	120
Мандалговь	Mandalgovi	75.6	59	98.6	59	70.5	51	107.0	63
Даланзадгад	Dalanzadgad	51.2	62	89.0	57	142.6	90	135.0	72
Сүхбаатар	Sukhbaatar	201.5	114	286.8	121	313.0	104	285.4	103
Зуунмод	Zuunmod	256.4	105	249.5	122	220.5	117	254.0	128
		Зүүн бүс				East region			
Чойбалсан	Choibalsan	160.1	92	164.6	113	141.1	101	236.5	104
Баруун-Урт	Baruun-Urt	100.7	84	190.8	88	11.5	80	198.6	94
Өндөрхаан	Ondorkhaan	208.9	78	159.5	78	145.9	74	204.7	69
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	193.3	116	257.8	128	181.7	104	161.3	95

SECTION 22. NATURE AND ENVIRONMENT

22.6 ЦАГ УУРЫН ОЛОН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ҮЗҮҮЛЭЛТ, аймаг, нийслэлээр
MULTI YEAR MEAN INDICATORS OF CLIMATE, by aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Олон жилийн дундаж Multi year mean		
		Тунадас, мм Precipitation, mm	Хэм С ⁰ Temperature C ⁰	
			1-р сар January	7-р сар July
Баруун бүс		West region		
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	115.5	-17.2	16.3
Говь-Алтай	Govi-Altai	204.1	-18.0	13.7
Завхан	Zavkhan	217.7	-22.6	15.0
Увс	Uvs	138.4	-32.3	19.0
Ховд	Khovd	127.4	-24.4	18.5
Хангайн бүс		Khangai region		
Архангай	Arkhangai	350.5	-14.9	14.3
Баянхонгор	Bayankhongor	199.4	-18.3	16.2
Булган	Bulgan	344.2	-20.5	16.0
Орхон	Orkhon	363.8	-16.8	15.5
Өвөрхангай	Ovorkhangai	245.2	-14.7	15.3
Хөвсгөл	Khovsgol	236.9	-22.6	16.2
Төвийн бүс		Central region		
Говьсүмбэр	Govisumber	196.5	-20.5	18.6
Дорноговь	Dornogovi	116.7	-17.8	22.8
Дундговь	Dundgovi	156.0	-17.5	18.7
Өмнөговь	Omnogovi	127.1	-14.9	21.1
Сэлэнгэ	Selenge	289.7	-23.2	19.1
Төв	Tov	272.5	-20.4	15.6
Зүүн бүс		East region		
Дорнод	Dornod	247.7	-20.5	19.9
Сүхбаатар	Sukhbaatar	201.8	-21.5	19.9
Хэнтий	Khentii	259.4	-23.4	18.7
Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	258.5	-21.8	16.9

БҮЛЭГ 22. БАЙГАЛЬ ОРЧИН |

22.7 ОЙН ТҮЙМРИЙН ТОО, түймэрт өртсөн удаагаар, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF FOREST FIRES, by times of fire affected, regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	47	90	216	148
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	2	8	18	7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	-	-	3	-
Завхан	<i>Zavkhan</i>	-	2	7	2
Увс	<i>Uvs</i>	2	6	8	5
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	19	39	50	42
Архангай	<i>Arkhangai</i>	-	15	3	-
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	-	-	1	-
Булган	<i>Bulgan</i>	9	19	21	15
Орхон	<i>Orkhon</i>	-	-	-	1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	3	2	8	-
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	7	3	17	26
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	17	22	60	67
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	2	4	5	5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	-	5	32	39
Төв	<i>Tov</i>	15	13	23	23
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	5	13	41	11
Дорнод	<i>Dornod</i>	2	6	24	5
Хэнтий	<i>Khentii</i>	3	7	17	6
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	4	8	47	21

SECTION 22. NATURE AND ENVIRONMENT

22.8 ОЙГООС БЭЛТГЭСЭН МОДНЫ ХЭМЖЭЭ, бүс, аймаг, нийслэлээр
FOREST HARVEST VOLUME, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	МЯН.М ³			thous.m ³
		2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	606.0	574.8	580.5	612.0
	Баруун бүс		West region		
Дүн	Subtotal	89.1	138.5	149.8	154.5
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3.0	3.8	5.0	8.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	2.2	2.0	4.0	-
Завхан	<i>Zavkhan</i>	58.0	86.1	104.0	108.0
Увс	<i>Uvs</i>	26.0	36.8	32.8	28.7
Ховд	<i>Khovd</i>	-	9.8	4.0	9.8
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	351.2	274.7	277.6	270.1
Архангай	<i>Arkhangai</i>	115.8	65.9	69.5	65.9
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	0.5	0.3	9.5	8.0
Булган	<i>Bulgan</i>	93.6	56.0	48.5	70.2
Орхон	<i>Orkhon</i>	1.6	0.9	0.9	0.9
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	16.5	16.5	12.6	9.3
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	123.2	135.0	136.6	115.7
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	119.3	121.5	118.3	146.8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	3.7	3.7	4.5	4.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	2.5	2.5	-	0.8
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	81.1	85.5	78.3	102.5
Төв	<i>Tov</i>	32.0	29.8	35.5	39.5
	Зүүн бүс		East region		
Дүн	Subtotal	40.9	35.6	30.4	37.2
Дорнод	<i>Dornod</i>	19.6	13.9	18.0	18.5
Хэнтий	<i>Khentii</i>	21.3	21.7	12.4	18.7
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	5.4	4.5	4.4	3.5

22.9 БАЙГАЛИЙН БАЯЛГИЙГ ХАМГААЛАХ, НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНД ЗАРЦУУЛСАН ХӨРӨНГИЙН ХЭМЖЭЭ
CAPITAL INVESTMENT FOR PROTECTION AND REHABILITATION OF NATURAL RESOURCES

Арга хэмжээний төрөл	Types of activity	сая төг mln.tog			
		2005	2006	2007	2008*
БҮГД	TOTAL	2 086.5	2 619.5	4 591.5	7 392.4
Үүнээс:	Of which:				
Байгаль орчны төвлөрсөн арга хэмжээ	<i>Protection of nature</i>	548.2	524.3	940.8	176.3
Байгаль хамгаалах сан	<i>Environment protection fund</i>	-	234.2	661.3	259.1
Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хамгаалалт	<i>Protection of special protected areas</i>	599.2	593.0	1 073.8	2 146.5
Ойжуулалт, ойн аж ахуйн арга хэмжээ	<i>Reforestation, forestry activities</i>	803.0	903.0	863.0	2 576.9
Газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээ	<i>Land protection and rehabilitation</i>	136.1	365.0	-	41.2
Байгаль орчны алба, байгаль хамгаалагчдын үйл ажиллагаа	<i>Function of environment protection and environmental protector</i>	-	-	1 052.6	2 192.4

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: * Preliminary data

БҮЛЭГ 22. БАЙГАЛЬ ОРЧИН

22.10 АХУЙН ЗОРИУЛАЛТААР 2009 ОНД АГНАХ, БАРИХ АГНУУРЫН АМЬТНЫ ТОО
ХЭМЖЭЭНИЙ ДЭЭД ХЯЗГААР, бүс, аймаг, ангийн нэрээр
MAXIMUM LIMIT OF HUNTING WILD ANIMALS FOR DOMESTIC PURPOSE, 2009,
by regions and aimags, hunting animals

Аймаг	Aimags	Цагаан зээр <i>White-tailed gazelle</i>	Загас <i>Fish</i>	Гахай <i>Wild pig</i>	Бор гөрөөс <i>Roebuck</i>	Үнэг, хярс <i>Fox and steppe fox</i>	Ондаатар <i>Muskrat</i>
БҮГД	TOTAL	800	4 700	112	107	200	100
		Баруун бүс		West region			
Дүн	Subtotal	-	1 600	32	27	200	100
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	-	500	-	-	200	-
Завхан	<i>Zavkhan</i>	-	-	10	15	-	-
Увс	<i>Uvs</i>	-	300	22	12	-	100
Ховд	<i>Khovd</i>	-	800	-	-	-	-
		Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	-	2 400	50	40	-	-
Архангай	<i>Arkhangai</i>	-	300	-	-	-	-
Булган	<i>Bulgan</i>	-	100	-	-	-	-
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	-	2 000	50	40	-	-
		Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	-	450	30	20	-	-
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	-	50	-	-	-	-
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	-	300	-	-	-	-
Төв	<i>Tov</i>	-	100	30	20	-	-
		Зүүн бүс		East region			
Дүн	Subtotal	800	250	-	20	-	-
Дорнод	<i>Dornod</i>	500	100	-	-	-	-
Хэнтий	<i>Khentii</i>	300	150	-	20	-	-

22.11 ХОХИРОЛ УЧИРСАН ГАЗАР LAND DEGRADATION

		мян.га <i>thous.hectares</i>			
		2005	2006	2007	2008
Нийт нутаг дэвсгэр	Total area	156 411.6	156 411.6	156 411.6	156 411.6
Хохирол учирсан нийт газар	<i>Area affected by degradation</i>	11 482.6	11 078.9	14 076.6	12 341.4
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Тариалангийн газар	<i>Cultivated area</i>	326.0	341.8	350.1	184.3
Бэлчээр ба бусад өвслөг ургамалт газар	<i>Pasture and other wood land</i>	10 586.3	10 298.8	12 305.4	11 379.8
Хот тосгон, бусад суурин газар	<i>Cities, villages and other settlements</i>	26.7	24.7	17.4	28.1
Ойн сан бүхий газар	<i>Forest resources land</i>	347.8	346.4	1 356.9	696.5
Усны сан бүхий газар	<i>Water resources land</i>	2.7	5.3	3.6	2.4
Ухагдаж эвдэрсэн газар	<i>Digged and damaged land</i>	193.1	61.9	43.2	50.4
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Геологийн эрэл, хайгуулын ажлаас	<i>Due to geology exploration and prospecting</i>	116.8	20.4	1.7	2.6
Ашигт малтмалын олборлолтоос	<i>Due to mineral resources exploration</i>	18.5	14.2	14.6	22.0
Батлан хамгаалах, аюулгүй байдлын үйл ажиллагаанаас	<i>Due to defence and security operation</i>	55.9	25.4	25.5	25.2
Барилга инженерийн шугам, сүлжээ барих, засвар үйлчилгээний ажлаас	<i>Due to construction of buildings, cable, network, maintenance repair</i>	0.1	0.1	0.3	0.3
Зам, тээвэр, холбооны барилга засвар, үйлчилгээний	<i>Due to construction and repair of roads, transportation and communication</i>	1.7	1.8	1.2	0.3

SECTION 22. NATURE AND ENVIRONMENT

22.12 МОНГОЛ ОРНЫ ГАДАРГЫН УС, бүс, аймаг, нийслэлээр, тооллого явагдсан оноор
 REPORT OF THE SURFACE WATER, by regions, aimags and the Capital, by years of census conducted

Аймаг, нийслэл Aimags and the Capital	Гол горхи Rivers		Булаг шанд Springs		Рашаан Mineral water		Нуур, тойром Lakes								
	2003*		2003		2003		2003*								
	Нийт Total	Ширгэсэн Dried up	Нийт Total	Ширгэсэн Dried up	Нийт Total	Ширгэсэн Dried up	Нийт Total	Ширгэсэн Dried up							
БҮГД TOTAL	5174	683	5 128	852	9 600	1 484	9 306	2 277	3 374	10 429	60	3 638	760	3 747	1 181
Баруун бүс										West region					
Subtotal	1126	45	1 253	118	2 920	136	3 203	413	53	109	26	1 695	229	1 727	238
Баян-Өлгий Bayan-Olgii	293	17	303	11	736	42	831	253	13	-	24	-	1 180	217	1275
Говь-Алтай Govi-Altai	219	2	238	9	779	35	858	31	-	2	-	75	-	89	3
Завхан Zavkhan	217	19	297	66	444	18	535	53	15	-	30	-	118	2	123
Увс Uvs	183	-	177	2	493	31	462	44	16	-	28	-	121	6	113
Ховд Khovd	214	7	238	30	468	10	517	32	9	-	25	-	201	4	127
Хангайн бүс										Khangai region					
Subtotal	2435	368	2 260	358	3 506	713	2 974	597	204	6	196	10	808	148	854
Архангай Arkhangai	546	124	601	200	474	123	482	149	31	3	40	2	249	32	176
Баянхонгор Bayankhongor	299	61	163	-	837	55	432	17	22	-	15	-	104	38	73
Булган Bulgan	449	62	469	82	668	238	620	242	36	-	59	3	109	27	106
Орхон Orkhon	5	-	11	7	28	7	24	18	-	-	3	1	4	1	3
Өвөрхангай Ovorkhanga	294	51	236	69	530	97	537	171	37	3	34	4	110	20	122
Хөвсгөл Khovsgol	842	70	780	-	969	193	879	-	78	-	45	-	232	30	374
Төвийн бүс										Central region					
Subtotal	1160	189	1 173	159	1 758	272	1 722	443	61	3	62	9	317	80	308
Говьсүмбэр Govisumber	3	-	1	-	19	1	6	-	2	-	3	2	1	-	13
Дархан-Уул Darkhan-Uul	21	4	26	4	27	13	31	1	-	-	-	-	4	2	3
Дорноговь Dornogovi	-	-	-	-	345	50	363	27	4	-	4	-	1	-	6
Дундговь Dundgovi	1	-	1	-	187	15	152	5	5	-	3	-	12	-	2
Өмнөговь Omnogovi	2	1	3	-	559	20	581	217	5	-	1	-	18	-	2
Сэлэнгэ Selenge	596	90	616	57	208	70	217	62	28	2	26	6	46	6	46
Төв Tov	537	94	526	98	413	103	372	131	17	1	25	1	235	72	236
Зүүн бүс										East region					
Subtotal	437	78	447	209	1 310	341	1 330	798	36	-	44	8	817	302	859
Дорнод Dornod	156	39	156	71	354	121	354	188	24	-	28	7	515	233	515
Сүхбаатар Sukhbaatar	35	22	36	8	368	41	365	171	6	-	7	-	55	4	56
Хэнтий Khentii	246	17	255	130	588	179	611	439	6	-	9	1	247	65	288
Улаанбаатар Ulaanbaatar	72	22	51	8	106	22	77	26	20	1	18	7	4	1	2

Тайлбар: * Хэд, хэдэн аймгийн нутаг дамжин урсдаг гол болон хэд хэдэн аймгийн нутаг дэвсгэрт оршиж буй нуурыг тухайн аймагт нь давхардуулан тоолсон болно
 Note: * Some rivers and lakes are passed the some aimags, there're included local numbers of aimags

БҮЛЭГ 22. БАЙГАЛЬ ОРЧИН |

22.13 АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ АГУУЛАМЖ,
аймгийн төв, нийслэлээр, 2008 онд
ANNUAL AVERAGE CONCENTRATION OF POLLUTION IN AIR,
by aimags center and the Capital, in 2008

		мкг/м ³ mcg/m ³	
Аймгийн төв, нийслэл	Aimags center and the capital	Хүхэрлэг хий SO ₂ Sulphur dioxide SO ₂	Азотын давхар исэл NO ₂ Nitrogen dioxide NO ₂
Баруун бүс		West region	
Өлгий	Olgii	0.003	0.008
Алтай	Altai	- *	- *
Улиастай	Uliastai	0.008	0.010
Улаангом	Ulaangom	0.003	0.026
Ховд	Khovd	0.004	0.032
Хангайн бүс		Khangai region	
Цэцэрлэг	Tsetserleg	0.003	0.011
Баянхонгор	Bayankhongor	- *	- *
Булган	Bulgan	0.002	0.011
Эрдэнэт	Erdenet	0.004	0.044
Арвайхээр	Arvaikheer	0.006	0.021
Мөрөн	Moron	0.004	0.034
Төвийн бүс		Central region	
Чойр	Choir	- *	- *
Дархан	Darkhan	0.009	0.034
Сайншанд	Sainshand	0.005	0.032
Мандалговь	Mandalgovi	0.010	0.009
Даланзадгад	Dalanzadgad	- *	- *
Сүхбаатар	Sukhbaatar	0.004	0.024
Зуунмод	Zuunmod	0.003	0.019
Зүүн бүс		East region	
Чойбалсан	Choibalsan	0.004	0.017
Баруун-Урт	Baruun-Urt	- *	- *
Өндөрхаан	Ondorkhaan	0.001	0.004
Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	0.017	0.033

Тайлбар: * Тус аймгууд агаарын бохирдлын харуулгүй болно.

Note: * These aimags do not have air pollution stations

SECTION 22. NATURE AND ENVIRONMENT

22.14 УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН
 ЖИЛИЙН ДУНДАЖ АГУУЛАМЖ, НИЙСЛЭЛИЙН ХАРУУЛААР, 2008
 ANNUAL AVERAGE CONCENTRATION OF POLLUTION IN AIR IN ULAANBAATAR,
 by the Capital's stations, in 2009

		мкг/м ³ mcg/m ³	
Харуулын нэр Station's name	Байршил Location	Хүхэрлэг хий SO ₂ Sulphur dioxide SO ₂	Азотын давхар исэл NO ₂ Nitrogen dioxide NO ₂
Улаанбаатар - 01 <i>Ulaanbaatar - 01</i>	Хан уул дүүрэг, БОШТЛ-ийн хашаанд <i>Khan-Uul district, in yard of CLEE</i>	0.008	0.020
Улаанбаатар - 02 <i>Ulaanbaatar - 02</i>	Баянгол дүүрэг, Баруун 4-н зам <i>Bayangol district, west crossroad</i>	0.014	0.027
Улаанбаатар - 03 <i>Ulaanbaatar - 03</i>	Сонгино хайрхан дүүрэг, 1-р хороолол <i>Songino khairkhan district, 1st khoroolol</i>	0.010	0.013
Улаанбаатар - 04 <i>Ulaanbaatar - 04</i>	Баянзүрх дүүрэг, 13-р хороолол <i>Bayanzurkh district, 13th khoroolol</i>	0.016	0.037

22.15 АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН АГУУЛАМЖИЙН ЗӨВШӨӨРӨГДӨХ ХЭМЖЭЭ
 AMOUNT OF POLLUTION PERMISSIBLE IN THE AIR CONCENTRATION

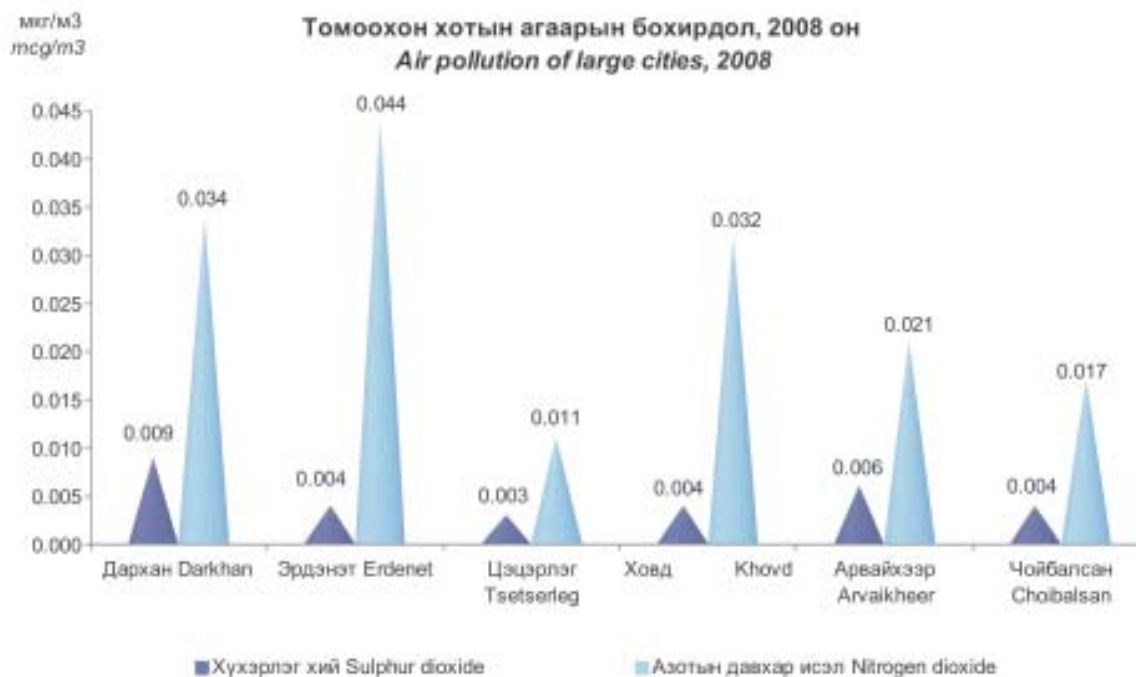
		мкг/м ³ mcg/m ³	
Химийн нэгдлүүд Chemical combinations	Хоногийн дундаж Daily mean	Нэг удаагийн хэмжилт Once upon max	
Хүхэрлэг хий (SO ₂) <i>Sulphur dioxide (SO₂)</i>	0.020	0.500	
Азотын давхар исэл (NO ₂) <i>Nitrogen dioxide (NO₂)</i>	0.040	0.085	
Тоос <i>Particulate matter</i>	0.150	0.500	
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл (CO) <i>Carbon dioxide (CO)</i>	10.0	60.0	

22.16 ТОХИОЛДСОН ГАМШИГТ ҮЗЭГДЭЛ, УЧИРСАН ХОХИРОЛ
 DISASTERS OCCURED AND THE DAMAGES

Тохиолдсон гамшигт үзэгдэл <i>Disasters occurred</i>	Хэмжих нэгж <i>Unit</i>				
		2005	2006	2007	2008
Ой, хээрийн түймэр <i>Forest, field fires</i>	тоо <i>number</i>	115	164	228	178
Шатсан ой, хээр <i>Burnt forest and field</i>	сая га <i>mln.hectares</i>	4.4	5.6	1.3	1.0
Объектын түймэр <i>Fires on possessions</i>	тоо <i>number</i>	2 428	2 281	2 645	2 337
Хүчтэй цасан болон шороон шуурга <i>Strong dust and snow storm</i>	тоо <i>number</i>	23	20	11	25
Аадар бороо, үерийн аюул <i>Heavy raind and flood</i>	тоо <i>number</i>	20	32	22	10
Газар хөдлөлт <i>Earthquake</i>	тоо <i>number</i>	6	8	-	-
Гамшгийн улмаас нас барсан хүн <i>Mortality caused by disasters</i>	тоо <i>number</i>	180	182	219	264
Гамшгийн улмаас учирсан хохирлын хэмжээ <i>Damages caused by disasters</i>	тэрбум төг <i>bln.tog</i>	5.5	12.5	200.6	35.1

Эх сурвалж: Онцгой байдлын ерөнхий газрын мэдээ
 Source: Data of national emergency management agency

БҮЛЭГ 22. БАЙГАЛЬ ОРЧИН |

БҮТЭЭМЖ

Бүтээмж нь улс оронд бий болсон үйлдвэрлэл, үйлчилгээний үр ашгийн үзүүлэлт бөгөөд нэгж зардлаар хэдий хэр бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ үйлдвэрлэж байгааг тодорхойлдог. Бүтээмжийн тодорхойлохдоо зардлын 1000 төгрөгт ногдох шинээр бий болсон бүтээгдэхүүн буюу нэмэгдэл өртгийн хэмжээг гаргана.

Нийт бүтээмж. Нэмэгдэл өртгийн хэмжээг завсрын хэрэглээ, хөдөлмөр (цалин), үндсэн капитал (үндсэн хөрөнгийн элэгдэл)-ын нийлбэрт харьцуулж 1000-аар үржүүлэн нийт бүтээмжийг тодорхойлно.

Үндсэн хүчин зүйлсийн бүтээмж. Үйлдвэрлэлийн гол хүчин зүйлс болох хөдөлмөр, капиталын ашиглалтын үр ашгийг тодорхойлдог. Нэмэгдэл өртгийн хэмжээг хөдөлмөр, капиталд зарцуулсан зардлын нийлбэр буюу ажиллагчдын цалин, үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн дүнд хувааж 1000-аар үржүүлэн үндсэн хүчин зүйлсийн бүтээмжийг тооцно.

Тодорхой нэг хүчин зүйлийн бүтээмж. Тодорхой зардлын төрөл тус бүрээр, жишээлбэл хөдөлмөр, капитал, үндсэн түүхий эд, материал, эрчим хүчний бүтээмж гэж тооцогддог.

Хөдөлмөрийн бүтээмж. Үйлдвэрлэлийн гол хүчин зүйлийн нэг болох хөдөлмөрийн үр ашгийг тодорхойлдог. Хөдөлмөрийн бүтээмж буюу нэг ажилчинд ногдох хөдөлмөрийн бүтээмжийг тооцохдоо нэмэгдэл өртгийн хэмжээг ажиллагчдын жилийн дундаж тоонд хуваана.

Үндсэн капиталын бүтээмж. Үйлдвэрлэлд ашигласан нэгж капиталаар бүтээгдсэн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний хэмжээ буюу үндсэн хөрөнгийн ашиглалтын түвшинг илэрхийлнэ. Үндсэн капиталын бүтээмжийг тодорхойлохдоо нэмэгдэл өртгийн хэмжээг үндсэн хөрөнгийн элэгдэлд харьцуулж 1000-аар үржүүлэн тооцно.

Түүхий эд, үндсэн материалын бүтээмжийг тооцохдоо үйлдвэрлэлд зарцуулсан үндсэн түүхий эд, материалын зардлыг нэмэгдэл өртөгт харьцуулж 1000-аар үржүүлнэ.

Эрчим хүчний зардлын хэмжээг нэмэгдэл өртөгт хуваан 1000-аар үржүүлж эрчим хүчний бүтээмжийг олно.

PRODUCTIVITY

Productivity is the measurement of efficiency of production or determines amount of produced goods and services per unit of input. Productivity is defined as value added per units of 1000 tog.

Total productivity is calculated as ratio of value added and sum of the intermediate consumption, labour (compensation of employees) and fixed capital (consumption of fixed capital) and multiplied by 1000.

Total factor productivity determines the efficiency of the labour and capital used in production process. Total factor productivity is the ratio of value added and sum of the labour and capital expenditure or total factor productivity estimates as value added divided by sum of compensation of employees and consumption of fixed capital and multiplied by 1000.

Partial productivity is an estimate of each kind of expenditure such as labour, capital, raw materials and electricity.

Labour productivity determines the efficiency of the labour used in production process. Labour productivity or labour productivity per employees is ratio of value added and number of annual average employees.

Fixed capital productivity is output per unit of capital services. Fixed capital productivity is value added divided by consumption of fixed capital and multiplied by 1000.

Raw material productivity is value added divided by raw materials and multiplied by 1000.

Electricity productivity is value added divided by electricity cost and multiplied by 1000.

SECTION 23. PRODUCTIVITY

23.1 НИЙТ БҮТЭЭМЖ, салбараар, оны үнээр
TOTAL PRODUCTIVITY, by divisions, at current prices

		төг. tog.			
Салбар	Division	2005	2006	2007	2008 *
Улсын түвшинд	At national level	800	832	770	814
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй	<i>Agriculture, hunting & forestry, fishing</i>	2 129	2 412	2 461	2 413
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining & quarrying</i>	1 288	1 638	1 629	1 636
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	515	477	362	388
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas & water supply</i>	495	493	486	473
Барилга	<i>Construction</i>	350	285	204	214
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засвар	<i>Wholesale & retail trade; repair of motor veh., motorcycle & personal & HH goods</i>	2 193	2 406	1 743	1 680
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels & restaurants</i>	400	458	441	438
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage &</i>	547	592	628	676
Санхүүгийн гүйлгээ	<i>Financial intermediation</i>	609	453	834	836
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting & business activities</i>	776	954	791	796
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгал	<i>Public administration & defense; compulsory social security</i>	167	153	139	215
Боловсрол	<i>Education</i>	591	630	659	757
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	<i>Health & social work</i>	466	510	551	602
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal service activities</i>	366	366	356	390

23.2 ҮНДСЭН ХҮЧИН ЗҮЙЛСИЙН БҮТЭЭМЖ, салбараар, оны үнээр
TOTAL FACTOR PRODUCTIVITY, by divisions, at current prices

		төг. tog.			
Салбар	Division	2005	2006	2007	2008 *
Улсын түвшинд	At national level	3 589	3 703	3 678	3 413
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй	<i>Agriculture, hunting, & forestry, fishing</i>	19 525	23 900	35 022	33 859
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining & quarrying</i>	5 676	6 712	5 878	5 957
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	2 844	2 953	3 393	3 471
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas & water supply</i>	1 632	1 070	1 375	1 330
Барилга	<i>Construction</i>	1 706	1 928	2 433	2 546
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засвар	<i>Wholesale & retail trade; repair of motor veh., motorcycle & personal & HH goods</i>	10 320	12 487	8 835	8 489
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels & restaurants</i>	2 202	2 009	1 771	1 761
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage, &</i>	2 535	2 702	2 859	2 992
Санхүүгийн гүйлгээ	<i>Financial intermediation</i>	2 399	2 445	2 452	2 447
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting, & business activities</i>	4 463	4 848	4 608	4 006
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгал	<i>Public administration & defense; compulsory social security</i>	1 005	1 004	1 002	1 002
Боловсрол	<i>Education</i>	1 067	1 080	1 062	1 047
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	<i>Health & social work</i>	1 065	1 051	1 056	1 062
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal service activities</i>	1 158	1 186	1 119	1 099

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary estimations

БҮЛЭГ 23. БҮТЭЭМЖ

23.3 ХӨДӨЛМӨРИЙН БҮТЭЭМЖ, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр
LABOUR PRODUCTIVITY, by divisions, at 2005 constant prices

мян.төг. *thous.tog.*

Салбар	Division	2005	2006	2007	2008 *
Улсын түвшинд	At national level	2 897.2	3 050.7	3 270.3	3 505.1
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй	<i>Agriculture, hunting & forestry, fishing</i>	1 584.2	1 682.5	1 950.8	2 085.7
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining & quarrying</i>	16 595.1	15 821.5	15 447.6	14 683.7
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	1 981.8	2 496.4	3 141.3	3 273.4
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas & water supply</i>	3 083.7	2 859.3	2 941.9	3 131.7
Барилга	<i>Construction</i>	1 335.6	1 175.4	1 152.3	964.7
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засвар	<i>Wholesale & retail trade; repair of motor veh., motorcycle & personal & HH goods</i>	1 647.0	1 730.6	1 730.8	2 012.1
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels & restaurants</i>	661.0	694.9	768.2	838.1
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage &</i>	7 307.3	8 287.8	10 283.7	11 592.8
Санхүүгийн гүйлгээ	<i>Financial intermediation</i>	6 247.9	5 883.0	7 365.8	7 785.4
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting & business activities</i>	21 497.1	21 796.5	16 977.2	17 865.4
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгал	<i>Public administration & defense; compulsory social security</i>	1 439.1	1 434.9	1 470.3	1 490.3
Боловсрол	<i>Education</i>	1 456.5	1 468.3	1 427.9	1 472.7
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	<i>Health & social work</i>	962.4	1 053.7	1 156.1	1 206.9
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal service activities</i>	925.6	1 210.8	1 518.1	1 917.9

23.4 ҮНДСЭН КАПИТАЛЫН БҮТЭЭМЖ, салбараар, оны үнээр
FIXED CAPITAL PRODUCTIVITY, by divisions, at current prices

төг. *tog.*

Салбар	Division	2005	2006	2007	2008 *
Улсын түвшинд	At national level	15 636	15 358	17 847	18 317
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй	<i>Agriculture, hunting & forestry, fishing</i>	177 956	245 790	335 340	300 450
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining & quarrying</i>	13 543	16 609	15 251	15 498
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	8 214	8 152	11 507	12 367
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas & water supply</i>	4 071	1 825	3 574	3 420
Барилга	<i>Construction</i>	22 686	17 561	15 041	15 738
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засвар	<i>Wholesale & retail trade; repair of motor veh., motorcycle & personal & HH goods</i>	34 305	40 358	31 509	30 172
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels & restaurants</i>	7 200	6 686	6 819	6 779
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage & communication</i>	6 376	8 950	9 607	9 523
Санхүүгийн гүйлгээ	<i>Financial intermediation</i>	14 641	12 223	10 877	10 866
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting & business activities</i>	40 066	19 075	20 494	21 531
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal service activities</i>	9 682	11 786	14 227	15 669

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: * Preliminary estimations

SECTION 23. PRODUCTIVITY
23.5 ҮНДСЭН ТҮҮХИЙ ЭД, МАТЕРИАЛЫН БҮТЭЭМЖ, салбараар, оны үнээр
RAW MATERIALS PRODUCTIVITY, by divisions, at current prices

		төг. fog.			
Салбар	Division	2005	2006	2007	2008 *
Улсын түвшинд	At national level	4 176	4 831	3 146	3 423
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй	<i>Agriculture, hunting & forestry, fishing</i>	5 249	11 713	10 500	10 200
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining & quarrying</i>	7 171	11 284	8 172	8 125
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	854	776	491	548
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas & water supply</i>	12 996	5 178	4 203	4 167
Барилга	<i>Construction</i>	619	424	288	302
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засвар	<i>Wholesale & retail trade; repair of motor veh., motorcycle & personal & HH goods</i>	37 458	32 681	13 065	12 597
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels & restaurants</i>	695	973	1 001	995
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage & communication</i>	4 572	4 202	2 774	2 996
Санхүүгийн гүйлгээ	<i>Financial intermediation</i>	12 036	24 471	37 401	37 697
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting & business activities</i>	15 134	111 110	170 125	135 822
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгал	<i>Public administration & defense; compulsory social security</i>	7 162	9 027	8 036	10 664
Боловсрол	<i>Education</i>	6 885	7 530	9 925	10 399
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	<i>Health & social work</i>	2 472	3 230	2 673	2 609
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal service activities</i>	13 997	10 908	11 359	13 393

23.6 ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ БҮТЭЭМЖ, салбараар, оны үнээр
ELECTRICITY PRODUCTIVITY, by divisions, at current prices

		төг. fog.			
Салбар	Division	2005	2006	2007	2008 *
Улсын түвшинд	At national level	27 140	32 567	35 131	36 084
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй	<i>Agriculture, hunting & forestry, fishing</i>	159 832	114 569	113 338	109 742
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining & quarrying</i>	12 043	19 385	22 167	22 234
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	14 437	16 307	19 870	18 646
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas & water supply</i>	10 699	12 944	11 300	10 038
Барилга	<i>Construction</i>	34 994	73 656	65 052	68 066
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засвар	<i>Wholesale & retail trade; repair of motor veh., motorcycle & personal & HH goods</i>	96 715	110 550	64 959	62 490
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels & restaurants</i>	11 786	10 554	10 578	10 516
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage, communication</i>	104 866	110 316	135 193	140 586
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс,	<i>Real estate, renting and business</i>	73 972	68 836	71 346	72 758
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгал	<i>Public administration & defense; compulsory social security</i>	18 715	30 042	31 258	53 029
Боловсрол	<i>Education</i>	22 850	28 297	40 659	64 216
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	<i>Health & social work</i>	18 386	25 341	27 587	32 804
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal service activities</i>	9 255	15 282	16 793	20 525

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
 Note: * Preliminary estimations

БҮЛЭГ 24. БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САН |

АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН РЕГИСТРИЙН САН

Бизнес регистрийн сан нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр, хаяг, регистрийн дугаар, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний хэмжээ /байгууллагын борлуулалтын орлого, үндсэн хөрөнгийн хэмжээ/, ажиллагчдын тоо зэрэг үндсэн үзүүлэлтүүдийг агуулсан мэдээллийн сан юм.

Бизнес регистрийн санд эдийн засгийн бүхий л салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага болон тэдгээрийн салбар нэгжийн мэдээллийг хамруулдаг.

Бизнес регистрийн мэдээллийн санг 1998 онд явуулсан аж ахуйн нэгж, байгууллагын тооллогын үр дүнд тулгуурлан анх байгуулсан бөгөөд түүнээс хойш орсон өөрчлөлтийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын 2006 оны тооллогын дүн болон Монгол Улсын Татварын Ерөнхий газрын бүртгэл, бусад байгууллагын мэдээллийг үндэслэн улирал тутам шинэчилж байна.

Энэхүү бүлэгт харуулсан үзүүлэлтийг бизнес регистрийн сангийн мэдээллийг ашиглан гаргав.

BUSINESS REGISTER

Business register is a database that consists of main indicators of establishments such as name of establishment, address, tax registration number, capital, sales /fixed capital and sales income/ and number of employees.

Business register database covers establishments, organizations and their divisions which registered to run business and other activities in different economic sectors.

Business Register Database is based on the results of the Establishments census, which was held in 1998. The Business register database is currently updated on regular basis from results of the Establishments census of 2006 and National General Taxation Office registration data files as well as other registering agencies.

The indicators included in this chapter are based on Business register database.

БҮЛЭГ 24. БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САН |

24.1 РЕГИСТРИЙН САНД БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцэст
NUMBER OF ESTABLISHMENTS IN THE BUSINESS REGISTER, by aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	39 677	48 879	55 901	60 535
	Баруун бүс	West region			
Бүгд	Subtotal	3 047	3 271	3 552	3 650
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	596	642	719	767
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	524	543	561	570
Завхан	<i>Zavkhan</i>	620	682	725	731
Увс	<i>Uvs</i>	570	620	640	642
Ховд	<i>Khovd</i>	737	784	907	940
	Хангайн бүс	Khangai region			
Бүгд	Subtotal	4 390	4 758	5 117	5 212
Архангай	<i>Arkhangai</i>	571	608	668	637
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	556	627	668	657
Булган	<i>Bulgan</i>	487	516	552	561
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 557	1 676	1 782	1 794
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	641	713	789	858
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	578	618	658	705
	Төвийн бүс	Central region			
Бүгд	Subtotal	5 605	6 211	6 938	6 745
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	112	125	162	161
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 559	1 768	1 971	1 885
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	606	654	724	665
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	440	489	533	561
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	482	529	663	701
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 604	1 678	1 826	1 733
Төв	<i>Tov</i>	802	968	1 059	1 039
	Зүүн бүс	East region			
Бүгд	Subtotal	1 553	1 760	1 952	1 940
Дорнод	<i>Dornod</i>	667	751	833	845
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	306	385	433	409
Хэнтий	<i>Khentii</i>	580	624	686	686
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	25 082	32 879	38 342	42 988

SECTION 24. BUSINESS REGISTER

24.2 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар, жил бүрийн эцэст
NUMBER OF ESTABLISHMENTS, by sectors of economic activities, at the end of the year

Салбар	Sectors	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	39 677	48 879	55 901	60 535
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй, загасны аж ахуй	<i>Agriculture, hunting, forestry and fishery</i>	2 208	2 389	2 640	2 638
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining and quarrying</i>	373	529	628	695
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	3 087	3 648	4 029	4 141
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas and water supply</i>	236	271	271	276
Барилга	<i>Construction</i>	1 154	1 738	2 108	2 372
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, household goods</i>	17 122	20 529	23 933	27 113
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels and restaurants</i>	1 427	1 925	2 063	2 040
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage and communications</i>	996	1 545	1 801	2 003
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	<i>Financial services</i>	1 217	1 393	1 427	1 129
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting and other bussiness activities</i>	2 403	3 244	3 973	4 253
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Public administration and defence, compulsory social security</i>	1 357	1 345	1 560	1 572
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	<i>Education</i>	1 972	2 111	2 346	2 341
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	<i>Health and social work</i>	1 994	2 269	2 516	2 548
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal services</i>	4 129	5 940	6 598	7 408
Бусад	<i>Other</i>	2	3	8	6

БҮЛЭГ 24. БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САН

24.3 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, ажиллагчдын тооны бүлгээр, жил бүрийн эцэст
NUMBER OF ESTABLISHMENTS, by employment size class, at the end of the year

Ажиллагчдын тооны бүлэг <i>Employment size class</i>		2005	2006	2007	2008	$\frac{2008}{2005} \%$	$\frac{2008}{2007} \%$
БҮГД	TOTAL	39 677	48 879	55 901	60 535	152.6	108.3
1 - 9	1 - 9	33 899	42 204	48 655	52 903	156.1	108.7
10 - 19	10 - 19	2 551	3 083	3 300	3 705	145.2	112.3
20 - 49	20 - 49	2 103	2 369	2 617	2 589	123.1	98.9
50 +	50 +	1 124	1 223	1 329	1 338	119.0	100.7

24.4 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, төрлөөр, жил бүрийн эцэст
NUMBER OF ESTABLISHMENTS, by type, at the end of the year

Хариуцлагын хэлбэр <i>Legal status</i>		2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	39 677	48 879	55 901	60 535
Компани	<i>Company</i>	25 064	32 327	38 011	43 130
Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар	<i>State enterprise</i>	506	529	562	651
Хоршоо	<i>Co-operative</i>	3 033	3 226	3 223	2 595
Нөхөрлөл	<i>Partnership</i>	3 652	3 759	3 801	3 174
Төсөвт байгууллага	<i>Budget organisation</i>	3 931	3 902	4 191	4 044
Төрийн бус байгууллага	<i>Non-Government organisation</i>	3 491	5 118	6 050	6 858
Бусад (хувийн цэцэрлэг, сургууль г.м)	<i>Other (private kindergarten and schools etc.)</i>	-	18	63	83

SECTION 24. BUSINESS REGISTER

24.5 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО,
аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцэст
NUMBER OF ACTIVE ESTABLISHMENTS, by aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	22 547	30 817	32 105	36 498
	Баруун бүс		West region		
Бүгд	Subtotal	2 209	2 627	2 823	2 976
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	395	513	560	602
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	384	434	439	454
Завхан	<i>Zavkhan</i>	475	560	597	611
Увс	<i>Uvs</i>	437	495	513	543
Ховд	<i>Khovd</i>	518	625	714	766
	Хангайн бүс		Khangai region		
Бүгд	Subtotal	2 970	3 463	3 653	3 604
Архангай	<i>Arkhangai</i>	424	462	518	489
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	369	516	536	483
Булган	<i>Bulgan</i>	386	374	407	381
Орхон	<i>Orkhon</i>	822	1 056	1 129	1 158
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	459	544	575	548
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	510	511	488	545
	Төвийн бүс		Central region		
Бүгд	Subtotal	3 685	4 382	4 829	4 722
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	103	106	138	142
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	651	964	1 043	1 042
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	484	487	510	482
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	335	423	452	402
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	387	454	571	556
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 078	1 229	1 329	1 377
Төв	<i>Tov</i>	647	719	786	721
	Зүүн бүс		East region		
Бүгд	Subtotal	1 207	1 457	1 601	1 616
Дорнод	<i>Dornod</i>	491	612	661	663
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	261	355	394	385
Хэнтий	<i>Khentii</i>	455	490	546	568
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	12 476	18 888	19 199	23 580

БҮЛЭГ 24. БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САН

24.6 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО,
эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар, жил бүрийн эцэст
NUMBER OF ACTIVE ESTABLISHMENTS, by sectors of economic activities, at the end of the year

Салбар	Sectors	2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	22 547	30 817	32 105	36 498
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй, загасны аж ахуй	<i>Agriculture, hunting, forestry and fishery</i>	1 300	1 402	1 577	1 584
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining and quarrying</i>	177	305	312	347
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	1 470	2 098	2 167	2 243
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas and water supply</i>	177	231	213	214
Барилга	<i>Construction</i>	574	1 059	1 233	1 313
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, household goods</i>	8 247	10 924	11 429	15 031
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels and restaurants</i>	908	1 367	1 366	1 376
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage and communications</i>	541	937	896	1 025
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	<i>Financial services</i>	755	891	957	774
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting and other bussiness activities</i>	1 494	2 241	2 596	2 728
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Public administration and defence, compulsory social security</i>	1 306	1 312	1 477	1 514
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	<i>Education</i>	1 740	1 877	2 005	2 005
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	<i>Health and social work</i>	1 662	2 022	2 230	2 216
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal services</i>	2 194	4 148	3 644	4 126
Бусад	<i>Other</i>	2	3	3	2

24.7 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО,
ажиллагчдын тооны бүлгээр, жил бүрийн эцэст
NUMBER OF ACTIVE ESTABLISHMENTS, by employment size class, at the end of the year

Ажиллагчдын тооны бүлэг <i>Employment size class</i>		2005	2006	2007	2008
БҮГД	TOTAL	22 547	30 817	32 105	36 498
1 - 9	1 - 9	17 780	24 848	25 703	29 879
10 - 19	10 - 19	2 001	2 701	2 830	3 123
20 - 49	20 - 49	1 782	2 139	2 351	2 286
50 +	50 +	984	1 129	1 221	1 210

SECTION 24. BUSINESS REGISTER

24.8 НИЙСЛЭЛД БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, дүүргээр, жил бүрийн эцэст
NUMBER OF REGISTERED ESTABLISHMENTS IN THE CAPITAL CITY, by districts, at the end of the year

Дүүрэг	Districts	2005	2006	2007	2008
БҮГД	Бүртгэлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллага TOTAL	25 082	32 879	38 342	42 988
		<i>Registered establishments</i>			
Хан-Уул	<i>Khan-Uul</i>	2 476	2 873	3 442	3 640
Багануур	<i>Baganuur</i>	290	330	371	318
Баянзүрх	<i>Bayanzurkh</i>	3 955	5 883	7 041	8 665
Налайх	<i>Nalaikh</i>	408	417	475	501
Баянгол	<i>Bayangol</i>	4 464	6 621	7 938	8 487
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	6 468	7 475	8 366	10 112
Чингэлтэй	<i>Chingeltei</i>	4 078	5 540	6 169	6 675
Багахангай	<i>Bagakhangai</i>	29	38	38	39
Сонгинохайрхан	<i>Songinokhairkhan</i>	2 914	3 702	4 502	4 551
БҮГД	Үүнээс: үйл ажиллагаа явуулж байгаа TOTAL	12 476	18 888	19 199	23 580
		<i>Of which: active</i>			
Хан-Уул	<i>Khan-Uul</i>	1 065	1 853	2 055	1 478
Багануур	<i>Baganuur</i>	173	221	238	199
Баянзүрх	<i>Bayanzurkh</i>	1 782	2 845	2 910	4 362
Налайх	<i>Nalaikh</i>	246	320	345	357
Баянгол	<i>Bayangol</i>	2 435	4 346	4 201	4 758
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	3 248	3 635	3 747	5 919
Чингэлтэй	<i>Chingeltei</i>	1 769	3 337	3 331	4 013
Багахангай	<i>Bagakhangai</i>	20	27	27	27
Сонгинохайрхан	<i>Songinokhairkhan</i>	1 738	2 304	2 345	2 467

БҮЛЭГ 25. ТӨРИЙН ӨМЧИЙН ТООЛЛОГЫН ҮР ДҮН |

25.1 ТӨРИЙН БОЛОН ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар, 2007 оны жилийн эцэст
NUMBER OF STATE AND LOCAL ESTABLISHMENTS, by sectors of economic activities, at the end of 2007

Салбар	Sectors	Төрийн өмчит болон төрийн өмчийн оролцоотой		
		<i>State and share of state property</i>		
		Байгууллагын тоо <i>Number of establishments</i>	Нийт хөрөнгө /тэрбум төг/ <i>Total capital /billion tug/</i>	Нийт хөрөнгийн бүтэц, салбараар <i>Industrial composition of capital</i>
БҮГД	TOTAL	934	3 458.2	100.0
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй, загас барилт	<i>Agriculture, hunting, forestry and fishery</i>	66	30.5	0.9
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining and quarrying</i>	12	873.0	25.2
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	9	60.0	1.7
Цахилгаан хий үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas and water supply</i>	31	905.5	26.2
Барилга	<i>Construction</i>	23	154.6	4.5
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage and communications</i>	17	542.3	15.7
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Public administration and defence, compulsory social security</i>	617	751.4	21.7
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	<i>Education</i>	57	72.3	2.1
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	<i>Health and social work</i>	27	44.4	1.3
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal services</i>	75	24.3	0.7

Эх сурвалж: Төрийн өмчийн хорооны "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгийн улсын үзлэг, тооллого"-ын дүн
Resource: State and local property census result of State property committee

SECTION 25. STATE AND PROPERTY CENSUS

(Хүснэгт 25.1-ийн үргэлжлэл Table 25.1 continuation)

Салбар	Sectors	Орон нутгийн өмчит болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой		
		Local and share of local property		
		Байгууллагын тоо <i>Number of establishments</i>	Нийт хөрөнгө /тэрбум төг/ <i>Total capital /billion tug/</i>	Нийт хөрөнгийн бүтэц, салбараар <i>Industrial composition of capital</i>
БҮГД	TOTAL	3 656	673.9	100.0
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй, загас барилт	<i>Agriculture, hunting, forestry and fishery</i>	29	3.1	0.5
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining and quarrying</i>	3	17.3	2.6
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	5	3.3	0.5
Цахилгаан хий үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas and water supply</i>	148	176.9	26.2
Барилга	<i>Construction</i>	21	10.0	1.5
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage and communications</i>	15	22.6	3.3
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Public administration and defence, compulsory social security</i>	965	109.4	16.2
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	<i>Education</i>	1 292	209.4	31.1
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	<i>Health and social work</i>	737	81.1	12.0
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal services</i>	441	40.9	6.1

Эх сурвалж: Төрийн өмчийн хорооны "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгийн улсын үзлэг, тооллого"-ын дүн
Resource: State and local property census result of State property committee

БҮЛЭГ 25. ТӨРИЙН ӨМЧИЙН ТООЛЛОГЫН ҮР ДҮН |

(Хүснэгт 25.1-ийн үргэлжлэл Table 25.1 continuation)

Салбар	Sectors	Бүгд		
		Total		
		Байгууллагын тоо	Нийт хөрөнгө /тэрбум төг/	Нийт хөрөнгийн бүтэц, салбараар
		Number of establishments	Total capital /billion tug/	Industrial composition of capital
БҮГД	TOTAL	4 590	4 132.1	100.0
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй, загас барилт	<i>Agriculture, hunting, forestry and fishery</i>	95	33.6	0.8
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining and quarrying</i>	15	890.2	21.5
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	14	63.3	1.5
Цахилгаан хий үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas and water supply</i>	179	1 082.4	26.2
Барилга	<i>Construction</i>	44	164.5	4.0
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage and communications</i>	32	564.9	13.7
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Public administration and defence, compulsory social security</i>	1 582	860.8	20.8
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	<i>Education</i>	1 349	281.7	6.8
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	<i>Health and social work</i>	764	125.5	3.0
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal services</i>	516	65.2	1.6

Эх сурвалж: Төрийн өмчийн хорооны "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгийн улсын үзлэг, тооллого"-ын дүн
Resource: State and local property census result of State property committee

ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН ИНДЕКС (ХХИ)

Хүний хөгжлийн индекс(ХХИ) нь хүний хөгжлийн нэгдсэн хэмжүүр бөгөөд тухайн улсын хүний хөгжлийг дараах гурван үзүүлэлтээр хэмждэг. Үүнд:

- Наслалт: Төрөлтөөс тооцсон дундаж наслалтаар хэмжигдэнэ.
- Мэдлэг: Насанд хүрэгчдийн бичиг үсэгт тайлагдалт ба бага, дунд, дээд боловсролд хамрагдалтын түвшингээр хэмжигдэнэ.
- Амьжиргааны түвшин: Нэг хүнд ногдох ДНБ (PPP ам. доллар)-ээр хэмжигдэнэ.

ЖЕНДЭРИЙН ХӨГЖЛИЙН ИНДЕКС (ЖХИ)

Жендэрийн хөгжлийн индекс (ЖХИ) нь хүний хөгжлийн индексийн үзүүлэлтүүд болох урт удаан наслалт, мэдлэг, амьжиргааны түвшин гэсэн үзүүлэлтээр хэмжигдэх бөгөөд ялгаа нь үзүүлэлт тус бүрийн эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн хоорондын тэгш бус байдлыг илэрхийлдэг.

ЖЕНДЭРИЙН ЭРХ МЭДЛИЙН ХЭМЖИГДЭХҮҮН (ЖЭМХ)

Жендэрийн эрх мэдлийн хэмжигдэхүүн (ЖЭМХ) нь эмэгтэйчүүдийн чадавхиас илүү боломжийг анхаардаг бөгөөд дараах гурван хүрээн дэх тэгш бус байдлыг авч үздэг:

- Улс төрийн оролцоо ба шийдвэр гаргах эрх мэдэл. УИХ-д эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувиар хэмжигдэнэ.
- Эдийн засгийн оролцоо ба шийдвэр гаргах эрх мэдэл. Хууль, захиргааны болон удирдах албан тушаалд эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувийн жин, мэргэжлийн болон техникийн ажилд эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувийн жингээр хэмжигдэнэ.
- Эдийн засгийн эрх мэдэл. Эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдийн орлогоор /PPP ам. доллар/ хэмжигдэнэ.

HUMAN DEVELOPMENT INDEX (HDI)

Human development index (HDI) is a summary measure of human development. It measures the average achievements in a country in three basic dimensions of human development:

- *A long and healthy life, as measured by life expectancy at birth.*
- *Knowledge, as measured by the adult literacy rate, and the combined primary, secondary and tertiary gross enrolment ratio.*
- *A decent standard of living, as measured by GDP per capita (PPP US\$).*

GENDER DEVELOPMENT INDEX (GDI)

Gender development index(GDI) uses the same variables as the HDI. The difference is that the GDI adjusts achievement of each country in a long and healthy life, knowledge and a decent standard of living in accordance with the disparity in achievement between women and men.

GENDER EMPOWERMENT MEASURE (GEM)

Focusing on women's opportunities rather than their capabilities, the GEM captures gender inequality in three key areas:

- *Political participation and decision-making power, as measured by women's and men's percentage shared of national parliamentary seats.*
- *Economic participation and decision-making power, as measured by two indicators- women's and men's percentage shares of positions as legislators, senior officials and managers and women's and men's percentage shares of professional and technical positions.*
- *Power over economic resources, as measured by women's and men's estimated earned income (PPP US\$).*

26.1 ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН ИНДЕКС, бүс, аймаг, нийслэлээр
HUMAN DEVELOPMENT INDEX, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Хүн амын дундаж наслалтын индекс				Хүн амын боловсролын түвшний нэгдсэн индекс				Нэг хүнд ногдох ДНБ-ий (валютын худалдан авах чадварын паритет, ам.доллар) индекс				Хүний хөгжлийн индекс (ХХИ)			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005*	2006*	2007*	2008**	2005	2006	2007	2008
TOTAL	0.670	0.681	0.692	0.704	0.920	0.917	0.922	0.916	0.545	0.562	0.580	0.595	0.712	0.720	0.731	0.738
Баруун бүс																
Subtotal	0.661	0.670	0.680	0.691	0.921	0.914	0.928	0.933	0.422	0.431	0.457	0.470	0.668	0.672	0.688	0.698
Баян-Өлгий	0.708	0.714	0.721	0.732	0.899	0.895	0.911	0.911	0.384	0.383	0.401	0.416	0.664	0.664	0.678	0.687
Говь-Алтай	0.639	0.649	0.659	0.670	0.942	0.907	0.930	0.948	0.418	0.456	0.476	0.487	0.666	0.671	0.689	0.702
Завхан	0.644	0.654	0.665	0.676	0.928	0.921	0.932	0.939	0.426	0.441	0.475	0.486	0.666	0.672	0.681	0.700
Увс	0.630	0.640	0.651	0.662	0.935	0.936	0.947	0.955	0.434	0.436	0.466	0.479	0.666	0.670	0.688	0.699
Ховд	0.683	0.694	0.704	0.715	0.914	0.916	0.927	0.927	0.446	0.445	0.471	0.486	0.681	0.685	0.701	0.709
Хангайн бүс																
Subtotal	0.657	0.666	0.676	0.688	0.904	0.901	0.913	0.909	0.552	0.598	0.634	0.645	0.704	0.722	0.741	0.747
Архангай	0.665	0.675	0.686	0.698	0.897	0.896	0.920	0.916	0.461	0.451	0.493	0.502	0.674	0.674	0.700	0.706
Баянхонгор	0.638	0.649	0.660	0.670	0.902	0.898	0.916	0.907	0.432	0.412	0.440	0.451	0.657	0.653	0.672	0.676
Булган	0.700	0.707	0.713	0.726	0.914	0.903	0.913	0.904	0.463	0.473	0.507	0.516	0.692	0.694	0.711	0.716
Орхон	0.669	0.680	0.690	0.702	0.953	0.939	0.939	0.938	0.781	0.858	0.894	0.905	0.801	0.826	0.841	0.848
Өвөрхангай	0.668	0.679	0.689	0.701	0.897	0.893	0.904	0.902	0.415	0.405	0.435	0.445	0.660	0.659	0.676	0.683
Хөвсгөл	0.599	0.610	0.620	0.631	0.881	0.890	0.896	0.895	0.440	0.431	0.471	0.480	0.640	0.643	0.662	0.669
Төвийн бүс																
Subtotal	0.683	0.692	0.702	0.714	0.929	0.921	0.926	0.917	0.457	0.477	0.500	0.515	0.690	0.697	0.709	0.715
Говьсүмбэр	0.707	0.714	0.722	0.733	0.958	0.944	0.964	0.971	0.499	0.484	0.412	0.427	0.721	0.714	0.699	0.711
Дархан-Уул	0.633	0.643	0.654	0.666	0.996	0.982	0.974	0.962	0.444	0.431	0.471	0.483	0.691	0.696	0.699	0.704
Дорноговь	0.659	0.669	0.680	0.692	0.917	0.905	0.915	0.911	0.420	0.353	0.382	0.398	0.666	0.643	0.659	0.667
Дундговь	0.714	0.720	0.728	0.740	0.886	0.886	0.892	0.895	0.482	0.462	0.485	0.478	0.694	0.689	0.695	0.704
Өмнөговь	0.687	0.693	0.700	0.710	0.900	0.910	0.923	0.917	0.510	0.573	0.595	0.598	0.699	0.725	0.736	0.738
Сэлэнгэ	0.685	0.696	0.707	0.720	0.947	0.933	0.950	0.923	0.429	0.502	0.537	0.565	0.687	0.710	0.731	0.736
Төв	0.700	0.710	0.721	0.735	0.898	0.879	0.877	0.875	0.464	0.477	0.499	0.512	0.684	0.689	0.699	0.707
Зүүн бүс																
Subtotal	0.653	0.663	0.674	0.686	0.911	0.896	0.906	0.904	0.451	0.519	0.539	0.542	0.672	0.693	0.706	0.710
Дорнод	0.603	0.614	0.626	0.636	0.899	0.899	0.904	0.899	0.424	0.403	0.457	0.470	0.642	0.639	0.662	0.669
Сүхбаатар	0.685	0.695	0.705	0.717	0.912	0.891	0.903	0.892	0.485	0.645	0.653	0.648	0.694	0.744	0.754	0.752
Хэнтий	0.671	0.681	0.692	0.703	0.924	0.897	0.911	0.918	0.446	0.442	0.463	0.476	0.680	0.674	0.689	0.699
Улаанбаатар																
Ulaanbaatar	0.682	0.689	0.697	0.708	0.927	0.930	0.926	0.916	0.610	0.607	0.612	0.629	0.739	0.742	0.745	0.751

айлбар: * Дэлхийн банкнаас хэрэглүүлсэн Олон улсын өртгийн 3 шинэчлэлт тооцсон учир 2005-2007 оны гүйцэтгэл өөрчлөгдсөн болно.

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

ср: * Changed due to the revision of purchasing power parity provided by 2005 International comparison program, coordinated by the World Bank

** Preliminary estimates

26.3 ЖЕНДЭРИЙН ЭРХ МЭДЛИЙН ХЭМЖҮҮР, бүс, аймаг, нийслэлээр
GENDER EMPOWERMENT MEASURE, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Хүйсээр тэгшитгэсэн парламентын талсвэргийн индекс				Хүйсээр тэгшитгэсэн эдийн засгийн оролцооны индекс				Хүйсээр тэгшитгэсэн орлогын индекс				Жендерийн эрх мэдлийн хэмжүүр (ЖЭМХ)			
	Indexed equally distributed equivalent percentage for parliamentary representation				Indexed equally distributed equivalent percentage for economic participation				Indexed equally distributed equivalent percentage for income				Gender empowerment measure (GEM)			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005*	2006*	2007*	2008**	2005	2006	2007	2008
БҮГД	0.242	0.242	0.242	0.150	0.942	0.957	0.957	0.954	0.063	0.069	0.077	0.086	0.416	0.423	0.425	0.397
Баруун бүс																
Дүн	0.260	0.260	0.260	0.261	0.915	0.923	0.919	0.926	0.028	0.034	0.036	0.039	0.401	0.406	0.405	0.409
Баян-Өлгий	0.000	0.000	0.000	0.000	0.919	0.915	0.911	0.937	0.021	0.037	0.025	0.028	0.313	0.317	0.312	0.322
Говь-Алтай	0.000	0.000	0.000	0.000	0.919	0.929	0.916	0.860	0.028	0.028	0.041	0.043	0.316	0.319	0.319	0.301
Завхан	0.880	0.880	0.880	0.880	0.826	0.843	0.875	0.878	0.029	0.035	0.040	0.044	0.578	0.598	0.598	0.601
Увс	0.000	0.000	0.000	0.000	0.795	0.890	0.872	0.979	0.030	0.033	0.038	0.041	0.275	0.308	0.303	0.340
Ховд	0.000	0.000	0.000	0.000	0.931	0.962	0.978	0.921	0.033	0.035	0.039	0.043	0.321	0.332	0.339	0.321
Хангайн бүс																
Дүн	0.000	0.000	0.000	0.000	0.941	0.963	0.959	0.953	0.065	0.074	0.108	0.116	0.335	0.346	0.356	0.356
Архангай	0.000	0.000	0.000	0.000	0.950	0.981	0.975	0.966	0.037	0.035	0.046	0.048	0.329	0.339	0.340	0.338
Баянхонгор	0.000	0.000	0.000	0.000	0.940	0.979	0.959	0.935	0.031	0.030	0.032	0.035	0.324	0.336	0.330	0.323
Булган	0.000	0.000	0.000	0.000	0.912	0.968	0.967	0.932	0.037	0.039	0.050	0.052	0.316	0.336	0.339	0.328
Орхон	0.000	0.000	0.000	0.000	0.960	0.979	0.974	0.968	0.260	0.291	0.510	0.553	0.407	0.423	0.495	0.507
Өвөрхангай	0.000	0.000	0.000	0.000	0.937	0.890	0.874	0.921	0.027	0.031	0.032	0.033	0.321	0.307	0.302	0.318
Хөвсгөл	0.000	0.000	0.000	0.000	0.886	0.935	0.918	0.935	0.032	0.030	0.040	0.042	0.306	0.322	0.319	0.326
Төвийн бүс																
Дүн	0.000	0.000	0.000	0.000	0.927	0.944	0.938	0.944	0.035	0.039	0.047	0.052	0.321	0.328	0.328	0.332
Говьсүмбэр	0.000	0.000	0.000	0.000	0.915	0.961	0.990	0.991	0.044	0.044	0.026	0.028	0.320	0.335	0.339	0.340
Дархан-Уул	0.000	0.000	0.000	0.000	0.915	0.908	0.867	0.934	0.032	0.031	0.037	0.041	0.316	0.313	0.301	0.325
Дорноговь	0.000	0.000	0.000	0.000	0.894	0.904	0.925	0.932	0.029	0.032	0.022	0.024	0.308	0.312	0.316	0.319
Дундговь	0.000	0.000	0.000	0.000	0.881	0.914	0.887	0.861	0.042	0.047	0.038	0.042	0.308	0.320	0.308	0.301
Өмнөговь	0.000	0.000	0.000	0.000	0.919	0.886	0.899	0.907	0.050	0.074	0.080	0.082	0.323	0.320	0.326	0.330
Сэлэнгэ	0.000	0.000	0.000	0.000	0.965	0.981	0.962	0.967	0.030	0.032	0.059	0.071	0.328	0.338	0.347	0.343
Төв	0.000	0.000	0.000	0.000	0.903	0.882	0.893	0.902	0.038	0.035	0.047	0.051	0.314	0.306	0.313	0.318
Зүүн бүс																
Дүн	0.433	0.433	0.433	0.390	0.902	0.946	0.912	0.942	0.034	0.040	0.061	0.061	0.456	0.473	0.469	0.464
Дорнод	0.000	0.000	0.000	0.000	0.923	0.974	0.935	0.955	0.028	0.030	0.036	0.039	0.317	0.335	0.324	0.331
Сүхбаатар	0.000	0.000	0.000	0.000	0.904	0.904	0.845	0.894	0.043	0.053	0.121	0.118	0.316	0.319	0.322	0.337
Хэнтий	0.882	0.882	0.884	0.884	0.875	0.940	0.946	0.958	0.033	0.040	0.038	0.041	0.597	0.621	0.623	0.628
Улаанбаатар																
Улаанбаатар	0.498	0.498	0.498	0.195	0.979	0.971	0.983	0.973	0.094	0.099	0.092	0.106	0.524	0.523	0.524	0.424

айлбар: * Дэлхийн банкнаас хэрэжүүлсэн. Олон улсын ертийн зэрэгцүүллийн хөтөлбөрийн хүрээнд 2005 онд улс орнуудын худалдан авах чадварын паритетыг шинэчлэн тооцсон учир 2005-2007 оны гүйцэтгэл өөрчлөгдсөн болно.

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

ср: * Changed due to the revision of purchasing power parity provided by 2005 International comparison program, coordinated by the World Bank

** Preliminary estimates

БҮЛЭГ 27. МОНГОЛ УЛСЫН МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД |

МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

2000 оны 9 дүгээр сард болсон НҮБ-ын Мянганы дээд хэмжээний уулзалтад дэлхийн 189 орны төр, засгийн тэргүүн оролцож, “Мянганы тунхаглал” баримт бичгийг баталсан. Тус баримт бичигт 2015 он хүртэлхи хугацаанд шийдвэрлэвэл зохих ядуурал, эрүүл мэнд, боловсрол, хүрээлэн буй орчин, хөгжлийн төлөө дэлхий нийтийн түншлэлийн хүрээнд тулгамдаж буй асуудлыг багцлан 8 зорилго, 21 зорилтын 58 шалгуур үзүүлэлттэйгээр дэвшүүлж 2008 оны 1 дүгээр сарын 15-наас эхлэн мөрдөж байна.

Монгол Улсын Их Хурлаас НҮБ-аас дэвшүүлсэн шалгуур үзүүлэлтүүд дээр “Хүний эрхийг баталгаажуулах, ардчилсан засаглалыг хөгжүүлэх” зорилгыг нэмж, улс орныхоо онцлогийг тусгасан Монгол Улсын Мянганы хөгжлийн зорилтуудыг тодорхойлон Улсын Их Хурлын 2005 оны 25 дугаар тогтоолоор баталж, улмаар 2008 оны 1 сарын 31-ний өдрийн 13 дугаар тогтоолоор шинэчлэн нийт 9 зорилго, 24 зорилт, 67 шалгуур үзүүлэлтийг баталсан.

Өнөөгийн байдлаар 67 үзүүлэлтээс одоогоор тооцож байгаа 61 үзүүлэлтийн мэдээллийн эх үүсвэрийг авч үзвэл албан ёсны статистикийн мэдээллээс 18 үзүүлэлт, захиргааны статистикийн мэдээллээс 43 үзүүлэлтийг гаргаж байна.

| SECTION 27. INDICATORS OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS IN MONGOLIA

INDICATORS OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS

In September 2000, leaders from 189 nations of the world adopted the Millennium Declaration at the United Nations Millennium Summit. This document provides development framework up to the year 2015 in the form of the Millennium Development Goals (MDGs), which consist of 8 goals, 18 targets and 48 indicators in areas such as poverty, health, education, environment, and partnership for development. Later this framework was updated by 8 goals, 21 targets and 58 indicators and adopted on January 15, 2008.

In addition to the global eight MDGs, the Parliament of Mongolia has initiated MDG 9 on promoting human rights and democratic governance, and adopted Mongolia-specific MDGs by the Parliament Resolution N.25 of 2005, and later on January 31, 2008 these 9 goals were upgraded with 24 targets and 67 monitoring indicators.

Currently evaluated 61 indicators, out of MDG 67 indicators, are provided from information sources as follows: 18 indicators from official statistics and 43 indicators from administrative statistics.

БҮЛЭГ 27. МОНГОЛ УЛСЫН МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

27.1 МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТУУДЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ INDICATORS OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
Зорилго 1. Ядуурал, өлсгөлөнг бууруулах Goal 1. Reduce poverty and hunger							
Зорилт 1. Амьжиргааны доод түвшнээс доогуур орлоготой иргэдийн эзлэх хувь хэмжээг 1990 онтой харьцуулахад 2015 он гэхэд 2 дахин бууруулах	Target 1: <i>Halve, between 1990 and 2015, the proportion of people whose income is below the minimum living standard</i>	01) Ядуурлын түвшин /хувь/	01) <i>Poverty headcount ratio (percent)</i>	...	32.2	29.3	35.2
		02) Ядуурлын гүнзгийрэлт /хувь/	02) <i>Poverty gap ratio (percent)</i>	...	10.1	8.8	10.1
		03) Үндэсний нийт хэрэглээнд хамгийн бага хэрэглээтэй хүн амын хэрэглээний эзлэх хувийн жин	03) <i>Share of poorest quintile in national consumption</i>	...	6.3	6.4	7.2
		04) Нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүн /оны үнээр, мянган төгрөг/	04) <i>Per capita GDP (at current prices, thousand tugrug)</i>	1 091.0	1 440.7	1 758.9	2 305.2
Зорилт 2. Хоол, тэжээлийн дуталтай хүн амын тоог 1990 онтой харьцуулахад 2015 он гэхэд 6 дахин бууруулах	Target 2: <i>Reduce by six times, between 1990 and 2015, the proportion of people who suffer from malnutrition</i>	05) 5 хүртэлх насны тураалтай хүүхдийн эзлэх хувь ¹	05) <i>Prevalence of underweight children under age five¹</i>	6.3
		06) 5 хүртэлх насны өсөлтийн хоцролттой хүүхдийн эзлэх хувь ¹	06) <i>Prevalence of stunting /height for age/ children under age five¹</i>	21.0
		07) 5 хүртэлх насны туранхай хүүхдийн эзлэх хувь ¹	07) <i>Prevalence of wasting /weight for height/ children under age five¹</i>	2.2
Зорилт 3. Хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшинг дээшлүүлж, хөдөлмөрийн зах зээлд шилжиж буй залуучуудын ажилгүйдлийн түвшинг бууруулах	Target 3: <i>Increase employment rate of population, reduce youth unemployment rate who are newly entering to the labour market</i>	08) Ажиллах хүчний оролцооны түвшин /хувь/	08) <i>Labour force participation rate (percent)</i>	63.5	64.4	64.2	63.5
		09) 15-24 насны залуучуудын ажилгүйдлийн түвшин /хувь/	09) <i>Unemployment rate of 15-24 year-olds (percent)</i>	3.3	3.2	3.2	3.0
Зорилго 2. Бүх нийтээр анхан шатны боловсрол эзэмших Goal 2. Achieve universal primary education							
Зорилт 5. 2015 он гэхэд бүх хүүхдэд бага боловсрол олгох	Target 5: <i>Provide primary education for all children by 2015</i>	11) Бага боловсролын хамран сургалтын цэвэр жин	11) <i>Net enrolment ratio in primary education</i>	93.3	91.4	92.7	91.5
		12) Нэгдүгээр ангид элсэн ороод 5 дугаар анги хүртэл суралцагчдын хувь	12) <i>Proportion of pupils starting grade 1 who reach grade 5</i>	88.9	88.1	89.9	92.8

SECTION 27. INDICATORS OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS IN MONGOLIA

(Хүснэгт 27.1-ийн үргэлжлэл - Table 27.1 continuation)

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
Зорилго 3. Жендэрийн тэгш байдлыг дэмжин хөгжүүлж шийдвэр гаргах түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлэх							
Goal 3. Promote gender equality and empower women							
<u>Зорилт 6.</u> 2009 он гэхэд бага болон дунд боловсрол эзэмшигчдийн дунд, 2015 он гэхэд бүх шатны боловсролын байгууллагад суралцагчдын хүйсийн зохистой харьцааг хангах	<u>Target 6:</u> Achieve appropriate sex ratio in primary and secondary education preferably by 2009, and in all levels of education institutions no later than 2015	14) Бага боловсрол эзэмшиж байгаа охид, хөвгүүдийн харьцаа	14) Ratio of girls to boys in primary education	0.98	0.98	0.97	0.97
		15) Ерөнхий боловсрол эзэмшиж байгаа охид, хөвгүүдийн харьцаа	15) Ratio of girls to boys in secondary education	1.11	1.09	1.09	1.08
		16) Дээд боловсрол эзэмшиж байгаа эмэгтэй, эрэгтэйчүүдийн тооны харьцаа	16) Ratio of female to male students in tertiary education	1.54	1.53	1.57	1.54
<u>Зорилт 7.</u> Цалинтай ажил эрхэлж байгаа хүн амын жендэрийн тэгш байдлыг хангах	<u>Target 7:</u> Ensure gender equality in wage employment	17) Хөдөө аж ахуйгаас бусад салбарт цалинтай ажил эрхэлж байгаа хүн амын дотор эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	17) Share of women in wage employment in the non-agricultural sector	53.1	53.9	53.1	53.0
<u>Зорилт 8.</u> Улс төр, шийдвэр гаргах түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлэх	<u>Target 8:</u> Increase participation of women in politics and decision-making levels	18) Улсын Их Хуралд сонгогдсон эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	18) Proportion of seats held by women in the State Great Hural [Parliament]	6.6	6.6	6.6	3.9
		19) Улсын Их Хуралд нэр дэвшсэн эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	19) Proportion of women candidates in parliamentary elections	-	-	-	18.5
Зорилго 4. Хүүхдийн эндэгдлийг бууруулах							
Goal 4. Reduce child mortality							
<u>Зорилт 9.</u> Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийг 1990 онтой харьцуулахад 2015 он гэхэд 4 дахин бууруулах	<u>Target 9:</u> Reduce by 4 times, between 1990 and 2015, the under-five mortality rate	20) Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин /1000 амьд төрөлт тутамд/	20) Under-five mortality rate (per 1000 live births)	26	23	22	23
		21) Нялхсын эндэгдлийн түвшин /1000 амьд төрөлт тутамд/	21) Infant mortality rate (per 1000 live births)	21	19	18	19
		22) Улаан бурхны эсрэг вакцинжуулалтад хамрагдсан хүүхдийн хувь	22) Proportion of children immunized against measles	97.5	98.9	98.4	96.9

БҮЛЭГ 27. МОНГОЛ УЛСЫН МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

(Хүснэгт 27.1-ийн үргэлжлэл - Table 27.1 continuation)

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
Зорилго 5. Эхчүүдийн эрүүл мэндийг сайжруулах							
Goal 5. Improve maternal health							
Зорилт 10. Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн шаардлагатай тусламж үйлчилгээг хүн бүрт хүргэж, эхийн эндэгдлийг 1990 онтой харьцуулахад 2015 он гэхэд 4 дахин бууруулах	Target 10: Provide access to all individuals of appropriate age to required reproductive health services and reduce by 4 times, between 1990 and 2015, the maternal mortality ratio	23) Эхийн эндэгдлийн түвшин /100,000 амьд төрөлт тутамд/ 24) Эрүүл мэндийн мэргэжлийн ажилтан эх барьсан төрөлтийн хувь	23) Maternal mortality ratio (per 100,000 live births) 24) Proportion of births attended by skilled health personnel	93	67	88	49
Зорилго 6. Бэлгийн замын халдварт өвчин, хүний дархлал хомсдолын вирус /ХДХВ/, дархлалын олдмол хомсдол (ДОХ), сүрьеэтэй тэмцэх, бусад өвчнийг бууруулах							
Goal 6. Combat STIs /HIV/ AIDS and tuberculosis, reverse other diseases							
Зорилт 11. 2015 он гэхэд Хүний дархлал хомсдолын вирус /ХДХВ/, Дархлалын олдмол хомсдол /ДОХ/ өвчний халдварыг хязгаарлах, урьдчилан сэргийлэх	Target 11: Limit and prevent the spread of Human Immunodeficiency Virus (HIV)/ Acquired Immune Deficiency Syndrome (AIDS) by 2015	25) Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн дундахь ХДХВ-ын халдварын тархалт /хувь/ 26) 15-24 насны залуучуудын дундахь ХДХВ-ын халдварын тархалт /хувь/	25) HIV prevalence among pregnant women (percent) 26) HIV prevalence among population aged 15-24 years (percent)	0.005	0.004	0	0
Зорилт 12. 2015 он гэхэд сүрьеэ өвчний тархалтыг бууруулах	Target 12: Reverse the spread of tuberculosis by 2015	27) Сүрьеэ өвчний тархалт /100,000 хүн тутамд/ 28) Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин /100,000 хүн тутамд/ 29) Сүрьеэгээс шалтгаалсан нас баралт/100,000 хүн тутамд/ 30) Оношилгоо, эмчилгээний олон улсын стандартын хүрээнд сүрьеэг илрүүлж, эмчилсэн тохиолдлын хувь	27) Prevalence of tuberculosis (per 100,000 population) 28) Incidences of tuberculosis (per 100,000 population) 29) Death rates associated with tuberculosis (per 100,000 population) 30) Proportion of tuberculosis cases diagnosed and treated with international standard diagnostic and treatment methods (DOTS)	92	85	73	72
				177	185	167	159
				3	3	2	3
				78.9	82.1	83.8	85.0
Зорилго 7. Байгаль орчны тогтвортой байдлыг хангах							
Goal 7. Ensure environmental sustainability							
Зорилт 14. Тогтвортой хөгжлийн зарчмыг улсын хөгжлийн бодлого, хөтөлбөрт тусган хэрэгжүүлж, хот суурин, ялангуяа Улаанбаатар хотын агаарыг цэвэршүүлэх	Target 14: Integrate and implement the principles of sustainable development into country policies and programmes, reduce air pollution in urban areas, especially in	32) Ойт нутгийн эзлэх хувь 33) Тусгай хамгаалалтад авсан газар нутгийн эзлэх хувь 34) Нэг хүнд ногдох нүүрсхүчлийн давхар ислийн ялгаралт /тонн/хүн ²	32) Proportion of forest area 33) Proportion of special protected area 34) Carbon dioxide emissions per capita (ton/person) ²	7.8	7.7	7.7	7.7
				13.3	13.3	13.4	14.0
				...	5.7

SECTION 27. INDICATORS OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS IN MONGOLIA

(Хүснэгт 27.1-ийн үргэлжлэл - Table 27.1 continuation)

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
		35) Улаанбаатар хотын агаар дахь азотын давхар ислийн өвлийн хоногийн дундаж агууламж /мкг/м3/	35) Average daily concentration of nitrogen dioxide in the atmosphere of Ulaanbaatar in winter period (mcg/m3)	31.0	33.3	38.0	34.0
		36) Улаанбаатар хотын агаар дахь хүхэрлэг хийн өвлийн дундаж агууламж /мкг/м3/	36) Average concentration of sulphure dioxide in the atmosphere of Ulaanbaatar in winter period (mcg/m3)	21.0	22.0	20.0	26.0
Зорилт 15. Гол, горхины усны эхийг хамгаалж, нөхөн сэргээх замаар ширгэлтийг багасгах	Target 15: <i>Reduce the shrinking process of rivers and streams by protecting and rehabilitating their sources</i>	37) Хамгаалалтад авсан гол мөрний усны урсац бүрэлдэх ундаргын эхийн эзлэх хувь	37) Proportion of protected surface water sources	...	50.0	30.0	44.0
		38) Хамгаалалт барьж тохижуулсан усны эх үүсвэр, булаг шандын эхийн тоо	38) Number of protected and rehabilitated water sources	...	229	26	163
Зорилт 16. 2015 он гэхэд баталгаат ундны усны хангамжгүй, сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжид хамрагдаагүй хүн амын эзлэх хувийг бууруулах	Target 16: <i>Reduce, by 2015, the proportion of people without sustainable access to safe drinking water and basic sanitation</i>	39) Баталгаат ундны усны хангамжгүй хүн амын эзлэх хувь ¹	39) Proportion of population without access to safe drinking water sources ¹	28.4
		40) Сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжид хамрагдаагүй хүн амын эзлэх хувь ¹	40) Proportion of population without access to improved sanitation facilities ¹	22.8
Зорилго 8. Хөгжлийн төлөө дэлхий нийтийн түншлэлийг хөгжүүлэх Goal 8: Develop a global partnership for development							
Зорилт 18. Худалдааны болон санхүүгийн тогтолцоог хөгжүүлэх замаар Мянганы хөгжлийн зорилтуудыг хангах таатай нөхцөл бүрдүүлэх	Target 18: <i>Create favorable condition for achieving MDGs through developing trade and financial system</i>	42) Үндэсний нийт орлогод худалдааны хүчин чадлыг бий болгоход туслахаар үзүүлсэн хөгжлийн албан ёсны тусламжийн эзлэх хувь	42) Proportion of Official Development Assistance (ODA) provided to help build trade capacity	0.0505	0.0210	0.0138	0.0063*
		43) Нийгмийн суурь үйлчилгээнд үзүүлсэн хөгжлийн албан ёсны тусламжийн эзлэх хувь	43) Proportion of ODA to basic social services	33.5	22.0	28.5	32.5*
		44) Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд экспортын эзлэх хувь	44) Percentage of export in Gross domestic product (GDP)	46.1	49.0	49.6	48.3*
		45) Санхүүгийн гүнзгийрэл: Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, нийт мөнгөний харьцаа	45) Financial deepening (ratio of money supply to GDP)	41.0	41.4	52.2	37.8*

БҮЛЭГ 27. МОНГОЛ УЛСЫН МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

(Хүснэгт 27.1-ийн үргэлжлэл - Table 27.1 continuation)

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
Зорилт 19. Далайд гарцгүй Монгол Улсын онцгой хэрэгцээ, шаардлагыг харгалзан илүү тааламжтай нөхцөлөөр далайд гарцтай болох, гадаадад дамжин өнгөрөх тээврийн үр ашгийг дээшлүүлэх, Монгол Улсын нутаг дэвсгэрээр дамжин өнгөрөх тээврийг өргөжүүлэх	Target 19: Address special needs of Mongolia as a landlocked country through negotiation for favorable terms for access to the sea, improve the efficiency of transit transportation through the territories of foreign countries, and increase transit transportation through the territory of Mongolia	46) Үндэсний нийт орлогод хөгжлийн албан ёсны тусламжийн эзлэх хувь	46) Proportion of ODA in Gross National Income	8.5	6.3	4.5	3.6*
		47) Төмөр замын ачаа тээвэрлэлтэд дамжин өнгөрөх ачааны эзлэх хувь	47) Proportion of transit freight in railway transportation	34.6	30.2	24.7	16.0
Зорилт 20. Урт хугацаанд гадаад, дотоод өрийн тогтвортой байдлыг хангах үүднээс өрийн стратегийг бий болгох, үндэсний болон олон улсад хэрэглэж байгаа арга хэрэгслийг судалж, Монгол Улсын төсөв, эдийн засагт хүндрэл учруулахгүйгээр өрийг зохицуулан шийдвэрлэж байх	Target 20: Develop a debt strategy to ensure sustainability of external and internal debts for long time, study methods applied nationally and internationally to coordinate and resolve debt issues without negative affects on the state budget and economy of Mongolia	48) Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд Засгийн газрын гадаад өрийн эзлэх хувь	48) Proportion of Government external debt in GDP	63.4	51.9	39.2	33.3
		49) Экспортод Засгийн газрын гадаад өрийн эзлэх хувь	49) Proportion of Government external debt in export	126.1	90.6	80.9	80.3
		50) Засгийн газрын орлогод гадаад өрийн эзлэх хувь	50) Proportion of external debt in Government revenue	192.2	121.7	96.9	94.0
		51) Экспортод Засгийн газрын гадаад өрийн үйлчилгээний эзлэх хувь	51) Government external debt service as a percentage of exports of goods and services	3.6	2.9	2.7	2.8
		52) Засгийн газрын орлогод гадаад өрийн үйлчилгээний эзлэх хувь	52) Proportion of external debt service in Government revenue	5.5	4.0	3.2	3.3
Зорилт 21. Мэдээлэл холбооны шинэ технологийг хөгжүүлэх, "Мэдээлэлжсэн нийгэм" байгуулах	Target 21: Development of new information communication technologies and building of an Information Society	53) Суурин утасны цэгийн тоо /1000 хүн тутамд/	53) Telephone lines (per 1000 population)	64	61	57	57
		54) Интернет байнгын хэрэглэгчдийн тоо /1000 хүн тутамд/	54) Internet users (per 1000 population)	9	10	11	16
		55) Үүрэн телефон хэрэглэгчдийн тоо /1000 хүн тутамд/	55) Cellular subscribers (per 1000 population)	224	299	449	657
Зорилго 9. Хүний эрхийг баталгаажуулах, ардчилсан засаглалыг хөгжүүлэх Goal 9. Strengthen human rights and foster democratic governance							
Зорилт 22. Хүний эрхийн түгээмэл тунхаглалыг хүндэтгэн сахиж, хэвлэл мэдээллийн эрх чөлөөг хангаж, олон нийтэд мэдээллийг чөлөөтэй олж авах боломж олгох	Target 22: Fully respect and uphold the Universal Declaration of Human Rights, ensure the freedom of media, and provide the public with free access to information	56) Хүний хөгжлийн индекс	56) Human Development Index	0.712	0.720	0.731	0.738*
		58) Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэлийн бодит биелэлт /хувь/	58) Percentage of implementation/enforcement of judicial decisions	59.9	66.2	68.2	73.4
		59) Төлбөрийн чадваргүй иргэдэд үйлчилгээ үзүүлж буй өмгөөлөгчдийн тоо	59) Number of attorneys that provide services to citizens who are not able to pay for such services	507	476	517	293

(Хүснэгт 27.1-ийн үргэлжлэл - Table 27.1 continuation)

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2005	2006	2007	2008
Зорилт 24. Авлигыг үл тэвчих уур амьсгалыг нийгмийн бүх хүрээнд бий болгон хэвшүүлэх	Target 23: Develop a zero-tolerance environment to corruption in all spheres of society	66) Улс төр, хууль хяналтын байгууллагын хүрээнд дэх авлигын талаархи төсөөлөл ³	66) Perception of corruption in political organizations, judicial and law enforcement institutions ³	4.09

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
... Мэдээлэл байхгүй
- Гүйцэтгэл байхгүй

Note: * Preliminary result
... Not available
- Not applicable

Эх үүсвэр: ¹ УСХ-ны Хүүхэд хөгжил судалгаа
² БОАЖЯ-ны Агаарын бохирдлын судалгаа
³ АТГ-ын Улс төр, хууль хяналтын байгууллагын хүрээнд дэх авлигын талаархи төсөөлөл судалгаа

Source: ¹ Child Development Survey, NSO
² Air Pollution Survey, MNET
³ Public perception of corruption in political and law enforcement organization, IAAC

ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Энэ бүлгийн үзүүлэлтүүдийг Дэлхийн Банкнаас нийтлүүлсэн “Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлт”-ийн 2008 оны эмхтгэлээс авч бэлтгэсэн бөгөөд дэлхийн улс орнуудын эдийн засаг, нийгмийн байдлыг хөгжлийн гол үзүүлэлтүүдээр дэлхий, бүс нутаг болон бүс нутгийн хөгжлийг тодорхойлогч сонгогдсон орнуудаар харуулав. Хүснэгтүүдэд бусад орнуудтай өөрийн орныг харьцуулах боломжийг хангах зорилгоор Монгол улсын үзүүлэлтүүдийг мөн оруулсан.

Хүн ам, газар нутаг, орлого, нийт үйлдвэрлэлт зэрэг үзүүлэлтүүд нь эдийн засгийн хөгжлийн цар хүрээг хэмжигч үндсэн үзүүлэлтүүд юм. Хүн ам, газар нутаг, орлого (үндэсний нийт орлого (ҮНО)-оор илэрхийлэгдэх), нийт үйлдвэрлэлт (дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ)-ээр илэрхийлэгдэх) нь бусад үзүүлэлттэй жиших хөгжлийн үзүүлэлтүүд юм. Дэлхийн Банкнаас улс орнуудын үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр мэдээлэгдсэн ҮНО-ыг Атласын аргаар тооцсон бөгөөд, нэг хүнд ногдох ҮНО-ыг дүн шинжилгээний зорилгоор улс орнуудыг ангилах, зээлжих эрхийг тодорхойлоход ашиглаж байна. Нэг хүнд ногдох үзүүлэлтийг тооцохдоо жилийн дундаж хүн амын тоог үндэслэн тооцсон. Улс орнуудын эдийн засгийн үзүүлэлтүүдийг бүс нутаг, үүний дотор бүс нутгийн хөгжлийг хүн ам, эдийн засгийн агуулгаар тодорхойлогч гол орнуудаар, мөн ДНБ-ийг салбар, эцсийн ашиглалтын бүтцээр харуулав.

Өнөөдөр дэлхийд 6.3 тэрбум хүн ам амьдарч байгаагийн 84.5 хувийг бага, дунд орлоготой орнуудын, 15.5 хувийг өндөр орлоготой орнуудын хүн ам эзэлж байна. Гэвч дэлхийн нийт үйлдвэрлэлтийн 80 гаруй хувийг харьцангуй цөөн хүн амтай өндөр орлоготой орнууд үйлдвэрлэж, улс орнуудын хөгжлийн түвшин эрс ялгаатай хэвээр байна. 2000 оны 9 дүгээр сард болсон НҮБ-ын Дээд хэмжээний уулзалтад дэлхийн 189 орны төр, засгийн тэргүүн оролцож “Мянганы Тунхаг” хэмээх түүхэн баримт бичгийг баталж, 2015 он хүртлэх хугацаанд шийдвэрлэвэл зохих ядуурал, эрүүл мэнд, боловсрол, хүрээлэн буй орчин, хөгжлийн төлөө дэлхий нийтийн түншлэлийн холбогдолтой тулгамдаж буй асуудлуудыг багцлан, хөгжил дэвшилд хүрэх найман үндсэн зорилт, арван найман гол асуудал, дөчин найман шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлсон билээ. Хөгжлийн үндсэн найман зорилтод туйлын ядуурал, өлсгөлөнг арилгах, бүх нийтээр бага боловсрол эзэмших, хүйсийн тэгш байдлыг сайжруулж, эмэгтэйчүүдийн эрх мэдлийг нэмэгдүүлэх, хүүхдийн эндэгдлийг бууруулах, эхийн эрүүл мэндийг сайжруулах, халдварт өвчинтэй тэмцэх, байгаль орчны тогтвортой байдлыг хангах, хөгжлийн төлөө дэлхий нийтийн түншлэлийг хөгжүүлэх зорилт багтсан бөгөөд шалгуур үзүүлэлтүүдээр хөгжлийг хэмжих болсон тул бүс нутаг, бүс нутгуудын гол орнуудын харьцуулалтыг энэ бүлэгт мөн багтаав.

Үзүүлэлтүүдийн шаардлагатай тайлбарыг холбогдох хүснэгтийн дор оруулсан болно.

Тэмдэглэгээний тайлбар:

- w** жигнэсэн дундаж
- s** энгийн нийлбэр
- t** орхигдсон мэдээллийг нөхөж тооцсон дүн
- m** медиан

WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

Indicators presented in this section are compiled from 2008 World Development Indicators produced by the World Bank. Economic and social states of countries around the world are shown by key development indicators and some main countries that determine development of the region. In the meantime, indicators for Mongolia are included in this section so that they can be compared with other countries.

Indicators such as population, land area, income and output are basic measures for size of an economy. Population, land area, income (measured by gross national income, GNI), and output (measured by gross domestic product, GDP) are therefore used as development indicators to make comparison with other indicators. The World Bank employs its Atlas conversion method for GN for calculation of GNI reported in national currencies. For GNI per capita in U.S. dollars, the World Bank uses it to classify countries and to determine special drawing rights for analytical purposes. Per capita indicators are estimated based on midyear population of a country. Economic indicators of countries are demonstrated by regions, by major economies of a region concerned in terms of their population and economic size. GDP is shown by industries and by expenditure components.

Today more than 6.5 billion people are living in the world, of which low and middle-income countries account for 84.5 percent, while high-income countries make up 15.5 percent. However, 80 percent of total world production are produced by high-income countries with relatively few populations. There has still been great difference of the development between countries. In September 2000, heads of states and governments from 189 nations around the world took part in the UN Summit where they adopted a historic document - the Millennium Declaration that comprised most pressing issues to be addressed by 2015 in the areas of health, education, environment, and global partnership for development and where 8 goals to be achieved such as eradication of extreme poverty and hunger, achievement of universal primary education, promotion of gender equality and empowerment of women, reduction of child mortality, improvement of maternal health, combating against HIV/AIDS, malaria and other diseases, ensuring of environmental sustainability, and development of a global partnership for development and main 18 targets, and 48 indicators were identified. Since the indicators are used to measure the development, comparison between countries and regions are presented in this section.

Necessary notes for symbols of indicators in this section are provided beneath relevant tables.

Explanation of symbols:

w weighted averages

s simple totals

t averages include gap filled estimates for missing data

m median

SECTION 28. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

 28.1 ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЦАР ХҮРЭЭ, 2006 онд
 SIZE OF ECONOMY, as of 2006

Улс орон	Countries	Хүн ам, сая Popu- lation, mln	Нутаг дэвсгэр, мян. кв.км Surface area thous sq.km	Хүн амын нягтрал, 1 кв.км/хүн Population density people per sq.km	Үндэсний нийт орлого GNI		Нэг хүнд ногдох ҮНО GNI per capita		ДНБ-ий жилийн есөлт /бууралт/ хувь GDP % growth
					тэрбум ам.доллар bln.USD	Эзлэх байр Rank	ам.доллар USD	Эзлэх байр Rank	
1 Афганистан	Afghanistan	..	652	..	8.1	117	.. ^c	..	5.3
2 Албани	Albania	3	29	116	9.3	109	2 930	116	5.0
3 Алжир	Algeria	33	2382	14	101.2	49	3 030	111	3.0
4 Ангол	Angola	17	1247	13	32.7	69	1 970	131	18.6
5 Аргентин	Argentina	39	2780	14	201.4	31	5 150	88	8.5
6 Армен	Armenia	3	30	107	5.8	132	1 920	133	13.3
7 Австрали	Australia	21	7741	3	742.3	15	35 860	25	2.5
8 Австри	Austria	8	84	100	329.2	22	39 750	18	3.1
9 Азербейджан	Azerbaijan	8	87	103	15.6	95	1 840	134	34.5
10 АНУ	USA	299	9632	33	13386.9	1	44 710	11	2.9
11 Арабын Нэгдсэн Эмират	United Arab Emirates	4	84	51	103.5	..	26 210	..	8.5
12 Баруун эрэг, Газын зурвас	West Bank and Gaza	4	6	627	4.5	..	1 230	..	1.4
13 БНХАУ	China	1 312	9635 ^e	141	2621.0	4	2 000	130	10.7
14 Бангладеш	Bangladesh	156	144	1 198	70.5	55	450	182	6.6
15 Беларусь	Belarus	10	208	47	33.8	66	3 470	105	9.9
16 Бельги	Belgium	11	31	349	405.4	18	38 460	20	3.2
17 Бенин	Benin	9	113	79	4.7	138	530	176	4.1
18 Боливи	Bolivia	9	1 099	9	10.3	105	1 100	149	4.6
19 Босни Герцоговин	Bosnia and Herzegovina	4	51	77	12.7	102	3 230	106	6.0
20 Бостван	Botswana	2	582	3	10.4	104	5 570	81	2.1
21 Бразил	Brazil	189	8 515	22	892.6	11	4 710	93	3.7
22 Болгар	Bulgaria	8	111	71	30.7	71	3 990	98	6.1
23 Буркина Фасо	Burkina Faso	14	274	52	6.3	129	440	184	6.4
24 Бурунди	Burundi	8	28	318	0.8	189	100	209	5.1
25 БНАСАУ	Korea, Dem. Rep.	24	121	197 ^c
26 БНСУ	Korea, Rep.	48	99	490	856.6	12	17 690	51	5.0
27 Венесуэл	Venezuela, RB	27	912	31	164.0	36	6 070	77	10.3
28 Вьетнам	Vietnam	84	329	271	58.5	58	700	169	8.2
29 Гонконг /БНХАУ/	Hong Kong, China	7	1	6 581	199.1	32	29 040	31	6.8
30 Габон	Gabon	1	268	5	7.0	121	5 360	85	1.2
31 Гамби	Gambia	2	11	166	0.5	194	290	196	4.5
32 Гүрж	Georgia	4	70	64	7.0	122	1 580	137	9.4
33 Гана	Ghana	23	239	101	11.8	103	510	177	6.2
34 Грек	Greece	11	132	86	305.3	26	27 390	34	4.3
35 Гватемали	Guatemala	13	109	120	33.7	67	2 590	123	4.5
36 Гвинеи	Guinea	9	246	37	3.7	147	400	186	2.8
37 Гвинеи Биссау	Guinea-Bissau	2	36	59	0.3	203	190	202	4.2
38 Гайти	Haiti	9	28	343	4.0	144	430	185	2.3
39 Гондурас	Honduras	7	112	62	8.8	113	1 270	146	6.0
40 Дани	Denmark	5	43	128	283.3	27	52 110	7	3.2
41 Доминикан	Dominican Republic	10	49	199	28.0	77	2 910	118	10.7
42 Египет	Egypt, Arab Rep.	74	1 001	75	100.9	50	1 360	143	6.8
43 Замби	Zambia	12	753	16	7.4	120	630	172	6.2
44 Зимбабе	Zimbabwe	13	391	34	4.5	..	340	..	-5.3
45 Йемен	Yemen, Rep.	22	528	41	16.4	92	760	165	3.3
46 Индонез	Indonesia	223	1 905	123	315.9	24	1 420	140	5.5
47 Иран	Iran, Islamic Rep.	70	1 745	43	205.0	30	2 930	116	4.6
48 Ирак	Iraq	..	438 ^f	..	46.5
49 Ирланд	Ireland	4	70	62	191.3	34	44 830	10	5.7
50 Израйл	Israel	7	22	326	142.2	38	20 170	44	5.1

БҮЛЭГ 28. ДЭЛЖИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

(Хүснэгт 28.1-ийн үргэлжлэл - Table 28.1 continuation)

Улс орон	Countries	Хүн ам, сая Population, mln	Нутаг дэвсгэр, мян. кв.км Surface area thous sq.km	Хүн амын нягтрал, 1 кв.км/хүн Population density people per sq.km	Үндэсний нийт орлого GNI		Нэг хүнд ногдох ҮНО GNI per capita		ДНБ-ий жилийн өсөлт/буу ралт/ хувь GDP % growth
					тэрбум ам.доллар bln.USD	Эзлэх байр Rank	ам.доллар USD	Эзлэх байр Rank	
51 Итали	Italy	59	301	200	1882.5	7	31 990	28	1.9
52 Иордан	Jordan	6	89	63	14.7	99	2 650	122	5.7
53 Испани	Spain	44	505	88	1206.2	8	27 340	35	3.9
54 Их Британи	United Kingdom	61	244	250	2455.7	5	40 560	17	2.8
55 Камбодж	Cambodia	14	181	80	7.0	123	490	180	10.8
56 Камерун	Cameroon	18	475	39	18.1	87	990	154	3.8
57 Канад	Canada	33	9 985	4	1196.6	9	36 650	22	2.8
58 Колумби	Colombia	46	1 142	41	142.0	39	3 120	108	6.8
59 Конго /Ардчилсан/	Congo, Dem. Rep.	61	2 345	27	7.7	119	130	207	5.1
60 Конго /БН/	Congo, Rep.	4	342	11	3.8	..	1 050	..	6.4
61 КостаРика	Costa Rica	4	51	86	21.9	82	4 980	90	8.2
62 Котивор /Зааны ясан эрэг/	Cote d'Ivoire	19	322	59	16.6	91	880	158	0.9
63 Куба	Cuba	11	111	103 ^f	..	5.4
64 Казакстан	Kazakhstan	15	2 725	6	59.2	57	3 870	99	10.7
65 Кени	Kenya	37	580	64	21.3	83	580	175	6.1
66 Кувейт	Kuwait	3	18	146	77.7	30 630	..	8.5
67 Киргиз	Kyrgyz Republic	5	200	27	2.6	157	500	178	2.7
68 Лаос	Lao PDR	6	237	25	2.9	155	500	178	7.6
69 Латва	Latvia	2	65	37	18.5	85	8 100	71	11.9
70 Ливан	Lebanon	4	10	396	22.6	81	5 580	80	0.0
71 Лесото	Lesotho	2	30	66	2.0	167	980	155	7.2
72 Либериа	Liberia	4	111	37	0.5	195	130	207	7.8
73 Ливи	Libya	6	1 760	3	44.0	61	7 290	75	5.6
74 Литва	Lithuania	3	65	54	26.6	78	7 930	73	7.7
75 Македон	Macedonia, FYR	2	26	80	6.3	128	3 070	109	3.0
76 Мадагаскар	Madagascar	19	587	33	5.3	134	280	197	4.9
77 Малави	Malawi	14	118	144	3.1	152	230	201	7.4
78 Малайз	Malaysia	26	330	79	146.8	37	5 620	79	5.9
79 Мали	Mali	12	1 240	10	5.6	133	460	181	5.3
80 Мавритани	Mauritania	3	1 031	3	2.3	163	760	165	11.7
81 Маврикий	Mauritius	1	2	617	6.8	124	5 430	82	3.5
82 Мексик	Mexico	104	1 964	54	815.7	14	7 830	74	4.8
83 Молдав	Moldova	4	34	117	3.7 ^h	149	1 080 ^h	151	4.0
84 Монгол	Mongolia	3	1 567	2	2.6	158	1 000ⁱ	153	8.6
85 Марокко	Morocco	30	447	68	65.8	56	2 160	128	8.0
86 Мозамбик	Mozambique	21	799	27	6.5	126	310	193	8.0
87 Мьянмар	Myanmar	48	677	74 ^c	..	5.0
88 Намиби	Namibia	2	824	2	6.6	125	3 210	107	2.9
89 Непал	Nepal	28	147	193	8.8	114	320	192	2.8
90 Недерланд	Netherlands	16	42	482	703.5	16	43 050	13	2.9
91 Никарагуа	Nicaragua	6	130	46	5.2	135	930	156	3.7
92 Нигер	Niger	14	1 267	11	3.7	148	270	198	4.8
93 Нигери	Nigeria	145	924	159	90.0	52	620	173	5.2
94 Норвеги	Norway	5	324	15	318.9	23	68 440	2	2.9
95 Оман	Oman	3	310	8	27.9	..	11 120 ^j	..	5.8
96 ОХУ	Russian Federation	143	17 098	9	822.3	13	5 770	78	6.7
97 ӨАБНУ	South Africa	47	1 219	39	255.4	28	5 390	84	5.0
98 Пакистан	Pakistan	159	796	206	126.7	42	800	162	6.9
99 Панама	Panama	3	76	44	16.4	93	5 000	89	8.1
100 Папуа Гвиней	Papua New Guinea	6	463	14	4.6	141	740	168	2.6
101 Парагвай	Paraguay	6	407	15	8.5	115	1 410	141	4.3
102 Перу	Peru	28	1 285	22	82.2	54	2 980	113	7.7
103 Польш	Poland	38	313	124	313.0	25	8 210	70	6.1

SECTION 28. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

(Хүснэгт 28.1-ийн үргэлжлэл-Table 28.1 continuation)

Улс орон	Countries	Хүн ам, сая Popu- lation, mln	Нутаг дэвсгэр мян. кв.км Surface area thous sq.km	Хүн амын нягтрал 1 кв.км/хүн Population density people per sq.km	Үндэсний нийт орлого GNI		Нэг хүнд ногдох ҮНО GNI per capita		ДНБ-ий жилийн өсөлт /бууралт/ хувь GDP % growth
					тэрбум ам.доллар bln.USD	Эзлэх байр Rank	ам.доллар USD	Эзлэх байр Rank	
104 Португали	Portugal	11	92	116	189.0	35	17 850	50	1.3
105 Пуэрто-Рико	Puerto Rico	4	9	443 ^k
106 Румын	Romania	22	238	94	104.4	48	4 830	91	7.7
107 Руанда	Rwanda	9	26	384	2.3	162	250	199	5.3
108 Саудын Араб	Saudi Arabia	24	2 000 ^l	12	331.0	21	13 980	55	4.3
109 Сенегал	Senegal	12	197	63	9.1	110	760	165	2.3
110 Сьерра Леон	Sierra Leone	6	72	80	1.4	175	240	200	7.4
111 Сингапур	Singapore	4	1	6 508	128.8	41	28 730	33	7.9
112 Словак	Slovak Republic	5	49	112	51.8	60	9 610	64	8.3
113 Словени	Slovenia	2	20	100	37.4	64	18 660	49	5.2
114 Сомали	Somalia	8	638	13 ^c
115 Судан	Sudan	38	2 506	16	30.1	74	800	162	11.8
116 Сири	Syrian Arab Republic	19	185	106	30.3	72	1 560	138	5.1
117 Таджикистан	Tajikistan	7	143	47	2.6	159	390	187	7.0
118 Тайланд	Thailand	63	513	124	193.7	33	3 050	110	5.0
119 Танзани	Tanzania	39	947	45	13.4 ⁿ	100	350 ⁿ	188	5.9
120 Того	Togo	6	57	118	2.3	165	350	188	4.1
121 Тринидад Тобаго	Trinidad and Tobago	1	5	259	16.6	90	12 500	57	12.0
122 Тунис	Tunisia	10	164	65	30.1	73	2 970	115	5.2
123 Турк	Turkey	73	784	95	393.9	20	5 400	83	6.1
124 Туркменстан	Turkmenistan	5	488	10 ^f
125 ТАБНУ /Төв Африк/	Central African Republic	4	623	7	1.5	173	350	186	4.1
126 Уганда	Uganda	30	241	152	9.0	112	300	195	5.4
127 Украйн	Ukraine	47	604	81	90.7	51	1 940	132	7.1
128 Уругвай	Uruguay	3	176	19	17.6	89	5 310	86	7.0
129 Узбекистан	Uzbekistan	27	447	62	16.2	94	610	174	7.3
130 Унгар	Hungary	10	93	112	109.5	47	10 870	62	3.9
131 Филиппин	Philippines	86	300	289	120.2	44	1 390	142	5.4
132 Финлянд	Finland	5	338	17	217.8	29	41 360	16	5.5
133 Франц	France	61	552	111	2.306.7 ^g	6	36 560 ^g	24	2.0
134 ХБНГУ	Germany	82	357	236	3.032.6	3	36 810	21	2.8
135 Хорват	Croatia	4	57	79	41.4	62	9 310	65	4.8
136 Чад	Chad	10	1 284	8	4.7	137	450	182	0.5
137 Чили	Chile	16	757	22	111.9	46	6 810	76	4.0
138 Чех	Czech Republic	10	79	133	131.4	40	12 790	56	6.1
139 Шинэ Зеланд	New Zealand	4	268	16	112.0	45	26 750	37	1.9
140 ШриЛанка	Sri Lanka	20	66	308	26.0	79	1 310	144	7.4
141 Швед	Sweden	9	450	22	395.4	19	43 530	12	4.2
142 Швейцари	Switzerland	7	41	187	434.8	17	58 050	6	3.2
143 Швазиланд	Swaziland	1	17	66	2.7	156	2 400	124	2.1
144 Эквадор	Ecuador	13	284	48	38.5	63	2 910	118	3.9
145 Эл Сальвадор	El Salvador	7	21	326	18.1	86	2 680	121	4.2
146 Эритрия	Eritrea	4	118	46	0.9	183	190	202	-1.0
147 Эстони	Estonia	1	45	32	15.3	96	11 400	60	11.4
148 Этиопия	Ethiopia	77	1 104	77	12.9	101	170	204	9.0
149 Энэтхэг	India	1 110	3 287	373	909.1	10	820	161	9.2
150 Ямайка	Jamaica	3	11	246	9.5	107	3 560	104	2.5
151 Япон	Japan	128	378	350	4.934.7	2	38 630	19	2.2

БҮЛЭГ 28. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

(Хүснэгт 28.1-ийн үргэлжлэл-Table 28.1 continuation)

Улс орон	Countries	Хүн ам, сая Population, mln	Нутаг дэвсгэр мян. кв.км Surface area thous sq.km	Хүн амын нягтрал 1 кв.км/хүн Population density people per sq.km	Үндэсний нийт орлого GNI		Нэг хүнд ногдох ҮНО GNI per capita		ДНБ-ий жилийн өсөлт /бууралт/ хувь GDP % growth
					тэрбум ам.доллар bln.USD	Эзлэх байр Rank	ам.доллар USD	Эзлэх байр Rank	
ДЭЛХИЙ	WORLD	6538s	133946s	50w	48694t		7448w		3.8w
Бага болон дундаж орлоготой орнууд	Low & Middle income countries	5 507	99 332	57	10.997.7		1 997		7.3
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд	East Asia & Pacific countries	1 899	16 300	120	3.524.7		1 856		9.4
Өмнөд Азийн орнууд	South Asian countries	1 499	5 140	314	1.151.3		768		8.7
Дэд Сахарын Африкийн орнууд	Sub-Saharan African countries	782	24 270	33	647.9		829		5.6
Өндөр орлоготой орнууд	High income countries	1 031	34 614	31	37.731.7		36 608		2.9

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2008: Хүснэгт 1.1
Source: World development indicators, 2008: Table 1.1

Тайлбар:

- ХАЧП - худалдан авах чадварын паритет.
- Дэлхийн Банкны Атласын аргаар тооцсон.
- Бага орлоготой оронд тооцов.
- Регрессийн аргаар тооцов, бусдыг нь 2005 оны Олон улсын өртгийн зэргцүүлэлтийн хөтөлбөрийн суурь тооцоог тархааж тооцов.
- Хятадын дүнд Тайван, Макао, Гонг Конгийг оруулав.
- Дундын бага орлоготой орноор тооцов.
- Францын дүнд Гаяна, Гваделоп, Мартин, Ренеоныг оруулав.
- Транснистригийн тоо ороогүй.
- Бага орлоготой орнуудын өмнөх жилүүдийн тоо мэдээлэлд үндэслэсэн нэгтгэсэн тооцоонд оруулав.
- Өмнөх жилүүдийн тоо мэдээлэлд үндэслэн "дундын" өндөр орлоготой орнуудын нэгдсэн тооцоонд оруулав.
- Өндөр орлоготой оронд тооцов.
- Урьдчилсан байдлаар тооцсон.
- Косово, Метохия ороогүй.
- Зөвхөн эх газрын Танзани тооцоонд хамаарна.

Notes:

- PPP is purchasing power parity.
- Calculated using the World Bank Atlas method.
- Estimated to be low income.
- Based on regression; others are extrapolated from 2005 International Comparison Program benchmark estimates.
- Includes Taiwan, China; Macao, China; and Hong Kong, China.
- Estimated to be lower middle-income.
- Includes the French overseas departments of French Guiana, Guadeloupe, Martinique, and Reunion.
- Excludes Transnistria.
- Included in the aggregates for low-income economies based on earlier data.
- Included in the aggregates for upper-middle income economies based on earlier data.
- Estimated to be high-income.
- Provisional estimate.
- Excludes Kosova and Metohija.
- Covers mainland Tanzania only.

SECTION 28. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

 28.2 ДЭЛХИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ ДАХЬ ОРОЛЦОО, ДНБ-д эзлэх хувиар
 INTEGRATION WITH THE GLOBAL ECONOMY, % of GDP

Бүс	Regions	Гадаад худалдаа Trade in goods			Хувийн хөрөнгийн урсгал Gross private capital flows		Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт Gross foreign direct investment	
		1990	2005	2006	1990	2005	1990	2005
ДЭЛХИЙ	WORLD	32.3w	47.3w	49.9w	10.3w	32.4w	1.2w	2.1w
Өндөр орлоготой орнууд:	High income	32.3	43.9	46.9	11.0	37.2	1.4	2.4
Үүнээс АНУ	<i>Of which: United States</i>	15.8	21.2	22.5	5.6	14.4	0.6	2.2
Япон	<i>Japan</i>	17.3	24.5	28.1	5.4	15.9	1.7	0.7
ХБНГУ	<i>Germany</i>	45.5	62.4	69.8	10.2	30.7	1.4	-0.3
Бага болон дундаж орлоготой орнууд:	Low & middle income:	32.5	59.2	59.4	5.9	13.1	0.1	0.5
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific:	47.1	74.6	75.7	5.0	11.4	0.2	0.1
Үүнээс:Монгол	Of which:Mongolia	75.7	117.1	96.7	26.0	26.1	0.0	0.0
БНХАУ	<i>China</i>	32.5	63.6	66.6	2.5	10.9	0.2	0.1
БНАСАУ	<i>Korea, Dem. Rep.</i>
Вьетнам	<i>Vietnam</i>	79.7	129.9	137.7	..	8.3
Индонез	<i>Indonesia</i>	41.5	54.2	50.4	4.1	7.2	0.0	..
Лаос	<i>Lao PDR</i>	30.5	43.6	56.3	3.7	..	0.0	..
Малайз	<i>Malaysia</i>	133.4	196.1	193.7	10.3	24.1	0.0	1.3
Тайланд	<i>Thailand</i>	65.7	129.3	125.7	13.5	12.6	0.2	0.1
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asia:	16.5	31.2	34.4	1.4	5.4	0.0	0.2
Үүнээс:Афганистан	<i>Of which: Afghanistan</i>	..	51.4	40.4
Бангладеш	<i>Bangladesh</i>	17.6	38.5	45.1	0.9	2.9	0.0	0.0
Пакистан	<i>Pakistan</i>	32.6	37.3	36.9	4.2	4.3	0.0	0.1
Энэтхэг	<i>India</i>	13.1	28.5	32.4	0.8	5.9	0.0	0.2
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia:	49.7	68.6	66.2	5.3	20.3	0.0	0.8
Үүнээс:ОХУ	<i>Of which: Russian Federation</i>	..	48.3	47.5	..	19.6	..	1.8
Польш	<i>Poland</i>	43.9	62.7	69.8	11.0	13.6	0.0	0.3
Турк	<i>Turkey</i>	23.4	52.4	55.6	4.3	14.8	0.0	0.3
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:	23.2	44.2	43.1	7.9	9.8	0.1	0.7
Үүнээс:Аргентин	<i>Of which: Argentina</i>	11.6	37.5	37.7	8.2	9.1	0.0	0.2
Бразил	<i>Brazil</i>	11.7	24.6	21.9	1.9	5.9	0.1	1.6
Мексик	<i>Mexico</i>	32.1	58.0	61.8	9.2	7.7	0.0	0.5
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & N. African countries:	43.5	57.6	59.8	5.0	..	0.0	..
Үүнээс:Египет	<i>Of which: Egypt</i>	36.8	34.1	31.9	6.8	16.4	0.0	0.2
Иран	<i>Iran</i>	34.2	48.5	57.3	2.7	..	0.0	..
Саудын Араб	<i>Saudi Arabia</i>	58.6	77.7	79.0	8.8	31.6	0.0	0.0
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:	41.9	57.8	60.8	5.1	14.2	0.0	0.3
Үүнээс:Нигери	<i>Of which: Nigeria</i>	67.5	60.2	64.0	5.9	25.4	0.0	..
ӨАБНУ	<i>South Africa</i>	37.4	47.7	53.2	2.4	10.6	0.0	0.7

 Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2008: Хүснэгт 6.1
 Source: World development indicators, 2008: Table 6.1

 Тайлбар: w.Жигнэсэн дундаж
 Note: w. Weighted averages

БҮЛЭГ 28. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

28.3 ХӨГЖЛИЙН ТУСЛАЛЦААНЫ ХОРООНЫ ГИШҮҮН ОРНУУДААС 2006 ОНД ХУВААРИЛСАН ЦЭВЭР ТУСЛАМЖ, бүсээр
DISTRIBUTION OF NET AID BY DEVELOPMENT ASSISTANCE COMMITTEE MEMBERS, 2006, by regions

		сая ам.доллар USD millions					
Бүс	Regions	Бүгд Total	АНУ USA	Япон Japan	Франц France	ХБНГУ Germany	Их Британи United Kingdom
ДЭЛХИЙ	WORLD	86 449.2 s	21 162.1s	7 313.1s	7 919.4s	7 034.0s	8 717.6s
Бага орлоготой орнууд	<i>Low income countries</i>	37 148.5	7 237.9	3 751.0	3 619.5	3 319.1	6 316.1
Дундаж орлоготой орнууд	<i>Middle income countries</i>	30 193.8	9 045.4	2 325.8	3 381.0	2 462.0	903.3
Бага болон дундаж орлоготой орнууд	<i>Low & middle income countries</i>	86 425.0	21 159.1	7 305.0	7 913.5	7 032.6	8 717.4
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд	<i>East Asia & Pacific countries</i>	6 195.1	725.1	1,420.4	473.5	580.8	289.0
Европ, Төв Ази	<i>Europe & Central Asia</i>	5 017.1	1 034.8	204.1	224.7	471.8	236.6
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд	<i>Latin America & Caribbean countries</i>	6 076.9	1 952.9	428.1	303.8	446.7	58.7
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд	<i>Middle East & North African countries</i>	13 614.2	5,740.8	878.6	1,759.5	860.4	304.5
Өмнөд Азийн орнууд	<i>South Asian countries</i>	6 264.8	2,165.9	624.8	32.2	377.4	1,019.7
Дэд Сахарын Африкийн орнууд	<i>Sub-Saharan African countries</i>	33 091.4	5 592.7	2 553.6	4 362.1	3 191.7	5 404.0

(Хүснэгт 28.3-ын үргэлжлэл-Table 28.3 continuation)

Бүс	Regions	Нидерланд Netherlands	Канад Canada	Швед Sweden	Норвеги Norway	Бусад Other
ДЭЛХИЙ	WORLD	4 282.2s	2 531.0 s	2 851.9s	2 197.6s	12 748.4s
Бага орлоготой орнууд	<i>Low income countries</i>	1 397.0	946.0	895.2	856.8	4 921.8
Дундаж орлоготой орнууд	<i>Middle income countries</i>	559.2	676.5	801.0	483.6	5 310.3
Бага болон дундаж орлоготой орнууд	<i>Low & middle income countries</i>	4 282.2	2 530.1	2 851.9	2 197.6	12 747.7
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд	<i>East Asia & Pacific countries</i>	207.6	140.4	161.9	99.6	1 490.1
Европ, Төв Ази	<i>Europe & Central Asia</i>	90.5	83.3	190.1	131.8	884.5
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд	<i>Latin America & Caribbean countries</i>	167.8	368.7	187.4	94.5	1 236.0
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд	<i>Middle East & North African countries</i>	91.2	102.3	354.8	151.4	1 880.5
Өмнөд Азийн орнууд	<i>South Asian countries</i>	212.5	297.3	143.7	192.6	539.0
Дэд Сахарын Африкийн орнууд	<i>Sub-Saharan African countries</i>	1 330.3	1 041.6	881.6	773.8	4 579.5

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2008: Хүснэгт 6.12
Source: World development indicators, 2008: Table 6.12

Тайлбар: s.Нийт дүн
Note: s. Simple totals

SECTION 28. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

28.4 ХӨГЖЛИЙН АЛБАН ЁСНЫ ТУСЛАМЖААС ХАМААРЛТАЙ БАЙДАЛ, бүс нутгийн зарим улс орноор
OFFICIAL DEVELOPMENT AID DEPENDENCY, by some selected countries of the regions

Бүс	Regions	Хөгжлийн албан ёсны цэвэр тусламж Net official development assistance		Нэг хүнд ногдох тусламж Aid per capita		Тусламжаас хамааралтай байдлын харьцаа Aid dependency ratios					
		сая ам. доллар USD millions		доллар USD		ҮНӨ-д эзлэх хувь Aid as % of GNI		Импортод эзлэх хувь Aid as % of imports		Засгийн газрын зардалд эзлэх хувь Aid as % of central government expenditure	
		2000	2006	2000	2006	2000	2006	2000	2006	2000	2006
ДЭЛХИЙ	WORLD	57760s	105292s	10w	16w	0.2w	0.2w	..w	0.6w	..w	..w
Бага болон дундаж орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:	55 970	105 252	11	20	0.9	0.9	3.0	2.5
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:	8 589	7 888	5	4	0.5	0.2	1.4	0.5
Үүнээс:Монгол	Of which: Mongolia	217	203	91	78	23.1	6.7	27.5	9.9
БНХАУ	China	1 735	1 245	1	1	0.1	0.0	0.6	0.1
БНАСАУ	Korea, Dem. Rep.	73	55	3	2
Вьетнам	Vietnam	1 681	1 846	21	22	5.5	3.1	9.3
Индонез	Indonesia	1 654	1 405	8	6	1.1	0.4	2.5	1.2
Лаос	Lao PDR	282	364	53	63	17.0	12.0	44.1
Малайз	Malaysia	45	240	2	9	0.1	0.2	0.0	0.1	0.3	..
Тайланд	Thailand	698	- 216	11	- 3	0.6	-0.1	0.9	-0.1	..	-0.6
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:	4 194	9 277	3	6	0.7	0.8	3.6	2.9
Үүнээс:Афганистан	Of which: Afghanistan	136	3 000	35.7
Бангладеш	Bangladesh	1 168	1 223	9	8	2.4	1.9	11.7	6.9
Пакистан	Pakistan	692	2 147	5	14	1.0	1.7	4.8	5.5	5.6	11.1
Энэтхэг	India	1 463	1 379	1	1	0.3	0.2	1.8	0.6	2.0	1.0
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia:	11 203	6 224	23	14	1.1	0.3	2.8	0.6
Үүнээс:ОХУ	Of which: Russian Federation	1 561	..	11	..	0.6	..	2.2
Польш	Poland	1 396	..	36	..	0.8	..	2.3
Турк	Turkey	327	570	5	8	0.2	0.1	0.5	0.4	..	0.5
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:	4 841	6 923	9	12	0.3	0.2	0.9	0.9
Үүнээс:Аргентин	Of which: Argentina	53	114	1	3	0.0	0.1	0.1	0.2
Бразил	Brazil	232	82	1	0	0.0	0.0	0.2	0.1
Мексик	Mexico	- 56	247	- 1	2	0.0	0.0	0.0	0.1	-0.1	..
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:	4 534	16 778	16	54	1.0	2.1	3.3	6.1
Үүнээс:Египет	Of which: Egypt	1 328	873	20	12	1.3	0.8	5.6	2.1	6.6	3.0
Иран	Iran	130	121	2	2	0.1	0.1	0.7	..	0.2	0.2
Саудын Араб	Saudi Arabia	22	25	1	1	0.0	0.0	0.0	0.0
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:	13 194	40 516	20	52	4.1	6.0	10.9	13.9
Үүнээс:Нигери	Of which: Nigeria	174	11 434	1	79	0.4	11.3	1.1
ӨАБНУ	South Africa	487	718	11	15	0.4	0.3	1.3	0.8	1.3	0.9

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2008: Хүснэгт 6.14
Source: World development indicators, 2008: Table 6.14

Тайлбар: w. Жигнэсэн дундаж
s. Нийт дүн

Note: w. Weighted averages
s. Simple totals

БҮЛЭГ 28. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД |

28.5 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ САЛБАРЫН БҮТЭЦ, бүс нутгийн зарим орноор
STRUCTURE OF OUTPUT, by some selected countries of the regions

		ДНБ-д эзлэх хувь % of GDP							
Бүс	Regions	Хөдөө аж ахуй Agriculture		Аж үйлдвэр Industry		Боловсруулах аж үйлдвэр Manufacturing		Үйлчилгээ Services	
		1995	2006	1995	2006	1995	2006	1995	2006
ДЭЛХИЙ	WORLD	4w	3w	31w	28w	20w	18w	65w	69w
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:	2	2	30	26	20	17	68	72
Үүнээс:АНУ	<i>Of which: USA</i>	2	1	32	24	22	14	66	75
Япон	<i>Japan</i>	2	2	34	30	23	21	64	69
ХБНГУ	<i>Germany</i>	1	1	32	30	23	23	67	69
Бага болон дундаж орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:	14	10	34	36	22	19	51	54
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:	19	12	44	47	31	32	37	41
Үүнээс:Монгол	<i>Of which: Mongolia</i>	41	22	29	42	12	4	30	36
БНХАУ	<i>China</i>	20	12	47	48	34	33	33	40
БНАСАУ	<i>Korea, Dem. Rep.</i>
Вьетнам	<i>Vietnam^a</i>	27	20	29	42	15	21	44	38
Индонез	<i>Indonesia</i>	17	13	42	47	24	28	41	40
Лаос	<i>Lao PDR</i>	56	42	19	32	14	21	25	26
Малайз	<i>Malaysia^a</i>	13	9	41	50	26	30	46	41
Тайланд	<i>Thailand^b</i>	10	11	41	45	30	35	50	45
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:	26	18	27	28	17	17	46	54
Үүнээс:Афганистан	<i>Of which: Afghanistan</i>	..	36	..	24	..	15	..	39
Бангладеш	<i>Bangladesh</i>	26	20	25	28	15	17	49	52
Пакистан	<i>Pakistan</i>	26	19	24	27	16	19	50	53
Энэтхэг	<i>India</i>	26	18	28	28	18	16	46	55
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia:	12	7	34	33	23	20	54	60
Үүнээс:ОХУ	<i>Of which: Russian Federation</i>	7	5	37	39	..	19	56	56
Польш	<i>Poland</i>	8	5	35	32	21	19	57	64
Турк	<i>Turkey</i>	16	10	27	27	23	22	56	63
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:	7	6	29	31	19	18	64	62
Үүнээс:Аргентин	<i>Of which: Argentina</i>	6	8	28	36	18	22	66	56
Бразил	<i>Brazil</i>	6	5	28	31	19	18	67	64
Мексик	<i>Mexico</i>	6	4	28	27	21	18	66	69
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:	15	12	35	40	14	13	50	48
Үүнээс:Египет	<i>Of which: Egypt</i>	17	14	32	38	17	17	51	48
Иран	<i>Iran</i>	18	10	34	45	12	12	47	45
Саудын Араб	<i>Saudi Arabia^a</i>	6	3	49	65	10	9	45	32
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:	19	15	32	30	15	14	49	55
Үүнээс:Нигери	<i>Of which: Nigeria</i>	32	23	47	57	5	..	22	20
ӨАБНУ	<i>South Africa</i>	4	3	35	31	21	18	61	66

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2008: Хүснэгт 4.2
Source: World development indicators, 2008: Table 4.2

Тайлбар:

a. Үйлдвэрлэгчийн үнээр тооцов.

b. Зөвхөн эх газрын Танзани тооцоонд хамаарна.

Notes:

a. Components are at producer prices.

b. Covers mainland Tanzania only.

SECTION 28. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

28.6 ДОТОООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЭЦСИЙН АШИГЛАЛТЫН БҮТЭЦ, бүс нутгийн зарим орноор
STRUCTURE OF FINAL DEMAND, by some selected countries of the regions

(%)

Бүс	Regions	Өрхийн эцсийн хэрэглээ Household final consumption expenditure		Засгийн газрын хэрэглээ General government final consumption expenditure		Үндсэн хөрөнгийн нийт хуримтлал Gross capital formation		Бараа, үйлчилгээний экспорт Exports of goods and services		Бараа, үйлчилгээний импорт Imports of goods and services		Дотоодын нийт хуримтлал Gross domestic savings	
		1990	2006	1990	2006	1990	2006	1990	2006	1990	2006	1990	2006
ДЭЛХИЙ	WORLD	61w	61w	17w	17w	22w	22w	21w	27w	21w	27w	22w	21w
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:	61	62	17	18	21	21	21	26	20	26	21	19
Үүнээс АНУ	Of which: USA	68	71	15	16	18	19	11	11	12	16	16	13
Япон	Japan	55	57	15	18	28	23	9	14	8	13	30	27
ХБНГУ	Germany	58	58	20	18	22	18	24	45	23	40	20	23
Бага болон дундаж орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:	60	56	14	14	26	27	24	35	25	33	25	30
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:	47	41	13	13	40	39	29	47	29	40	38	47
Үүнээс: Монгол	Of which: Mongolia	56	48	13	11	32	35	48	65	49	60	35	47
БНХАУ	China	42	33	14	14	42	45	23	40	21	32	43	54
БНАСАУ	Korea, Dem. Rep.
Вьетнам	Vietnam	74	62	8	6	27	36	33	73	42	77	19	34
Индонез	Indonesia	62	62	8	9	32	25	26	31	28	26	28	26
Лаос	Lao PDR	..	65	..	9	..	33	23	37	37	42	15	19
Малайз	Malaysia	48	50	12	12	44	21	94	117	98	100	34	32
Тайланд	Thailand	55	57	10	12	42	28	42	74	49	70	34	31
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:	67	62	10	11	25	32	12	22	15	26	25	32
Үүнээс:	Of which:												
Афганистан	Afghanistan	..	110	..	9	..	25	..	12	..	56	..	24
Бангладеш	Bangladesh	83	76	5	6	19	25	11	19	17	25	21	34
Пакистан	Pakistan	72	75	12	11	19	22	17	15	19	23	21	24
Энэтхэг	India	64	58	11	11	27	34	11	23	12	26	27	34
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia:	61	61	17	16	23	23	29	40	31	40	23	22
Үүнээс:	Of which:												
ОХУ	Russian Federation	52	50	19	18	25	20	29	34	26	21	28	30
Польш	Poland	60	62	20	19	19	20	23	41	21	41	20	18
Турк	Turkey	68	71	11	13	25	24	20	28	24	36	25	17
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:	66	63	15	15	20	21	18	26	19	23	18	22
Үүнээс: Аргентин	Of which: Argentina	69	59	13	12	18	24	10	25	10	19	16	26
Бразил	Brazil	62	60	21	20	18	17	7	15	9	12	16	17
Мексик	Mexico	67	68	10	12	20	22	30	32	28	33	19	22
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:	62	57	16	14	25	26	27	38	29	35	25	30
Үүнээс: Египет	Of which: Egypt	74	71	11	12	20	19	23	30	28	32	22	22
Иран	Iran	46	46	16	12	29	34	22	42	13	34	37	40
Саудын Араб	Saudi Arabia	47	25	24	25	20	18	38	62	28	31	20	..
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:	69	67	15	17	18	21	28	35	30	36	14	18
Үүнээс: Нигери	Of which: Nigeria	70	56	11	..a	16	22	44	56	42	35	11	34
ӨАБНУ	South Africa	63	63	18	19	18	20	23	30	22	33	17	14

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2008: Хүснэгт 4.8

Source: World development indicators, 2008: Table 4.8

Тайлбар: w. Жигнэсэн дундаж
Note: w. Weighted averages

БҮЛЭГ 28. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

28.7 ГАДААД ХУДАЛДАА, бүс нутгийн зарим орноор
INTERNATIONAL TRADE, selected countries of the regions

сая ам.доллар USD millions

Бүс Regions		Экспорт Exports				Импорт Imports			
		Бараа Goods		Үйлчилгээ Services		Бараа Goods		Үйлчилгээ Services	
		1995	2006	1995	2006	1995	2006	1995	2006
ДЭЛХИЙ	WORLD	5172060 t	12.084.582t	1210617 t	2767235t	5228938t	12326824t	1220158t	2580923t
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:	4196 970	8451 209	1006 903	2200 476	4176 841	8984 577	976 943	1969 987
Үүнээс:АНУ	Of which: USA	584 743	1038 278	198 501	397 833	770 852	1919 427	129 227	308 349
Япон	Japan	443 116	649 931	63 966	115 140	335 882	579 574	121 547	133 899
ХБНГУ	Germany	523 461	1111 969	73 576	166 926	463 872	908 630	130 490	213 283
Бага болон дундаж орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:	976 709	3635 152	201 502	566 671	1051 772	3347 357	242 630	616 140
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:	355 216	1468 949	62 745	163 462	366 057	1245 694	82 593	194 456
Үүнээс:Монгол	Of which: Mongolia	473	1 543	47	483	415	1 486	87	514
БНХАУ	China	148 780	968 936	5 748	73 909	132 084	791 461	24 635	100 327
БНАСАУ	Korea, Dem. Rep.	959	1 980	1 380	3 010
Вьетнам	Vietnam	5 449	39 605	..	4 176	8 155	44 410	2 304	5 282
Индонез	Indonesia	45 417	103 487	2 488	12 570	40 630	80 333	5 898	23 516
Лаос	Lao PDR	311	874	11	..	589	1 060	119	..
Малайз	Malaysia	73 914	160 676	3 769	19 463	77 691	131 152	14 821	23 493
Тайланд	Thailand	56 439	130 790	6 292	20 495	70 786	128 636	18 629	32 241
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:	24 754	128 475	6 847	60 989	60 322	237 321	15 377	77 047
Үүнээс: Афганистан	Of which: Afghanistan	235	560	1	..	387	2 960
Бангладеш	Bangladesh	1 671	9 294	496	603	6 694	16 089	1 192	2 111
Пакистан	Pakistan	5 615	15 917	1 432	2 246	11 515	29 825	2 431	8 087
Энэтхэг	India	17 969	95 096	6 763	75 057	34 707	174 845	10 062	63 053
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	..	761 588	56 445	149 843	224 595	841 512	49 260	141 959
Үүнээс:ОХУ	Of which:Russian Federation	..	243 569	10 568	30 691	60 945	163 867	20 206	43 703
Польш	Poland	14 320	89 288	10 637	20 522	29 050	125 997	7 008	17 949
Турк	Turkey	12 959	73 414	14 475	25 552	35 709	138 290	4 654	10 152
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:	143 275	565 896	37 663	79 286	241 125	613 382	52 171	98 845
Үүнээс:Аргентин	Of which: Argentina	12 353	40 044	3 676	7 542	20 122	34 158	6 992	8 222
Бразил	Brazil	31 414	118 308	6 005	17 946	54 137	95 886	13 161	27 149
Мексик	Mexico	40 711	213 711	9 585	16 372	75 858	268 169	9 021	22 329
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:	81 103	225 759	81 546	213 435	20 192	43 265
Үүнээс:Египет	Of which: Egypt	3 477	10 654	8 262	15 834	12 412	19 819	4 511	10 288
Иран	Iran	19 305	56 252	533	..	13 882	51 100	2 192	..
Саудын Араб	Saudi Arabia	44 417	181 440	3 475	7 297	28 091	66 307	8 670	19 390
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:	68 368	189 745	11 933	35 650	78 560	201 872	24 433	58 709
Үүнээс:Нигери	Of which: Nigeria	13 596	42 277	608	4 164	8 222	21 809	4 398	7 321
ӨАБНУ	South Africa	23 549	51 876	4 414	11 712	30546b	77 280	5 756	13 949

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2008 : Хүснэгт 4.4-4.7
Source: World development indicators, 2008 : Table 4.4-4.7

Тайлбар: t. Орхигдсон мэдээллийг нөхөж тооцсон дүн
Note: t. Gap - filled with estimates for missing data

SECTION 28. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

28.8 МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ХЭРЭГЖИЛТ, бүс нутгийн зарим улс орноор
IMPLEMENTATION OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS, by some selected countries of the regions

Зорилт Goals	Нэн ядуурал, өлсгөлөнг арилгах <i>Eradicate extreme poverty and hunger</i>				Бага боловсролыг нийтэд эзэмшүүлэх <i>Achieve universal primary education</i>		
	Үзүүлэлт Indicators	Нийт хүн амд өдрийн 1 ам.доллараас бага хэрэглээтэй хүн амын эзлэх хувь, <i>Proportion of population below USD 1(PPP) a day, %</i>	Орлого/хэрэглээний тэнцүү 5 бүлгийн хамгийн ядуу хэсэгт хамаарах хүн амын эзлэх хувь <i>Share of poorest quintile in national consumption or income</i>	5 хүртэлх насны хоол тэжээлийн дутагдалтай хүүхдийн хувь, <i>Percentage of underweight children aged below 5 years old, %</i>	Бага сургууль төгсөлтийн хувь <i>Primary school completion rate %</i>		
2003					Судалгааны он	1992-2005 ^{b,c}	2000-2006 ^b
ДЭЛХИЙ	WORLD				23.5w	79w	86w
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:			w	97w
Үүнээс АНУ	<i>Of which: USA</i>		5.4		1.1
Япон	<i>Japan</i>		10.6		..	101	..
ХБНГУ	<i>Germany</i>		8.5		..	100	95
Бага болон дундаж орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:				24.5	79	85
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:				12.9	100	98
Үүнээс: Монгол	<i>Of which: Mongolia</i>	27	2002a	10.8	7.5	4.8	..
БНХАУ	<i>China</i>	16.6	2004a	9.9	4.3	8	105
БНАСАУ	<i>Korea, Dem. Rep.</i>	17.8	..
Вьетнам	<i>Vietnam</i>	<2	7.1	26.7	..
Индонез	<i>Indonesia</i>	7.5	2002a	7.5	7.1	24.4	91
Лаос	<i>Lao PDR</i>	26.3	2002a	27	8.1	36.4	43
Малайз	<i>Malaysia</i>	<2	1997b	<2	4.4	..	91
Тайланд	<i>Thailand</i>	<2	2002a	<2	6.3
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:				41	76	80
Үүнээс: Афганистан	<i>Of which: Afghanistan</i>	39	25
Бангладеш	<i>Bangladesh</i>	36.0	2000a	41.3	8.8	39.2	49
Пакистан	<i>Pakistan</i>	13.4	2002a	17.0	9.1	31.3	..
Энэтхэг	<i>India</i>	34.7	2004-2005a	33.5	8.1	43.5	64
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia				..	93	95
Үүнээс: ОХУ	<i>Of which: Russian Federation</i>	<2	2002a	<2	6.1	6	93
Польш	<i>Poland</i>	<2	2002a	<2	7.4	..	98
Турк	<i>Turkey</i>	<2	2003a	3.4	5.3	..	90
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:				5.1	82	99
Үүнээс: Аргентин	<i>Of which: Argentina</i>	3.3	2004b	6.6	3.1e	2.3	..
Бразил	<i>Brazil</i>	8.2	2004b	7.5	2.9	3.7	93
Мексик	<i>Mexico</i>	9.9	2004b	3.0	4.3	3.4	88
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:				..	77	91
Үүнээс: Египет	<i>Of which: Egypt</i>	3.1	1999-2000a	3.1	8.6	5.4	..
Иран	<i>Iran</i>	<2	1998a	<2	6.5	..	91
Саудын Араб	<i>Saudi Arabia</i>	55
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:				27	51	60
Үүнээс: Нигери	<i>Of which: Nigeria</i>	70.2	2003a	70.8	5.0	27.2	..
ӨАБНУ	<i>South Africa</i>	10.7	2000	10.7	3.5	..	76

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2008: Хүснэгт 1.2-1.3
Source: World development indicators, 2008: Table 1.2-1.3

Тайлбар:

a. 1976 онд гарсан Боловсролын Олон улсын Стандартын ангилал нь (БОУА97) 1998 онд өөрчлөгдсөн учир 1998 оноос өмнөх мэдээлэлүүд нь 1999 оноос хойших мэдээлэлтэй бүрэн харьцуулагдахгүй.

b. Хамгийн сүүлд гарсан мэдээллийг ашигласан тоо

c. Хот суурингийн мэдээлэл

Notes:

a. Because of the change from International Standard Classification of Education 1976 (ISCED97) to ISCED97 in 1998, data before 1998 are not fully comparable with data from 1999 onward.

b. Data are for most recent year available.

c. Urban data.

БҮЛЭГ 28. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

(Хүснэгт 28.8-ын үргэлжлэл - Table 28.8 continuation)

Зорилт	Goals	Хүйсийн тэгш байдлыг хангах <i>Promote gender equality</i>	Хүүхдийн эндэгдлийг багасгах <i>Reduce child mortality</i>	Эхийн эрүүл мэндийг сайжруулах <i>Improve maternal health</i>		ДОХ, бусад өвчинтэй тэмцэх <i>Combat HIV/AIDS and other diseases</i>	
				Амьд хүүхэд төрүүлсэн 100 000 эхэд ногдох эхийн эндэгдэл <i>Maternal mortality ratio per 100 000 live births</i>	Нийт төрсөн эхэд эмчийн хяналтанд байж төрөгсдийн эзлэх хувь <i>Births attended by skilled health staff % of total</i>	ХДХВ-ийн халдвар авсан насанд хүрэгчдийн хувийн жин <i>HIV prevalence % of adults</i>	100 000 хүнд ногдох сүрьеэ өвчтэй хүний тоо <i>Incidence of tuberculosis per 100 000 people</i>
Үзүүлэлт	Indicators	2006 ^d	2006	2005	2000-2006 ^a	2005	2006
ДЭЛХИЙ	WORLD	95w	73w	400w	65w	1.0w	139w
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:	100	7	9	99	0.4	16
Үүнээс АНУ	<i>Of which: USA</i>	100	8	11	99	0.6	4
Япон	<i>Japan</i>	100	4	6	100	<0.1	22
ХБНГУ	<i>Germany</i>	99	4	4	100	0.1	6
Бага болон дундаж орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:	94	79	440	62	1.1	161
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:	99	29	150	87	0.2	135
Үүнээс:Монгол	Of which: Mongolia	108	43	46	99	<0.1	188
БНХАУ	<i>China</i>	100	24	45	98	0.1d	99
БНАСАУ	<i>Korea, Dem. Rep.</i>	..	55	370	97	0.2	178
Вьетнам	<i>Vietnam</i>	97	17	150	88	0.5f	173
Индонез	<i>Indonesia</i>	97	34	420	72	0.1	234
Лаос	<i>Lao PDR</i>	85	75	660	19	0.1	152
Малайз	<i>Malaysia</i>	105	12	62	98	0.5	103
Тайланд	<i>Thailand</i>	104	8	110	97	1.5	142
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:	90	83	500	41	0.7	174
Үүнээс:Афганистан	<i>Of which: Afghanistan</i>	56	14	<0.1	..
Бангладеш	<i>Bangladesh</i>	103	69	570	20	<0.1	225
Пакистан	<i>Pakistan</i>	78	97	320	31	0.1	181
Энэтхэг	<i>India</i>	91	76	450	47	0.9	168
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia:	96	26	43	95	0.7	82
Үүнээс:ОХУ	<i>Of which: Russian Federation</i>	99	16	28	99	1.1	107
Польш	<i>Poland</i>	99	7	8	100	0.1	25
Турк	<i>Turkey</i>	89	26	44	83	..	29
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:	101	26	130	88	0.6	57
Үүнээс:Аргентин	<i>Of which: Argentina</i>	104	16	77	99	0.6	39
Бразил	<i>Brazil</i>	102	20	110	97	0.5	50
Мексик	<i>Mexico</i>	99	35	60	83	0.3	21
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:	94	42	200	77	0.1	42
Үүнээс:Египет	<i>Of which: Egypt</i>	93	35	130	74	<0.1	24
Иран	<i>Iran</i>	105	34	140	90	0.2	22
Саудын Араб	<i>Saudi Arabia</i>	95	25	18	96	0.2	44
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:	86	157	900	45	6.2	368
Үүнээс Нигери	<i>Of which: Nigeria</i>	83	191	1100	36	3.9	311
ӨАБНУ	<i>South Africa</i>	100	69	400	92	18.8	940

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2008: Хүснэгт 1.2-1.3, 2.17
Source: World development indicators, 2008: Table 1.2-1.3, 2.17

Тайлбар:

- a. Хамгийн сүүлд гарсан мэдээллийг ашигласан тоо
- d. Урьдчилсан дүн
- f. Судалгааны мэдээлэл
- w. Жигнэсэн дундаж

Note:

- a. Data are for most recent year available.
- d. Provisional data
- f. Survey data
- w. Weighted averages.

SECTION 28. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

(Хүснэгт 28.8-ын үргэлжлэл - Table 28.8 continuation)

Зорилт	Goals	Байгаль орчны тогтвортой байдлыг хангах <i>Ensure environmental sustainability</i>			Хөгжлийн бүх нийтийн түншлэлийг хөгжүүлэх <i>Develop a global partnership for development</i>		
		Нэг хүнд ногдох нүүрсхүчлийн хорт хийн хаягдал, м/т <i>Carbon dioxide emission per capita metric ton</i>	Сайжруулсан усны эх үүсвэрээр хангагдсан хүн амын эзлэх хувь <i>Access to an improved water source % of population</i>	Сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжтай хүн амын эзлэх хувь <i>Access to improved sanitation facilities population %</i>	15-24 насны ажилгүйчүүд, % <i>Unemployment % ages 15-24</i>	1000 хүнд ногдох суурин, хөдөлгөөнт утас хэрэглэгчид <i>Fixed-line and mobile phone subscribers per 1000 people</i>	1000 хүнд ногдох компьютерийн тоо <i>Personal computers per 1000 people</i>
Үзүүлэл	Indicators	2004	2004	2004	2005	2005	2005
ДЭЛХИЙ	WORLD	4.5w	83w	57w		523w	130
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:	13.2	100	100	13	1 338	579
Үүнээс АНУ	<i>Of which: USA</i>	20.6	100	100	11	1 127	762
Япон	<i>Japan</i>	9.8	100	100	9	1 202	542
ХБНГУ	<i>Germany</i>	9.8	100	100	15	1 442	545
Бага болон дундаж орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:	2.6	80	51	..	382	40
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:	3.3	79	51	..w	496	38
Үүнээс:Монгол	Of which: Mongolia	3.4	62	59	20	279	133
БНХАУ	<i>China</i>	3.9	77	44	..	570	41
БНАСАУ	<i>Korea, Dem. Rep.</i>	3.4	100	59	..	41	..
Вьетнам	<i>Vietnam</i>	1.2	85	61	5	306	13
Индонез	<i>Indonesia</i>	1.7	77	55	..	271	14
Лаос	<i>Lao PDR</i>	0.2	51	30	..	120	17
Малайз	<i>Malaysia</i>	7	99	94	..	943	197
Тайланд	<i>Thailand</i>	4.3	99	99	5	537	58
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:	1.0w	84	37	11	119	16
Үүнээс:Афганистан	<i>Of which:Afghanistan</i>	44	..
Бангладеш	<i>Bangladesh</i>	0.2	74	39	7	71	12
Пакистан	<i>Pakistan</i>	0.8	91	59	12	116	..
Энэтхэг	<i>India</i>	1.2	86	33	11	128	16
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia:	7.1	92	85	..	898	98
Үүнээс:ОХУ	<i>Of which: Russian Federation</i>	10.6	97	87	..	1119	122
Польш	<i>Poland</i>	8	38	1073	193
Турк	<i>Turkey</i>	3.2	96	88	19	868	52
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:	2.5	91	77	17	496	88
Үүнээс:Аргентин	<i>Of which:Argentina</i>	3.7	96	91	24	797	83
Бразил	<i>Brazil</i>	1.5	90	75	18	587	105
Мексик	<i>Mexico</i>	4.3	97	79	7	650	136
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:	3.9	89	76	..	389	48
Үүнээс:Египет	<i>Of which: Egypt</i>	2.2	98	70	27	325	38
Иран	<i>Iran</i>	6.4	94	..	23	384	109
Саудын Араб	<i>Saudi Arabia</i>	13.7	96	99	..	740	354
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:	0.9	56	37	..	142	15
Үүнээс:Нигери	<i>Of which: Nigeria</i>	0.8	48	44	..	151	7
ӨАБНУ	<i>South Africa</i>	9.4	88	65	60	825	85

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2008: Хүснэгт 1.3, 2.16
Source: World development indicators, 2008: Table 1.3, 2.16

Тайлбар: w.Жигнэсэн дундаж
Note: w. Weighted averages

БҮЛЭГ 28. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД |

28.9 ОЛОН УЛСЫН ӨРТГИЙН ЗЭРЭГЦҮҮЛЭЛТИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ҮР ДҮНГЭЭС ТООЦСОН
ХУДАЛДАН АВАХ ЧАДВАРЫН ПАРИТЕТЫН ШИНЭ ТООЦОО, сонгосон улсуудаар (2005)
NEW PURCHASING POWER PARITY ESTIMATES FROM THE ICP 2005, by selected countries

		Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн <i>Gross Domestic Product</i>		Нэг хүнд ногдох хэрэглээний зардал ХАЧП \$ <i>Consumption expenditure per capita PPP \$</i>		
		ХАЧП \$ PPP \$ (тэрбум/ bln)	Нэг хүнд ногдох ХАЧП <i>per capita PPP \$</i>	Хүнсний <i>Food</i>	Боловсролын <i>Individual education</i>	Эрүүл мэндийн <i>Health</i>
Ази, Номхон Далай:	Asia & Pacific					
Монгол	Mongolia	6.7	2 609	353	1 137	421
БНХАУ ^b	China ^b	533.2	4 088	265	582	549
Бангладеш	Bangladesh	163.7	1 068	290	238	112
Энэтхэг	India	2431.9	2 222	317	391	485
Индонез	Indonesia	707.9	3 209	607	658	144
Иран	Iran	643.5	9 314	655	1 257	2 119
Лаос	Lao PDR	10.3	1 814	268	575	165
Малайз	Malaysia	299.6	11 678	649	1 728	779
Пакистан	Pakistan	340.3	2 184	525	491	511
Тайланд	Thailand	444.9	7 061	448	1 451	1 072
Вьетнам	Vietnam	178.1	2 143	238	1 009	466
Саудын Араб	Saudi Arabia	490.6	21 220	1 108	1 924	1 229
Европ, Төв Ази	Europe & Central Asia					
ОХУ	Russia	1697.5	11 858	1 298	1 723	1 394
Польш	Poland	516.6	13 535	1 423	1 985	1 858
Турк	Turkey	561.1	7 786	888	913	346
Өмнөд Америк	South America					
Аргентин	Argentina	419.0	10 815	1 192	779	1 641
Бразил	Brazil	1583.2	8 474	712	851	1 306
Африк	Africa					
Нигери	Nigeria	214.8	1 520	269	280	97
ӨАБНУ	South Africa	397.5	8 478	764	1 228	1 062
Египет	Egypt	333.2	4 574	570	887	2 835

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2008: Хүснэгт 1а

Source: World development indicators, 2008: Table 1a

Тайлбар: b.БНХАУ-ын мэдээлэлд Гонгконг, Макао, Тайваний дүн ороогүй.

ХАЧП - худалдан авах чадварын паритет.

Note: b. The data for China do not include Hong Kong, China; Macao, China; and Taiwan, China.
PPP is purchasing power parity.